

Официален вестник

на Европейския съюз

L 94

Издание
на български език

Законодателство

Година 57
28 март 2014 г.

Съдържание

I Законодателни актове

ДИРЕКТИВИ

- ★ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за възлагане на договори за концесия ⁽¹⁾ 1
- ★ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО ⁽¹⁾ 65
- ★ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО ⁽¹⁾ 243
- ★ Директива 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници 375

Цена: 10 EUR

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2014/23/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 26 февруари 2014 година

за възлагане на договори за концесия

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Липсата на ясни правила на равнището на Съюза, които да уреждат възлагането на договори за концесия, поражда правна несигурност и пречки пред свободното предоставяне на услуги и води до нарушаване на функционирането на вътрешния пазар. В резултат на това икономическите оператори, по-специално малките и средните

предприятия (МСП), са лишени от правата си на вътрешния пазар и пропускат значими стопански възможности, а публичните органи не винаги успяват да използват най-добре публичните средства, така че гражданите на Съюза да ползват качествени услуги на най-добри цени. Една адекватна, балансирана и гъвкава правна рамка за възлагането на концесии би осигурила реален и недискриминационен достъп до пазара за всички икономически оператори от Съюза и правна сигурност, благоприятстваща публичните инвестиции в инфраструктура и стратегически услуги в полза на гражданите. Подобна правна рамка би довела и до по-голяма правна сигурност за икономическите оператори и би могла да бъде основа и средство за допълнително отваряне на международните пазари за обществени поръчки и за насърчаване на световната търговия. Особено значение следва да се обърне на въпроса за подобряването на възможностите за достъп на МСП до пазарите на концесии в Съюза.

- (2) Предвидените в правната рамка правила, приложими за възлагането на концесии, следва да бъдат ясни и прости. Те следва надлежно да отразяват особеностите на концесиите в сравнение с договорите за обществени поръчки и да не водят до прекомерна бюрокрация.

- (3) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“, предвидена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020: стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (наричана по-долу „стратегията „Европа 2020“) като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това — за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. Във връзка с това договорите за концесии представляват важни инструменти за дългосрочното структурно развитие на инфраструктурата и стратегическите услуги, като допринасят за нарастване на конкуренцията на вътрешния пазар, дават възможност за използване на опита на частния сектор и съдействат за постигане на ефикасност и иновации.

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 84.

⁽²⁾ ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 49.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 15 януари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 февруари 2014 г.

- (4) Понастоящем възлагането на концесии за обществено строителство се урежда от основните правила на Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, а за възлагането на концесии за услуги, при които е налице трансграничен интерес, се прилагат принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално на принципите за свободно движение на стоки, свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги, както и на произтичащите от тях принципи, като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Поради различното тълкуване на принципите, предвидени в Договора, от националните законодателни органи и големите несъответствия между законодателствата на различните държави членки съществува риск от правна несигурност. Този риск се потвърждава от обширната съдебна практика на Съда на Европейския съюз, която обаче само частично е уредила някои аспекти на възлагането на договори за концесия.

За да се преодолеят трайните нарушения на вътрешния пазар, на равнището на Съюза е необходимо еднакво прилагане на принципите на ДФЕС във всички държави членки и отстраняване на несъответствията в разбирането на тези принципи. Това ще повиши също така ефективността на публичните разходи, ще улесни равния достъп и справедливото участие на МСП във възлагането на договори за концесия както на местно равнище, така и на равнището на Съюза, и ще подпомогне постигането на целите на устойчива обществена политика.

- (5) Настоящата директива признава и потвърждава правото на държавите членки и публичните органи да вземат решенията относно начина на управление, който те считат за най-подходящ за предоставяне на строителство и услуги. По-специално настоящата директива не следва по никакъв начин да засяга свободата на държавите членки и на публичните органи да предоставят пряко строителство или услуги на населението или да възлагат такова предоставяне на трети лица. За постигане на целите на обществената си политика държавите членки и публичните органи следва да останат свободни да определят и конкретизират характеристиките на услугите, които ще се предоставят, включително всякакви условия относно тяхното качество или цена, в съответствие с правото на Съюза.
- (6) Следва да се припомни, че държавите членки имат свобода да вземат решения, при спазване на принципите на ДФЕС за равнопоставеност, недискриминация, прозрачност и свободно движение на хора, относно начина на организиране на предоставянето на услуги — като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Следва също така да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техният обхват, както и характеристиките на предоставяната услуга, включително всякакви условия относно качеството на услугата, с цел постигане на целите на

своята обществена политика. Освен това настоящата директива не следва да засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат изпълнението и финансират услуги от общ икономически интерес в съответствие с член 14 ДФЕС и Протокол № 26, приложен към ДФЕС и към Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги от общ икономически интерес или системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.

- (7) Целесъобразно е също така да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Тя не следва също така да води до либерализация на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито до приватизация на публични субекти, които предоставят услуги.

- (8) За концесии със или над определена стойност е уместно да се предвиди минимална координация на националните процедури по възлагане на такива договори въз основа на принципите на ДФЕС, за да се гарантира отварянето на концесиите за конкуренция и достатъчна правна сигурност. Тези разпоредби за координация не следва да надхвърлят необходимото за постигане на посочените по-горе цели и за осигуряване на определена степен на гъвкавост. Държавите членки следва да могат да допълват и доразвиват тези разпоредби, ако сметнат това за необходимо, по-специално за да се осигури по-добро съответствие с посочените по-горе принципи.

- (9) Следва да се поясни, че групите от икономически оператори, включително когато тези оператори са се обединили във временно сдружение, могат да участват в процедурите за възлагане на концесия, без да е необходимо да приемат определена правна форма. Доколкото това е необходимо, например когато се изисква солидарна отговорност, може да е необходима определена форма, когато концесията се възлага на такива групи. Следва също така да се поясни, че възлагащите органи или възложителите следва да могат да указват изрично начина, по който групите от икономически оператори да изпълняват изискванията, свързани с икономическото и финансовото състояние, или критериите във връзка с техническите и професионалните способности, които трябва да притежават икономическите оператори, участващи самостоятелно. Изпълнението на договори за концесия от групи от икономически оператори може да налага определянето на условия, които не са поставени по отношение на индивидуалните участници. Тези условия, които следва да се основават на обективни причини и да са пропорционални, могат да включват например изискване за определяне на общо представителство или водещ партньор за целите на процедурата за възлагане на концесия или изискване за предоставяне на информация за структурата им.

⁽¹⁾ Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

- (10) Определени разпоредби за координация следва да бъдат въведени и при възлагането на концесии за строителство и услуги в секторите на енергетиката, транспорта и пощенските услуги предвид факта, че националните органи могат да влияят върху поведението на субектите, действащи в тези сектори, и като се отчита затвореният характер на пазарите, на които те извършват дейност, поради наличието на специални или изключителни права, предоставяни от държавите членки във връзка с доставянето, осигуряването или експлоатацията на мрежите за предоставяне на въпросните услуги.
- (11) Концесиите са възмездни договори, чрез които един или повече възлагащи органи или възложители възлагат изпълнението на строителство или предоставянето и управлението на услуги на един или повече икономически оператори. Предметът на тези договори е възлагане на строителство или услуги посредством концесия, като възнаграждението по договора се състои от правото да се експлоатират строежите или услугите или от това право в съчетание с плащане. Тези договори могат, но не е задължително, да включват прехвърляне на собствеността на възлагащите органи или възложителите, но възлагащите органи или възложителите винаги получават ползите от въпросните строителство или услуги.
- (12) За целите на настоящата директива следва да се поясни, че самото финансиране на дадена дейност, по-конкретно чрез предоставяне на безвъзмездни средства, което често е свързано със задължението за възстановяване на получените суми, когато те не се използват по предназначение, не попада в обхвата на настоящата директива.
- (13) В допълнение, договорености, при които всички оператори, отговарящи на определени условия, имат право да изпълняват дадена дейност без никакъв подбор, като системите за избор на потребителя и за ваучери за услуги, не следва да се разглеждат като концесии, включително когато се основават на правни споразумения между публичния орган и икономическите оператори. Тези системи обикновено се основават на решение на публичен орган, определящо прозрачни и недискриминационни условия за непрекъснат достъп на икономическите оператори до предоставянето на специфични услуги, като например социални услуги, което дава възможност на потребителите да избират между тези оператори.
- (14) Освен това, не следва да се разглеждат като концесии определени актове на държавите членки, като разрешения или лицензи, с които държавата членка или неин публичен орган определя условията за упражняване на дадена стопанска дейност, включително условията за извършване на конкретна операция, които обикновено се предоставят по искане на икономическия оператор, а не по инициатива на възлагащия орган или възложителя, и при които икономическият оператор може да се оттегли от предоставянето на строителство или услуги. При тези актове на държавите членки могат да се прилагат специалните разпоредби на Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. За разлика от посочените актове на държавите членки договорите за концесия предвиждат взаимнообвързващи задължения, при които за изпълнението на строителните работи или услуги се прилагат конкретни изисквания, определени от възлагащия орган или възложителя, които подлежат на изпълнение по съдебен ред.
- (15) В допълнение, не следва да се разглеждат като концесии по смисъла на настоящата директива някои договори, които имат за предмет правото на даден икономически оператор да експлоатира определени обекти или ресурси, които са публична собственост, съгласно частното или публичното право, като земя или всяка публична собственост, по-специално в сектора на морските или вътрешните пристанища или летищния сектор, при което държавата или възлагащият орган или възложителят определя единствено общите условия за ползването им, без да възлага конкретно строителство или услуги. Такъв обикновено е случаят при договори за наем на публична собственост или за аренда на земя, които обикновено съдържат условията, свързани с прехвърлянето на държането на наемателя, ползването, за което е предназначена собствеността, задълженията на наемодателя и на наемателя по отношение на поддръжката на собствеността, срока на наема/арендата и предаването на държането от страна на наемодателя, наемите и непредвидените разходи, които трябва да се заплащат от наемателя.
- (16) В допълнение, за концесии по смисъла на настоящата директива не следва да се считат и договори, с които се предоставя право на преминаване, включващо ползването на недвижима публична собственост за осигуряването или експлоатацията на фиксирани линии или мрежи, предназначени да предоставят услуги на населението, когато тези договори не налагат задължение за доставка, нито включват придобиване на услуги от възлагащия орган или възложителя за него самия или за крайните потребители.
- (17) В обхвата на настоящата директива не следва да попадат договори, които не включват плащания към изпълнителя и при които изпълнителят получава възнаграждението си въз основа на регулирани тарифи, изчислени така, че да покрият всички разходи и инвестиции, направени от изпълнителя за предоставянето на услугата.
- (18) Трудностите, свързани с тълкуването на понятията за договор за концесия и договор за обществена поръчка, породиха постоянна правна несигурност сред заинтересованите страни и доведоха до множество решения на Съда на Европейския съюз. Следователно определеното за концесия следва да бъде изяснено, по-специално чрез използване на понятието за оперативен риск. Основната характеристика на една концесия — правото на експлоатация на строежа или услугите — винаги предполага прехвърляне на оперативен риск от икономическо естество върху концесионера, в това число възможността той да не си възвърне направените инвестиции и разходи по експлоатацията на възложените строителни работи или услуги при нормални условия на експлоатация, дори ако част от риска остава за възлагащия орган или възложителя. Прилагането на специални правила, уреждащи възлагането на концесии, не би било обосновано, ако възлагащият орган или възложителят предпазва икономическия оператор от възможни загуби, като гарантира минимален доход, равен на или по-висок от направените инвестиции и разходите, които икономическият оператор трябва да поеме във връзка с изпълнението на договора. В същото време следва да се поясни, че някои договорености, които се заплащат

⁽¹⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

изключително от възлагащ орган или от възложител, следва да бъдат разглеждани като концесии, когато възвръщането на инвестициите и разходите, понесени от оператора за изграждане на строежа или предоставяне на услугата, зависи от реалното търсене или от предлагането на услугата или актива.

- (19) В случай че специална за съответния сектор разпоредба премахва риска, като предвижда за концесионера гаранция да покрие инвестициите и разходите си, понесени при изпълнение на договора, такъв договор не следва да се разглежда като концесия по смисъла на настоящата директива. Фактът, че рискът е ограничен от самото начало, не следва да изключва възможността договорът да се разглежда като концесия. Такъв може да бъде например случаят в сектори с регулирани тарифи или когато оперативният риск е ограничен от договорни условия, предвиждащи частична компенсация, включително компенсация при преждевременно прекратяване на концесията по причини, които се дължат на възлагащия орган или възложителя, или по причини на непреодолима сила.

- (20) Оперативният риск следва да произтича от фактори, които са извън контрола на страните. Рискове, като например свързаните с лошо управление, с неизпълнение на договорните задължения от страна на икономическия оператор или със случаи на непреодолима сила, нямат решаващо значение за целите на разглеждането на договора като концесия, тъй като тези рискове са присъщи на всеки договор, независимо дали е договор за обществена поръчка, или за концесия. Оперативният риск следва да се разбира като риск от излагане на колебанията на пазара, който може да се състои от свързан с търсенето риск или от свързан с предлагането риск, или да съдържа и двата вида риск. Свързаният с търсенето риск следва да се разбира като риск, свързан с реалното търсене на строителството или услугите, които са предмет на договора. Свързаният с предлагането риск трябва да се разглежда като риск, свързан с предоставянето на строителството или услугите, които са предмет на договора, по-специално риск от това, че предоставените услуги няма да съответстват на търсенето. За целите на оценката на оперативния риск, по последователен и еднакъв начин следва да се взема предвид нетната актуална стойност на всички инвестиции, разходи и приходи на концесионера.

- (21) Понятието за „публичноправни организации“ е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз, който внесе редица пояснения с ключово значение за пълното разбиране на това

понятие. Във връзка с това следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, могат да се считат за имащи промишлен или търговски характер. По сходен начин Съдът разглежда и условието, свързано с източника на финансиране на съответната организация, като наред с другото се пояснява, че финансиране „в по-голямата си част“ означава повече от половината и че такова финансиране може да включва плащания от ползватели, които се налагат, изчисляват и събират в съответствие с нормите на публичното право.

- (22) Целесъобразно е да се даде определение на „изключителни права“ и „специални права“, тъй като тези понятия са от решаващо значение за определяне на обхвата на настоящата директива и на понятието за възложители. Следва да се поясни, че разпоредбите на настоящата директива се прилагат за субектите, които не са нито възложители по смисъла на член 7, параграф 1, буква а), нито публични предприятия, само доколкото те упражняват някоя от обхванатите от нея дейности въз основа на тези права. При все това те няма да се считат за възложители, ако тези права са предоставени с процедура, основана на обективни критерии, по-специално съгласно законодателството на Съюза, и за която е била осигурена достатъчна публичност. Това законодателство следва да включва Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾, Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾. Освен това следва да се поясни, че този списък със законодателни актове не е изчерпателен и че правата под

(1) Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

(2) Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

(3) Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14).

(4) Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди (ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3).

(5) Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

каквата и да е форма, които са предоставени с други процедури, които са основани на обективни критерии и за които е била осигурена достатъчна публичност, не са от значение за целите на определяне на възложителите по настоящата директива.

- (23) Настоящата директива следва да се прилага единствено за договори за концесия, чиято стойност надвишава или е равна на определен праг, който следва да отразява наличието на явен трансграничен интерес от концесиите за икономически оператори, установени в държави членки, различни от държавата членка на възлагащия орган или на възложителя. Следователно е необходимо да се определи методът за изчисляване на прогнозната стойност на дадена концесия, който следва да е еднакъв за концесиите за строителство и услуги, тъй като и двата договора често включват елементи както на строителство, така и на услуги. Това изчисляване следва да се основава на общия оборот на концесионера, получен като се вземат предвид строителството и услугите, предмет на концесията, по оценка на възлагащия орган или възложителя, без ДДС, за срока на договора.
- (24) За да се гарантира реално отваряне на пазара и справедлив баланс при прилагането на правилата за възлагане на концесии в секторите на енергетиката, транспорта и пощенските услуги, е необходимо обхванатите субекти да бъдат идентифицирани на основа, различна от правния им статус. Затова следва да се гарантира, че не е застрашена равнопоставеността на възложителите, извършващи дейност в публичния сектор, и на тези от частния сектор. В съответствие с член 345 ДФЕС е необходимо също така да се гарантира, че не се засягат правилата на държавите членки, уреждащи режима на собственост. За тази цел следва да се прилагат специални и еднакви правила за концесиите за извършване на горепосочените дейности, възложени от субекти, които извършват някоя от тези дейности, независимо дали са държавни, местни или регионални органи, публичноправни организации, публични предприятия или други субекти, които се ползват от специални или изключителни права. Следва да се приеме, че субектите, които съгласно националното право отговарят за предоставянето на услуги, свързани с някоя от дейностите по приложение II, извършват такива дейности.
- (25) Следва да се поясни, че съответната дейност в областта на летищата включва също услуги за пътниците, които допринасят за нормалното функциониране на летищните съоръжения и са присъщи на едно добре действащо съвременно летище, като продажби на дребно, обществено хранене и автомобилни паркинги.
- (26) Някои субекти извършват дейност в областта на производството, преноса или разпределението както на топлинна енергия, така и на енергия за охлаждане. Възможно е да съществува известна несигурност по отношение на правилата, приложими съответно за дейностите, свързани с отоплението и охлаждането. Затова следва да се поясни, че преносът и/или разпределението на топлинна енергия е дейност, обхваната в

приложение II, и следователно за субектите, които извършват дейност в сектора на отоплителните системи, се прилагат правилата на настоящата директива, приложими за възложителите, когато се считат за такива. От друга страна, за субектите, които извършват дейност в областта на охладителните системи, се прилагат правилата на настоящата директива, приложими за възлагащите органи, когато се считат за такива. На последно място, следва да се поясни, че концесиите за изпълнение на договори, свързани едновременно с отоплителната енергия и енергията за охлаждане, следва да се разглеждат съгласно разпоредбите за договорите за изпълнение на няколко дейности, за да се определи от кои правила за обществените поръчки — ако има такива — ще се урежда възлагането им.

- (27) Преди да се предвиди изменение в обхвата на настоящата директива по отношение на сектора на охладителните системи, следва да се проучи ситуацията в този сектор, за да се събере достатъчно информация, по-специално във връзка със състоянието на конкуренцията, равнището на трансграничните поръчки и мненията на заинтересованите страни. Предвид факта, че прилагането на настоящата директива към сектора би могло да окаже съществено въздействие в посока на отварянето на пазара, това проучване следва да се извърши, когато се оценява въздействието на настоящата директива.
- (28) Следва да се поясни, че за целите на параграфи 1 и 2 от приложение II „снабдяване“ включва генериране/производство, търговия на едро и търговия на дребно. Производството на газ под формата на добив обаче попада в обхвата на параграф 6 от посоченото приложение.
- (29) При смесените договори приложимите правила следва да се определят в зависимост от основния предмет на договора, когато различните части, които го съставляват, са обективно неделими. Поради това следва да се уточни начинът, по който възлагащите органи и възложителите следва да определят дали различните части са неделими. Това уточнение следва да се основава на съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Решението следва да се взема за всеки отделен случай, като не следва да са достатъчни изразените или предполагаемите намерения на възлагащия орган или възложителя да разглежда различните части, съставляващи смесен договор, като неделими, а те следва да са подкрепени с обективни доказателства, които да могат да ги оправдаят и да обосноват необходимостта от сключване на един договор. Подобна обосновава необходимост от сключване на един договор би могла например да съществува при строителство на една сграда, част от която ще се използва пряко от съответния възлагащ орган, а друга част ще се дава на концесия, например за осигуряване на обществени паркинги. Следва да се поясни, че сключването само на един договор може да е необходимо по причини както от техническо, така и от икономическо естество.

- (30) При смесените договори, които могат да бъдат разделени, възлагащите органи и възложителите винаги могат да възлагат отделни договори за различните части на смесения договор, като в този случай разпоредбите, приложими за всяка отделна част, следва да се определят изцяло в зависимост от характеристиките на конкретния договор. От друга страна, когато възлагащите органи и възложителите решат да възложат договор, включващ както елементи на концесия, така и други елементи, независимо от тяхната стойност и независимо от правния режим, който би се прилагал към тези елементи при други обстоятелства, следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи. Следва да се предвидят специални разпоредби за смесените договори, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността, или някои части извън обхвата на ДФЕС.
- (31) Възложителите може да възлагат концесии с цел покриване на изисквания, присъщи на няколко дейности, за които може да се прилагат различни правни режими. Следва да се поясни, че правният режим, приложим към една концесия, предназначена да обхване няколко дейности, следва да се урежда от правилата, приложими към дейността, за която тя е основно предназначена. Определянето на дейността, за която концесията е основно предназначена, може да се основава на анализ на изискванията, които конкретната концесия трябва да изпълнява, който се извършва от възложителя с цел изчисляване на прогнозната стойност на концесията и изготвяне на документацията за възлагането ѝ. В определени случаи може да се окаже обективно невъзможно да се определи дейността, за която концесията е основно предназначена. Следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи.
- (32) В определени случаи определен възлагач орган или възложител, който е държавен, регионален или местен орган или публичноправна организация, или сдружение от такива органи и организации, може да бъде единственият източник на определена услуга, за чието предоставяне се ползва от изключително право съгласно национални закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби, които са в съответствие с ДФЕС. Следва да се поясни, че в тези случаи възлагач орган или възложител съгласно посоченото в настоящото съображение или сдружение от тях може да възлага концесии на такива органи и организации, без да се прилага настоящата директива.
- (33) Целесъобразно е също така от обхвата на настоящата директива да бъдат изключени определени концесии за услуги, възложени на икономически оператори, когато концесиите са възложени въз основа на изключително право, от което този оператор се ползва съгласно национални закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби и което е предоставено в съответствие с ДФЕС и с актове на Съюза за определяне на общи правила за достъп до пазара, приложими за дейностите по приложение II, тъй като подобно изключително право прави невъзможно прилагането на състезателна процедура за възлагане. Чрез дерогация и без да се засягат правните последици от общото изключване от обхвата на настоящата директива, по отношение на концесиите, посочени в член 10, параграф 1, втора алинея следва да се прилага задължението за публикуване на обявление за възложена концесия с цел да се осигури минимална прозрачност, освен когато условията за осигуряване на прозрачност са предвидени в секторното законодателство. С цел повишаване на прозрачността, когато дадена държава членка предоставя изключително право на даден икономически оператор да упражнява някоя от дейностите, посочени в приложение II, тя следва да уведоми за това Комисията.
- (34) За целите на настоящата директива понятията за основни интереси в областта на сигурността, военно оборудване, чувствително оборудване, чувствително строителство и чувствителни услуги следва да се разбират по смисъла на Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (35) Настоящата директива не следва да засяга свободата на държавите членки в съответствие с правото на Съюза да избират методите на организация и контрол на хазартните игри и залаганията, включително посредством разрешения. Целесъобразно е от обхвата на настоящата директива да бъдат изключени концесиите, свързани с организирането на лотарии, които се възлагат от държава членка на даден икономически оператор въз основа на изключително право, предоставено с процедура, при която няма публичност, съгласно приложимите национални закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби в съответствие с ДФЕС. Това изключение е обосновано предвид предоставянето на изключително право на даден икономически оператор, което прави невъзможно прилагането на състезателна процедура, както и предвид необходимостта държавите членки да запазят възможността да регулират хазартния сектор на национално равнище с оглед на задълженията си за опазване на обществения ред.
- (36) Настоящата директива не следва да се прилага за определени услуги при спешни случаи, когато те се осигуряват от организации или сдружения с нестопанска цел, тъй като ще е трудно да се запази особеното естество на тези организации, в случай че доставчиците на услуги трябва да бъдат избирани в съответствие с процедурите, предвидени в настоящата директива. Изключението обаче не следва да надхвърля строго необходимото. Ето защо следва изрично да се предвиди, че услугите за превоз на пациенти с линейка не са изключени. Освен това във връзка с това е необходимо да се поясни, че група 601 по CPV „Услуги на сухопътния транспорт“, не обхваща услугите на превоз с линейка, които са обхванати от клас 8514 по CPV. Ето защо следва да се поясни, че за услугите, които са обхванати от код 85143000-3 по CPV, които се състоят само от услуги за превоз на пациенти с линейка, следва да се прилага специалният режим за социални и други специфични услуги (наричан по-долу „облекченият режим“). Поради това за смесените договори за концесия за предоставяне на услуги за превоз с линейка по принцип също ще се прилага облекченият режим, ако стойността на услугите за превоз на пациенти с линейка надвишава стойността на другите услуги за превоз с линейка.

⁽¹⁾ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

- (37) Целесъобразно е да се припомни, че настоящата директива се прилага само за възлагащите органи и възложителите от държавите членки. Ето защо нейните разпоредби не се прилагат за политическите партии, които не са нито възлагащи органи, нито възложители. Въпреки това политическите партии в някои държави членки може да попаднат в обхвата на понятието за публичноправни организации. Независимо от това определени услуги (като производство на пропагандни кино- и видеофилми) са така неразривно свързани с политическите виждания на доставчика на услуги, когато се предоставят в рамките на изборителна кампания, че доставчиците на услуги обикновено се избират по начин, който не може да се урежда от правилата за концесиите. На последно място, следва да се припомни, че по отношение на статута и финансирането на европейските политически партии и европейските политически фондации се прилагат правила, различни от предвидените в настоящата директива.
- (38) Много възложители са организирани като икономическа група, която може да включва редица отделни предприятия; често всяко от тези предприятия има специализирана роля в общата рамка на икономическата група. Следователно е целесъобразно да се изключат някои концесии за услуги и строителство, които се възлагат на свързано предприятие, чийто основен предмет на дейност е по-скоро предоставянето на такива услуги или строителство на групата, от която то е част, а не предлагането им на пазара. Също така е целесъобразно да се изключат някои концесии за услуги и строителство, които се възлагат от възложител на съвместно предприятие, създадено от няколко възложители с цел извършване на дейности в обхвата на настоящата директива и от което този възложител е част. Целесъобразно е обаче също така да се гарантира, че това изключване не води до нарушаване на конкуренцията в полза на предприятията или съвместните предприятия, които са свързани с възложителите; целесъобразно е да се предвиди подходящ набор от правила, по-специално относно максималните граници, до които предприятията могат да реализират част от оборота си от пазара и над които те биха изгубили възможността да получават концесии без обявяване на състезателна процедура, относно състава на съвместните предприятия и относно стабилността на връзките между тези съвместни предприятия и възложителите, от които се състоят.
- (39) Предприятията следва да се считат за свързани, когато съществува пряко или непряко доминиращо влияние между възложителя и съответното предприятие или когато и възложителят, и предприятието са обект на доминиращото влияние на друго предприятие; в този контекст частното участие само по себе си не следва да е от значение. Проверката за това дали едно предприятие е свързано с даден възложител следва да се извършва по най-лесния възможен начин. Във връзка с това и като се има предвид, че евентуалното съществуване на такова пряко или непряко доминиращо влияние вече би трябвало да е било проверено с цел да се определи дали годишните отчети на съответните предприятия и възложители следва да бъдат консолидирани, предприятията следва да се считат за свързани, когато годишните им отчети са консолидирани. В определен брой случаи обаче правилата на Съюза за консолидирани отчети не са приложими, например поради размера на съответните предприятия или поради факта, че не са спазени някои условия, свързани с правната им форма. В такива случаи, когато не се прилага Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, ще бъде необходимо проучването на въпроса дали съществува пряко или непряко доминиращо влияние да се извършва, като се вземат предвид собствеността, финансовото участие или правилата по отношение на тези предприятия.
- (40) За концесиите в сектора на водоснабдяването често пъти се прилагат специални и сложни договорености, които изискват особено внимание предвид значението на водата като обществено благо, представляващо основна ценност за всички граждани на Съюза. Особените характеристики на тези договорености оправдават изключения в областта на водоснабдяването от обхвата на настоящата директива. Изключението обхваща концесии за строителство и услуги за предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи, предназначени да предоставят услуги на обществеността във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода или да снабдяват такива мрежи с питейна вода. Концесиите за отвеждане или пречистване на отпадъчни води и в областта на хидротехническите проекти, напояването или отводняването (при условие че количеството вода, което ще се ползва за снабдяване с питейна вода, представлява повече от 20 % от общия обем вода, която е предоставена чрез такива проекти или инсталации за напояване или отводняване) също следва да се изключват, доколкото са свързани с дейност, за която се прилага изключение.
- (41) Настоящата директива не следва да се прилага за концесии, възложени от възложители и предназначени да позволят изпълнение на дейност, посочена в приложение II, ако в държавата членка, в която се извършва тази дейност, тя е пряко изложена на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен, като това е уредено съгласно процедурата, предвидена за тази цел в Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾. Следователно е целесъобразно процедурата да продължи да се прилага за всички сектори или части от сектори, попадащи в обхвата на настоящата директива, което ще даде възможност за отчитане на последиците от текущото или бъдещото отваряне за конкуренция. Тази процедура следва да осигури правна сигурност за съответните субекти, както и подходящ процес за вземане на

⁽¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидирани финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁽²⁾ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (вж. страница 243 от настоящия брой на Официален вестник).

решения, осигуряващ в кратки срокове еднакво прилагане на правото на Съюза в тази област. От съображения за правна сигурност следва да се поясни, че продължават да се прилагат всички решения, приети въз основа на член 30 от Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ преди влизането в сила на настоящата директива.

(42) Тъй като адресати на настоящата директива са държавите членки, тя не се прилага за възлагането на концесии от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до каква степен настоящата директива следва да се прилага за възлагането на концесии, уредено от специални международни правила.

(43) Възлагането на концесии за определени радиоуслуги и аудио-визуални медийни услуги от доставчици на медийни услуги следва да позволява отчитане на аспектите с културна или социална значимост, които правят неподходящо прилагането на правилата за възлагане на концесии. Поради тези причини следва да се предвиди изключение за концесиите за услуги, възлагани от самите доставчици на медийни услуги, за закупуване, разработване, продуциране или съвместно продуциране на стандартни предавания и други подготвителни услуги, като например свързаните със сценарии или художествени дейности, необходими за продуцирането на предаването. Следва също така да се поясни, че това изключение следва да се прилага и за медийните услуги за радио- и телевизионно разпространение и за услугите по заявка (нелинейни услуги). Това изключение обаче не следва да се прилага за доставките на техническо оборудване, необходимо за продуциране, съвместно продуциране и радио- и телевизионно разпространение на такива предавания.

(44) Настоящата директива не засяга компетентността на държавите членки да осигуряват финансиране на обществената услуга за радио- и телевизионно разпространение, доколкото финансирането се предоставя на организации за радио- и телевизионно разпространение за изпълнение на задачите на обществената услуга така, както е възложена, определена и организирана от всяка държава членка в съответствие с Протокол № 29 за системата на публичното радиоразпръскване в държавите членки, приложен към ДЕС и към ДФЕС.

(45) Съществува значителна правна несигурност до каква степен договорите, сключени между субекти в публичния сектор, следва да бъдат обхванати от правилата относно концесиите. Съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област се тълкува по различен начин от държавите членки и дори от възлагащите органи и възложителите. Следователно е необходимо да се поясни в кои случаи правилата, определени в настоящата директива, не се прилагат за договорите, сключени в рамките на публичния сектор. Това пояснение следва да се основава на принципите,

установени в съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Сам по себе си фактът, че и двете страни по споразумение са публични органи, не изключва прилагането на правилата, определени в настоящата директива. Прилагането на тези правила обаче не следва да засяга свободата на публичните органи да изпълняват възложените им задачи за осигуряване на обществени услуги, като използват собствените си ресурси, което включва възможността за сътрудничество с други публични органи. Следва да се гарантира, че изключеното от прилагането на правилата сътрудничество между публични органи не води до нарушаване на конкуренцията по отношение на частните икономически оператори, доколкото доколкото поставя частен доставчик на услуги в по-изгодна позиция в сравнение с неговите конкуренти.

(46) Предвидените в настоящата директива процедури не следва да се прилагат за концесиите, възложени на контролирани юридически лица, ако възлагащият орган или възложителят съгласно член 7, параграф 1, буква а) упражнява контрол върху съответното юридическо лице, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, при условие че контролираното юридическо лице извършва повече от 80 % от дейността си при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или възложител или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган или възложител, независимо от бенефициера на изпълнението на договора. Изключението следва да не обхваща случаите на пряко участие на частен икономически оператор в капитала на контролираното юридическо лице, тъй като при подобни обстоятелства възлагането на концесия без състезателна процедура би осигурило на частния икономически оператор с капиталово участие в контролираното юридическо лице неоправдано предимство спрямо неговите конкуренти. Въпреки това, предвид особените характеристики на публичните органи със задължително членство, като организациите, които отговарят за управлението или изпълнението на определени обществени услуги, това не следва да се прилага в случаите, когато съгласно разпоредба на националното законодателство в съответствие с Договорите участието на конкретни частни икономически оператори в капитала на контролираното юридическо лице е задължително, при условие че това участие не включва контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху решенията на контролираното юридическо лице.

В допълнение следва да се поясни, че решаващ елемент е единствено прякото частно участие в контролираното юридическо лице. Ето защо участието на частен капитал в контролиращия възлагащ орган или възложител или в контролиращите възлагащи органи или възложители не е пречка за възлагането на обществени поръчки на контролираното юридическо лице, без да се прилагат предвидените в настоящата директива процедури, тъй като подобно участие не оказва отрицателно въздействие върху конкуренцията между частните икономически оператори. Следва също така да се поясни, че възлагащи органи или възложители като публичноправните организации, в които може да има участие на частен капитал, следва да могат да се ползват от изключението във връзка с междуведомственото сътрудничество. Следователно,

⁽¹⁾ Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1).

когато са спазени всички други условия, свързани с междуведомственото сътрудничество, изключението за междуведомственото сътрудничество следва да се прилага и за тези възлагащи органи или възложители, когато договорът е сключен изключително между възлагащи органи или възложители.

- (47) Възлагащите органи или възложителите по член 7, параграф 1, буква а) следва да могат да решат да предоставят съвместно поверените им обществени услуги посредством сътрудничество, без да са задължени да използват конкретна правна форма. Това сътрудничество може да обхваща всички видове дейност, свързани с изпълнението на услуги и задължения, възложени на участващите органи или поети от тях, като задължителни или доброволни задачи на местните или регионалните органи или услуги, възложени на конкретни органи съобразно публичното право. Услугите, предоставяни от различните участващи органи или субекти, не трябва непременно да са еднакви; те могат и да се допълват. Настоящата директива не следва да се прилага по отношение на договорите за съвместно предоставяне на обществени услуги, при условие че те са сключени изключително между възлагащи органи или възложители, че осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес, и че нито един частен доставчик на услуги не е поставен в по-изгодна позиция в сравнение с конкурентите си.

За да отговаря на тези условия, сътрудничеството следва да се основава на концепция за сътрудничество. Това сътрудничество не налага всички участващи органи да поемат изпълнението на основните договорни задължения, ако съществуват ангажменти за оказване на принос към съвместното изпълнение на въпросната обществена услуга. Освен това осъществяването на сътрудничеството, включително всякакви финансови трансфери между участващите възлагащи органи, следва да се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес.

- (48) В определени случаи дадено правно образувание действа, съгласно приложимите разпоредби на националното право, като инструмент или техническа служба на определени възлагащи органи или възложители и е задължено да изпълнява нарежданията на тези възлагащи органи или възложители, без да може да влияе върху възнаграждението за изпълняваните от него задачи. Предвид техния извъндоговорен характер тези чисто административни отношения не следва да попадат в обхвата на процедурите за възлагане на концесия.
- (49) Следва да се поясни, че понятието „икономически оператори“ следва да се тълкува широко, така че в него да бъдат включени всички лица и/или субекти, които предлагат изпълнението на строителство, доставката на продукти или предоставянето на услуги на пазара, независимо под каква правна форма са избрали да извършват своята дейност. Съответно предприятията, клоновете, дъщерните дружества, съдружията, кооперативните дружества, капиталовите дружества, университетите — публични или частни — и други форми на субекти

следва да попадат в обхвата на понятието „икономически оператор“, независимо от това дали са „юридически лица“ във всеки един случай.

- (50) За да бъде осигурено подходящо обявяване на концесиите за строителство и услуги на стойност, равна на или по-голяма от определен праг, които се възлагат от възложители и възлагащи органи, възлагането на такива концесии следва да бъде предшествано от задължително публикуване на обявление за концесията в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- (51) Предвид неблагоприятните последици за конкуренцията, възлагането на концесии без предварително обявление следва да се допуска само при особено изключителни обстоятелства. Това изключение следва да се ограничава до случаите, в които поначало е ясно, че публикуването на обявление няма да доведе до по-голяма конкуренция, по-специално ако обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни концесията. Невъзможността концесията да бъде възложена на който и да е друг икономически оператор не следва да е създадена от самия възлагащ орган или възложител предвид бъдещата процедура за възлагане. Освен това следва да се извърши задълбочена оценка на наличието на подходящи заместници.
- (52) С цел предотвратяване на затваряне на пазара и ограничаване на конкуренцията срокът на концесията следва да бъде ограничен. В допълнение, концесиите с прекалено дълъг срок биха могли да доведат до затваряне на пазара и по този начин да възпрепятстват свободното движение на услуги и свободата на установяване. Дългият срок обаче може да се счита за основателен, ако е крайно необходим, за да позволи на концесионера да си възвърне инвестициите, планирани за изпълнението на концесията, и да получи доход от вложения капитал. Следователно за концесии със срок над пет години срокът на концесията следва да бъде ограничен до времето, през което може разумно да се очаква концесионерът да си възвърне инвестициите, направени за експлоатация на строителството и услугите, и да получи доход от вложения капитал при нормални условия на експлоатация, като се отчитат конкретните договорни цели, които концесионерът е поел ангажимент да постигне, за да изпълни изискванията по отношение например на качеството или цената за ползвателите. Оценката следва да бъде валидна към момента на възлагане на концесията. Тя следва да може да включва първоначалните и допълнителните инвестиции, които се считат за необходими за експлоатацията на концесията, по-специално разходи за инфраструктура, авторски права, патенти, оборудване, логистика, наемане и обучение на персонал и първоначални разходи. Максималният срок на концесията следва да бъде посочен в документацията за концесията, освен ако срокът се използва като критерий за възлагане на договора. Възлагащите органи и възложителите следва винаги да могат да възложат концесия за срок, по-кратък от времето, необходимо за възвръщане на инвестициите, при условие че свързаната с това компенсация не премахва оперативния риск.

- (53) Целесъобразно е от пълното прилагане на настоящата директива да бъдат изключени само тези услуги, които имат ограничено трансгранично измерение, а именно някои социални, здравни или образователни услуги. Тези услуги се предоставят в особен контекст, който силно се различава в отделните държави членки поради различните културни традиции. Поради това следва да се въведе специален режим за концесиите за тези услуги, който да отчита факта, че регулирането им започва едва сега. Задължението за публикуване на обявление за предварителна информация и обявление за възлагане на концесия във връзка с всяка концесия, чиято стойност е равна на или по-голяма от определения в настоящата директива праг, е подходящ начин за предоставяне на потенциалните оференти на информация за стопанските възможности, както и за предоставяне на всички заинтересовани страни на информация относно броя и вида на възложените договори. Освен това при възлагането на договори за концесия за подобен вид услуги държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, които имат за цел да осигурят спазване на принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори, като същевременно позволяват на възлагащите органи и възложителите да отчитат особеностите на въпросните услуги. Държавите членки следва да гарантират, че възлагащите органи и възложителите разполагат с възможност да вземат предвид необходимостта от осигуряване на иновации и в съответствие с член 14 ДФЕС и Протокол № 26 — високо ниво по отношение на качество, безопасност и достъпност, равнопоставеност и насърчаване на универсалния достъп и на правата на ползвателите.
- (54) Предвид значението на културния контекст и чувствителния характер на тези услуги държавите членки следва да разполагат с голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по начина, който считат за най-подходящ. Настоящата директива не е пречка държавите членки да прилагат специални критерии за качество за избора на доставчици на услуги, като например критериите, изложени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги на Комитета на Европейския съюз за социална закрила. Държавите членки и/или публичните органи запазват свободата да предоставят тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не води до сключване на договори за концесия — например чрез финансиране на такива услуги или чрез предоставяне на лицензи или разрешения на всички икономически оператори, които отговарят на условията, установени предварително от възлагащия орган или възложителя, без ограничения или квоти, при условие че тези системи осигуряват разгласяване на информацията в достатъчна степен и зачитат принципите на прозрачност и недискриминация.
- (55) С цел подходящо отразяване на изискванията в екологичната, социалната и трудовата сфера в процедурите за възлагане на концесия е особено важно държавите членки и възлагащите органи или възложителите да вземат съответни мерки за осигуряване на изпълнението на задълженията в областта на екологичното, социалното и трудовото право, които се прилагат на мястото на извършване на строителството или на предоставяне на услугите, и които произтичат от закони, подзаконови актове или административни разпоредби както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, както и от колективни споразумения, при условие че тези правила и тяхното прилагане са в съответствие с правото на Съюза. Също така при изпълнението на концесията следва да се прилагат задълженията, произтичащи от международни споразумения, които са ратифицирани от всички държави членки и са изброени в настоящата директива. Това обаче не следва по никакъв начин да възпрепятства прилагането на условия за наемане на работа, които са по-благоприятни за работниците. Съответните мерки следва да се прилагат в съответствие с основните принципи на правото на Съюза, по-специално с оглед осигуряване на равнопоставеност. Тези мерки следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и по начин, осигуряващ равнопоставеност и липса на пряка или косвена дискриминация спрямо икономически оператори и работници от други държави членки.
- (56) Следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на изпълнение на основните им характерни елементи. Когато услугите се предоставят от разстояние, например от центрове за помощ по телефона, следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на тяхното изпълнение, независимо от местата и държавите членки, към които са насочени.
- (57) Съответните задължения биха могли да бъдат предвидени в клаузите на договора за концесия. Освен това следва да е възможно в договорите за концесии да бъдат включени клаузи, гарантиращи спазването на колективните споразумения в съответствие с правото на Съюза. Неизпълнението на съответните задължения може да се разглежда като тежко нарушение от страна на съответния икономически оператор, което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на концесия.
- (58) Контролът по отношение на спазването на разпоредбите на екологичното, социалното и трудовото право следва да се упражнява на съответните етапи от процедурата за възлагане на концесия, когато се прилагат общите принципи относно подбора на участници и възлагането на договори и когато се прилагат критериите за изключване.
- (59) Някоя разпоредба на настоящата директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защита на обществения ред, обществения морал, обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с ДФЕС.

⁽¹⁾ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

- (60) С цел осигуряване на поверителност по време на процедурата възлагащите органи и възложителите, както и икономическите оператори, не следва да разгласяват информация, определена като поверителна. Неизпълнението на това задължение следва да води до прилагането на подходящи санкции, когато и доколкото такива са предвидени в гражданското или административното право на държавите членки.
- (61) С цел борба с измамите, предоставянето на привилегии и корупцията и за да се предотвратят конфликти на интереси, държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да осигурят прозрачност на процедурата за възлагане и равнопоставеност на всички кандидати и оференти. Посочените мерки следва по-специално да имат за цел премахване на конфликтите на интереси и други сериозни нередности.
- (62) За да се осигури възможност за всички заинтересовани оператори да подават заявления и оферти, възлагащите органи и възложителите следва да бъдат задължени да спазват минимален срок за приемане на такива заявления и оферти.
- (63) Изборът на пропорционални, недискриминационни и справедливи критерии за подбор и тяхното прилагане по отношение на икономическите оператори е от ключово значение за ефективния достъп на операторите до икономическите възможности, свързани с концесиите. По-специално възможността даден кандидат да разчита на capacитета на други субекти може да се окаже решаваща, за да се осигури участието на МСП. Следователно е целесъобразно да се предвиди, че критериите за подбор следва да са свързани изключително с професионалните и техническите способности и финансовото и икономическото състояние на операторите, както и с предмета на договора, те следва да са посочени в обявлението за концесията и не могат да забраняват на икономическия оператор, освен при изключителни обстоятелства, да разчита на capacитета на други субекти, независимо от правното естество на връзките му с тези субекти, ако същият докаже пред възлагащия орган или възложителя, че ще разполага с необходимите ресурси.
- (64) Освен това с цел по-успешно отразяване на социалните и екологичните съображения в процедурите за възлагане на концесия възлагащите органи или възложителите следва да могат да използват критерии за възлагане или условия за изпълнение на концесията, свързани със строителството или услугите, предмет на договора за концесия, във всяко едно отношение и на всеки етап от жизнения им цикъл, от добиването на суровините за продукта до етапа на обезвреждане на продукта, включително фактори, участващи в конкретния процес на производство, предоставяне или търговия с това строителство или услуги, или в специфичен процес на по-късен етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики. Критерии и условия, отнасящи се до такъв процес на производство или предоставяне, са например изискванията услугите, обект на концесията, да се предоставят при използване на енергийно ефективни машини. В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз това включва още критерии за възлагане или условия за изпълнение на концесията, свързани с използването на продукти на справедливата търговия при изпълнението на концесията, която ще бъде възложена. Като пример за критерии и условия, свързани с търговията и условията за нея, може да послужи изискването за заплащане на минимална цена и ценова премия на подизпълнителите. Условията за изпълнение на концесията, свързани с екологични съображения, могат да включват например свеждане до минимум на отпадъците или ефективно използване на ресурсите.
- (65) Критерии за възлагане или условия за изпълнение на концесията, отнасящи се до социалните аспекти на процеса на производство, следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз и не следва да се избират или прилагат по начин, който води до пряка или косвена дискриминация на икономически оператори от други държави членки или от трети държави, страни по Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП) или по споразумения за свободна търговия, по които Съюзът е страна. Следователно изискванията, отнасящи се до основните условия на труд, уредени с Директива 96/71/ЕО, като например минималните ставки на заплащане, следва да останат на нивото, определено в националното законодателство или в колективни споразумения, прилагани в съответствие с правото на Съюза в контекста на посочената директива. Условията за изпълнение на концесията може да са насочени и към прилагането на мерки за насърчване на равенството между жените и мъжете на работното място, увеличаване на участието на жените на пазара на труда и съвместяване на професионалния и личния живот, опазването на околната среда или хуманното отношение към животните, към спазването по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ) и към наемането на по-голям от изисквания по националното законодателство брой хора в неравностойно положение.
- (66) Мерките, насочени към защитата на здравето на персонала, участващ в процеса на изпълнение на концесията, към насърчването на социалната интеграция на хора в неравностойно положение или членове на уязвими групи сред ангажираните с изпълнението на концесията лица или към обучение за придобиване на уменията, необходими за изпълнението на въпросната концесия, също могат да бъдат предмет на критериите за възлагане или на условията за изпълнение на концесията, при условие че са свързани със строителството или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на концесията. Подобни критерии или условия може например, наред с другото, да се отнасят до наемането на дългосрочно безработни или обучението на безработни или младежи в хода на изпълнението на концесията, която ще бъде възложена. В техническите спецификации възлагащите органи могат да предвидят социални изисквания, които пряко характеризират въпросния продукт или услуга, като достъпност за хора с увреждания или предназначение за всички потребители.

- (67) Техническите и функционалните изисквания, изготвени от възлагащите органи и възложителите, трябва да позволяват възлагането на концесиите да бъде отворено за конкуренция. Тези изисквания следва да определят характеристиките, на които трябва да отговарят строителството и/или услугите, обхванати от концесията, и могат да се отнасят до конкретния процес на производство или предоставяне на заявеното строителство или услуги, при условие че са свързани с предмета на концесията и са пропорционални на нейната стойност и цели. Конкретният процес на производство може да включва изисквания, свързани с достъпността за хора с увреждания или с равнищата на екологичните показатели. Посочените технически и функционални изисквания следва да бъдат включени в документацията за концесията и следва да са съобразени с принципите на равнопоставеност и прозрачност. Те следва да се изготвят така, че да се избягва изкуствено ограничаване на конкуренцията, по-специално посредством изисквания, които облагодетелстват конкретен икономически оператор чрез възпроизвеждане на основни характеристики на доставките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Във всеки случай възлагащите органи или възложителите следва да разгледат офертите, включващи строителство и/или услуги, включително доставки, които са свързани с такова строителство или услуги, които съответстват на изискваните характеристики по еквивалентен начин.
- (68) Концесиите обикновено са дългосрочни, комплексни договорености, при които концесионерът поема отговорности и рискове, които обичайно се носят от възлагащите органи и възложителите и обикновено попадат в тяхната компетентност. Поради тази причина, при спазване на разпоредбите на настоящата директива и на принципите на прозрачност и равнопоставеност, възлагащите органи и възложителите следва да разполагат със значителна гъвкавост при определянето и организирането на процедурата за избор на концесионер. За да се осигури обаче равнопоставеност и прозрачност през целия процес на възлагане, е целесъобразно по отношение на този процес да бъдат предвидени основни гаранции, включващи информация за естеството и обхвата на концесията, ограничение на броя на кандидатите, разпространяване на информация до кандидатите и оферентите и наличие на подходящи записи. Също така, за да се предотврати несправедливо третиране на потенциалните кандидати, е необходимо да се предвиди, че не следва да се допуска отклоняване от първоначалните условия, съдържащи се в обявлението за концесията.
- (69) Концесиите не следва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама във вреда на финансовите интереси на Съюза, терористични престъпления, изпирание на пари, финансиране на терористична дейност или трафик на хора. Държавите членки обаче следва да могат да предвиждат дерогация от това задължително изключване при извънредни обстоятелства, когато първостепенни съображения от общ интерес правят възлагането на договора крайно необходимо. Неплащането на данъци или социалноосигурителни вноски също следва да се санкционира със задължително изключване на равнището на Съюза.
- (70) Възлагащите органи и възложителите следва също така да имат възможността да изключват икономически оператори, които са се оказали ненадеждни, например заради тежки или многократни нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания, или други форми на тежки професионални нарушения — например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуалната собственост. Следва да се поясни, че тежките професионални нарушения могат да поставят под въпрос честността на икономическия оператор и по този начин да го направят неподходящ да получи договора за концесия, независимо от това дали той притежава техническия и икономическия капацитет да изпълни договора. Предвид факта, че възлагащият орган или възложителят носи отговорност за последиците от евентуалното си погрешно решение, възлагащите органи и възложителите следва също така да разполагат със свободата да преценят, че е налице тежко професионално нарушение, когато преди вземането на окончателно и обвързващо решение относно наличието на задължителни основания за изключване те могат да докажат с подходящи средства, че икономическият оператор е нарушил задълженията си, включително задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски, освен ако в националното право не е предвидено друго. Възлагащите органи и възложителите следва да могат също така да изключват кандидати или оференти, показали значителни слабости при изпълнението на съществени изисквания в предходни концесии или други договори с възлагащите органи или възложителите, например неосъществени доставки или неизпълнение, значителни недостатъци на предоставения продукт или услуга, които ги правят неизползваеми по предназначение, или недопустими действия, които пораждат сериозни съмнения относно надеждността на икономическия оператор. В националното право следва да се предвиди максимален срок на такова изключване.
- (71) Следва обаче да се предвиди възможност икономическите оператори да приемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последиците от евентуални престъпления или нарушения и ефективно предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви. Тези мерки могат да включват по-специално кадрови и организационни мерки, като прекъсване на всякакви връзки с лица или организации, замесени в неправомерните прояви, подходящи мерки за кадрова реорганизация, внедряване на системи за отчетност и контрол, създаване на структура за вътрешен одит, която да следи за съответствието, и приемане на вътрешни правила за търсене на отговорност и обезщетяване. Когато такива мерки осигуряват достатъчно гаранции, въпросният икономически оператор не следва повече да бъде изключван само на тези основания. Икономическите оператори следва да разполагат с възможността да поискат оценяване на мерките за съответствие, взети с оглед евентуално допускане до процедурата за възлагане на

концесия. Държавите членки обаче следва да бъдат тези, които да определят конкретните процедурни и материални условия, приложими в такива случаи. Поспециално те следва да могат да решават дали да позволят на отделните възлагащи органи или възложители да направят необходимите оценки или да възложат тази задача на други органи на централно или местно равнище.

- (72) Важно е спазването от подизпълнителите на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, да бъде гарантирано от компетентните национални органи, като инспекциите по труда или агенциите за опазване на околната среда, посредством подходящи действия в рамките на техните отговорности и компетентност. Необходимо е също така да се осигури известна прозрачност по веригата от подизпълнители, тъй като това дава на възлагащите органи и възложителите информация за лицата, които присъстват на строителните площадки, на които се извършва предназначено за тях строителство, или за предприятия, които предоставят услуги във или по сгради, инфраструктура или зони, като кметства, общински училища, спортни съоръжения, пристанища или пътища, за които възлагащите органи отговарят или върху които упражняват пряк надзор. Следва да се поясни, че във всички случаи концесионерът има задължението за предоставяне на необходимата информация въз основа на специални клаузи, които всеки възлагащ орган или възложител трябва да включи във всички процедури за възлагане, или въз основа на задължения, които държавите членки налагат на концесионера чрез общо-приложими разпоредби.

Освен това следва да се поясни, че условията за налагане на спазването на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, следва да се прилагат винаги, когато националното право на държава членка предвижда механизъм за солидарна отговорност между подизпълнителите и концесионера. В допълнение следва изрично да се посочи, че държавите членки следва да могат да предприемат допълнителни мерки, например като разширят обхвата на задълженията за прозрачност или като дадат възможност или изискат от възлагащите органи или възложители да проверяват дали подизпълнителите не се намират в положение, при което би било обосновано изключването на икономическите оператори. Когато тези мерки се прилагат за подизпълнителите, следва да се осигури съгласуваност с разпоредбите, приложими по отношение на концесионера, така че наличието на задължителни основания за изключване да бъде последвано от изискване концесионерът да замени съответния подизпълнител. Когато проверката разкрие незадължителни основания за

изключване, следва да се поясни, че възлагащите органи или възложителите могат да изискат замяна. Следва обаче също така изрично да се поясни, че възлагащите органи или възложителите може да са задължени да изискат замяна на съответния подизпълнител, когато изключването на концесионера би било задължително в такива случаи. Следва също така изрично да се посочи, че държавите членки могат да предвиждат по-строги правила за отговорност в националното право.

- (73) Възлагащите органи или възложителите следва да оценяват офертите въз основа на един или няколко критерия за възлагане. За да бъде осигурена прозрачност и равнопоставеност, критериите за възлагане на концесия следва винаги да отговарят на някои общи стандарти. Тези стандарти може да се отнасят до фактори, които не са чисто икономически, но влияят върху стойността на офертата от гледна точка на възлагащия орган или възложителя и му позволяват да определи общата икономическа полза за възлагащия орган или възложителя. Критериите следва да бъдат разгласени предварително на всички потенциални кандидати или оференти, да бъдат свързани с предмета на договора и да не оставят на възлагащия орган или възложителя неограничена свобода на избор. Те следва да позволяват реална конкуренция и да бъдат съпътствани от изисквания, даващи възможност за действителна проверка на представената от оферентите информация. В критериите за възлагане следва да може да бъдат включени, наред с другото, екологични, социални критерии или критерии, свързани с иновациите. Възлагащите органи или възложителите следва също така да посочват критериите за възлагане по значението им в низходящ ред по важност, така че да се гарантира равнопоставеност на потенциалните оференти, като им се даде възможност при подготовката на офертите си да са запознати с всички елементи, които ще бъдат взети под внимание.

В изключителни случаи, когато възлагащият орган или възложителят получи оферта, предлагаща новаторско решение с изключително високо равнище на функционално изпълнение, което добросъвестен възлагащ орган или възложител не би могъл да предвиди, възлагащият орган или възложителят следва да може по изключение да измени поредността на критериите за възлагане, за да вземе предвид новите възможности, предлагани от това новаторско решение, при условие че с това изменение се гарантира равнопоставеност на всички действителни или потенциални оференти, като отправи нова покана за представяне на оферти или когато е целесъобразно, публикува ново обявление за концесия.

- (74) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят публикуването на концесиите и да увеличат ефективността, бързината и прозрачността на процесите за възлагането на концесиите. Те биха могли да се превърнат в стандартни средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за възлагане на концесия, тъй като увеличават съществено възможностите на икономическите оператори да участват в процедури за възлагане на концесия в рамките на целия вътрешен пазар.

- (75) Договорите за концесия обикновено включват дългосрочни и комплексни технически и финансови договорености, които често биват засегнати от променящи се обстоятелства. Следователно е необходимо да бъдат пояснени условията, при които измененията на дадена концесия по време на нейното изпълнение налагат провеждането на нова процедура за възлагане на концесия, като се вземе предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Нова процедура за възлагане на концесия се изисква в случай на съществени изменения в първоначалната концесия, по-специално в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуалната собственост. Такива изменения указват намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази концесия. Такъв е по-специално случаят, когато изменените условия биха повлияли на резултата от процедурата, ако бяха включени в първоначалната процедура. Изменения на концесията, които водят до минимална промяна на стойността на договора в рамките на определена стойност, следва винаги да бъдат възможни, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане на концесия. За тази цел и за да се осигури правна сигурност, в настоящата директива следва да се предвидят минимални прагове, под които не е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане. Над тези прагове следва да са възможни изменения на концесията, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане, когато тези изменения отговарят на определени условия. Такъв може да бъде например случаят при изменения, които са станали наложителни вследствие на необходимостта да се вземат под внимание искания на възлагащите органи или възложителите във връзка с изисквания за сигурност и предвид особеностите на дейности като управление на планински спортни и туристически съоръжения, при които законодателството може да се развива с цел отчитане на съответните рискове, доколкото тези изменения отговарят на съответните условия, предвидени в настоящата директива.
- (76) Възможно е възлагащите органи и възложителите да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не са могли да предвидят, когато са възлагали концесията, по-специално когато изпълнението ѝ обхваща дълъг период от време. В тези случаи е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на концесията към тези обстоятелства без провеждането на нова процедура за възлагане на концесия. Понятието за непредвидени обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалното възлагане от възлагащия орган или възложителя при отчитане на наличните средства, естеството и характеристиките на конкретния проект, добрите практики в съответната област и необходимостта да се осигури подходящо съотношение между ресурсите, изразходвани за подготовката на възлагането на концесията, и нейната предвидена стойност. Това обаче не може да се прилага в случаите, когато изменението води до промяна в естеството на цялата концесия — например при замяна на строителството, което трябва да се извърши, или на услугите, които трябва да се предоставят, с нещо друго или при коренна промяна на вида на концесията, тъй като в такава ситуация може да се предположи хипотетично влияние върху резултата. За концесии, възложени за целите на дейност, която не е посочена в приложение II, евентуалното увеличение на стойността, което не налага провеждането на нова процедура за възлагане, не следва да надвишава с повече от 50 % стойността на първоначалната концесия. Когато се правят няколко последователни изменения, този праг следва да се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не следва да целят заобикаляне на настоящата директива.
- (77) В съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност спечелилият оферент не следва да бъде заменян с друг икономически оператор, без концесията да бъде отново достъпна за конкуренти, например когато концесията е била прекратена поради недостатъци при изпълнението. Спечелилият оферент, изпълняващ концесията, особено когато концесията е възложена на група от икономически оператори, следва да може обаче да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението ѝ, като например чисто вътрешни реорганизации, поглъщания, сливания и придобивания или несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да налагат провеждането на нови процедури за възлагане на концесията, изпълнявана от този оферент.
- (78) Възлагащите органи и възложителите следва да имат възможност да предвиждат изменения на договора за концесия посредством клаузи за преразглеждане или за опция, но тези клаузи не следва да им дават неограничена свобода. Във връзка с това с настоящата директива следва да се определи до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за концесия. Следователно следва да се поясни, че достатъчно ясно формулираните клаузи за преразглеждане или за опция могат например да предвиждат индексация на цените или да гарантират, че например комуникационното оборудване, което трябва да бъде доставено в рамките на определен срок, продължава да е подходящо и при промяна на протоколи за комуникация или други технологични промени. Освен това следва да бъде възможно посредством достатъчно ясни клаузи да се предвидят изменения на концесията, които са станали необходими поради технически трудности, възникнали по време на експлоатацията или поддръжката. Следва също така да се припомни, че концесиите биха могли например да включват както обикновена поддръжка, така и извънредна намеса по поддръжката, която може да е необходима за осигуряване на непрекъснатостта на дадена обществена услуга.
- (79) Възлагащите органи и възложителите може да са изправени пред ситуации, които налагат извършването на допълнително строителство или услуги. В такива случаи, при условие че са изпълнени условията, предвидени в настоящата директива, следва да се счита за обосновано внасянето на изменение в първоначалния договор за концесия, без да се провежда нова процедура за възлагане на концесия.

- (80) Понякога възлагащите органи и възложителите са изправени пред обстоятелства, които налагат предсрочно прекратяване на договора за концесия с цел спазване на задълженията, произтичащи от правото на Съюза в областта на концесиите. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират, че възлагащите органи и възложителите разполагат с възможност при условията, определени от националното право, да прекратят договора за концесия по време на неговия срок на изпълнение, ако това се изисква съгласно правото на Съюза.
- (81) За да бъде осигурена подходяща съдебна защита за кандидатите и оферентите в процедурите по възлагане на концесия и за да гарантира ефективното прилагане на настоящата директива и на принципите на ДФЕС, Директива 89/665/ЕИО на Съвета⁽¹⁾ и Директива 92/13/ЕИО на Съвета⁽²⁾ следва да се прилагат и по отношение на концесиите за услуги и концесиите за строителство, възлагани от възлагащи органи и възложители. Поради тази причина директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО следва да бъдат съответно изменени.
- (82) Обработката на лични данни съгласно настоящата директива следва да се урежда от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾.
- (83) От държавите членки се изисква последователно и системно да следят за прилагането и действието на правилата за възлагане на договори за концесия, за да гарантират ефикасно и еднакво прилагане на правото на Съюза.
- (84) Комисията следва да извърши оценка на икономическите последици за вътрешния пазар, по-конкретно с оглед на фактори като трансграничното възлагане на договори, участие на МСП и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете, установени в настоящата директива, и на изключването, предвидено в член 12, като взема предвид специфичните структури в сектора на водоснабдяването. До 18 април 2019 г. Комисията следва да докладва по този въпрос на Европейския парламент и на Съвета. В съответствие с член XXIV, параграф 7 СДП по него се провеждат допълнителни преговори три години след влизането му в сила и периодически след това. В този контекст целесъобразността на равнището на праговете следва да се разгледа в рамките на преговорите съгласно СДП, като се имат предвид въздействието на инфлацията и разходите по сделките. Когато това е възможно и целесъобразно, Комисията следва да разгледа възможността да предложи увеличаване на праговете, приложими съгласно СДП, по време на следващия кръг преговори. В случай на промяна на тези прагове докладът на Комисията следва, когато е целесъобразно, да бъде последван от законодателно предложение за промяна на праговете, установени в настоящата директива.
- (85) С цел адаптиране към бързите технически, икономически и регулаторни промени, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС във връзка с преразглеждане на списъка на актовете в приложение III, да преразглежда техническите процедури за изчислителните методи по отношение на прага, както и периодически да преразглежда самия праг, като изменя препратките към номенклатурата по CPV и адаптира списъка на актовете в приложение X. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (86) За да се гарантират еднакви условия във връзка с процедурата по изготвяне и предаване на обявленията и по изпращане и публикуване на данните, посочени в приложения V, VII и VIII, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾. Процедурата по консултиране следва да бъде използвана за приемане на актове за изпълнение, които нямат отражение нито върху финансовото положение, нито върху естеството и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Напротив, тези актове са от чисто административно естество и служат за улесняване на прилагането на настоящата директива.
- (87) Доколкото целта на настоящата директива, а именно координирането на законите, подзаконовите нормативни актове и административните разпоредби на държавите членки, приложими към определени процедури за възлагане на концесия, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради нейния обхват и последици би могла да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- ⁽¹⁾ Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 33).
- ⁽²⁾ Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор (ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14).
- ⁽³⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).
- ⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (88) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,
- ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I:	ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ПРИНЦИПИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ
ГЛАВА I:	Обхват, общи принципи и определения
РАЗДЕЛ I:	ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ОБЩИ ПРИНЦИПИ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПРАГ
Член 1:	Предмет и обхват
Член 2:	Принцип на оперативна самостоятелност на публичните органи
Член 3:	Принцип на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност
Член 4:	Свобода за определяне на услугите от общ икономически интерес
Член 5:	Определения
Член 6:	Възлагащи органи
Член 7:	Възложители
Член 8:	Праг и методи за изчисляване на прогнозната стойност на концесиите
Член 9:	Преразглеждане на прага
РАЗДЕЛ II:	ИЗКЛЮЧЕНИЯ
Член 10:	Изключения, приложими към концесии, възложени от възлагащи органи и възложители
Член 11:	Специални изключения в областта на електронните съобщения
Член 12:	Специални изключения в областта на водоснабдяването
Член 13:	Концесии, възложени на свързано предприятие
Член 14:	Концесии, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие
Член 15:	Представяне на информация от възложителите
Член 16:	Изключване на дейности, които са пряко изложени на конкуренция
Член 17:	Концесии между субекти в публичния сектор
РАЗДЕЛ III:	ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ
Член 18:	Срок на концесията
Член 19:	Социални и други специфични услуги
Член 20:	Смесени договори
Член 21:	Договори за смесени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

Член 22:	Договори, обхващащи дейности по приложение II и други дейности
Член 23:	Концесии, обхващащи дейности по приложение II и дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
РАЗДЕЛ IV:	СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ
Член 24:	Запазени концесии
Член 25:	Услуги за научноизследователска и развойна дейност
ГЛАВА II:	Принципи
Член 26:	Икономически оператори
Член 27:	Номенклатури
Член 28:	Поверителност
Член 29:	Правила за предаване на информация
ДЯЛ II:	ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕТО НА КОНЦЕСИИ: ОБЩИ ПРИНЦИПИ И ПРОЦЕДУРНИ ГАРАНЦИИ
ГЛАВА I:	Общи принципи
Член 30:	Общи принципи
Член 31:	Обявления за концесии
Член 32:	Обявления за възлагане на концесия
Член 33:	Форма и начин на публикуване на обявленията
Член 34:	Достъп до документацията за концесията по електронен път
Член 35:	Борба с корупцията и предотвратяване на конфликти на интереси
ГЛАВА II:	Процедурни гаранции
Член 36:	Технически и функционални изисквания
Член 37:	Процедурни гаранции
Член 38:	Подбор и оценка на качествата на кандидатите
Член 39:	Срокове за получаване на заявления и оферти за концесии
Член 40:	Предоставяне на информация на кандидатите и оферентите
Член 41:	Критерии за възлагане
ДЯЛ III:	ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНЦЕСИИТЕ
Член 42:	Възлагане на подизпълнители
Член 43:	Изменение на договорите през техния срок на изпълнение

Член 44:	Прекратяване на договорите за концесия
Член 45:	Мониторинг и докладване
ДЯЛ IV:	ИЗМЕНЕНИЯ НА ДИРЕКТИВИ 89/665/ЕИО И 92/13/ЕИО
Член 46:	Изменения на Директива 89/665/ЕИО
Член 47:	Изменения на Директива 92/13/ЕИО
ДЯЛ V:	ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
Член 48:	Упражняване на делегирането
Член 49:	Процедура по спешност
Член 50:	Процедура на комитет
Член 51:	Транспониране
Член 52:	Преходни разпоредби
Член 53:	Мониторинг и докладване
Член 54:	Влизане в сила
Член 55:	Адресати
ПРИЛОЖЕНИЯ:	
ПРИЛОЖЕНИЕ I:	СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 5, ТОЧКА 7
ПРИЛОЖЕНИЕ II:	ДЕЙНОСТИ, УПРАЖНЯВАНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ ПО ЧЛЕН 7
ПРИЛОЖЕНИЕ III:	СПИСЪК НА ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА СЪЮЗА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФ 2, БУКВА Б)
ПРИЛОЖЕНИЕ IV:	УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 19
ПРИЛОЖЕНИЕ V:	ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 31
ПРИЛОЖЕНИЕ VI:	ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНЦЕСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ ПО ЧЛЕН 31, ПАРАГРАФ 3
ПРИЛОЖЕНИЕ VII:	ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 32
ПРИЛОЖЕНИЕ VIII:	ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 32
ПРИЛОЖЕНИЕ IX:	ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО
ПРИЛОЖЕНИЕ X:	СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ КОНВЕНЦИИ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 30, ПАРАГРАФ 3
ПРИЛОЖЕНИЕ XI:	ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КОНЦЕСИЯ ПРЕЗ НЕЙНИЯ СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 43

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ПРИНЦИПИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

ГЛАВА I

Обхват, общи принципи и определения

Раздел I

Предмет, обхват, общи принципи, определения и праг

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящата директива се определят правилата във връзка с процедурите за възлагане, от възлагащи органи и възложители, на концесии, чиято стойност е равна или по-висока от прага, определен в член 8.

2. Настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на концесии за строителство или услуги на икономически оператори от:

а) възлагащи органи; или

б) възложители, при условие че строителството или услугите са предназначени за извършване на една от дейностите, посочени в приложение II.

3. Настоящата директива се прилага в съответствие с член 346 ДФЕС.

4. Споразумения, решения или други правни инструменти, които уреждат прехвърлянето на правомощия и отговорности за изпълнението на обществени задачи между възлагащи органи или възложители, или сдружения от възлагащи органи или възложители и не предвиждат възнаграждение за изпълнението на договорената, се считат за въпрос на вътрешна организация на съответната държава членка и като такива не са засегнати по никакъв начин от настоящата директива.

Член 2

Принцип на оперативна самостоятелност на публичните органи

1. С настоящата директива се признава принципа на оперативна самостоятелност на националните, регионалните и местните органи в съответствие с националното право и правото на Съюза. Тези органи имат право сами да определят най-добрия начин за извършване на строителство или за предоставяне на услуги с цел, по-специално, да се гарантира високо ниво по отношение на качество, безопасност и достъпност, равнопоставеност и насърчаване на универсалния достъп и на правата на ползвателите при обществените услуги.

Посочените органи могат да избират да изпълняват задачите си, свързани с обществен интерес, със собствени ресурси или в сътрудничество с други органи или да възлагат тези задачи на икономически оператори.

2. Настоящата директива не засяга режима на собственост в държавите членки. По-специално тя не изисква приватизация на публичните предприятия, предоставящи услуги на населението.

Член 3

Принцип на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност

1. Възлагащите органи и възложителите прилагат по отношение на икономическите оператори принципа на равнопоставеност, без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин.

Организацията на процедурата за възлагане на концесия, включително оценката на стойността, не трябва да се прави с цел тази процедура да бъде изключена от обхвата на настоящата директива или да се даде неоправдано предимство, или да се поставят в неизгодно положение определени икономически оператори или определено строителство, доставки или услуги.

2. Възлагащите органи и възложителите се стремят да осигурят прозрачността на процедурата за възлагане и на изпълнението на договора, като спазват член 28.

Член 4

Свобода за определяне на услугите от общ икономически интерес

1. Настоящата директива не засяга свободата на държавите членки да определят, в съответствие с правото на Съюза, кои услуги считат за услуги от общ икономически интерес, как следва да се организират и финансират такива услуги при спазване на правилата за държавната помощ и на какви специални задължения следва да се подчиняват. Освен това настоящата директива не засяга начина, по който държавите членки организират своите системи за социална сигурност.

2. Нестопанските услуги от общ интерес попадат извън обхвата на настоящата директива.

Член 5

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „концесии“ означава концесии за строителство или услуги съгласно определението в букви а) и б);

а) „концесия за строителство“ означава възмезден договор, сключен в писмена форма, чрез който един или повече възлагащи органи или възложители възлагат изпълнението на строителство на един или повече икономически оператори, като възнаграждението за това се състои само от правото на експлоатация на строителството, предмет на договора, или от това право в съчетание с възнаграждение;

б) „концесия за услуги“ означава възмезден договор, сключен в писмена форма, чрез който един или повече възлагащи органи или възложители възлагат предоставянето и управлението на услуги, различни от изпълнението на строителство по буква а), на един или повече икономически оператори, като възнаграждението за това се състои само от правото на използване на услугите, предмет на договора или от това право в съчетание с възнаграждение.

Възлагането на концесия за строителство или услуги включва прехвърлянето на концесионера на оперативен риск от експлоатирането на това строителство или услуги, включващ риск, свързан с търсенето, или риск, свързан с предлагането, или и двете. Счита се, че концесионерът е поел оперативен риск, когато при нормални условия на експлоатация не му е гарантирано, че ще си възвърне направените инвестиции или разходи по експлоатацията на строителството или услугите, които са предмет на концесията. Частта от риска, прехвърлена на концесионера, включва реално излагане на колебанията на пазара, при което евентуалната прогнозна загуба на концесионера не е само символична или пренебрежима;

2) „икономически оператор“ означава всяко физическо, юридическо лице или публично образование или група от такива лица или образования, включително временни сдружения от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на продукти или предоставяне на услуги;

3) „кандидат“ означава икономически оператор, който е поискал покана или е бил поканен да участва в процедура за възлагане на концесия;

4) „оферент“ означава икономически оператор, който е представил оферта;

5) „концесионер“ означава икономически оператор, на когото е възложена концесия;

6) „писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства;

7) „изпълнение на строителство“ означава изпълнението или едновременно проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите, посочени в приложение I, или на строеж, или изграждането независимо по какъв начин на строеж, отговарящ на изискванията, определени от възлагащия орган или възложителя, упражняващ решаващо влияние върху вида или проекта на строежа;

8) „строеж“ означава резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданското строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция;

9) „електронни средства“ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства;

10) „изключително право“ означава право, предоставено от компетентен орган на държава членка със законова, подзаконова или публикувана административна разпоредба в съответствие с Договорите, като последица от което упражняването на дадена дейност е ограничено съответно до един икономически оператор и с което съществено се засяга възможността на други икономически оператори да извършват такава дейност;

11) „специално право“ означава право, предоставено от компетентен орган на държава членка със законова, подзаконова или публикувана административна разпоредба в съответствие с Договорите, като последица от което упражняването на дадена дейност е ограничено до двама или повече икономически оператори и с което съществено засяга се възможността на други икономически оператори да извършват такава дейност;

12) „документация за концесията“ означава всеки документ, представен от възлагащия орган или възложителя, или такъв, на който той се позовава, с цел описание или определяне на елементите на концесията или процедурата, включително обявлението за концесията, техническите и функционалните изисквания, предлаганите условия на концесията, формати за представяне на документите от кандидатите и оферентите, информацията за общоприложимите задължения и всякакви други допълнителни документи;

13) „иновация“ означава прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов метод или на нов метод на организация на стопанските практики, работното място или външните отношения, наред с другото с цел да се спомогне за преодоляването на обществените предизвикателства или за изпълнението на стратегията „Европа 2020“.

Член 6

Възлагащи органи

1. За целите на настоящата директива „възлагащи органи“ означава държавни, регионални или местни органи, публичноправни организации или сдружения, състоящи се от един или повече такива органи или от една или повече такива публичноправни организации, различни от органите, организациите и сдруженията, които извършват някоя от дейностите по приложение II и възлагат концесия за извършване на една от тези дейности.

2. „Регионални органи“ са всички органи на административните единици, изброени в неизчерпателен списък в класификациите NUTS 1 и 2 по Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

3. „Местни органи“ са всички органи на административните единици, попадащи в класификацията NUTS 3, и по-малките административни единици съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003.

4. „Публичноправни организации“ означава организации, които имат всички характеристики, изброени по-долу:

- а) създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;
- б) имат правосубектност; както и
- в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи или организации; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации.

Член 7

Възложители

1. За целите на настоящата директива „възложители“ означава субекти, които извършват някоя от дейностите по приложение II и възлагат концесия за извършване на една от тези дейности, и които са:

- а) държавни, регионални или местни органи, публичноправни организации или сдружения, които са създадени от един или повече такива органи или от една или повече такива публичноправни организации;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

- б) публични предприятия по смисъла на параграф 4 от настоящия член;

- в) субекти, различни от посочените в букви а) и б) от настоящия параграф, но които извършват дейност въз основа на специални или изключителни права, предоставени за извършване на една от дейностите по приложение II.

2. Субекти, на които са предоставени специални или изключителни права чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и предоставянето на тези права се е основавало на обективни критерии, не представляват „възложители“ по смисъла на параграф 1, буква в). Тези процедури включват:

- а) процедури за възлагане на обществени поръчки с предварителна покана за участие в състезателна процедура в съответствие с Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и Директива 2014/25/ЕС, с Директива 2009/81/ЕО или с настоящата директива;
- б) процедури съгласно други правни актове на Съюза, изброени в приложение III, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност за издаване на разрешения въз основа на обективни критерии.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 във връзка с изменения на списъка с правни актове на Съюза в приложение III, когато това се налага поради отмяна или изменение на тези актове или поради приемането на нови актове.

4. „Публично предприятие“ означава всяко предприятие, върху което възлагащите органи могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние поради собствеността или финансовото си участие в него, или поради правилата, които го уреждат.

Доминиращо влияние от страна на възлагащите органи се предполага във всеки един от следните случаи, в които тези органи пряко или непряко:

- а) притежават мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;
- б) контролират мнозинството от гласовете, свързани с акциите/ дяловете, емитирани от предприятието;
- в) могат да назначат повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на предприятието.

⁽²⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки (вж. страница 65 от настоящия брой на Официален вестник).

Член 8

Праг и методи за изчисляване на прогнозната стойност на концесиите

1. Настоящата директива се прилага за концесии, чиято стойност е равна на или надвишава 5 186 000 EUR.

2. Стойността на концесията е общият оборот на концесионера без ДДС за срока на договора, определен като прогнозна стойност от възлагащия орган или възложителя, получен като възнаграждение за строителството и услугите, предмет на концесията, както и за доставките, които са свързани с това строителство и услуги.

Прогнозната стойност трябва да е валидна към момента на изпращане на обявлението за концесията, или — в случаите, в които не се предвижда такова обявление — към момента, в който възлагащият орган или възложителят започне процедурата за възлагане на концесия, например като се свърже с икономически оператори във връзка с концесията.

За целите на параграф 1, ако стойността на концесията към момента на възлагането е с повече от 20 % по-висока от прогнозната ѝ стойност, валидната прогнозна стойност е стойността на концесията към момента на възлагането.

3. Прогнозната стойност на концесията се изчислява въз основа на обективен метод, посочен в документацията за концесията. При изчисляване на прогнозната стойност на концесията възлагащите органи и възложителите отчитат, когато е приложимо, по-специално следното:

- а) стойността на всяка възможна опция и всяко удължаване на срока на концесията;
- б) приходи от такси и глоби, заплащани от ползвателите на строителството или услугите, различни от събираните от името на възлагащия орган или възложителя;
- в) плащания или всякакви финансови предимства под каквато и да е форма, предоставени на концесионера от възлагащия орган или възложителя или от друг публичен орган, включително компенсация за изпълнението на задължение във връзка с обществена услуга и публични инвестиционни субсидии;
- г) стойността на безвъзмездните средства или всякакви други финансови предимства под каквато и да е форма, предоставени от трети лица за изпълнението на концесията;
- д) приходи от продажба на активи, които са част от концесията;
- е) стойността на всички доставки и услуги, предоставени на разположение на концесионера от възлагащите органи или

възложителите, при условие че са необходими за изпълнението на строителството или предоставянето на услуги;

ж) всякакви награди или плащания на кандидатите или оферентите.

4. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на концесията не се извършва с цел изключването ѝ от обхвата на настоящата директива. Концесията не може да се разделя на части с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано от обективни причини.

5. Когато предложен строеж или услуга може да доведе до възлагане на концесии под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.

6. Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага, предвиден в настоящия член или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

Член 9

Преразглеждане на прага

1. На всеки две години, считано от 30 юни 2013 г., Комисията проверява дали прагът по член 8, параграф 1 съответства на прага, установен в Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП), за концесии за строителство, като при необходимост преразглежда прага в съответствие с настоящия член.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, Комисията изчислява стойността на прага въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ) за период от 24 месеца, който завършва на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари. Преразгледаната по такъв начин стойност на прага се закръглява, когато е необходимо, надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира спазването на приложимия праг, предвиден в СДП, изразен в СПТ.

2. На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията определя стойностите в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, на прага по член 8, параграф 1, преразгледан съгласно параграф 1 от настоящия член.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, определянето на тези стойности се основава на средните дневни стойности на тези валути, съответстващи на приложимия праг в евро, за период от 24 месеца, завършващ на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари.

3. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* информация за преразглеждания праг по параграф 1, съответната му стойност в националните валути по параграф 2, първа алинея и стойността, определена съгласно параграф 2, втора алинея, в началото на месец ноември след преразглеждането им.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за адаптиране на методиката, установена в параграф 1, втора алинея от настоящия член, към всяка промяна на методиката по СДП, за преразглеждане на прага по член 8, параграф 1 и за определяне на съответните стойности в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, съгласно параграф 2 от настоящия член.

На Комисията също така се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за преразглеждане на прага по член 8, параграф 1 съгласно параграф 1 от настоящия член.

5. Когато е необходимо да се преразгледа прагът, но ограниченото време не позволява да се приложи процедурата по член 48 и следователно са налице наложителни причини за спешност, за приемането на делегирани актове съгласно параграф 4, втора алинея от настоящия член се използва процедурата по член 49.

Раздел II

Изключения

Член 10

Изключения, приложими към концесии, възложени от възлагащи органи и възложители

1. Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги, възложени на възлагащ орган или възложител по член 7, параграф 1, буква а) или на сдружение от такива органи или възложители въз основа на изключително право.

Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги, възложени на икономически оператор въз основа на изключително право, което е предоставено в съответствие с ДФЕС и с правни актове на Съюза, определящи общи правила за достъп до пазара, приложими за дейностите по приложение II.

2. Чрез дерогация от параграф 1, втора алинея от настоящия член, когато в секторното законодателство на Съюза, посочено в същата алинея, за даден сектор не се предвиждат специални задължения относно прозрачността, се прилагат изискванията на член 32.

Когато държава членка предоставя на икономически оператор изключително право да извършва някоя от дейностите, посочени в приложение II, тя уведомява Комисията за това в

срок от един месец след предоставянето на това изключително право.

3. Настоящата директива не се прилага за концесии за въздухоплавателни услуги, основани на издаването на оперативен лиценз по смисъла на Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, или за концесии за обществени услуги за пътнически превоз по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007.

4. Настоящата директива не се прилага за концесии, които възлагащият орган или възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури, различни от предвидените в настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

а) правен инструмент, установяващ международноправни задължения, например международно споразумение, сключено в съответствие с ДФЕС между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите го страни;

б) международна организация.

Настоящата директива не се прилага за концесии, които възлагащият орган или възложителят възлага в съответствие с правилата за обществените поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните концесии са изцяло финансирани от съответната организация или институция. При концесии, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагането ѝ.

Държавите членки съобщават всички правни инструменти, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки по член 50.

Настоящият параграф не се прилага за концесии в областта на отбраната и сигурността по Директива 2009/81/ЕО.

5. Настоящата директива не се прилага за концесии в областта на отбраната и сигурността по Директива 2009/81/ЕО, за които се прилагат:

а) специални процедурни правила съгласно международно споразумение или договореност, сключени между една или повече държави членки и една или повече трети държави;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3).

б) специални процедурни правила съгласно сключено международно споразумение или договореност, свързани с разполагане на войски и отнасящи се до предприятия на държава членка или трета държава;

в) специални процедурни правила на международна организация, която извършва покупки за свои цели, или концесии, които трябва да бъдат възложени от държава членка в съответствие с такива правила.

6. Настоящата директива се прилага за възлагането на концесии в областта на отбраната и сигурността по Директива 2009/81/ЕО, с изключение на следните:

а) концесии, за които прилагането на настоящата директива би задължило държавата членка да предоставя информация, чието разгласяване тя счита за противоречащо на нейните основни интереси в областта на сигурността; или при които възлагането и изпълнението на концесията са обявени за секретни или трябва да се придружават от специални мерки за сигурност съгласно законите, подзаконовите актове или административни разпоредби в сила в дадена държава членка, при условие че държавата членка е установила, че съответните основни интереси не могат да бъдат гарантирани чрез мерки с по-малка степен на намеса, като посочените в параграф 7;

б) концесии, възложени в рамките на програма за сътрудничество, посочена в член 13, буква в) от Директива 2009/81/ЕО;

в) концесии, възложени от правителство на друго правителство във връзка със строителство и услуги, пряко свързани с военно оборудване или чувствително оборудване, или строителство и услуги, специално предназначени за военни цели, или чувствително строителство и чувствителни услуги;

г) концесии, възложени в трета държава, изпълнявани при разполагането на сили извън територията на Съюза, когато оперативните нужди налагат сключването на договорите за тези концесии с икономически оператори, установени в зоната на операциите; и

д) концесии, които са изключени по други причини съгласно настоящата директива.

7. Настоящата директива не се прилага за концесии, които не са изключени по други причини съгласно параграф 6, когато защитата на основните интереси на държава членка в областта на сигурността не може да се гарантира чрез мерки с по-малка степен на намеса, например чрез налагане на изисквания, насочени към защита на поверителния характер на информацията, която възлагащият орган или възложителят предоставят

в хода на процедура за възлагане на концесия съгласно предвиденото в настоящата директива.

8. Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги за:

а) придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или друга недвижима собственост, или права върху тях;

б) придобиването, разработката, продуцирането или съвместното продуциране на материал за предавания, предназначени за аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги, които се възлагат от доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги, или концесии за програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги. За целите на настоящата буква „аудио-визуални медийни услуги“ и „доставчици на медийни услуги“ имат същия смисъл като в член 1, параграф 1, букви а) и г) от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ съответно. „Предаване“ има същия смисъл като в член 1, параграф 1, буква б) от посочената директива, но включва също така и радиопредаванията и материалите за радиопредаванията. Освен това за целите на настоящата разпоредба „материал за предаванията“ има същия смисъл като „предаване“;

в) арбитражни и помирителни услуги;

г) някои от следните правни услуги:

i) представителство на клиент от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО на Съвета ⁽²⁾ във:

— арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или

— съдебно производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка или трета държава или пред международен съд, юрисдикция или институция;

ii) правни съвети, предоставени при подготовката на производство по подточка i) от настоящата буква, или когато има конкретни основания да се счита и висока степен на вероятност въпросът, до който се отнасят правните съвети, да се превърне в предмет на такива производства, при условие че правните съвети са предоставени от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО;

⁽¹⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17).

- iii) услуги по заверяване и удостоверяване на документи, които задължително се предоставят от нотариус;
- iv) правни услуги, предоставяни от настойници или попечители, или други правни услуги, чиито доставчици са определени от съд или юрисдикция в съответната държава членка или съгласно закона да изпълняват конкретни задачи под надзора на тези юрисдикции или съдилища;
- v) други правни услуги, които във въпросната държава членка са свързани, макар и в отделни случаи, с упражняването на официална власт;
- д) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, услуги на централните банки и операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;
- е) заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;
- ж) услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от организации или сдружения с нестопанска цел и попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 и 85143000-3 по CPV, с изключение на услугите за превоз на пациенти с линейка;
- з) услуги, свързани с политически кампании, попадащи в обхвата на кодове 79341400-0, 92111230-3 и 92111240-6 по CPV, когато се възлагат от политическа партия в рамките на избираща кампания.

9. Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги за организиране на лотарии, попадащи в обхвата на код 92351100-7 по CPV, които се възлагат от държава членка на икономически оператор въз основа на изключително право. За целите на настоящия параграф понятието „изключително право“ не обхваща изключителните права, посочени в член 7, параграф 2.

⁽¹⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

За предоставянето на такова изключително право се прилага изискването за публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

10. Настоящата директива не се прилага за концесии, възложени от възложители за извършване на дейностите им в трета държава при условия, които не включват физическо използване на мрежа или географски район в рамките на Съюза.

Член 11

Специални изключения в областта на електронните съобщения

Настоящата директива не се прилага за концесии, чиято основна цел е възлагащите органи да могат да предоставят или експлоатират обществени съобщителни мрежи или да предоставят на населението една или повече електронни съобщителни услуги.

За целите на настоящия член „обществена съобщителна мрежа“ и „електронна съобщителна услуга“ имат същия смисъл като посочения в Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾.

Член 12

Специални изключения в областта на водоснабдяването

1. Настоящата директива не се прилага за концесии, възложени с цел:

а) осигуряване или експлоатация на фиксирани мрежи, предназначени да предоставят на населението услуги във връзка с добива, преноса или разпределението на питейна вода;

б) снабдяване с питейна вода на такива мрежи.

2. Когато концесията е свързана с дейност, посочена в параграф 1, настоящата директива не се прилага също за концесии с един или двата от следните предмети:

а) хидротехнически проекти, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, което ще се ползва за снабдяване с питейна вода, представлява повече от 20 % от общия обем вода, която е предоставена чрез такива проекти или инсталации за напояване или отводняване, или

б) отвеждане или пречистване на отпадъчни води.

⁽²⁾ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33).

Член 13

Концесии, възложени на свързано предприятие

1. За целите на настоящия член „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие с изискванията на Директива 2013/34/ЕС.

2. В случай на субекти, за които не се прилага Директива 2013/34/ЕС, „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, което:

- а) може да бъде пряко или непряко под доминиращото влияние на възложителя;
- б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя; или
- в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

За целите на настоящия параграф „доминиращо влияние“ има същия смисъл като посочения в член 7, параграф 4, втора алинея.

3. Независимо от член 17 и при условие че са изпълнени условията на параграф 4 от настоящия член, настоящата директива не се прилага за концесии, възложени:

- а) от възложител на свързано предприятие; или
- б) от съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности, посочени в приложение II, на предприятие, което е свързано с един от тези възложители.

4. Параграф 3 се прилага по отношение на:

- а) концесии за услуги, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставянето на услуги на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчитат всички услуги, предоставени от това предприятие;
- б) по отношение на концесии за строителство, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното пред-

приятие за предходните три години, е получен от предоставянето на строителство на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчита цялото предоставено от това предприятие строителство.

5. Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност свързаното предприятие, няма данни за оборота му през предходните три години, е достатъчно това предприятие да докаже, че оборотът, посочен в параграф 4, буква а) или буква б), е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.

6. Когато не едно, а повече предприятия, които са свързани с възложителя, с когото образуват икономическа група, предоставят същите или сходни услуги или строителство, процентите, посочени в параграф 4, се изчисляват, като се вземе предвид общият оборот, получен съответно от предоставянето на услуги или строителство от тези свързани предприятия.

Член 14

Концесии, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Независимо от член 17 и при условие че съвместното предприятие е създадено за извършване на съответната дейност за срок от най-малко три години и че учредителният документ на съвместното предприятие предвижда учредителите го възложители да запазят участието си в него най-малко за същия срок, настоящата директива не се прилага за концесии, възложени от някой от следните:

- а) съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности, посочени в приложение II, на някой от тези възложители; или
- б) възложител на съвместно предприятие, в което той участва.

Член 15

Представяне на информация от възложителите

При поискване възложителите представят на Комисията следната информация относно прилагането на член 13, параграфи 2 и 3 и член 14:

- а) наименованията на съответните предприятия или съвместни предприятия;
- б) естеството и стойността на съответните концесии;

- в) доказателства, които Комисията счита за необходими, за удостоверяване, че отношенията между предприятието или съвместното предприятие, на което се възлагат концесиите, и възложителя съответстват на изискванията на член 13 или член 14.

Член 16

Изключване на дейности, които са пряко изложени на конкуренция

Настоящата директива не се прилага за концесии, възложени от възложители, ако в държавата членка, в която ще се изпълняват тези концесии, е установено съгласно член 35 от Директива 2014/25/ЕС, че дейността е пряко изложена на конкуренция в съответствие с член 34 от същата директива.

Член 17

Концесии между субекти в публичния сектор

1. Концесия, която се възлага от възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф 1, буква а) на частноправно или публичноправно юридическо лице, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) възлагащият орган или възложителят упражнява върху съответното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 % от дейността на контролираното юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или възложител или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган или възложител; и
- в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни и блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф 1, буква а) се счита, че упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена по смисъла на първа алинея, буква а) от настоящия параграф, когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху значимите решения на контролираното юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което на свой ред е контролирано по същия начин от възлагащия орган или възложителя.

2. Параграф 1 се прилага и в случаите, когато контролирано юридическо лице, което представлява възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф 1, буква а), възлага концесия на своя контролиращ възлагащ орган или възложител или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган или възложител, при условие че в юридическото лице, на което се възлага концесията, няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни и блокиращи правомощия, които се изискват съгласно разпоредбите на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

3. Възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф 1, буква а), който не упражнява върху публичноправно или частноправно юридическо лице контрол по смисъла на параграф 1 от настоящия член, може въпреки това да възложи на това юридическо лице концесия, без да прилага настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) възлагащият орган или възложителят съгласно член 7, параграф 1, буква а) упражнява съвместно с други възлагащи органи или възложители контрол върху това юридическо лице, подобен на този, който те упражняват върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 % от дейността на това юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращите възлагащи органи или възложители или от други юридически лица, контролирани от същите възлагащи органи или възложители; и
- в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на участие на частен капитал, които не са свързани с контролни и блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредбите на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За целите на първа алинея, буква а) от настоящия параграф възлагащите органи или възложителите по член 7, параграф 1, буква а) упражняват съвместно контрол върху юридическо лице, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- и) органите по вземане на решение на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи или възложители. Отделни представители могат да представляват няколко или всички участващи възлагащи органи или възложители;

ii) тези възлагащи органи или възложители са в състояние съвместно да упражняват решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на контролираното юридическо лице; и

iii) контролираното юридическо лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възлагащи органи или възложители.

4. Договор, сключен изключително между два или повече възлагащи органи или възложители по член 7, параграф 1, буква а), попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

а) договарят установява или осъществява сътрудничество между участващите възлагащи органи или възложители, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед на постигането на общи за тях цели;

б) осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществен интерес; и

в) участващите възлагащи органи или възложители извършват на свободния пазар по-малко от 20 % от дейностите, свързани със сътрудничеството.

5. За определяне на процента от дейността, посочен в параграф 1, първа алинея, буква б), параграф 3, първа алинея, буква б) и параграф 4, буква в), се взема предвид средният общ оборот или подходящ друг показател, основан на дейността, например разходите на съответното юридическо лице, възлагащ орган или възложител по член 7, параграф 1, буква а) във връзка с услуги, доставки и строителство през трите години, предшестващи възлагането на концесията.

Когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице, възлагащия орган или възложителя или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или за друг показател, основан на дейността, например разходите, за предходните три години или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.

Раздел III

Общи разпоредби

Член 18

Срок на концесията

1. Срокът на концесията е ограничен. Той се определя от възлагащия орган или възложителя в зависимост от необходимото строителство или услуги.

2. За концесии, надвишаващи пет години, максималният срок на концесията не трябва да надвишава времето, в рамките на което може разумно да се очаква концесионерът да си възвърне направените инвестиции за експлоатация на строителството или услугите и да получи доход от вложения капитал, като се отчитат инвестициите, необходими за постигане на конкретните цели на договора.

Инвестициите, които се вземат предвид за целите на това изчисление, включват както първоначалните инвестиции, така и инвестициите, направени по време на срока на концесията.

Член 19

Социални и други специфични услуги

За концесии за социални и други специфични услуги, изброени в приложение IV, които попадат в обхвата на настоящата директива, се прилагат единствено задълженията по член 31, параграф 3 и членове 32, 46 и 47.

Член 20

Смесени договори

1. Договори за концесии, които имат за предмет както строителство, така и услуги, се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими за вида концесия, която характеризира основния предмет на въпросния договор.

При смесени договори за концесии, включващи отчасти социални и други специфични услуги по приложение IV и отчасти други услуги, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозните стойности на съответните услуги е по-висока.

2. Когато различните части на даден договор са обективно делими, се прилагат параграфи 3 и 4. Когато различните части на даден договор са обективно неделими, се прилага параграф 5.

Когато част от даден договор попада в обхвата на член 346 ДФЕС или Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 21 от настоящата директива.

При договори, предназначени да обхващат няколко дейности, една от които се подчинява на приложение II към настоящата директива или на Директива 2014/25/ЕС, приложимите разпоредби се определят съгласно член 22 от настоящата директива и член 6 от Директива 2014/25/ЕС съответно.

3. При договори, в чийто предмет се съдържат както елементи, попадащи в обхвата на настоящата директива, така и други елементи, възлагащите органи и възложителите могат да решат да възложат отделни договори за отделните части. Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат отделни договори за отделните части, решението относно правния режим, приложим за всеки отделен договор, се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат един договор и освен ако в параграф 4 от настоящия член или в член 21 не е предвидено друго, настоящата директива се прилага за получения в резултат на това смесен договор, независимо от стойността на частите, които в противен случай биха били уредени от различен правен режим, и независимо от това от кой правен режим биха били уредени иначе тези части.

4. При смесени договори, съдържащи елементи на концесии, както и елементи на договори за обществена поръчка, които попадат в обхвата на Директива 2014/24/ЕС, или договори, които попадат в обхвата на Директива 2014/25/ЕС, смесеният договор се възлага съгласно Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/25/ЕС съответно.

5. Когато различните части на даден договор са обективно неделими, приложимият правен режим се определя въз основа на основния предмет на договора.

Когато договорите включват елементи както на концесия за услуги, така и на договор за доставки, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозираните стойности на съответните услуги или доставки е по-висока.

Член 21

Договори за смесени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. Настоящият член се прилага при смесени договори, които имат за предмет елементи на концесия, попадащи в обхвата на настоящата директива, и обществена поръчка или други елементи, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО.

При договори, предназначени да обхващат няколко дейности, за една от които се прилага приложение II към настоящата директива или Директива 2014/25/ЕС, а друга попада в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО, приложимите разпоредби се определят в съответствие с член

23 от настоящата директива и член 26 от Директива 2014/25/ЕС съответно.

2. Когато различните части на даден договор са обективно делими, възлагащите органи или възложителите могат да решат да възложат отделни договори за отделните части или да възложат един договор.

Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат отделни договори за отделните части, решението относно правния режим, приложим за всеки отделен договор, се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат един договор, за определянето на приложимия правен режим се прилагат следните критерии:

- а) когато част от даден договор попада в обхвата на член 346 ДФЕС или различни части попадат в обхвата на член 346 ДФЕС и на Директива 2009/81/ЕО съответно, договорът може да бъде възложен, без да се прилага настоящата директива, при условие че възлагането на един договор е обосновано от обективни причини;
- б) когато част от даден договор попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, договорът може да бъде възложен в съответствие с настоящата директива или в съответствие с Директива 2009/81/ЕО, при условие че възлагането на един договор е обосновано от обективни причини.

Решението за възлагане само на един договор не трябва обаче да бъде взето с цел изключване на договори от обхвата на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

3. Когато различните части на даден договор са обективно неделими, договорът може да бъде възложен, без да се прилага настоящата директива, ако включва елементи, за които се прилага член 346 ДФЕС. В противен случай възлагащият орган или възложителят може да реши да възложи договора в съответствие с настоящата директива или в съответствие с Директива 2009/81/ЕО.

Член 22

Договори, обхващащи дейности по приложение II и други дейности

1. Чрез дерогация от член 20, по отношение на договори, предназначени да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни договори за всяка дейност или да възложат един договор. Когато възложителите решат да възложат отделни договори, решението относно правилата, приложими за всеки отделен договор, се взема въз основа на характеристиките на съответната отделна дейност.

Независимо от член 20, когато възложителите решат да възложат един договор, се прилагат параграфи 2 и 3 от настоящия член. При все това, когато една от съответните дейности попада в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 23 от настоящата директива.

Решението дали да се възложи един договор или да се възложат няколко отделни договора не трябва да бъде взето с цел изключване на договора или договорите от обхвата на настоящата директива или, когато е приложимо — от обхвата на Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/25/ЕС.

2. За договори, предназначени да обхванат няколко дейности, се прилагат правилата, приложими за дейността, за която основно са предназначени.

3. При договори, при които е обективно невъзможно да се определи за коя от дейностите е предназначен основно договорът, приложимите правила се определят в съответствие със следните критерии:

- а) концесията се възлага в съответствие с разпоредбите на настоящата директива, приложими за концесии, възлагани от възлагащи органи, ако за една от дейностите, за които е предназначен договорът, се прилагат разпоредбите на настоящата директива, приложими за концесии, възлагани от възлагащи органи, а за друга — разпоредбите на настоящата директива, приложими за концесии, възлагани от възложители;
- б) договорът се възлага в съответствие с Директива 2014/24/ЕС, ако за една от дейностите, за които е предназначен договорът, се прилага настоящата директива, а за друга — Директива 2014/24/ЕС;
- в) договорът се възлага в съответствие с настоящата директива, ако за една от дейностите, за които е предназначен договорът, се прилага настоящата директива, а за другата не се прилага нито настоящата директива, нито Директива 2014/24/ЕС, нито Директива 2014/25/ЕС.

Член 23

Концесии, обхващащи дейности по приложение II и дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. При договори, предназначени да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни договори за всяка отделна дейност или да възложат само един договор. Когато възложителите решат да възложат отделни договори за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всеки отделен договор се взема въз основа на характеристиките на съответната отделна дейност.

Независимо от член 21, когато възложителите решат да възложат само един договор, се прилага параграф 2 от настоящия член.

Решението дали да се възложи само един договор или няколко отделни договора не трябва обаче да бъде взето с цел изключване на договора или договорите от приложното поле на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

2. При договори, предназначени да обхванат дейност, за която се прилага настоящата директива, и друга дейност, която:

а) попада в обхвата на член 346 ДФЕС, или

б) се урежда от Директива 2009/81/ЕО,

възложителят може да:

- i) възложи договор, без да прилага настоящата директива в случаите по буква а); или
- ii) да възложи договор в съответствие с настоящата директива или в съответствие с Директива 2009/81/ЕО в случаите по буква б). Първа алинея от настоящия параграф не засяга праговете и изключенията, предвидени в Директива 2009/81/ЕО.

Договорите, посочени в буква б), които включват и поръчки или други елементи, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС, могат да бъдат възлагани, без да се прилага настоящата директива.

Прилагането на настоящия параграф обаче зависи от условието възлагането на един договор да е обосновано от обективни причини и решението за възлагане на един договор да не се взема с цел изключване на договори от обхвата на настоящата директива.

Раздел IV

Специални случаи

Член 24

Запазени концесии

Държавите членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на концесия за защитени предприятия и икономически оператори, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение, или могат да предвидят такива концесии да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, при условие че най-малко 30 % от служителите на тези предприятия, икономически оператори или програми са работници с увреждания или в неравностойно положение. В обявлението за концесията или, в случай на концесии за услуги по член 19 — в обявлението за предварителна информация, се съдържа позоваване на настоящия член.

Член 25**Услуги за научноизследователска и развойна дейност**

Настоящата директива се прилага само за концесии за услуги за научноизследователска и развойна дейност, обхванати от кодове от 73000000-2 до 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 и 73430000-5 по CPV, когато са изпълнени и двете условия по-долу:

- а) ползите възникват изцяло за възлагащия орган или възложителя, за да ги използва при осъществяването на дейността си; и
- б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възлагащия орган или възложителя.

ГЛАВА II**Принципи****Член 26****Икономически оператори**

1. Икономически оператори, които съгласно правото на държавата членка, в която са установени, имат право да предоставят съответните услуги, не могат да бъдат отхвърлени единствено на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се възлага договорът, от тях се изисква да бъдат физически или юридически лица.

От юридическите лица може да се изисква да посочат в офертата или в заявлението имената и съответната професионална квалификация на лицата, които ще отговарят за изпълнението на съответния договор.

2. Групите от икономически оператори, включително временните сдружения, могат да участват в процедури за възлагане на концесия. Възлагащите органи или възложителите не могат да изискват от тях да имат определена правна форма, за да представят оферта или заявление за участие.

Когато е необходимо, възлагащите органи или възложителите могат да поясняват в документацията за концесията по какъв начин групи от икономически оператори трябва да изпълняват изискванията, свързани с икономическото и финансовото състояние или с техническите и професионалните способности по член 38, при условие че това е обосновано от обективни причини и е пропорционално. Държавите членки могат да установят стандартни условия за начина, по който се изпълняват тези изисквания от групи от икономически оператори. Условията за изпълнение на концесията от такива групи от икономически

оператори, които са различни от условията за индивидуалните участници, също трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

3. Независимо от параграфи 1 и 2 възлагащите органи и възложителите могат да изискват от групите от икономически оператори да възприемат определена правна форма, след като им бъде възложен договорът, доколкото такава промяна е необходима за задоволителното му изпълнение.

Член 27**Номенклатури**

1. Всички препратки към номенклатури в контекста на възлагането на концесии трябва да се основават на Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), приет съгласно Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за адаптиране на кодовете по CPV, посочени в настоящата директива, когато се налага в настоящата директива да бъдат отразени промени в номенклатурата по CPV и тези промени не водят до изменение в нейния обхват.

Член 28**Поверителност**

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното право, на което е подчинен възлагащият орган, по-специално законодателството относно достъпа до информация, и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените договори за концесия и с информацията за кандидати и оференти по смисъла на членове 32 и 40, възлагащият орган или възложителят не може да разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са определили като поверителна, включително, но не само, технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.

Настоящият член не е пречка пред публичното оповестяване на неповерителните части от сключените договори, включително на всички последващи изменения.

2. Възлагащият орган или възложителят може да наложи на икономическите оператори изисквания, имащи за цел защитата на поверителния характер на информацията, която той предоставя в хода на процедурата за възлагане на концесия.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

Член 29

Правила за предаване на информация

1. Освен когато използването на електронни средства е задължително съгласно член 33, параграф 2 и член 34, държавите членки или възлагащите органи и възложителите могат да изберат едно или няколко от следните средства за комуникация за целия обмен на съобщения и информация:

- а) електронни средства;
- б) поща или факс;
- в) устна комуникация, включително по телефон, за информация, която не включва съществени елементи от процедурата за възлагане на концесия, при условие че съдържанието на устната комуникация е документирано в достатъчна степен на траен носител;
- г) връчване на ръка, което се удостоверява с разписка за получаване.

Държавите членки могат да въведат задължително използване на електронни средства за комуникация по отношение на концесиите, което надхвърля задълженията по член 33, параграф 2 и член 34.

2. Избраните средства за комуникация трябва да са общо достъпни и недискриминационни и да не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на концесия. Инструментите и устройствата, използвани за предаване на информация с електронни средства, както и техническите им характеристики, трябва да са оперативно съвместими с продуктите на информационните и комуникационните технологии за общо ползване.

При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информация възлагащите органи и възложителите гарантират защитата на целостта на данните и на поверителността на заявленията и офертите. Те разглеждат съдържанието на заявленията и офертите само след изтичане на крайния срок за тяхното подаване.

ДЯЛ II

**ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕТО НА КОНЦЕСИИ:
ОБЩИ ПРИНЦИПИ И ПРОЦЕДУРНИ ГАРАНЦИИ**

ГЛАВА I

Общи принципи

Член 30

Общи принципи

1. Възлагащият орган или възложителят е свободен да организира процедурата за избор на концесионер при спазване на разпоредбите на настоящата директива.

2. Организирането на процедурата по възлагане на концесия трябва да спазва принципите по член 3. По-специално в хода на процедурата по възлагане на концесия възлагащият орган или възложителят не трябва да предоставя по дискриминационен начин информация, която може да даде предимство на някои кандидати или оференти за сметка на други.

3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при изпълнението на договорите за концесия икономическите оператори спазват приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение X.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за изменение на списъка в приложение X, когато това е необходимо с цел добавяне на нови международни споразумения, ратифицирани от всички държави членки, или когато посочените съществуващи международни споразумения вече не са ратифицирани от всички държави членки или са претърпели други изменения, например по отношение на техния обхват, съдържание или наименование.

Член 31

Обявления за концесии

1. Възлагащите органи и възложителите, които желаят да възложат концесия, оповестяват намерението си посредством обявление за концесия.

2. Обявленията за концесии трябва да съдържат информацията, посочена в приложение V и, когато е целесъобразно, друга информация, счтена за полезна от възлагащия орган или възложителя, в съответствие с формата на стандартните образци.

3. Възлагащите органи и възложителите, които желаят да възложат концесия за социални и други специфични услуги, изброени в приложение IV, оповестяват намерението си за планираното възлагане на концесия, като публикуват обявление за предварителна информация. Тези обявления трябва да съдържат информацията, посочена в приложение VI.

4. Чрез дерогация от параграф 1 от възлагащите органи или възложители не се изисква да публикуват обявление за концесия, когато строителството или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор поради някоя от следните причини:

- а) целта на концесията е създаване или придобиване на уникално произведение на изкуството или художествено изпълнение;
- б) отсъствие на конкуренция по технически причини;
- в) съществуване на изключително право;
- г) закрила на права върху интелектуалната собственост и изключителни права, различни от определените в член 5, точка 10.

Изключенията, предвидени в букви б), в) и г) от първа алинея, се прилагат само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на възлагането на концесия.

5. Чрез дерогация от параграф 1 от възлагащия орган или възложителя не се изисква да публикува ново обявление за концесия, когато не са подадени заявления, оферти, подходящи оферти или подходящи заявления в отговор на предходна процедура за възлагане на концесия, при условие че първоначално обявените условия на договора за концесия не са съществено изменени и че е изпратен доклад до Комисията, когато тя е поискала това.

За целите на първа алинея се счита, че дадена оферта не е подходяща, когато не съответства на концесията, тъй като явно не може без съществени промени да отговори на потребностите и изискванията на възлагащия орган или възложителя, посочени в документацията за концесията.

За целите на първа алинея заявлението се счита за неподходящо:

- а) когато съответният кандидат трябва или може да бъде изключен съгласно член 38, параграфи 5—9 или не

отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган или възложителя в съответствие с член 38, параграф 1;

- б) когато заявлението съдържа оферти, които са неподходящи по смисъла на втора алинея.

Член 32

Обявления за възлагане на концесия

1. Не по-късно от 48 дни след възлагането на концесията възлагащите органи и възложителите изпращат, в съответствие с процедурите по член 33, обявление за възлагане на концесия, съдържащо резултатите от процедурата по възлагане на концесия. За социални и други специфични услуги, изброени в приложение IV, тези обявления обаче могат да бъдат групирани на тримесечна основа. В този случай те изпращат групирани обявления за тримесечието в срок до 48 дни след края на всяко тримесечие.

2. Обявленията за възлагане на концесия трябва да съдържат информацията, посочена в приложение VII, а по отношение на концесиите за социални и други специфични услуги, изброени в приложение IV — информацията, посочена в приложение VIII, и се публикуват съгласно член 33.

Член 33

Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията за концесии, обявленията за възлагане на концесия и обявлението по член 43, параграф 1, втора алинея трябва да съдържат информацията, посочена в приложения V, VII и VIII под формата на стандартни образци, включително стандартни образци за внасяне на поправки.

Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 50.

2. Обявленията, посочени в параграф 1, се изготвят, предават се на Службата за публикации на Европейския съюз чрез електронни средства и се публикуват в съответствие с приложение IX. Службата за публикации на Европейския съюз изпраща на възлагащия орган или възложителя потвърждение за получаването на обявлението и за публикуването на изпратената информация, като посочва датата на публикуването, която представлява доказателство за публикуване. Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз се поемат от Съюза.

3. Обявленията за концесии се публикуват без съкращения на един или повече официални езици на институциите на Съюза, избрани от възлагащия орган или възложителя. Текстът на този език или на тези езици представлява единственият автентичен текст или текстове. Обобщение на важните елементи на всяко обявление се публикува на останалите официални езици на институциите на Съюза.

4. Обявленията за концесии и обявленията за възлагане на концесия не се публикуват на национално равнище, преди публикуването им от Службата за публикации на Европейския съюз, освен ако публикуването на равнището на Съюза не бъде направено в срок от 48 часа, след като Службата за публикации на Европейския съюз потвърди получаването на обявлението по параграф 2 от възлагащия орган или възложителя. Обявленията за концесии и обявленията за възлагане на концесия, публикувани на национално равнище, не може да съдържат информация, различна от тази в обявленията, изпратени на Службата за публикации на Европейския съюз, но в тях се посочва датата на изпращане на обявлението на Службата за публикации на Европейския съюз.

Член 34

Достъп до документацията за концесията по електронен път

1. Възлагащите органи и възложителите предоставят неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до документацията за концесията от датата на публикуване на обявлението за концесия или ако обявлението за концесия не съдържа покана за подаване на оферти, от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти. В текста на обявлението за концесия или поканите се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за концесията.

2. Когато при надлежно обосновани обстоятелства, поради извънредни, свързани със сигурността или технически причини, или поради особено чувствителния характер на търговската информация, който изисква изключително високо ниво на защита, не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за концесията, възлагащите органи или възложителите посочват в обявлението или поканата за представяне на оферти, че съответната документация за концесията ще бъдат изпратена по друг начин, а не чрез електронни средства, и че срокът за получаване на офертите ще бъде удължен.

3. Когато е отправено своевременно искане за това, възлагащите органи и възложителите или компетентните служби осигуряват на всички кандидати или оференти, участващи в процедурата за възлагане на концесия, допълнителна информация, отнасяща се до документацията за концесията, не по-късно от шест дни преди определения срок за получаване на офертите.

Член 35

Борба с корупцията и предотвратяване на конфликти на интереси

Държавите членки изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат необходимите мерки за борба с измамите, предоставянето на привилегии и корупцията и за ефективно предотвратяване, разкриване и отстраняване на конфликтите на интереси, които възникват при провеждането на процедури за възлагане на концесия, така че да се избегне нарушаването на конкуренцията и да се осигури прозрачността на процедурата за възлагане и равнопоставеността на всички кандидати и оференти.

Понятието „конфликт на интереси“ включва най-малкото всяко положение, при което служители на възлагащия орган или възложителя, които участват в провеждането на процедурата за възлагане на концесия или могат да повлияят на резултата от нея, имат пряк или косвен финансов, икономически или друг личен интерес, за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с процедурата за възлагане на концесия.

По отношение на конфликтите на интереси взетите мерки не надхвърлят строго необходимото за предотвратяване на потенциален конфликт на интереси или премахване на установен конфликт на интереси.

ГЛАВА II

Процедурни гаранции

Член 36

Технически и функционални изисквания

1. В техническите и функционалните изисквания се определят необходимите характеристики на строителството или услугите — предмет на концесията. Те се посочват в документите за концесията.

Тези характеристики могат да се отнасят и до конкретния процес на производство или предоставяне на заявеното строителство или услуги, при условие че са свързани с предмета на договора и са пропорционални на неговите стойност и цели. Тези характеристики могат да включват например нива на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, маркиране и етикетиране или инструкции за употреба.

2. Освен ако това не е обосновано от предмета на договора, в техническите и функционалните изисквания не се посочва конкретен модел или източник или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен икономически оператор, нито търговска марка, патент, тип или конкретно производство, което би довело до облагодетелстване или отстраняване на някои предприятия или

продукти. Подобно посочване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на договора да се опише достатъчно точно и разбираемо. Към това посочване се добавят думите „или еквивалентно“.

3. Възлагащият орган или възложителят не може да отхвърля оферта с аргумента, че офертираното строителство или услуги не съответстват на техническите и функционалните изисквания, които е посочил, ако оферентът докаже в своята оферта по какъвто и да било подходящ начин, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин техническите и функционалните изисквания.

Член 37

Процедурни гаранции

1. Концесии се възлагат въз основа на критериите за възлагане, определени от възлагащия орган или възложителя в съответствие с член 41, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) оферентът спазва минималните изисквания, установени, когато това е приложимо, от възлагащия орган или от възложителя;
- б) оферентът спазва условията за участие, посочени в член 38, параграф 1; и
- в) оферентът не е изключен от участие в процедурата по възлагане в съответствие с член 38, параграфи 4—7 и при спазване на член 38, параграф 9.

Минималните изисквания, посочени в буква а), съдържат условията и характеристиките (по-специално технически, физически, функционални и правни), на които оферентите следва да отговарят или които следва да притежават.

2. Възлагащият орган или възложителят предоставят:

- а) в обявлението за концесия — описание на концесията и условията за участие;
- б) в обявлението за концесията, в поканата за подаване на оферти или в друга документация за концесията — описание на критериите за възлагане и когато е приложимо, минималните изисквания, които трябва да се изпълнят.

3. Възлагащият орган или възложителят може да ограничи броя кандидати или оференти до подходящо ниво, при условие че това се прави по прозрачен начин и въз основа на

обективни критерии. Броят на поканените кандидати или оференти трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

4. Възлагащият орган или възложителят дава на всички участници описание на предвидената организация на процедурата и приблизителен срок за приключване. Всички изменения се съобщават на всички участници и доколкото касаят елементи, присъстващи в обявлението за концесията, на всички икономически оператори.

5. Възлагащият орган или възложителят гарантира подходящото регистриране на основните етапи от процедурата чрез средствата, които счита за подходящи, в съответствие с член 28, параграф 1.

6. Възлагащият орган или възложителят може да води преговори с кандидатите и оферентите. Предметът на концесията, критериите за възлагане и минималните изисквания не се променят в хода на преговорите.

Член 38

Подбор и оценка на качествата на кандидатите

1. Възлагащите органи и възложителите проверяват изпълнението на условията за участие, свързани с професионалните и техническите способности и финансовото и икономическото състояние на кандидатите или оферентите въз основа на личните декларации, свидетелството или свидетелствата, които се представят като доказателство в съответствие с изискванията на обявлението за концесията, които са недискриминационни и пропорционални на предмета на концесията. Условията за участие трябва да са свързани със и пропорционални на необходимостта да се гарантира способността на концесионера да изпълни концесията при отчитане на предмета на концесията и целта да се осигури реална конкуренция.

2. За изпълнението на условията за участие, посочени в параграф 1, икономическият оператор може, когато е целесъобразно и за конкретна концесия, да използва капацитета на други субекти, независимо от правното естество на връзките му с тях. Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той трябва да докаже на възлагащия орган или възложителя, че за целия срок на концесията ще разполага с необходимите ресурси, например като представя доказателство за поетия от посочените субекти ангажимент за тази цел. По отношение на финансовото състояние възлагащият орган или възложителят може да изиска икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на договора.

3. При същите условия група от икономически оператори по член 26 може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

4. Възлагащите органи и възложителите по член 7, параграф 1, буква а) изключват икономически оператор от участие в процедура за възлагане на концесия, когато са установили, че този икономически оператор е осъден с окончателна присъда на едно от следните основания:

а) участие в престъпна организация по смисъла на член 2 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета ⁽¹⁾;

б) корупция по смисъла на член 3 от Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз ⁽²⁾, и член 2, параграф 1 от Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета ⁽³⁾, както и корупция по смисъла на националното право на възлагащия орган или възложителя или на икономическия оператор;

в) измама по смисъла на член 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности ⁽⁴⁾;

г) терористични престъпления или престъпления, свързани с терористични дейности по смисъла съответно на членове 1 и 3 от Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета ⁽⁵⁾, или подбuditелство, помагачество или съучастие или опит за извършване на престъпление, както е посочено в член 4 от същото рамково решение;

д) изпиране на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на член 1 от Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾;

е) детски труд и други форми на трафик на хора по смисъла на член 2 от Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾.

Задължението за изключване на икономически оператор се прилага и когато осъденото с окончателна присъда лице е член на административния, управителния или надзорния орган на този икономически оператор или има правомощия да представява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи.

Възлагащите органи, различни от посочените в член 7, параграф 1, буква а), могат да изключат икономически оператор от участие в процедура за възлагане на концесия, когато им е известно, че този икономически оператор е осъден с окончателна присъда на едно от основанията, изброени в първа алинея от настоящия параграф.

5. Възлагащите органи и възложителите по член 7, параграф 1, буква а) изключват икономическия оператор от участие в процедура за възлагане на концесия, когато им е известно, че този икономически оператор е нарушил задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски и това е установено със съдебен или административен акт с окончателен и обвързващ характер в съответствие с правните норми на държавата, в която той е установен, или с тези на държавата членка на възлагащия орган или възложителя.

Освен това възлагащите органи и възложителите по член 7, параграф 1, буква а), по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие в процедура за възлагане на концесия икономически оператор, когато възлагащият орган или възложителят може да докаже с подходящи средства, че този икономически оператор е нарушил задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски.

Настоящият параграф престава да се прилага, когато икономическият оператор изпълни задълженията си, като плати или поеме обвързващ ангажимент да изплати дължимите данъци или социалноосигурителни вноски, включително, когато е приложимо, всякакви начислени лихви или глоби.

6. По изключение държавите членки могат да предвидят дерогация от задължителното изключване по параграфи 4 и 5 по първостепенни причини от обществен интерес, като общественото здраве или опазването на околната среда.

⁽¹⁾ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

⁽²⁾ ОВ C 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

⁽³⁾ Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54).

⁽⁴⁾ ОВ C 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

⁽⁵⁾ Рамково решение на Съвета 2002/475/ПВР от 13 юни 2002 г. относно борбата срещу тероризма (ОВ L 164, 22.6.2002 г., стр. 3).

⁽⁶⁾ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

⁽⁷⁾ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

Държавите членки могат също така да предвидят дерогация от задължителното изключване по параграф 5, когато изключването би било явно непропорционално, по-специално когато не са платени само незначителни по размер данъци или социалноосигурителни вноски или когато икономическият оператор е уведомен за точния размер, дължим вследствие на нарушението на задълженията му по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски, в момент, в който не е бил в състояние да вземе мерките, предвидени в параграф 5, трета алинея, преди изтичането на срока за представяне на заявлението.

7. Възлагащите органи или възложителите, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие във възлагане на концесия даден икономически оператор, ако е изпълнено едно от следните условия:

- а) когато могат да докажат по какъвто и да е подходящ начин, че са нарушени приложимите задължения по член 30, параграф 3;
- б) когато икономическият оператор е обявен в несъстоятелност или е предмет на процедура по несъстоятелност или ликвидация, когато активите му се управляват от ликвидатор или синдик или от съда, когато има споразумение с кредиторите си, когато стопанската му дейност е прекратена или е в подобно положение, произтичащо от сходна процедура съгласно националните законови и подзаконовни разпоредби; възлагащият орган или възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държавата членка, да реши да не изключва икономически оператор, който се намира в едно от изброените по-горе положения, когато е установил, че въпросният икономически оператор ще е в състояние да изпълни концесията, като се вземат предвид приложимите национални правила и мерки за продължаване на стопанската дейност в такива случаи;
- в) когато възлагащият орган може да докаже по подходящ начин, че икономическият оператор е виновен за тежко професионално нарушение, което поставя под въпрос честостта му;
- г) когато конфликт на интереси по смисъла на член 35, втора алинея не може да бъде ефикасно разрешен чрез други мерки с по-ниска степен на намеса;
- д) когато възлагащият орган разполага с достатъчно убедителни данни, че икономическият оператор е сключил споразумения с други икономически оператори, насочени към нарушаване на конкуренцията;
- е) когато икономическият оператор е допуснал значителни или трайни недостатъци при изпълнението на съществено изискване в предходна концесия или предходен договор с

възлагащ орган или възложител съгласно определеното в настоящата директива или в Директива 2014/25/ЕС, което е довело до предсрочно прекратяване на този предходен договор, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

- ж) когато икономическият оператор е виновен за сериозно изопачаване на данни при предоставянето на информацията, необходима за удостоверяване на липсата на основания за изключване или на изпълнението на критериите за подбор, не е предоставил такава информация или не е в състояние да представи необходимите документи в подкрепа на тази информация;
- з) когато икономическият оператор се е опитал да упражни непозволено влияние върху процеса на вземане на решения от възлагащия орган или възложителя, да получи поверителна информация, която може да му даде неоправдани предимства в процедурата за възлагане на концесия, или да предостави поради небрежност подвеждаща информация, която може да окаже съществено влияние върху решенията по отношение на изключването, подбора или възлагането;
- и) при концесии в областта на отбраната и сигурността, посочени в Директива 2009/81/ЕО, когато въз основа на каквито и да е доказателствени средства, включително източници на защитени данни, е установено, че икономическият оператор не притежава необходимата надеждност, изключваща рискове за сигурността на държавата членка.

8. Във всеки момент от процедурата възлагащите органи или възложителите, посочени в член 7, параграф 1, буква а), изключват икономически оператор, ако се окаже, че въпросният икономически оператор, поради свои действия или пропуски преди или по време на процедурата, се намира в едно от положенията, посочени в параграф 4 и параграф 5, първа алинея от настоящия член.

Във всеки момент от процедурата възлагащите органи и възложителите могат да изключат, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, икономически оператор, ако се окаже, че въпросният икономически оператор, поради свои действия или пропуски преди или по време на процедурата, се намира в едно от положенията, посочени в параграф 5, втора алинея и в параграф 7.

9. Всеки икономически оператор, който се намира в едно от положенията по параграфи 4 и 7, може да представи доказателства за това, че предприетите от него мерки са достатъчни за доказване на неговата надеждност въпреки наличието на съответното основание за изключване. Ако бъде преценено, че тези доказателства са достатъчни, икономическият оператор не се изключва от процедурата.

За тази цел икономическият оператор доказва, че е платил или е в процес на плащане на обезщетение за всички вреди, настъпили в резултат от престъплението или нарушението, изяснил е изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на разследващите органи, и е взел конкретни технически, организационни и кадрови мерки, които са подходящи за предотвратяването на нови престъпления или нарушения. Мерките, предприети от икономическите оператори, се оценяват при отчитане на тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с престъплението или нарушението. Ако бъде преценено, че мерките не са достатъчни, съответният икономически оператор получава становище с мотивите за това решение.

Икономически оператор, който е бил изключен с окончателна присъда от участие в процедури за възлагане на обществени поръчки или концесии, няма право да използва предвидената в настоящия параграф възможност по време на срока на изключването, произтичащ от тази присъда в държавата членка, в която присъдата поражда последици.

10. Държавите членки определят условията за прилагане на настоящия член чрез закони, подзаконови или административни разпоредби при спазване на правото на Съюза. Те определят по-специално максималния срок на изключване, в случай че икономическият оператор не е предприел мерките, посочени в параграф 9, за да докаже своята надеждност. Когато срокът на изключване не е определен с окончателна присъда, той не може да надвишава пет години от датата на осъждането с окончателна присъда в случаите по параграф 4 и три години от датата на съответното събитие в случаите по параграф 7.

Член 39

Срокове за получаване на заявления и оферти за концесии

1. При определяне на сроковете за получаване на заявления или на оферти възлагащите органи или възложителите отчитат по-специално сложността на концесията и времето, необходимо за изготвянето на оферти или заявления, без да се засягат минималните срокове, определени в настоящия член.

2. Когато заявленията или офертите могат да се изготвят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите в подкрепа на документацията за възлагане на концесията, сроковете за получаване на заявления за концесията или за получаване на офертите се определят така, че всички заинтересовани икономически оператори да бъдат запознати с цялата информация, необходима за подготовка на заявленията или на офертите, като във всички случаи надвишават минималните срокове, определени в параграфи 3 и 4.

3. Минималният срок за получаване на заявления за концесията, независимо дали това включва офертите за концесията, се определя на 30 дни, считано от датата, на която е било изпратено обявлението за концесията.

4. Когато процедурата се провежда на последователни етапи, минималният срок за получаване на първоначални оферти се

определя на 22 дни, считано от датата, на която е била изпратена поканата за представяне на оферти.

5. Срокът за получаване на офертите може да бъде съкратен с пет дни, ако възлагащият орган или възложителят приеме, че офертите могат да бъдат подадени чрез електронни средства съгласно член 29.

Член 40

Предоставяне на информация на кандидатите и оферентите

1. Възлагащият орган или възложителят уведомява своевременно всеки кандидат и оферент за взетите решения относно възлагането на концесия, включително името на спечелилия оферент, основанията за отхвърляне на заявлението или офертата му и основанията за всяко решение да не се възлага договор, за който е било публикувано обявление за концесия, или за започване на процедурата наново.

Освен това по искане на заинтересованата страна възлагащият орган или възложителят, по най-бързия възможен начин и във всички случаи не по-късно от 15 дни след получаване на писмено искане, уведомява оферентите, които са направили допустима оферта, за характеристиките и относителните предимства на избраната оферта.

2. Възлагащият орган или възложителят може обаче да откаже достъп до определена информация по параграф 1, свързана с договора, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществения интерес, би увредило законните търговски интереси на публични или частни икономически оператори или би накърнило поялната конкуренция между тях.

Член 41

Критерии за възлагане

1. Концесиите се възлагат въз основа на обективни критерии, които зачитат принципите, посочени в член 3, и гарантират, че офертите се оценяват в условията на реална конкуренция с цел набелязването на общите икономически предимства за възлагащия орган или възложителя.

2. Критериите за възлагане трябва да са свързани с предмета на концесията и да не дават неограничена свобода на избор на възлагащия орган или възложителя. Те могат да включват, наред с другото, екологични и социални критерии или критерии, свързани с иновациите.

Тези критерии са съпътствани от изисквания, позволяващи реална проверка на представената от оферентите информация.

Възлагащият орган или възложителят проверява дали оферентите изпълняват правилно критериите за възлагане.

3. Възлагащият орган или възложителят изброява критериите по значението им в низходящ ред.

Независимо от разпоредбите по първа алинея, когато възлагащият орган или възложителят получи оферта, предлагаща новаторско решение с изключително високо равнище на функционално изпълнение, което добросъвестен възлагащ орган или възложител не би могъл да предвиди, по изключение възлагащият орган или възложителят може да измени поредността на критериите по значение за възлагане, за да вземе предвид това новаторско решение. В такъв случай възлагащият орган или възложителят уведомява всички оференти за изменението на поредността на критериите по значение и отправя нова покана за представяне на оферти при спазване на минималните срокове, посочени в член 39, параграф 4. Когато критериите за възлагане са публикувани едновременно с обявлението за концесията, възлагащият орган или възложителят публикува ново обявление за концесия при спазване на минималните срокове, посочени в член 39, параграф 3.

Изменението на поредността на критериите по значение не трябва да води до дискриминация.

ДЯЛ III

ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНЦЕСИИТЕ

Член 42

Възлагане на подизпълнители

1. Компетентните национални органи осигуряват спазването на задълженията по член 30, параграф 3 от страна на подизпълнителите чрез подходящи действия, като действат в рамките на своята отговорност и компетентност.

2. В документите за концесията възлагащият орган или възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да поиска оферентът или кандидатът да посочи в офертата си дела от концесията, за който възнамерява да използва трети лица подизпълнители, както и всички предложени подизпълнители. Настоящият параграф не засяга въпроса за отговорността на основния концесионер.

3. При концесии за строителство и по отношение на услуги, които се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възлагащия орган или на възложителя, след възлагането на концесията и най-късно при започването на изпълнението на концесията възлагащият орган или възложителят изисква от концесионера да му посочи името, данните за контакт и представителите на своите подизпълнители, участващи в това строителство или услуги, когато те са известни към този момент. Възлагащият орган или възложителят изисква от концесионера да го уведомява за всякакви промени в тази информация в хода

на изпълнението на концесията, както и да му предоставя изискваната информация за всички нови подизпълнители, които се включват на по-късен етап в строителството или предоставянето на услугите.

Независимо от първа алинея държавите членки могат да наложат пряко на концесионера задължението да предоставя необходимата информация.

Първа и втора алинея не се прилагат за доставчиците.

Възлагащите органи и възложителите могат, по собствена инициатива или по искане на съответната държава членка, да разширят прилагането на задълженията, предвидени в първа алинея, например към:

а) концесии за услуги, различни от тези за услуги, които се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възлагащия орган или на възложителите, или на доставчици, участващи в концесии за строителство или услуги;

б) подизпълнители на подизпълнители на концесионера или още по-надолу по веригата от подизпълнители.

4. За да се избегнат нарушения на задълженията по член 30, параграф 3, могат да се предприемат подходящи мерки, например:

а) когато националното право на държава членка предвижда механизъм за обща отговорност между подизпълнителите и концесионера, държавата членка прави необходимото съответните правила да се прилагат при спазване на условията по член 30, параграф 3;

б) възлагащите органи и възложителите могат, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, да проверят дали има основания за изключване на подизпълнители в съответствие с член 38, параграфи 4—10. В такъв случай възлагащият орган или възложителят изисква от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има задължителни основания за изключване. Възлагащият орган или възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да изиска от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има незадължителни основания за изключване.

5. Държавите членки могат да предвидят по-строги правила за отговорност в националното си право.

6. Държавите членки, които решат да въведат мерките по параграфи 1 и 3, уточняват условията за прилагане на тези мерки със закони, подзаконови или административни разпоредби в съответствие с правото на Съюза. При това държавите членки могат да ограничат приложимостта им, например по отношение на определени видове договори, определени категории възлагащи органи, възложители или икономически оператори или определени суми.

Член 43

Изменение на договорите през техния срок на изпълнение

1. Договорите за концесия могат да бъдат изменени без нова процедура за възлагане на концесия в съответствие с настоящата директива в следните случаи:

а) когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация за концесията чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане, които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. Те не предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на концесията;

б) за допълнително строителство или допълнителни услуги от първоначалния концесионер, които са станали необходими и не са включени в първоначалната концесия, когато смяната на концесионера:

i) не може да се извърши поради икономически или технически причини, като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващото оборудване, услуги или инсталации, възложени с първоначалната концесия; и

ii) би предизвикала значително неудобство или съществено дублиране на разходите на възлагащия орган или възложителя.

Независимо от това за концесии, възложени от възлагащия орган за цел извършването на дейност, различна от посочените в приложение II, евентуалното увеличение на цената не може да превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната концесия. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

в) когато са изпълнени всички условия по-долу:

i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагащ орган или възложител не би могъл да предвиди;

ii) изменението не променя цялостния характер на концесията;

iii) за концесии, възложени от възлагащия орган за целите на дейност, различна от посочените в приложение II, увеличението на стойността не превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната концесия. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

г) когато нов концесионер заменя концесионера, на който възлагащият орган или възложителят първоначално е възложил концесията, вследствие на:

i) недвусмислена клауза за преразглеждане или опция в съответствие с буква а);

ii) цялостно или частично встъпване в положението на първоначалния концесионер след корпоративно реструктуриране, включително поглъщания, сливания, придобивания или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който отговаря на първоначално установените критерии за качествен подбор, при условие че това не води до други съществени изменения на договора и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или

iii) когато възлагащият орган или възложителят сам поема задълженията на основния концесионер по отношение на неговите подизпълнители, ако тази възможност е предвидена в националното законодателство;

д) когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 4.

Възлагащите органи или възложителите, които са изменили дадена концесия в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това обявление трябва да съдържа информацията, посочена в приложение XI, и се публикува в съответствие с член 33.

2. В допълнение и без да е необходима проверка дали са спазени условията по параграф 4, букви а)—г), договорите за концесия могат да бъдат изменени, без да е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на концесия в съответствие с настоящата директива, когато стойността на изменението е едновременно под следните две стойности:

i) прага по член 8; и

ii) 10 % от стойността на първоначалната концесия.

Изменението обаче не може да променя цялостния характер на концесията. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на нетната обща стойност на последователните изменения.

3. За целите на изчисляването на стойността по параграф 1, букви б и в) и параграф 2, когато договорът за концесията съдържа клауза за индексация, за референтна стойност служи актуализираната стойност. Ако договорът за концесията не съдържа клауза за индексация, актуализираната стойност се изчислява въз основа на средната инфлация в държавата членка на възлагащия орган или възложителя.

4. Изменението на договор за концесия в рамките на неговия срок на изпълнение се счита за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато прави концесията съществено различна по характер от първоначално възложената. При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:

- а) изменението въвежда условия, които, ако бяха част от първоначалната процедура за възлагане на концесия, биха позволили допускането на кандидати, различни от първоначално избраните, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата, или биха привлекли към участие в процедурата за възлагане на концесията допълнителни кандидати;
- б) изменението променя икономическия баланс на концесията в полза на концесионера по начин, който не е бил предвиден в първоначалната концесия;
- в) изменението значително разширява обхвата на концесията;
- г) когато нов концесионер заменя концесионера, на когото възлагащият орган или възложителят първоначално е възложил концесията, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).

5. За изменения на разпоредбите на договора на концесията по време на срока на изпълнение, различни от предвидените в параграфи 1 и 2, е необходима нова процедура за възлагане на концесия в съответствие с настоящата директива.

Член 44

Прекратяване на договорите за концесия

Държавите членки осигуряват на възлагащите органи и възложителите възможността при условията, определени от приложимото

национално право, да прекратяват договор за концесия по време на неговия срок, ако е изпълнено едно или повече от следните условия:

- а) концесията е изменена по начин, който налага провеждането на нова процедура за възлагане на концесия съгласно изискванията на член 43;
- б) по време на възлагането на концесията концесионерът се е намирал в едно от положенията по член 38, параграф 4 и следователно е трябвало да бъде изключен от процедурата за възлагане на концесия;
- в) Съдът на Европейския съюз е определил в производство по член 258 ДФЕС, че държава членка не е изпълнила задълженията си, произтичащи от Договорите, тъй като възлагащ орган или възложител от тази държава членка е възложил съответната концесия, без да изпълни задълженията си, произтичащи от Договорите и от настоящата директива.

Член 45

Мониторинг и докладване

1. С цел осигуряване на правилно и ефикасно изпълнение държавите членки гарантират, че най-малко посочените в настоящия член задачи се изпълняват от един или повече органи, ведомства или структури. Те посочват на Комисията всички органи, ведомства или структури, компетентни за изпълнението на тези задачи.

2. Държавите членки осигуряват мониторинг на прилагането на правилата за възлагане на концесия. Когато органите или структурите за мониторинг констатируют конкретни нарушения, като измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности, или системни проблеми, те трябва да разполагат с правомощията да съобщават за тези нарушения или проблеми на националните одитни органи, съдилища или юрисдикции или други подходящи органи или структури като омбудсмана, националните парламенти или комисиите към тях.

3. Резултатите от дейността по мониторинга съгласно параграф 2 се оповестяват публично чрез подходящи средства за информация.

Комисията може, най-много на всеки три години, да изисква от държавите членки да представят доклад от мониторинга, в който да се прави преглед на най-често срещаните причини за неправилно прилагане на правилата за възлагане на концесия, включително за евентуалните структурни или повтарящи се проблеми при прилагането на правилата, в това число за възможните случаи на измама и друго неправомерно поведение.

4. Държавите членки гарантират, че информацията и насоките относно търкуването и прилагането на правото на Съюза в сферата на възлагането на концесии се предоставят безплатно, за да се подпомогнат възлагащите органи, възложителите и икономическите оператори при правилното прилагане на правилата на Съюза.

ДЯЛ IV

ИЗМЕНЕНИЯ НА ДИРЕКТИВИ 89/665/ЕИО И 92/13/ЕИО

Член 46

Изменения на Директива 89/665/ЕИО

Директива 89/665/ЕИО се изменя, както следва:

1) В член 1 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Настоящата директива се прилага за поръчките, посочени в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*), освен ако тези поръчки не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 и 37 от същата директива.

Настоящата директива се прилага също така за концесии, възложени от възлагащите органи, посочени в Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (**), освен ако тези концесии не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 10, 11, 12, 17 и 25 от същата директива.

Поръчки по смисъла на настоящата директива включват обществени поръчки, рамкови споразумения, концесии за строителство и услуги и динамични системи за покупка.

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на обществените поръчки, попадащи в обхвата на Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС, решенията, взети от възлагащите органи, могат да бъдат ефективно преразглеждани, и по-специално колкото е възможно най-бързо в съответствие с условията, посочени в членове 2—2е от настоящата директива, на основание, че тези решения са в нарушение на правото на Съюза в областта на обществените поръчки или националните разпоредби, транспониращи това право.

(*) Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

(**) Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагането на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).“

2) В член 2а параграф 2 се изменя, както следва:

а) първата алинея се заменя със следното:

„Договор не може да бъде сключен след решението за възлагане на обществена поръчка, попадаща в обхвата на Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС, преди изтичането на срок от най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на съответните оференти и кандидати, когато се използват факс или електронни средства или — когато се използват други средства за комуникация — преди изтичането на срок от най-малко 15 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на заинтересованите участници и кандидати, или най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата на получаване на решението за възлагане на поръчката.“;

б) в четвъртата алинея първото тире се заменя със следното:

„— обобщение на съответните причини съгласно член 55, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС, при спазване на член 55, параграф 3 от същата директива, или в член 40, параграф 1, втора алинея от Директива 2014/23/ЕС, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива, и“.

3) Член 2б се изменя, както следва:

а) в първата алинея:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако Директива 2014/24/ЕС или когато е приложимо, Директива 2014/23/ЕС, не изисква предварително публикуване на обявление за обществена поръчка в Официален вестник на Европейския съюз;“

ii) буква в) се заменя със следното:

„в) по отношение на поръчки, основани на рамково споразумение, както е предвидено в член 33 от Директива 2014/24/ЕС, и в случай на конкретна поръчка, основана на динамична система за покупки, както е предвидено в член 34 от същата директива.“;

б) във втората алинея първото и второто тире се заменят със следното:

„— е нарушен член 33, параграф 4, буква в) или член 34, параграф 6 от Директива 2014/24/ЕС, и

— прогнозната стойност на поръчката се определя като равна на или надвишаваща праговете, предвидени в член 4 от Директива 2014/24/ЕС.“

4) В член 2в думите „Директива 2004/18/ЕО“ се заменят с думите „Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“.

5) Член 2г се изменя, както следва:

а) в параграф 1:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако възлагащият орган е възложил обществена поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка в *Официален вестник на Европейския съюз*, без това да е допустимо съгласно Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“;

ii) в буква б) думите „Директива 2004/18/ЕО“ се заменят с думите „Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“;

б) в параграф 4 първото тире се заменя със следното:

„— възлагащият орган смята, че възлагането на обществена поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка или концесия в *Официален вестник на Европейския съюз* е допустимо съгласно Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“;

в) в параграф 5 първото тире се заменя със следното:

„— възлагащият орган смята, че възлагането на обществена поръчка е в съответствие с член 33, параграф 4, буква в) или с член 34, параграф 6 от Директива 2014/24/ЕС“.

6) В член 2е, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) преди изтичането на най-малко 30 календарни дни, считано от деня, следващ датата, на която:

— възлагащият орган е публикувал обявление за възлагане съгласно членове 50 и 51 от Директива

2014/24/ЕС или съгласно членове 31 и 32 от Директива 2014/23/ЕС, при условие че обявлението съдържа обосновка за решението на възлагащия орган да възложи обществената поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка в *Официален вестник на Европейския съюз*, или

— възлагащият орган е уведомил съответните оференти и кандидати за сключването на договора, при условие че тази информация съдържа обобщение на съответните съображения, както е посочено в член 55, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС, при спазване на член 55, параграф 3 от същата директива, или в член 40, параграф 1, втора алинея от Директива 2014/23/ЕС, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива. Тази възможност се прилага и в случаите, посочени в член 2б, първа алинея, буква в) от настоящата директива.“

7) В член 3 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията може да приложи процедурата, предвидена в параграфи 2—5, когато преди сключване на договора смята, че е извършено тежко нарушение на правото на Съюза в областта на обществените поръчки в хода на процедура по възлагане на обществена поръчка, попадаща в обхвата на Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/23/ЕС.“

Член 47

Изменения на Директива 92/13/ЕИО

Директива 92/13/ЕИО се изменя, както следва:

1) В член 1 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Настоящата директива се прилага за поръчките, посочени в Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*), освен ако тези поръчки не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 18—24, 27—30, 34 или 55 от същата директива.

Поръчките по смисъла на настоящата директива включват обществени поръчки за доставки, строителство и услуги, концесии за строителство и услуги, рамкови споразумения и динамични системи за покупки.

Настоящата директива се прилага също така за концесии, възложени от възложителите, посочени в Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (**), освен ако тези поръчки не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 10, 12, 13, 14, 16, 17 и 25 от същата директива.

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на поръчките, попадащи в обхвата на Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС, решенията, взети от възложителите, могат да бъдат ефективно преразглеждани, и по-специално колкото е възможно най-бързо в съответствие с условията, посочени в членове 2—2е от настоящата директива, на основание, че тези решения са в нарушение на правото на Съюза в областта на обществените поръчки или националните разпоредби, транспониращи това право.

(*) Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243)

(**) Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагането на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).“

2) В член 2а параграф 2 се изменя, както следва:

а) първата алинея се заменя със следното:

„Договор не може да бъде сключен след решението за възлагане на обществена поръчка, попадаща в обхвата на Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС, преди изтичането на срок от най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на съответните оференти и кандидати, когато се използват факс или електронни средства или — когато се използват други средства за комуникация — преди изтичането на срок от най-малко 15 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на заинтересованите участници и кандидати, или най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата на получаване на решението за възлагане на поръчката.“;

б) в четвъртата алинея първото тире се заменя със следното:

„— обобщение на съответните причини съгласно член 75, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС, при спазване на член 75, параграф 3 от същата директива, или член 40, параграф 1, втора алинея от Директива 2014/23/ЕС, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива, и“.

3) Член 2б се изменя, както следва:

а) в първата алинея:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако Директива 2014/25/ЕС или когато е приложимо, Директива 2014/23/ЕС не изисква предварително публикуване на обявление в Официален вестник на Европейския съюз;“

ii) буква в) се заменя със следното:

„в) в случай на конкретна поръчка, основана на динамична система за покупки, както е предвидено в член 52 от Директива 2014/25/ЕС“;

б) във втората алинея първото и второто тире се заменят със следното:

„— е нарушен член 52, параграф 6 от Директива 2014/25/ЕС, и

— прогнозната стойност на поръчката се определя като равностойна или надвишаваща праговете, предвидени в член 15 от Директива 2014/25/ЕС“.

4) В член 2в думите „Директива 2004/17/ЕО“ се заменят с думите „Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“.

5) Член 2г се изменя, както следва:

а) в параграф 1

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако възлагащият орган е възложил поръчка без предварително публикуване на обявление в Официален вестник на Европейския съюз, без това да е допустимо съгласно Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“;

ii) в буква б) думите „Директива 2004/17/ЕО“ се заменят с думите „Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“;

б) в параграф 4 първото тире се заменя със следното:

„— възложителят смята, че възлагането на поръчка без предварително публикуване на обявление в Официален вестник на Европейския съюз е допустимо съгласно Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС“;

в) в параграф 5 първото тире се заменя със следното:

„— възложителят смята, че възлагането на обществената поръчка е в съответствие с член 52, параграф 6 от Директива 2014/25/ЕС“.

6) В член 2е, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) преди изтичането на най-малко 30 календарни дни, считано от деня, следващ датата, на която:

— възложителят е публикувал обявление за възлагане на обществена поръчка съгласно членове 70 и 71 от Директива 2014/25/ЕС или съгласно членове 31 и 32 от Директива 2014/23/ЕС, при условие че обявлението съдържа обосновка на решението на възложителя да възложи поръчката без предварително публикуване на обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*, или

— възложителят е уведомил съответните оференти и кандидати за сключването на договора, при условие че тази информация съдържа обобщение на съответните съображения съгласно член 75, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС, при спазване на член 75, параграф 3 от същата директива, или съгласно член 40, параграф 1, втора алинея от Директива 2014/23/ЕС, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива. Тази възможност се прилага и в случаите, посочени в член 2б, първа алинея, буква в) от настоящата директива“.

7) В член 8 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията може да използва процедурата, предвидена в параграфи 2—5, когато преди сключване на договор смята, че е извършено тежко нарушение на правото на Общността в областта на обществените поръчки в хода на процедура по възлагане на поръчка, попадаща в обхвата на Директива 2014/25/ЕС или Директива 2014/23/ЕС, или във връзка с член 26, параграф 1, от Директива 2014/25/ЕС за възложителите, за които се прилага тази разпоредба“.

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 48

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 7, параграф 3, член 9, параграф 4, член 27, параграф 2 и член 30, параграф 4, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 17 април 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 7, параграф 3, член 9, параграф 4, член 27, параграф 2 и член 30, параграф 4, може да бъдат оттеглени по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 7, параграф 3, член 9, параграф 4, член 27, параграф 2 и член 30, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 49

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът може да възрази срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 48, параграф 5. В такъв случай Комисията незабавно отменя акта след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 50

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета⁽¹⁾. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

⁽¹⁾ Решение 71/306/ЕИО на Съвета от 26 юли 1971 г. за създаване на Консултативен комитет за обществени поръчки за строителни работи (ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15).

2. При позоваване на настоящия член се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 51

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 18 април 2016 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 52

Преходни разпоредби

Позоваванията на член 1, параграф 3, букви а) и б) от Директива 2004/17/ЕО и на член 1, параграфи 3 и 4 и дял III от Директива 2004/18/ЕО се тълкуват като позовавания на настоящата директива.

Член 53

Мониторинг и докладване

Комисията извършва преглед на икономическите последици върху вътрешния пазар, по-специално с оглед на фактори като трансграничното възлагане на договори и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете, установени в член 8, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г. Равнището на праговете се разглежда при преговорите в рамките на СДП, като се вземат предвид въздействието на инфлацията и разходите за сделките. Когато това е възможно и целесъобразно, Комисията разглежда възможността да предложи увеличение на праговите стойности, приложими съгласно СДП, по време на следващия кръг преговори.

В случай на промяна на приложимите прагови стойности по СДП, когато е целесъобразно, след доклада се изготвя законо-

дателно предложение за промяна на праговете, предвидени в настоящата директива.

Комисията прави оценка и на икономическите последици върху вътрешния пазар на изключенията по член 12, като взема предвид специфичните структури в сектора на водоснабдяването, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

Комисията прави преглед на действието на настоящата директива и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2021 г. и на всеки пет години след това въз основа на информацията, предоставена от държавите членки в съответствие с член 45, параграф 3.

Комисията предоставя публичен достъп до резултатите от прегледите, извършени в съответствие с четвъртата алинея.

Член 54

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящата директива не се прилага за възлагането на концесии, процедурите за които са проведени или които са възложени преди 17 април 2014 г.

Член 55

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 26 февруари 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСКЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 5, ТОЧКА 7 ⁽¹⁾

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: — изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: — разрушаване на сгради и други конструкции; — разчистване на строителни площадки; — земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи и др.; — работи по подготовка на участъци за добив; — отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: — отводняване на строителна площадка; — пресушаване на селскостопански земи и гори.	45110000
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: — сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели. Този клас изключва: — сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20; — сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; — изкопаване на шахти, вж. 45.25; — изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20.	45120000
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000

⁽¹⁾ В случай на разминаване при тълкуването между CPV и NACE се прилага номенклатурата по CPV.

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ Е			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	Този клас включва: — изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; — мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлези; — преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; — градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; — помощно градско строителство; — монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място. Този клас изключва: — услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; — инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части – собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; — строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; — довършителни строителни работи, вж. 45.4; — архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; — услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20.	45210000 с изключение на: — 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на покривни конструкции; — работи по изпълнение на покривни покрития; — хидроизолационни работи.	45261000
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; — строителство на релсови пътища; — строителство на самолетни писти; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения;	45212212 и DA03 45230000 с изключение на: — 45231000 — 45232000 — 45234115

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				— работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. Този клас изключва: — предварителни земни работи, вж. 45.11.	
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на: — водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.; — язовири и диги; — драгажни работи; — строителни и монтажни работи под вода.	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; — фундиране, включително укрепване чрез пилоти; — строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; — монтажни работи на стоманени елементи — чуждо производство; — изливане на стоманобетон; — зидарски работи; — монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; — изграждане на комини и промишлени пещи. Този клас изключва: — даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32.	45250000 45262000
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	Този клас включва: инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — електрически инсталации и други електрически уредби; — системи за телекомуникация; — системи за електрическо отопление; — антени за жилищни сгради;	45213316 45310000 с изключение на: — 45316000

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ Е			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				— пожароизвестителни системи; — сигнално-охранителни системи; — асансьори и ескалатори; — гръмоотводи и др.	
		45.32	Изолационни строителни работи	Този клас включва: — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. Този клас изключва: — хидроизолация, вж. 45.22.	45320000
		45.33	Водопроводни работи	Този клас включва: — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — водоснабдителни и канализационни инсталации; — газови инсталации; — отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; — разпръсквателни системи. Този клас изключва: — монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.	45330000
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: — монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; — монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи		45400000
		45.41	Работи по полагане на мазилки	Този клас включва: — полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: — монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство;	45420000

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				— довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: — полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	
		45.43	Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки	Този клас включва: — работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на: — керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки; — паркет и други дървени подови покрития, мокети и балатуми; — включително гумени или пластмасови; — мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; — тапети.	45430000
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	Този клас включва: — вътрешно и външно боядисване на сгради; — работи по боядисване на други строителни съоръжения; — работи по стъклопоставяне, огледала и др. Този клас изключва: — поставяне на прозорци, вж. 45.42.	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	Този клас включва: — монтаж на частни плувни басейни; — паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; — други довършителни строителни работи. Този клас изключва: — вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	45212212 и DA04 45450000
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване, с оператор		45500000

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване, с оператор	Този клас изключва: — даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ДЕЙНОСТИ, УПРАЖНЯВАНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ ПО ЧЛЕН 7

Разпоредбите на настоящата директива, уреждащи концесиите, възложени от възложители, се прилагат към следните дейности:

1. По отношение на газ и топлинна енергия:

- а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;
- б) снабдяване на такива фиксирани мрежи с газ или топлинна енергия.

Снабдяването от възложител, посочен в член 7, параграф 1, букви б) и в), с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

- i) производството на газ или топлинна енергия от възложителя е неизбежна последица от извършването на дейност, различна от посочените в настоящия параграф или в параграфи 2 и 3 от настоящото приложение;
- ii) снабдяването на обществената мрежа цели само икономическата експлоатация на такова производство и не възлиза на повече от 20 % от оборота на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

За целите на настоящата директива снабдяването включва генерирането/производството, търговията на едро и търговията на дребно с газ. Производството на газ под формата на добив обаче попада в обхвата на параграф 4 от настоящото приложение.

2. По отношение на електроенергията:

- а) предоставянето или експлоатацията на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;
- б) снабдяването с електроенергия на такива фиксирани мрежи.

За целите на настоящата директива снабдяване с електроенергия включва генериране/производство, търговия на едро и търговия на дребно с електроенергия.

Снабдяването с електроенергия на мрежи за обществени услуги от възложител, посочен в член 7, параграф 1, букви б) и в), не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

- а) производството на електроенергия от възложителя се осъществява поради това, че потреблението ѝ е необходимо за извършването на дейност, различна от посочените в настоящия параграф или в параграфи 1 и 3 от настоящото приложение;
- б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на възложителя и не надвишава 30 % от съвкупното производство на енергия на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

3. Дейности във връзка с предоставяне или експлоатиране на мрежи за обществени услуги в областта на железопътния транспорт, автоматизирани транспортни системи, трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт или въжените линии.

По отношение на транспортните услуги се счита, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган на държава членка, като например условията относно обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да е наличен, или честотата на услугата.

4. Дейности, свързани с експлоатацията на географски район с цел осигуряване на летища и морски или вътрешни пристанища или други терминали на превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища.

5. Дейности, свързани с предоставяне на:

- а) пощенски услуги;
- б) услуги, различни от пощенски услуги, при условие че тези услуги се предоставят от субект, който предоставя също пощенски услуги по смисъла на втора алинея, подточка ii) от настоящия параграф, и ако условията, посочени в член 34, параграф 1 от Директива 2014/25/ЕС, не са изпълнени по отношение на услугите, попадащи в обхвата на втора алинея, подточка ii).

За целите на настоящата директива и без да се засяга Директива 97/67/ЕО:

- i) „пощенска пратка“ е адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от топлинното. Освен кореспондентските пратки, тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от топлинното;
- ii) „пощенски услуги“ са услуги, които се състоят в събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенски пратки. Това включва както услугите, попадащи в обхвата на универсалната услуга, установена в съответствие с Директива 97/67/ЕО, така и тези извън нейния обхват;
- iii) „други услуги, различни от пощенски услуги“ са услуги, предоставяни в следните области:
 - услуги за обслужване на поща (както услугите, които предлагат, така и услугите, които следват изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);
 - услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква а), като пряка кореспонденция без означен адрес.

6. Дейности, свързани с експлоатация на географски район с цел:

- а) добив на нефт или газ;
 - б) проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА СЪЮЗА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФ 2, БУКВА Б)

Права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и чието предоставяне се е основавало на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на настоящата директива. По-долу са изброени процедури, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност, за издаване на разрешения въз основа на други законодателни актове на Съюза, които не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на настоящата директива:

- а) издаване на разрешение за експлоатация на съоръжения за природен газ в съответствие с процедурите, предвидени в член 4 от Директива 2009/73/ЕО;
 - б) разрешение или покана за подаване на оферта за изграждане на нови мощности за производство на електроенергия в съответствие с Директива 2009/72/ЕО;
 - в) издаване на разрешения по реда на член 9 от Директива 97/67/ЕО във връзка с пощенска услуга, която не е или не следва да е резервирана;
 - г) процедура за издаване на разрешение за извършване на дейност, включваща експлоатация на въгледороди, в съответствие с Директива 94/22/ЕО;
 - д) обществени поръчки за услуги по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007 за предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз с автобусен, трамваен, железопътен транспорт или метро, възложени въз основа на конкурентна тръжна процедура по реда на член 5, параграф 3, при условие че срокът на обществените поръчки е съобразен с член 4, параграф 3 или параграф 4 от същия регламент.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 19

Описание	Код по CPV
79611000-0; 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9; 85143000-3, 98133100-5, 98133000-4 и 98200000-5 и 98500000-8 [Частни домакинства с нает персонал] и от 98513000-2 до 98514000-9 [Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства и услуги, предоставени от лица, заети в домакинства]	Услуги, свързани със здравеопазване, социални и подобни дейности
85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 [Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92342200-2; от 92360000-2 до 92700000-8; 79950000-8 [Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси], 79951000-5 [Услуги по организиране на семинари], 79952000-2 [Услуги, свързани с организирането на събития], 79952100-3 [Услуги по организиране на културни събития], 79953000-9 [Услуги по организиране на фестивали], 79954000-6 [Услуги по организиране на празници], 79955000-3 [Услуги по организиране на модни ревюта], 79956000-0 [Услуги по организиране на панаири и изложби]	Административни, социални, образователни, здравни услуги и услуги в областта на културата
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3	Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки асоциации и други членски организации.
98131000-0	Религиозни услуги
от 55100000-1 до 55410000-7; от 55521000-8 до 55521200-0 [55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна] 55520000-1 Услуги на заведения за приготвяне и доставяне на храна, 55522000-5 Приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия, 55523000-2 Приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции, 55524000-9 Приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети 55510000-8 Услуги на столове, 55511000-5 Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти, свързани предимно професионално, 55512000-2 Услуги по управление на столове, 55523100-3 Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети	Хотелиерски и ресторантьорски услуги
от 79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 10, параграф 8, буква г)

Описание	Код по CPV
от 75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; от 75125000-8 до 75131000-3	Други административни услуги и услуги на държавното управление
от 75200000-8 до 75231000-4	Услуги на държавното управление за обществото като цяло
от 75231210-9 до 75231230-5; от 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 10, параграф 8, буква ж)
от 79700000-1 до 79721000-4 [Детективски и охранителни услуги, услуги по безопасност, услуги чрез сигнално-охранителни системи, охранителни услуги, услуги по наблюдение, услуги по издирване, услуги по издирване на бегълци, услуги по патрулиране, услуги по издаване на служебни пропуски, услуги по провеждане на разследване и услуги, свързани с частни разследвания]	Детективски и охранителни услуги
79722000-1 [Услуги по графология], 79723000-8 [Услуги, свързани с анализа на отпадъци]	
64000000-6 [Услуги на пощата и далекосъобщенията], 64100000-7 [Услуги на националната поща, куриерски услуги], 64110000-0 [Услуги на националната поща], 64111000-7 [Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания], 64112000-4 [Пощенски услуги, свързани с писма], 64113000-1 [Пощенски услуги, свързани с колетни пратки], 64114000-8 [Пощенски услуги на гише], 64115000-5 [Наемане на пощенски кутии], 64116000-2 [Услуги, свързани с пощенски пратки „до поискване“], 64122000-7 [Вътрешноведомствени куриерски услуги]	Пощенски услуги
50116510-9 [Услуги по монтаж на автомобилни гуми], 71550000-8 [Ковашки услуги]	Други услуги за населението
98900000-2 [Услуги на екстериториални организации и служби] и 98910000-5 [Специфични услуги от международни организации и служби]	Международни услуги

(¹) Тези услуги не са включени в обхвата на настоящата директива, когато са организирани като нестопански услуги от общ интерес. Държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги като услуги от общ икономически интерес или като нестопански услуги от общ интерес.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 31

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
3. Ако заявленията трябва да съдържат оферти — адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документите за концесията. Когато в случаите по член 34, параграф 2, втора алинея не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за концесията.
4. Описание на концесията: естество и обем на строителството, естество и обем на услугите, мащаб или приблизителна стойност, и по възможност срок на договора. Когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описание на вариантите.
5. Кодове по CPV. Когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на концесии за услуги; когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Условия за участие, включително:
 - а) когато е целесъобразно, се посочва дали концесията е предназначена за защитени предприятия или дали нейното изпълнение е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места;
 - б) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено само за определена професия съгласно законова, подзаконова или административна разпоредба; препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - в) списък и кратко описание на критериите за подбор, когато е приложимо; евентуално изискуемо минимално ниво или нива на стандарти; посочване на изискуема информация (лични декларации, документация).
8. Срок за подаване на заявленията или за получаване на офертите.
9. Критерии, които ще се прилагат при възлагането на концесията, ако не са посочени в друга документация за концесията.
10. Дата на изпращане на обявлението.
11. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост, наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
12. В подходящите случаи — специални условия, приложими към изпълнението на концесията.
13. Адрес, на който се подават заявленията или офертите.
14. В подходящи случаи се посочват изискванията и условията, свързани с използването на електронни средства за комуникация.
15. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Съюза.
16. При концесии за строителство — указание дали концесията попада в обхвата на СДП.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНЦЕСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ ПО ЧЛЕН 31, ПАРАГРАФ 3

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да бъде получена допълнителна информация.
 2. Когато е целесъобразно, адрес на електронна поща и интернет адрес, на които ще се предлага достъп до спецификациите и всякакви удостоверителни документи.
 3. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
 4. Кодове по CPV; в случай че договърът е разделен на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
 5. Код по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при концесии за услуги.
 6. Описание на услугите, приблизителен мащаб или стойност.
 7. Условия за участие.
 8. Когато е целесъобразно, срок или срокове за установяване на контакт с възлагащия орган или възложителя с оглед на участие.
 9. Когато е целесъобразно, кратко описание на основните характеристики на процедурата по възлагане, която ще се прилага.
 10. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 32

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, и когато е уместно, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
 3. Кодове по CPV.
 4. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на концесии за услуги.
 5. Описание на концесията: естество и обхват на строителството, естество и обхват на услугите, срок на договора. Когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описание на вариантите.
 6. Описание на използваната процедура по възлагане; в случай на възлагане без предварително публикуване — обосновка за това.
 7. Критериите, посочени в член 41, които са били използвани за възлагането на концесията или концесиите.
 8. Дата на решението или решенията за възлагане на концесия.
 9. Брой на офертите, постъпили за всяка възложена концесия, включително:
 - а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на офертите, постъпили от чужбина;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.
 10. За всяка възложена концесия — име и адрес, включително код по NUTS, и когато е приложимо, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, както и:
 - а) информация дали спечелилият оферент е малко или средно предприятие;
 - б) информация дали концесията е била възложена на консорциум.
 11. Стойност и основни финансови условия на възложената концесия, включително:
 - а) евентуални такси, цени и глоби;
 - б) евентуални награди и плащания;
 - в) всякакви други данни относно стойността на концесията съгласно посоченото в член 8, параграф 3.
 12. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Съюза.
 13. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост, наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 14. Дата/дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз*, свързани с концесията или концесиите, посочени в обявлението.
 15. Дата на изпращане на обявлението.
 16. Метод за изчисляване на прогнозната стойност на концесията, ако не е посочена в друга документация за концесията в съответствие с член 8.
 17. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 32

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, и когато е приложимо, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да бъде получена допълнителна информация.
 2. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
 3. Кодове по CPV; когато договърът е разделен на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
 4. Кратко описание на предмета на концесията.
 5. Брой на получените оферти.
 6. Стойност на спечелилата оферта, включително такси и цени.
 7. Наименование и адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия икономически оператор или спечелилите икономически оператори.
 8. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

1. Публикуване на обявления

Обявленията по членове 31 и 32 трябва да се изпращат от възлагащите органи или възложителите до Службата за публикации на Европейския съюз и да се публикуват в съответствие със следните правила:

Обявленията по членове 31 и 32 се публикуват от Службата за публикации на Европейския съюз.

Службата за публикации на Европейския съюз дава на възлагащия орган или възложителя потвърждение съгласно член 33, параграф 2.

2. Формат и процедури за изпращане на обявленията по електронен път

Форматът и процедурата за изпращане на обявленията по електронен път, определени от Комисията, са достъпни на интернет адрес <http://simap.europa.eu>

ПРИЛОЖЕНИЕ X

СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ КОНВЕНЦИИ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 30, ПАРАГРАФ 3

Конвенция 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;

Конвенция 98 на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне;

Конвенция 29 на МОТ относно принудителния труд;

Конвенция 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд;

Конвенция 138 на МОТ относно минималната възраст за приемане на работа;

Конвенция 111 на МОТ относно дискриминацията в областта на труда и професиите;

Конвенция 100 на МОТ за равенството в заплащането

Конвенция 182 на МОТ относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд;

Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;

Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);

Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);

Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС) и нейните 3 регионални протокола.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КОНЦЕСИЯ ПРЕЗ НЕЙНИЯ СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 43

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да бъде получена допълнителна информация.
 2. Кодове по CPV.
 3. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на концесии за услуги.
 4. Описание на концесията преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и обем на услугите.
 5. Когато е приложимо — изменение на стойността на концесията, включително свързаното с изменението увеличаване на цени или такси.
 6. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
 7. Дата на решението за възлагане на концесията.
 8. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
 9. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Съюза.
 10. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименование, адрес, телефонен номер, номер на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 11. Дата/дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз*, свързани с договора или договорите, посочени в обявлението.
 12. Дата на изпращане на обявлението.
 13. Всякаква друга информация от значение.
-

ДИРЕКТИВА 2014/24/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 26 февруари 2014 година****за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 и членове 62 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) При възлагането на обществени поръчки от органите на държавите членки или от тяхно име трябва да бъдат спазвани принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално тези за свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, както и произтичащите от тях принципи, като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Въпреки това за обществените поръчки над определена стойност следва да се изготвят разпоредби за координиране на националните процедури за възлагане на обществени поръчки, така че да се гарантира, че тези принципи се прилагат на практика и че при обществените поръчки има конкуренция.

(2) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“, предвидена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020“, стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (наричана по-долу „стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“), като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това — за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. За тази цел правилата за възлагане на обществени поръчки,

приети съгласно Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, следва да се преработят и актуализират, за да се повиши ефективността на публичните разходи, да се улесни по-специално участието на малките и средните предприятия (МСП) в обществените поръчки и да се даде възможност на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи цели от обществен характер. Налице е и необходимост от изясняване на основните понятия и концепции, за да се гарантира правна сигурност и за да се включат определени аспекти на утвърдената практика на Съда на Европейския съюз в тази област.

(3) При прилагането на настоящата директива следва да се взема предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания ⁽⁶⁾, по-специално във връзка с избора на средствата за комуникация, техническите спецификации, критериите за възлагане и условията за изпълнение на договора за поръчка.

(4) Все по-разнообразните форми на публична дейност наложиха по-ясното определяне на самото понятие „обществена поръчка“. Това изясняване на определението не следва обаче да разширява обхвата на настоящата директива в сравнение с обхвата на Директива 2004/18/ЕО. Правилата на Съюза за обществените поръчки нямат за цел да обхванат всички форми на изразходване на публични средства, а само онези, предназначени за придобиване на строителство, доставки или услуги срещу възнаграждение въз основа на договор за обществена поръчка. Следва да се уточни, че придобиването на строителство, доставки или услуги следва да се урежда от настоящата директива, независимо дали придобиването става чрез покупка, лизинг или други договорни отношения.

Понятието „придобиване“ следва да се разбира в широк смисъл като получаване на ползите от строителството, доставките или услугите, за което не е задължително да се изисква прехвърляне на собствеността на възлагащите органи. Освен това самото финансиране на дадена дейност, по-специално чрез предоставяне на безвъзмездни средства, което често се свързва със задължението за възстановяване на получените суми, когато те не се

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 84.

⁽²⁾ ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 49.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 15 януари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 февруари 2014 г.

⁽⁴⁾ Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

⁽⁶⁾ Одобрена с Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35).

използват по предназначение, по принцип не попада в обхвата на правилата за възлагане на обществени поръчки. Също така случаите, при които всички оператори, отговарящи на определени условия, имат право да изпълняват дадена дейност без никакъв подбор, като системите за избор от потребителя и за ваучери за услуги, не следва да се разглеждат като възлагане на обществени поръчки, а като обикновени разрешителни режими (например лицензи за лекарства или медицински услуги).

- (5) Следва да се припомни, че никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами или да организират по различен начин, а не чрез договори за обществени поръчки по смисъла на настоящата директива. Предоставянето на услуги въз основа на законови или подзаконовы разпоредби или трудови договори не следва да попада в обхвата на настоящата директива. В някои държави членки това например може да се отнася до определени административни услуги и услуги, предоставяни от органите на централната власт, като услуги на изпълнителната и законодателната власт, или предоставяне на някои услуги на населението, например услуги в областта на външните работи или правосъдието или услуги по задължително социално осигуряване.

- (6) Целесъобразно е също да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Настоящата директива не следва да се прилага и за либерализацията на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито за приватизацията на публични субекти, които предоставят услуги.

Също така следва да се припомни, че държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги, например пощенски услуги, като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.

- (7) На последно място следва да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техният обхват и характеристиките на предоставяната услуга, включително условията по отношение на качеството на услугата, с оглед постигането на целите на публичната си политика. Освен това настоящата директива следва да не засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат и финансират услуги от общ икономически интерес съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26 относно услугите от общ интерес, приложен към ДФЕС и към Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги

от общ икономически интерес, нито системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията.

- (8) Дадена поръчка следва да се счита за обществена поръчка за строителство само ако нейният предмет изрично предвижда изпълнението на дейностите, изброени в приложение II, дори когато поръчката включва предоставянето на други услуги, необходими за изпълнението на тези дейности. Обществените поръчки за услуги, по-специално в областта на услугите по управление на собственост, могат при определени обстоятелства да включват строителство. Въпреки това, доколкото това строителство представлява странична дейност по отношение на основния предмет на поръчката и е възможна последица или допълнение към нея, фактът, че това строителство е включено в поръчката, не дава основание обществената поръчка за услуги да се определя като обществена поръчка за строителство.

Въпреки това, предвид многообразието от обществени поръчки за строителство, възлагащите органи следва да могат да предвиждат възможност поръчките за проектиране и изпълнение на строеж да бъдат възлагани поотделно или съвместно. Настоящата директива няма за цел да предвижда съвместно или отделно възлагане на обществени поръчки.

- (9) Изграждането на строеж, отговарящ на изискванията, посочени от възлагащия орган, изисква въпросният орган да е предприел мерки за определяне на вида на строежа или най-малко да е имал решаващо влияние по отношение на проектирането му. Независимо дали изпълнителят изгражда целия строеж или част от него със собствени средства или осигурява изграждането му по друг начин, класификацията на поръчката като поръчка за строителство следва да не се променя, когато, за да гарантира изпълнението на строителството, изпълнителят поема пряко или косвено задължение, което може да бъде изпълнено по съдебен ред.

- (10) Понятието „възлагащи органи“, и по-специално „публичноправни организации“, е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. За да се поясни, че обхватът на настоящата директива по отношение на лицата (*ratione personae*) следва да остане непроменен, е целесъобразно да се запазят определенията, въз основа на които Съдът се е произнесъл, и да се включат някои пояснения от съдебната практика като средство за разбиране на самите определения, без да се цели изменение на разбирането на понятието, разработено в съдебната практика. За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ икономически интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер.

По сходен начин в съдебната практика се разглежда и условието, свързано с източника на финансиране на съответната организация, като наред с другото се пояснява, че финансиране „в по-голямата си част“ означава повече от половината и че такова финансиране може да включва плащания от ползватели, които се налагат, изчисляват и събират съгласно нормите на публичното право.

- (11) При смесените поръчки приложимите правила следва да се определят в зависимост от основния предмет на поръчката, когато различните части, които я съставляват, са обективно неделими. Поради това следва да се уточни начинът, по който възлагащите органи следва да определят дали различните части са делими. Това уточнение следва да се основава на съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област.

Решението следва да се взема за всеки отделен случай, като не следва да са достатъчни изразените или предполагаемите намерения на възлагащия орган да разглежда различните части, съставляващи смесена поръчка, като неделими, а те следва да са подкрепени с обективни доказателства, които могат да ги обосноват и да потвърдят необходимостта от възлагането на една поръчка. Подобна обосновава необходимост от възлагане на една поръчка би могла например да съществува при строителството на една сграда, част от която ще се използва пряко от съответния възлагащ орган, а друга част от която ще се дава на концесия, например за осигуряване на обществени паркинги. Следва да се поясни, че възлагането на една поръчка може да е необходимо по причини както от техническо, така и от икономическо естество.

- (12) При смесените поръчки, които могат да бъдат разделени, възлагащите органи винаги имат правото да възлагат отделни поръчки за отделните части на смесената поръчка, като в този случай разпоредбите, приложими за всяка отделна част, следва да се определят изцяло в зависимост от характеристиките на конкретната поръчка. От друга страна, когато възлагащите органи решат да включат други елементи в обществената поръчка, основният принцип следва да бъде, че когато поръчката следва да се възложи съгласно разпоредбите на настоящата директива, ако се възлага самостоятелно, то настоящата директива следва да се прилага и по отношение на цялата смесена поръчка, независимо от стойността на допълнителните елементи и от правния режим, приложим към тях.

- (13) Следва обаче да се предвидят специални разпоредби за смесените поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността, или части извън обхвата на ДФЕС. В такива случаи следва да бъде възможно

настоящата директива да не се прилага, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано от обективни причини и че решението за възлагане с една поръчка не е взето с цел изключването на поръчки от прилагането на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Следва да се поясни, че възлагащите органи следва да разполагат с възможността да прилагат за определени смесени поръчки настоящата директива вместо Директива 2009/81/ЕО.

- (14) Следва да се поясни, че понятието „икономически оператори“ следва да се тълкува широко, така че в него да бъдат включени всички лица и/или субекти, които предлагат изпълнението на строителство, доставката на продукти или предоставянето на услуги на пазара, независимо под каква правна форма са избрали да извършват дейност. Съответно предприятията, клоновете, дъщерните дружества, партньорствата, кооперациите, капиталовите дружества, университетите, публични или частни, и другите форми на субекти, различни от физически лица, следва да попадат в обхвата на понятието „икономически оператор“, независимо от това дали са „юридически лица“ във всеки един случай.

- (15) Следва да се поясни, че групите от икономически оператори, включително когато те са се обединили във временно сдружение, могат да участват в процедурите за възлагане, без да е необходимо да възприемат определена правна форма. Доколкото това е необходимо, например когато се изисква солидарна отговорност, може да е необходима определена форма, когато поръчката се възлага на такива групи.

Следва също така да се поясни, че възлагащите органи следва да могат да указват ясно начина, по който групите от икономически оператори да изпълнят изискванията относно икономическото и финансовото състояние съгласно настоящата директива или критериите относно техническите и професионалните способности, които трябва да притежават икономическите оператори, участващи самостоятелно.

Изпълнението на поръчки от групи от икономически оператори може да налага определянето на условия, които не са поставени на индивидуалните участници. Тези условия, които следва да се основават на обективни причини и да са пропорционални, могат да включват например изискване за определяне на общо представителство или водещ партньор за целите на процедурата за възлагане на обществена поръчка или изискване за предоставяне на информация за структурата им.

⁽¹⁾ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

- (16) Възлагащите органи следва да използват всички възможни средства, с които разполагат съгласно националното право, за да предотвратят нарушенията в процедурите за възлагане на обществена поръчка, произтичащи от конфликти на интереси. Това може да включва процедури за разкриване, предотвратяване и отстраняване на конфликтите на интереси.
- (17) С Решение 94/800/ЕО на Съвета⁽¹⁾ беше одобрено по-специално Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (наричано по-долу „СДП“). Целта на СДП е да установи многостранна рамка от балансирани права и задължения по отношение на обществените поръчки с оглед постигане на либерализация и разширяване на световната търговия. За поръчките, които попадат в обхвата на приложения 1, 2, 4 и 5 и Общите забележки към допълнение I на Европейския съюз към СДП, както и в обхвата на други обвързващи Съюза международни споразумения в тази област, възлагащите органи следва да изпълняват задълженията по тези споразумения, като прилагат настоящата директива към икономическите оператори от трети държави, подписали споразуменията.
- (18) СДП се прилага за поръчки над определени прагове, установени в СДП и изразени в специални права на тираж. Праговете, установени от настоящата директива, следва да се съгласуват, за да се гарантира, че съответстват на равностойността в евро на праговете в СДП. Следва също така да се предвиди периодичен преглед на праговете, изразени в евро, за да могат те да се коригират посредством чисто математическа операция към възможните отклонения в стойността на еврото спрямо специалните права на тираж. Освен тези периодични математически корекции, на следващия кръг преговори по СДП следва да се разгледа възможността да се увеличат установените в него прагове.
- (19) Следва да се поясни, че за изчисляване на стойността на дадена поръчка трябва да се вземат предвид всички приходи, независимо от това дали са получени от възлагащия орган, или от трети лица. Следва също така да се поясни, че за целите на изчисляването на праговете понятието „сходни доставки“ следва да се разглежда като продукти, предназначени за същата или сходна употреба, например доставки на асортимент от храни или разнообразни артикули офис оборудване. Обикновено е възможно икономически оператор, който работи в съответния сектор, да извършва такива доставки като част от обичайната си продуктова гама.
- (20) За целите на изчисляването на стойността на дадена поръчка следва да се поясни, че то следва да може да се прави въз основа на разделянето на поръчката само когато това е обосновано от обективни причини. Например може да е обосновано стойностите на поръчките да се изчисляват на равнището на отделните оперативни единици на възлагащия орган, например училища или детски градини, при условие че съответната единица носи самостоятелно отговорността за своите обществени поръчки. Това може да се приеме в случаите, когато отделната оперативна единица организира самостоятелно процедурите за възлагане на обществена поръчка и взема решенията за закупуване, разполага с отделен бюджетен ред за съответните обществени поръчки, сключва самостоятелно договора за поръчка и го финансира от бюджета, с който разполага. Разделянето не е обосновано, когато възлагащият орган само организира обществената поръчка по децентрализиран начин.
- (21) Обществените поръчки, които се възлагат от възлагащи органи, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, и които попадат в сферата на тези дейности, са включени в обхвата на Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. Въпреки това поръчките, възложени от възлагащите органи в контекста на извършваните от тях морски, крайбрежни или речни транспортни услуги, попадат в обхвата на настоящата директива.
- (22) Тъй като адресати на настоящата директива са държавите членки, тя не се прилага за обществени поръчки, възлагани от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до каква степен настоящата директива следва да се прилага към обществените поръчки, уредени от специални международни правила.
- (23) Възлагането на обществени поръчки за определени радио-услуги и аудио-визуални медийни услуги от доставчици на медийни услуги следва да позволява отчитане на аспектите с културна или социална значимост, които правят неподходящо прилагането на правилата за обществените поръчки. Поради тези причини следва да се предвиди изключение за обществените поръчки за услуги, възлагани от самите доставчици на медийни услуги за закупуване, разработване, продуциране или съвместно продуциране на стандартни предавания и други подготвителни услуги, като например свързаните със сценарии или художествени дейности, необходими за продуцирането на предаването. Следва също така да се поясни, че това изключение следва да се прилага и за медийните услуги за радио- и телевизионно разпространение и за услугите по заявка (нелинейни услуги). Това изключение обаче не следва да се прилага за доставките на техническо оборудване, необходимо за продуциране, съвместно продуциране и радио- и телевизионно разпространение на такива предавания.
- (24) Следва да се припомни, че арбитражните и помирителните услуги, както и други сходни алтернативни начини за уреждане на спорове обикновено се предоставят от органи или физически лица, за които е постигната договореност или които са избрани по начин, който не може да се уреди от правилата за обществените поръчки. Следва да се поясни, че настоящата директива не се прилага за поръчки за услуги за предоставяне на такива услуги, независимо от наименованието им съгласно националното право.

⁽¹⁾ Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 г. относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно обществените поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (вж. страница 243 от настоящия брой на Официален вестник).

- (25) Определен брой правни услуги се предоставят от доставчици на услуги, определени от съд или юрисдикция на държава членка, включват представителство на клиенти в съдебни производства от страна на адвокат, представляват услуги, които трябва да бъдат предоставени от нотариус или са свързани с упражняването на официална власт. Такива правни услуги обикновено се предоставят от органи или физически лица, определени или избрани по начин, който не може да се уреди от правилата за поръчките, като например в случая с определянето на главния прокурор в някои държави членки. Следователно тези правни услуги следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.
- (26) Целесъобразно е да се уточни, че понятието „финансови инструменти“, използвано в настоящата директива, се използва в същия смисъл както в останалото законодателство в областта на вътрешния пазар, а с оглед на неотдавнашното създаване на Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност следва да се посочи, че операциите по линия на този инструмент и този механизъм следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива. На последно място, следва да бъде пояснено, че заемите, независимо дали са свързани с емитиране на ценни книжа или други финансови инструменти, или с други свързани с това операции, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.
- (27) Следва да се припомни, че член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ изрично предвижда, че директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО се прилагат съответно за поръчки за услуги и за обществени поръчки за обществени услуги за превоз с автобусен или трамваен транспорт, докато Регламент (ЕО) № 1370/2007 се прилага при концесии за обществени услуги за пътнически превоз с автобусен или трамваен транспорт. Освен това следва да се припомни, че посоченият регламент продължава да се прилага за обществени поръчки за услуги, както и за концесии за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро. За да се изясни връзката между настоящата директива и Регламент (ЕО) № 1370/2007, следва изрично да се предвиди, че настоящата директива не следва да се прилага за обществени поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро, възлагането на които следва да продължи да се урежда от посочения регламент. Доколкото в Регламент (ЕО) № 1370/2007 се предвижда възможността националното право да се отклонява от предвидените в посочения регламент правила, държавите членки следва да могат да продължат да предвиждат в националното си право, че обществените поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро трябва да се възлагат по процедура за възлагане на поръчка, следваща общите им правила за обществените поръчки.
- (28) Настоящата директива следва да не се прилага за определени услуги при спешни случаи, когато те се

осигуряват от организации или от сдружения с нестопанска цел, тъй като ще е трудно да се запази особеното естество на тези организации, в случай че доставчиците на услуги трябва да бъдат избирани в съответствие с процедурите, предвидени в настоящата директива. Изключението обаче следва да не надхвърля строго необходимото. Ето защо следва изрично да се предвиди, че услугите за превоз на пациенти с линейка не са изключени. Освен това във връзка с това е необходимо да се поясни, че група 601 „Услуги на сухопътния транспорт“ по CPV не обхваща услугите за превоз с линейки, които са обхванати от клас 8514 по CPV. Ето защо следва да се поясни, че за услугите, обхванати от код 85143000-3 по CPV, които се състоят само от услуги за превоз на пациенти с линейка, следва да се прилага специалният режим, предвиден за социални и други специфични услуги (наричан по-долу „облекченият режим“). Поради това за смесените поръчки за предоставяне на услуги за превоз с линейка по принцип също ще се прилага облекченият режим, ако стойността на услугите за превоз на пациенти с линейка надвишава стойността на другите услуги за превоз с линейка.

- (29) Целесъобразно е да се припомни, че настоящата директива се прилага само за възлагащите органи на държавите членки. Ето защо нейните разпоредби по принцип не се прилагат за политическите партии, които не са възлагащи органи. Въпреки това политическите партии в някои държави членки може да попаднат в обхвата на понятието за публичноправни организации.

Независимо от това определени услуги (като производството на пропагандни кино- и видеофилми) са така неразривно свързани с политическите виждания на доставчика на услуги, когато се предоставят в рамките на изборителна кампания, че доставчиците на услуги обикновено се избират по начин, който не може да се урежда от правилата за обществените поръчки.

На последно място, следва да се припомни, че по отношение на статута и финансирането на европейските политически партии и европейските политически фондации се прилагат правила, различни от предвидените в настоящата директива.

- (30) В определени случаи възлагащ орган или сдружение от възлагащи органи може да бъде единственият източник на определена услуга, за чието предоставяне се ползва от изключително право съгласно закони, подзаконовни или публикувани административни разпоредби, които са в съответствие с ДФЕС. Следва да се поясни, че не е нужно настоящата директива да се прилага за възлагането на обществени поръчки за услуги от такъв възлагащ орган или сдружение от такива органи.
- (31) Съществува значителна правна несигурност до каква степен договорите за поръчки, сключени между субекти в публичния сектор, следва да бъдат обхванати от правилата за обществените поръчки. Съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област се тълкува по различен начин от държавите членки и дори от възлагащите органи. Следователно е необходимо да се поясни в кои случаи правилата за обществените поръчки не се прилагат по отношение на договорите за поръчки, сключени в рамките на публичния сектор.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1191/69 и (ЕО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

Това пояснение следва да се основава на принципите, установени в съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Сам по себе си фактът, че и двете страни по договора са публични органи, не изключва прилагането на правилата за обществените поръчки. Прилагането на правилата за обществените поръчки обаче не следва да засяга свободата на публичните органи да изпълняват възложените им задачи за осигуряване на обществени услуги, като използват собствените си ресурси, което включва възможността за сътрудничество с други публични органи.

Следва да се гарантира, че изключеното от прилагането на правилата сътрудничество между публични органи не води до нарушаване на конкуренцията по отношение на частните икономически оператори, дотолкова доколкото поставя частен доставчик на услуги в по-изгодна позиция в сравнение с неговите конкуренти.

- (32) Предвидените в настоящата директива процедури не следва да се прилагат за обществените поръчки, възложени на контролирани юридически лица, ако възлагащият орган упражнява върху съответното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, при условие че контролираното юридическо лице извършва повече от 80 % от дейността си при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган, независимо от бенефициера на изпълнението на поръчката.

Изключението следва да не обхваща случаите на пряко участие на частен икономически оператор в капитала на контролираното юридическо лице, тъй като при подобни обстоятелства възлагането на обществената поръчка без състезателна процедура би дало на частния икономически оператор с капиталово участие в контролираното юридическо лице неоправдано предимство спрямо неговите конкуренти. Въпреки това, предвид особените характеристики на публичните органи със задължително членство, като организациите, отговарящи за управлението или изпълнението на определени обществени услуги, това следва да не се прилага в случаи, когато съгласно разпоредба на националното законодателство в съответствие с Договорите участието на конкретни частни икономически оператори в капитала на контролираното юридическо лице е задължително, при условие че това участие не включва контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху решенията на контролираното юридическо лице. В допълнение следва да се поясни, че решаващ елемент е единствено прякото частно участие в контролираното юридическо лице. Ето защо участието на частен капитал в контролиращия възлагащ орган или органи не е пречка за възлагането на обществени поръчки на контролираното юридическо лице, без да се прилагат предвидените в настоящата директива процедури, тъй като подобно участие не оказва отрицателно въздействие върху конкуренцията между частните икономически оператори.

Следва също така да се поясни, че възлагащите органи от вида на публичноправните организации, при които може да има частно капиталово участие, следва да могат да се ползват от изключението във връзка с междуведомственото сътрудничество. Следователно, когато са спазени всички останали условия, свързани с междуведомственото сътрудничество, изключението за междуведомствено сътрудничество следва да се прилага и за възлагащите органи, когато договорът за поръчка е сключен изключително между възлагащи органи.

- (33) Възлагащите органи следва да могат да решат да предоставят съвместно обществени услуги посредством сътрудничество, без да са задължени да използват определена правна форма. Това сътрудничество може да обхваща всички видове дейности, свързани с изпълнението на услуги и задължения, възложени на участващите органи или поети от тях, като задължителни или доброволни задачи на местните или регионалните органи или услуги, възложени на конкретни органи съобразно публичното право. Услугите, предоставяни от различните участващи органи, не трябва непременно да бъдат еднакви; те могат и да се допълват взаимно.

Предвидените в настоящата директива правила не следва да се прилагат за договорите за съвместно предоставяне на обществени услуги, при условие че последните са сключени изключително между възлагащи органи, че осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществен интерес, и че никой частен доставчик на услуги не е поставен в по-изгодна позиция в сравнение с конкурентите си.

За да отговаря на тези условия, сътрудничеството следва да се основава на концепция за сътрудничество. Това сътрудничество не налага всички участващи органи да поемат изпълнението на основните договорни задължения, ако съществува ангажимент за оказване на принос към съвместното изпълнение на съответната обществена услуга. Освен това осъществяването на сътрудничеството, включително финансовите трансфери между участващите възлагащи органи, следва да се ръководи единствено от съображения, свързани с обществен интерес.

- (34) В определени случаи дадено правно образувание действа, съгласно приложимите разпоредби на националното право, като инструмент или техническа служба на определени възлагащи органи, задължено е да изпълнява нарежданията на тези възлагащи органи и не може да влияе върху възнаграждението за изпълняваните от него задачи. Предвид техния извъндоговорен характер тези чисто административни отношения не следва да попадат в обхвата на процедурите за възлагане на обществена поръчка.

- (35) Следва да се насърчава съфинансирането на програми за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) от промишлени източници. Във връзка с това следва да се поясни, че настоящата директива се прилага само когато няма такова съфинансиране и когато съответният възлагащ орган получава резултатите от НИРД. Това не следва да изключва възможността доставчикът на услугата, извършил тези дейности, да публикува информация за тях, при условие че възлагащият орган запазва изключителното право да използва резултатите от НИРД при осъществяването на дейността си. Въпреки това фактивното споделяне на резултатите от НИРД и символичното участие във възнаграждението на доставчика на услугата не следва да препятстват прилагането на настоящата директива.
- (36) Заетостта и упражняването на професия допринасят за социалната интеграция и са ключови елементи за гарантирането на равни възможности за всички. Във връзка с това защитените предприятия могат да изиграят значителна роля. Същото важи и за другите социални предприятия, чиято основна цел е да подпомагат социалната и професионалната интеграция или повторната интеграция на хората с увреждания или хората в неравностойно положение, като безработните, членовете на малцинства в неравностойно положение или групите, живеещи в социална изолация по други причини. Въпреки това такива предприятия може да не успеят да получат поръчки при нормални условия на конкуренция. Следователно е целесъобразно да се предвиди възможността държавите членки да запазват за такива предприятия правото на участие в процедури за възлагане на обществени поръчки или на обособени позиции от тях или да запазват изпълнението на поръчки за програми за създаване на защитени работни места.
- (37) С цел подходящо отразяване на изискванията в екологичната, социалната и трудовата сфера в процедурите за възлагане на обществена поръчка е особено важно държавите членки и възлагащите органи да вземат съответни мерки за осигуряване на изпълнението на задълженията в областта на екологичното, социалното и трудовото право, които се прилагат на мястото на извършване на строителството или на предоставяне на услугите и които произтичат от закони, подзаконови актове, наредби и решения както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, както и от колективни споразумения, при условие че тези правила и тяхното прилагане са в съответствие с правото на Съюза. Също така при изпълнението на поръчката следва да се прилагат задълженията, произтичащи от международните споразумения, които са ратифицирани от всички държави членки и са изброени в приложение Х. Това обаче не следва по никакъв начин да възпрепятства прилагането на условия на труд, които са благоприятни за работниците.
- Съответните мерки следва да се прилагат в съответствие с основните принципи на правото на Съюза, по-специално с оглед осигуряване на равнопоставеност. Тези мерки следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и по начин,
- осигуряващ равнопоставеност и липса на пряка или косвена дискриминация спрямо икономически оператори и работници от други държави членки.
- (38) Следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на изпълнение на основните им характерни елементи. Когато услугите се предоставят от разстояние, например от центрове за помощ по телефона, следва да се счита, че те се предоставят на мястото на тяхното изпълнение независимо от местата и държавите членки, към които са насочени.
- (39) Съответните задължения могат да бъдат предвидени в договорни клаузи. Освен това следва да е възможно в договорите за обществени поръчки да бъдат включени клаузи, гарантиращи спазването на колективните споразумения в съответствие с правото на Съюза. Неизпълнението на съответните задължения може да се разглежда като тежко нарушение от страна на съответния икономически оператор, което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на договор за обществена поръчка.
- (40) На съответните етапи от процедурата за възлагане на обществена поръчка при прилагането на общите принципи, уреждащи избора на участниците и възлагането на поръчките, при прилагането на критериите за изключване и при прилагането на разпоредбите относно необичайно ниските оферти, следва да се упражнява контрол на спазването на разпоредбите на екологичното, социалното и трудовото право. За тази цел следва да се прави необходимата проверка в съответствие със съответните разпоредби на настоящата директива, по-специално относно доказателствата и личните декларации.
- (41) Някоя разпоредба на настоящата директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защитата на обществения ред, обществения морал, обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с ДФЕС.
- (42) Крайно необходимо е възлагащите органи да разполагат с допълнителна гъвкавост при избора на процедура за възлагане на обществена поръчка, която да позволява договаряне. По-широкото използване на тези процедури би могло също да увеличи и трансграничната търговия, тъй като оценката сочи, че поръчките, възложени чрез процедура на договаряне с публикуване на предварително обявление за поръчка имат особено голям успех по отношение на подадените трансгранични оферти. Държавите членки следва да могат да предвиждат използване на състезателна процедура с договаряне или на състезателен диалог в различни случаи, при които откритите или ограничените процедури без договаряне по всяка вероятност не биха довели до задоволителни резултати от обществените поръчки. Следва да се припомни, че през последните години значително нарасна използването на състезателния диалог, изразено като стойност на поръчките. Състезателният диалог се оказва полезен в случаите, при които възлагащите органи не са в състояние да определят средствата за задоволяване на потребностите си или за оценка на възможностите, които пазарът предлага като технически,

⁽¹⁾ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

финансови или юридически решения. Такава ситуация може да възникне по-специално при новаторски проекти, при изпълнение на мащабни проекти за интегрирана транспортна инфраструктура, големи компютърни мрежи или проекти, включващи сложно и структурирано финансиране. Когато е целесъобразно, възлагащите органи следва да се насърчават да определят ръководител на проекта, който да осигурява доброто сътрудничество между икономическите оператори и възлагащия орган в хода на процедурата за възлагане на обществена поръчка.

- (43) За поръчките в сферата на строителството такъв е случаят при строителство, което не е свързано с изграждането на стандартни сгради или което включва проектиране или новаторски решения. Състезателната процедура с договаряне или състезателният диалог може да бъде от полза при услуги или доставки, които изискват адаптиране или проектантска дейност. Адаптирането или проектантската дейност са особено необходими при комплексни покупки, включващи например високотехнологични продукти, интелектуални услуги, например определени консултантски, архитектурни или инженерни услуги, или мащабни проекти в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ). В тези случаи може да е необходимо договаряне, за да се гарантира, че въпросната доставка или услуга отговаря на потребностите на възлагащия орган. Състезателната процедура с договаряне и състезателният диалог не следва да се използват по отношение на стандартни услуги или доставки, които могат да бъдат доставени от множество различни оператори на пазара.
- (44) Състезателната процедура с договаряне следва да е достъпна и в случаи, в които при провеждането на открита или ограничена процедура са подадени само нередовни или неприемливи оферти. В тези случаи възлагащите органи следва да имат възможност за договаряне с оглед получаването на редовни и приемливи оферти.
- (45) Състезателната процедура с договаряне следва да е придружена от подходящи защитни механизми, осигуряващи съблюдаването на принципите за равнопоставеност и прозрачност. По-специално възлагащите органи следва предварително да посочат минималните изисквания, които характеризират естеството на поръчката и които не следва да бъдат променяни при договарянето. За да се гарантира равнопоставеност на всички икономически оператори, критериите за възлагане на поръчката и тяхната тежест следва да останат непроменени в хода на цялата процедура и не следва да са предмет на договаряне. Целта на договарянето следва да бъде подобряването на офертите, което да позволи на възлагащите органи да закупят строителство, доставки и услуги, напълно пригодени към конкретните им потребности. Договарянето може да засяга всички характеристики на закупуваното строителство, доставки и услуги, включително например качество, количества, търговски условия, както и социални, екологични и новаторски аспекти, доколкото те не представляват минимални изисквания.

Следва да се поясни, че минималните изисквания, които трябва да бъдат определени от възлагащия орган, са условията и характеристиките (особено физически, функционални и правни), на които следва да отговаря или които следва да притежава всяка оферта, за да се даде възможност на възлагащия орган да възложи поръчката в съответствие с избраните критерии за възлагане. За да се гарантират прозрачност и възможност за проследяване на процеса, всички етапи следва да бъдат надлежно документирани. Освен това по време на процедурата всички оферти следва да се подават в писмен вид.

- (46) На възлагащите органи следва да бъде разрешено да съкращават определени срокове, приложими за открити и ограничени процедури и за състезателни процедури с договаряне, когато спазването на тези срокове би било невъзможно поради неотложни обстоятелства, които следва да бъдат надлежно обосновани от възлагащите органи. Следва да се поясни, че не е необходимо това да са изключително неотложни обстоятелства, предизвикана от събития, които нито могат да бъдат предвидени, нито се дължат на възлагащия орган.
- (47) Научните изследвания и иновациите, включително иновациите от екологично и социално естество, са сред основните двигатели на бъдещия растеж и са в центъра на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Публичните органи следва да използват обществените поръчки по най-добрия стратегически начин, за да насърчат иновациите. Закупуването на новаторски продукти, строителство и услуги играе ключова роля за повишаване на ефективността и качеството на обществените услуги, като същевременно спомага за справянето със сериозни обществени предизвикателства. То допринася за постигането на доброто съотношение между полученото качество и вложените публични средства, както и на по-широки икономически, екологични и обществени ползи, свързани с появата на нови идеи, тяхното превръщане в новаторски продукти и услуги и оттам — насърчаването на устойчив икономически растеж.

Следва да се припомни, че в съобщението на Комисията от 14 декември 2007 г., озаглавено „Доставки на развойни продукти: насърчаване на иновациите с цел обезпечаване устойчивостта и високото качество на обществените услуги в Европа“, се очертават няколко модела, свързани с възлагането на обществени поръчки за услугите за научноизследователска и развойна дейност, които не попадат в обхвата на настоящата директива. Тези модели ще продължат да се прилагат, но настоящата директива следва да допринесе и за полесното възлагане на обществени поръчки за иновации, както и да подпомогне държавите членки да постигнат целите на инициативата „Съюз за иновации“.

- (48) Поради значението на иновациите възлагащите органи следва да се насърчават възможно най-често да допускат варианти. Тези органи съответно следва да обърнат внимание на необходимостта да определят минималните изисквания, на които тези варианти трябва да отговарят, преди да обявят, че могат да бъдат представяни варианти.

- (49) Когато нуждата от разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство не може да бъде задоволена посредством наличните на пазара решения, възлагащите органи следва да имат достъп до специална процедура за възлагане на обществена поръчка във връзка с поръчки, попадащи в обхвата на настоящата директива. Тази специална процедура следва да позволи на възлагащите органи да установят дългосрочно партньорство за иновации с цел разработване и последващо закупуване на нов, новаторски продукт, услуга или строителство, при условие че този новаторски продукт, тази новаторска услуга или това новаторско строителство могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи, без да се налага провеждането на отделна процедура за възлагане на обществена поръчка за закупуването им. Партньорството за иновации следва да се основава на процедурните правила, приложими за състезателната процедура с договаряне, и поръчките следва да се възлагат единствено въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което е най-подходящият критерий за сравняване на оферти за новаторски решения. Независимо дали става въпрос за изключително мащабни проекти или за по-малки новаторски проекти, партньорството за иновации следва да се структурира по начин, осигуряващ необходимата „пазарна тяга“, която да насърчи разработването на новаторско решение, без да се ограничава пазарът.

Ето защо възлагащите органи следва да не използват партньорствата за иновации по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията. В определени случаи подобен резултат би могъл да се избегне чрез създаването на партньорства за иновации с няколко партньори.

- (50) Предвид неблагоприятните им последици за конкуренцията процедурите на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка следва да се използват само при особено изключителни обстоятелства. Това изключение следва да се ограничава до случаите, когато публикуването е невъзможно поради изключително неотложни обстоятелства, предизвикани от събития, които нито могат да бъдат предвидени, нито се дължат на възлагащия орган, или когато поначало е ясно, че публикуването на обявление няма да доведе до по-голяма конкуренция или до по-добри резултати от поръчката, предимно защото обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни поръчката. Такъв е случаят при произведения на изкуството, когато личността на твореца изначално определя уникалния характер и стойността на самия предмет на изкуството. Наличието само на един икономически оператор може да се свързва и с други причини, но само случаите, когато обективно е налице само един икономически оператор, могат да обосноват използването на процедура на договаряне без обявление, ако това положение не е било създадено от самия възлагащ орган с оглед на бъдещата процедура за възлагане на обществена поръчка.

Възлагащите органи, които разчитат на това изключение, следва да обосноват твърдението, че няма разумни алтернативи или заместители, като например използване на алтернативни канали за дистрибуция, включително

извън държавата членка на възлагащия орган, или че не е възможно да се използват функционално сравними строителство, доставки и услуги.

Когато наличието само на един икономически оператор се дължи на причини от техническо естество, те следва да бъдат строго определени и обосновани за всеки отделен случай. Те биха могли да включват например почти пълната техническа невъзможност на друг икономически оператор да постигне изискваното ниво на изпълнение или необходимостта да се използват конкретно ноу-хау, инструменти или средства, с които разполага само един икономически оператор. Техническите причини могат да произтичат също от специфични изисквания за оперативна съвместимост, които трябва да бъдат изпълнени, за да се гарантира експлоатацията на строителството, доставките или услугите, които трябва да се доставят.

На последно място, не е целесъобразно процедури за възлагане на обществена поръчка да се използват за доставки, закупувани директно на стокова борса, включително стокови търговски платформи, като борси за селскостопански продукти, суровини и енергия, при които регулираната и контролирана многостранна търговска структура по правило гарантира пазарни цени.

- (51) Следва да се поясни, че разпоредбите относно защитата на поверителната информация по никакъв начин не са пречка за публичното оповестяване на неуповенливите части от сключените договори, включително на всички последващи изменения.
- (52) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят публикуването на поръчките и да увеличат ефективността и прозрачността на процесите за възлагането им. Те следва да се превърнат в стандартни средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за възлагане на обществена поръчка, тъй като съществено увеличават възможностите на икономическите оператори да участват в процедури за възлагане на обществена поръчка в рамките на вътрешния пазар. За тази цел следва да станат задължителни изпращането на обявленията по електронен път, представянето на документацията за обществената поръчка в електронен вид и — след преходен период от 30 месеца — преминаването изцяло към електронни съобщения, което означава комуникация с електронни средства на всички етапи от процедурата, включително при подаването на заявленията за участие, и по-специално подаването на офертите (електронно подаване). Държавите членки и възлагащите органи следва да имат право при желание да предвиждат допълнителни правила в това отношение. Следва също така да се поясни, че задължителното използване на електронни средства за комуникация съгласно настоящата директива обаче не следва да задължава възлагащите органи да обработват офертите по електронен път, нито да налага електронно оценяване или автоматична обработка. Освен това, съгласно настоящата директива задължението за използване на електронни средства за комуникация не следва да обхваща никой от елементите на процеса за възлагане на обществена поръчка след сключването на договора, нито вътрешната комуникация в рамките на възлагащия орган.

(53) Освен в някои определени ситуации, възлагащите органи следва да използват електронни средства за комуникация, които са недискриминационни, широко достъпни и оперативно съвместими с ИКТ продуктите за широка употреба и които не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на обществена поръчка. Освен това при използването на тези средства за комуникация следва да се взема надлежно предвид достъпността за хората с увреждания. Следва да се поясни, че задължението за използване на електронни средства на всички етапи от процедурата за възлагане на обществена поръчка не би било целесъобразно, когато използването на електронни средства изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са широко достъпни, нито когато съответната комуникация може да се осъществи единствено с помощта на специализирано офис оборудване. Поради това възлагащите органи не следва да са задължени да изискват използването на електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документите в определени случаи, които следва да са изчерпателно изброени. В настоящата директива следва да се посочи, че тези случаи следва да включват ситуации, при които се налага използването на специализирано офис оборудване, което не е широко достъпно за възлагащите органи — например широкоформатни принтери. Възможно е документацията за обществената поръчка при някои процедури за възлагане на обществена поръчка да включва изискване за представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат изпратени на възлагащите органи чрез електронни средства. В тези случаи мострите и макетите следва да се изпращат на възлагащите органи по пощата или с друга подходяща куриерска услуга.

Въпреки това следва да се поясни, че използването на други средства за комуникация следва да бъде ограничено до тези елементи на офертата, за които не се изискват електронни средства за комуникация.

Уместно е да се поясни, че по технически причини възлагащите органи следва да могат да определят максимално допустим размер на подаваните файлове.

(54) Възможни са изключителни случаи, в които на възлагащите органи следва да се разреши да не използват електронни средства за комуникация, когато неизползването на подобни средства за комуникация е необходимо за защита на особено чувствителния характер на информацията. Следва да се поясни, че когато използването на електронни средства, които не са общодостъпни, може да осигури необходимото равнище на защита, тези електронни средства следва да се използват. Това може да бъде например случаят, при който възлагащите органи изискват да се използват специално предназначени за целта сигурни средства за комуникация, до които те осигуряват достъп.

(55) Различията в техническите формати или стандартите за процеси и съобщения биха могли да създадат пречки за оперативната съвместимост не само в рамките на отделните държави членки, но също и основно между държавите членки. Например, за да участват в процедура за възлагане на обществена поръчка, при

която е разрешено или се изисква използването на електронен каталог, който представлява формат за представяне и организиране на информацията по сходен начин за всички участващи оференти и подлежи на електронна обработка, при липса на стандартизация икономическите оператори ще трябва да адаптират каталозите си за всяка процедура за възлагане на обществена поръчка, което ще доведе до предоставяне на сходна информация в различен формат в зависимост от спецификациите на съответния възлагащ орган. Следователно стандартизирането на каталожните формати ще повиши степента на оперативна съвместимост, ще повиши ефективността и ще намали тежестта за икономическите оператори.

(56) Когато разглежда необходимостта от гарантиране или повишаване на оперативната съвместимост между различни технически формати или стандарти за процеси и съобщения посредством въвеждането на задължение за използване на определени стандарти и при избора на стандарти, които да бъдат наложени, Комисията следва да отчита в максимална степен становището на заинтересованите страни. Следва също така да се има предвид степента, в която даден стандарт вече се използва на практика от икономическите оператори и възлагащите органи, и колко добре работи този стандарт. Преди да наложи задължение за използването на определен технически стандарт, Комисията следва внимателно да разгледа и свързаните с това разходи, по-специално по отношение на адаптирането към съществуващите решения за електронно възлагане на поръчки, включително инфраструктура, процеси или софтуер. Когато съответните стандарти не са разработени от международна, европейска или национална организация за стандартизация, те следва да отговарят на изискванията, приложими за стандартите в областта на ИКТ, предвидени в Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета (¹).

(57) Преди да посочат необходимото ниво на сигурност на електронните средства за комуникация, които ще се използват на различните етапи от процедурата за възлагане, държавите членки и възлагащите органи следва да преценят пропорционалността между изискванията за гарантиране на точно и надеждно обозначаване на подателя на съответното съобщение, както и на целостта на съдържанието на съобщението, от една страна, и от друга страна, риска от проблеми например в случаите, при които съобщенията са изпратени от подател, различен от посочения. При равни други условия това означава, че необходимото ниво на сигурност например на електронно съобщение, с което се иска потвърждение на точния адрес на провеждане на информационна среща, няма да бъде същото като за самата оферта, която е обвързваща за икономическия оператор. По същия начин оценката на пропорционалността може да доведе до изискване за по-ниски нива

(¹) Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

на сигурност при повторното подаване на електронни каталози или при подаването на оферти в рамките на малки състезателни процедури по рамково споразумение или при достъпа до документацията за обществената поръчка.

(58) Докато основните елементи на процедурата за възлагане на обществена поръчка, като документацията за обществената поръчка, заявленията за участие, потвърждаването на интерес и офертите следва винаги да се представят в писмена форма, устната комуникация с икономическите оператори следва да остане възможна, при условие че съдържанието ѝ е документирано в достатъчна степен. Това е необходимо, за да се осигури достатъчно равнище на прозрачност, което позволява проверка на спазването на принципа на равнопоставеност. По-специално, изключително важно е устната комуникация с оферентите, която би могла да повлияе върху съдържанието и оценката на офертите, да бъде документирана в достатъчна степен и с подходящите средства, като писмени записи или аудиозаписи, или обобщение на основните елементи на комуникацията.

(59) На пазарите на обществени поръчки в целия Съюз се появява засилена тенденция към окрупняване на търсенето от страна на купувачите в публичния сектор с оглед постигане на икономии от мащаба, включително пониски цени и разходи при сделките и постигане на по-добро и по-професионално управление на обществените поръчки. Това може да се постигне чрез концентриране на покупките по броя на участващите възлагащи органи или по обема и стойността във времето. Въпреки това окрупняването и централизирането на покупките следва да се следят внимателно, за да се избегнат прекомерната концентрация на покупателна способност и тайните споразумения, както и за да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за МСП.

(60) Инструментът на рамковите споразумения се използва широко и се счита за ефективна техника за възлагане на обществени поръчки в цяла Европа. Следователно той трябва да се запази до голяма степен непроменен. Някои аспекти обаче трябва да се изяснят, по-специално рамковите споразумения не следва да се използват от възлагащи органи, които не са посочени в тях. За целта възлагащите органи, които са страна по конкретно рамково споразумение от самото начало, следва да са ясно посочени поименно или по друг начин, например чрез посочване на дадена категория възлагащи органи в рамките на ясно определен географски район, така че съответните възлагащи органи да могат да бъдат лесно и недвусмислено определени. По същия начин след сключването на дадено рамково споразумение то не следва да остава открито за участие на нови икономически оператори. Това означава например, че когато централен

орган за покупки използва общ регистър на възлагащите органи или на техните категории, като например местните органи в даден географски район, които имат право на достъп до сключваните от него рамкови споразумения, този централен орган за покупки следва да ползва регистъра по начин, който дава възможност да се провери не само кой е съответният възлагащ орган, но и датата, от която той е придобил право да използва рамковото споразумение, сключено от централния орган за покупки, тъй като тази дата определя кои конкретни рамкови споразумения следва да може да използва възлагащият орган.

(61) Обективните условия за определяне на това кой от икономическите оператори — страни по рамковото споразумение, следва да изпълни определена задача, като доставки на стоки или услуги, предназначени за ползване от физически лица, може, в контекста на рамкови споразумения, определящи всички условия, да включват потребностите или избора на съответните физически лица.

Возлагащите органи следва да разполагат с допълнителна гъвкавост при възлагането на поръчки съгласно рамкови споразумения, които са сключени с повече от един икономически оператор и които определят всички условия.

В тези случаи възлагащите органи следва да могат да получат конкретно строителство, доставки или услуги, попадащи в обхвата на рамковото споразумение, като ги изискат от някой от икономическите оператори, определен в съответствие с обективни критерии и при вече установени условия, или като възложат конкретна поръчка за съответното строителство, доставки или услуги след провеждане на малка състезателна процедура сред икономическите оператори — страни по рамковото споразумение. За да се гарантира прозрачност и равнопоставеност, възлагащите органи следва да посочат в документацията за обществената поръчка във връзка с рамковото споразумение обективните критерии, от които ще се ръководи изборът между тези два метода за изпълнение на рамковото споразумение. Тези критерии например може да са свързани с количеството, стойността или характеристиките на съответното строителство, доставки или услуги, включително необходимостта от по-високо равнище на услугата или повишено ниво на сигурност, или с промените в ценовите равнища спрямо предварително определен ценови индекс. Рамковите споразумения не следва да се използват неправомерно или по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията. Възлагащите органи не следва да са задължени по настоящата директива да възлагат поръчки за строителство, доставки или услуги, попадащи в обхвата на рамково споразумение, съгласно условията на това рамково споразумение.

(62) Следва също така да се поясни, че макар и поръчките, основани на рамково споразумение, да трябва да се възлагат преди изтичането на срока на самото рамково споразумение, не е необходимо срокът на отделните поръчки, основани на рамково споразумение, да съвпада със срока на това рамково споразумение, а може, в зависимост от случая, да бъде по-къс или по-дълъг. Поспециално при определянето на срока на отделните поръчки, основани на рамково споразумение, следва да е възможно да се отчитат фактори като срок, необходим за тяхното изпълнение, дали е включена поддръжката на оборудване с очакван експлоатационен период от повече от четири години или дали е необходимо мащабно обучение на персонала с оглед изпълнението на поръчката.

Освен това следва да се поясни, че в изключителни случаи следва да е възможно срокът на самите рамкови споразумения да надвишава четири години. Такива случаи, които следва да бъдат надлежно обосновани, посспециално от предмета на рамковото споразумение, могат да възникнат например когато икономическите оператори трябва да разполагат с оборудване, чийто срок на амортизация е над четири години и което трябва да е на разположение по всяко време през целия срок на рамковото споразумение.

(63) Предвид натрупания опит съществува и необходимост да се коригират правилата, уреждащи динамичните системи за покупки, за да могат възлагащите органи да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставяни от този инструмент. Системите трябва да се опростят; посспециално те следва да се прилагат под формата на ограничена процедура, което премахва необходимостта от индикативни оферти — сочена като една от най-сериозните тежести, свързани с динамичните системи за покупки. По този начин всеки икономически оператор, който подава заявление за участие и отговаря на критериите за подбор, следва да бъде допуснат до участие в процедурите за възлагане на обществени поръчки, осъществявани чрез динамичната система за покупки в рамките на срока ѝ на действие. Тази техника за покупки позволява на възлагащия орган да получи особено широк диапазон от оферти и така да осигури оптимално използване на публичните средства чрез засилена конкуренция по отношение на широко използваните или стандартните продукти, строителство или услуги, които са налични на пазара.

(64) Разглеждането на заявленията за участие следва по принцип да се извършва в максимален срок от 10 работни дни, при условие че оценката на критериите за подбор се прави въз основа на опростените изисквания за документация, предвидени в настоящата директива. Въпреки това, при първоначалното установяване на динамична система за покупки е възможно в отговор на първото публикуване на обявлението за поръчката или на поканата за потвърждаване на интерес възлагащите органи да получат толкова голям брой заявления за участие, че да им е необходимо повече време за тяхното разглеждане. Това следва да е допустимо, при условие че не се възлага конкретна поръчка, преди да бъдат разгледани всички заявления. Възлагащите органи следва да могат сами да решават как ще разглеждат заявленията за участие, например като предпочетат да разглеждат заявления

само веднъж седмично, при условие че се спазват сроковете за разглеждане на всяко заявление за допускане до участие.

(65) По всяко време в рамките на срока на действие на динамичната система за покупки възлагащите органи следва да могат да изискват от икономическите оператори да представят нова и актуализирана лична декларация за изпълнение на критериите за качествен подбор, като определят подходящ срок. Следва да се припомни, че възможността, предвидена в общите разпоредби на настоящата директива по отношение на доказателствата, да се изисква от икономическите оператори да представят придружаващи документи, както и задължението на оферента, на когото ще бъде възложена поръчката, да представи такива документи, се прилагат в частност в контекста на динамичните системи за покупки.

(66) С оглед на разширяване на възможностите за участие на МСП в мащабна динамична система за покупки, например в система, управлявана от централен орган за покупки, съответният възлагащ орган следва да може да организира системата съобразно обективно определени категории продукти, строителство или услуги. Тези категории следва да се определят въз основа на обективни фактори, които могат да включват например максималния допустим размер на конкретни поръчки, които ще бъдат възложени в рамките на съответната категория, или конкретен географски район, в който ще бъдат изпълнявани конкретните поръчки. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории, възлагащият орган следва да прилага критерии за подбор, които са пропорционални на характеристиките на съответната категория.

(67) Следва да се поясни, че електронните търгове по принцип не са подходящи за някои обществени поръчки за строителство и за услуги, имащи за предмет интелектуални дейности, например строителното проектиране, тъй като само елементи, подлежащи на автоматизирана оценка с електронни средства без никаква намеса или оценка на възлагащия орган — а именно елементите, които се поддават на количествено изразяване в цифри или проценти — могат да бъдат предмет на електронен търг.

Освен това следва да се поясни, че електронните търгове могат да се използват при процедури за възлагане на обществена поръчка за закупуване на специални права върху интелектуална собственост. Целесъобразно е да се припомни също, че макар възлагащите органи да могат да ограничават броя на кандидатите или оферентите преди началото на търга, след започването на търга не следва да се допуска по-нататъшно намаляване на броя на оферентите, участващи в електронния търг.

(68) Непрекъснато се разработват нови електронни техники за покупки — например електронни каталози. Електронните каталози представляват формат за представяне и организиране на информацията по сходен начин за всички участващи оференти, който се поддава на електронна обработка. Пример за това са офертите, представяни в табличен формат. Възлагащите органи следва да могат да поискат електронни каталози при всички съществуващи процедури, при които се изисква използването на електронни средства за комуникация. Електронните каталози спомагат за увеличаване на конкуренцията и рационализиране на обществените покупки, особено от гледна точка

на икономията на време и пари. Въпреки това следва да се въведат определени правила, за да се гарантира, че използването на новите техники е съобразено с настоящата директива и с принципите на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност. Ето защо използването на електронни каталози за представяне на офертите не следва да означава, че се допуска възможността икономическите оператори да се ограничат с подаването на общия си каталог. Икономическите оператори следва все пак да адаптират общия си каталог съобразно конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка. Подобно адаптиране ще гарантира, че каталог, подаден за определена процедура за възлагане на обществена поръчка, съдържа единствено продукти, строителство или услуги, които — по преценка на икономическия оператор, извършена след активно проучване — отговарят на изискванията на възлагащия орган. В този случай икономическите оператори следва да могат да възпроизвеждат информация, съдържаща се в общия им каталог, но не следва да могат да представят самия общ каталог.

Освен това, в случай че се осигуряват достатъчно гаранции за възможността за проследяване, равнопоставеността и предсказуемостта, възлагащите органи следва да имат право да генерират оферти по отношение на конкретни покупки въз основа на предварително изпратени електронни каталози, по-специално когато някоя състезателна процедура е подновена съгласно рамково споразумение или когато се използва динамична система за покупки.

Когато възлагащият орган е генерирал оферти, съответният икономически оператор следва да има възможност да провери дали генерираната по този начин от възлагащия орган оферта не съдържа съществени грешки. При наличие на съществени грешки икономическият оператор не следва да е обвързан от офертата, генерирана от възлагащия орган, освен ако грешката не се поправи.

Съгласно изискванията на правилата за електронните средства за комуникация възлагащите органи следва да избягват създаването на необосновани пречки пред достъпа на икономическите оператори до процедурите за възлагане на обществена поръчка, в които офертите трябва да се представят под формата на електронни каталози и които гарантират спазването на общите принципи на недискриминация и равнопоставеност.

- (69) В повечето държави членки все по-често се използват техники за централизирани покупки. Централните органи за покупки отговарят за придобиванията, управлението на динамичните системи за покупки или възлагането на обществени поръчки/склучването на рамкови споразумения вместо други възлагащи органи, срещу или без възнаграждение. Възлагащите органи, за които е сключено рамково споразумение, следва да могат да го използват за единични или повтарящи се покупки. С оглед на големите обеми на покупките тези

техники могат да способстват за повишаване на конкуренцията и следва да спомогнат за по-професионалното провеждане на обществените покупки. Във връзка с това следва да се предвидят разпоредби на равнището на Съюза за определяне на централните органи за покупки, които работят с възлагащите органи, и следва да се поясни, че централните органи за покупки работят по два различни начина.

На първо място, те следва да могат да действат като продавачи на едро, които купуват, съхраняват и препродават, а на второ място — те следва да могат да действат като посредници, които възлагат поръчки, управляват динамични системи за покупки или сключват рамкови споразумения, които да се използват от възлагащите органи. Тази посредническа функция може в някои случаи да се изпълнява чрез независимо провеждане на съответните процедури за възлагане на обществена поръчка без подробни указания от съответните възлагащи органи, а в други случаи — чрез провеждане на съответните процедури за възлагане на обществена поръчка съгласно указанията на съответните възлагащи органи, от тяхно име и за тяхна сметка.

Освен това следва да се въведат правила за разпределяне на отговорността за спазването на задълженията по настоящата директива между централния орган за покупки и възлагащите органи, поръчващи от или чрез него. Когато централният орган за покупки носи цялата отговорност за провеждането на процедурите за възлагане на обществена поръчка, той следва да бъде също така изцяло и пряко отговорен за законосъобразността им. Когато възлагащ орган провежда определени етапи от процедурата — например подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение или възлагане на отделни поръчки въз основа на динамична система за покупки — той следва да продължи да носи отговорността за етапите, които провежда.

- (70) Възлагащите органи следва да могат да възлагат обществена поръчка за услуги, свързана с извършването на централизирани дейности по закупуване, на централен орган за покупки, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури. Следва също така да е разрешено подобни обществени поръчки за услуги да включват извършването на подпомагащи дейности по закупуване. Обществените поръчки за услуги за извършване на подпомагащи дейности по закупуване следва да се възлагат в съответствие с настоящата директива, когато се изпълняват по друг начин освен от централен орган за покупки във връзка с извършване на централизирани дейности по закупуване за съответния възлагащ орган. Следва също така да се припомни, че настоящата директива не следва да се прилага, когато централизирани или подпомагащи дейности по закупуване се предоставят по друг начин, а не чрез възмезден договор, който представлява обществена поръчка по смисъла на настоящата директива.

- (71) По-строгите разпоредби относно централните органи за покупки не следва по никакъв начин да възпрепятстват текущата практика на единични съвместни поръчки, т.е. по-слабо институционализирани и систематични общи покупки, или установената практика на използване на доставчици на услуги, които подготвят и управляват процедурите за възлагане на обществена поръчка от името и за сметка на възлагащия орган и съгласно неговите указания. Напротив, някои елементи на съвместните поръчки следва да бъдат изяснени поради важната роля, която съвместните поръчки могат да играят, не на последно място във връзка с новаторски проекти.

Съвместните поръчки могат да бъдат под различна форма — от координирани поръчки чрез изготвяне на обща техническа спецификация за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат поръчани от няколко възлагащи органа, всеки от които провежда отделна процедура за възлагане на обществена поръчка, до случаи, при които съответните възлагащи органи съвместно провеждат една процедура за възлагане на обществена поръчка, като работят заедно или като натоварят един възлагащ орган с управлението на процедурата от името на всички възлагащи органи.

Когато няколко възлагащи органи провеждат съвместно процедура за възлагане на обществена поръчка, те следва да носят обща отговорност за изпълнението на задълженията си съгласно настоящата директива. Въпреки това, когато възлагащите органи провеждат съвместно само етапи от процедурата за възлагане на поръчки, обща отговорност следва да се носи само за онези етапи от процедурата, които се провеждат съвместно. Всеки възлагащ орган следва да носи цялата отговорност по отношение на процедури или етапи от процедури, които провежда сам, като например възлагането на поръчка, сключването на рамково споразумение, управлението на динамична система за покупки, подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение или определянето на това кой от икономическите оператори — страни по рамково споразумение, да изпълни определена задача.

- (72) Електронните средства за комуникация са особено подходящи за поддържане на практики и инструменти за централизирани покупки поради възможностите, които предлагат за многократно използване и автоматична обработка на данните и за свеждане до минимум на разходите за информация и разходите по сделките. Поради това, като първа стъпка, използването на такива електронни средства за комуникация следва да стане задължително за централните органи за покупки, като същевременно се улесни и сближаването на практиките в рамките на целия Съюз. Това трябва да бъде последвано от общо задължение за използване на електронни средства за комуникация във всички процедури за възлагане на обществена поръчка след преходен период от 30 месеца.
- (73) Съвместното възлагане на обществени поръчки от възлагащи органи от различни държави членки понастоящем среща конкретни правни трудности, свързани със стълкновението на националните закони. Независимо от факта, че в Директива 2004/18/ЕО по подразбиране се разрешават трансграничните съвместни обществени поръчки, възлагащите органи все още срещат значителни правни и практически трудности при извършването на покупки от централни органи за покупки в други

държави членки или при съвместното възлагане на обществени поръчки. За да се позволи на възлагащите органи да извлекат максимална полза от потенциала на вътрешния пазар по отношение на икономии от мащаба и споделянето на ползите и рисковете, не на последно място за новаторски проекти с по-висока степен на риск от разумно приемливото за отделен възлагащ орган, тези трудности следва да бъдат отстранени. Във връзка с това следва да се установят нови правила за съвместните трансгранични поръчки, за да се улесни сътрудничеството между възлагащите органи и да се увеличат ползите от вътрешния пазар чрез създаването на възможности за трансгранична дейност на доставчиците на стоки и услуги. Тези правила следва да определят условията за трансгранична работа с централните органи за покупки и да посочат приложимото законодателство в областта на обществените поръчки, включително приложимото законодателство относно правните средства за защита, при трансгранични съвместни процедури, в допълнение към стълкновителните разпоредби на Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Освен това възлагащи органи от различни държави членки следва да могат да създават съвместни образувания, учредени съгласно националното право или правото на Съюза. За такива форми на съвместни обществени поръчки следва да се предвидят специални правила.

Возлагащите органи не следва обаче да използват възможностите за съвместни трансгранични поръчки с цел да заобикалят задължителните правила на публичното право, в съответствие с правото на Съюза, които са приложими за тях в държавата членка, в която са установени. Тези правила могат да включват например разпоредби относно прозрачността и достъпа до документи или конкретни изисквания, свързани с възможността за проследяване на чувствителни доставки.

- (74) Техническите спецификации, изготвяни от купувачите в публичния сектор, трябва да осигуряват възможност за конкуренция при обществените поръчки, както и за постигане на целите за устойчивост. За тази цел следва да бъде възможно подаването на оферти, които отразяват разнообразието от технически решения, стандарти и технически спецификации на пазара, включително изготвяните въз основа на критерии за изпълнение, свързани с жизнения цикъл и устойчивостта на производствения процес на строителството, доставките и услугите.

Поради това техническите спецификации следва да се изготвят по такъв начин, че да се избягва изкуствено ограничаване на конкуренцията с изисквания, които obligират конкретен икономически оператор чрез възпроизвеждане на основни характеристики на доставките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Изготвянето на техническите спецификации по отношение на функционалните изисквания и изискванията за работните характеристики по принцип позволява тази цел да бъде постигната по възможно най-добрия начин. Функционалните изисквания и изискванията, свързани с работните характеристики, са и подходящо средство за насърчаване на иновациите в сферата на обществените поръчки и следва

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

да получат възможно най-широко приложение. Когато се включва препратка към европейски стандарт или — при липса на такъв — национален стандарт, възлагащите органи следва да разглеждат направените оферти въз основа на еквивалентни условия. Доказването на еквивалентност с изискваната маркировка следва да е задължение на икономическия оператор.

За да се докаже еквивалентността, следва да е възможно от оферентите да се изиска предоставяне на доказателства, проверени от трето лице. Въпреки това други подходящи доказателства като техническо досие на производителя също следва да се допускат, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни сертификати или протоколи от изпитване или няма възможност да ги получи в съответните срокове, при условие че заинтересованият икономически оператор докаже, че строителството, доставките и услугите спазват изискванията или критериите, установени в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката.

- (75) Възлагащите органи, които желаят да закупят строителство, доставки или услуги с конкретни екологични, социални или други характеристики, следва да могат да се позовават на определени маркировки — например европейската екомаркировка, (много)националните екомаркировки или всяка друга маркировка, при условие че изискванията за маркировката са свързани с предмета на поръчката, като описанието на продукта и неговото представяне, включително изискванията за опаковане. Освен това е изключително важно тези изисквания да бъдат изготвени и приети въз основа на обективно проверими критерии с използване на процедура, при която могат да участват заинтересованите страни като държавните органи, потребителите, производителите, дистрибуторите и екологичните организации, както и че маркировката е достъпна за всички заинтересовани страни. Следва да се поясни, че заинтересовани страни могат да бъдат публични органи или частни организации, предприятия или всякакви неправителствени организации (организация, която не е част от правителство и не е традиционно стопанско предприятие).

Следва също така да се уточни, че специални национални органи или организации или органи или организации на централната власт могат да участват в определянето на изискванията за поставяне на маркировка, които могат да се използват във връзка с възлагането на обществени поръчки от публични органи, без тези органи или организации да изгубят статуса си на трети лица.

Посочването на маркировки не следва да има за последица ограничаване на иновациите.

- (76) За всички обществени поръчки, предназначени за използване от физически лица — независимо дали става въпрос за масовия потребител или за персонала на възлагащия орган — е необходимо възлагащите органи да изготвят техническите спецификации така, че да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат предназначени за всички ползватели, освен в надлежно обосновани случаи.

- (77) При изготвянето на технически спецификации възлагащите органи следва да вземат предвид изискванията, произтичащи от правото на Съюза в областта на защитата на данните, по-специално във връзка с проектирането на обработката на лични данни (защита на данните още при проектирането).

- (78) Възлагането на обществени поръчки следва да е адаптирано към нуждите на МСП. Възлагащите органи следва да бъдат насърчавани да използват кодекса за най-добри практики, съдържащ се в работния документ на Комисията от 25 юни 2008 г. „Европейски кодекс за най-добри практики, улесняващи достъпа на МСП до договори за възлагане на обществени поръчки“, който дава насоки как да прилагат рамката относно обществените поръчки по начин, улесняващ участието на МСП. За тази цел и за засилването на конкуренцията възлагащите органи следва по-специално да се насърчават да разделят големите поръчки на обособени позиции. Подобно разделение би могло да се направи въз основа на количествени параметри, като размерът на отделните поръчки се приведе в по-голямо съответствие с капацитета на МСП, или въз основа на качествени параметри — съобразно съответния сектор и област на специализация, като съдържанието на отделните поръчки се обвърже потясно със специализираните сектори на дейност на МСП или с различните последващи етапи на проекта.

Размерът и предметът на обособените позиции следва да се определят свободно от възлагащия орган, който, в съответствие с приложимите правила за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка, следва също така да може да възлага някои позиции, без да прилага предвидените в настоящата директива процедури. Възлагащият орган следва да бъде задължен да прецени доколко е целесъобразно разделянето на поръчки на обособени позиции, като същевременно запази свободата си да взема самостоятелно решения, основани на съображения, които счита за уместни, без да е подложен на административен или съдебен контрол. Когато възлагащият орган реши, че не е целесъобразно поръчката да се разделя на обособени позиции, в индивидуалния доклад или в документацията за обществената поръчка следва да се посочат основните съображения за избора на възлагащия орган. Такива съображения могат да бъдат например опасенията на възлагащия орган, че съществува риск подобно разделяне да ограничи конкуренцията, риск изпълнението на поръчката прекомерно да се затрудни технически или да се оскъпи, или че необходимостта от координирането на различни изпълнители за обособените позиции би могла сериозно да застраши правилното изпълнение на поръчката.

Държавите членки следва да запазят възможността да предприемат допълнителни мерки за улесняване на участието на МСП в пазара на обществени поръчки, като включат по-малки поръчки в обхвата на задължението за преценка на целесъобразността от разделянето на поръчките на обособени позиции, като изискват от възлагащите органи да представят обосновка за решението си да не разделят поръчките на обособени позиции или като направят разделянето на обособени позиции задължително при определени условия. Със същата цел държавите членки следва също така да могат да предвиждат механизми за преки плащания на подизпълнители.

- (79) Когато поръчките са разделени на обособени позиции, възлагащите органи следва да могат, например за да запазят конкуренцията или да гарантират надеждността на доставките, да ограничат броя на обособените позиции, за които един икономически оператор може да подава оферти; те следва да имат право също така да ограничат броя на обособените позиции, които могат да бъдат възложени на отделен оферент.

Постигането на целта за улесняване на достъпа на МСП до обществени поръчки може обаче да бъде затруднено, ако възлагащите органи бъдат задължени да възложат поръчката чрез отделни обособени позиции, дори когато това може да доведе до задължение да се приемат много по-неизгодни решения в сравнение с възлагане, обединяващо няколко или всички обособени позиции. Ето защо, когато възможността за прилагане на този метод е ясно обозначена предварително, възлагащите органи следва да могат да правят сравнителна оценка на офертите, за да установят дали офертите, представени от определен оферент за дадена комбинация от обособени позиции, изпълняват като цяло по-добре критериите за възлагане, установени в съответствие с настоящата директива за тези обособени позиции, в сравнение с офертите за съответните обособени позиции, взети поотделно. В такъв случай възлагащият орган следва да може да възложи дадена поръчка, комбинираща въпросните обособени позиции, на съответния оферент. Следва да се поясни, че възлагащите органи следва да правят подобна сравнителна оценка, като първо определят кои оферти най-добре изпълняват критериите за възлагане, установени за всяка обособена позиция, а след това ги сравнят с офертите, представени от даден оферент за определена комбинация от обособени позиции, взета като цяло.

- (80) За да се ускорят процедурите и да се повиши тяхната ефективност, сроковете за участие в процедури за възлагане на обществена поръчка следва да бъдат максимално кратки, без да се създават ненужни пречки пред достъпа на икономическите оператори от целия вътрешен пазар, и по-специално на МСП. Във връзка с това следва да се има предвид, че при определяне на сроковете за получаване на офертите и заявленията за участие възлагащите органи следва да отчитат по-специално сложността на поръчката и необходимото време за изготвяне на офертите, дори това да налага определяне на срокове, които са по-дълги от предвидения в настоящата директива минимум. От друга страна, използването на електронни средства за информация и комуникация, по-специално достъпът на икономическите оператори, оферентите и кандидатите до цялата документация за обществената поръчка в електронен вид и електронното изпращане на съобщения, води до по-голяма прозрачност и спестяване на време. Поради тази причина следва да се предвиди възможност за намаляване на минималните срокове в съответствие с правилата, установени в СДП, и при условието те да са съвместими с конкретния начин на предаване, предвиден на равнището на Съюза. Освен това възлагащите органи следва да могат допълнително да съкращават сроковете за получаване на заявления за участие и на оферти при неотложни обстоятелства, които правят невъзможно прилагането на обичайните срокове, но позволяват провеждането на редовна процедура с обявяване. Само в

случай на изключителни обстоятелства, когато поради крайна неотложност, предизвикана от събития, които не могат да бъдат предвидени от възлагащия орган и не се дължат на него, не е възможно провеждането на редовна процедура дори при съкратени срокове, възлагащите органи следва, доколкото това е абсолютно необходимо, да могат да възложат поръчките чрез процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление. Такъв може да е случаят при природни бедствия, които налагат незабавни действия.

- (81) Следва да се поясни, че необходимостта икономическите оператори да разполагат с достатъчно време за изготвянето на оферти може да доведе до удължаване на първоначално определените срокове. Такъв по-специално би бил случаят, когато са направени съществени промени в документацията за обществената поръчка. Следва също така да се поясни, че в такъв случай съществените промени следва да се разбират като промени, по-специално в техническите спецификации, при които икономическите оператори се нуждаят от достатъчно време, за да се запознаят с тях и да реагират по съответния начин. Следва обаче да се поясни, че тези промени не трябва да са съществени в степен, която да позволява допускането на кандидати, различни от първоначално избраните, или привличането на допълнителни участници в процедурата за възлагане на обществена поръчка. Такъв би бил по-специално случаят, когато промените изменят естеството на поръчката или на рамковото споразумение в сравнение с предвиденото в документацията за обществената поръчка.
- (82) Следва да се поясни, че информацията относно някои решения, взети в хода на процедура за възлагане на обществена поръчка, включително решението да не се възлага поръчка или да не се сключва рамково споразумение, следва да бъде изпращана от възлагащите органи, без да е нужно кандидатите или оферентите да я изискват. Следва също да се припомни, че Директива 89/665/ЕИО на Съвета⁽¹⁾ предвижда задължение за възлагащите органи да представят на заинтересованите кандидати или оференти, също без искане от тяхна страна, обобщение на основанията за вземане на някои от важните решения в хода на процедура за възлагане на обществена поръчка. На последно място, следва да се поясни, че кандидатите и оферентите следва да имат право да изискват по-подробна информация относно тези основания, като възлагащите органи следва да са задължени да я предоставят, освен при много сериозни причини за противното. Тези причини следва да бъдат определени в настоящата директива. За да се осигури необходимата прозрачност в рамките на процедури за възлагане на обществена поръчка, включващи договаряне и диалог с оферентите, оферентите, подали допустима оферта, следва да могат да поискат информация за провеждането и напредъка на процедурата, освен ако няма сериозни причини, които налагат това да не се допуска.

⁽¹⁾ Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 33).

- (83) Твърде завишените изисквания по отношение на икономическия и финансов капацитет често представляват необосновано препятствие пред участието на МСП в обществени поръчки. Всички подобни изисквания следва да са свързани с предмета на поръчката и да са пропорционални на него. По-специално, възлагащите органи не следва да имат право да изискват от икономическите оператори да имат определен минимален оборот, който не е пропорционален на предмета на поръчката; по правило изискването не следва да надвишава повече от двукратно прогнозната стойност на поръчката. Въпреки това при надлежно обосновани обстоятелства следва да могат да се прилагат по-високи изисквания. Такива обстоятелства могат да бъдат свързани с високите рискове при изпълнението на поръчката или с факта, че нейното точно изпълнение в срок е от критично значение — например ако представлява задължително предварително условие за изпълнението на други поръчки.

При такива надлежно обосновани случаи възлагащите органи следва да запазят свободата сами да решават дали изискванията за по-висок минимален оборот са целесъобразни и обосновани, без да подлежат на административен или съдебен контрол. Когато се прилагат изисквания за по-висок минимален оборот, възлагащите органи следва да могат да определят неговия размер, който трябва да остане свързан с предмета на поръчката и пропорционален на него. Когато възлагащият орган реши, че изискването за минимален оборот следва да се установи на равнище, което надвишава двукратно прогнозната стойност на поръчката, в индивидуалния доклад или в документацията за обществената поръчка следва да се посочват основните съображения за избора на възлагащия орган.

Освен това възлагащите органи следва също така да могат да поискат например информация относно съотношението между активите и пасивите в годишните отчети. Положително съотношение, при което размерът на активите надхвърля този на пасивите, би било допълнително доказателство, че икономическите оператори имат достатъчен финансов капацитет.

- (84) Много икономически оператори и особено МСП откриват, че сериозна пречка за тяхното участие в обществени поръчки представляват административните затруднения, произтичащи от необходимостта да представят значителен брой сертификати или други документи, свързани с критериите за изключване и подбор. Ограничаването на тези изисквания — например като се използва единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП), състоящ се от актуализирана лична декларация — би могло да доведе до значително опростяване, което е от полза както за възлагащите органи, така и за икономическите оператори.

От оферента, на когото е решено да се възложи поръчката, обаче следва да се изиска да представи съответните доказателства и възлагащите органи не следва да сключват договори с оференти, които не успеят да го направят. Възлагащите органи следва да могат също така да изискват всички или някои придружаващи документи, винаги щом сметнат, че е необходимо с оглед на

правилното провеждане на процедурата. Такъв би могъл да бъде по-специално случай при двуетапните процедури — ограничени процедури, състезателни процедури с договаряне, състезателен диалог и партньорства за иновации — при които възлагащите органи използват възможността да ограничат броя на кандидатите, поканени да представят оферта. Изискването за представяне на придружаващи документи в момента на подбор на кандидатите, които да бъдат поканени, може да се счита за обосновано, за да се избегне ситуация, при която възлагащите органи канят кандидати, които впоследствие не са в състояние да представят придружаващите документи на етапа на възлагане и по този начин лишават от възможност за участие други квалифицирани кандидати.

Следва ясно да се посочи, че в ЕЕДОП следва да се предоставя и съответната информация относно субектите, на чийто капацитет разчита икономическият оператор, така че проверката на информацията относно тези субекти да може да се извърши едновременно и при същите условия като проверката на основния икономически оператор.

- (85) Важно е решенията на възлагащия орган да се основават на актуална информация, по-специално по отношение на основанията за изключване, тъй като много бързо могат да настъпят важни промени, например в случай на финансови трудности, които да направят неподходящ икономическият оператор, или напротив, поради междувременно погасяване на неизплатени задължения за социалноосигурителни вноски. Ето защо е за предпочитане винаги, когато това е възможно, възлагащите органи да проверяват тази информация, като се основават на съответните бази данни, които следва да са национални, което означава че се управляват от публични органи. На настоящия етап все още може да има случаи, при които това не е възможно по технически причини. Ето защо Комисията следва да обмисли възможността да се насърчават мерки, улесняващи достъпа по електронен път до актуална информация, например чрез подобряване на средствата за осигуряване на достъп до виртуалните досиета на дружествата, или средства за улесняване на оперативната съвместимост между базите данни или други подобни съпътстващи мерки.

Следва също така да се предвиди, че възлагащите органи следва да не искат да се представят документи, които все още са актуални и с които вече разполагат от предходни процедури за възлагане на обществена поръчка. Следва също да се гарантира обаче, че във връзка с това възлагащите органи няма да се сблъскат с несъразмерна тежест при архивирането и документирането. Ето защо изпълнението на това задължение следва да е приложимо само след като използването на електронни средства за комуникация стане задължително, тъй като електронното управление на документи ще улесни изпълнението на тази задача от възлагащите органи.

- (86) Може да се постигне допълнително опростяване както за икономическите оператори, така и за възлагащите органи посредством стандартен образец за личните декларации, което би намалило проблемите, свързани с точното формулиране на официални изявления и декларации за съгласие, както и езиковите проблеми.

- (87) Комисията осигурява и управлява електронна система — e-Certis, която понастоящем се актуализира и проверява на доброволни начала от националните органи. Целта на e-Certis е да улесни обмена на сертификати и други служещи за доказателства документи, често изисквани от възлагащите органи. Досегашният опит сочи, че доброволното актуализиране и проверка са недостатъчни да гарантират, че e-Certis може да реализира в пълна степен своя потенциал за опростяване и улесняване на обмена на документи, в полза по-специално на МСП. Затова като първа стъпка поддръжката следва да стане задължителна. Използването на e-Certis ще стане задължително на по-късен етап.
- (88) Възлагащите органи следва да могат да изискват прилагането на схеми или мерки за управление по околна среда по време на изпълнението на дадена обществена поръчка. Схемите за управление по околна среда — независимо дали са регистрирани съгласно правни инструменти на Съюза, като Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ — могат да покажат, че икономическият оператор има техническия капацитет да изпълни поръчката. Това включва сертификати за екомаркировка, които са свързани с критерии за управление по околна среда. Когато даден икономически оператор няма достъп до подобни регистрационни схеми за управление по околна среда или няма възможност да получи такъв достъп в съответните срокове, той следва да може да представи описание на приложените мерки за управление по околна среда, при условие че докаже, че тези мерки осигуряват същото равнище на опазване на околната среда като мерките, необходими във връзка с управлението по околна среда.
- (89) Понятието „критерии за възлагане“ заема централно място в настоящата директива. Поради това е важно съответните разпоредби да се редактират по възможно най-опростен и рационален начин. Това може да се направи, като изразът „икономически най-изгодна оферта“ се използва като водещо понятие, тъй като всички спечелили оферти следва в крайна сметка да се избират в съответствие с това какво е според възлагащия орган икономически най-доброто решение измежду представените оферти. С цел да се избегне объркване с критерия за възлагане, който понастоящем е известен като „икономически най-изгодна оферта“ в директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, за това понятие следва да се използва различен термин — „най-добро съотношение качество/цена“. Поради това то следва да се тълкува съгласно съответната съдебна практика във връзка с тези директиви, с изключение на случаите, когато настоящата директива предвижда решение, което несъмнено е различно по същество.
- (90) Поръчките следва да се възлагат въз основа на обективни критерии, които гарантират съобразяване с принципите за прозрачност, недискриминация и равнопоставеност, за да се осигури обективно сравняване на относителната стойност на офертите, с цел в условията на реална конкуренция да се определи коя оферта е икономически

най-изгодна. Следва ясно да се посочи, че икономически най-изгодната оферта следва да се оценява въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което винаги следва да включва ценови или разходен елемент. Следва също така да се поясни, че оценката на икономически най-изгодната оферта може да се прави въз основа единствено на ценовата или разходната ефективност. В допълнение е уместно да се припомни, че възлагащите органи са свободни да установяват подходящи стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката.

За да се насърчи по-голям стремеж към качество при обществените поръчки, държавите членки следва да имат право да забранят или ограничат използването само на цената или само на разходите при оценяването на икономически най-изгодната оферта, когато сметнат това за целесъобразно.

За да се гарантира спазването на принципа за равнопоставеност при възлагането на поръчки, възлагащите органи следва да са задължени да осигурят необходимата прозрачност, за да могат всички оференти да разполагат с достатъчно информация за критериите и условията, които ще се прилагат при решението за възлагане на поръчката. Във връзка с това възлагащите органи следва да са задължени да посочат критериите за възлагане на поръчката и относителната тежест на всеки от тези критерии. Възлагащите органи следва обаче да имат право да използват дерогация от задължението да посочат тежестта на критериите в надлежно обосновани случаи, в които трябва да могат да посочат причините за това, когато тежестта не може да бъде установена предварително, по-специално поради сложността на поръчката. В тези случаи те следва да степенуват критериите по значение в низходящ ред.

- (91) Съгласно член 11 ДФЕС изискванията за опазване на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, в частност за да се насърчи устойчивото развитие. В настоящата директива се пояснява по какъв начин възлагащите органи могат да допринесат за опазването на околната среда и насърчаването на устойчивото развитие, като същевременно гарантират, че могат да получат най-доброто съотношение качество/цена за своите поръчки.

- (92) При оценяването на най-доброто съотношение качество/цена възлагащите органи следва да определят икономическите и качествените критерии, свързани с предмета на поръчката, които ще използват за тази цел. Тези критерии следва съответно да позволяват извършването на сравнителна оценка на нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, предвид предмета на поръчката, както е определен в техническите спецификации. Във връзка с най-доброто съотношение качество/цена в настоящата директива се съдържа неизчерпателен списък на възможни критерии за възлагане, в които са включени екологични и социални аспекти. Възлагащите органи следва да се насърчават да избират критерии за възлагане, които им позволяват да получат висококачествено строителство, доставки и услуги, които в най-голяма степен отговарят на техните потребности.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

Избраните критерии за възлагане не следва да дават неограничена свобода на избор на възлагащия орган; те следва да осигуряват възможност за реална и лоялна конкуренция и да бъдат съпътствани от механизми, които позволяват ефективна проверка на информацията, предоставена от оферентите.

За да се определи икономически най-изгодната оферта, решението за възлагане на поръчката не следва да се основава единствено на критерии, които не са свързани с разходите. Поради тази причина критериите за качество следва да са съпътствани от разходен критерий, който по избор на възлагащия орган може да бъде цената или подходът на разходната ефективност, като например оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Критериите за възлагане обаче не следва да засягат прилагането на националните разпоредби, определящи възнаграждението за определени услуги или установяващи фиксирана цена за някои доставки.

(93) Когато националните разпоредби определят възнаграждението за определени услуги или установяват фиксирани цени за определени доставки, следва да се поясни, че продължава да е възможно да се направи оценка на съотношението качество/цена въз основа на други фактори, различни от цената или възнаграждението. В зависимост от съответната услуга или продукт тези фактори могат да включват например условията за доставяне или плащане, аспекти на обслужването след продажбата (например обхвата на услугите за консултация и размяна) или екологични или социални аспекти (например дали книгите са отпечатани на рециклирана хартия или хартия от добит по устойчив начин дървен материал, разходите, дължащи се на външни екологични фактори, или дали е постигнат напредък в социалната интеграция на хората в неравностойно положение или на членовете на уязвими групи измежду лицата, изпълняващи поръчката). Предвид многото възможности за оценка на съотношението качество/цена въз основа на съществени критерии, следва да се избягва тепленето на жребий като единствено средство за възлагане на поръчката.

(94) Когато качеството на наетия персонал е от значение за нивото на изпълнение на поръчката, възлагащите органи следва също така да могат да използват като критерий за възлагане организацията, квалификацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, тъй като това може да се отрази на качеството на изпълнението ѝ и — в резултат на това — на икономическата стойност на офертата. Такъв може да е случаят например при поръчки за интелектуални услуги като консултантски или архитектурни услуги. Възлагащите органи, които използват тази възможност, следва да гарантират посредством подходящи договорни средства, че персоналят, на когото е възложено изпълнението на поръчката, в действителност отговаря на посочените стандарти за качество и че този персонал може да бъде заменен единствено със съгласието на възлагащия орган, който проверява дали заместващият персонал осигурява равностойно равнище на качество.

(95) От изключителна важност е да се използва напълно потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Във връзка с това следва да се припомни, че обществените поръчки са изключително важни за насърчаване на иновациите,

които са от съществено значение за бъдещия растеж в Европа. Предвид значителните различия между отделните сектори и пазари обаче не би било подходящо да се въвеждат общи задължителни изисквания за обществени поръчки с екологичен, социален и иновативен характер.

Законодателните органи на Съюза вече въведоха задължителни изисквания за обществените поръчки за постигане на определени цели в секторите на пътните превозни средства (Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾) и офис оборудването (Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾). Освен това беше постигнат значителен напредък при определянето на общи методики за оценка на разходите за целия жизнен цикъл.

Следователно изглежда целесъобразно да се запази утвърденият модел — да се остави на специалното секторно законодателство да установява задължителни цели като функция от конкретните политики и преобладаващите условия в съответния сектор и да се насърчава разработването и използването на европейски модели за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, което допълнително ще подчертае ролята на обществените поръчки в подкрепа на устойчивия растеж.

(96) Тези мерки в конкретните сектори следва да се допълнят с адаптиране на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, с което на възлагащите органи да се предоставят правомощия да преследват целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в своите стратегии за покупки. Поради това следва да бъде пояснено, че освен когато оценката се прави само въз основа на цената, възлагащите органи могат да определят икономически най-изгодната оферта и най-ниските разходи, като използват подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Понятието за „оценка на разходите за целия жизнен цикъл“ включва всички разходи в рамките на жизнения цикъл на строителството, доставките или услугите.

Това означава вътрешните разходи като разходите за необходими научни изследвания, разработка, производство, транспорт, експлоатация, поддръжка и обезвреждане в края на жизнения цикъл, но може да включва и разходите, дължащи се на външни екологични фактори, като замърсяване, причинено от добиването на използваните в продукта суровини или от самия продукт, или от неговото производство, при условие че тези разходи могат да се остойностят и проследят. Методите, които възлагащите органи използват за оценка на разходите, дължащи се на външни екологични фактори, следва да бъдат установени предварително по обективен и недискриминационен начин и да бъдат достъпни за всички заинтересовани страни. Тези методи могат да бъдат установени на национално, регионално или местно равнище, но за да се избегне нарушаване на конкуренцията чрез адаптирани методики, те следва да останат общи, в смисъл че не следва да се установяват конкретно за дадена процедура за възлагане на обществена поръчка.

⁽¹⁾ Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно програма на Общността за етикетироване на енергийната ефективност на офис оборудване (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1).

На равнището на Съюза следва да се разработят общи методики за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл за определени категории доставки или услуги. Когато има разработени такива общи методики, тяхното използване следва да е задължително.

Освен това следва да се разгледа възможността за установяване на обща методика за оценка на разходите за целия социален жизнен цикъл, като се вземат предвид съществуващите методики като Насоките за оценка на социалния жизнен цикъл на продуктите, приети в рамките на Програмата за околната среда на Организацията на обединените нации.

- (97) Освен това, с цел по-успешното отразяване на социалните и екологичните съображения в процедурите за възлагане на обществена поръчка възлагащите органи следва да могат да използват критерии за възлагане или условия за изпълнение на поръчката, свързани със строителството, доставките или услугите, предмет на обществената поръчка, във всяко едно отношение и на всеки етап от жизнения им цикъл, от добиването на суровините за продукта до етапа на обезвреждане на продукта, включително фактори, свързани със специфичния процес на производство, предоставяне или търговия и нейните условия за строителството, доставките или услугите, или със специфичен процес на по-късен етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики. Критерии и условия, отнасящи се до такъв процес на производство или предоставяне, са например изискванията при производството на закупените продукти да не се използват токсични химикали или закупените услуги да се предоставят при използване на енергийно ефективни машини. В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз това включва още критерии за възлагане или условия за изпълнение на поръчката, свързани с доставката или използването на продукти на справедливата търговия при изпълнението на поръчката, която ще бъде възложена. Критериите и условията на търговията и нейните условия могат да се отнасят например до факта, че съответният продукт произхожда от справедлива търговия, в това число изискването да се заплаща минимална цена и ценова премия на производителите. Условията за изпълнение на поръчката, свързани с екологични съображения, могат да включват например доставката, пакетирането и обезвреждането на продуктите, а по отношение на поръчки за строителство и услуги — свеждането до минимум на отпадъците или ефективното използване на ресурсите.

Въпреки това, условието за наличие на връзка с предмета на поръчката изключва критерии и условия, свързани с общата корпоративна политика, които не могат да се считат за фактор, характеризиращ специфичния процес на производство или предоставяне на закупеното строителство, доставки или услуги. Във връзка с това възлагащите органи следва да нямат право да изискват от оферентите да провеждат определена корпоративна политика на социална и екологична отговорност.

- (98) Изключително важно е критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката, отнасящи се до социалните аспекти на производствения процес, да са свързани със строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на поръчката. В допълнение, те следва да се прилагат в съответствие с

Директива 96/71/ЕО съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз и не следва да се избират или прилагат по начин, който води до пряка или косвена дискриминация на икономически оператори от други държави членки или от трети държави, страни по СДП или по споразумения за свободна търговия, по които Съюзът е страна. Следователно изискванията, отнасящи се до основните условия на труд, уредени с Директива 96/71/ЕО, като например минималните ставки на заплащане, следва да останат на нивото, определено в националното законодателство или в колективни споразумения, прилагани в съответствие с правото на Съюза в контекста на посочената директива.

Условията за изпълнение на поръчката може да са насочени и към прилагането на мерки за насърчаване на равенството между жените и мъжете на работното място, увеличаване на участието на жените на пазара на труда и съвместяване на професионалния и личния живот, опазването на околната среда или хуманното отношение към животните, към спазването по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ) и към наемането на по-голям от изисквания съгласно националното законодателство брой хора в неравностойно положение.

- (99) Мерките, насочени към защитата на здравето на персонала, участващ в производствения процес, към насърчаването на социалната интеграция на хора в неравностойно положение или членове на уязвими групи сред ангажираните с изпълнението на поръчката лица или към обучение за придобиване на уменията, необходими за изпълнението на въпросната поръчка, също могат да бъдат предмет на критериите за възлагане или на условията за изпълнение на поръчката, при условие че са свързани със строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на поръчката. Подобни критерии или условия могат например, наред с другото, да се отнасят до наемането на дългосрочно безработни или обучението на безработни или младежи в хода на изпълнението на поръчката, която ще бъде възложена. В техническите спецификации възлагащите органи могат да предвидят социални изисквания, които пряко характеризират въпросния продукт или услуга, като достъпност за хора с увреждания или предназначение за всички потребители.
- (100) Обществени поръчки не следва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама във вреда на финансовите интереси на Съюза, терористични престъпления, изпиране на пари или финансиране на терористична дейност. Неплащането на данъци или социалноосигурителни вноски също следва да води до задължително изключване на равнището на Съюза. Държавите членки обаче следва да могат да предвидят дерогация от това задължително изключване при изключителни обстоятелства, когато първостепенни съображения от общ интерес правят възлагането на поръчката крайно необходимо. Такъв например може да бъде случаят, когато спешно необходими ваксини или аварийно-спасително оборудване могат да бъдат закупени единствено от икономически оператор, за когото при други обстоятелства би се прилагало някое от задължителните съображения за изключване.

- (101) Възлагащите органи следва също така да имат възможността да изключват икономически оператори, които са се оказали ненадеждни, например заради нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания, или други форми на тежки професионални нарушения — например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуална собственост. Следва да се поясни, че тежкото професионално нарушение може да постави под въпрос честността на икономическия оператор и по този начин да го направи неподходящ за възлагането на обществена поръчка, независимо от това дали икономическият оператор разполага с техническия и икономическия капацитет да изпълни поръчката.

Предвид факта, че възлагащият орган ще носи отговорност за последиците от евентуалното си погрешно решение, възлагащите органи следва също така да разполагат със свободата да преценят, че е налице тежко професионално нарушение, когато преди вземането на окончателно и обвързващо решение относно наличието на задължителни основания за изключване те могат да докажат с подходящи средства, че икономическият оператор е нарушил задълженията си, включително задълженията си по отношение на плащане на данъци или социалноосигурителни вноски, освен ако в националното право не е предвидено друго. Те следва да могат също така да изключват кандидати или оференти, показали значителни слабости при изпълнението на съществени изисквания в предходни поръчки, например неосъществени доставки или неизпълнение, значителни недостатъци на предоставения продукт или услуга, които ги правят неизползваеми по предназначение, или недопустими действия, които поражат сериозни съмнения относно надеждността на икономическия оператор. В националното право следва да се предвиди максимален срок на такова изключване.

При прилагането на факултативни основания за изключване възлагащите органи следва да обръщат особено внимание на принципа на пропорционалност. Само в изключителни случаи дребните нередности следва да водят до изключване на икономическия оператор. Независимо от това повтарящите се значителни нередности могат да породят съмнения относно надеждността на даден икономически оператор, което може да обоснове неговото изключване.

- (102) Следва обаче да се предвиди възможност икономическите оператори да приемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последиците от евентуални престъпления или нарушения и ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви. Тези мерки могат да включват по-специално кадрови и организационни мерки като прекъсване на всякакви връзки с лица или организации, замесени в неправомерните прояви, подходящи мерки за кадрова реорганизация, внедряване на системи за отчетност и контрол, създаване на структура за вътрешен одит, която да следи за съответствието, и приемане на вътрешни правила за търсене на отговорност и обезщетяване. Когато такива мерки осигуряват достатъчно гаранции, въпросният икономически оператор не следва повече да бъде изключван само на тези основания. Икономическите оператори следва да разполагат с възможността да поискат оценяване на мерките за съответствие, взети с оглед евентуално допускане до процедурата за възлагане на

обществена поръчка. Държавите членки обаче следва да бъдат тези, които да определят конкретните процедурни и материални условия, приложими в такива случаи. По-специално, те следва да могат да решават дали да позволят на отделните възлагащи органи да направят необходимите оценки или да възложат тази задача на други органи на централно или местно равнище.

- (103) Оферти, които изглеждат необичайно ниски по отношение на строителството, доставките или услугите, може да се основават на технически, икономически или юридически неиздържани допускания или практики. Когато оферентът не може да даде задоволително обяснение, възлагащият орган следва да има правото да отхвърли офертата. Отхвърлянето следва да бъде задължително в случаите, когато възлагащият орган е установил, че необичайно ниската цена или предложените разходи се дължат на неспазване на задължителното право на Съюза или на съвместимото с него национално право в областта на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право.
- (104) Условията за изпълнение на поръчката имат за цел да се определят конкретните изисквания, свързани с изпълнението на поръчката. За разлика от критериите за възлагане, които са основа за сравнителна оценка на качеството на офертите, условията за изпълнение на поръчката представляват фиксирани обективни изисквания, които не оказват влияние върху оценката на офертите. Условията за изпълнение на поръчката следва да са съвместими с настоящата директива, при условие че не водят до пряка или непряка дискриминация и че са свързани с предмета на поръчката, който обхваща всички фактори, свързани със специфичния процес на производство, предоставяне или търговска реализация. Това включва условията, свързани с процеса на изпълнение на поръчката, но изключва изискванията, отнасящи се до общата корпоративна политика.

Условията за изпълнение на поръчката следва да бъдат посочени в обявлението за обществена поръчка, в обявлението за предварителна информация, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в документацията за обществената поръчка.

- (105) Важно е спазването от подизпълнителите на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, да бъде гарантирано от компетентните национални органи, като инспекциите по труда или агенциите за опазване на околната среда, посредством подходящи действия в рамките на техните отговорности и компетентност.

Необходимо е също така да се осигури известна прозрачност по веригата от подизпълнители, тъй като това дава на възлагащите органи информация за това кой присъства на строителните площадки, на които се извършва предназначено за тях строителство, или кои предприятия предоставят услуги във или по сгради, инфраструктура или зони, като кметства, общински училища, спортни съоръжения, пристанища или пътища, за които възлагащите органи отговарят или върху които

упражняват пряк надзор. Следва да се поясни, че във всички случаи основният изпълнител има задължението да предостави необходимата информация въз основа на специални клаузи, които всеки възлагащ орган трябва да включи във всички процедури за възлагане на обществена поръчка, или въз основа на задълженията, които държавите членки налагат на основните изпълнители чрез общоприложими разпоредби.

Освен това следва да се поясни, че условията за налагане на спазването на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, следва да се прилагат винаги когато националното право на държавата членка предвижда механизъм за солидарна отговорност между подизпълнителите и основния изпълнител. В допълнение следва изрично да се посочи, че държавите членки следва да могат да предприемат допълнителни мерки, например като разширят обхвата на задълженията за прозрачност, улеснят преките плащания за подизпълнителите или улеснят или изискат от възлагащите органи да проверяват, че подизпълнителите не са в положение, при което би било обосновано изключването на икономически оператори. Когато тези мерки се прилагат за подизпълнителите, следва да се осигури съгласуваност с разпоредбите, приложими по отношение на основните изпълнители, така че наличието на задължителни основания за изключване да бъде последвано от изискване основният изпълнител да замени съответния подизпълнител. Когато проверката разкрие незадължителни основания за изключване, следва да се поясни, че възлагащите органи могат да изискат замяната. Следва обаче също така изрично да се поясни, че възлагащите органи могат да са задължени да изискат замяната на съответния подизпълнител, когато изключването на основните изпълнители би било задължително в такива случаи.

Следва също така изрично да се посочи, че в националното си право държавите членки могат да предвиждат по-строги правила за отговорност или да предприемат допълнителни мерки по отношение на преките плащания за подизпълнителите.

- (106) Следва да се припомни, че при изчисляването на сроковете по настоящата директива се прилага Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета⁽¹⁾.
- (107) Необходимо е да се пояснят условията, при които изменения на договора за поръчка по време на неговото изпълнение налагат провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка, като се отчита съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Нова процедура за възлагане на обществена поръчка се изисква в случай на съществени изменения в

първоначалната поръчка, по-специално в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуална собственост. Такива изменения указват на намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази поръчка. Такъв е по-специално случаят, когато изменените условия биха повлияли на резултата от процедурата, ако бяха включени в първоначалната процедура.

Изменения в договора за поръчка, които водят до минимална промяна на стойността ѝ в рамките на определена стойност, следва винаги да бъдат възможни, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка. За тази цел и за да се осигури правна сигурност, в настоящата директива следва да се предвидят минимални прагове, под които не е необходимо провеждането на нова процедура по възлагане на обществена поръчка. Над тези прагове изменения на договора за поръчка следва да са възможни, без да е необходимо да се провежда нова процедура за възлагане, доколкото те отговарят на съответните условия, предвидени в настоящата директива.

- (108) Възлагащите органи могат да са изправени пред ситуации, при които са необходими допълнителни строителство, доставки или услуги; в такъв случай може да е обосновано изменението на първоначалния договор за поръчка без провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка, по-специално когато допълнителните доставки са предназначени да заменят частично или да допълнят съществуващи услуги, доставки или съоръжения, когато смяната на доставчика би задължила възлагащия орган да придобие материали, строителство или услуги с различни технически спецификации, което би довело до несъвместимост или несъразмерни технически затруднения при експлоатацията и поддръжката.
- (109) Възможно е възлагащите органи да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не са могли да предвидят, когато са възлагали поръчката, по-специално когато изпълнението ѝ обхваща дълъг период от време. В тези случаи е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на поръчката към тези обстоятелства без провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка. Понятието за непредвидени обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалното възлагане на поръчка от възлагащия орган при отчитане на наличните средства, естеството и характеристиките на конкретния проект, добрите практики в съответната област и необходимостта да се осигури подходящо съотношение между ресурсите, изразходвани за подготовката на възлагането на поръчката, и нейната предвидена стойност. Това обаче не може да се прилага в случаите, когато изменението води до промяна в естеството на цялата поръчка — например при замяна на поръчаното строителство, доставки или услуги с нещо друго или чрез коренна промяна на вида на поръчката, тъй като в такава ситуация може да се предположи хипотетично влияние върху резултата.

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1).

(110) В съответствие с принципите за равнопоставеност и прозрачност спечелилият оферент не следва да бъде заменен с друг икономически оператор, без поръчката да бъде отново достъпна за конкуренти, например когато поръчката е била прекратена поради недостатъци при изпълнението. Спечелилият оферент, изпълняващ поръчката, особено когато поръчката е възложена на повече от едно предприятие, следва да може обаче да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението ѝ, като например чисто вътрешни реорганизации, поглъщания, сливания и придобивания или несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да налагат провеждането на нови процедури за възлагане на всички обществени поръчки, изпълнявани от този оферент.

(111) Възлагащите органи следва да имат възможност в отделните договори да предвиждат изменения на договора посредством клаузи за преразглеждане или за опция, но тези клаузи не следва да им дават неограничена свобода. Във връзка с това с настоящата директива следва да се определи до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за обществена поръчка. Ето защо следва да се поясни, че достатъчно ясно формулираните клаузи за преразглеждане или за опция могат например да предвиждат индексация на цените или да гарантират, че например комуникационното оборудване, което трябва да се достави в рамките на определен срок, продължава да е подходящо дори и при промяна на протоколи за комуникация или други технологични промени. Освен това следва да е възможно в достатъчно ясни клаузи да се предвидят изменения на поръчката, които са станали необходими поради технически трудности, появили се при експлоатацията или поддръжката. Следва също да се припомни, че поръчките могат да включват например както обикновената поддръжка, така и извънредна намеса по поддръжката, която може да е необходима за осигуряване на непрекъснатостта на дадена обществена услуга.

(112) Понякога възлагащите органи са изправени пред обстоятелства, които налагат предсрочно прекратяване на договори за обществени поръчки с цел спазване на задълженията, съгласно правото на Съюза в областта на обществените поръчки. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират, че възлагащите органи разполагат с възможност при условията, определени в националното право, да прекратят договор за обществена поръчка по време на неговия срок за изпълнение, ако това се изисква съгласно правото на Съюза.

(113) Резултатите от работния документ на службите на Комисията от 27 юни 2011 г., озаглавен „Доклад за оценка: въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС“, показваха, че следва да се преразгледа изключването на определени услуги от пълното прилагане на Директива 2008/18/ЕО. Вследствие на това пълното прилагане на настоящата директива следва да се разшири по отношение на определен брой услуги.

(114) Поради своето естество определени категории услуги продължават да имат ограничено трансгранично измерение, а именно такива услуги, известни като услуги за

личността, каквито са някои социални, здравни и образователни услуги. Тези услуги се предоставят в особен контекст, който силно се различава в отделните държави членки поради различните културни традиции. Поради тази причина по отношение на обществените поръчки за тези услуги следва да се установи специален режим с висок праг от приложимия за други услуги.

Услуги за личността със стойности под този праг обикновено няма да представляват интерес за доставчиците от други държави членки, освен когато има конкретни признаци за обратното, като например финансиране на трансгранични проекти от страна на Съюза.

Поръчките за услуги за личността над този праг следва да се подчиняват на изискванията за прозрачност, приложими за целия Съюз. Предвид значението на културния контекст и чувствителния характер на тези услуги държавите членки следва да разполагат с голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по начина, който считат за най-подходящ. Правилата на настоящата директива отчитат тази безусловна необходимост, като налагат единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност и гарантират възможността възлагащите органи да прилагат специални критерии за качество при избора на доставчици на услуги, като например критериите, изложени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги, публикувана от Комитета за социална закрила. При определянето на процедурите, които да се използват за възлагането на поръчки за услуги за личността, държавите членки следва да вземат предвид член 14 ДФЕС и Протокол № 26. Същевременно държавите членки следва да се стремят и към постигане на целите за опростяване и облекчаване на административната тежест за възлагащите органи и икономическите оператори; следва да се поясни, че това може да означава и прилагане на правилата относно поръчките за услуги, за които не се прилага специалният режим.

Държавите членки и публичните органи запазват свободата да предоставят тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не включва сключване на договори за обществена поръчка — например само чрез финансиране на такива услуги или предоставяне на лицензи или разрешения на всички икономически оператори, които отговарят на условията, установени предварително от възлагащия орган, без ограничения или квоти, при условие че тази система осигурява разгласяване на информацията в достатъчна степен и защита принципите за прозрачност и недискриминация.

(115) По същия начин хотелиерските и ресторантьорските услуги обикновено се предлагат само от оператори, установени на конкретното място на доставка на тези услуги, и поради тази причина също имат ограничено трансгранично измерение. Ето защо те следва да бъдат включени в обхвата единствено на облекчения режим, при минимален праг от 750 000 EUR. Големи поръчки за хотелиерски и ресторантьорски услуги, надвишаващи този праг, могат да представляват интерес за различни икономически оператори, като туристически агенции и други посредници, и в трансграничен контекст.

- (116) По подобен начин определени правни услуги се отнасят изключително до въпроси, свързани единствено с националното право, поради което обикновено се предлагат само от оператори, установени в съответната държава членка, и следователно също имат ограничено трансгранично измерение. Ето защо те следва да бъдат включени в обхвата единствено на облекчения режим, при минимален праг от 750 000 EUR. Големите поръчки за правни услуги, надвишаващи този праг, могат да представляват интерес за различни икономически оператори, като например международни правни кантори, и в трансграничен контекст, по-специално когато включват правни въпроси, произтичащи от или имащи за основа правото на Съюза или друго международно право или включващи участието на повече от една държава.
- (117) Опитът показва, че редица други услуги, като услуги по аварийно-спасителни операции, противопожарно обслужване и обслужване на затвори обикновено представляват известен трансграничен интерес едва от момента, в който придобиват достатъчна критична маса поради относително високата си стойност. Доколкото не са изключени от обхвата на настоящата директива, те следва да бъдат включени в обхвата на облекчения режим. Доколкото предоставянето им действително се основава на поръчки, други категории услуги, като услугите, предоставяни от органите на централната власт, или предоставянето на услуги на населението, обикновено има вероятност да представляват трансграничен интерес над минималния праг от 750 000 EUR, поради което за тях следва да се прилага единствено облекченият режим.
- (118) За да се осигури непрекъснатост на обществените услуги, настоящата директива следва да дава възможност участието в процедурите за възлагане на обществена поръчка за определени здравни и социални услуги, както и услуги в сферата на културата, да може да бъде запазено за организации, основани на собствеността или на активното участие на служителите в управлението, както и за съществуващи организации, като кооперации, които да участват в доставката на тези услуги на крайните ползватели. Обхватът на тази разпоредба се ограничава само до определени здравни, социални и свързани с тях услуги, определени образователни и учебно-тренировъчни услуги, библиотечни, архивни, музейни и други услуги в сферата на културата, и услуги за домакинствата, и няма за цел да включва изключенията, предвидени от настоящата директива. Тези услуги следва да попадат единствено в обхвата на облекчения режим.
- (119) Целесъобразно е тези услуги да се обозначат чрез препратка към конкретните позиции в „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, който представлява йерархично структурирана номенклатура, разделена на раздели, групи, класове, категории и подкатегории. За да се избегне правната несигурност, следва да се поясни, че препратката към даден раздел не води до препратка по подразбиране към спадащите към него подраздели. Подобна изчерпателна препратка следва да се установи изрично посредством посочване на всички съответни позиции, когато е целесъобразно — като поредица от кодове.
- (120) Конкурсите за проект обичайно се използват главно в областта на териториалното и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни. Следва обаче да се припомни, че тези гъвкави инструменти могат да се използват и за други цели, като получаване на планове за финансов инженеринг, които биха оптимизирали подкрепата за МСП в контекста на съвместните европейски ресурси за микро-, малки и средни предприятия (JEREMIE) или други програми на Съюза за подкрепа на МСП в дадена държава членка. В конкурса за проект, използван за получаване на планове за такъв финансов инженеринг, би могло също така да се посочи, че последващите обществени поръчки за услуги за изпълнение на финансовия инженеринг ще бъдат възложени на спечелилия или на един от спечелилите конкурса за проект посредством процедура на договаряне без обявление.
- (121) Оценката сочи, че прилагането на правилата на Съюза в областта на обществените поръчки все още може да се подобри в значителна степен. С оглед на по-ефективното и последователно прилагане на правилата е от съществено значение да се придобие добра обща представа за възможните структурни проблеми и общите модели на националните политики за възлагане на поръчки, за да се търсят целеви решения на евентуалните проблеми. Тази обща представа следва да се придобие чрез подходящ мониторинг, резултатите от който следва да се публикуват редовно, за да се осигури възможност за информиран дебат относно възможното усъвършенстване на правилата и практиките в сферата на обществените поръчки. Придобиване на добра обща представа може също така да позволи да се придобият познания относно прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки във връзка с изпълнението на проекти, които са съфинансирани от Съюза. Държавите членки следва да продължат да разполагат със свобода при вземането на решения за това как и от кого следва да се осъществява този мониторинг на практика; същевременно те следва да продължат да разполагат със свобода и при вземането на решения за това дали мониторингът да се основава на последващ контрол въз основа на извадки или на систематичен предварителен контрол над процедурите за възлагане на обществена поръчка, обхванати от настоящата директива. Следва да съществува възможност евентуалните проблеми да бъдат отнасяни на вниманието на компетентните органи; това не следва задължително да изисква осъществилите мониторинга да бъдат конституирани като страна пред съд или юрисдикция.

По-ефективните насоки, информация и подкрепа за възлагащите органи и икономическите оператори също биха могли в голяма степен да допринесат за повишаването на ефективността на обществените поръчки чрез постигане на по-добро познаване, по-голяма правна сигурност и по-голяма професионална насоченост при практиките за възлагане на обществени поръчки. Тези насоки следва да се предоставят на възлагащите органи и икономическите оператори при възникване на необходимост да се усъвършенства правилното прилагане на правилата. Насоките, които следва да се предоставят, могат да включват всички свързани с обществените поръчки въпроси като планиране на придобиването, процедури, избор на техники и инструменти и добри практики при провеждането на процедурите. По

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

отношение на юридическите въпроси насоките не следва задължително да включват пълен правен анализ на съответния въпрос; те могат да се ограничават до общо представяне на елементите, които следва да се вземат под внимание при последващ подробен анализ на въпросите, например като се посочи съдебната практика, която би могла да е от значение, или се дадат примери за документи или други източници, в които се разглежда конкретният въпрос.

- (122) Директива 89/665/ЕИО предвижда някои производства по обжалване да бъдат достъпни поне за всяко лице, което има или е имало интерес от спечелването на конкретна поръчка и което е понесло или би могло да понесе вреди от твърдяно нарушение на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки или на националните правила, транспониращи това право. Настоящата директива не следва да засяга тези производства по обжалване. Въпреки това гражданите, заинтересованите страни, независимо дали са организирани или не, и други лица или органи, които нямат достъп до производства по обжалване по Директива 89/665/ЕИО, като данъкоплатци имат обаче законен интерес от провеждането на надеждни процедури за възлагане на обществена поръчка. Поради тази причина те следва да имат възможност да сигнализират на компетентен орган или структура евентуални нарушения на настоящата директива по начин, различен от системата за обжалване съгласно Директива 89/655/ЕИО, и без това задължително да включва явяването им като страна пред съд или юрисдикция. За да се избегне дублирането на действащи органи или структури, държавите членки следва да могат да предвидят достъп до общите органи или структури за мониторинг, секторните надзорни органи, общинските надзорни органи, органите за защита на конкуренцията, омбудсмана или националните одитни органи.
- (123) За да се реализира напълно потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж поръчките в областта на околната среда, социалната сфера и иновациите, също трябва да изпълнят своята функция. Във връзка с това е важно да се добие представа за развитието в сферата на стратегическите обществени поръчки, за да се изгради информирано мнение за общите тенденции на най-общо равнище в тази област. В този контекст могат да се използват и всички вече изготвени подходящи доклади.
- (124) Предвид потенциала на МСП за създаване на работни места, растеж и иновации е важно да се насърчи участието на МСП в процедурите за възлагане на обществена поръчка чрез подходящи разпоредби в настоящата директива, както и чрез инициативи на национално равнище. Новите разпоредби, предвидени в настоящата директива, следва да допринесат за подобряване на нивото на успех, което се разбира като дял на МСП в общата стойност на възложените поръчки. Не е целесъобразно да се налагат задължителни нива на успех, но при все това националните инициативи за повишаване на участието на МСП следва, предвид значението им, да подлежат на внимателен мониторинг.
- (125) Вече са установени редица процедури и работни методи по отношение на комуникацията и контактите на Комисията с държавите членки, като например по отношение на комуникацията и контактите, свързани с процедурите по членове 258 и 260 ДФЕС, мрежата за решаване на проблеми в рамките на вътрешния пазар

(SOLVIT) и EU Pilot, които не се изменят от настоящата директива. Въпреки това те следва да се допълнят, като във всяка държава членка се установи звено за контакт за сътрудничество с Комисията, което да функционира като единствен входящ пункт по въпроси, отнасящи се до обществените поръчки, в съответната държава членка. Тази функция може да бъде изпълнявана от лица или структури, които вече поддържат редовни контакти с Комисията по въпроси, свързани с обществените поръчки, като национални звена за контакт, членове на Консултативния комитет за обществени поръчки, членове на мрежата за обществени поръчки или националните координационни структури.

- (126) Възможността за проследяване и прозрачността при вземането на решения в рамките на процедурите за възлагане на обществена поръчка са изключително важни за осигуряването на надеждни процедури, включително за ефективната борба срещу корупцията и измамите. Поради това възлагащите органи следва да съхраняват копия на сключените договори с висока стойност, за да могат да предоставят достъп до тези документи на заинтересованите страни в съответствие с приложимите правила относно достъпа до документи. Освен това съществени елементи и решения в отделните процедури за възлагане на обществена поръчка следва да бъдат документирани в доклада за поръчката. За да се избегне налагането на административна тежест, когато това е възможно, следва да е допустимо докладът за поръчката да се позовава на информация, която вече е била включена в съответното обявление за възложена поръчка. Електронните системи за публикуване на обявленията, които се управляват от Комисията, също следва да се усъвършенстват, за да се улесни едновременно въвеждането на данни, като при това се облекчи извличането на общите доклади и обменът на данни между системите.
- (127) С оглед опростяване на административните процедури и намаляване на тежестта за държавите членки Комисията следва периодично да проверява дали качеството и изчерпателността на информацията в обявленията, публикувани във връзка с процедури за възлагане на обществена поръчка, са достатъчни, за да й позволят да извлече статистическите данни, които в противен случай трябва да се предадат от държавите членки.
- (128) За обмена на информация, необходим за провеждането на процедури за възлагане на обществена поръчка в трансграничен контекст, е нужно ефективно административно сътрудничество, по-специално по отношение на проверката на основанията за изключване и критериите за подбор, прилагането на стандартите за качество и на екологичните стандарти и на списъците на одобрените икономически оператори. Обменът на информация се урежда от националното право относно поверителността. Следователно настоящата директива не налага на държавите членки задължение да обменят информация, която надхвърля информацията, до която могат да имат достъп националните възлагащи органи. Информационната система за вътрешния пазар, създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, може да се окаже полезно електронно

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията (Регламент за ИСВП) (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

средство за улесняване и засилване на административното сътрудничество чрез управление на обмена на информация въз основа на опростени и уеднаквени процедури, които преодоляват езиковите бариери. Следователно възможно най-бързо следва да бъде поставено началото на пилотен проект, който да провери дали е целесъобразно Информационната система за вътрешния пазар да се разшири, така че да се включи обменът на информация по настоящата директива.

- (129) С цел адаптиране към бързите технически, икономически и регулаторни промени, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС във връзка с определени несъществени елементи от настоящата директива. Поради необходимостта от спазване на международните споразумения на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да изменя техническите процедури за методи за изчисляване на праговете, както и периодично да преразглежда самите прагове и да адаптира приложение X; списъците с органите на централната власт подлежат на изменения поради административни промени на национално равнище. Те се съобщават на Комисията, на която следва да се предостави правомощието да адаптира приложение I; препратките към номенклатурата по CPV, могат да претърпят нормативни изменения на равнището на Съюза и е необходимо тези изменения да се отразят в текста на настоящата директива; техническите данни и характеристики на устройствата за електронно получаване следва да са съобразени с развитието на технологиите; необходимо е също така на Комисията да се предостави правомощие да изготвя задължителни технически стандарти за електронна комуникация, за да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати, процеси и съобщения в процедурите за възлагане на обществена поръчка, провеждани чрез използване на електронни средства за комуникация, като се отчита развитието на технологиите; списъкът на правните актове на Съюза, установяващи общи методики за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл, следва да се съгласува своевременно, за да се отразят приетите мерки по сектори. С цел удовлетворяването на тези потребности на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да поддържа в актуално състояние списъка с правните актове, включително методиките за оценка на разходите за целия жизнен цикъл. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременното предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (130) При прилагането на настоящата директива Комисията следва да се консултира със съответните експертни групи в областта на електронното възлагане на поръчки, като осигури балансиран състав на основните групи заинтересовани страни.
- (131) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, на Комисията следва да се пред-

оставят изпълнителни правомощия за изготвянето на стандартните образци за публикуване на обявления и за лични декларации. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

- (132) Процедурата по консултиране следва да бъде използвана за приемане на актове за изпълнение относно стандартните образци за публикуване на обявления, които нямат никакво въздействие както от финансова гледна точка, така и върху естеството и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Напротив, тези актове са от чисто административно естество и служат за улесняване на прилагането на правилата, установени в настоящата директива.
- (133) Процедурата по разглеждане следва да бъде използвана за приемането на стандартните образци на лични декларации, предвид въздействието на тези декларации върху обществените поръчки и поради факта, че те са от основно значение за опростяването на изискванията за документи в процедурите за възлагане на обществена поръчка.
- (134) Комисията следва да направи преглед на последиците за вътрешния пазар, произтичащи от прилагането на праговете, и да докладва за това на Европейския парламент и на Съвета. При това тя следва да отчита фактори като равнището на трансграничните поръчки, участието на МСП, разходите по сделките и съотношението между разходи и ползи.
- В съответствие с член XXII, параграф 7 СДП по него се провеждат допълнителни преговори три години след влизането му в сила и периодично след това. В този контекст следва да се разгледа и целесъобразността на установените прагове предвид въздействието на инфлацията през дълъг период, през който не се променят праговете в СДП; ако в резултат на това се наложи нивото на праговете да бъде променено, Комисията следва, когато е целесъобразно, да приеме предложение за правен акт за изменение на праговете, установени в настоящата директива.
- (135) Предвид текущите обсъждания на хоризонталните разпоредби, уреждащи отношенията с трети държави във връзка с възлагането на обществени поръчки, Комисията следва да следи отблизо световните търговски условия и да направи оценка на конкурентната позиция на Съюза.
- (136) Доколкото целта на настоящата директива, а именно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, приложими към определени процедури за възлагане на обществена поръчка, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради нейния обхват и последиците от нея може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(137) Директива 2004/18/ЕО следва да бъде отменена.

(138) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи

връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I:	ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ
ГЛАВА I:	Обхват и определения
РАЗДЕЛ 1:	ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ
Член 1:	Предмет и обхват
Член 2:	Определения
Член 3:	Смесени обществени поръчки
РАЗДЕЛ 2:	ПРАГОВЕ
Член 4:	Прагови стойности
Член 5:	Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки
Член 6:	Преглед на праговете и на списъка на органите на централната власт
РАЗДЕЛ 3:	ИЗКЛЮЧЕНИЯ
Член 7:	Поръчки в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги
Член 8:	Специални изключения в областта на електронните съобщения
Член 9:	Обществени поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани съгласно международни правила
Член 10:	Специални изключения за поръчки за услуги
Член 11:	Поръчки за услуги, възлагани въз основа на изключително право
Член 12:	Отношения между субекти в публичния сектор
РАЗДЕЛ 4:	СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ
Подраздел 1:	Субсидиране на поръчки и услуги за научноизследователска и развойна дейност
Член 13:	Поръчки, субсидирани от възлагащите органи
Член 14:	Услуги за научноизследователска и развойна дейност
Подраздел 2:	Обществени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната и сигурността
Член 15:	Отбрана и сигурност
Член 16:	Смесени обществени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната и сигурността
Член 17:	Обществени поръчки и конкурси за проекти, включващи аспекти от областта на отбраната и сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила

ГЛАВА II:	Общи правила
Член 18:	Принципи на обществените поръчки
Член 19:	Икономически оператори
Член 20:	Запазени поръчки
Член 21:	Поверителност
Член 22:	Правила за предаване на информация
Член 23:	Номенклатури
Член 24:	Конфликти на интереси
ДЯЛ II:	ПРАВИЛА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ
ГЛАВА I:	Процедури
Член 25:	Условия, свързани със СДП и други международни споразумения
Член 26:	Избор на процедури
Член 27:	Открита процедура
Член 28:	Ограничена процедура
Член 29:	Състезателна процедура с договаряне
Член 30:	Състезателен диалог
Член 31:	Партньорство за иновации
Член 32:	Използване на процедурата на договаряне без предварително обявяване
ГЛАВА II:	Техники и инструменти за електронни и комбинирани обществени поръчки
Член 33:	Рамкови споразумения
Член 34:	Динамични системи за покупки
Член 35:	Електронни търгове
Член 36:	Електронни каталози
Член 37:	Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки
Член 38:	Единични съвместни обществени поръчки
Член 39:	Поръчки с участието на възлагащи органи от различни държави членки
ГЛАВА III:	Провеждане на процедурата
РАЗДЕЛ 1	ПОДГОТОВКА
Член 40:	Предварителни пазарни консултации

- Член 41: Предварително участие на кандидати или оференти
- Член 42: Технически спецификации
- Член 43: Маркировки
- Член 44: Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства
- Член 45: Варианти
- Член 46: Разделяне на поръчките на обособени позиции
- Член 47: Определяне на срокове
- РАЗДЕЛ 2: ПУБЛИКУВАНЕ И ПРОЗРАЧНОСТ
- Член 48: Обявления за предварителна информация
- Член 49: Обявления за поръчки
- Член 50: Обявления за възложени поръчки
- Член 51: Форма и начин на публикуване на обявленията
- Член 52: Публикуване на национално равнище
- Член 53: Достъп до документацията за обществената поръчка по електронен път
- Член 54: Покани до кандидатите
- Член 55: Информирание на кандидатите и оферентите
- РАЗДЕЛ 3: ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ
- Член 56: Общи принципи
- Подраздел 1: Критерии за качествен подбор
- Член 57: Основания за изключване
- Член 58: Критерии за подбор
- Член 59: Единен европейски документ за обществени поръчки
- Член 60: Доказателства
- Член 61: Онлайн хранилище за сертификати (e-Certis)
- Член 62: Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление
- Член 63: Използване на капацитета на други субекти
- Член 64: Официални списъци на одобрените икономически оператори и сертифициране от органи, учредени в съответствие с публичното или частното право
- Подраздел 2: Намаляване на броя на кандидатите, офертите и решенията

Член 65:	Намаляване на броя на квалифицираните кандидати, които да бъдат поканени за участие
Член 66:	Намаляване на броя на офертите и решенията
Подраздел 3:	Възлагане на поръчките
Член 67:	Критерии за възлагане на поръчките
Член 68:	Оценка на разходите за целия жизнен цикъл
Член 69:	Необичайно ниски оферти
ГЛАВА IV:	Изпълнение на поръчките
Член 70:	Условия за изпълнение на поръчките
Член 71:	Подизпълнители
Член 72:	Изменение на договорите за поръчка през техния срок на изпълнение
Член 73:	Прекратяване на договорите за поръчка
ДЯЛ III	СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ
ГЛАВА I:	Социални и други специфични услуги
Член 74:	Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги
Член 75:	Публикуване на обявления
Член 76:	Принципи на възлагане на поръчките
Член 77:	Запазени поръчки за определени услуги
ГЛАВА II:	Правила за провеждане на конкурси за проект
Член 78:	Обхват
Член 79:	Обявления
Член 80:	Правила за организиране на конкурси за проект и избор на участниците
Член 81:	Състав на журито
Член 82:	Решения на журито
ДЯЛ IV:	УПРАВЛЕНИЕ
Член 83:	Провеждане в изпълнение
Член 84:	Индивидуални доклади за процедури за възлагане на обществена поръчка
Член 85:	Национални доклади и статистическа информация
Член 86:	Административно сътрудничество

ДЯЛ V:	ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
Член 87:	Упражняване на делегирането
Член 88:	Процедура по спешност
Член 89:	Процедура на комитет
Член 90:	Транспониране и преходни разпоредби
Член 91:	Отмяна
Член 92:	Преглед
Член 93:	Влизане в сила
Член 94:	Адресати

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ I: ОРГАНИ НА ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

ПРИЛОЖЕНИЕ II: СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 1, ТОЧКА 6, БУКВА А)

ПРИЛОЖЕНИЕ III: СПИСЪК НА СТОКИТЕ ПО ЧЛЕН 4, БУКВА Б) ВЪВ ВРЪЗКА С ПОРЪЧКИТЕ, ВЪЗЛАГАНИ ОТ ВЪЗЛАГАЩИ ОРГАНИ В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНАТА

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИНСТРУМЕНТИТЕ И УСТРОЙСТВОТА ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА ОФЕРТИ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА УЧАСТИЕ, ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

ПРИЛОЖЕНИЕ V: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА

Част А: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В СЪОБЩЕНИЯТА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЕ ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ В ПРОФИЛ НА КУПУВАЧ

Част Б: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ (съгласно член 48)

Част В: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОРЪЧКИ (съгласно член 49)

Част Г: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ (съгласно член 50)

Част Д: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ (съгласно член 79, параграф 1)

Част Е: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНКУРС (съгласно член 79, параграф 2)

Част Ж: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЯ ПО ДОГОВОР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ПРЕЗ СРОКА МУ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ (съгласно член 72, параграф 1)

Част З: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ (съгласно член 75, параграф 1)

Част И: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ (съгласно член 75, параграф 1)

Част Й: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ (съгласно член 75, параграф 2)

ПРИЛОЖЕНИЕ VI: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ДОКУМЕНТАЦИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ (ЧЛЕН 35, ПАРАГРАФ 4)

ПРИЛОЖЕНИЕ VII: ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII: ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

ПРИЛОЖЕНИЕ IX: СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТИ, ЗА УЧАСТИЕ В ДИАЛОГ ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 54

ПРИЛОЖЕНИЕ X: СПИСЪК НА КОНВЕНЦИИТЕ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 2

ПРИЛОЖЕНИЕ XI: РЕГИСТРИ

ПРИЛОЖЕНИЕ XII: ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII: СПИСЪК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 68, ПАРАГРАФ 3

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV: УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 74

ПРИЛОЖЕНИЕ XV: ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

ДЯЛ I

ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I

Обхват и определения

Раздел 1

Предмет и определения

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява правила за процедурите за обществени поръчки, провеждани от възлагащи органи, във връзка с договорите за обществени поръчки и конкурсите за проект, чиято прогнозна стойност не е под праговете, предвидени в член 4.

2. По смисъла на настоящата директива „обществена поръчка“ е придобиването от страна на един или няколко възлагащи органа посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от икономически оператори, избрани от тях, без значение дали строителството, доставките или услугите са предназначени за обществени цели.

3. Настоящата директива се прилага при спазване на условията по член 346 ДФЕС.

4. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да определят, в съответствие с правото на Съюза, кои услуги считат за услуги от общ икономически интерес, как следва да се организират и финансират такива услуги при спазване на правилата за държавната помощ и на какви специални задължения следва да се подчиняват. Освен това настоящата директива не засяга решенията на публичните

органи относно това дали, как и до каква степен желаят да изпълняват сами публичните функции съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26.

5. Настоящата директива не засяга начина, по който държавите членки организират своите системи за социална сигурност.

6. Споразумения, решения или други правни инструменти, които уреждат прехвърлянето на правомощия и отговорности за изпълнението на обществени задачи между възлагащите органи или сдруженията от възлагащи органи и не предвиждат възнаграждение за изпълнението на договореното, се считат за въпрос на вътрешна организация на съответната държава членка и като такива не са засегнати по никакъв начин от настоящата директива.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „възлагащи органи“ означава държавните, регионалните или местните органи, публичноправните организации или сдружения от един или няколко държавни, регионални или местни органа или от една или няколко публичноправни организации;
- 2) „органи на централната власт“ означава възлагащите органи, изброени в приложение I, и доколкото на национално ниво са направени поправки или изменения — заместилите ги органи;
- 3) „нецентрални възлагащи органи“ означава всички възлагащи органи, които не са органи на централната власт;

- 4) „публичноправни организации“ означава организации, които имат всички изброени по-долу характеристики:
- а) създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;
 - б) имат правосубектност; както и
 - в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации;
- 5) „договори за обществени поръчки“ означава писмени договори с определен паричен интерес, сключени между един или повече икономически оператори и един или повече възлагащи органи, с предмет строителство, доставки на стоки или предоставяне на услуги;
- 6) „обществени поръчки за строителство“ означава договори, които имат за предмет някое от посочените по-долу:
- а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по смисъла на приложение II;
 - б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;
 - в) изпълнение, независимо с какви средства, на строеж, отговарящ на изискванията на възлагащия орган, който има решаващо влияние върху вида или проектирането на строежа;
- 7) „строеж“ означава резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданското строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция;
- 8) „обществени поръчки за доставки“ означава договори, чийто предмет е покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без правото на закупуване на продуктите. Поръчките за доставки може да включват като допълнителен предмет дейности по проучване на терена и инсталиране;
- 9) „обществени поръчки за услуги“ означава договори, чийто предмет е предоставянето на услуги, различни от посочените в точка 6;
- 10) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице или публично образувание, или група от такива лица и/или образувания, включително временно сдружение от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на продукти или предоставяне на услуги;
- 11) „оферент“ означава икономически оператор, който е представил оферта;
- 12) „кандидат“ означава икономически оператор, който е поискал да получи покана или е поканен за участие в ограничена процедура, в състезателна процедура с договаряне, в процедура на договаряне без предварително обявление, в състезателен диалог или партньорство за иновации;
- 13) „документация за обществената поръчка“ означава всеки документ, представен от възлагащия орган, или такъв, на който той се позовава, с цел описание или определяне на елементите на обществената поръчка или процедурата, включително обявлението за поръчката, обявлението за предварителна информация, когато то се използва като покана за участие в състезателна процедура, техническите спецификации, описателният документ, предлаганите договорни условия, формати за представянето на документи от кандидатите и оферентите, информация за общоприложими задължения и всякакви други допълнителни документи;
- 14) „централизираните дейности по закупуване“ означава дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:
- а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възлагащи органи;
 - б) възлагане на обществени поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възлагащи органи;
- 15) „подпомагащи дейности по закупуване“ означава дейности, подпомагащи закупуването, по-специално следните форми:
- а) техническа инфраструктура, даваща възможност на възлагащите органи да възлагат обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;
 - б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на обществена поръчка;
 - в) подготовка и ръководство на процедурите за възлагане на обществена поръчка от името и за сметка на въпросния възлагащ орган;
- 16) „централен орган за покупки“ означава възлагащ орган, осъществяващ централизираните дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване;
- 17) „доставчик на услуги в областта на обществените поръчки“ означава публичен или частен орган, предлагащ на пазара подпомагащи дейности по закупуване;

- 18) „писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства;
- 19) „електронни средства“ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства;
- 20) „жизнен цикъл“ означава всички последователни и/или взаимосвързани стадии, включително провеждането на научноизследователски и развойни дейности, производство, търговска дейност и условия за извършването ѝ, превоз, употреба и поддръжка, през целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата — от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до обезвреждането, разчистването и края на експлоатацията или употребата;
- 21) „конкурси за проект“ означава процедури, които дават възможност на възлагащ орган да придобива, основно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни, план или проект, избран от жури, въз основа на проведен конкурс със или без присъждане на награди;
- 22) „иновация“ означава прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов подход или на нов метод на организация на стопанските дейности, работното място или външните отношения, наред с другото с цел да се спомогне за преодоляването на обществените предизвикателства или за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- 23) „маркировка“ означава всеки документ, сертификат или свидетелство, които потвърждават, че строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите отговарят на определени изисквания;
- 24) „изисквания за маркиране“ означава изискванията, на които трябва да отговарят строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите, за да получат съответната маркировка.

2. За целите на настоящия член „регионални органи“ включват органите, изброени в неизчерпателен списък в класификациите NUTS 1 и 2 по Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, а „местни органи“ включват всички органи на административните единици, попадащи в NUTS 3, и по-малките административни единици по Регламент (ЕО) № 1059/2003.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

Член 3

Смесени обществени поръчки

1. Параграф 2 се прилага за договорите за смесени поръчки, които имат за предмет различни видове обществени поръчки, всички от които са обхванати от настоящата директива.

Параграфи 3—5 се прилагат за договори за смесени поръчки, които имат за предмет обществени поръчки, обхванати от настоящата директива, и обществени поръчки, обхванати от други правни режими.

2. Договори с предмет два или повече вида обществени поръчки (строителство, услуги или доставки) се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими към вида обществена поръчка, който характеризира основния предмет на съответния договор.

При договори за смесени поръчки, включващи отчасти услуги по смисъла на дял III, глава I и отчасти други услуги, или договори за смесени поръчки, включващи отчасти услуги и отчасти доставки, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозните стойности на съответните услуги или доставки е най-висока.

3. Когато различните части от дадена поръчка са обективно делими, се прилага параграф 4. Когато различните части от дадена поръчка са обективно неделими, се прилага параграф 6.

Когато част от дадена поръчка е обхваната от член 346 ДФЕС или от Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 16 от настоящата директива.

4. При договори с предмет обществена поръчка, която попада в обхвата на настоящата директива, както и обществена поръчка, която не попада в нейния обхват, възлагащите органи могат да решат да възложат отделни поръчки за отделните части или да възложат една поръчка. Когато възлагащите органи решат да възложат отделни поръчки за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всяка една от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възлагащите органи решат да възложат една поръчка и освен ако не е предвидено друго в член 16, настоящата директива се прилага за получения в резултат на това договор за смесена поръчка, независимо от стойността на частите, които в противен случай биха били уредени от различен правен режим, и независимо от това от кой правен режим биха били уредени иначе тези части.

При договори за смесени поръчки, съдържащи елементи на договори за доставка, строителство и услуги, и на концесии, смесената поръчка се възлага в съответствие с настоящата директива, при условие че прогнозната стойност на частта от договора, която представлява поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, изчислена в съответствие с член 5, е по-голяма или равна на съответния праг, установен в член 4.

5. При договори с предмет както обществена поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, така и обществена поръчка за осъществяване на дейност, за която се прилага Директива 2014/25/ЕС, приложимите правила се определят съгласно членове 5 и 6 от Директива 2014/25/ЕС, независимо от параграф 4 от настоящия член.

6. Когато различните части от дадена поръчка са обективно неделими, приложимият правен режим се определя въз основа на основния предмет на поръчката.

Раздел 2

Прагове

Член 4

Прагови стойности

Настоящата директива се прилага за обществени поръчки, чиято прогнозна стойност без данък върху добавената стойност (ДДС) е по-голяма или равна на следните прагове:

- а) 5 186 000 EUR — за обществени поръчки за строителство;
- б) 134 000 EUR — за обществени поръчки за доставки и услуги, които се възлагат от органи на централната власт, и конкурси за проект, които се организират от такива органи; когато обществените поръчки за доставки се възлагат от възлагащи органи, работещи в областта на отбраната, този праг се прилага само за поръчки, засягащи продукти, попадащи в обхвата на приложение III;
- в) 207 000 EUR — за обществени поръчки за доставки и услуги, които се възлагат от нецентрални възлагащи органи, и конкурси за проекти, които се организират от такива органи; този праг се прилага и за обществени поръчки за доставки, възлагани от органи на централната власт, работещи в областта на отбраната, когато тези поръчки включват продукти извън обхвата на приложение III;
- г) 750 000 EUR — за обществени поръчки за услуги във връзка с социални и други специфични услуги, изброени в приложение XIV.

Член 5

Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки

1. Изчисляването на прогнозната стойност на обществените поръчки се основава на общата сума за плащане без ДДС, прогнозно изчислена от възлагащия орган и включваща всички възможни опции и всички подновявания на договорите, посочени изрично в документацията за обществената поръчка.

Когато възлагащият орган предвижда награди или плащания за кандидатите или оферентите, той ги взема предвид при изчисляване на прогнозната стойност на поръчката.

2. В случай че даден възлагащ орган е съставен от отделни оперативни единици, се взема предвид общата прогнозна стойност за всички оперативни единици.

Независимо от първа алинея, когато отделна оперативна единица носи самостоятелно отговорност за своите обществени поръчки или за някои категории обществени поръчки, прогнозните стойности могат да се изчисляват на равнището на въпросната оперативна единица.

3. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не се извършва с цел изключването ѝ от обхвата на настоящата директива. Обществената поръчка не може да се разделя с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано по обективни причини.

4. Прогнозната стойност трябва да е валидна към момента на изпращане на поканата за участие в състезателна процедура или — в случаите, в които не се предвижда такава покана — към момента, в който възлагащият орган започва процедурата за възлагане на обществена поръчка, например като се свърже с икономически оператори във връзка с обществената поръчка, когато е целесъобразно.

5. По отношение на рамковите споразумения и динамичните системи за покупки стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички договори за обществена поръчка, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.

6. При партньорства за иновации стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на научно-изследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всички етапи от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.

7. По отношение на обществените поръчки за строителство при изчисляването на прогнозната стойност се отчитат както разходите за строителство, така и общата прогнозна стойност на доставките и услугите, предоставени на изпълнителя от страна на възлагащия орган, при условие че те са необходими за изпълнението на строителството.

8. Когато предложен строеж или предложено предоставяне на услуги може да доведе до възлагане на обществени поръчки под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.

Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага, предвиден в член 4, или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

9. Когато предложение за придобиване на сходни доставки може да доведе до възлагане на обществени поръчки под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции, когато се прилага член 4, букви б) и в).

Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага, предвиден в член 4, или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

10. Независимо от параграфи 8 и 9 възлагащите органи могат да възлагат поръчки за отделни обособени позиции, без да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива, при условие че прогнозната стойност без ДДС на съответната обособена позиция е по-малка от 80 000 EUR за доставки или услуги или 1 милион евро за строителство. Въпреки това общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин без прилагане на настоящата директива, не трябва да надхвърля 20 % от общата стойност на всички обособени позиции, на които е било разделено предложеното строителство, предложеното придобиване на сходни доставки или предложеното предоставяне на услуги.

11. При обществени поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или са предназначени да бъдат подновявани в рамките на определен период, изчисляването на прогнозната стойност на обществената поръчка се основава на следното:

- а) общата действителна стойност на последователните поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка; или
- б) общата прогнозна стойност на последователните поръчки, възложени през 12-те месеца след първата доставка или през финансовата година, когато тя е по-дълга от 12 месеца.

12. При обществени поръчки за доставка чрез лизинг, наем, финансов лизинг или покупка на изплащане, стойността, която служи за основа за изчисляване на стойността на обществената поръчка е, както следва:

- а) при обществени поръчки с фиксиран срок, когато този срок е по-кратък от или равен на 12 месеца — общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за обществена поръчка, или ако срокът на действие на договора е по-дълъг от 12 месеца — общата стойност, която включва прогнозната остатъчна стойност;
- б) при обществени поръчки без фиксиран срок или чийто срок не може да бъде определен — месечната стойност, умножена по 48.

13. По отношение на обществените поръчки за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност, в зависимост от случая, е следната:

- а) застрахователни услуги — платимата застрахователна премия и други форми на възнаграждение;
- б) банкови и други финансови услуги — таксите, дължимите комисиони, лихвите и други форми на възнаграждение;

- в) поръчки за проектиране — таксите, дължимите комисиони и други форми на възнаграждение.

14. По отношение на обществени поръчки за услуги, в които не се посочва обща цена, основата за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е следната:

- а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък от или равен на 48 месеца — общата стойност за техния пълен срок;
- б) при поръчки без определен срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца — месечната стойност, умножена по 48.

Член 6

Преглед на праговете и на списъка на органите на централната власт

1. На всеки две години, считано от 30 юни 2013 г., Комисията проверява дали праговете съгласно член 4, букви а), б) и в) съответстват на праговете, установени в Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП), като при необходимост ги преразглежда в съответствие с настоящия член.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, Комисията изчислява стойността на тези прагове въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ) за период от 24 месеца, който завършва на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари. Преразгледаната по такъв начин стойност на праговете се закръглява, когато е необходимо, надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира спазването на приложимите прагове, предвидени в СДП, изразени в СПТ.

2. Когато извършва преразглеждането по параграф 1 от настоящия член, Комисията освен това преразглежда:

- а) прага, установен в член 13, първа алинея, буква а), като го съгласува с преразгледания праг, който се прилага към обществените поръчки за строителство;
- б) прага, установен в член 13, първа алинея, буква б), като го привежда в съответствие с преразгледания праг, който се прилага към обществените поръчки за услуги, възлагани от нецентрални възлагащи органи.

3. На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията определя стойностите в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, на праговете по член 4, букви а), б) и в), преразгледани съгласно параграф 1 от настоящия член.

Едновременно с това Комисията определя стойността на прага по член 4, буква г) в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, определянето на тези стойности се основава на средните дневни стойности в тези валути, съответстващи на приложимия праг в евро, за период от 24 месеца, завършващ на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари.

4. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* информация за преразглежданите прагове по параграф 1, съответните им стойности в националните валути по параграф 3, първа алинея, и стойността, определена съгласно параграф 3, втора алинея, в началото на месец ноември след преразглеждането им.

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87, за адаптиране на методиката, установена в параграф 1, втора алинея от настоящия член, към всяка промяна на методиката по СДП за преразглеждане на праговете по член 4, букви а), б) и в) и за определяне на съответните стойности в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, съгласно параграф 3 от настоящия член.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за преразглеждане на праговете по член 4, букви а), б) и в) съгласно параграф 1 от настоящия член да приема делегирани актове в съответствие с член 89 за преразглеждане на праговете по член 13, първа алинея, букви а) и б) съгласно параграф 2 от настоящия член.

6. Когато е необходимо да се преразглеждат праговете по член 4, букви а), б) и в) и праговете по член 13, първа алинея, букви а) и б), но ограниченото време не позволява да се приложи процедурата по член 87 и следователно са налице наложителни причини за спешност, за приемането на делегирани актове съгласно параграф 5, втора алинея от настоящия член се използва процедурата по член 88.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за изменение на приложение I с цел актуализиране на списъка на възлагащите органи след уведомления от държавите членки, когато такива изменения се налагат за точното обозначаване на възлагащите органи.

Раздел 3

Изключения

Член 7

Поръчки в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект, които съгласно Директива 2014/25/ЕС се възлагат или организират от възлагащи органи, извършващи една или повече от дейностите, посочени в членове 8—14 от посочената директива, и се възлагат за изпълнение на тези дейности,

не се прилага и за обществени поръчки, изключени от обхвата на посочената директива съгласно членове 18, 23 и 34 от нея, или които се възлагат от възлагащ орган, който предоставя пощенски услуги по смисъла на член 13, параграф 2, буква б) от същата директива — за поръчки, възлагани за изпълнението на следните дейности:

- а) услуги с добавена стойност, свързани с електронни средства и предоставени изцяло чрез такива средства (включително защитено предаване на кодирани документи с електронни средства, адресни разпределителни услуги и предаване на регистрирана електронна поща);
- б) финансови услуги, обхванати от кодове от 66100000-1 до 66720000-3 по CPV и от член 21, буква г) от Директива 2014/25/ЕС и включващи по-специално парични пощенски преводи и телеграфни преводи;
- в) филателни услуги; или
- г) логистични услуги (услуги, които съчетават физическо доставяне и/или складиране с други непощенски функции).

Член 8

Специални изключения в областта на електронните съобщения

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект с основна цел да се позволи на възлагащите органи да предоставят или експлоатират обществени съобщителни мрежи или да предоставят на обществото една или повече електронни съобщителни услуги.

За целите на настоящия член понятията „обществена съобщителна мрежа“ и „електронна съобщителна услуга“ имат същото значение като в Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

Член 9

Обществени поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани съгласно международни правила

1. Настоящата директива не се прилага към обществени поръчки и конкурси за проект, които възлагащият орган е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за възлагане на обществена поръчка, различни от предвидените в настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) правен инструмент, установяващ международноправни задължения, например международно споразумение, сключено в съответствие с Договорите между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите ги страни;
- б) международна организация.

⁽¹⁾ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33).

Държавите членки съобщават всички правни инструменти, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки, посочен в член 89.

2. Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект, които възлагащият орган възлага или организира в съответствие с правилата за обществените поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните обществени поръчки и конкурси за проект са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките.

3. Член 17 се прилага за поръчки и конкурси за проекти, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени съгласно международни правила. Параграфи 1 и 2 от настоящия член не се прилагат за такива поръчки и конкурси за проекти.

Член 10

Специални изключения за поръчки за услуги

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки за услуги при:

- а) придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или друга недвижима собственост, или права върху тях;
- б) придобиването, разработката, продуцирането или съвместното продуциране на материал за предавания, предназначен за аудио-визуални медийни услуги или радиослуги, които се възлагат от доставчици на радиослуги или аудио-визуални медийни услуги, или поръчки за програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на радиослуги или аудио-визуални медийни услуги. За целите на настоящата буква „аудио-визуални медийни услуги“ и „доставчици на медийни услуги“ имат същия смисъл като съответно в член 1, параграф 1, букви а) и г) от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. „Предаване“ има същия смисъл като в член 1, параграф 1, буква б) от същата директива, но включва също така и радиопредаванията и материалите за радиопредаванията. Освен това за целите на настоящата разпоредба „материал за предаванията“ има същия смисъл като „предаване“;

⁽¹⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

в) арбитражни и помирителни услуги;

г) някоя от следните правни услуги:

- и) представителство на клиент от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО на Съвета ⁽²⁾ във:

— арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция; или

— съдебно производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка или трета държава или пред международен съд, юрисдикция или институция;

- ii) правни съвети, предоставени при подготовката на производство по подточка i) от настоящата буква, или когато има конкретни основания да се счита и висока степен на вероятност въпросът, до който се отнасят правните съвети, да се превърне в предмет на такова производство, при условие че правните съвети са предоставени от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО;

- iii) услуги по заверяване и удостоверяване на документи, които задължително се предоставят от нотариус;

- iv) правни услуги, предоставяни от настойници или попечители, или други правни услуги, чиито доставчици са определени от съд или юрисдикция в съответната държава членка или съгласно закона да изпълняват конкретни задачи под надзора на тези юрисдикции или съдилища;

- v) други правни услуги, които във въпросната държава членка са свързани, макар и в отделни случаи, с упражняването на официална власт;

- д) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, услуги от централни банки и операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;

- е) заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;

ж) трудови договори;

⁽²⁾ Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17).

⁽³⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

- з) услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от организации или сдружения с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 по CPV, с изключение на услугите за превоз на пациенти с линейка;
- и) обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или с метро;
- й) услуги, свързани с политически кампании, попадащи в обхвата на кодове 79341400-0, 92111230-3 и 92111240-6 по CPV, когато се възлагат от политическа партия в рамките на избирателна кампания.

Член 11

Поръчки за услуги, възлагани въз основа на изключително право

Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки за услуги, възлагани от възлагащ орган на друг възлагащ орган или на сдружение от възлагащи органи въз основа на изключително право, с което те се ползват съгласно закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби, съвместими с ДФЕС.

Член 12

Обществени поръчки между субекти в публичния сектор

1. Обществена поръчка, която се възлага от възлагащ орган на частноправно или публичноправно юридическо лице, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) възлагащият орган упражнява върху съответното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 % от дейността на контролираното юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган; и
- в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За възлагащ орган се счита, че упражнява върху едно юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена по смисъла на първа алинея, буква а), когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху значимите решения на

контролираното юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което на свой ред е контролирано по същия начин от възлагащия орган.

2. Параграф 1 се прилага и в случаите, когато контролирано юридическо лице, което представлява възлагащ орган, възлага поръчка на своя контролиращ възлагащ орган или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган, при условие че в юридическото лице, на което се възлага обществената поръчка, няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

3. Възлагащ орган, който не упражнява върху публичноправно или частноправно юридическо лице контрол по смисъла на параграф 1, може въпреки това да възложи на това юридическо лице обществена поръчка, без да прилага настоящата директива, ако са изпълнени всички условия по-долу:

- а) възлагащият орган упражнява съвместно с други възлагащи органи върху това юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 % от дейността на това юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращите възлагащи органи или от други юридически лица, контролирани от същите възлагащи органи; и
- в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За целите на първа алинея, буква а) възлагащите органи упражняват съвместно контрол върху дадено юридическо лице, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- i) органите по вземане на решение на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи. Отделни представители могат да представляват няколко или всички участващи възлагащи органи;
- ii) тези възлагащи органи са в състояние съвместно да упражняват решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на контролираното юридическо лице; и
- iii) контролираното юридическо лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възлагащи органи.

4. Договор за поръчка, сключен изключително между два или повече възлагащи органа, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

а) поръчката установява или осъществява сътрудничество между участващите възлагащи органи, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели;

б) осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществен интерес; и

в) участващите възлагащи органи извършват на свободния пазар по-малко от 20 % от дейността, свързана със сътрудничеството.

5. За определянето на процента от дейността, посочен в параграф 1, първа алинея, буква б), параграф 3, първа алинея, буква б) и параграф 4, буква в), се взема предвид средният общ оборот или друг подходящ показател, основан на дейността, например разходите на съответното юридическо лице или възлагащ орган по отношение на услуги, доставки и строителство през трите години, предшестващи възлагането на поръчката.

Когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице или възлагащия орган, или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или за друг показател, основан на дейността, например разходите, за предходните три години или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.

Раздел 4

Специални случаи

Подраздел 1

Субсидиране на поръчки и услуги за научно-изследователска и развойна дейност

Член 13

Поръчки, субсидирани от възлагащите органи

Настоящата директива се прилага за възлагането на следните поръчки:

а) поръчки за строителство, които се субсидират пряко от възлагащите органи с повече от 50 % и чиято прогнозна стойност без ДДС е по-голяма или равна на 5 186 000 EUR, когато тези поръчки включват една от следните дейности:

и) дейности, свързани с гражданското строителство, изброени в приложение II;

ii) изграждане на болници, спортни съоръжения, съоръжения за забавление и отдих, училищни и университетски сгради, както и сгради, използвани за административни цели;

б) обществени поръчки за услуги, които се субсидират пряко от възлагащите органи с повече от 50 %, чиято прогнозната стойност без ДДС е по-голяма или равна на 207 000 EUR, и които са свързани с обществена поръчка за строителство по буква а).

Възлагащите органи, осигуряващи субсидиите по първа алинея, букви а) и б), гарантират съответствието с настоящата директива, когато не възлагат сами субсидираната поръчка или когато възлагат поръчката от името и за сметка на други субекти.

Член 14

Услуги за научноизследователска и развойна дейност

Настоящата директива се прилага само за обществени поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност, обхванати от кодове от 73000000-2 до 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 и 73430000-5 по CPV, когато са изпълнени и двете условия по-долу:

а) ползите възникват изцяло за възлагащия орган, за да ги използва при извършване на дейността си; и

б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възлагащия орган.

Подраздел 2

Обществени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

Член 15

Отбрана и сигурност

1. Настоящата директива се прилага за възлагането на обществени поръчки и конкурси за проект, организирани в областите на отбраната и сигурността, с изключение на следните поръчки:

а) поръчки, попадащи в обхвата на Директива 2009/81/ЕО;

б) поръчки, за които Директива 2009/81/ЕО не се прилага съгласно членове 8, 12 и 13 от нея.

2. Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проекти, които не са изключени съгласно параграф 1, когато защитата на основните интереси, свързани със сигурността на държава членка, не може да бъде гарантирана чрез мерки с по-малка степен на намеса, например чрез налагане на изисквания, насочени към защита на поверителния характер на информацията, която възлагащите органи предоставят в хода на процедурата по възлагане на обществена поръчка съгласно настоящата директива.

Освен това в съответствие с член 346, параграф 1, буква а) ДФЕС настоящата директива не се прилага за договори за обществени поръчки и конкурси за проект, които не са изключени съгласно параграф 1 от настоящия член, когато прилагането на настоящата директива би задължило държава членка да предоставя информация, чието разглашаване тя счита за противоречащо на нейни основни интереси в областта на сигурността.

3. Настоящата директива не се прилага, когато възлагането и изпълнението на обществената поръчка или конкурса за проект са обявени за секретни или трябва да бъдат придружени от специални мерки за сигурност съгласно законите, подзаконовите или административните разпоредби в сила в дадена държава членка, при условие че държавата членка е установила, че съответните основни интереси не могат да бъдат гарантирани чрез мерки с по-малка степен на намеса, като посочените в параграф 2, първа алинея.

Член 16

Смесени обществени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. Настоящият член се прилага за договори за смесени поръчки, които имат за предмет обществени поръчки, попадащи в обхвата на настоящата директива, и обществени поръчки, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО.

2. Когато различните части на дадена обществена поръчка са обективно делими, възлагащите органи могат да решат да възложат отделни поръчки за отделните части или да възложат само една поръчка.

Когато възлагащите органи решат да възложат отделни поръчки за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всяка една от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възлагащите органи решат да възложат една поръчка, за определянето на приложимия правен режим се прилагат следните критерии:

- а) когато част от дадена поръчка попада в обхвата на член 346 ДФЕС, поръчката може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано по обективни причини;
- б) когато част от дадена поръчка попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, поръчката може да бъде възложена в съответствие с посочената директива, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано по обективни причини. Настоящата буква не засяга праговете и изключенията, предвидени в посочената директива.

Решението за възлагане с една поръчка обаче не може да бъде взето с цел изключване на поръчки от прилагането на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

3. Параграф 2, трета алинея, буква а) се прилага за смесени поръчки, за които се прилага както буква а), така и буква б) от посочената алинея.

4. Когато различните части на дадена поръчка са обективно неделими, поръчката може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, когато включва елементи, за които се прилага член 346 ДФЕС; в противен случай, тя може да бъде възложена в съответствие с Директива 2009/81/ЕО.

Член 17

Обществени поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила

1. Настоящата директива не се прилага към обществени поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които възлагащият орган е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за възлагане на обществена поръчка, различни от тези, уредени с настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) международно споразумение или договореност, сключени в съответствие с Договорите, между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите ги страни;
- б) международно споразумение или договореност, свързани с разполагане на войски и отнасящи се до предприятия на държава членка или на трета държава;
- в) международна организация.

Всички споразумения или договорености, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, се съобщават на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки, посочен в член 89.

2. Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които възлагащият орган възлага в съответствие с правилата за обществени поръчки, предвидени от международна организация или финансираща институция, когато съответните обществени поръчки и конкурси за проект са изцяло финансирани от съответната организация или институция. При обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на обществена поръчка.

ГЛАВА II

Общи правила

Член 18

Принципи на обществените поръчки

1. Възлагащите органи третират икономическите оператори при условията на равнопоставеност и без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин.

Обществените поръчки не трябва да се подготвят с цел изключването им от обхвата на настоящата директива или изкуствено ограничаване на конкуренцията. Приема се, че има изкуствено ограничаване на конкуренцията, когато обществената поръчка е подготвена с цел да се даде неоправдано предимство на определени икономически оператори или те да се поставят в неизгодно положение.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при изпълнението на договорите за обществени поръчки икономическите оператори спазват приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение X.

Член 19

Икономически оператори

1. Икономически оператори, които съгласно правото на държавата членка, в която са установени, имат право да предоставят съответните услуги, не могат да бъдат отхвърлени единствено на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се възлага поръчката, от тях се изисква да бъдат физически или юридически лица.

Въпреки това при обществените поръчки за услуги и строителство, както и при обществените поръчки за доставки, включващи и услуги или дейности по проучване на терена и инсталиране, към юридическите лица може да бъде предявено изискване да посочат в офертата или заявлението си за участие имената и съответната професионална квалификация на лицата, които ще отговарят за изпълнението на съответната поръчка.

2. Групите от икономически оператори, включително временните сдружения, могат да участват в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Възлагащите органи не могат да изискват от тях да имат определена правна форма, за да представят оферта или заявление за участие.

Когато е необходимо, възлагащите органи могат да пояснят в документацията за обществената поръчка по какъв начин групи от икономически оператори трябва да изпълняват изискванията относно икономическото и финансовото състояние или техническите и професионалните способности по член 58, при условие че това е обосновано по обективни причини и е пропорционално. Държавите членки могат да установят стандартни условия за начина, по който се изпълняват тези изисквания от групи от икономически оператори.

Условията за изпълнение на поръчката от такива групи от икономически оператори, които се различават от условията за индивидуалните участници, също трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

3. Независимо от параграф 3 възлагащите органи могат да поискат от групите от икономически оператори да възприемат определена правна форма, след като поръчката им бъде възложена, доколкото такава промяна е необходима за задоволителното изпълнение на поръчката.

Член 20

Запазени поръчки

1. Държавите членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на обществена поръчка за защитени

предприятия или икономически оператори, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение, или да предвидят такива поръчки да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, при условие че най-малко 30 % от служителите на тези предприятия, икономически оператори или програми са работници с увреждания или в неравностойно положение.

2. В поканата за участие в състезателната процедура трябва да се съдържа позоваване на настоящия член.

Член 21

Поверителност

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното право, на което е подчинен възлагащият орган, по-специално законодателството относно достъпа до информация, и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените поръчки и с информацията за кандидати и оференти по смисъла на членове 50 и 55, възлагащият орган не може да разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са определили като поверителна, включително, но не само, технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.

2. Възлагащите органи могат да наложат на икономическите оператори изисквания, имащи за цел защитата на поверителния характер на информацията, която възлагащите органи предоставят в хода на процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Член 22

Правила за предаване на информация

1. Държавите членки гарантират, че всички съобщения и всеки обмен на информация по настоящата директива, и по-специално при електронното подаване, се предават и извършват с електронни средства за комуникация съгласно изискванията на настоящия член. Инструментите и устройствата, които трябва да бъдат използвани за осъществяване на комуникацията по електронен път, както и техните технически характеристики, трябва да са недискриминационни, широкодостъпни и оперативно съвместими с продуктите на ИКТ за широка употреба и да не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Независимо от първа алинея възлагащите органи не са задължени да изискват използването на електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документите в следните случаи:

- а) поради специализирания характер на обществената поръчка използването на електронни средства за комуникация би изисквало специфични инструменти, устройства или формати на файлове, които не са общодостъпни или не са поддържани от общодостъпни приложения;
- б) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на офертите, използват формати на файлове, които не могат да бъдат обработвани от други свободно достъпни или общодостъпни приложения, или които са включени в лицензионна схема за защита на авторски права и не могат да се предоставят за изтегляне или използване от разстояние от страна на възлагащия орган;

в) използването на електронни средства за комуникация би изисквало специално офис оборудване, с което по принцип възлагащите органи не разполагат;

г) в документацията за обществената поръчка се изисква представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат предадени с електронни средства.

По отношение на съобщения, за които не се използват електронни средства за комуникация съгласно втора алинея, се използва пощенска или друга подходяща куриерска услуга или комбинация от пощенска или друга подходяща куриерска услуга и електронни средства.

Независимо от първа алинея от настоящия параграф, възлагащите органи не са задължени да изискват в процеса на подаването на офертите да се използват електронни средства за комуникация, когато използването на средства за комуникация, различни от електронните, е необходимо заради пробив в сигурността на електронните средства за комуникация или с цел защита на особено чувствителна информация, която изисква равнище на защита, което е толкова високо, че не може да се осигури в достатъчна степен с използването на електронни инструменти и устройства, които са общодостъпни за икономическите оператори или които те могат да си набавят чрез други средства за достъп по смисъла на параграф 5.

Възлагащите органи, които в съответствие с втора алинея от настоящия параграф изискват в процеса на подаване да се използват средства за комуникация, различни от електронните, са длъжни да посочат причините за това изискване в индивидуалния доклад по член 84. Когато е приложимо, възлагащите органи посочват в индивидуалния доклад причините, поради които използването на средства за комуникация, различни от електронните, е било сметено за необходимо при прилагането на четвърта алинея от настоящия параграф.

2. Независимо от параграф 1, устната комуникация може да бъде използвана за съобщения, които не съставляват съществени елементи от процедурата за възлагане на обществена поръчка, при условие че съдържанието на устната комуникация е документирано в достатъчна степен. За тази цел съществените елементи на процедурата за възлагане на обществена поръчка включват документацията за обществената поръчка, заявленията за участие, потвържденията на интерес и офертите. По-специално, устната комуникация с оферентите, която би могла да окаже значително влияние върху съдържанието и оценката на офертите, трябва се документира в достатъчна степен и с подходящи средства като писмени записи или аудиозаписи или обобщения на основните елементи на комуникацията.

3. При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информация възлагащите органи гарантират защитата на целостта

на данните и на поверителността на офертите и заявленията за участие. Те разглеждат съдържанието на офертите и заявленията за участие само след изтичането на срока за тяхното подаване.

4. За обществените поръчки за строителство и конкурсите за проект държавите членки могат да изискат използването на специални електронни средства, като инструменти за електронно моделиране на информация за строителни работи или подобни. В такива случаи възлагащите органи осигуряват други средства за достъп съгласно предвиденото в параграф 5, докато тези инструменти не станат общодостъпни по смисъла на второ изречение от параграф 1, първа алинея.

5. Възлагащите органи могат, когато е необходимо, да изискват използването на инструменти и устройства, които не са общодостъпни, при условие че възлагащите органи предложат други средства за достъп.

Счита се, че възлагащите органи предлагат подходящи други средства за достъп във всяка от следните ситуации, когато те:

а) предлагат неограничен и пълен пряк безплатен достъп с електронни средства до тези инструменти и устройства от датата на публикуване на обявлението в съответствие с приложение VIII или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес се посочва интернет адресът, на който са достъпни тези инструменти и устройства;

б) осигуряват на оферентите, които нямат достъп до съответните инструменти и устройства или нямат възможност да ги получат в рамките на съответните срокове по независещи от оферентите причини, достъп до процедурата за възлагане на обществена поръчка чрез генериране на кодове за еднократен достъп, достъпни безплатно онлайн; или

в) поддържат друг път за електронно подаване на оферти.

6. В допълнение към изискванията, посочени в приложение IV, за инструментите и устройствата за електронно предаване и получаване на оферти, както и за електронно получаване на заявления за участие се прилагат следните правила:

а) заинтересованите страни разполагат с информация относно спецификациите, необходима за електронно подаване на оферти и заявления за участие, включително чрез криптиране и предоставяне на услуга за удостоверяване на време;

б) държавите членки или възлагащите органи, които действат съобразно установена от съответната държава членка обща рамка, посочват необходимото ниво на сигурност на електронните средства за комуникация на различните етапи от конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка; нивото трябва да е пропорционално на съпътстващите рискове;

в) когато държавите членки или възлагащите органи, които действат съобразно установена от съответната държава членка обща рамка, преценят след извършване на оценка по буква б) от настоящия параграф, че нивото на рисковете налага използването на усъвършенствани електронни подписи по смисъла на Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, възлагащите органи приемат усъвършенствани електронни подписи, предоставени като квалифицирано удостоверение, като вземат предвид дали удостоверенията са осигурени от доставчик на удостоверителни услуги, който е включен в доверителните списъци, предвидени в Решение 2009/767/ЕО на Комисията⁽²⁾, и които са създадени със или без устройство за защитено създаване на подписи, при спазване на следните условия:

и) възлагащите органи определят изисквания формат за усъвършенстван електронен подпис въз основа на форматите, установени с Решение 2011/130/ЕС⁽³⁾ на Комисията, и въвеждат необходимите мерки за техническото обработване на тези формати; когато се използва различен формат за електронен подпис, електронният подпис или електронният документ съдържат информация относно съществуващите възможности за валидиране, за които отговаря държавата членка. Възможностите за валидиране позволяват на възлагащия орган да валидира получения електронен подпис като усъвършенстван електронен подпис, за който има квалифицирано удостоверение, онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

Държавите членки предоставят информацията относно доставчика на услугите за валидиране на Комисията, която осигурява в интернет публичен достъп до представената от държавите членки информация;

ii) когато офертата е подписана с помощта на квалифицирано удостоверение, което е включено в доверителен списък, възлагащите органи не може да прилагат допълнителни изисквания, които могат да затруднят използването на тези подписи от оферентите.

По отношение на документите, използвани в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка, които са подписани от компетентен орган на държава членка или от друг автор, компетентният орган или другият автор на документите, може да определи изисквания формат на усъвършенстван електронен подпис в съответствие с изискванията на член 1, параграф 2 от Решение 2011/130/ЕС. Те въвеждат необходимите мерки, за да може технически да обработват този

формат, като включват нужната информация с оглед на обработването на подписа в съответния документ. Тези документи трябва да съдържат, в електронния подпис или в електронния документ, информация за възможностите за валидиране, които позволяват полученият електронен подпис да бъде валидиран онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за изменение на техническите данни и характеристиките, посочени в приложение IV, с цел отчитане на развитието на технологиите.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за изменение на списъка в параграф 1, втора алинея, букви а)—г) от настоящия член, когато развитието на технологиите направи неподходяща продължителната употреба на изключения при използването на електронни средства за комуникация или, по изключение, когато трябва да се предвидят нови изключения поради развитието на технологиите.

За да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати и стандартите за процеси и съобщения, особено в трансграничен контекст, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за въвеждане на задължителното използване на такива специфични технически стандарти, по-специално във връзка с използването на възможността за електронно подаване, на електронни каталози и на средства за електронно удостоверяване на самоличността, само когато техническите стандарти са напълно изпитани и ползата от тях е доказана в практиката. Преди да направи задължително използването на даден технически стандарт, Комисията внимателно проучва и свързаните с това разходи, по-специално по отношение на адаптирането към съществуващите решения за електронно възлагане на поръчки, включително инфраструктура, процеси или софтуер.

Член 23

Номенклатури

1. Всички препратки към номенклатури в контекста на обществените поръчки трябва да се основават на Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за адаптиране на кодовете по CPV, посочени в настоящата директива, когато се налага в настоящата директива да се отразят промени в номенклатурата по CPV и тези промени не водят до изменение в обхвата на настоящата директива.

Член 24

Конфликти на интереси

Държавите членки гарантират, че възлагащите органи вземат необходимите мерки за ефективно предотвратяване, разкриване и отстраняване на конфликтите на интереси, които възникват при провеждането на процедури за възлагане на обществена поръчка, така че да се избегне нарушаването на конкуренцията и да се осигури равнопоставеност на всички икономически оператори.

⁽¹⁾ Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи (ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12).

⁽²⁾ Решение 2009/767/ЕО на Комисията от 16 октомври 2009 г. за определяне на мерки, улесняващи прилагането на процедури с помощта на електронни средства чрез единични звена за контакт в съответствие с Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36).

⁽³⁾ Решение 2011/130/ЕС на Комисията от 25 февруари 2011 г. за установяване на минимални изисквания за трансграничната обработка на документи, подписани електронно от компетентните органи съгласно Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 53, 26.2.2011 г., стр. 66).

Понятието „конфликт на интереси“ включва най-малкото всяко положение, при което служители на възлагащия орган или на доставчик на услуги за възлагане на обществени поръчки, действащ от името на възлагащия орган, които участват в провеждането на процедурата за възлагане на обществена поръчка или могат да повлияят на резултата от нея, имат пряк или косвен финансов, икономически или друг личен интерес, за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с процедурата за възлагане на обществена поръчка.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I

Процедури

Член 25

Условия, свързани със СДП и други международни споразумения

Доколкото попадат в обхвата на приложения 1, 2, 4 и 5 и общите забележки към допълнение I на Европейския съюз към СДП, както и на другите обвързващи Съюза международни споразумения, възлагащите органи третираят строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на подписаните тези споразумения страни по не по-малко благоприятен начин от този, по който третират строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на Съюза.

Член 26

Избор на процедури

1. При възлагането на обществени поръчки възлагащите органи прилагат националните процедури, адаптирани в съответствие с настоящата директива, при условие че бъде публикувана покана за участие в състезателна процедура в съответствие с настоящата директива, без да се засяга член 32.

2. Държавите членки осигуряват на възлагащите органи възможност да прилагат открити или ограничени процедури съгласно предвиденото в настоящата директива.

3. Държавите членки осигуряват на възлагащите органи възможност да прилагат партньорства за иновации съгласно предвиденото в настоящата директива.

4. Държавите членки осигуряват на възлагащите органи възможност да приложат състезателна процедура с договаряне или състезателен диалог в следните случаи:

- a) по отношение на строителство, доставки или услуги, които отговарят на един или повече от следните критерии:
 - i) потребностите на възлагащия орган не могат да бъдат удовлетворени без приспособяване на леснодостъпни решения;
 - ii) те включват решения, свързани с проектиране или иновации;
 - iii) поръчката не може да бъде възложена без предварително договаряне заради особени обстоятелства, свързани с

характера, сложността или правната и финансовата рамка, или заради свързаните с тях рискове;

- iv) техническите спецификации не могат да бъдат установени от възлагащия орган с необходимата точност с препратка към стандарт, европейска техническа оценка, общи технически спецификации или технически спецификации по смисъла на точки 2—5 от приложение VII;

- б) по отношение на строителство, доставки или услуги, за които след открита или ограничена процедура са подадени само нередовни или неприемливи оферти. В такива случаи не се изисква възлагащите органи да публикуват обявление за обществена поръчка, когато включват в процедурата всички оференти, които отговарят на критериите по членове 57—64 и които при предишното си участие в откритата или ограничената процедура са представили оферти, отговарящи на изискванията на процедурата за възлагане на обществена поръчка, като не включват други участници.

За нередовни се считат по-специално оферти, които не са в съответствие с документацията за обществената поръчка, които са получени със закъснение, за които има данни за тайно споразумение или корупция или които възлагащият орган счита за необичайно ниски. За неприемливи се считат по-специално оферти, подадени от оференти, които не притежават необходимите квалификации, и оферти, чиято цена надхвърля бюджета на възлагащия орган, определен и документиран преди започването на процедурата за възлагане на обществената поръчка.

5. Състезателната процедура се обявява посредством обявление за поръчка съгласно член 49.

Когато поръчката се възлага с ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне, държавите членки могат, независимо от разпоредбите на първа алинея от настоящия параграф, да предвидят възможност нецентралните възлагащи органи или определени категории от тях да обявяват състезателната процедура с обявление за предварителна информация по член 48, параграф 2.

Когато процедурата се обявява с обявление за предварителна информация по член 48, параграф 2, икономическите оператори, изразили интерес след публикуването на обявлението за предварителна информация, биват впоследствие поканени да потвърдят своя интерес писмено с „покана за потвърждаване на интерес“ в съответствие с член 54.

6. Държавите членки могат да осигурят на възлагащите органи възможност да прилагат процедура на договаряне без предварително публикуване на покана за участие в състезателна процедура само в специалните случаи и обстоятелства, изрично посочени в член 32. Държавите членки не допускат тази процедура да бъде прилагана в никакви други случаи, освен посочените в член 32.

Член 27

Открита процедура

1. При откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура.

Минималният срок за получаване на офертите е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Офертата се придружава от изискваната от възлагащия орган информация за качествен подбор.

2. Когато възлагащите органи са публикували обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член може да се съкрати на 15 дни, ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) обявлението за предварителна информация включва цялата необходима информация за обявлението за поръчката по част Б, раздел I от приложение V, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на обявлението за предварителна информация;
- б) обявлението за предварителна информация е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

3. Когато неотложни обстоятелства, надлежно обосновани от възлагащия орган, направят невъзможно прилагането на срока по параграф 1, втора алинея, той може да определи срок, който не е по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката.

4. Възлагащият орган може да съкрати с пет дни срока за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член, когато допуска подаването на офертите с електронни средства в съответствие с член 22, параграф 1, първа алинея и член 22, параграфи 5 и 6.

Член 28

Ограничена процедура

1. При ограничените процедури всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, която съдържа информацията по части Б и В от приложение V, в зависимост от случая, като представи поисканата от възлагащия орган информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура — от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

2. Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след негова оценка на представената информация, могат да подават оферта. Възлагащите органи могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 65.

Минималният срок за получаване на офертите е 30 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

3. Когато възлагащите органи са публикували обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за полу-

чаване на оферти по параграф 2, втора алинея от настоящия член може да се съкрати на 10 дни, при условие че са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) обявлението за предварителна информация включва цялата необходима информация по част Б, раздел I от приложение V, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на обявлението за предварителна информация;
- б) обявлението за предварителна информация е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

4. Държавите членки може да осигурят на всички или на конкретни категории нецентрални възлагащи органи възможност да установяват срока за получаването на оферти по взаимно споразумение на възлагащия орган и избраните кандидати, при условие че всички избрани кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и подадат своите оферти. Когато няма споразумение относно срока за получаване на офертите, този срок е най-малко 10 дни от датата, на която е изпратена поканата за представяне на оферти.

5. Срокът за получаване на оферти по параграф 2 от настоящия член може да се съкрати с пет дни, когато възлагащият орган допуска подаването на офертите с електронни средства в съответствие с член 22, параграфи 1, 5 и 6.

6. Когато неотложни обстоятелства, надлежно обосновани от възлагащите органи, направят невъзможно прилагането на сроковете по настоящия член, възлагащите органи могат да определят:

- а) срок за получаването на заявления за участие, който не може да бъде по-малък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка;
- б) срок за получаването на оферти, който не може да бъде по-малък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 29

Състезателна процедура с договаряне

1. При състезателните процедури с договаряне всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, съдържаща информацията, посочена в части Б и В от приложение V, като представи поисканата от възлагащия орган информация за качествен подбор.

В документацията за обществената поръчка възлагащите органи определят предмета на обществената поръчка, като описват своите потребности и необходимите характеристики на доставките, строителството или услугите, които трябва да бъдат доставени, и определят критериите за възлагане на поръчката. В тях се посочват и елементите от описанието, които представляват минималните изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти.

Предоставената информация трябва да е достатъчно точна, за да могат икономическите оператори да определят характера и обхвата на поръчката и да решат дали да подадат заявление за участие в процедурата.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура — от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. Минималният срок за получаване на първоначални оферти е 30 дни от датата на изпращане на поканата. Прилага се член 28, параграфи 3—6.

2. Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценката на представената информация, могат да подадат първоначална оферта, която служи за основа на последващото договаряне. Възлагащите органи могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 65.

3. Освен ако не е предвидено друго в параграф 4, възлагащите органи провеждат с оферентите преговори по първоначалните и всички последващи оферти, подадени от тях, с изключение на окончателните оферти по смисъла на параграф 7, за да подобрят тяхното съдържание.

Минималните изисквания и критериите за възлагане не подлежат на договаряне.

4. Възлагащите органи може да възлагат поръчки въз основа на първоначалните оферти без договаряне, когато са посочили в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, че си запазват тази възможност.

5. По време на преговорите възлагащите органи гарантират равнопоставеност на всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Те информират писмено всички оференти, чиито оферти не са отхвърлени съгласно параграф 6, за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за обществената поръчка, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възлагащите органи предоставят на оферентите достатъчно време, за да променят и представят отново, в зависимост от случая, изменените оферти.

В съответствие с член 21 възлагащите органи не разкриват на другите участници поверителна информация, предоставена от кандидат или оферент, участващ в договарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

6. Състезателните процедури с договаряне могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на офертите за договаряне, като се прилагат критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в друг документ за обществената поръчка. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или в друг документ, свързан с обществената поръчка, възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност.

7. Когато възлагащият орган възнамерява да приключи договарянето, той информира останалите оференти за това и определя общ срок за подаването на всякакви нови или актуализирани оферти. Той проверява дали окончателните оферти отговарят на минималните изисквания и дали съответстват на член 56, параграф 1, прави оценка на окончателните оферти въз основа на критериите за възлагане и възлага поръчката в съответствие с членове 66—69.

Член 30

Състезателен диалог

1. При състезателния диалог всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на обявление за обществена поръчка, като представи поисканата от възлагащия орган информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявление за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценка на представената информация, могат да участват в диалога. Възлагащите органи могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 65. Поръчката се възлага единствено въз основа на критерия за най-добро съотношение качество/цена в съответствие с член 67, параграф 2.

2. Възлагащите органи посочват своите потребности и изисквания в обявлението за поръчката и ги определят в източния обявление и/или в описателен документ. Едновременно с това и в същите документи те посочват и определят избраните критерии за възлагане и определят индикативен график.

3. Възлагащите органи започват диалог с участниците, избрани съгласно съответните разпоредби на членове 56—66, целта на който е да се установят и определят най-подходящите средства за удовлетворяване на потребностите на възлагащите органи. По време на диалога последните могат да обсъждат всички аспекти на поръчката с избраните участници.

По време на диалога възлагащите органи гарантират равнопоставеност на всички участници. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

В съответствие с член 21 възлагащите органи не разкриват на другите участници предложените решения или друга поверителна информация, предоставена по време на диалога от участващ кандидат или оферент, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

4. Състезателните диалози могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане на етапа на диалога, като се прилагат критериите за възлагане, установени в обявлението за поръчката или в описателния документ. Възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност в обявлението за поръчката или в описателния документ.

5. Възлагащият орган продължава диалога, докато набележи решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности.

6. След като обявят диалога за приключен и уведомят за това оставащите участници, възлагащите органи ги канят да представят окончателните си оферти въз основа на представеното(ите) и конкретизирано(и) по време на диалога решение(я). Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнението на проекта.

Офертите могат да бъдат разяснявани, уточнявани и подобрявани по искане на възлагащия орган. Подобни разяснения, уточнения, подобрения и допълнителна информация обаче не могат да променят основните характеристики на офертата или на обществената поръчка, включително потребностите и изискванията, посочени в обявлението за поръчката или в описателния документ, когато тези промени в характеристиките, потребностите и изискванията може да доведат до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

7. Възлагащите органи оценяват получените оферти въз основа на критериите за възлагане, изложени в обявлението за поръчката или в описателния документ.

По искане на възлагащия орган може да се проведе договаряне с оферента, определен като подал офертата, характеризираща се с най-добро съотношение качество/цена в съответствие с член 67, за да се потвърдят финансовите ангажименти или други условия, съдържащи се в офертата, като се уточнят окончателно условията на поръчката, при условие че това не води до изменение по същество на основни параметри на офертата или на обществената поръчка, включително потребностите и изискванията, посочени в обявлението за поръчката или в описателния документ, и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

8. Възлагащите органи могат да предвидят награди или плащания за участниците в диалога.

Член 31

Партньорство за иновации

1. При партньорствата за иновации всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на

обявление за обществена поръчка, като представи поисканата от възлагащия орган информация за качествен подбор.

В документацията за обществената поръчка възлагащият орган посочва потребността от новаторски продукт, услуга или строителство, която не може да бъде удовлетворена чрез закупуване на вече налични на пазара продукти, услуги или строителство. Той посочва кои елементи от описанието представляват минималните изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат икономическите оператори да определят характера и обхвата на търсеното решение и да решат дали да подадат заявление за участие в процедурата.

Възлагащият орган може да реши да установи партньорство за иновации с един партньор или с повече партньори, които извършват отделна научноизследователска и развойна дейност.

Минималният срок за получаване на заявление за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка. Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценката на представената информация, могат да участват в процедурата. Възлагащите органи могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 65. Поръчките се възлагат единствено въз основа на критерия за възлагане за най-добро съотношение качество/цена в съответствие с член 67.

2. Партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и максималните разходи, договорени между възлагащите органи и участниците.

Партньорството за иновации се структурира на последователни етапи съобразно последователността на стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, което може да включва производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството. Партньорството за иновации определя междинни цели, които партньорите трябва да постигнат, и предвижда заплащане на възнаградението на подходящи вноски.

Въз основа на тези цели възлагащият орган може след всеки етап да реши да приключи партньорството за иновации или, при партньорство за иновации с няколко партньора, да намали броя на партньорите чрез прекратяване на отделни договори, ако възлагащият орган е посочил тази възможност и условията за това в документацията за обществената поръчка.

3. Освен ако не е предвидено друго в настоящия член, възлагащите органи договарят с оферентите първоначалните и всички последващи оферти, подадени от тях, с изключение на окончателните оферти, за да подобрят тяхното съдържание.

Минималните изисквания и критериите за възлагане не подлежат на договаряне.

4. По време на преговорите възлагащите органи гарантират равнопоставеност на всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Те информират писмено всички оференти, чиито оферти не са отхвърлени съгласно параграф 5, за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за обществената поръчка, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възлагащите органи предоставят на оферентите достатъчно време, за да променят и представят отново, в зависимост от случая, изменените оферти.

В съответствие с член 21 възлагащите органи не разкриват на другите участници поверителна информация, предоставена от кандидат или оферент, участващ в договарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

5. Процедурите за партньорство за иновации могат да се провеждат на последователни етапи с цел да се намали броят на офертите, които се договарят, чрез прилагане на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията за обществената поръчка. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или документацията за обществената поръчка възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност.

6. При подбора на кандидатите възлагащите органи прилагат по-специално критериите по отношение на капацитета на кандидатите в областта на научноизследователската и развойната дейност и разработването и внедряването на новаторски решения.

Само икономическите оператори, поканени от възлагащия орган след оценка на поисканата информация, могат да представят проекти за изследвания и иновации, чиято цел е удовлетворяване на потребностите, установени от възлагащия орган, които не могат да се удовлетворят от съществуващите решения.

В документацията за обществената поръчка възлагащият орган определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост. При партньорство за иновации с няколко партньора възлагащият орган не разкрива, в съответствие с член 21, на другите партньори предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без съгласието на този партньор. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

7. Възлагащият орган гарантира, че структурата на партньорството и по-специално продължителността и стойността на различните етапи отразяват степента на новаторство на предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторско решение, което все още не се предлага на пазара. Очакваната стойност на закупуваните доставки,

услуги или строителство не трябва да е несъразмерна по отношение на инвестицията, необходима за тяхното разработване.

Член 32

Използване на процедурата на договаряне без предварително обявление

1. В специалните случаи и обстоятелства, посочени в параграфи 2—5, държавите членки могат да осигурят на възлагащите органи възможност да възлагат обществена поръчка посредством процедура на договаряне без предварително обявление.

2. Процедурата на договаряне без предварително обявление може да се използва за обществени поръчки за строителство, обществени поръчки за доставки и обществени поръчки за услуги във всеки от следните случаи:

a) когато в отговор на открита или ограничена процедура не са подадени оферти или подходящи оферти или не са подадени заявления за участие или подходящи заявления за участие, при условие че първоначално обявените условия на поръчката не са съществено изменени и че е изпратен доклад до Комисията, когато тя е поискала това.

Счита се, че дадена оферта е неподходяща, когато не съответства на поръчката, тъй като явно не може без съществени промени да отговори на посочените в документацията за обществената поръчка потребности и изисквания на възлагащия орган. Счита се, че дадено заявление за участие е неподходящо, когато съответният икономически оператор трябва или може да бъде изключен в съответствие с член 57 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган в съответствие с член 58;

b) когато строителството, доставките или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор поради някоя от следните причини:

i) целта на поръчката е да се създаде или придобие уникално произведение на изкуството или творческо изпълнение;

ii) отсъствие на конкуренция по технически причини;

iii) закрила на изключителни права, включително на права върху интелектуалната собственост.

Изключенията по подточки ii) и iii) се прилагат само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката;

в) доколкото това е абсолютно необходимо, когато поради изключителни неотложни обстоятелства, предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възлагащия орган, не могат да бъдат спазени сроковете за откритата или ограничената процедура или състезателната процедура с договаряне. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на крайна неотложност, в никакъв случай не трябва да се дължат на възлагащия орган;

3. Процедурата на договаряне без предварително обявление може да се използва за обществени поръчки за доставки в следните случаи:

- а) когато стоките, предмет на доставка, се произвеждат единствено с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност; възлаганите съгласно настоящата буква поръчки обаче не обхващат производството в количества, които позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;
- б) когато са необходими допълнителни доставки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна на доставки или инсталации или за допълване на съществуващите доставки или инсталации, когато смяната на доставчика би принудила възлагащия орган да придобие доставки с различни технически характеристики, което би довело до несъвместимост или несъразмерно технически затруднения при експлоатацията и поддръжката; продължителността на договорите за такива поръчки, както и на периодично повтарящи се договори за поръчки по правило не може да надвишава три години;
- в) при доставки, които се котират и купуват на стокова борса;
- г) при закупуване на доставки или услуги при особено изгодни условия от доставчик, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от синдици или ликвидатори при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или друга сходна процедура съгласно националните законови или подзаконови разпоредби.

4. Процедурата на договаряне без предварително обявление може да се използва за обществени поръчки за услуги, когато въпросната поръчка се предхожда от конкурс за проект, организиран в съответствие с настоящата директива, и ще се възложи, съгласно предвидените в конкурса за проект правила, на победителя или на един от победителите в конкурса за проект; във втория случай всички победители трябва да бъдат поканени да участват в договарянето.

5. Процедурата на договаряне без предварително обявление може да се използва за ново строителство или услуги, които се състоят в повторение на подобно строителство или услуги, възложени от същите възлагащи органи на получилия първоначалната поръчка икономически оператор, при условие че това строителство или услуги съответстват на основния проект, в изпълнение на който е възложена първоначалната поръчка съгласно процедура по член 26, параграф 1. В основния проект се посочва размерът на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат.

Веднага щом започне процедурата за възлагане на обществена поръчка за първоначалния проект, се обявява възможността за

прилагане на тази процедура, като общата прогнозна стойност на допълнителното строителство или услуги се взема предвид от възлагащите органи, когато прилагат член 4.

Тази процедура може да се прилага само за срок от три години след сключване на първоначалния договор.

ГЛАВА II

Техники и инструменти за електронни и комбинирани обществени поръчки

Член 33

Рамкови споразумения

1. Възлагащите органи могат да сключват рамкови споразумения, при условие че прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива.

„Рамково споразумение“ означава споразумение между един или повече възлагащи органи и един или повече икономически оператори, чиято цел е да се определят условията на поръчките, които ще се възложат през определен период, и по-специално условията, свързани с цените, и когато е целесъобразно — с предвидените количества.

Срокът на рамковото споразумение не може да надвишава четири години, освен в изключителни, надлежно обосновани случаи, по-специално предвид предмета на рамковото споразумение.

2. Поръчките, основаващи се на рамково споразумение, се възлагат съгласно процедурите, предвидени в настоящия параграф и в параграфи 3 и 4.

Тези процедури могат да се прилагат само между възлагащите органи, които са ясно обозначени за тази цел в поканата за участие в състезателна процедура или в поканата за потвърждаване на интерес, и икономическите оператори, които са страна по сключеното рамково споразумение.

Поръчките, основаващи се на рамково споразумение, в никакъв случай не могат да водят до съществени изменения в условията, определени в него, и по-специално в случая, посочен в параграф 3.

3. Когато се сключва рамково споразумение само с един икономически оператор, поръчките, основаващи се на това рамково споразумение, се възлагат в рамките на условията, определени в него.

При възлагането на тези поръчки възлагащите органи могат да се обърнат писмено към икономическия оператор — страна по рамковото споразумение, с искане да допълни своята оферта, ако е необходимо.

4. Когато е сключено рамково споразумение с повече от един икономически оператор, това рамково споразумение се изпълнява по един от следните начини:

а) спазват се редът и условията на рамковото споразумение, без да се подновява състезателната процедура, когато в него са посочени всички условия, уреждащи изпълнението на съответното строителство, услуги и доставки, както и обективните условия за определяне на това кой от икономическите оператори — страни по рамковото споразумение, трябва да ги изпълни; вторият вид условия се посочват в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение;

б) когато в рамковото споразумение са посочени всички условия, уреждащи изпълнението на строителството, услугите и доставките — отчасти без подновяване на състезателната процедура съгласно буква а) и отчасти с подновяване на състезателната процедура между икономическите оператори, страни по рамковото споразумение съгласно буква в), когато тази възможност е предвидена от възлагащите органи в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение. Изборът дали конкретното строителство, доставки или услуги да бъдат придобити след подновяване на състезателната процедура или пряко при условията, посочени в рамковото споразумение, се прави съгласно обективни критерии, които са посочени в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение. В тази документация се посочва и кои условия могат да бъдат предмет на подновена състезателна процедура.

Възможностите, предвидени в първа алинея от настоящата буква, се прилагат и за всяка обособена позиция по рамковото споразумение, за която в рамковото споразумение са определени всички условия, уреждащи изпълнението на строителството, услугите и доставките, независимо от това дали са били определени всички условия, уреждащи изпълнението на съответното строителство, услуги и доставки по други обособени позиции.

в) когато не всички условия, уреждащи изпълнението на строителството, услугите и доставките, са посочени в рамковото споразумение — чрез подновяване на състезателната процедура между икономическите оператори, които са страни по рамковото споразумение.

5. Състезателните процедури по параграф 4, букви б) и в) се основават на същите условия, които се прилагат за възлагането на рамковото споразумение, а когато е необходимо — на точно формулирани условия, и когато е целесъобразно — на други условия, посочени в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение, в съответствие със следната процедура:

а) за всяка поръчка, която трябва да бъде възложена, възлагащите органи се обръщат писмено към икономическите оператори, които са в състояние да я изпълнят;

б) възлагащите органи определят достатъчно дълъг срок за представяне на офертите за всяка отделна поръчка, като вземат предвид фактори като сложността на предмета на поръчката и времето, необходимо за изпращане на офертите;

в) офертите се представят в писмен вид и не се отварят до изтичане на предвидения срок за отговор;

г) възлагащите органи възлагат всяка поръчка на оферента, който е представил най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, определени в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение.

Член 34

Динамични системи за покупки

1. Възлагащите органи могат да използват динамична система за покупки при често осъществявани покупки, чиито характеристики във вида, в който се предлагат по принцип на пазара, отговарят на изискванията на възлагащите органи. Динамичната система за покупки се осъществява като изцяло електронен процес и е открита за всеки икономически оператор, който отговаря на критериите за подбор, през целия срок на действие на системата за покупки. Тя може да бъде разделена на категории продукти, строителство или услуги, определени обективно въз основа на характеристиките на поръчката, която ще бъде изпълнена в съответната категория. Тези характеристики могат да включват посочване на максимално допустимия размер на последващите конкретни поръчки или посочване на конкретен географски район, в който ще се изпълняват последващите конкретни поръчки.

2. За да възложат поръчки чрез динамична система за покупки, възлагащите органи спазват правилата на ограничената процедура. Всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор, се допускат до системата, като броят на кандидатите, които се допускат до системата, не се ограничава в съответствие с член 65. Когато възлагащите органи са разделили системата на категории продукти, строителство или услуги съгласно параграф 1 от настоящия член, те посочват приложимите критерии за подбор за всяка категория.

Независимо от член 28 се прилагат следните срокове:

а) минималният срок за получаване на заявленията за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура — от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. След като бъде изпратена поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамична система за покупки, не се предвиждат последващи срокове за получаване на заявления за участие;

б) минималният срок за получаване на офертите е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти, когато е целесъобразно, се прилага член 28, параграф 4. Не се прилага член 28, параграфи 3 и 5.

3. Цялата комуникация в контекста на динамична система за покупки се осъществява само с електронни средства в съответствие с член 22, параграфи 1, 3, 5 и 6.

4. За целите на възлагането на поръчки в рамките на динамична система за покупки възлагащите органи:

- а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, от която да е ясно, че става въпрос за динамична система за покупки;
- б) посочват в документацията за обществената поръчка най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за динамичната система за покупки, включително за това как функционира динамичната система за покупки, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;
- в) посочват евентуалното разделяне на категории продукти, строителство или услуги и характеристиките, които ги определят;
- г) предлагат неограничен и пълен пряк достъп до документацията за обществената поръчка през целия срок на действие на системата в съответствие с член 53.

5. Възлагащите органи предоставят на всеки икономически оператор през целия срок на действие на динамичната система за покупки възможността да заяви участие в системата при условията на параграф 2. Възлагащите органи изготвят оценка на тези заявления съгласно критериите за подбор в рамките на 10 работни дни след тяхното получаване. В отделни случаи, когато това е обосновано, този срок може да бъде удължен на 15 работни дни, по-специално при необходимост да се разгледат допълнителни документи или да се провери по друг начин дали са изпълнени критериите за подбор.

Независимо от първа алинея, докато няма изпратена покана за представяне на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамичната система за покупки, възлагащите органи могат да удължават срока за оценяване, при условие че през удължения срок за оценяване не се публикува покана за представяне на оферти. Възлагащите органи посочват в документацията за обществената поръчка продължителността на удължения срок, който имат намерение да приложат.

Възлагащите органи уведомяват възможно най-скоро заинтересования икономически оператор дали е бил допуснат до динамичната система за покупки.

6. Възлагащите органи канят всички допуснати участници да подадат оферта за всяка конкретна обществена поръчка в рамките на динамичната система за покупки в съответствие с член 54. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории строителство, продукти или услуги, възлагащите органи канят всички участници, допуснати до категорията, съответстваща на конкретната поръчка, да подадат оферта.

Възлагащите органи възлагат поръчката на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката за динамичната система за покупки, или, когато обявление за предварителна информация се използва

като покана за участие в състезателна процедура — в поканата за потвърждаване на интерес. Когато е целесъобразно, тези критерии могат да бъдат формулирани по-точно в поканата за представяне на оферти.

7. Възлагащите органи могат по всяко време през срока на действие на динамичната система за покупки да поискат от допуснатите участници да представят обновена и актуализирана лична декларация съгласно предвиденото в член 59, параграф 1 в срок от пет работни дни, считано от датата, на която е предадено искането.

Член 59, параграфи 4—6 се прилагат през целия срок на действие на динамичната система за покупки.

8. Възлагащите органи посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:

- а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата — образеца, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;
- б) когато действието на системата се прекратява — обявление за възложена поръчка съгласно член 50.

9. Преди или по време на срока на действие на динамичната система за покупки не може да се начисляват такси на икономическите оператори, които са заинтересовани от динамичната система за покупки или участват като страна в нея.

Член 35

Електронни търгове

1. Възлагащите органи могат да използват електронни търгове, при които се представят нови цени, преразгледани в посока надолу цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

За тази цел възлагащите органи структурират електронния търг като повтарящ се електронен процес, който започва след първоначална пълна оценка на офертите, която позволява те да бъдат класирани с помощта на автоматични методи за оценка.

Не се организират електронни търгове за някои обществени поръчки за услуги или строителство, които имат за предмет интелектуални дейности — например проектиране на строителство — и които не могат да бъдат класирани посредством автоматични методи за оценка.

2. При открити или ограничени процедури или състезателни процедури с договаряне възлагащите органи могат да решат възлагането на обществената поръчка да бъде предхождано от електронен търг, когато съдържанието на документацията за обществената поръчка, и по-специално техническите спецификации, могат да бъдат установени точно.

При същите обстоятелства електронен търг може да бъде проведен при подновяване на състезателната процедура между страните по рамково споразумение съгласно член 33, параграф 4, буква б) или в), както и при започване на състезателна процедура за поръчки, които ще бъдат възлагани в рамките на динамичната система за покупки по член 34.

3. Електронният търг се основава на един от следните елементи на офертите:

- а) единствено на цените, когато поръчката се възлага единствено въз основа на цената;
- б) на цените и/или на новите стойности на характеристиките на офертите, посочени в документацията за обществената поръчка, когато поръчката се възлага по критерия за най-добро съотношение качество/цена или за оферта с най-ниски разходи, при използването на подход за разходна ефективност.

4. Възлагащите органи, които решат да провеждат електронен търг, посочват този факт в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес. Документацията за обществената поръчка включва най-малко информацията, посочена в приложение VI.

5. Преди да пристъпят към електронен търг, възлагащите органи правят пълна първоначална оценка на офертите съгласно критерия или критериите за възлагане и съгласно определените за тях относителни тежести.

Дадена оферта се смята за допустима, когато е подадена от оферент, който не е изключен съгласно член 57, който отговаря на критериите за подбор и чиято оферта съответства на техническите спецификации, без да е нередовна или неприемлива, или неподходяща.

За нередовни се считат по-специално оферти, които не са в съответствие с документацията за обществената поръчка, които са получени със закъснение, за които има данни за тайно споразумение или корупция или които възлагащият орган счита за необичайно ниски. За неприемливи се считат по-специално оферти, подадени от оференти, които не притежават необходимите квалификации, и оферти, чиято цена надхвърля бюджета на възлагащия орган, определен и документиран преди започването на процедурата за възлагане на обществената поръчка.

Счита се, че дадена оферта е неподходяща, когато не съответства на поръчката, тъй като явно не може без съществени промени да отговори на посочените в документацията за обществената поръчка потребности и изисквания на възлагащия орган. Счита се, че дадено заявление за участие е неподходящо, когато съответният икономически оператор трябва или може да бъде изключен в съответствие с член 57 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган в съответствие с член 58.

Всички оференти, подали допустими оферти, едновременно се канят чрез електронни средства да участват в електронния търг, като използват към посочената дата и час връзките в съответствие с указанията, дадени в поканата. Електронният търг може да се проведе на няколко последователни етапа. Той не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

6. Поканата се придружава от резултата от пълната оценка на съответната оферта, извършена в съответствие с относителната тежест, посочена в член 67, параграф 5, първа алинея.

Поканата съдържа и математическата формула, която ще се използва в електронния търг за целите на автоматичното ново класиране въз основа на представените нови цени и/или нови стойности. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, тази формула трябва да отразява относителната тежест на всички критерии, установени с цел да се определи икономически най-изгодната оферта, както е посочено в обявлението, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в друг документ от документацията за обществената поръчка. За тази цел обаче всички интервали от стойности се намаляват предварително до определена стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предоставя отделна формула.

7. По време на всеки етап от електронния търг възлагащите органи съобщават незабавно на всички оференти най-малко информацията, необходима, за да определят относителното си място в класирането към всеки един момент. Възлагащите органи могат, когато това е посочено предварително, да съобщават и друга информация за други подадени цени или стойности. Те също така могат във всеки един момент да обявяват броя на участниците на текущия етап от търга. В никакъв случай обаче възлагащите органи не могат да разкриват самоличността на оферентите на който и да е етап от електронния търг.

8. Възлагащите органи приключват електронния търг по един или по няколко от следните начини:

- а) на посочените предварително дата и час;
- б) когато не получават повече нови цени или нови стойности, отговарящи на изискванията за минимални разлики, при условие че предварително са посочили колко време може да изтече между получаването на последната оферта и приключването на електронния търг; или
- в) когато е приключило изпълнението на предварително посочения брой етапи на търга.

Когато възлагащите органи възнамеряват да приключат електронния търг в съответствие с първа алинея, буква в), евентуално при спазване и на реда, определен в буква б) от нея, в поканата за участие в търга се посочва времевият график за всеки негов етап.

9. След приключването на електронния търг възлагащите органи възлагат поръчката в съответствие с член 67 въз основа на резултатите от електронния търг.

Член 36

Електронни каталози

1. Когато се изисква използването на електронни средства за комуникация, възлагащите органи могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог.

Държавите членки могат да предвидят, че използването на електронни каталози е задължително във връзка с определени видове обществени поръчки.

Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

2. Електронните каталози се изготвят от кандидатите или оферентите с цел участие в определена процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с установените от възлагащия орган технически спецификации и формат.

Освен това електронните каталози трябва да съответстват на изискванията за електронните инструменти за комуникация, както и на всички допълнителни изисквания, установени от възлагащия орган в съответствие с член 22.

3. Когато представянето на оферти под формата на електронни каталози е допустимо или задължително, възлагащите органи:

а) посочват това в обявлението за поръчката или, когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура — в поканата за потвърждаване на интерес;

б) посочват в документацията за обществената поръчка цялата необходима информация съгласно член 22, параграф 6 относно формата, използваното електронно оборудване и организацията и спецификациите на техническото свързване за каталога.

4. Когато е сключено рамково споразумение с повече от един икономически оператор след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възлагащите органи могат да предвидят възможност за подновяване на състезателната процедура за конкретни поръчки въз основа на актуализираните каталози. В този случай възлагащите органи използват един от следните методи:

а) канят оферентите да изпратят отново своите електронни каталози, съобразени с изискванията на конкретната поръчка; или

б) уведомяват оферентите, че възнамеряват да съберат от вече подадените електронни каталози необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на

конкретната поръчка, при условие че използването на този метод е обявено в документацията за обществената поръчка относно рамковото споразумение.

5. Когато възлагащите органи подновяват състезателната процедура за конкретни поръчки в съответствие с параграф 4, буква б), те уведомяват оферентите за датата и часа, когато възнамеряват да съберат информацията, необходима за съставяне на оферти, съобразени с изискванията на конкретната поръчка, и предоставят на оферентите възможността да откажат такова събиране на информация.

Возлагащите органи осигуряват достатъчен срок между уведомяването и действителното събиране на информация.

Преди да възложат поръчката, възлагащите органи предоставят събраната информация на съответния оферент, за да му дадат възможност да я оспори или да потвърди отсъствието на съществени грешки в така съставената оферта.

6. Възлагащите органи могат да възлагат поръчки въз основа на динамична система за покупки, като поискат офертите за конкретната поръчка да бъдат представени под формата на електронен каталог.

Возлагащите органи могат също така да възлагат поръчки в рамките на динамична система за покупки съгласно параграф 4, буква б) и параграф 5, при условие че заявлението за участие в динамичната система за покупки е придружено от електронен каталог, съответстващ на установените от възлагащия орган технически спецификации и формат. Този каталог се допълва от кандидатите впоследствие, когато бъдат уведомени за намерението на възлагащия орган да състави оферти чрез процедурата по параграф 4, буква б).

Член 37

Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки

1. Държавите членки могат да осигурят на възлагащите органи възможност да придобиват доставки и/или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, параграф 1, точка 14, буква а).

Държавите членки могат да осигурят на възлагащите органи и възможност да придобиват строителство, доставки и услуги посредством поръчки, възложени от централен орган за покупки, при използване на динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки, или, в рамките на предвиденото в член 33, параграф 2, втора алинея, при използване на рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, параграф 1, точка 14, буква б). Когато други възлагащи органи могат да използват динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки, това се посочва в поканата за участие в състезателната процедура, с която се създава динамичната система за покупки.

Във връзка с първа и втора алинея държавите членки могат да предвидят определени поръчки да се извършват чрез централни органи за покупки или чрез един или повече конкретни централни органи за покупки.

2. Възлагащите органи изпълняват своите задължения по настоящата директива, когато придобиват доставки или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, параграф 1, точка 14, буква а).

Освен това възлагащите органи изпълняват своите задължения по настоящата директива, когато придобиват строителство, доставки или услуги посредством поръчки, възложени от централен орган за покупки, при използване на динамични системи за покупки, които се управляват от централен орган за покупки, или, в рамките на предвиденото в член 33, параграф 2, втора алинея, при използване на рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, параграф 1, точка 14, буква б).

Съответните възлагащи органи обаче отговарят за спазването на задълженията по настоящата директива по отношение на частите, които провеждат лично, като:

- а) възлагане на поръчка в рамките на динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки;
- б) подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки;
- в) определяне, съгласно член 33, параграф 4, буква а) или б), на икономическия оператор от тези, които са страна по рамковото споразумение, който да изпълни дадена задача по рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки.

3. Всички процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от централен орган за покупки, се провеждат чрез използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията по член 22.

4. Възлагащите органи могат, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури, да възложат на централен орган за покупки обществена поръчка, която има за предмет услуга за изпълнение на централизираните дейности по закупуване.

Такива обществени поръчки за услуга могат да включват и предоставянето на подпомагащи дейности по закупуване.

Член 38

Единични съвместни обществени поръчки

1. Два или повече възлагащи органа могат да се споразумеят за съвместното изпълнение на определени обществени поръчки.

2. Когато процедурата за възлагане на обществена поръчка се провежда изцяло съвместно от името на всички заинтересовани възлагащи органи и за тяхна сметка, тези органи носят обща отговорност за изпълнението на задълженията си по настоящата директива. Това важи и за случаите, в които един от възлагащите органи управлява процедурата, като представлява едновременно себе си и другите заинтересовани възлагащи органи.

Когато процедурата за възлагане на обществена поръчка не се провежда изцяло от името на всички заинтересовани възлагащи органи и за тяхна сметка, тези органи носят обща отговорност единствено за онези части, които се провеждат съвместно. Всеки възлагащ орган носи цялата отговорност за изпълнението на задълженията си по настоящата директива по отношение на частите, които провежда от свое име и за своя сметка.

Член 39

Поръчки с участието на възлагащи органи от различни държави членки

1. Без да се засяга член 12, възлагащи органи от различни държави членки могат съвместно да възлагат обществени поръчки, като използват един от предвидените в настоящия член механизми.

Възлагащите органи не може да използват предвидените в настоящия член механизми, с цел да избегнат прилагането на задължителни разпоредби на публичното право в съответствие с правото на Съюза, които са приложими към тях в тяхната държава членка.

2. Държавите членки не забраняват на своите възлагащи органи да използват централизираните дейности по закупуване, предлагани от централни органи за покупки, които са установени в друга държава членка

По отношение на централизираните дейности по закупуване, предлагани от централен орган за покупки, който е установен в държава членка, различна от държавата на възлагащия орган, държавите членки могат обаче по свой избор да предвидят техните възлагащи органи да използват единствено централизираните дейности по закупуване, определени в член 2, параграф 1, точка 14, буква а) или б).

3. Предоставянето на централизираните дейности по закупуване от централен орган за покупки, установен в друга държава членка, се извършва в съответствие с националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки.

Националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки, се прилагат също по отношение на:

- а) възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки;

б) подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение;

в) определянето съгласно член 33, параграф 4, буква а) или б) на икономическия оператор от тези, които са страна по рамковото споразумение, който да изпълни дадена задача.

4. Няколко възлагащи органа от различни държави членки могат да възлагат съвместно обществени поръчки, да сключват рамкови споразумения или да управляват динамична система за покупки. Те могат също така, в рамките на предвиденото в член 33, параграф 2, втора алинея, да възлагат поръчки съгласно рамковото споразумение или в рамките на динамичната система за покупки. Освен ако необходимите елементи не са уредени от международно споразумение, сключено между заинтересованите държави членки, участващите възлагащи органи сключват споразумение, с което се определят:

а) отговорностите на страните и съответните приложими национални разпоредби;

б) вътрешната организация на процедурата за възлагане на обществена поръчка, включително управлението на процедурата, разпределението на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, както и сключването на договорите.

Участващ възлагащ орган изпълнява задълженията си по настоящата директива, когато закупува строителство, доставки или услуги от възлагащ орган, който отговаря за процедурата за възлагане на обществена поръчка. Когато определят отговорностите и приложимото национално право по буква а), участващите възлагащи органи могат да разпределят конкретни отговорности помежду си и да определят приложимите разпоредби на националното право на своите съответни държави членки. Определянето на отговорностите и приложимото национално право се посочват в документацията за обществената поръчка при съвместното възлагане на обществени поръчки.

5. Когато няколко възлагащи органа от различни държави членки учредяват съвместно образувание, включително европейски групи за териториално сътрудничество по смисъла на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, или други образувания, създадени съгласно правото на Съюза, участващите възлагащи органи се договарят посредством решение на компетентния орган на съвместното образувание относно приложимите национални правила за възлагане на обществени поръчки на една от следните държави членки:

а) националните разпоредби на държавата членка, в която се намира седалището на съвместното образувание;

б) националните разпоредби на държавата членка, в която съвместното образувание осъществява своята дейност.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

Договореностите по първа алинея може да се прилагат за неограничен срок, когато това е предвидено в учредителния акт на съвместното образувание, или да бъдат ограничени за определен срок, за определени видове поръчки или за възлагането на една или повече отделни поръчки.

ГЛАВА III

Провеждане на процедурата

Раздел 1

Подготовка

Член 40

Предварителни пазарни консултации

Преди да открият процедура за възлагане на обществена поръчка, възлагащите органи могат да проведат пазарни консултации с цел подготовка на възлагането на обществената поръчка и информиране на икономическите оператори за своите планове и изисквания във връзка с обществената поръчка.

За тази цел възлагащите органи могат например да потърсят или приемат съвети от независими експерти или органи или от участници на пазара. Тези съвети могат да се използват при планирането и провеждането на процедурата за възлагане на обществена поръчка, при условие че не водят до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.

Член 41

Предварително участие на кандидати или оференти

Когато кандидат, оферент или предприятие, свързано с кандидат или оферент, съветва възлагащия орган при условията на член 40 или в други случаи, или по друг начин участва в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка, възлагащият орган взема съответните мерки, за да гарантира, че участието на този кандидат или оферент не нарушава конкуренцията.

Тези мерки включват съобщаване на другите кандидати и оференти на съответната информация, разменена в контекста на участието на кандидата или оферента в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка или получена в резултат от неговото участие, и определянето на подходящи срокове за получаването на оферти. Въпросният кандидат или оферент се изключва от процедурата само когато няма други начини да се осигури изпълнението на задължението за спазване на принципа за равнопоставеност.

Преди всяко такова изключване на кандидатите или оферентите задължително се предоставя възможност да докажат, че тяхното участие в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка не може да наруши конкуренцията. Вземите мерки се документират в индивидуалния доклад, който се изисква съгласно член 84.

Член 42

Технически спецификации

1. Техническите спецификации, определени в приложение VII, точка 1, се посочват в документацията за обществената поръчка. В техническите спецификации се определят необходимите характеристики на строителството, услугата или доставката.

Тези характеристики могат да се отнасят и до специфичния процес или метод за производство или предоставяне на заявеното строителство, доставки или услуги, или до специфичен процес на друг етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики, при условие че са свързани с предмета на поръчката и са пропорционални на нейната стойност и цели.

Техническите спецификации могат също така посочват дали ще бъде необходимо прехвърляне на права върху интелектуалната собственост.

За всички обществени поръчки, които са предназначени за използване от физически лица – независимо дали става въпрос за масовия потребител или за персонала на възлагащия орган, техническите спецификации се изготвят така, че — освен в надлежно обосновани случаи — да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители.

Когато задължителни изисквания за достъпност са приети с правен акт на Съюза, техническите спецификации се определят с препратка към тези изисквания, когато става въпроса за критерии за достъпност за хора с увреждания или за предназначение за всички потребители.

2. Техническите спецификации трябва да осигуряват равен достъп на икономическите оператори до процедурата за възлагане на обществената поръчка и да не водят до създаване на необосновани пречки пред възлагането на обществената поръчка в условията на конкуренция.

3. Без да се засягат задължителните национални технически правила, доколкото те съответстват на правото на Съюза, техническите спецификации се определят по един от следните начини:

- а) посредством изисквания за работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните характеристики, при условие че параметрите са достатъчно точно определени, за да позволят на оферентите да определят предмета на поръчката, а на възлагащите органи — да възложат поръчката;
- б) чрез препратка към техническите спецификации и в ред по тяхното предимство — на националните стандарти, които транспонират европейски стандарти, европейски технически оценки, общи технически спецификации, международни стандарти, други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или когато няма такива — чрез препратка към националните стандарти, националните

технически одобрения или националните технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на доставките; при всяка препратка се добавят думите „или еквивалентно(и)“;

- в) по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, посочени в буква а) — с препратка към техническите спецификации, посочени в буква б), като средство да се въведе презумпция за съответствие с тези изисквания за работните характеристики или функционални изисквания;
- г) чрез препратка към техническите спецификации, посочени в буква б), за едни характеристики, а за други — чрез препратка към изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, посочени в буква а).

4. Освен ако това не е обосновано от предмета на поръчката, техническите спецификации не могат да посочват конкретен модел или източник, или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен икономически оператор, нито търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или отстраняване на някои предприятия или някои продукти. Подобно посочване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо съгласно параграф 3. Към това посочване се добавят думите „или еквивалентно(и)“.

5. Когато възлагащ орган използва възможността за препратка към техническите спецификации съгласно параграф 3, буква б), той не може да отхвърли оферта с аргумента, че оферираното строителство, доставки или услуги не съответства на техническите спецификации, към които е препратил, ако оферентът докаже в своята оферта по какъвто и да било подходящ начин, включително чрез доказателствата по член 44, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин изискванията, определени от техническите спецификации.

6. Когато възлагащ орган използва възможността по параграф 3, буква а) да формулира технически спецификации въз основа на изисквания за работни характеристики или функционални изисквания, той не може да отхвърли оферта за строителство, доставки или услуги, които съответстват на национален стандарт, транспониращ европейски стандарт, на европейско техническо одобрение, обща техническа спецификация, международен стандарт или технически еталон, установен от европейски орган по стандартизация, ако тези спецификации се отнасят до определените от възлагащия орган изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

В своята оферта оферентът доказва по какъвто и да е подходящ начин, включително по предвидените по член 44, че съответстващото на стандарта строителство, доставка или услуга отговаря на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания на възлагащия орган.

Член 43

Маркировки

1. Когато възлагащите органи възнамеряват да закупят строителство, доставки или услуги с конкретни екологични, социални или други характеристики, в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката те могат да изискват определена маркировка като доказателство, че строителството, услугите или доставките съответстват на изискваните характеристики, при условие че са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) изискванията за маркировката се отнасят единствено до критерии, свързани с предмета на поръчката, и са подходящи за определяне на характеристиките на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката;
- б) изискванията за маркировката се основават на обективно проверими и недискриминационни критерии;
- в) маркировките са установени съгласно открита и прозрачна процедура, в която могат да участват всички заинтересовани страни, включително държавни органи, потребители, социални партньори, производители, дистрибутори и неправителствени организации;
- г) маркировките са достъпни за всички заинтересовани страни;
- д) изискванията за маркировката се определят от трета страна, над която икономическият оператор, кандидатстващ за маркировката, не може да оказва решаващо влияние.

Когато възлагащите органи не изискват строителството, доставките или услугите да отговарят на всички изисквания за маркировка, те определят към кои изисквания за маркировка се препраща.

Възлагащите органи, които изискват определена маркировка, приемат всички маркировки, които потвърждават, че строителството, доставките или услугите отговарят на еквивалентни изисквания за маркировка.

Когато икономическият оператор очевидно не може да получи конкретната маркировка, определена от възлагащия орган, или еквивалентна маркировка в съответния срок по независещи от него причини, възлагащият орган приема други подходящи доказателства, които могат да включват техническото досие на производителя, при условие че съответният икономически оператор докаже, че строителството, доставките или услугите, които трябва да достави, отговарят на изискванията на конкретната маркировка или на конкретните изисквания, посочени от възлагащия орган.

2. Когато дадена маркировка отговаря на условията, предвидени в параграф 1, букви б), в), г) и д), но също така поставя изисквания, които не са свързани с предмета на поръчката, възлагащите органи не изискват самата маркировка, а могат да определят технически спецификации, като препращат само към онези подробни спецификации на маркировката или,

когато е необходимо, към части от тях, които са свързани с предмета на поръчката и са подходящи за определяне на характеристиките на този предмет.

Член 44

Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства

1. Възлагащите органи могат да изискват от икономическите оператори да представят протокол от изпитване от орган за оценяване на съответствието или сертификат, издаден от такъв орган, като доказателство за съответствие с изискванията или критериите, посочени в техническите спецификации, в критериите за възлагане или в условията за изпълнение на поръчката.

Когато възлагащите органи изискват представянето на сертификати, изготвени от конкретен орган за оценяване на съответствието, те приемат и сертификати от други еквивалентни органи за оценяване на съответствието.

За целите на настоящия параграф орган за оценяване на съответствието е орган, който изпълнява дейности по оценяване на съответствието, в това число калибриране, изпитване, сертифициране и проверка, и е акредитиран съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

2. Възлагащите органи приемат други подходящи доказателства освен тези по параграф 1, като техническо досие на производителя, когато заинтересованият икономически оператор няма достъп до сертификатите или протоколите от изпитване по параграф 1 или няма възможност да ги получи в съответните срокове, в случай че няма достъп до тях по независещи от него причини и при условие че заинтересованият икономически оператор докаже, че строителството, доставките и услугите отговарят на изискванията или критериите, установени в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката.

3. Държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всяка информация, свързана с доказателствата и документите, подадени в съответствие с член 42, параграф 6, член 43 и параграфи 1 и 2 от настоящия член. Компетентните органи на държавата членка, в която е установен икономическият оператор, предоставят тази информация в съответствие с член 86.

Член 45

Варианти

1. Възлагащите органи могат да разрешават на оферентите или да изискват от тях да представят варианти. Те посочват дали разрешават или изискват варианти в обявлението за поръчката или, когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура — в поканата за потвърждаване на интерес. Представянето на варианти не се разрешава без такова посочване. Вариантите трябва да са свързани с предмета на поръчката.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

2. Възлагащите органи, които разрешават или изискват варианти, посочват в документацията за обществената поръчка минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, както и всички конкретни изисквания за тяхното представяне, по-специално дали могат да се представят варианти единствено в случай, че се представя и оферта, която не е вариант. Те гарантират също, че избраните критерии за възлагане могат да се прилагат както към вариантите, които отговарят на тези минимални изисквания, така и към редовните оферти, които не са варианти.

3. За разглеждане се приемат само варианти, които отговарят на предвидените от възлагащите органи минимални изисквания.

При процедури за възлагане на обществени поръчки за доставки или услуги възлагащите органи, които са разрешили или изисквали представянето на варианти, не могат да отхвърлят вариант само на основание, че изборът му би довел до сключването на договор за услуги вместо на договор за обществена поръчка за доставка или обратното — на договор за доставка вместо на договор за обществена поръчка за услуги.

Член 46

Разделяне на поръчките на обособени позиции

1. Възлагащите органи могат да решат да възложат поръчка под формата на отделни обособени позиции и могат да определят размера и предмета на тези обособени позиции.

Освен при поръчките, чието разделяне е задължително съгласно параграф 4 от настоящия член, възлагащите органи посочват основните причини за решението да не разделят поръчката на обособени позиции, като те се включват в документацията за обществената поръчка или в индивидуалния доклад по член 84.

2. Възлагащите органи посочват в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции.

Възлагащите органи могат, дори когато е разрешено оферти да се подават за няколко или за всички обособени позиции, да ограничат броя обособени позиции, които могат да бъдат възложени на един оферент, при условие че максималният брой обособени позиции на оферент е посочен в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес. Когато прилагането на критериите за възлагане би могло да доведе до възлагане на по-голям от максималния брой обособени позиции на един оферент, възлагащите органи посочват в документацията за обществената поръчка обективните и недискриминационни критерии или правила, които възнамеряват да приложат, за да определят кои обособени позиции да възложат.

3. Когато е възможно повече от една обособена позиция да бъде възложена на един оферент, държавите членки могат да

осигурят на възлагащите органи възможност да възлагат поръчки, като съчетават няколко или всички обособени позиции, при условие че в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес са посочили, че си запазват тази възможност, и са посочили и обособените позиции или групите от обособени позиции, които могат да бъдат комбинирани.

4. Държавите членки могат да прилагат втора алинея от параграф 1, като направят задължително възлагането на поръчки под формата на отделни обособени позиции при условия, които се посочват в съответствие с националното им право при спазване на правото на Съюза. В такъв случай се прилага също така първа алинея от параграф 2 и когато е целесъобразно, параграф 3.

Член 47

Определяне на срокове

1. При определяне на сроковете за получаване на оферти и заявления за участие възлагащите органи отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове, определени в членове 27—31.

2. Когато офертите могат да се съставят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите, съпътстващи документацията за обществената поръчка, сроковете за получаването на оферти, които не могат да бъдат по-дълги от посочените в членове 27—31 минимални срокове, се определят така, че всички заинтересовани икономически оператори да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите.

3. Възлагащите органи удължават сроковете за получаване на офертите, така че всички заинтересовани икономически оператори да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите, в следните случаи:

а) когато по независимо какви причини допълнителната информация, въпреки че е поискана своевременно от икономическия оператор, не бъде представена най-късно шест дни преди изтичането на срока за получаване на офертите. В случай на ускорена процедура по член 27, параграф 3 и член 28, параграф 6 този срок е четири дни;

б) когато са внесени съществени промени в документацията за обществената поръчка.

Удължаването на срока трябва да е пропорционално на значимостта на информацията или промяната.

От възлагащите органи не се изисква да удължават сроковете, когато допълнителната информация не е била поискана своевременно или когато нейното значение за изготвянето на оферти е незначително.

Раздел 2

Публикуване и прозрачност

Член 48

Обявления за предварителна информация

1. Възлагащите органи могат да оповестяват своите намерения за планирани обществени поръчки чрез публикуването на обявление за предварителна информация. Тези обявления съдържат информацията, посочена в част Б, раздел I от приложение V. Те се публикуват от Службата за публикации на Европейския съюз или от възлагащите органи в техните профили на купувачи в съответствие с точка 2, буква б) от приложение VIII. Когато обявлението за предварителна информация е публикувано от възлагащите органи в профила им на купувач, те изпращат на Службата за публикации на Европейския съюз съобщение за публикуването в профила си на купувач в съответствие с приложение VIII. Тези съобщения съдържат информацията, посочена в част А от приложение V.

2. За ограничени процедури и състезателни процедури с договаряне нецентралните възлагащи органи могат да използват обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура по член 26, параграф 5, при условие че обявлението отговаря на всички посочени по-долу условия:

- а) да указва изрично доставките, строителството или услугите, които ще са предмет на поръчката, която се възлага;
- б) да посочва, че поръчката ще бъде възложена чрез ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне без по-нататъшно публикуване на покана за участие в състезателна процедура, и да кани заинтересованите икономически оператори да заявят своя интерес;
- в) да съдържа, в допълнение към информацията, посочена в част Б, раздел I от приложение V, информацията, посочена в част Б, раздел II от приложение V;
- г) да е било изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на поканата, посочена в член 54, параграф 1.

Обявленията не се публикуват в профил на купувач. При все това обаче допълнителното публикуване на национално равнище съгласно член 52, ако има такава, може да се извършва в профил на купувач.

Периодът, обхванат от обявлението за предварителна информация, продължава най-много 12 месеца от датата на изпращане на обявлението за публикуване. При обществени поръчки за социални и други специфични услуги обаче обявлението за предварителна информация, посочено в член 75, параграф 1, буква б), може да обхваща период, надвишаващ 12 месеца.

Член 49

Обявления за поръчки

Обявленията за поръчки се използват като покана за участие в състезателна процедура по отношение на всички процедури, без

да се засягат разпоредбите на член 26, параграф 5, втора алинея и член 32. Обявленията за поръчки съдържат информацията, посочена в част В от приложение V, и се публикуват в съответствие с член 51.

Член 50

Обявления за възложени поръчки

1. Не по-късно от 30 дни след сключването на договор за поръчка или на рамково споразумение след решението за възлагане или за сключване, възлагащите органи изпращат обявление за възложена поръчка, съдържащо резултатите от процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Това обявление съдържа информацията, посочена в част Г от приложение V, и се публикуват в съответствие с член 51.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура за съответната поръчка е направена под формата на обявление за предварителна информация и възлагащият орган е решил да не възлага други поръчки по време на периода, обхванат от обявлението за предварителна информация, това се посочва изрично в обявлението за възложена поръчка.

При рамковите споразумения, сключени в съответствие с член 33, възлагащите органи не са задължени да изпращат обявление за резултатите от процедурата за възлагане за всяка поръчка, основаваща се на такова споразумение. Държавите членки могат да предвидят възлагащите органи да групират на тримесечна основа обявленията за резултатите от процедурата за възлагане за поръчките, основаващи се на рамково споразумение. В този случай възлагащите органи изпращат групирани обявления за тримесечието в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

3. Възлагащите органи изпращат обявление за възлагането на поръчките в срок от 30 дни от възлагането на всяка поръчка, която е въз основа на динамична система за покупки. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групирани обявления за тримесечието в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

4. Определена информация за възлагането на поръчката или за сключването на рамковото споразумение може да не бъде публикувана, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществен интерес поради други причини, би увредило законните търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

Член 51

Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията по членове 48, 49 и 50 трябва да съдържат информацията, посочена в приложение V, под формата на стандартни образци, включително стандартните образци за внасяне на поправки.

Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 89, параграф 2.

2. Обявленията по членове 48, 49 и 50 се изготвят, предават се на Службата за публикации на Европейския съюз чрез електронни средства и се публикуват в съответствие с приложение VIII. Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз се поемат от Съюза.

3. Обявленията по членове 48, 49 и 50 се публикуват без съкращения на официалния език или официалните езици на институциите на Съюза, избрани от възлагащия орган. Текстът на този език или на тези езици представлява единственият автентичен текст. Обобщение на важните елементи на всяко обявление се публикува на останалите официални езици на институциите на Съюза.

4. Службата за публикации на Европейския съюз гарантира, че пълният текст и обобщението на обявленията за предварителна информация по член 48, параграф 2 и поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки, по член 34, параграф 4, буква а) продължават да се публикуват:

- а) при обявления за предварителна информация — в продължение на 12 месеца или до получаване на обявление за възложена поръчка, както е предвидено в член 50, в което се посочва, че по време на 12-месечния период, обхванат от поканата за участие в състезателна процедура, няма да се възлагат други поръчки. При обществени поръчки за социални и други специфични услуги обаче обявлението за предварителна информация, посочено в член 75, параграф 1, буква б), продължава да се публикува до края на първоначално посочения срок на действие или до получаването на обявление за възложена поръчка, както е предвидено в член 50, в което се посочва, че по време на периода, обхванат от поканата за участие в състезателна процедура, няма да се възлагат други поръчки;
 - б) при поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки — през срока на действие на динамичната система за покупки.
5. Възлагащите органи трябва да са в състояние да докажат на кои дати са били изпратени обявленията.

Службата за публикации на Европейския съюз предоставя на възлагащия орган потвърждение за получаване на обявлението и за публикуване на изпратената информация, в което се посочва датата на публикуването. Това потвърждение представлява доказателство за публикуване.

6. Възлагащите органи могат да публикуват обявления за обществени поръчки, за които не се прилага изискването за публикуване по настоящата директива, при условие че тези обявления са изпратени на Службата за публикации на Европейския съюз с електронни средства в съответствие с формата и процедурите за предаване, посочени в приложение VIII.

Член 52

Публикуване на национално равнище

1. Обявленията по членове 48, 49 и 50 и съдържащата се в тях информация не се публикуват на национално равнище преди публикуването по член 51. Независимо от това информацията може да се публикува на национално равнище, когато възлагащите органи не са били уведомени за публикуването в рамките на 48 часа от потвърждаването на получаването на обявлението в съответствие с член 51.

2. Публикуваните на национално равнище обявления не може да съдържат информация, различна от тази в изпратените на Службата за публикации на Европейския съюз обявления или тази, публикувана в профила на купувач, но в тях се посочва датата на изпращане на обявлението на Службата за публикации на Европейския съюз или на публикуването му в профила на купувач.

3. Обявленията за предварителна информация не се публикуват в профила на купувач, преди на Службата за публикации на Европейския съюз да бъде изпратено съобщението за тяхното публикуване в тази форма. В тях се посочва датата на изпращане.

Член 53

Достъп до документацията за обществената поръчка по електронен път

1. Възлагащите органи предоставят неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до документацията за обществената поръчка от датата на публикуване на обявлението в съответствие с член 51 или датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за обществената поръчка.

Когато по една от причините, посочени в член 22, параграф 1, втора алинея, не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за обществената поръчка, възлагащите органи могат да посочат в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес, че съответната документация за обществената поръчка ще бъде изпратена по друг начин, а не чрез електронни средства, в съответствие с параграф 2 от настоящия член. В такъв случай срокът за подаване на оферти се удължава с пет дни, освен при надлежно обосновани неотложни обстоятелства съгласно член 27, параграф 3, член 28, параграф 6 и член 29, параграф 1, четвърта алинея.

Когато не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за обществена поръчка, тъй като възлагащите органи възнамеряват да приложат член 21, параграф 2 от настоящата директива, те посочват в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес какви мерки, насочени към защита на поверителния характер на информацията, е необходимо да бъдат предприети и как може да се получи достъп до съответната документация. В такъв случай срокът за подаване на оферти се удължава с пет дни, освен при надлежно обосновани неотложни обстоятелства съгласно член 27, параграф 3, член 28, параграф 6 и член 29, параграф 1, четвърта алинея.

2. Когато е отправено своевременно искане за това, възлагащите органи осигуряват на всички оференти, участващи в процедурата за възлагане на обществена поръчка, допълнителна информация, отнасяща се до спецификациите и всички съпътстващи документи, не по-късно от шест дни преди определения срок за получаване на офертите. В случай на ускорена процедура по член 27, параграф 3 и член 28, параграф 6 този срок е четири дни.

Член 54

Покани до кандидатите

1. При ограничените процедури, процедурите на състезателен диалог, партньорствата за иновации и състезателните процедури с договаряне възлагащите органи приканват едновременно и в писмена форма избраните кандидати да подадат своите оферти или, в случай на състезателен диалог — да вземат участие в диалога.

Когато обявление за предварителна информация се използва като покана за участие в състезателна процедура съгласно член 48, параграф 2, възлагащите органи приканват едновременно и в писмена форма изразилите интерес икономически оператори да потвърдят своя интерес.

2. В поканите по параграф 1 от настоящия член се посочва електронният адрес, на който е предоставен пряк достъп с електронни средства до документацията за обществената поръчка. Поканите се придружават от документацията за обществената поръчка, когато до тази документация не е осигурен неограничен и пълен безплатен пряк достъп по причините, посочени в член 53, параграф 1, втора или трета алинея, и тя не е била вече предоставена по друг начин. Освен това поканите по параграф 1 от настоящия член съдържат информацията, посочена в приложение IX.

Член 55

Информирание на кандидатите и оферентите

1. Възлагащите органи възможно най-бързо информират всеки кандидат и оферент за решенията, взети във връзка със сключването на рамково споразумение, възлагането на обществена поръчка или допускането до динамична система за покупки, включително и за основанията за всяко решение да не се сключва рамково споразумение, да не се възлага обществена поръчка, за която е имало покана за участие в състезателна процедура, да се започне отново процедурата или да не се въвежда динамична система за покупки.

2. По искане на съответния кандидат или оферент възлагащият орган, по най-бързия възможен начин и във всички случаи не по-късно от 15 дни след получаване на писменото искане, уведомява:

а) всеки неуспял кандидат за причините за отхвърляне на неговото заявление за участие;

б) всеки неуспял оферент за причините за отхвърляне на неговата оферта, включително в случаите, посочени в член 42, параграфи 5 и 6 — за причините за решението си да счете офертата за нееквивалентна или за решението си, че строителството, доставките или услугите не отговарят на изискванията за работни характеристики или на функционалните изисквания;

в) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за характеристиките и относителните предимства на избраната оферта, както и за името на спечелилия оферент или страните по рамковото споразумение;

г) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за провеждането и хода на договарянето и диалога с оферентите.

3. Възлагащите органи могат да решат да откажат достъп до определена информация по параграфи 1 и 2, свързана с възлагането на поръчката, сключването на рамкови споразумения или допускането до динамична система за покупки, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществен интерес поради други причини, би увредило законните търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

Раздел 3

Избор на участници и възлагане на поръчки

Член 56

Общи принципи

1. Поръчките се възлагат въз основа на критериите, определени в съответствие с членове 67—69, при условие че възлагащият орган се е уверил в съответствие с членове 59—61, че са изпълнени всички условия по-долу:

а) офертата съответства на изискванията, условията и критериите, посочени в обявлението за поръчката или поканата за потвърждаване на интерес и в документацията за обществената поръчка, като се взема под внимание, където е приложимо, член 45;

б) офертата е подадена от оферент, който не е изключен в съответствие с член 57 и който отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган в съответствие с член 58 и, където е приложимо, на недискриминационните правила и критериите по член 65.

Възлагащите органи могат да решат да не възлагат поръчка на оферента, подал икономически най-изгодната оферта, когато са установили, че офертата не отговаря на приложимите задължения, посочени в член 18, параграф 2.

2. При откритите процедури възлагащите органи могат да решат да разгледат офертите, преди да са се уверили в липсата на основания за изключване и изпълнението на критериите за подбор в съответствие с членове 57—64. Когато използват тази възможност, те гарантират, че проверката за липса на основания за изключване и за изпълнението на критериите за подбор се извършва по безпристрастен и прозрачен начин, така че нито една обществена поръчка да не се възлага на оферент, който би следвало да е изключен съгласно член 57 или който не отговаря на критериите за подбор, определени от възлагащия орган.

Държавите членки могат да изключат използването на процедурата по първа алинея за определени видове обществени поръчки или при специални обстоятелства или да го ограничат до такива поръчки или обстоятелства.

3. Когато информацията или документацията, която трябва да бъде представена от икономическите оператори, е или изглежда непълна или погрешна или когато липсват конкретни документи, възлагащите органи могат, освен ако националното право, прието в изпълнение на настоящата директива, не предвижда друго, да поискат от съответните икономически оператори да представят, допълнят, пояснят или попълнят съответната информация или документация в подходящ срок, при условие че исканията за това са отправени в пълно съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 във връзка с изменение на списъка в приложение X, когато това е необходимо, с цел добавяне на нови международни споразумения, ратифицирани от всички държави членки, или когато посочени съществуващи международни споразумения вече не са ратифицирани от всички държави членки или са претърпели други изменения, например по отношение на техния обхват, съдържание или наименование.

Подраздел 1

Критерии за качествен подбор

Член 57

Основания за изключване

1. Възлагащите органи изключват икономически оператор от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, когато са установили, чрез проверка в съответствие с членове 59, 60 и 61, или когато са узнали по друг начин, че този икономически оператор е осъден с окончателна присъда на едно от следните основания:

- а) участие в престъпна организация по смисъла на член 2 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета ⁽¹⁾;
- б) корупция по смисъла на член 3 от Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на

⁽¹⁾ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз ⁽²⁾, и член 2, параграф 1 от Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета ⁽³⁾, както и корупция по смисъла на националното законодателство на възлагащия орган или на икономическия оператор;

- в) измама по смисъла на член 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности ⁽⁴⁾;
- г) терористични престъпления или престъпления, които са свързани с терористични дейности, по смисъла съответно на членове 1 и 3 от Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета ⁽⁵⁾, или подбудителство, помагачество или съучастие или опит за извършване на престъпление, както е посочено в член 4 от същото рамково решение;
- д) изпиране на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на член 1 от Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾;
- е) детски труд и други форми на трафик на хора по смисъла на член 2 от Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾.

Задължението за изключване на икономически оператор се прилага и когато осъденото с окончателна присъда лице е член на административния, управителния или надзорния орган на този икономически оператор или има правомощия да представява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи.

2. Икономически оператор се изключва от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, когато на възлагащия орган е известно, че този икономически оператор е нарушил задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски и това е установено със съдебно решение или административен акт с окончателен и обвързващ характер в съответствие с правните норми на държавата, в която той е установен, или с тези на държавата членка на възлагащия орган.

Освен това възлагащите органи, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка икономически оператор, когато възлагащият орган може да докаже с подходящи средства, че този икономически оператор е нарушил задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски.

⁽²⁾ ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

⁽³⁾ Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54).

⁽⁴⁾ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

⁽⁵⁾ Рамково решение на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата срещу тероризма (ОВ L 164, 22.6.2002 г., стр. 3).

⁽⁶⁾ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

⁽⁷⁾ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

Настоящият параграф престава да се прилага, когато икономическият оператор изпълни задълженията си, като плати или поеме обвързващ ангажимент да изплати дължимите данъци или социалноосигурителни вноски, включително, когато е приложимо, всякакви начислени лихви или глоби.

3. По изключение държавите членки могат да предвидят дерогация от задължителното изключване по параграфи 1 и 2 по първостепенни причини от обществен интерес, като общественото здраве или защитата на околната среда.

Държавите членки могат също така да предвидят дерогация от задължителното изключване по параграф 2, когато изключването би било явно непропорционално, по-специално когато не са платени само незначителни по размер данъци или социалноосигурителни вноски или когато икономическият оператор е уведомен за точния размер, дължим вследствие на нарушението на задълженията му по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски, в момент, в който не е бил в състояние да вземе мерките, предвидени в параграф 2, трета алинея, преди изтичането на срока за заявяване на участие или, при открити процедури, срока за представяне на офертата.

4. Възлагащите органи, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка всеки икономически оператор, който се намира в което и да е от следните положения:

- а) когато възлагащият орган може да докаже по какъвто и да е подходящ начин нарушение на приложимите задължения по член 18, параграф 2;
- б) когато икономическият оператор е обявен в несъстоятелност или е предмет на процедура по несъстоятелност или ликвидация, когато активите му се управляват от синдик или ликвидатор или от съда, когато има споразумение с кредиторите си, когато стопанската му дейност е прекратена или е в подобно положение, произтичащо от сходна процедура съгласно националните законови и подзаконови разпоредби;
- в) когато възлагащият орган може да докаже по подходящ начин, че икономическият оператор е виновен за тежко професионално нарушение, които поставят под въпрос честността му;
- г) когато възлагащият орган разполага с достатъчно убедителни данни, че икономическият оператор е сключил споразумения с други икономически оператори, насочени към нарушаване на конкуренцията;
- д) когато конфликт на интереси по смисъла на член 24 не може да бъде ефикасно разрешен чрез други мерки с по-ниска степен на намеса;

е) когато нарушението на конкуренцията поради предходното участие на икономическите оператори в подготовката на процедурата за възлагане на обществени поръчки, съгласно посоченото в член 41, не може да бъде поправено с други мерки с по-малка степен на намеса;

ж) когато икономическият оператор е допуснал значителни или трайни недостатъци при изпълнението на съществено изискване в предходен договор за обществена поръчка, предходен договор за поръчка с възложител или предходен договор за концесия, довели до предсрочно прекратяване на този предходен договор, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

з) когато икономическият оператор е виновен за сериозно изопачаване на данни при предоставянето на информацията, необходима за удостоверяване на липсата на основания за изключване или на изпълнението на критериите за подбор, не е предоставил такава информация или не е в състояние да представи придружаващите документи, изисквани съгласно член 59; или

и) когато икономическият оператор се е опитал да упражни неправомерно влияние върху процеса на вземане на решение от възлагащия орган, да получи поверителна информация, която може да му даде неоправдани предимства в процедурата за възлагане на обществена поръчка, или да предостави поради небрежност подвеждаща информация, която може да окаже съществено влияние върху решенията по отношение на изключването, подбора или възлагането.

Независимо от първа алинея, буква б), държавите членки могат да изискват или да предвидят възможност възлагащият орган да не изключва икономически оператор, който се намира в едно от положенията по посочената буква, когато възлагащият орган е установил, че въпросният икономически оператор ще е в състояние да изпълни поръчката, като се взимат предвид приложимите национални правила и мерки за продължаване на стопанската дейност в случаите по буква б).

5. Във всеки момент от процедурата възлагащите органи изключват икономически оператор, ако се окаже, че икономическият оператор, поради свои действия или пропуски преди или по време на процедурата, се намира в едно от положенията, посочени в параграфи 1 и 2.

Във всеки момент от процедурата възлагащите органи могат да изключат, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, икономически оператор, ако се окаже, че икономическият оператор, поради свои действия или пропуски преди или по време на процедурата се намира в едно от положенията, посочени в параграф 4.

6. Всеки икономически оператор, който се намира в едно от положенията по параграфи 1 и 4, може да представи доказателства за това, че предприятието от него мерки са достатъчни за доказване на неговата надеждност, въпреки наличието на съответното основание за изключване. Ако бъде преценено, че тези доказателства са достатъчни, икономическият оператор не се изключва от процедурата за възлагане на обществена поръчка.

За тази цел икономическият оператор доказва, че е платил или е в процес на плащане на обезщетение за всички вреди, настъпили в резултат от престъплението или нарушението, изяснил е изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на разследващите органи, и е взел конкретни технически, организационни и кадрови мерки, които са подходящи за предотвратяването на нови престъпления или нарушения.

Мерките, предприети от икономическите оператори, се оценяват при отчитане на тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с престъплението или нарушението. Ако бъде преценено, че мерките не са достатъчни, икономическият оператор получава становище с мотивите за това решение.

Икономически оператор, който е бил изключен с окончателна присъда от участие в процедури за възлагане на обществени поръчки или концесии, няма право да използва предвидената в настоящия параграф възможност по време на срока на изключването, произтичащ от тази присъда в държавата членка, в която присъдата поражда последици.

7. Държавите членки определят условията за прилагане на настоящия член чрез закони, подзаконови или административни разпоредби при спазване на правото на Съюза. Те определят по-специално максималния срок на изключване, в случай че икономическият оператор не е предприел мерките, посочени в параграф 6, за да докаже своята надеждност. Когато срокът на изключване не е определен с окончателна присъда, той не може да надвишава пет години от датата на осъждането с окончателна присъда в случаите по параграф 1 и три години от датата на съответното събитие в случаите по параграф 4.

Член 58

Критерии за подбор

1. Критериите за подбор могат да се отнасят до:

- а) годността за упражняване на професионалната дейност;
- б) икономическото и финансовото състояние;
- в) техническите и професионалните способности.

Възлагащите органи могат да налагат на икономическите оператори като изисквания за участие само критериите, посочени в параграфи 2, 3 и 4. Възлагащите органи ограничават изискванията само до тези, които са необходими, за да се гарантира, че кандидат или оферент има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка. Всички изисквания трябва да са пропорционални на предмета на поръчката и да са свързани с него.

2. По отношение на годността за упражняване на професионалната дейност възлагащите органи могат да изискват от икономическите оператори да бъдат вписани в един от професионалните или търговските регистри в тяхната държава членка по установяване, както е описано в приложение XI, или да изпълнят всяко друго условие, посочено в същото приложение.

При процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги, когато икономическите оператори трябва да притежават специално разрешение или да членуват в определена организация, за да могат да изпълняват съответната услуга в своята държава по произход, възлагащият орган може да поиска от тях да докажат, че имат такова разрешение или членство.

3. По отношение на икономическото и финансовото състояние възлагащите органи могат да налагат изисквания, с които да се гарантира, че икономическите оператори притежават необходимия икономически и финансов капацитет за изпълнение на поръчката. За тази цел възлагащите органи могат да изискват, по-специално, икономическите оператори да имат определен минимален годишен оборот, включително определен минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката. Освен това възлагащите органи могат да изискат икономическите оператори да предоставят информация относно годишните си отчети, които показват например съотношението между активите и пасивите. Те могат също така да изискват подходящо равнище на застраховката за риска „професионална отговорност“.

Изискваният от икономическите оператори минимален годишен оборот не може да превишава най-много двукратно прогнозна стойност на поръчката, освен в надлежно обосновани случаи, отнасящи се например до конкретните рискове, свързани с естеството на строителството, услугите или доставките. Възлагащият орган посочва основните причини за това изискване в документацията за обществената поръчка или в индивидуалния доклад по член 84.

Така например съотношението между активите и пасивите може да се вземе предвид, когато възлагащият орган уточни методите и критериите за това в документацията за обществената поръчка. Тези методи и критерии трябва да са прозрачни, обективни и недискриминационни.

Когато определена поръчка е разделена на обособени позиции, настоящият член се прилага по отношение на всяка обособена позиция. Възлагащият орган обаче може да определя минималния годишен оборот, изискван от икономическите оператори, по отношение на групи от обособени позиции, в случай че на спечелилия оферент се възлагат няколко обособени позиции за едновременно изпълнение.

Когато поръчки се възлагат въз основа на рамково споразумение след подновяване на състезателната процедура, максималното изискване за годишен оборот по втора алинея от настоящия параграф се изчислява въз основа на очаквания максимален размер на конкретните поръчки, които ще се изпълняват едновременно, или когато той не е известен — въз основа на прогнозната стойност на рамковото споразумение. При динамични системи за покупки максимално изискуемият годишен оборот по втора алинея се изчислява въз основа на очаквания максимален размер на конкретните поръчки, възлагани по тази система.

4. По отношение на техническите и професионалните способности възлагащите органи могат да налагат изисквания, с които да се гарантира, че икономическите оператори притежават необходимите човешки и технически ресурси и опит за изпълнение на поръчката при спазване на подходящ стандарт за качество.

Възлагащите органи могат по-специално да изискват икономическите оператори да притежават достатъчен опит, удостоверен чрез подходящи свидетелства за изпълнени в миналото поръчки. Възлагащият орган може да приеме, че икономическият оператор не притежава необходимите професионални способности, когато е установил, че икономическият оператор има конфликт на интереси, който може да се отрази неблагоприятно на изпълнението на поръчката.

При процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки, изискващи проучване на терена или инсталиране, за услуги или за строителство, професионалните способности на икономическите оператори да предоставят услугата или да изпълнят инсталирането или строежа могат да бъдат оценявани по отношение на техните умения, ефективност, опит и надеждност.

5. Възлагащите органи посочват изискуемите условия за участие, които могат да бъдат изразени като минимални изисквания за допустимост, заедно със съответните доказателства, в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес.

Член 59

Единен европейски документ за обществени поръчки

1. При подаването на заявленията за участие или на офертите възлагащите органи приемат единния европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП), който се състои от актуализирани лични декларации като предварително доказателство вместо издадени от публични органи или трети лица удостоверения, потвърждаващи, че съответният икономически оператор отговаря на което и да е от следните условия:

- а) не се намира в едно от положенията по член 57, при които икономическите оператори е задължително или възможно да бъдат изключени;
- б) отговаря на съответните критерии за подбор, установени в съответствие с член 58;
- в) когато е приложимо, отговаря на обективните правила и критерии, установени в съответствие с член 65.

Когато икономическият оператор използва капацитета на други субекти в съответствие с член 63, ЕЕДОП съдържа също така информацията, посочена в първа алинея от настоящия параграф, по отношение на тези субекти.

В ЕЕДОП се съдържа официално изявление на икономическия оператор, че съответното основание за изключване не се прилага и/или че съответният критерий за подбор е изпълнен, и се предоставя съответната информация, изисквана от възлагащия орган. Освен това в ЕЕДОП се посочва публичният орган или третото лице, отговорни за изготвянето на придружаващия документ, и се съдържа официално изявление в смисъл, че при поискване икономическият оператор ще може незабавно да представи тези придружаващи документи.

Когато възлагащият орган може да получи придружаващите документи чрез пряк достъп до база данни съгласно параграф 5, в ЕЕДОП се съдържа също изискваната за тази цел информация, като интернет адрес на базата данни, евентуални идентификационни данни и, където е приложимо, необходимата декларация за съгласие.

Икономическите оператори могат да използват отново ЕЕДОП, който вече е бил използван при предходни процедури за обществени поръчки, при условие че потвърдят, че съдържащата се в него информация все още е актуална.

2. ЕЕДОП се изготвя въз основа на стандартен образец. Комисията установява стандартния образец чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 89, параграф 3.

ЕЕДОП ще се предоставя единствено в електронен вид.

3. Независимо от член 92 Комисията прави преглед на прилагането на практика на ЕЕДОП, като взема предвид техническото развитие на базите данни в държавите членки, и докладва във връзка с това пред Европейския парламент и Съвета до 18 април 2017 г.

Когато това е целесъобразно, Комисията прави предложения за решения с цел подобряване на трансграничния достъп до тези бази данни и използването на сертификати и свидетелства на вътрешния пазар.

4. Възлагащият орган може да поиска от оферентите и кандидатите във всеки момент от процедурата да представят всички или част от придружаващите документи, когато това е необходимо за осигуряване на правилното провеждане на процедурата.

Преди да възложи поръчката, възлагащият орган изисква от оферента, на когото е решил да я възложи — освен при поръчки въз основа на рамкови споразумения, когато договорите за тези поръчки са сключени в съответствие с член 33, параграф 3 или параграф 4, буква а) — да представи актуални придружаващи документи в съответствие с член 60 и когато е целесъобразно, член 62. Възлагащият орган може да прикани икономическите оператори да допълнят или пояснят сертификатите, получени съгласно членове 60 и 62.

5. Независимо от параграф 4 от икономическите оператори не се изисква да представят придружаващи документи или други документални доказателства, когато и доколкото възлагащият орган има възможност да получи сертификатите или съответната информация чрез пряк и безплатен достъп до национална база данни във всяка държава членка, като национален регистър на обществените поръчки, виртуални досиета на предприятия, електронна система за съхранение на документи или система за предварително класиране.

Независимо от параграф 4 не може да се изисква от икономическите оператори да представят придружаващи документи, когато възлагащият орган, който е възложил поръчката или е сключил рамковото споразумение, вече разполага с тези документи.

За целите на първа алинея държавите членки гарантират, че базите данни, които съдържат съответната информация за икономическите оператори и в които може да бъде направена справка от националните възлагащи органи, могат да бъдат използвани за справки при същите условия и от възлагащите органи на други държави членки.

6. Държавите членки предоставят в e-Certis актуален и пълен списък на базите данни, съдържащи съответната информация за икономическите оператори, в които могат да правят справки възлагащи органи от други държави членки. При поискване държавите членки предоставят на други държави членки всяка информация, отнасяща се до базите данни, посочени в настоящия член.

Член 60

Доказателства

1. Възлагащите органи могат да изискват сертификатите, изявленията и другите доказателства, посочени в параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член и в приложение XII, като доказателства за липсата на основания за изключване по член 57 и за изпълнението на критериите за подбор в съответствие с член 58.

Възлагащите органи не изискват други доказателства, освен посочените в настоящия член и в член 62. Във връзка с член 63 икономическите оператори могат да използват всякакви подходящи средства, за да докажат на възлагащия орган, че ще разполагат с необходимите ресурси.

2. Възлагащите органи приемат следното като достатъчно доказателство за това, че нито един от случаите, посочени в член 57, не се отнася за икономическия оператор:

- а) по отношение на параграф 1 от посочения член — представянето на извлечение от съответния регистър, например съдебен, или ако това е невъзможно, на еквивалентен документ, който е издаден от компетентен съдебен или административен орган в държава членка или държавата по произход или държавата по установяване на икономическия оператор и който доказва, че тези изисквания са изпълнени;
- б) по отношение на параграф 2 и параграф 4, буква б) от посочения член — сертификат, издаден от компетентния орган на съответната държава членка или друга държава;

Когато някоя държава или държава членка не издава такива документи или сертификати или когато те не обхващат всички случаи по член 57, параграфи 1 и 2 и параграф 4, буква б), те могат да бъдат заменени от клетвена декларация, или — в държавите членки или в държавите, в които не съществуват такъв тип декларации — от тържествена декларация, направена от заинтересованото лице пред компетентен съдебен или административен орган, нотариус или компетентен професионален или търговски орган, в държавата членка или държавата по произход или в държавата членка или държавата по установяване на икономическия оператор.

Когато е целесъобразно, държавата членка предоставя официална декларация, в която се посочва, че документите или сертификатите по настоящия параграф не се издават или че те не обхващат всички случаи по член 55, параграфи 1 и 2 и член 57, параграф 4, буква б). Тези официални декларации се предоставят на разположение посредством онлайн хранилището за сертификати (e-Certis), посочено в член 61.

3. Доказателството за икономическото и финансовото състояние на икономическия оператор може по принцип да бъде представено посредством едно или няколко от свидетелствата, изброени в част I от приложение XII.

Когато по някаква основателна причина икономическият оператор не е в състояние да представи поисканите от възлагащия орган свидетелства, той може да докаже своето икономическо и финансово състояние с помощта на всеки друг документ, който възлагащият орган счита за подходящ.

4. Доказателство за техническите способности на икономическите оператори може да бъде представено по един или няколко от начините, изброени в част II от приложение XII, според естеството, количеството или значението и използването на строителството, доставките или услугите.

5. При поискване държавите членки предоставят на други държави членки всяка информация, свързана с основанията за изключване, изброени в член 57, годността за упражняване на професионалната дейност и финансовия и технически капацитет на оферентите по член 58, както и всяка информация, свързана с доказателствата, посочени в настоящия член.

Член 61

Онлайн хранилище за сертификати (e-Certis)

1. За улесняване на трансграничното оферирание държавите членки осигуряват постоянното актуализиране на информацията по отношение на сертификатите и другите форми на документални доказателства, въвеждана в създаденото от Комисията онлайн хранилище за сертификати (e-Certis).

2. Възлагащите органи използват e-Certis и изискват предимно такива видове сертификати или форми на документални доказателства, които са обхванати от e-Certis.

3. Комисията осигурява в e-Certis версиите на всички езици на ЕЕДОР.

Член 62

Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

1. Когато възлагащите органи изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи и доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени стандарти за осигуряване на качеството, включително тези за достъпност за хора с увреждания, те се позовават на системите за осигуряване на качеството, основани на съответните серии европейски стандарти, сертифицирани от акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки. Възлагащите органи приемат и други доказателства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството, когато съответният икономически оператор е нямал възможност да получи такива сертификати в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че икономическият оператор докаже, че предложените мерки за осигуряване на качеството отговарят на необходимите стандарти за осигуряване на качеството.

2. Когато възлагащите органи изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи и доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени системи или стандарти за екологично управление, те се позовават на Схемата на Съюза за управление по околна среда и одит (EMAS) или на други системи за екологично управление, признати в съответствие с член 45 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 или други стандарти за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти на акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

Възлагащият орган приема и други доказателства за еквивалентни мерки за екологично управление, когато даден икономически оператор очевидно е нямал достъп до такива сертификати или е нямал възможност да ги получи в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че икономическият оператор докаже, че тези мерки са еквивалентни на изискваните съгласно приложимата система или стандарт за екологично управление.

3. В съответствие с член 86 държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всякаква информация, отнасяща се до документите, представени като доказателство за съответствие със стандартите за качество и екологичните стандарти по параграфи 1 и 2.

Член 63

Използване на капацитета на други субекти

1. По отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, установени съгласно член 58, параграф 3, и критериите, свързани с техническите и професионалните способности, установени съгласно член 58, параграф 4, икономически оператор може, когато е целесъобразно и за конкретна поръчка, да използва капацитета на други субекти, независимо от правния характер на отношенията му с тях. По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация, посочени в част II, буква е) от приложение XII, или със

съответния професионален опит, икономическите оператори могат обаче да използват капацитета на други субекти само когато последните ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет. Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той доказва на възлагащия орган, че ще разполага с необходимите ресурси, например като представя доказателство за поетия от посочените субекти ангажимент за тази цел.

Възлагащият орган проверява в съответствие с членове 59, 60 и 61 дали другите субекти, чийто капацитет икономическият оператор възнамерява да използва, отговарят на съответните критерии за подбор и дали има основания за изключване съгласно член 57. Възлагащият орган изисква от икономическия оператор да замени субект, който не отговаря на съответния критерий за подбор или по отношение на който има задължителни основания за изключване. Възлагащият орган може да изиска от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има незадължителни основания за изключване, или държава членка може да изиска от възлагащия орган да изиска това.

Когато икономическият оператор използва капацитета на други субекти по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, възлагащият орган може да изиска икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, посочена в член 19, параграф 2, може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

2. При поръчки за строителство, поръчки за услуги и операции, свързани с проучване на терена или инсталиране в контекста на поръчка за доставки, възлагащите органи могат да изискват определени операции от критично значение да бъдат извършвани пряко от самия оферент или, когато офертата е подадена от група от икономически оператори по член 19, параграф 2 — от участник в тази група.

Член 64

Официални списъци на одобрените икономически оператори и сертифициране от органи, учредени в съответствие с публичното или частното право

1. Държавите членки могат да изготвят или поддържат официални списъци на одобрените изпълнители и доставчици на стоки или услуги или да предвиждат сертифициране от сертифициращи органи в съответствие с европейските стандарти за сертифициране по смисъла на приложение VII.

Те уведомяват Комисията и другите държави членки за адреса на сертифициращия орган или органа, отговарящ за официалните списъци, на който се изпращат заявленията.

2. Държавите членки съобразяват условията за регистрация в официалните списъци по параграф 1 и за издаване на сертификати от сертифициращи органи с разпоредбите на настоящия подраздел.

Държавите членки съобразяват тези условия и с разпоредбите на член 63 по отношение на заявленията за регистрация, подадени от икономически оператори, които са част от група и използват ресурси, предоставени им от други дружества в групата. В такива случаи тези оператори доказват пред органа, който изготвя официалния списък, че ще разполагат с ресурсите през целия срок на валидност на сертификата, удостоверяващ тяхното регистриране в официалния списък, и че през същия период посочените дружества ще продължават да изпълняват изискванията за качествен подбор, включени в официалния списък или сертификата, на които икономическите оператори се основават за регистрацията си.

3. Икономическите оператори, регистрирани в официалните списъци или притежаващи сертификат, могат за всяка отделна поръчка да представят на възлагащия орган сертификат за регистрация, издаден от компетентния орган, или сертификата, издаден от компетентния сертифициращ орган.

В сертификатите се посочват свидетелствата, които са дали възможност на тези икономически оператори да бъдат регистрирани в официалния списък или да бъдат сертифицирани, както и дадената по този списък класификация.

4. Удостоверената регистрация в официални списъци от компетентните органи или сертификатът, издаден от сертифициращия орган, създават презумпция за съответствие с изискванията за качествен подбор, предвидени от официалния списък или сертификата.

5. Информацията, която може да бъде извлечена от регистрация в официални списъци или сертифициране, не може да бъде оспорвана без наличието на основание. По повод възлагането на обществена поръчка от всеки регистриран икономически оператор може да се изисква допълнително удостоверение, свързано с плащането на социалноосигурителни вноски и данъци.

Възлагащите органи на други държави членки прилагат параграф 3 и първа алинея от настоящия параграф единствено в полза на икономически оператори, установени в държавата членка, която поддържа официалния списък.

6. Изискванията за доказване във връзка с критериите за качествен подбор, включени в официалния списък или сертификата, трябва да съответстват на разпоредбите на член 60 и когато е целесъобразно, на член 62. За всяка регистрация на икономически оператори от други държави членки в официален списък или за тяхното сертифициране не се изискват допълнителни доказателства или изявления, различни от исканите от националните икономически оператори.

Икономическите оператори могат да поискат във всеки един момент да бъдат регистрирани в официален списък или да им бъде издаден сертификат. Те биват информирани в разумно кратък срок за решението на органа, който изготвя официалния списък, или на компетентния сертифициращ орган.

7. Икономическите оператори от други държави членки не са задължени да преминават през процеса на регистриране или сертифициране, за да участват в обществена поръчка. Възлагащите органи признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки. Те приемат също и други еквивалентни доказателства.

8. Държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всяка информация, отнасяща се до документите, представени като доказателство, че икономическите оператори изпълняват изискванията за регистриране в официалния списък на одобрените икономически оператори, или като доказателство, че икономическите оператори от друга държава членка притежават еквивалентен сертификат.

Подраздел 2

Намаляване на броя на кандидатите, офертите и решенията

Член 65

Намаляване на броя на квалифицираните кандидати, които да бъдат поканени за участие

1. При ограничените процедури, състезателните процедури на договаряне, процедурите на състезателен диалог и партньорствата за иновации възлагащите органи могат да ограничават броя на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор, които ще поканят за представяне на оферти или за провеждане на диалог, при условие че е налице минималният брой квалифицирани кандидати съгласно параграф 2.

2. В обявлението за обществена поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес възлагащите органи посочват обективните и недискриминационни критерии или правила, които възнамеряват да прилагат, минималния брой кандидати, които възнамеряват да поканят и, когато е целесъобразно, максималния им брой.

При ограничената процедура минималният брой кандидати е пет. При състезателната процедура на договаряне, процедурата на състезателен диалог и партньорството за иновации минималният брой кандидати е трима. При всички случаи броят на поканените кандидати трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

Възлагащите органи канят поне минималния брой кандидати. Въпреки това, когато броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор и на минималните изисквания за допустимост по член 58, параграф 5, е под минималния брой, възлагащият орган може да продължи процедурата, като покани кандидатите, които притежават изисквания капацитет. В контекста на същата процедура възлагащият орган не включва други икономически оператори, които не са заявили участие, или кандидати, които не притежават изисквания капацитет.

Член 66

Намаляване на броя на офертите и решенията

Когато възлагащите органи използват възможността за намаляване на броя на офертите, които подлежат на договаряне съгласно член 29, параграф 6, или на решенията, които трябва да бъдат обсъдени съгласно член 30, параграф 4, те правят това, като прилагат критериите за възлагане, посочени в документацията за обществената поръчка. На крайния етап полученият брой трябва да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно оферти, решения или квалифицирани кандидати.

Подраздел 3

Възлагане на поръчките

Член 67

Критерии за възлагане на поръчките

1. Без да се засягат националните закони, подзаконови или административни разпоредби относно цената на определени доставки или възнаграждението за определени услуги, възлагащите органи възлагат обществените поръчки въз основа на критерия за икономически най-изгодната оферта.

2. Икономически най-изгодната оферта от гледна точка на възлагащия орган се определя въз основа на цената или разходите, като се използва подход на разходната ефективност, например разходите за целия жизнен цикъл в съответствие с член 68, и може да включва критерия за най-доброто съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на критерии, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на въпросната обществена поръчка. Тези критерии могат да включват например:

- а) качество, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и търговия и условията за нея;
- б) организация, квалификация и опит на персонала, на когото е възложено изпълнението на поръчката, когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху нивото на изпълнение на поръчката; или
- в) обслужване след продажбата и техническа помощ, условия за доставка като дата на доставка, процес на доставка и срок на доставка или срок на завършване.

Елементът, свързан с разходите, може също така да приема формата на фиксирана цена или разходи, въз основа на което икономическите оператори ще се състезават само по отношение на критериите за качество.

Държавите членки могат да предвидят, че възлагащите органи не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да ограничат тяхното използване до определени категории възлагащи органи или определени видове поръчки.

3. Приема се, че критериите за възлагане са свързани с предмета на обществената поръчка, когато се отнасят до строителството, доставките или услугите, които трябва да бъдат предоставени в рамките на тази поръчка във всички отношения и на всеки етап от жизнения им цикъл, в това число факторите, свързани със:

- а) специфичния процес на производство, предоставяне или търгуване на това строителство, доставки или услуги; или
- б) специфичен процес, свързан с друг етап от жизнения им цикъл;

дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики.

4. Критериите за възлагане не трябва да водят до предоставянето на възлагащия орган на неограничена свобода на избор. Те трябва да гарантират, че е възможна реална конкуренция, и да се придружават от спецификации, които позволяват ефективната проверка на представената от оферентите информация с цел да се прецени доколко офертите отговарят на критериите за възлагане. При съмнение възлагащите органи проверяват ефективно точността на информацията и доказателствата, предоставени от оферентите.

5. Възлагащият орган посочва в документацията за обществената поръчка относителната тежест, която придава на всеки от критериите, избрани за определяне на икономически най-изгодната оферта, освен когато тя се определя само въз основа на цената.

Тези тежести могат да се изразят, като се предвиди диапазон с подходяща максимална разлика.

Когато претеглянето не е възможно по обективни причини, възлагащият орган степенува критериите по значение в низходящ ред.

Член 68

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

1. Оценката на разходите за целия жизнен цикъл включва в необходимата степен част или всички от посочените по-долу разходи в рамките на целия жизнен цикъл на продукта, услугата или строителството:

- а) разходи, които се поемат от възлагащия орган или други ползватели, като:
 - i) разходи за придобиване,
 - ii) разходи за използване, като потребление на енергия и други ресурси,
 - iii) разходи за поддръжка,
 - iv) разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране;
- б) разходи, дължащи се на външни екологични фактори, които са свързани с продукта, услугата или строителството по време на целия им жизнен цикъл, при условие че паричната им стойност може да бъде определена и проверена; такива разходи могат да включват разходите, свързани с емисии на парникови газове и други вредни емисии, както и други разходи, свързани със смекчаване на последиците от изменението на климата.

2. Когато възлагащите органи оценяват разходите чрез подхода на оценката на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документацията за обществената поръчка данните, които трябва да бъдат представени от оферентите, и метода, който ще използват за определяне на разходите за целия жизнен цикъл въз основа на тези данни.

Използваният метод за оценка на разходите, дължащи се на външни екологични фактори, трябва да отговаря на всички посочени по-долу условия:

а) основава се на подлежащи на обективна проверка и недискриминационни критерии. По-специално, когато не е утвърден за редовно или продължително прилагане, методът не дава неоправдано предимство на определени икономически оператори и не ги поставя в неизгодно положение;

б) достъпен е за всички заинтересовани лица;

в) изискваните данни могат да бъдат предоставени при полагане на разумни усилия от обичайно добросъвестни икономически оператори, включително икономически оператори от трети държави, които са страна по СДП или по други международни споразумения, с които е обвързан Съюзът.

3. Когато общ метод за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл придобива задължителен характер съгласно законодателен акт на Съюза, този общ метод се прилага за оценката на разходите по време на жизнения цикъл.

Списък на такива законодателни актове и, когато е необходимо, на делегираните актове, с които те се допълват, се съдържа в приложение XIII. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 във връзка с актуализирането на този списък, когато се налага актуализирането му поради приемането на ново законодателство, с което се придава задължителен характер на общ метод, или поради отмяната или изменението на действащи правни актове.

Член 69

Необичайно ниски оферти

1. Възлагащите органи изискват от икономическите оператори да обяснят предложената в офертата цена или разходи, когато офертите изглеждат необичайно ниски спрямо строителството, доставките или услугите.

2. Обясненията по параграф 1 могат да се отнасят по-специално до:

а) икономическите характеристики на производствения процес, на предоставяните услуги или на строителния метод;

б) избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за оферента за предоставянето на продуктите или услугите или за изпълнението на строителството;

в) оригиналното решение, предложено от оферента по отношение на строителството, доставките или услугите;

г) спазването на задълженията по член 18, параграф 2;

д) спазването на задълженията по член 71;

е) възможността оферентът да получи държавна помощ.

3. Възлагащият орган прави оценка на предоставената информация, като се консултира с оферента. Той може да отхвърли офертата само когато представените доказателства не съставляват достатъчно основание за предложените ниски цена или разходи, като се отчитат елементите по параграф 2.

Възлагащите органи отхвърлят офертата, когато са установили, че тя е необичайно ниска, защото не отговаря на приложимите задължения, посочени в член 18, параграф 2.

4. Когато възлагащ орган установи, че дадена оферта е необичайно ниска, защото оферентът е получил държавна помощ, тази оферта може да бъде отхвърлена единствено на това основание само след консултация с оферента, при която последният не може да докаже в достатъчен срок, определен от възлагащия орган, че въпросната помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107 ДФЕС. Когато възлагащият орган отхвърли оферта при тези обстоятелства, той информира Комисията за това.

5. При поискване държавите членки предоставят на други държави членки по линия на административното сътрудничество всяка информация, с която разполагат, като законови и подзаконови разпоредби, общоприложими колективни споразумения или национални технически стандарти, отнасящи се до доказателствата и документите, представени във връзка с изброените в параграф 2 данни.

ГЛАВА IV

Изпълнение на поръчките

Член 70

Условия за изпълнение на поръчките

Възлагащите органи могат да определят специални условия във връзка с изпълнението на обществена поръчка, при условие че те са свързани с предмета на поръчката по смисъла на член 67, параграф 3 и са посочени в поканата за участие в състезателна процедура или в документацията за обществената поръчка. Тези условия могат да включват икономически, свързани с иновациите, екологични, социални или свързани със заетостта съображения.

Член 71

Подизпълнители

1. Компетентните национални органи осигуряват спазването на задълженията по член 18, параграф 2 от страна на подизпълнителите чрез подходящи действия, които действат в рамките на своята отговорност и компетентност.

2. В документацията за обществената поръчка възлагащият орган може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да поиска оферентът да посочи в офертата си дела от поръчката, за който възнамерява да използва трети лица — подизпълнители, както и предлаганите подизпълнители.

3. Държавите членки могат да предвидят, че при заявка от страна на подизпълнителя и когато естеството на поръчката позволява това, възлагащият орган превежда дължимите плащания пряко на подизпълнителя за услугите, доставките или строителството, предоставени на икономическия оператор, на който е възложена обществената поръчка (наричан по-долу „основния изпълнител“). Тези мерки могат да включват подходящи механизми, позволяващи на основния изпълнител да оспори плащания, които не са дължими. Правилата относно този режим на плащане се посочват в документацията за обществената поръчка.

4. Параграфи 1—3 не засягат въпроса за отговорността на основния изпълнител.

5. При обществени поръчки за строителство и по отношение на услуги, които се предоставят на съоръжение под прекия надзор на възлагащия орган, след възлагането на поръчката и най-късно при започването на изпълнението на поръчката, възлагащият орган изисква от основния изпълнител да му посочи името, данните за контакт и представителите на своите подизпълнители, участващи в това строителство или услуги, когато те са известни към този момент. Възлагащият орган изисква от основния изпълнител да го уведомява за всякакви промени в тази информация в хода на изпълнението на поръчката, както и да му предоставя изискваната информация за всички нови подизпълнители, които впоследствие се включват в строителството или предоставянето на услугите.

Независимо от първа алинея държавите членки могат да наложат пряко на основния изпълнител задължението да предоставя необходимата информация.

Когато това е необходимо за целите по параграф 6, буква б) от настоящия член, изискваната информация се придружава от лични декларации на подизпълнителите съгласно предвиденото в член 59. Мерките за прилагане съгласно параграф 8 от настоящия член могат да предвиждат, че подизпълнителите, които се включват след възлагането на поръчката, представят сертификати и други придружаващи документи вместо личните декларации.

Първа алинея не се прилага за доставчиците.

Възлагащите органи могат, по собствена инициатива или по искане на държави членки, да разширят прилагането на задълженията, предвидени в първа алинея, например към:

а) обществени поръчки за доставка, обществени поръчки за услуги, различни от тези за услуги, които се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възлагащия орган или на доставчици, участващи в обществени поръчки за строителство или услуги;

б) подизпълнители на подизпълнители на основния изпълнител, или още по-надолу по веригата от подизпълнители.

6. За да се избегнат нарушения на задълженията по член 18, параграф 2, могат да се предприемат подходящи мерки, например:

а) когато националното право на дадена държава членка предвижда механизъм за обща отговорност между подизпъл-

нителите и основния изпълнител, държавата членка прави необходимото съответните правила да се прилагат при спазване на условията по член 18, параграф 2;

б) в съответствие с членове 59, 60 и 61 възлагащите органи могат, по собствена инициатива или по искане на държави членки, да проверят дали има основания за изключване на подизпълнители в съответствие с член 57. В такъв случай възлагащият орган изисква от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има задължителни основания за изключване. Възлагащият орган може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да изиска от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има незадължителни основания за изключване.

7. Държавите членки могат да предвидят по-строги правила за отговорност в националното си право или да предприемат допълнителни мерки в рамките на националното си право по отношение на преките плащания за подизпълнителите, например като предвидят преки плащания за подизпълнителите, без да е необходимо последните да правят искане за подобно пряко плащане.

8. Държавите членки, които решат да въведат мерките по параграф 3, 5 или 6, уточняват условията за прилагане на тези мерки със закони, подзаконови или административни разпоредби в съответствие с правото на Съюза. При това държавите членки могат да ограничат приложимостта им, например по отношение на определени видове поръчки, определени категории възлагащи органи или икономически оператори или определени суми.

Член 72

Изменение на договорите за поръчка през техния срок на изпълнение

1. Договорите за поръчки и рамковите споразумения могат да бъдат изменени без провеждане на нова процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с настоящата директива в следните случаи:

а) когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация за обществената поръчка чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане, които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. В тях не се предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на поръчката или на рамковото споразумение;

б) за допълнителни строителство, доставки или услуги от първоначалния изпълнител, които са станали необходими и не са включени в първоначалната обществена поръчка, когато смяната на изпълнителя;

- i) не може да се извърши поради икономически или технически причини като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или инсталации, възложени с първоначалната поръчка; и
- ii) би предизвикала значително неудобство или съществено дублиране на разходите на възлагащия орган.

Независимо от това евентуалното увеличение на цената не може да превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната поръчка. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

в) когато са изпълнени всички условия по-долу:

- i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагаш орган не би могъл да предвиди;
 - ii) изменението не променя цялостния характер на поръчката;
 - iii) увеличението на цената не превишава с повече от 50 % стойността на първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;
- г) когато нов изпълнител заменя изпълнителя, на който възлагащият орган първоначално е възложил поръчката, вследствие на:
- i) недвусмислена клауза за преразглеждане или опция в съответствие с буква а);
 - ii) цялостно или частично встъпване в положението на първоначалния изпълнител след корпоративно преструктуриране, включително поглъщания, сливания, придобивания или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който отговаря на първоначално установените критерии за качествен подбор, при условие че това не води до други съществени изменения на договора за поръчка и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или
 - iii) когато възлагащият орган сам поема задълженията на основния изпълнител по отношение на неговите подизпълнители, ако тази възможност е предвидена в националното законодателство съгласно член 71;
- д) когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 4.

Възлагащите органи, които са изменили даден договор за поръчка в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в *Официален вестник на*

Европейския съюз. Това обявление трябва да съдържа информацията, посочена в част Ж от приложение V, и се публикува в съответствие с член 51.

2. В допълнение и без да е необходима проверка на това дали са спазени условията по параграф 4, букви а)–г), договорите за поръчка могат да бъдат изменени, без да е необходимо провеждането на нова процедура в съответствие с настоящата директива, когато стойността на изменението е едновременно под следните две стойности:

- i) праговете по член 4; и
- ii) 10 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за услуги и доставки и под 15 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за строителство.

Изменението обаче не може да променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на нетната обща стойност на последователните изменения.

3. За целите на изчисляването на стойността по параграф 1, букви б) и в) и параграф 2, когато договорът за поръчка съдържа клауза за индексация, за референтна стойност служи актуализираната стойност.

4. Изменението на договор за поръчка или на рамково споразумение по време на техния срок на изпълнение се счита за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато прави договора за поръчката или рамковото споразумение съществено различни по техния характер от първоначално сключените. При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:

- а) изменението въвежда условия, които, ако бяха част от първоначалната процедура за възлагане на обществена поръчка, биха позволили допускането на други кандидати, различни от първоначално избраните, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата, или биха привлекли към участие в процедурата допълнителни кандидати;
- б) изменението променя икономическия баланс на договора за поръчка или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение;
- в) изменението значително разширява обхвата на договора за поръчка или рамковото споразумение;
- г) когато нов изпълнител заменя изпълнителя, на когото възлагащият орган първоначално е възложил поръчката, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).

5. За изменения на разпоредбите на договора за обществена поръчка или на рамково споразумение по време на срока на изпълнение, различни от предвидените в параграфи 1 и 2, е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с настоящата директива.

Член 73

Прекратяване на договорите за поръчка

Държавите членки осигуряват на възлагащите органи възможността, най-малко при следните обстоятелства и при условията, определени от приложимото национално право, да прекратят договор за обществена поръчка по време на неговия срок, когато:

- а) поръчката е претърпяла съществено изменение, което би наложило провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно член 72;
- б) по време на възлагането на поръчката изпълнителят се е намирал в някоя от хипотезите по член 57, параграф 1 и следователно е трябвало да бъде изключен от процедурата за възлагане на обществена поръчка;
- в) поръчката не е следвало да бъде възложена на изпълнителя поради тежко нарушение на задълженията, произтичащи от Договорите и настоящата директива, което е установено от Съда на Европейския съюз в процедура по член 258 ДФЕС.

ДЯЛ III

СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I

Социални и други специфични услуги

Член 74

Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Обществените поръчки за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XIV, се възлагат в съответствие с настоящата глава, когато стойността на поръчките е по-голяма от или равна на прага, посочен в член 4, буква г).

Член 75

Публикуване на обявления

1. Възлагащите органи, които възнамеряват да възложат обществена поръчка за услугите по член 74, оповестяват своето намерение по който и да е от следните начини:

- а) посредством обявление за поръчка, в което се съдържа информацията, посочена в част 3 от приложение V, в съответствие със стандартните образци по член 51; или
- б) посредством обявление за предварителна информация, което се публикува редовно и в което се съдържа информацията, посочена в част II от приложение V. В обявлението за предварителна информация се посочват изрично видовете услуги, които ще бъдат предмет на възлаганите поръчки. В него се посочва, че поръчките ще се възлагат без допълнително публикуване и заинтересованите икономически оператори се приканват да заявят писмено своя интерес.

Първа алинея обаче не се прилага, когато в съответствие с член 32 за възлагането на обществена поръчка за услуги е било възможно да се използва процедура на договаряне без предварително обявление.

2. Възлагащите органи, които са възложили обществена поръчка за услугите по член 74, оповестяват резултатите от процедурата за възлагане на обществена поръчка посредством обявление за възложена поръчка, в което се съдържа информацията, посочена в част II от приложение V, в съответствие със стандартните образци по член 51. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групираните обявления в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

3. Комисията установява стандартните образци по параграфи 1 и 2 от настоящия член чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 89, параграф 2.

4. Посочените в настоящия член обявления се публикуват в съответствие с член 51.

Член 76

Принципи на възлагане на поръчките

1. Държавите членки въвеждат национални правила за възлагането на поръчки съгласно настоящата глава с цел да се гарантира, че възлагащите органи спазват принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори. Държавите членки запазват правото да определят приложимите процедурни правила, доколкото тези правила позволяват на възлагащите органи да вземат под внимание конкретните особености на въпросните услуги.

2. Държавите членки гарантират, че възлагащите органи могат да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на качество, непрекъснатост, достъпност, достъпна цена, наличие и всеобхватност на услугите, особените потребности на различните категории ползватели, включително групите в неравностойно положение и уязвимите групи, приобщаването и осигуряването на възможности за ползвателите, както и иновациите. Държавите членки могат също така да предвидят, че изборът на доставчика на услугите се осъществява въз основа на офертата, характеризира се с най-доброто съотношение качество/цена, като се вземат предвид критериите за качество и устойчивост на социалните услуги.

Член 77

Запазени поръчки за определени услуги

1. Държавите членки могат да предвидят възможност възлагащите органи да запазят правото за организации да участват в процедури за възлагане на обществена поръчка изключително за онези здравни, социални и културни услуги, посочени в член 74, попадащи под кодове 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, от 85000000-9 до 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 и 98133110-8 по CPV.

2. Всяка организация по параграф 1 трябва да отговаря на всички условия по-долу:

- а) целта ѝ е изпълнение на задачи по предоставяне на обществена услуга във връзка с доставката на услугите по параграф 1;
- б) печалбата ѝ се реинвестира с оглед на постигането на целите на организацията. Когато печалбата се разпределя или преразпределя, това следва да се извършва съобразно участието;
- в) структурата на управление или собственост на организацията, изпълняваща поръчката, се основава на принципите на собственост или участие на служителите или изисква активното участие на служители, потребители или заинтересовани страни; и
- г) съответният възлагащ орган не е възлагал поръчка на организацията за въпросните услуги съгласно настоящия член през последните три години.

3. Максималната продължителност на договора за поръчка не надвишава три години.

4. В поканата за участие в състезателната процедура се съдържа позоваване на настоящия член.

5. Независимо от член 92, Комисията прави оценка на последиците от настоящия член и докладва на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

ГЛАВА II

Правила за провеждане на конкурси за проект

Член 78

Обхват

Настоящата глава се прилага за:

- а) конкурси за проект, които са организирани като част от процедура за възлагане на обществена поръчка за услуги;
- б) конкурси за проект с присъждане на награди или плащания за участниците.

В случаите по първа алинея, буква а) от настоящия член прагът по член 4 се изчислява въз основа на прогнозната стойност без ДДС на обществената поръчка за услуги, включително всички евентуални награди или плащания за участниците.

В случаите по първа алинея, буква б) от настоящия член прагът се отнася за общата сума на наградите и плащанията, включително прогнозната стойност без ДДС на обществената поръчка за услуги, която може да бъде сключена впоследствие по реда на член 32, параграф 4, ако възлагащият орган е обявил намерението си да възложи такава поръчка в обявлението за конкурс за проект.

Член 79

Обявления

1. Възлагащите органи, които възнамеряват да проведат конкурс за проект, оповестяват своето намерение посредством обявление за конкурс за проект.

Когато възнамеряват впоследствие да възложат поръчка за услуги по член 32, параграф 4, това се посочва в обявлението за конкурс за проект.

2. Възлагащите органи, които са провели конкурс за проект, изпращат обявление за резултатите от него в съответствие с член 51 по начин, който им позволява да докажат датата на изпращането.

Когато разкриването на информация за резултатите от конкурса би попречило на правоприлагането, би било в противоречие с обществен интерес или би увредило законните търговски интереси на конкретно публично или частно предприятие, или би накърнило лоялната конкуренция между доставчиците на услуги, тази информация може да не се публикува.

3. Обявленията по параграфи 1 и 2 от настоящия член се публикуват в съответствие с член 51, параграфи 2—6 и член 52. Те включват информацията, посочена съответно в части Д и Е от приложение V, под формата на стандартни образци.

Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 89, параграф 2.

Член 80

Правила за организиране на конкурси за проект и избор на участниците

1. Когато организират конкурси за проект, възлагащите органи прилагат процедури, които са съобразени с дял I и на настоящата глава.

2. Допускането на участници в конкурсите за проект не може да се ограничава:

- а) чрез посочване на територията или част от територията на държава членка;
- б) на основанието, че съгласно правото на държавата членка, в която се организира конкурсът, за тях би било съществувало изискване да бъдат физически или юридически лица.

3. Когато конкурсите за проект се провеждат с ограничен брой участници, възлагащите органи определят ясни и недискриминационни критерии за подбор. Във всеки случай броят на кандидатите, поканени да участват, трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

Член 81

Състав на журито

Журито се състои само от физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато от участниците в конкурса се изисква конкретна професионална квалификация, най-малко една трета от членовете на журито трябва да имат същата или еквивалентна квалификация.

Член 82

Решения на журито

1. Журито е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.
2. Журито разглежда представените от кандидатите планове и проекти анонимно и единствено въз основа на критериите, посочени в обявлението за конкурс.
3. Журито записва класирането на проектите съобразно качествата на всеки проект в доклад, подписан от членовете на журито, заедно с техните забележки и всякакви въпроси, които се нуждаят от изясняване.
4. Запазва се анонимност, докато журито не достигне до становище или решение.
5. При необходимост кандидатите могат да бъдат поканени да отговорят на въпроси, които журито е записало в протокола, с цел изясняване на всякакви аспекти на проектите.
6. Съставя се пълен протокол на диалога между членовете на журито и кандидатите.

ДЯЛ IV

УПРАВЛЕНИЕ

Член 83

Привеждане в изпълнение

1. С цел ефективно осигуряване на правилно и ефикасно изпълнение държавите членки гарантират, че най-малко посочените в настоящия член задачи се изпълняват от един или повече органи, ведомства или структури. Те посочват на Комисията всички органи, ведомства или структури, компетентни за изпълнението на тези задачи.
2. Държавите членки осигуряват мониторинг на прилагането на правилата за обществените поръчки.

Когато органите или структурите за мониторинг констатира, по собствена инициатива или след получаване на информация, конкретни нарушения или системни проблеми, те трябва да разполагат с правомощията да съобщават тези проблеми на националните одитни органи, съдилища или юрисдикции или други подходящи органи или структури, като омбудсмана, националните парламенти или комисиите към тях.

3. Резултатите от дейността по мониторинга съгласно параграф 2 се оповестяват публично чрез подходящи средства за информация. Тези резултати се предоставят и на Комисията. Те могат например да бъдат включени в докладите от мониторинга, посочени във втора алинея от настоящия параграф.

До 18 април 2017 г. и на всеки три години след това държавите членки представят на Комисията доклад от мониторинга, в който, когато е целесъобразно, е включена информация за най-често срещаните причини за неправилно прилагане или правна несигурност, включително евентуалните структурни или повтарящи се проблеми при прилагането на правилата, за степента на участие на МСП в обществените поръчки, както и за предотвратяването, разкриването и докладването по подходящ начин на случаите на измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности в областта на обществените поръчки.

Комисията може, най-много на всеки три години, да изисква от държавите членки да предоставят информация за практическото прилагане на националните стратегически политики в областта на обществените поръчки.

За целите на настоящия параграф и параграф 4 от настоящия член „МСП“ се разбират като съответстващи на определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽¹⁾.

Въз основа на получените по настоящия параграф данни Комисията редовно изготвя доклад за прилагането и за най-добрите практики, свързани с националните политики в областта на поръчките в рамките на вътрешния пазар.

4. Държавите членки гарантират, че:

- a) информацията и насоките относно тълкуването и прилагането на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки се предоставят безплатно, за да се подпомогнат възлагащите органи и икономическите оператори, по-специално МСП, при правилното прилагане на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки; и
 - b) възлагащите органи разполагат с подкрепа по отношение на планирането и провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки.
5. Без да се засягат общите процедури и работните методи, установени от Комисията за нейната комуникация и контакти с тях, държавите членки определят звена за контакт за сътрудничество с Комисията по отношение на прилагането на законодателството в областта на обществените поръчки.
 6. Възлагащите органи съхраняват, най-малко за срока на поръчката, копия от всички сключени договори за поръчки на стойност, по-голяма или равна на:

⁽¹⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефинирането на микро-, малките и средните предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- а) 1 000 000 EUR при обществени поръчки за доставки или обществени поръчки за услуги;
- б) 10 000 000 EUR при обществени поръчки за строителство.

Възлагащите органи предоставят достъп до тези договори; при все това обаче достъпът до конкретни документи или информация може да бъде отказан в степента и съгласно условията, предвидени в приложимите правила на Съюза или национални правила относно достъпа до документи и защитата на данни.

Член 84

Индивидуални доклади за процедури за възлагане на обществена поръчка

1. За всеки договор за поръчка или рамково споразумение, попадащи в обхвата на настоящата директива, и за всеки случай на въвеждане на динамична система за покупки възлагащите органи изготвят писмен доклад, който включва най-малко следната информация:

- а) името и адреса на възлагащия орган, предмета и стойността на поръчката, рамковото споразумение или динамичната система за покупки;
- б) когато е приложимо, резултатите от качествения подбор и/или намаляването на броя съгласно членове 65 и 66, а именно:
 - i) имената на избраните кандидати или оференти и мотивите за техния избор;
 - ii) имената на отхвърлените кандидати или оференти и мотивите за тяхното отхвърляне;
- в) мотивите за отхвърляне на офертите, счетени за необичайно ниски;
- г) името на спечелилия оферент и мотивите за избора на неговата оферта, и ако е известен, дела от договора за поръчка или рамковото споразумение, чието изпълнение възнамерява да възложи на трети лица; и ако са известни на този етап — имената на подизпълнителите на основния изпълнител, ако има такива;
- д) за състезателни процедури с договаряне и състезателен диалог — обстоятелствата по член 26, които обосновават използването на тези процедури;
- е) за процедури на договаряне без предварително обявление — обстоятелствата по член 32, които обосновават използването на тази процедура;
- ж) когато е приложимо — мотивите на възлагащия орган за решението му да не възложи обществена поръчка или рамково споразумение или да не въведе динамична система за покупки;
- з) когато е приложимо — мотивите за използване на други средства за комуникация, различни от електронните при електронното подаване;

и) когато е приложимо — установените конфликти на интереси и взетите впоследствие мерки.

Докладът не се изисква по отношение на поръчки въз основа на рамкови споразумения, когато последните са сключени в съответствие с член 33, параграф 3 или параграф 4, буква а).

Възлагащите органи могат да препращат към обявлението за възложена поръчка, изготвено съгласно член 50 или член 75, параграф 2, доколкото то съдържа изискваната по настоящия параграф информация.

2. Възлагащите органи документират хода на всички процедури за възлагане на обществена поръчка, независимо от това дали те се провеждат с помощта на електронни средства. За тази цел те осигуряват съхранението на достатъчно документация за обосноваване на решенията, взети на всички етапи от процедурата за възлагане на обществена поръчка, например документацията за комуникацията с икономическите оператори и вътрешните разисквания, подготовката на документацията за обществената поръчка, диалога или договарянето, ако има такива, подбора и възлагането на поръчката. Документацията се съхранява за срок от най-малко три години от датата на възлагане на поръчката.

3. Докладът или неговите основни елементи се съобщават на Комисията или на компетентните органи, ведомства или структури по член 83, при поискване от тяхна страна.

Член 85

Национални доклади и статистическа информация

1. Комисията извършва преглед на качеството и пълнотата на данните, които могат да бъдат извлечени от обявленията по членове 48, 49, 50, 75 и 79, които се публикуват в съответствие с приложение VIII.

Когато качеството и пълнотата на данните, посочени в първа алинея от настоящия параграф, не съответстват на задълженията по член 48, параграф 1, член 49, член 50, параграф 1, член 75, параграф 2 и член 79, параграф 3, Комисията изисква допълнителна информация от съответната държава членка. В разумен срок съответната държава членка предоставя изискваната от Комисията липсваща статистическа информация.

2. До 18 април 2017 г. и на всеки три години след това държавите членки изпращат на Комисията статистически доклад за обществените поръчки, които биха били обхванати от настоящата директива, ако стойността им превишаваше съответния праг по член 4, като посочват оценка на обобщената обща стойност на тези поръчки през въпросния период. Тази оценка може по-специално да се основава на данни, налични вследствие на прилагането на националните изисквания за публикуване, или на приблизителни изчисления върху извадки.

Този доклад може да бъде включен в доклада по член 83, параграф 3.

3. Държавите членки предоставят на Комисията информация за своята институционална организация по отношение на прилагането, мониторинга и изпълнението на настоящата директива, както и за предприетите национални инициативи за осигуряване на указания или помощ при прилагането на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки или в отговор на трудности, възпрепятстващи прилагането им.

Тази информация може да бъде включена в доклада по член 83, параграф 3.

Член 86

Административно сътрудничество

1. Държавите членки си оказват взаимопомощ и въвеждат мерки за ефективно съвместно сътрудничество, за да се гарантира обменът на информация по въпросите, посочени в членове 42, 43, 44, 57, 59, 60, 62, 64 и 69. Те гарантират поверителността на информацията, която обменят.

2. Компетентните органи на всички заинтересовани държави членки обменят информация в съответствие с правилата относно защитата на личните данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾.

3. До 18 април 2015 г. започва пилотен проект, който да установи дали за целите на обмена на информация по настоящата директива е подходящо използването на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012.

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 87

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 6, 22, 23, 56 и 68, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 17 април 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 6, 22, 23, 56 и 68, може да бъдат оттеглени по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽²⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно членове 6, 22, 23, 56 и 68, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 88

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 87, параграф 5. В такъв случай Комисията незабавно отменя акта след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 89

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета⁽³⁾. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 90

Транспониране и преходни разпоредби

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 18 април 2016 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

⁽³⁾ Решение 71/306/ЕИО на Съвета от 26 юли 1971 г. за създаване на Консултативен комитет за обществени поръчки за строителни работи (ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15).

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1 от настоящия член държавите членки могат да отложат прилагането на член 22, параграф 1 до 18 октомври 2018 г., освен в случаите, в които използването на електронни средства е задължително съгласно член 34, 35 или 36, член 37, параграф 3, член 51, параграф 2 или член 53.

Независимо от разпоредбите на параграф 1 от настоящия член държавите членки могат да отложат прилагането на член 22, параграф 1 по отношение на централните органи за покупки до 18 април 2017 г.

Когато държава членка реши да отложи прилагането на член 22, параграф 1, тази държава членка предвижда за възлагащите органи възможност да избират между следните средства за комуникация за целия обмен на съобщения и информация:

- а) електронни средства в съответствие с член 22;
- б) пощенска или друга подходяща куриерска услуга;
- в) факс;
- г) комбинация от тези средства.

3. Независимо от разпоредбите на параграф 1 от настоящия член държавите членки могат да отложат прилагането на член 59, параграф 2, втора алинея до 18 април 2018 г.

4. Независимо от разпоредбите на параграф 1 от настоящия член държавите членки могат да отложат прилагането на член 59, параграф 5, втора алинея до 18 октомври 2018 г.

5. Независимо от разпоредбите на параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да отложат прилагането на член 61, параграф 2 до 18 октомври 2018 г.

6. Когато държавите членки приемат мерките по параграфи 1—5, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

7. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 91

Отмяна

Директива 2004/18/ЕО се отменя, считано от 18 април 2016 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XV.

Член 92

Преглед

Комисията извършва преглед на икономическите последици върху вътрешния пазар, по-специално с оглед на фактори като трансграничното възлагане на поръчки и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете по член 4, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

Когато е възможно и целесъобразно, Комисията разглежда възможността да предложи увеличение на праговете стойности, приложими по СДП, по време на следващия кръг от преговори. В случай на промяна на приложимите прагови стойности по СДП, когато е целесъобразно, след доклада се изготвя предложение за правен акт за изменение на праговете, предвидени в настоящата директива.

Член 93

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 94

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 26 февруари 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОРГАНИ НА ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

БЕЛГИЯ

1. Services publics fédéraux (Ministries):	1. Federale Overheidsdiensten (Ministries):
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments;	2. Regie der Gebouwen;
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

БЪЛГАРИЯ

Администрация на Народното събрание

Администрация на Президента

Администрация на Министерския съвет

Конституционен съд

Българска народна банка

Министерство на външните работи

Министерство на вътрешните работи

Министерство на държавната администрация и административната реформа

Министерство на извънредните ситуации

Министерство на земеделието и храните

Министерство на здравеопазването

Министерство на икономиката и енергетиката

Министерство на културата

Министерство на образованието и науката

Министерство на околната среда и водите

Министерство на отбраната

Министерство на правосъдието

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на транспорта

Министерство на труда и социалната политика

Министерство на финансите

Държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни органи, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, имащи функции, свързани с упражняването на изпълнителни правомощия:

Агенция за ядрено регулиране

Висша атестационна комисия

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране

Държавна комисия по сигурността на информацията

Комисия за защита на конкуренцията

Комисия за защита на личните данни

Комисия за защита от дискриминация

Комисия за регулиране на съобщенията

Комисия за финансов надзор

Патентно ведомство на Република България

Сметна палата на Република България

Агенция за приватизация

Агенция за следприватизационен контрол

Български институт по метрология

Държавна агенция „Архиви“

Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“

Държавна агенция „Национална сигурност“

Държавна агенция за бежанците

Държавна агенция за българите в чужбина
Държавна агенция за закрила на детето
Държавна агенция за информационни технологии и съобщения
Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
Държавна агенция за младежта и спорта
Държавна агенция по горите
Държавна агенция по туризма
Държавна комисия по стоковите борси и тържищата
Институт по публична администрация и европейска интеграция
Национален статистически институт
Национална агенция за оценяване и акредитация
Националната агенция за професионално образование и обучение
Национална комисия за борба с трафика на хора
Агенция „Митници“
Агенция за държавна и финансова инспекция
Агенция за държавни вземания
Агенция за социално подпомагане
Агенция за хората с увреждания
Агенция по вписванията
Агенция по геодезия, картография и кадастър
Агенция по енергийна ефективност
Агенция по заетостта
Агенция по обществени поръчки
Българска агенция за инвестиции
Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“
Дирекция „Материално-техническо осигуряване и социално обслужване“ на Министерството на вътрешните работи
Дирекция „Оперативно издирване“ на Министерството на вътрешните работи
Дирекция „Финансово-ресурсно осигуряване“ на Министерството на вътрешните работи
Дирекция за национален строителен контрол
Държавна комисия по хазарта
Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“
Изпълнителна агенция „Борба с градушките“
Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“
Изпълнителна агенция „Военни клубове и информация“
Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на отбраната“
Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“
Изпълнителна агенция „Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества“
Изпълнителна агенция „Морска администрация“
Изпълнителна агенция „Национален филмов център“
Изпълнителна агенция „Пристанищна администрация“

Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“
Изпълнителна агенция „Социални дейности на Министерството на отбраната“
Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия
Изпълнителна агенция по лекарствата
Изпълнителна агенция по лозата и виното
Изпълнителна агенция по околна среда
Изпълнителна агенция по почвените ресурси
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
Изпълнителна агенция по трансплантация
Изпълнителна агенция по хидромелиорации
Комисия за защита на потребителите
Контролно-техническа инспекция
Национален център за информация и документация
Национален център по радиобиология и радиационна защита
Национална агенция за приходите
Национална ветеринарномедицинска служба
Национална служба „Полиция“
Национална служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
Национална служба за растителна защита
Национална служба за съвети в земеделието
Национална служба по зърното и фуражите
Служба „Военна информация“
Служба „Военна полиция“
Фонд „Републиканска пътна инфраструктура“
Авиоотряд 28

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Ministerstvo dopravy
Ministerstvo financí
Ministerstvo kultury
Ministerstvo obrany
Ministerstvo pro místní rozvoj
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Ministerstvo spravedlnosti
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Ministerstvo vnitra
Ministerstvo zahraničních věcí
Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zemědělství
Ministerstvo životního prostředí
Poslanecká sněmovna ČR
Senát ČR
Kancelář prezidenta
Český statistický úřad
Český úřad zeměměřičský a katastrální
Úřad průmyslového vlastnictví
Úřad pro ochranu osobních údajů
Bezpečnostní informační služba
Národní bezpečnostní úřad
Česká akademie věd
Vězeňská služba
Český báňský úřad
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Správa státních hmotných rezerv
Státní úřad pro jadernou bezpečnost
Česká národní banka
Energetický regulační úřad
Úřad vlády České republiky
Ústavní soud
Nejvyšší soud
Nejvyšší správní soud
Nejvyšší státní zastupitelství
Nejvyšší kontrolní úřad
Kancelář Veřejného ochránce práv
Grantová agentura České republiky
Státní úřad inspekce práce
Český telekomunikační úřad

ДАНИЯ

Folketinget
Rigsrevisionen
Statsministeriet
Udenrigsministeriet
Beskæftigelsesministeriet
5 styrelser og institutioner (5 агенции и институции)
Domstolsstyrelsen
Finansministeriet

5 styrelser og institutioner (5 агенции и институции)

Forsvarsministeriet

5 styrelser og institutioner (5 агенции и институции)

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (няколко агенции и институции, включително Statens Serum Institut)

Justitsministeriet

Rigspolitichefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (полицейски комисар, прокурор, 1 дирекция и няколко агенции)

Kirkeministeriet

10 stiftsøvrigheder (10 администрации на епархии)

Kulturministeriet — Министерство на културата

4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (4 отдела и няколко институции)

Miljøministeriet

5 styrelser (5 агенции)

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

1 styrelse (1 агенция)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4 direktorater og institutioner (4 дирекции и институции)

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (няколко агенции и институции, включително националната лаборатория Risø и датските национални центрове за научноизследователска дейност и обучение)

Skatteministeriet

1 styrelse og institutioner (1 агенция и няколко институции)

Velfærdsministeriet

3 styrelser og institutioner (3 агенции и няколко институции)

Transportministeriet

7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet (7 агенции и институции, включително Øresundsbrokonsortiet)

Undervisningsministeriet

3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (3 агенции, 4 учебни заведения, 5 други институции)

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Adskilligestyrelser og institutioner (няколко агенции и институции)

Klima- og Energiministeriet

3 styrelse og institutioner (3 агенции и институции)

ГЕРМАНИЯ

Auswärtiges Amt

Bundeskanzleramt

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

Bundesministerium für Bildung und Forschung

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

Bundesministerium der Finanzen

Bundesministerium des Innern (само стоки за гражданско потребление)
Bundesministerium für Gesundheit
Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
Bundesministerium der Justiz
Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
Bundesministerium der Verteidigung (без стоки за военни цели)
Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

ЕСТОНИЯ

Vabariigi Presidendi Kantslei;
Eesti Vabariigi Riigikogu;
Eesti Vabariigi Riigikohus;
Riigikontroll;
Õiguskantsler;
Riigikantslei;
Rahvusaarhiiv;
Haridus- ja Teadusministeerium;
Justiitsministeerium;
Kaitseministeerium;
Keskkonnaministeerium;
Kultuuriministeerium;
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
Põllumajandusministeerium;
Rahandusministeerium;
Siseministeerium;
Sotsiaalministeerium;
Välisministeerium;
Keeleinspeksioon;
Riigiprokuratuur;
Teabeamet;
Maa-amet;
Keskkonnainspeksioon;
Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus;
Muinsuskaitseamet;
Patendiamet;
Tarbijakaitseamet;
Riigihangete Amet;
Taimetoodangu Inspeksioon;
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet;
Veterinaar- ja Toiduamet
Konkurentsiamet;

Maksu –ja Tolliamet;
Statistikaamet;
Kaitsepolitseiamet;
Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
Piirivalveamet;
Politseiamet;
Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
Keskkriminaalpolitsei;
Päästeamet;
Andmekaitse Inspeksioon;
Ravimiamet;
Sotsiaalkindlustusamet;
Tööturumet;
Tervishoiuamet;
Tervisekaitseinspeksioon;
Tööinspeksioon;
Lennuamet;
Maanteeamet;
Veeteede Amet;
Julgestuspolitsei;
Kaitseressursside Amet;
Kaitseväe Logistikakeskus;
Tehnilise Järelevalve Amet.

ИРЛАНДИЯ

President's Establishment
Houses of the Oireachtas — [Parliament]
Department of the Taoiseach — [Prime Minister]
Central Statistics Office
Department of Finance
Office of the Comptroller and Auditor General
Office of the Revenue Commissioners
Office of Public Works
State Laboratory
Office of the Attorney General
Office of the Director of Public Prosecutions
Valuation Office
Office of the Commission for Public Service Appointments
Public Appointments Service
Office of the Ombudsman
Chief State Solicitor's Office
Department of Justice, Equality and Law Reform

Courts Service

Prisons Service

Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests

Department of the Environment, Heritage and Local Government

Department of Education and Science

Department of Communications, Energy and Natural Resources

Department of Agriculture, Fisheries and Food

Department of Transport

Department of Health and Children

Department of Enterprise, Trade and Employment

Department of Arts, Sports and Tourism

Department of Defence

Department of Foreign Affairs

Department of Social and Family Affairs

Department of Community, Rural and Gaeltacht — [Gaelic speaking regions] Affairs

Arts Council

National Gallery

ГЪРЦИЯ

Υπουργείο Εσωτερικών;

Υπουργείο Εξωτερικών;

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών;

Υπουργείο Ανάπτυξης;

Υπουργείο Δικαιοσύνης;

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων;

Υπουργείο Πολιτισμού;

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης;

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας;

Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών;

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;

Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής;

Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης;

Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας;

Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης;

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς;

Γενική Γραμματεία Ισότητας;

Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων;

Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού;

Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας;

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας;
Γενική Γραμματεία Αθλητισμού;
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων;
Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος;
Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας;
Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας;
Εθνικό Τυπογραφείο;
Γενικό Χημείο του Κράτους;
Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας;
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών;
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης;
Πανεπιστήμιο Αιγαίου;
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
Πανεπιστήμιο Πατρών;
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;
Πολυτεχνείο Κρήτης;
Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων;
Αιγινήτειο Νοσοκομείο;
Αρεταίειο Νοσοκομείο;
Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης;
Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού;
Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων;
Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων;
Γενικό Επιτελείο Στρατού;
Γενικό Επιτελείο Ναυτικού;
Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας;
Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας;
Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων;
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας;
Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

ИСПАНИЯ

Presidencia de Gobierno

Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación

Ministerio de Justicia

Ministerio de Defensa

Ministerio de Economía y Hacienda

Ministerio del Interior

Ministerio de Fomento

Ministerio de Educación, Política Social y Deportes

Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

Ministerio de Trabajo e Inmigración

Ministerio de la Presidencia

Ministerio de Administraciones Públicas

Ministerio de Cultura

Ministerio de Sanidad y Consumo

Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino

Ministerio de Vivienda

Ministerio de Ciencia e Innovación

Ministerio de Igualdad

ФРАНЦИЯ

1. Министерства

Services du Premier ministre

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports

Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales

Ministère chargé de la justice

Ministère chargé de la défense

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes

Ministère chargé de l'éducation nationale

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi

Secrétariat d'Etat aux transports

Secrétariat d'Etat aux entreprises et au commerce extérieur

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité

Ministère chargé de la culture et de la communication

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables

Secrétariat d'Etat à la fonction publique

Ministère chargé du logement et de la ville

Secrétariat d'Etat à la coopération et à la francophonie

Secrétariat d'Etat à l'outre-mer

Secrétariat d'Etat à la jeunesse, des sports et de la vie associative

Secrétariat d'Etat aux anciens combattants

Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement

Secrétariat d'Etat en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques

Secrétariat d'Etat aux affaires européennes,

Secrétariat d'Etat aux affaires étrangères et aux droits de l'homme

Secrétariat d'Etat à la consommation et au tourisme

Secrétariat d'Etat à la politique de la ville

Secrétariat d'Etat à la solidarité

Secrétariat d'Etat en charge de l'industrie et de la consommation

Secrétariat d'Etat en charge de l'emploi

Secrétariat d'Etat en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services

Secrétariat d'Etat en charge de l'écologie

Secrétariat d'Etat en charge du développement de la région-capitale

Secrétariat d'Etat en charge de l'aménagement du territoire

2. Институции, независими органи и правораздавателни органи

Présidence de la République

Assemblée Nationale

Sénat

Conseil constitutionnel

Conseil économique et social

Conseil supérieur de la magistrature

Agence française contre le dopage

Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles

Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes

Autorité de sûreté nucléaire

Autorité indépendante des marchés financiers

Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel

Commission d'accès aux documents administratifs

Commission consultative du secret de la défense nationale

Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques

Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité

Commission nationale de déontologie de la sécurité

Commission nationale du débat public

Commission nationale de l'informatique et des libertés

Commission des participations et des transferts

Commission de régulation de l'énergie

Commission de la sécurité des consommateurs

Commission des sondages

Commission de la transparence financière de la vie politique

Conseil de la concurrence

Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques

Conseil supérieur de l'audiovisuel

Défenseur des enfants

Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité

Haute autorité de santé

Médiateur de la République

Cour de justice de la République

Tribunal des Conflits

Conseil d'Etat

Cours administratives d'appel

Tribunaux administratifs

Cour des Comptes

Chambres régionales des Comptes

Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)

3. Национални публични учреждения

Académie de France à Rome

Académie de marine

Académie des sciences d'outre-mer

Académie des technologies

Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)

Agence de biomédecine

Agence pour l'enseignement du français à l'étranger

Agence française de sécurité sanitaire des aliments

Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail

Agence Nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances

Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs

Agences de l'eau

Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)

Bibliothèque publique d'information

Bibliothèque nationale de France

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

Caisse des Dépôts et Consignations

Caisse nationale des autoroutes (CNA)

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)

Caisse de garantie du logement locatif social

Casa de Velasquez

Centre d'enseignement zootechnique

Centre d'études de l'emploi

Centre d'études supérieures de la sécurité sociale

Centres de formation professionnelle et de promotion agricole

Centre hospitalier des Quinze-Vingts

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale

Centre des Monuments Nationaux

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou

Centre national des arts plastiques

Centre national de la cinématographie

Centre National d'Etudes et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)

Centre national du livre

Centre national de documentation pédagogique

Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)

Centre national professionnel de la propriété forestière

Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S)

Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)

Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)

Collège de France

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

Conservatoire National des Arts et Métiers

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon

Conservatoire national supérieur d'art dramatique

Ecole centrale de Lille

Ecole centrale de Lyon

École centrale des arts et manufactures

École française d'archéologie d'Athènes

École française d'Extrême-Orient

École française de Rome

École des hautes études en sciences sociales

Ecole du Louvre

École nationale d'administration

École nationale de l'aviation civile (ENAC)

École nationale des Chartes

École nationale d'équitation

Ecole Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg

Écoles nationales d'ingénieurs

Ecole nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles

École nationale de la magistrature

Écoles nationales de la marine marchande

École nationale de la santé publique (ENSP)

École nationale de ski et d'alpinisme

École nationale supérieure des arts décoratifs

École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix
Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
École nationale supérieure des beaux-arts
École nationale supérieure de céramique industrielle
École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
Ecole nationale supérieure du paysage de Versailles
Ecole Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
Ecole nationale supérieure de la sécurité sociale
Écoles nationales vétérinaires
École nationale de voile
Écoles normales supérieures
École polytechnique
École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
École de sylviculture Croigny (Aube)
École de viticulture et d'œnologie de la Tour- Blanche (Gironde)
École de viticulture — Avize (Marne)
Etablissement national d'enseignement agronomique de Dijon
Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
Fondation Carnegie
Fondation Singer-Polignac
Haras nationaux
Hôpital national de Saint-Maurice
Institut des hautes études pour la science et la technologie
Institut français d'archéologie orientale du Caire
Institut géographique national
Institut National de l'origine et de la qualité
Institut national des hautes études de sécurité
Institut de veille sanitaire
Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
Institut National d'Etudes Démographiques (I.N.E.D)
Institut National d'Horticulture
Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire
Institut national des jeunes aveugles — Paris
Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
Institut national des jeunes sourds — Chambéry
Institut national des jeunes sourds — Metz
Institut national des jeunes sourds — Paris

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)
Institut national de la propriété industrielle
Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A)
Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P)
Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M)
Institut national d'histoire de l'art (I.N.H.A.)
Institut national de recherches archéologiques préventives
Institut National des Sciences de l'Univers
Institut National des Sports et de l'Education Physique
Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés
Instituts nationaux polytechniques
Instituts nationaux des sciences appliquées
Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
Institut de Recherche pour le Développement
Instituts régionaux d'administration
Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech)
Institut supérieur de mécanique de Paris
Institut Universitaires de Formation des Maîtres
Musée de l'armée
Musée Gustave-Moreau
Musée national de la marine
Musée national J.-J.-Henner
Musée du Louvre
Musée du Quai Branly
Muséum National d'Histoire Naturelle
Musée Auguste-Rodin
Observatoire de Paris
Office français de protection des réfugiés et apatrides
Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC)
Office national de la chasse et de la faune sauvage
Office National de l'eau et des milieux aquatiques
Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
Office universitaire et culturel français pour l'Algérie
Ordre national de la Légion d'honneur
Palais de la découverte
Parcs nationaux
Universités

4. Други национални публични органи

Union des groupements d'achats publics (UGAP)
Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E)

Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF)

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS)

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS)

ХЪРВАТИЯ

Hrvatski sabor

Predsjednik Republike Hrvatske

Ured predsjednika Republike Hrvatske

Ured predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti

Vlada Republike Hrvatske

uredi Vlade Republike Hrvatske

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo financija

Ministarstvo obrane

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo uprave

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo poljoprivrede

Ministarstvo turizma

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo branitelja

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo kulture

državne upravne organizacije

uredi državne uprave u županijama

Ustavni sud Republike Hrvatske

Vrhovni sud Republike Hrvatske

sudovi

Državno sudbeno vijeće

državna odvjetništva

Državnoodvjetničko vijeće

pravobraniteljstva

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Hrvatska narodna banka

Državne agencije i uredi

Državni ured za reviziju

ИТАЛИЯ

Органи за извършване на покупки

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero degli Affari Esteri

Ministero dell'Interno

Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)

Ministero della Difesa

Ministero dell'Economia e delle Finanze

Ministero dello Sviluppo Economico

Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali

Ministero dell'Ambiente, Tutela del Territorio e del Mare

Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti

Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali

Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca

Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche

Други национални публични органи:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

КИПЪР

Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο

Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης

Υπουργικό Συμβούλιο

Βουλή των Αντιπροσώπων

Δικαστική Υπηρεσία

Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας

Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας

Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως

Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού

Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Γραφείο Προγραμματισμού

Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας

Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων

Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών

Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών

Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων

Υπουργείο Άμυνας

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Τμήμα Γεωργίας

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

Τμήμα Δασών

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

Μετεωρολογική Υπηρεσία

Τμήμα Αναδασμού

Υπηρεσία Μεταλλείων

Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Αστυνομία

Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

Τμήμα Φυλακών

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Εργασίας

Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων

Υπουργείο Εσωτερικών

Επαρχιακές Διοικήσεις

Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Πολιτική Άμυνα

Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων

Υπηρεσία Ασύλου

Υπουργείο Εξωτερικών

Υπουργείο Οικονομικών

Τελωνεία

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Στατιστική Υπηρεσία

Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
Κυβερνητικό Τυπογραφείο
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
Τμήμα Δημοσίων Έργων
Τμήμα Αρχαιοτήτων
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
Τμήμα Οδικών Μεταφορών
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Υπουργείο Υγείας

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
Γενικό Χημείο
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

ЛАТВИЯ

Министерства, секретариати към министрите със специални поръчения и подчинените им институции

Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Ārlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
Satversmes aizsardzības birojs

Други държавни институции

Augstākā tiesa
Centrālā vēlēšanu komisija

Finanšu un kapitāla tirgus komisija

Latvijas Banka

Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes

Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes

Satversmes tiesa

Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes

Valsts kontrole

Valsts prezidenta kanceleja

Tiesībsarga birojs

Nacionālā radio un televīzijas padome

Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (други държавни институции, които не са на подчинение на министерства)

ЛИТВА

Prezidentūros kanceliarija

Seimo kanceliarija

Институции, отговарящи пред Seimas [парламента]: Lietuvos mokslo taryba;

Seimo kontrolierių įstaiga;

Valstybės kontrolė;

Specialiųjų tyrimų tarnyba;

Valstybės saugumo departamentas;

Konkurencijos taryba;

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;

Vertybinių popierių komisija;

Ryšių reguliavimo tarnyba;

Nacionalinė sveikatos taryba;

Etninės kultūros globos taryba;

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;

Valstybinė kultūros paveldo komisija;

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;

Valstybinė lietuvių kalbos komisija;

Vyriausioji rinkimų komisija;

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;

Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba.

Vyriausybės kanceliarija

Институции, отговарящи пред Vyriausybė [правителството]:

Ginklų fondas;

Informacinės visuomenės plėtros komitetas;

Kūno kultūros ir sporto departamentas;

Lietuvos archyvų departamentas;

Mokestinių ginčų komisija;

Statistikos departamentas;

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
Viešųjų pirkimų tarnyba;
Narkotikų kontrolės departamentas;
Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
Vyriausioji administracinių ginčų komisija;
Draudimo priežiūros komisija;
Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras.

Konstitucinis Teismas

Lietuvos bankas

Aplinkos ministerija

Институции към Aplinkos ministerija [Министерство на околната среда]:

Generalinė miškų urėdija;
Lietuvos geologijos tarnyba;
Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
Lietuvos standartizacijos departamentas;
Nacionalinis akreditacijos biuras;
Valstybinė metrologijos tarnyba;
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija.

Finansų ministerija

Институции към Finansų ministerija [Министерство на финансите]:

Muitinės departamentas;
Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
Valstybinė mokesčių inspekcija;
Finansų ministerijos mokymo centras.

Krašto apsaugos ministerija

Институции към Krašto apsaugos ministerija [Министерство на националната отбрана]:

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
Karo prievolės administravimo tarnyba;
Krašto apsaugos archyvas;
Krizių valdymo centras;
Mobilizacijos departamentas;
Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
Infrastruktūros plėtros departamentas;
Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras.

Lietuvos kariuomenė

Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos

Kultūros ministerija

Институции към Kultūros ministerija [Министерство на културата]:

Kultūros paveldo departamentas;

Valstybinė kalbos inspekcija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Институции към Socialinės apsaugos ir darbo ministerija [Министерство на социалната сигурност и труда]:

Garantinio fondo administracija;

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;

Lietuvos darbo birža;

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;

Trišalės tarybos sekretoriatas;

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;

Darbo inspekcija;

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;

Ginčų komisija;

Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;

Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Susisiekimo ministerija

Институции към Susisiekimo ministerija [Министерство на транспорта и съобщенията]:

Lietuvos automobilių kelių direkcija;

Valstybinė geležinkelio inspekcija;

Valstybinė kelių transporto inspekcija;

Pasienio kontrolės punktų direkcija.

Sveikatos apsaugos ministerija

Институции към Sveikatos apsaugos ministerija [Министерство на здравеопазването]:

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;

Valstybinė ligonių kasa;

Valstybinė medicininio audito inspekcija;

Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;

Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;

Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;

Farmacijos departamentas;

Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;

Lietuvos bioetikos komitetas;

Radiacinės saugos centras.

Švietimo ir mokslo ministerija

Институции към Švietimo ir mokslo ministerija [Министерство на образованието и науката]:

Nacionalinis egzaminų centras;

Studijų kokybės vertinimo centras.

Teisingumo ministerija

Институции към Teisingumo ministerija [Министерство на правосъдието]:

Kalėjų departamentas;

Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;

Europos teisės departamentas

Ūkio ministerija

Институции към Ūkio ministerija [Министрство на икономиката]:

Įmonių bankroto valdymo departamentas;

Valstybinė energetikos inspekcija;

Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;

Valstybinis turizmo departamentas.

Užsienio reikalų ministerija

Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų

Vidaus reikalų ministerija

Институции към Vidaus reikalų ministerija [Министерство на вътрешните работи]:

Asmens dokumentų išrašymo centras;

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;

Gyventojų registro tarnyba;

Policijos departamentas;

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;

Turto valdymo ir ūkio departamentas;

Vadovybės apsaugos departamentas;

Valstybės sienos apsaugos tarnyba;

Valstybės tarnybos departamentas;

Informatikos ir ryšių departamentas;

Migracijos departamentas;

Sveikatos priežiūros tarnyba;

Bendrasis pagalbos centras.

Žemės ūkio ministerija

Институции към Žemės ūkio ministerija [Министерство на земеделието]:

Nacionalinė mokėjimo agentūra;

Nacionalinė žemės tarnyba;

Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;

Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;

Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;

Žuvininkystės departamentas

Teismai [съдилища]:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
Lietuvos apeliacinis teismas;
Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
apygardų teismai;
apygardų administraciniai teismai;
apylinkių teismai;
Nacionalinė teismų administracija

Generalinė prokuratūra

Други централни публични административни органи (institucijos [институции], įstaigos [учреждения], tarnybos [агенции])

Aplinkos apsaugos agentūra;
Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;
Aplinkos projektų valdymo agentūra;
Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;
Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;
Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
Lietuvos AIDS centras;
Nacionalinis organų transplantacijos biuras;
Valstybinis patologijos centras;
Valstybinis psichikos sveikatos centras;
Lietuvos sveikatos informacijos centras;
Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
Respublikinis mitybos centras;
Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
Muitinės kriminalinė tarnyba;
Muitinės informacinių sistemų centras;
Muitinės laboratorija;
Muitinės mokymo centras;
Valstybinis patentų biuras;
Lietuvos teismo ekspertizės centras;
Centrinė hipotekos įstaiga;
Lietuvos metrologijos inspekcija;
Civilinės aviacijos administracija;
Lietuvos saugios laivybos administracija;
Transporto investicijų direkcija;
Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija;
Pabėgėlių priėmimo centras

ЛЮКСЕМБУРГ

Ministère d'Etat

Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration

Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural

Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement

Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche

Ministère de l'Economie et du Commerce extérieur

Ministère de l'Education nationale et de la Formation professionnelle

Ministère de l'Egalité des chances

Ministère de l'Environnement

Ministère de la Famille et de l'Intégration

Ministère des Finances

Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative

Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire

Ministère de la Justice

Ministère de la Santé

Ministère de la Sécurité sociale

Ministère des Transports

Ministère du Travail et de l'Emploi

Ministère des Travaux publics

УНГАРИЯ

Egészségügyi Minisztérium

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Gazdasági és Közlekedési Minisztérium

Honvédelmi Minisztérium

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Külügyminisztérium

Miniszterelnöki Hivatal

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium

Pénzügyminisztérium

Szociális és Munkügyi Minisztérium

Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

МАЛТА

Uffiċċju tal-Prim Ministru (Office of the Prime Minister)

Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministry for the Family and Social Solidarity)

Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zgħazagh u Impjieg (Ministry for Education Youth and Employment)

Ministeru tal-Finanzi (Ministry of Finance)

Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Ministry for Resources and Infrastructure)

Ministeru tat-Turizmu u Kultura (Ministry for Tourism and Culture)

Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministry for Justice and Home Affairs)

Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministry for Rural Affairs and the Environment)

Ministeru għal Ghawdex (Ministry for Gozo)

Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Ministry of Health, the Elderly and Community Care)

Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Ministry of Foreign Affairs)

Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministry for Investment, Industry and Information Technology)

Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Ministry for Competitiveness and Communications)

Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministry for Urban Development and Roads)

НИДЕРЛАНДИЯ

Ministerie van Algemene Zaken

Bestuursdepartement

Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

Rijksvoorlichtingsdienst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Bestuursdepartement

Centrale Archiefselectiedienst (CAS)

Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)

Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)

Agentschap Korps Landelijke Politiediensten

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)

Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)

Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)

Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)

Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)

Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (подпомагащи услуги, попадащи в правомощията на генералния секретар и заместник генералния секретар)

Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)

Ministerie van Defensie (Министерство на отбраната)

Bestuursdepartement

Commando Diensten Centra (CDC)

Defensie Telematica Organisatie (DTO)

Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst

De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst

Defensie Materieel Organisatie (DMO)

Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie

Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie

Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie

Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)

Ministerie van Economische Zaken

Bestuursdepartement

Centraal Planbureau (CPB)

SenterNovem

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)

Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)

Economische Voorlichtingsdienst (EVD)

Agentschap Telecom

Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)

Regiebureau Inkoop Rijksoverheid

Octrooicentrum Nederland

Consumentenautoriteit

Ministerie van Financiën

Bestuursdepartement

Belastingdienst Automatiseringscentrum

Belastingdienst

de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (различните подразделения на данъчната и митническата администрация в Нидерландия)

Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (включително Economische Controle dienst (ECD))

Belastingdienst Opleidingen

Dienst der Domeinen

Ministerie van Justitie

Bestuursdepartement

Dienst Justitiële Inrichtingen

Raad voor de Kinderbescherming

Centraal Justitie Incasso Bureau

Openbaar Ministerie

Immigratie en Naturalisatiedienst

Nederlands Forensisch Instituut

Dienst Terugkeer & Vertrek

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bestuursdepartement

Dienst Regelingen (DR)

Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)

Algemene Inspectiedienst (AID)

Dienst Landelijk Gebied (DLG)

Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Bestuursdepartement

Inspectie van het Onderwijs

Erfgoedinspectie

Centrale Financiën Instellingen

Nationaal Archief

Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid

Onderwijsraad

Raad voor Cultuur

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Bestuursdepartement

Inspectie Werk en Inkomen

Agentschap SZW

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Bestuursdepartement

Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart

Directoraat-generaal Personenvervoer

Directoraat-generaal Water

Centrale diensten (централни услуги)

Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat

Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI

Rijkswaterstaat, Bestuur

De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (всяка индивидуална регионална служба на главна дирекция „Благоустройство и управление на водите“)

De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (всяка индивидуална специализирана служба на главна дирекция „Благоустройство и управление на водите“)

Adviesdienst Geo-Informatie en ICT

Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)

Bouwdienst

Corporate Dienst

Data ICT Dienst

Dienst Verkeer en Scheepvaart

Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)

Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)

Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)

Waterdienst

Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie

Port state Control

Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)

Toezihtouder Beheer Eenheid Lucht

Toezihtouder Beheer Eenheid Water

Toezihtouder Beheer Eenheid Land

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Bestuursdepartement

Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie

Directoraat-generaal Ruimte
Directoraat-general Milieubeheer
Rijksgebouwendienst
VROM Inspectie
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Bestuursdepartement
Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken
Inspectie Gezondheidszorg
Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
Sociaal en Cultureel Planbureau
Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Raad van State
Algemene Rekenkamer
Nationale Ombudsman
Kanselarij der Nederlandse Orden
Kabinet der Koningin
Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

АВСТРИЯ
Bundeskanzleramt
Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten
Bundesministerium für Finanzen
Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend
Bundesministerium für Inneres
Bundesministerium für Justiz
Bundesministerium für Landesverteidigung
Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
Bundesministerium für Soziales und Konsumentenschutz
Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie
Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H
Bundesbeschaffung G.m.b.H
Bundesrechenzentrum G.m.b.H

ПОЛША
Kancelaria Prezydenta RP
Kancelaria Sejmu RP
Kancelaria Senatu RP

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Sąd Najwyższy
Naczelny Sąd Administracyjny
Wojewódzkie sądy administracyjne
Sądy powszechne — rejonowe, okręgowe i apelacyjne
Trybunał Konstytucyjny
Najwyższa Izba Kontroli
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Dziecka
Biuro Ochrony Rządu
Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
Centralne Biuro Antykorupcyjne
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Finansów
Ministerstwo Gospodarki
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Ministerstwo Obrony Narodowej
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Skarbu Państwa
Ministerstwo Sprawiedliwości
Ministerstwo Infrastruktury
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Środowiska
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Zdrowia
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
Urząd Regulacji Energetyki
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Urząd Transportu Kolejowego
Urząd Dozoru Technicznego
Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Urząd Zamówień Publicznych
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Urząd Lotnictwa Cywilnego
Urząd Komunikacji Elektronicznej
Wyższy Urząd Górniczy
Główny Urząd Miar
Główny Urząd Geodezji i Kartografii
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
Główny Urząd Statystyczny
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
Państwowa Komisja Wyborcza
Państwowa Inspekcja Pracy
Rządowe Centrum Legislacji
Narodowy Fundusz Zdrowia
Polska Akademia Nauk
Polskie Centrum Akredytacji
Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
Polska Organizacja Turystyczna
Polski Komitet Normalizacyjny
Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Komisja Nadzoru Finansowego
Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
Komenda Główna Policji
Komenda Główna Straży Granicznej
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
Główny Inspektorat Transportu Drogowego
Główny Inspektorat Farmaceutyczny
Główny Inspektorat Sanitarny
Główny Inspektorat Weterynarii
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Agencja Wywiadu
Agencja Mienia Wojskowego
Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Agencja Rynku Rolnego
Agencja Nieruchomości Rolnych
Państwowa Agencja Atomistyki

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej

Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Agencja Rezerw Materiałowych

Narodowy Bank Polski

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Instytut Pamięci Narodowej — Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa

Służba Celna Rzeczypospolitej Polskiej

Państwowe Gospodarstwo Leśne 'Lasy Państwowe'

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Urzędy wojewódzkie

Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

ПОПТУГАЛИЯ

Presidência do Conselho de Ministros

Ministério das Finanças e da Administração Pública

Ministério da Defesa Nacional

Ministério dos Negócios Estrangeiros

Ministério da Administração Interna

Ministério da Justiça

Ministério da Economia e da Inovação

Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas

Ministério da Educação

Ministério da Ciência, Tecnologia e do Ensino Superior

Ministério da Cultura

Ministério da Saúde

Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social

Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações

Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional

Presidência da República

Tribunal Constitucional

Tribunal de Contas

Provedoria de Justiça

РУМЪНИЯ

Administrația Prezidențială

Senatul României

Camera Deputaților

Inalta Curte de Casație și Justiție

Curtea Constituțională

Consiliul Legislativ

Curtea de Conturi

Consiliul Superior al Magistraturii
Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție
Secretariatul General al Guvernului
Cancelaria primului ministru
Ministerul Afacerilor Externe
Ministerul Economiei și Finanțelor
Ministerul Justiției
Ministerul Apărării
Ministerul Internelor și Reformei Administrative
Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse
Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Ministerul Transporturilor
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
Ministerul Sănătății Publice
Ministerul Culturii și Cultelor
Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
Serviciul Român de Informații
Serviciul de Informații Externe
Serviciul de Protecție și Pază
Serviciul de Telecomunicații Speciale
Consiliul Național al Audiovizualului
Consiliul Concurenței (CC)
Direcția Națională Anticorupție
Inspectoratul General de Poliție
Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)
Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
Autoritatea Navală Română
Autoritatea Feroviară Română
Autoritatea Rutieră Română
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
Autoritatea Națională pentru Turism
Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
Autoritatea Națională pentru Tineret

Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
Autoritatea Electorală Permanente
Agenția pentru Strategii Guvernamentale
Agenția Națională a Medicamentului
Agenția Națională pentru Sport
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
Agenția Română pentru Conservarea Energiei
Agenția Națională pentru Resurse Minerale
Agenția Română pentru Investiții Străine
Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie
Agenția Națională a Funcționarilor Publici
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
Agenția Națională Anti-doping
Agenția Nucleară
Agenția Națională pentru Protecția Familiei
Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Bărbați și Femei
Agenția Națională pentru Protecția Mediului
Agenția națională Antidrog

СЛОВЕНИЯ

Predsednik Republike Slovenije
Državni zbor Republike Slovenije
Državni svet Republike Slovenije
Varuh človekovih pravic
Ustavno sodišče Republike Slovenije
Računsko sodišče Republike Slovenije
Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
Slovenska akademija znanosti in umetnosti
Vladne službe
Ministrstvo za finance
Ministrstvo za notranje zadeve
Ministrstvo za zunanje zadeve
Ministrstvo za obrambo
Ministrstvo za pravosodje
Ministrstvo za gospodarstvo
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Ministrstvo za promet

Ministrstvo za okolje in prostor
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Ministrstvo za zdravje
Ministrstvo za javno upravo
Ministrstvo za šolstvo in šport
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
Ministrstvo za kulturo
Vrhovno sodišče Republike Slovenije
višja sodišča
okrožna sodišča
okrajna sodišča
Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
Okrožna državna tožilstva
Državno pravobranilstvo
Upravno sodišče Republike Slovenije
Višje delovno in socialno sodišče
delovna sodišča
Davčna uprava Republike Slovenije
Carinska uprava Republike Slovenije
Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo
Uprava Republike Slovenije za javna plačila
Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
Policija
Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
Generalštab Slovenske vojske
Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
Tržni inšpektorat Republike Slovenije
Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
Veterinarska uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za pomorstvo

Direkcija Republike Slovenije za caste
Prometni inšpektorat Republike Slovenije
Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
Agencija Republike Slovenije za okolje
Geodetska uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
Inšpektorat Republike Slovenije za delo
Zdravstveni inšpektorat
Urad Republike Slovenije za kemikalije
Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
Urad Republike Slovenije za meroslovje
Urad za visoko šolstvo
Urad Republike Slovenije za mladino
Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
Arhiv Republike Slovenije
Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
Služba vlade za zakonodajo
Služba vlade za evropske zadeve
Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
Urad vlade za komuniciranje
Urad za enake možnosti
Urad za verske skupnosti
Urad za narodnosti
Urad za makroekonomske analize in razvoj
Statistični urad Republike Slovenije
Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
Protokol Republike Slovenije
Urad za varovanje tajnih podatkov
Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
Informacijski pooblaščenec
Državna volilna komisija

СЛОВАКИЯ

Министерства и други органи на централната власт, посочени в Закон № 575/2001 Сб. за структурата на дейностите на правителството и органите на централната държавна администрация, в редакцията, отразяваща последващите изменения:

Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky
Národná rada Slovenskej republiky
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Úrad vlády Slovenskej republiky
Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
Štatistický úrad Slovenskej republiky
Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
Úrad pre verejné obstarávanie
Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
Národný bezpečnostný úrad
Ústavný súd Slovenskej republiky
Najvyšší súd Slovenskej republiky
Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Úrad pre finančný trh
Úrad na ochranu osobných údajov
Kancelária verejného ochrany práv

ФИНЛАНДИЯ

Oikeuskanslerinvirasto — Justitiekanslersämbetet
Liikenne- ja viestintäministeriö — Kommunikationsministeriet
Ajoneuvohallintokeskus AKE — Fordonsförvaltningscentralen AKE
Ilmailuhallinto — Luftfartsförvaltningen
Ilmatieteen laitos — Meteorologiska institutet
Merenkululaitos — Sjöfartsverket
Merentutkimuslaitos — Havsforskningsinstitutet

Ratahallintokeskus RHK — Banförvaltningscentralen RHK
Rautatievirasto — Järnvägsverket
Tiehallinto — Vägförvaltningen
Viestintävirasto — Kommunikationsverket
Maa- ja metsätalousministeriö — Jord- och skogsbruksministeriet
Elintarviketurvallisuusvirasto — Livsmedelssäkerhetsverket
Maanmittauslaitos — Lantmäteriverket
Maaseutuvirasto — Landsbygdsverket
Oikeusministeriö — Justitieministeriet
Tietosuojavaltuutetun toimisto — Dataombudsmannens byrå
Tuomioistuimet — Domstolar
Korkein oikeus — Högsta domstolen
Korkein hallinto-oikeus — Högsta förvaltningsdomstolen
Hovioikeudet — Hovrätter
Käräjäoikeudet — Tingsrätter
Hallinto-oikeudet — Förvaltningsdomstolar
Markkinaoikeus — Marknadsdomstolen
Työtuomioistuin — Arbetsdomstolen
Vakuutusosasto — Försäkringsdomstolen
Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
Vankeinhoitolaitos — Fängsväsendet
HEUNI — Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutti — HEUNI — Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna
Konkurssiasiamiehen toimisto — Konkursombudsmannens byrå
Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
Oikeushallinnon palvelukeskus — Justitieförvaltningens servicecentral
Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus — Justitieförvaltningens datateknikcentral
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) — Rättspolitiska forskningsinstitutet
Oikeusrekisterikeskus — Rättsregistercentralen
Onnettomuustutkintakeskus — Centralen för undersökning av olyckor
Rikosseuraamusvirasto — Brottspåföljdsverket
Rikosseuraamusalan koulutuskeskus — Brottspåföljdsområdets utbildningscentral
Riksentorjuntaneuvosto — Rådet för brottsförebyggande
Saamelaiskäräjät — Sametinget
Valtakunnansyyttäjänvirasto — Riksåklagarämbetet
Vankeinhoitolaitos — Fängsväsendet
Opetusministeriö — Undervisningsministeriet
Opetushallitus — Utbildningsstyrelsen
Valtion elokuvataarkastamo — Statens filmgranskningsbyrå
Puolustusministeriö — Försvarsministeriet
Puolustusvoimat — Försvarsmakten

Sisäasiainministeriö — Inrikesministeriet

Väestörekisterikeskus — Befolkningsregistercentralen

Keskusrikospoliisi — Centralkriminalpolisen

Liikkuva poliisi — Rörliga polisen

Rajavartiolaitos — Gränsbevakningsväsendet

Lääninhallitukset — Länstyrelserna

Suojelupoliisi — Skyddspolisen

Poliisiammattikorkeakoulu — Polisyrkeshögskolan

Poliisin tekniikkakeskus — Polisens teknikcentral

Poliisin tietohallintokeskus — Polisens datacentral

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos — Polisinrättningen i Helsingfors

Pelastusopisto — Räddningsverket

Hätäkeskuslaitos — Nödcentralsverket

Maahanmuuttovirasto — Migrationsverket

Sisäasiainhallinnon palvelukeskus — Inrikesförvaltningens servicecentral

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö — Social- och hälsovårdsministeriet

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för social trygghet

Lääkelaitos — Läkemedelsverket

Terveystieteiden tutkimuskeskus — Rättsskyddscentralen för hälsovården

Säteilyturvakeskus — Strålsäkerhetscentralen

Kansanterveyslaitos — Folkhälsoinstitutet

Lääkehoidon tutkimuskeskus ROHTO — Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus — Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja tutkimuskeskus Stakes — Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes

Vakuutusvalvontavirasto — Försäkringsinspektionen

Työ- ja elinkeinoministeriö — Arbets- och näringsministeriet

Kuluttajavirasto — Konsumentverket

Kilpailuvirasto — Konkurrensverket

Patentti- ja rekisterihallitus — Patent- och registerstyrelsen

Valtakunnansovittelijain toimisto — Riksförlikningsmännens byrå

Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande

Energiamarkkinavirasto - Energimarknadsverket

Geologian tutkimuskeskus — Geologiska forskningscentralen

Huoltovarmuuskasutuskeskus — Försörjningsberedskapscentralen

Kuluttajatutkimuskeskus — Konsumentforskningscentralen

Matkailun edistämiskasutuskeskus (MEK) — Centralen för turistfrämjande

Mittateknikan kasutuskeskus (MIKES) — Mätteknikcentralen

Tekes — teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskus - Tekes — utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

Turvatekniikan keskus (TUKES) — Säkerhetsteknikcentralen

Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) — Statens tekniska forskningscentral

Syrjintälautakunta — Nationella diskrimineringsnämnden

Työneuvosto — Arbetsrådet

Vähemmistövaltuutetun toimisto — Minoritetsombudsmannens byrå

Ulkoasiainministeriö — Utrikesministeriet

Valtioneuvoston kanslia — Statsrådets kansli

Valtiovarainministeriö — Finansministeriet

Valtiokonttori — Statskontoret

Verohallinto — Skatteförvaltningen

Tullilaitos — Tullverket

Tilastokeskus — Statistikcentralen

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus — Statens ekonomiska forskningscentral

Ympäristöministeriö — Miljöministeriet

Suomen ympäristökeskus — Finlands miljöcentral

Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus — Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

Valtiontalouden tarkastusvirasto — Statens revisionsverk

ШВЕЦИЯ

A

Affärsverket svenska kraftnät

Akademien för de fria konsterna

Alkohol- och läkemedelssortiments-nämnden

Allmänna pensionsfonden

Allmänna reklamationsnämnden

Ambassader

Ansvarsnämnd, statens

Arbetsdomstolen

Arbetsförmedlingen

Arbetsgivarverk, statens

Arbetslivsinstitutet

Arbetsmiljöverket

Arkitekturmuseet

Arrendenämnder

Arvsfondsdelegationen

Arvsfondsdelegationen

B

Banverket

Barnombudsmannen

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens

Bergsstaten

Biografbyrå, statens

Biografiskt lexikon, svenskt

Birgittaskolan

Blekinge tekniska högskola

Bokföringsnämnden

Bolagsverket

Bostadsnämnd, statens

Bostadskreditnämnd, statens

Boverket

Brottsförebyggande rådet

Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Danshögskolan

Datainspektionen

Departementen

Domstolsverket

Dramatiska institutet

E

Ekeskolan

Ekobrottsmyndigheten

Ekonomistyrningsverket

Ekonomiska rådet

Elsäkerhetsverket

Energimarknadsinspektionen

Energimyndighet, statens

EU/FoU-rådet

Exportkreditnämnden

Exportråd, Sveriges

F

Fastighetsmäklarnämnden

Fastighetsverk, statens

Fideikommissnämnden

Finansinspektionen

Finanspolitiska rådet

Finsk-svenska gränsälvskommissionen

Fiskeriverket

Flygmedicincentrum

Folkhälsoinstitut, statens

Fonden för fukt- och mögelskador

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas

Folke Bernadotte Akademien

Forskarskattenämnden

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

Fortifikationsverket

Forum för levande historia

Försvarets materielverk

Försvarets radioanstalt

Försvarets underrättelsenämnd

Försvarshistoriska museer, statens

Försvarshögskolan

Försvarsmakten

Försäkringskassan

G

Gentekniknämnden

Geologiska undersökning

Geotekniska institut, statens

Giftinformationscentralen

Glesbygdsverket

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning

Granskningsnämnden för radio och TV

Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar

Gymnastik- och Idrottshögskolan

Göteborgs universitet

H

Handelsflottans kultur- och fritidsråd

Handelsflottans pensionsanstalt

Handelssekreterare

Handelskamrar, auktoriserade

Handikappombudsmannen

Handikappråd, statens

Harpsundsnämnden

Haverikommission, statens

Historiska museer, statens

Hjälpmedelsinstitutet

Hovrätterna

Hyresnämnder

Häktena

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd

Högskolan Dalarna

Högskolan i Borås

Högskolan i Gävle

Högskolan i Halmstad

Högskolan i Kalmar

Högskolan i Karlskrona/Ronneby

Högskolan i Kristianstad

Högskolan i Skövde

Högskolan i Trollhättan/Uddevalla

Högskolan på Gotland

Högskolans avskiljandenämnd

Högskoleverket

Högsta domstolen

I

ILO kommittén

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Inspektionen för strategiska produkter

Institut för kommunikationsanalys, statens

Institut för psykosocial medicin, statens

Institut för särskilt utbildningsstöd, statens

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering

Institutet för rymdfysik

Institutet för tillväxtpolitiska studier

Institutionsstyrelse, statens

Insättningsgarantinämnden

Integrationsverket

Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

Jordbruksverk, statens

Justitiekanslern

Jämställdhetsombudsmannen

Jämställdhetsnämnden

Järnvägar, statens

Järnvägsstyrelsen

K

Kammarkollegiet

Kammarrätterna

Karlstads universitet

Karolinska Institutet

Kemikalieinspektionen

Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konsthögskolan
Konstnärsnämnden
Konstråd, statens
Konsulat
Konsumentverket
Krigsvetenskapsakademin
Krigsförsäkringsnämnden
Kriminaltekniska laboratorium, statens
Kriminalvården
Krisberedskapsmyndigheten
Kristinaskolan
Kronofogdemyndigheten
Kulturråd, statens
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
Kungl. Vetenskapsakademin
Kustbevakningen
Kvalitets- och kompetensråd, statens
Kärnavfallsfondens styrelse

L

Lagrådet
Lantbruksuniversitet, Sveriges
Lantmäteriverket
Linköpings universitet
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
Livsmedelsverk, statens
Livsmedelsekonomiska institutet
Ljud- och bildarkiv, statens
Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
Lotteriinspektionen
Luftfartsverket
Luftfartsstyrelsen
Luleå tekniska universitet

Lunds universitet

Läkemedelsverket

Läkemedelsförmånsnämnden

Länsrätterna

Länsstyrelserna

Lärarhögskolan i Stockholm

M

Malmö högskola

Manillaskolan

Maritima muséer, statens

Marknadsdomstolen

Medlingsinstitutet

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges

Migrationsverket

Militärhögskolor

Mittuniversitetet

Moderna museet

Museer för världskultur, statens

Musikaliska Akademien

Musiksamlingar, statens

Myndigheten för handikappolitisk samordning

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor

Myndigheten för skolutveckling

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet

Myndigheten för utländska investeringar i Sverige

Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum

Nationellt centrum för flexibelt lärande

Naturhistoriska riksmuseet

Naturvårdsverket

Nordiska Afrikainstitutet

Notarienämnden

Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens

Nämnden för statligt stöd till trossamfund

Nämnden för styrelserepresentationsfrågor

Nämnden mot diskriminering

Nämnden för elektronisk förvaltning

Nämnden för RH anpassad utbildning

Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

Oljekrisnämnden

Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Operahögskolan i Stockholm

P

Patent- och registreringsverket

Patentbesvärsrätten

Pensionsverk, statens

Personregisternämnd statens, SPAR-nämnden

Pliktverk, Totalförsvarets

Polarforskningssekretariatet

Post- och telestyrelsen

Premiepensionsmyndigheten

Presstödsnämnden

R

Radio- och TV-verket

Rederinämnden

Regeringskansliet

Regeringsrätten

Resegarantinämnden

Registernämnden

Revisorsnämnden

Riksantikvarieämbetet

Riksarkivet

Riksbanken

Riksdagsförvaltningen

Riksdagens ombudsmän

Riksdagens revisorer

Riksgäldskontoret

Rikshemvärnsrådet

Rikspolisstyrelsen

Riksrevisionen

Rikstrafiken

Riksutställningar, Stiftelsen

Riksvärderingsnämnden

Rymdstyrelsen

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Räddningsverk, statens

Rättshjälpsmyndigheten

Rättshjälpsnämnden

Rättsmedicinalverket

S

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

Sameskolstyrelsen och sameskolor

Sametinget

SIS, Standardiseringen i Sverige

Sjöfartsverket

Skatterättsnämnden

Skatteverket

Skaderegleringsnämnd, statens

Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor

Skogsstyrelsen

Skogsvårdsstyrelserna

Skogs och lantbruksakademien

Skolverk, statens

Skolväsendets överklagandenämnd

Smittskyddsinstitutet

Socialstyrelsen

Specialpedagogiska institutet

Specialskolmyndigheten

Språk- och folkminnesinstitutet

Sprängämnesinspektionen

Statistiska centralbyrån

Statskontoret

Stockholms universitet

Stockholms internationella miljöinstitut

Strålsäkerhetsmyndigheten

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA

Styrelsen för Samefonden

Styrelsen för psykologiskt försvar

Stängselnämnden

Svenska institutet

Svenska institutet för europapolitiska studier

Svenska ESF rådet

Svenska Unescorådet

Svenska FAO kommittén

Svenska Språknämnden

Svenska Skeppshypotekskassan

Svenska institutet i Alexandria

Sveriges författarfond

Säkerhetspolisen

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Södertörns högskola

T

Taltidningsnämnden

Talboks- och punktskriftsbiblioteket

Teaterhögskolan i Stockholm

Tingsrätterna

Tjänstepensions och grupplivnämnd, statens

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet

Totalförsvarets forskningsinstitut

Totalförsvarets pliktverk

Tullverket

Turistdelegationen

U

Umeå universitet

Ungdomsstyrelsen

Uppsala universitet

Utlandslönenämnd, statens

Utlänningsnämnden

Utrikesförvaltningens antagningsnämnd

Utrikesnämnden

Utsädeskontroll, statens

V

Valideringsdelegationen

Valmyndigheten

Vatten- och avloppsnämnd, statens

Vattenöverdomstolen

Verket för förvaltningsutveckling

Verket för högskoleservice

Verket för innovationssystem (VINNOVA)

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)

Vetenskapsrådet

Veterinärmedicinska anstalt, statens

Veterinära ansvarsnämnden

Väg- och transportforskningsinstitut, statens

Vägverket

Vänerskolan

Växjö universitet

Växtingsnämnd, statens

Å

Åklagarmyndigheten

Åsbackaskolan

Ö

Örebro universitet

Örlogsmannasällskapet

Östervångsskolan

Överbefälhavaren

Överklagandenämnden för högskolan

Överklagandenämnden för nämndemanna-uppdrag

Överklagandenämnden för studiestöd

Överklagandenämnden för totalförsvaret

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Cabinet Office

Office of the Parliamentary Counsel

Central Office of Information

Charity Commission

Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)

Crown Prosecution Service

Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform

Competition Commission

Gas and Electricity Consumers' Council

Office of Manpower Economics

Department for Children, Schools and Families

Department of Communities and Local Government

Rent Assessment Panels

Department for Culture, Media and Sport

British Library

British Museum

Commission for Architecture and the Built Environment

The Gambling Commission

Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)

Imperial War Museum

Museums, Libraries and Archives Council

National Gallery

National Maritime Museum

National Portrait Gallery
Natural History Museum
Science Museum
Tate Gallery
Victoria and Albert Museum
Wallace Collection
Department for Environment, Food and Rural Affairs
Agricultural Dwelling House Advisory Committees
Agricultural Land Tribunals
Agricultural Wages Board and Committees
Cattle Breeding Centre
Countryside Agency
Plant Variety Rights Office
Royal Botanic Gardens, Kew
Royal Commission on Environmental Pollution
Department of Health
Dental Practice Board
National Health Service Strategic Health Authorities
NHS Trusts
Prescription Pricing Authority
Department for Innovation, Universities and Skills
Higher Education Funding Council for England
National Weights and Measures Laboratory
Patent Office
Department for International Development
Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
Legal Secretariat to the Law Officers
Department for Transport
Maritime and Coastguard Agency
Department for Work and Pensions
Disability Living Allowance Advisory Board
Independent Tribunal Service
Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
Occupational Pensions Regulatory Authority
Regional Medical Service
Social Security Advisory Committee
Export Credits Guarantee Department
Foreign and Commonwealth Office
Wilton Park Conference Centre

Government Actuary's Department

Government Communications Headquarters

Home Office

HM Inspectorate of Constabulary

House of Commons

House of Lords

Ministry of Defence

Defence Equipment & Support

Meteorological Office

Ministry of Justice

Boundary Commission for England

Combined Tax Tribunal

Council on Tribunals

Court of Appeal — Criminal

Employment Appeals Tribunal

Employment Tribunals

HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)

Immigration Appellate Authorities

Immigration Adjudicators

Immigration Appeals Tribunal

Lands Tribunal

Law Commission

Legal Aid Fund (England and Wales)

Office of the Social Security Commissioners

Parole Board and Local Review Committees

Pensions Appeal Tribunals

Public Trust Office

Supreme Court Group (England and Wales)

Transport Tribunal

The National Archives

National Audit Office

National Savings and Investments

National School of Government

Northern Ireland Assembly Commission

Northern Ireland Court Service

Coroners Courts

County Courts

Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland

Crown Court

Enforcement of Judgements Office

Legal Aid Fund

Magistrates' Courts

Pensions Appeals Tribunals

Northern Ireland, Department for Employment and Learning

Northern Ireland, Department for Regional Development

Northern Ireland, Department for Social Development

Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development

Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure

Northern Ireland, Department of Education

Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment

Northern Ireland, Department of the Environment

Northern Ireland, Department of Finance and Personnel

Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety

Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister

Northern Ireland Office

Crown Solicitor's Office

Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland

Forensic Science Laboratory of Northern Ireland

Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland

Police Service of Northern Ireland

Probation Board for Northern Ireland

State Pathologist Service

Office of Fair Trading

Office for National Statistics

National Health Service Central Register

Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners

Paymaster General's Office

Postal Business of the Post Office

Privy Council Office

Public Record Office

HM Revenue and Customs

The Revenue and Customs Prosecutions Office

Royal Hospital, Chelsea

Royal Mint

Rural Payments Agency

Scotland, Auditor-General

Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service

Scotland, General Register Office

Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer

Scotland, Registers of Scotland

The Scotland Office

The Scottish Ministers

Architecture and Design Scotland

Crofters Commission

Deer Commission for Scotland

Lands Tribunal for Scotland

National Galleries of Scotland

National Library of Scotland

National Museums of Scotland

Royal Botanic Garden, Edinburgh

Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland

Scottish Further and Higher Education Funding Council

Scottish Law Commission

Community Health Partnerships

Special Health Boards

Health Boards

The Office of the Accountant of Court

High Court of Justiciary

Court of Session

HM Inspectorate of Constabulary

Parole Board for Scotland

Pensions Appeal Tribunals

Scottish Land Court

Sheriff Courts

Scottish Police Services Authority

Office of the Social Security Commissioners

The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees

Keeper of the Records of Scotland

The Scottish Parliamentary Body Corporate

HM Treasury

Office of Government Commerce

United Kingdom Debt Management Office

The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)

The Welsh Ministers

Higher Education Funding Council for Wales

Local Government Boundary Commission for Wales

The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales

Valuation Tribunals (Wales)

Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards

Welsh Rent Assessment Panels

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 1, ТОЧКА 6, БУКВА А)

При разминаване в тълкуването между CPV и NACE се прилага номенклатурата по CPV.

NACE, Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: — изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: — разрушаване на сгради и други конструкции; — разчистване на строителни площадки; — земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи, и др.; — работи по подготовка на участъци за добив; — отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: — отводняване на строителна площадка; — пресушаване на селскостопански земи и гори.	45110000
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: — сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели. Този клас изключва: — сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20; — сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; — изкопаване на шахти, вж. 45.25; — изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20.	45120000
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000

NACE, Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	Този клас включва: — изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; — мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлези; — преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводни; — градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводни; — помощно градско строителство; — монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място. Този клас изключва: — услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; — инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части – собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; — строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; — довършителни строителни работи, вж. 45.4; — архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; — услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20.	45210000 С изключение на: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на покривни конструкции; — работи по изпълнение на покривни покрития; — хидроизолационни работи.	45261000
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; — строителство на релсови пътища; — строителство на самолетни писти; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения; — работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. Този клас изключва: — предварителни земни работи, вж. 45.11.	45212212 и DA03 45230000 с изключение на: – 45231000 – 45232000 – 45234115

NACE, Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	Този клас включва — строителни и монтажни работи на: — водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.; — язовири и диги; — драгажни работи; — строителни и монтажни работи под вода.	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; — фундиране, включително укрепване чрез пилоти; — строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; — монтажни работи на стоманени елементи — чуждо производство; — изливане на стоманобетон; — зидарски работи; — монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; — изграждане на комини и промишлени пещи. Този клас изключва: — даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32.	45250000 45262000
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000

NACE, Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	Този клас включва: инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — електрически инсталации и други електрически уредби; — далекосъобщителни системи; — системи за електрическо отопление; — антени за жилищни сгради; — пожароизвестителни системи; — сигнално-охранителни системи; — асансьори и ескалатори; — гръмоотводи и др.	45213316 45310000 с изключение на: — 45316000
		45.32	Изолационни строителни работи	Този клас включва: — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. Този клас изключва: — хидроизолация, вж. 45.22.	45320000
		45.33	Водопроводни работи	Този клас включва: — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — водоснабдителни и канализационни инсталации; — газови инсталации; — отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; — разпръсквателни системи. Този клас изключва: — монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.	45330000
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: — монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; — монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи		45400000

NACE, Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.41	Работи по полагане на мазилки	Този клас включва: — полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: — монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; — довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: — полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	45420000
		45.43	Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки	Този клас включва: — работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на: — керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки; — паркет и други подови покрития, мокети и балатуми; — включително гумени или пластмасови; — мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; — тапети.	45430000
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	Този клас включва: — вътрешно и външно боядисване на сгради; — работи по боядисване на други строителни съоръжения; — работи по стъклопоставяне, огледала и др. Този клас изключва: — поставяне на прозорци, вж. 45.42.	45440000

NACE, Rev. 1 ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.45	Други довършителни строителни работи	Този клас включва: — монтаж на частни плувни басейни; — паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; — други довършителни строителни работи. Този клас изключва: — вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	45212212 и DA04 45450000
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор		45500000
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор	Този клас изключва: — даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА СТОКИТЕ ПО ЧЛЕН 4, БУКВА Б) ВЪВ ВРЪЗКА С ПОРЪЧКИТЕ, ВЪЗЛАГАНИ ОТ ВЪЗЛАГАЩИ ОРГАНИ В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНАТА

Единственият приложим текст за целите на настоящата директива е съдържащият се в приложение 1, точка 3 СДП, на който се основава следният примерен списък на стоки:

Глава 25:	Сол, сяр, пръст и камъни, гипс, вар и цимент
Глава 26:	Метални руди, шлака и сгурия
Глава 27:	Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация; битуминозни материали, минерални восъци с изключение на: ex 27.10: специални моторни горива
Глава 28:	Неорганични химични продукти; неорганични или органични съединения на благородни метали, на радиоактивни елементи, на редкоземни метали и на изотопи с изключение на: ex 28.09: експлозиви ex 28.13: експлозиви ex 28.14: сълзотворен газ ex 28.28: експлозиви ex 28.32: експлозиви ex 28.39: експлозиви ex 28.50: токсични продукти ex 28.51: токсични продукти ex 28.54: експлозиви
Глава 29:	Органични химични продукти с изключение на: ex 29.03: експлозиви ex 29.04: експлозиви ex 29.07: експлозиви ex 29.08: експлозиви ex 29.11: експлозиви ex 29.12: експлозиви ex 29.13: токсични продукти ex 29.14: токсични продукти ex 29.15: токсични продукти ex 29.21: токсични продукти ex 29.22: токсични продукти ex 29.23: токсични продукти ex 29.26: експлозиви ex 29.27: токсични продукти ex 29.29: експлозиви

Глава 30:	Фармацевтични продукти
Глава 31:	Торове
Глава 32:	Дъбилни и багрилни екстракти, танини и техните производни, пигменти и други багрилни вещества, бои и лакове, маджун, пълнежи и фиксатори, мастила
Глава 33:	Етерични масла и резиноиди, готови парфюмерийни или тоалетни продукти и козметични препарати
Глава 34:	Сапуни, повърхностноактивни органични продукти, препарати за пране, смазочни препарати, изкуствени вощи, вощени препарати, препарати за лъскане или почистване, свещи и подобни артикули, пасти за моделиране и зъболекарски вощи
Глава 35:	Белтъчни вещества, лепила, ензими
Глава 37:	Фотографски и кинематографски продукти
Глава 38:	Различни видове продукти на химическата промишленост с изключение на: ex 38.19: токсични продукти
Глава 39:	Изкуствени смоли и пластмаси, целулозни естери и етери и изделия от тези материали с изключение на: ex 39.03: експлозиви
Глава 40:	Каучук, синтетичен каучук, фактис и изделия от тези материали с изключение на: ex 40.11: противокуршумни гуми
Глава 41:	Кожи (различни от кожухарските)
Глава 42:	Кожени изделия, седларски или сарашки артикули, пътнически артикули, ръчни чанти и други подобни, изделия от черва
Глава 43:	Кожухарски кожи и облекла от тях, изкуствени кожухарски кожи
Глава 44:	Дървен материал и изделия от дървен материал, дървени въглища
Глава 45:	Корк и коркови изделия
Глава 46:	Тръстикови и кошничарски изделия
Глава 47:	Материали за производство на хартия
Глава 48:	Хартии и картони, изделия от целулозна маса, от хартия или от картон
Глава 49:	Печатни книги, вестници, картини и други печатни произведения на издателства, на пресата или на останалата графична промишленост, ръкописни или машинописни текстове и чертежи
Глава 65:	Шапки и части за шапки

Глава 66:	Чадръри, сенници, слънчобрани, бастуни, камшици, бичове и техните части
Глава 67:	Апретирани пера и пух и артикули от пера или пух, изкуствени цветя; изделия от човешки коси
Глава 68:	Изделия от камъни, гипс, цимент, азбест, слюда и аналогични материали
Глава 69:	Керамични продукти
Глава 70:	Стъкло и изделия от стъкло
Глава 71:	Перли, скъпоценни и полускъпоценни камъни, благородни метали, плакета или дублета от благородни метали и изделия от тези материали; бижутерийна имитация
Глава 73:	Чугун, желязо и стомана и изделия от тях
Глава 74:	Мед и изделия от мед
Глава 75:	Никел и изделия от никел
Глава 76:	Алуминий и изделия от алуминий
Глава 77:	Магнезий и берилий и изделия от магнезий и берилий
Глава 78:	Олово и изделия от олово
Глава 79:	Цинк и изделия от цинк
Глава 80:	Калай и изделия от калай
Глава 81:	Други неблагородни метали, използвани в металургията, и изделия от тях
Глава 82:	Инструменти, сечива, ножарски артикули и прибори за хранене от неблагородни метали; части от тях с изключение на: ex 82.05: инструменти ex 82.07: инструменти, части
Глава 83:	Различни изделия от неблагородни метали
Глава 84:	Котли, машини, апарати и механизми и части за тези машини или апарати с изключение на: ex 84.06: двигатели ex 84.08: други двигатели ex 84.45: машини ex 84.53: машини за автоматична обработка на данни ex 84.55: части от машините от позиция № 84.53 ex 84.59: ядрени реактори

Глава 85:	Електрически машини и апарати и части за тях с изключение на: ex 85.13: далекосъобщително оборудване ex 85.15: радио- и телевизионна апаратура
Глава 86:	Превозни средства и оборудване за железопътни и подобни линии и техните части, механични сигнали- зационни устройства за комуникационни пътища (без електрическо захранване) с изключение на: ex 86.02: бронирани електрически локомотиви ex 86.03: други бронирани локомотиви ex 86.05: бронирани вагони ex 86.06: ремонтни вагони ex 86.07: вагони
Глава 87:	Автомобилни превозни средства, трактори, мотоциклети и велосипеди и други сухопътни превозни средства и техните части и принадлежности с изключение на: ex 87.08: танкове и други бронирани превозни средства ex 87.01: трактори ex 87.02: военни транспортни средства ex 87.03: автомобили за техническа помощ ex 87.09: мотоциклети ex 87.14: ремаркета
Глава 89:	Морско и речно корабоплаване с изключение на: ex 89.01A: военни кораби
Глава 90:	Оптични, фотографски или кинематографски, измерителни, контролиращи или прецизиращи инструменти и апарати, медицински и хирургически инструменти и апарати, части и принадлежности за тези инструменти или апарати с изключение на: ex 90.05: бинокли ex 90.13: разнообразни инструменти, лазери ex 90.14: телеметри ex 90.28: електрически или електронни измервателни инструменти ex 90.11: микроскопи ex 90.17: медицински инструменти ex 90.18: прибори за механична терапия ex 90.19: ортопедични прибори ex 90.20: рентгенова апаратура
Глава 91:	Часовникарски изделия

Глава 92:	Музикални инструменти, апарати за записване и възпроизвеждане на звук, апарати за записване и възпроизвеждане на телевизионен образ и звук, части и принадлежности за тези апарати
Глава 94:	Мебели и части за тях, спални артикули и други подобни с изключение на: ex 94.01A: самолетни седалки
Глава 95:	Обработени материали за моделиране или резбарство, изделия от тях
Глава 96:	Метли, четки и филтри
Глава 98:	Разни видове изделия

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИНСТРУМЕНТИТЕ И УСТРОЙСТВОТА ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА ОФЕРТИ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА УЧАСТИЕ, ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

Инструментите и оборудването за електронно получаване на оферти, заявления за участие, както и планове и проекти за конкурси за проект, трябва най-малко да гарантират с технически средства и подходящи процедури, че:

- а) датата и часът на получаване на оферти, заявления за участие и представянето на планове и проекти могат да бъдат точно определени;
- б) може да бъде гарантирано в достатъчна степен, че никой не може да има достъп до данните, предадени съгласно изискванията, преди определения срок;
- в) само оправомощени лица могат да определят или променят датите за отварянето на получените данни;
- г) на различните етапи от процедурата за възлагане на обществена поръчка или на конкурса за проект достъпът до всички предоставени данни или до части от тях трябва да е възможен само за оправомощени лица;
- д) само оправомощени лица трябва да дават достъп до предадените данни и само след предвидената дата;
- е) получените и отворени в съответствие с изискванията данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;
- ж) ако забраната за достъп или условията по букви б), в), г), д) и е) са нарушени или е направен опит за това, може в достатъчна степен да се гарантира, че нарушенията или опитите могат лесно да бъдат забелязани.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА

ЧАСТ А

Информация, която трябва да бъде включена в съобщенията за публикуване на обявление за предварителна информация в профил на купувач

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва, че възлагащият орган е централизиран орган за покупки или че е налице или може да е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Кодове по CPV.
5. Интернет адрес на „профила на купувач“ (URL).
6. Дата на изпращане на съобщението за публикуване на обявлението за предварителна информация в „профила на купувача“.

ЧАСТ Б

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за предварителна информация

(съгласно член 48)

I. Информация, която трябва да бъде включена във всички случаи

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.

Когато по причините, изложени в член 53, параграф 1, втора и трета алинея, не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва, че възлагащият орган е централизиран орган за покупки или че е налице или може да е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Кратко описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
8. Когато това обявление не се използва като покана за участие в състезателна процедура — прогнозната дата или дати за публикуване на обявлението или обявленията за обществената поръчка по отношение на поръчката или поръчките, посочени в обявлението за предварителна информация.
9. Дата на изпращане на обявлението.
10. Всякаква друга информация от значение.
11. Посочване дали обществената поръчка е предмет на СДП.

II. Допълнителна информация, която трябва да бъде предоставена, когато обявлението се използва като покана за участие в състезателна процедура (член 48, параграф 2)

1. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възлагащия орган своя интерес към обществената поръчка или обществените поръчки.
2. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки, състезателни процедури с договаряне).
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) е налице рамково споразумение;
 - б) е налице динамична система за покупки.
4. Доколкото вече е известно, график за доставка или предоставяне на продукти, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка.
5. Доколкото вече са известни, условия за участие, включително:
 - а) когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия, или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места;
 - б) когато е целесъобразно, се посочва дали предоставянето на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;
 - в) кратко описание на критериите за подбор.
6. Доколкото вече са известни, кратко описание на критериите, които ще се използват за възлагане на обществената поръчка.
7. Доколкото вече е известно, общият прогнозен размер на обществената поръчка или обществените поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
8. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
9. Адрес, на който следва да се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.
10. Език или езици, допустими за представянето на кандидатури или оферти.
11. Когато е уместно, се посочва дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се използва електронно фактуриране;
 - г) ще се приема електронно заплащане.
12. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
13. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

ЧАСТ В

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за поръчки

(съгласно член 49)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.

Когато по причините, изложени в член 53, параграф 1, втора и трета алинея, не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва, че възлагащият орган е централен орган за покупки или че е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
7. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описания на вариантите.
8. Общият прогнозен размер на обществената поръчка или обществените поръчки; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
9. Информация за това дали се разрешават или се забраняват варианти.
10. График за предоставяне или изпълнение на доставките, строителството или услугите и доколкото е възможно, продължителност на договора за обществена поръчка.
 - а) В случай на рамково споразумение се посочва планираният срок на действие на рамковото споразумение, като когато е целесъобразно се посочват причините този срок да надвишава четири години; доколкото е възможно, се посочва стойността или размерът и честотата на обществените поръчки, които предстои да се възлагат, броят на участващите икономически оператори и, когато е целесъобразно, предложеният максимален техен брой.
 - б) В случай на динамична система за покупки се посочва планираният срок на действие на тази система; доколкото е възможно, се посочва стойността или размерът и честотата на обществените поръчки, които предстои да се възлагат.
11. Условия за участие, включително:
 - а) когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия или дали изпълнението ѝ е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места;
 - б) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби; препратка към съответната законава, подзаконова или административна разпоредба;
 - в) списък и кратко описание на критериите относно личното положение на икономическите оператори, което би могло да доведе до изключването им, и на критериите за подбор; евентуално изискуемо минимално ниво или нива на стандарти; посочване на изискуема информация (лични декларации, документация).

12. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка; когато е целесъобразно, причини за използване на ускорена процедура (при открита, ограничена процедура и състезателна процедура с договаряне).
13. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) е налице рамково споразумение;
 - б) е налице динамична система за покупки;
 - в) е налице електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или на състезателна процедура с договаряне).
14. Когато обществената поръчка трябва да бъде разделена на обособени позиции, се посочва възможността участниците да подават оферти за една, за няколко или за всички позиции; посочва се евентуално ограничение на броя обособени позиции, които могат да се възложат на един oferent. В случай че обществената поръчка не е разделена на обособени позиции, се посочват причините за това, освен ако тази информация не е предоставена в индивидуалния доклад.
15. При ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, когато се използва възможността за намаляване на броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти, да участват в договарянето или в диалога — минималният и когато е целесъобразно, предложеният максимален брой кандидати и обективни критерии за подбор на въпросните кандидати.
16. При състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, се посочва, когато е целесъобразно, обстоятелството, че се използва поетапна процедура, за да се намали постепенно броят на офертите, които да се договорят, или на решенията, които да се обсъдят.
17. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на обществената поръчка.
18. Критерии, които следва да се прилагат при възлагане на обществената поръчка или обществените поръчки. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест, когато не са посочени в спецификациите или при процедура на състезателен диалог — в описателния документ.
19. Срок за получаване на офертите (при открити процедури) или на заявленията за участие (при ограничени процедури, състезателни процедури с договаряне, динамични системи за покупки, състезателен диалог и партньорства за иновации).
20. Адрес, на който се подават офертите или заявленията за участие.
21. При открити процедури:
 - а) срок, през който oferentът трябва да поддържа офертата си;
 - б) дата, час и място на отваряне на офертите;
 - в) лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето.
22. Език или езици, на които трябва да бъдат изготвени офертите или заявленията за участие.
23. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) ще се допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се приема електронно фактуриране;
 - г) ще се използва електронно заплащане.

24. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
25. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
26. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в обявлението.
27. При повтарящи се договори за обществени поръчки — прогнозен график за публикуване на следващите обявления.
28. Дата на изпращане на обявлението.
29. Посочване дали обществената поръчка е предмет на СДП.
30. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Г

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за възлагане на поръчки

(съгласно член 50)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Кодове по CPV.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги.
6. Описание на поръчката: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е уместно — описания на вариантите.
7. Вид на процедурата за възлагане на обществена поръчка; при процедура на договаряне без предварително обявление — обосновка.
8. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) е налице рамково споразумение;
 - б) е налице динамична система за покупки.
9. Критериите, посочени в член 67, които се използвани за възлагането на обществената поръчка или обществените поръчки. Когато е целесъобразно, се посочва дали е проведен електронен търг (в случай на открита или ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне).
10. Дата на сключване на договора/договорите или на рамковото споразумение/рамковите споразумения след вземане на решението за възлагане на обществената поръчка/обществените поръчки или за сключване на споразумение.
11. Брой на офертите, постъпили за всяка възложена поръчка, включително:
 - а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на офертите, подадени от друга държава членка или от трета държава;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.

12. За всяка възложена обществена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, включително
 - а) информация дали спечелият оферент е малко или средно предприятие;
 - б) информация дали обществената поръчка е възложена на група икономически оператори (съвместно предприятие, консорциум или други).
13. Стойност на спечелилата оферта/спечелилите оферти или на най-високата и най-ниската оферта, взети предвид при възлагането на обществената поръчка или обществените поръчки.
14. Когато е целесъобразно, при всяко възлагане на обществена поръчка се посочва стойността и частта от поръчката, която евентуално ще бъде възложена на подизпълнители — трети лица.
15. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
16. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
17. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с обществената поръчка или поръчки, посочени в обявлението.
18. Дата на изпращане на обявлението.
19. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Д

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за конкурси за проект

(съгласно член 79, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документацията за обществената поръчка.

Когато по причини, изложени в член 53, параграф 1, втора и трета алинея, не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за обществената поръчка.
3. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
4. Когато е целесъобразно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
5. Кодове по CPV; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Описание на основните характеристики на проекта.
7. Брой и стойност на наградите.
8. Вид на конкурса за проект (открита или ограничена процедура).
9. При открита процедура на конкурса за проект — срок за подаване на проектите.
10. При ограничена процедура на конкурса за проект:
 - а) планиран брой участници;
 - б) имената на вече избраните участници, ако има такива;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) срок за заявленията за участие.

11. Когато е целесъобразно, се посочва, че участието е ограничено до определена професия.
12. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
13. Информация дали решението на журито е задължително за възлагащия орган.
14. Плащания, които трябва да се извършат в полза на всички участници, ако са предвидени.
15. Информация дали конкурсът за проект ще бъде последван от обществени поръчки, които ще се възложат на победителя или победителите в конкурса за проект.
16. Дата на изпращане на обявлението.
17. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Е

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за резултатите от конкурс

(съгласно член 79, параграф 2)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид на възлагащия орган и основна дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали възлагащият орган е централен орган за покупки, или е налице друга форма на съвместно възлагане на обществени поръчки.
4. Кодове по CPV.
5. Описание на основните характеристики на проекта.
6. Стойност на наградите.
7. Вид на конкурса за проект (открита или ограничена процедура).
8. Критерии, които са били използвани за оценка на проектите.
9. Дата на решението на журито.
10. Брой на участниците.
 - а) брой на участниците, които са МСП;
 - б) брой на участниците от чужбина.
11. Наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на победителя или победителите в конкурса, както и посочване дали победителят или победителите са малки или средни предприятия.
12. Информация дали конкурсът за проект е свързан с проект или програма, финансирани със средства на Съюза.
13. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с проекта или проектите, посочени в обявлението.
14. Дата на изпращане на обявлението.
15. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ Ж

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за изменения по договор за обществена поръчка през срока му на изпълнение

(съгласно член 72, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Кодове по CPV.
3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при обществени поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при обществени поръчки за доставки и услуги;
4. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
5. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
6. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
7. Дата на решението за възлагане на поръчката.
8. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
9. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансирани със средства на Съюза.
10. Наименование и адрес на надзорния орган и органа, отговорен за контрола, и когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* във връзка с договора или договорите за обществени поръчки, посочени в обявлението.
12. Дата на изпращане на обявлението.
13. Всякаква друга информация от значение.

ЧАСТ З

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за обществени поръчки за социални и други специфични услуги

(съгласно член 75, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган.
2. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.
3. Кратко описание на обществената поръчка, кодовете по CPV.
4. Условия за участие, включително:
 - когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия, или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места,
 - когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби.
5. Срок/срокове за установяване на връзка с възлагащия орган с оглед на участие.
6. Кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.

ЧАСТ И

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за предварителна информация за социални и други специфични услуги

(съгласно член 75, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган.
2. Кратко описание на обществената поръчка, включително прогнозната обща стойност на поръчката и кодовете по CPV.
3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги;
 - б) график за доставка или предоставяне на доставките, строителството или услугите и срок на действие на договора за обществена поръчка;
 - в) условия за участие, включително:
 - когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия, или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места,
 - когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;
 - г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка, която ще се прилага.
4. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възлагащия орган своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се предават съобщенията за изразяване на интерес.

ЧАСТ Й

Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за обществени поръчки за социални и други специфични услуги

(съгласно член 75, параграф 2)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган.
 2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодовете по CPV.
 3. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при поръчки за доставки и услуги.
 4. Брой на получените оферти.
 5. Платена цена или ценови диапазон (минимум/максимум).
 6. За всяка възложена обществена поръчка, наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на победилия икономически оператор или оператори.
 7. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

**ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ДОКУМЕНТАЦИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА
ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ**

(член 35, параграф 4)

Когато възлагащите органи вземат решение за провеждане на електронен търг, в документацията за обществената поръчка се включват най-малко следните данни:

- а) характеристиките, чиито стойности ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези характеристики са количествено определими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;
 - б) всички ограничения за стойностите, които могат да бъдат представени, във вида, в който произтичат от спецификациите, свързани с предмета на поръчката;
 - в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг и когато е целесъобразно — кога ще им бъде предоставена;
 - г) съответната информация, свързана с провеждането на електронния търг;
 - д) условията, съгласно които оферентите ще могат да наддават, и по-специално минималните разлики, които ще се изискват при наддаването, ако е приложимо;
 - е) съответната информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и редът и условията и техническите спецификации за свързване.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

За целите на настоящата директива:

1) „Технически спецификации“ означава едно от следните:

а) при обществени поръчки за строителство — всички технически предписания, които се съдържат по-специално в документацията за обществената поръчка, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите така, че да отговарят на предвидената от възлагащия орган употреба; тези характеристики трябва да включват ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за употреба и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителните работи. Характеристиките включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възлагащият орган може да наложи съгласно общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;

б) при обществените поръчки за доставки или услуги, спецификация във вид на документ, в който се определят изискваните характеристики на продукта или услугата, като равнище на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за употреба, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценяване на съответствието;

2) „стандарт“ означава техническа спецификация, приета от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която е някое от следните:

а) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

б) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

в) „национален стандарт“ означава стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

3) „европейска техническа оценка“ означава документираната оценка на експлоатационните показатели на строителен продукт по отношение на неговите съществени характеристики съгласно съответния европейски документ за оценяване както е определен в член 2, точка 12 от Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;

4) „обща техническа спецификация“ означава техническа спецификация в областта на ИКТ, изготвена в съответствие с членове 13 и 14 от Регламент (ЕС) № 1025/2012;

5) „технически еталон“ означава всеки резултат, създаден от европейските органи по стандартизация, различен от европейските стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5).

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

1. Публикуване на обявления

Обявленията по членове 48, 49, 50, 75 и 79 трябва да се изпращат от възлагащите органи до Службата за публикации на Европейския съюз и да се публикуват в съответствие със следните правила:

Обявленията по членове 48, 49, 50, 75 и 79 се публикуват от Службата за публикации на Европейския съюз или от възлагащите органи при наличието на обявление за предварителна информация, публикувано в профил на купувач съгласно член 48, параграф 1.

Освен това възлагащите органи могат да публикуват тази информация в интернет в „профила на купувача“, както е посочено в точка 2, буква б).

Службата за публикации на Европейския съюз дава на възлагащия орган потвърждение съгласно член 51, параграф 5, втора алинея.

2. Публикуване на допълваща или допълнителна информация

а) Освен ако не е посочено друго в член 53, параграф 1, втора и трета алинея, възлагащите органи публикуват цялата документация за обществената поръчка в интернет.

б) Профилът на купувача може да включва обявления за предварителна информация съгласно член 48, параграф 1, информация за текущите покани за представяне на оферти, планираните покупки, сключените договори за поръчки, прекратените процедури и всякаква полезна обща информация, като звено за контакт, номер на телефон и факс, пощенски адрес и адрес на електронна поща. Профилът на купувач може да включва и обявления за предварителна информация, които се използват като средство за покана за участие в състезателна процедура и се публикуват на национално равнище съгласно член 52.

3. Формат и процедури за електронно предаване на обявленията

Форматът и процедурата за изпращане на обявленията по електронен път, които са определени от Комисията, са достъпни на интернет адрес <http://simap.europa.eu>

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТИ, ЗА УЧАСТИЕ В ДИАЛОГ ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 54

1. Поканата за представяне на оферта или за участие в диалог по смисъла на член 54 трябва да съдържа най-малко:

- а) препратка към публикуваната покана за участие в състезателна процедура;
- б) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени офертите, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени офертите;
- в) при състезателен диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;
- г) посочване на всички възможни съпътстващи документи, които трябва да бъдат представени в подкрепа на заявеното от оферента съгласно член 60, и когато е приложимо, член 62, или да допълнят информацията по същите тези членове и съгласно условията, предвидени в членове 60 и 62;
- д) относителната тежест на критериите за възлагане на обществената поръчка или когато е целесъобразно — тези критерии, подредени по значение в низходящ ред, ако не са посочени в обявлението за обществена поръчка, поканата за потвърждаване на интерес, техническите спецификации или описателния документ.

При обществени поръчки, възлагани посредством състезателен диалог или партньорство за иновации обаче, информацията по буква б) не се помества в поканата за участие в диалога или в договарянето, а в поканата за представяне на оферта.

2. Когато се отправя покана за участие в състезателна процедура посредством обявление за предварителна информация, възлагащите органи трябва след това да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно съответната поръчка, преди да започне подборът на оференти или участници в договарянето.

Тази покана трябва да съдържа най-малко следната информация:

- а) естеството и количеството, включително всякакви опции за допълнителни поръчки и при възможност, прогнозното налично време за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;
- б) вид процедура: ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне;
- в) когато е целесъобразно — датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;
- г) ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на заявления за документацията за обществената поръчка и езика или езиците, на които те да бъдат изготвени;
- д) адреса на възлагащия орган, който ще възложи обществената поръчка;
- е) икономическите и техническите условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от икономическите оператори;
- ж) формата на договора за обществена поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, финансов лизинг, наем или лизинг или комбинация от тях; както и
- з) критериите за възлагане на обществената поръчка и тяхната тежест или когато е целесъобразно, поредността на тези критерии по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за предварителна информация, техническите спецификации или поканата за представяне на оферти или за договаряне.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

СПИСКЪК НА КОНВЕНЦИИТЕ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 2

- Конвенция 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;
 - Конвенция 98 на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне;
 - Конвенция 29 на МОТ относно принудителния труд;
 - Конвенция 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд;
 - Конвенция 138 на МОТ относно минималната възраст за приемане на работа;
 - Конвенция 111 на МОТ относно дискриминацията в областта на труда и професиите;
 - Конвенция 100 на МОТ за равенството в заплащането;
 - Конвенция 182 на МОТ относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд;
 - Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;
 - Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);
 - Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);
 - Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС), Ротердам, 10 септември 1998 г. и нейните 3 регионални протокола.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

РЕГИСТРИ ⁽¹⁾

Професионалните и търговските регистри и съответните декларации и сертификати за всяка държава членка са:

- в Белгия — „Registre du Commerce“/„Handelsregister“, а при обществените поръчки за услуги — „Ordres professionnels/Beroepsorden“;
- в България — „Търговски регистър“;
- в Чешката република — „obchodní rejstřík“;
- в Дания — „Erhvervsstyrelsen“;
- в Германия — „Handelsregister“, „Handwerksrolle“, а при обществените поръчки за услуги — „Vereinsregister“, „Partnerschaftsregister“ и „Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder“;
- в Естония — „Registrite ja Infosüsteemide Keskus“;
- в Ирландия от икономическия оператор може да се изиска да предостави сертификат, издаден от „Registrar of Companies“ или „Registrar of Friendly Societies“, или ако не е сертифициран по този начин — удостоверение, в което се посочва, че съответното лице е заявило под клетва, че упражнява съответната професия в държавата, в която е установено, на конкретно място и под определена фирма;
- в Гърция — „Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ“ към Министерството на околната среда, градското и държавното планиране и благоустройството (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε) по отношение на обществените поръчки за строителство; „Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο“ и „Μητρώο Κατασκευαστών Αμινοτικού Υλικού“ при обществените поръчки за доставки; при обществените поръчки за услуги от доставчика на услуги може да бъде изискана декларация за упражняването на съответната професия, направена под клетва пред нотариус; в случаите, предвидени от действащото национално законодателство, за предоставяне на изследователски услуги, в съответствие с посоченото в приложение I — професионалният регистър „Μητρώο Μελετητών“, както и „Μητρώο Γραφείων Μελετών“;
- в Испания — „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado“ при обществени поръчки за строителство и услуги, а при обществени поръчки за доставки — „Registro Mercantil“ или, в случай на нерегистрирани физически лица — удостоверение, в което се посочва, че съответното лице е заявило под клетва, че упражнява въпросната професия;
- във Франция — „Registre du commerce et des sociétés“ и „Répertoire des métiers“;
- в Хърватия — „Sudski registrar“ и „Obrtni registrar“ или, за някои дейности — удостоверение, че съответното лице е получило разрешение да упражнява въпросната търговска дейност или професия;
- в Италия — „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato“; при обществени поръчки за доставки и услуги и „Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato“ или, в допълнение към изброените регистри — „Consiglio nazionale degli ordini professionali“ при обществени поръчки за услуги; при обществени поръчки за строителство или услуги — „Albo nazionale dei gestori ambientali“, в допълнение към вече посочените регистри;
- в Кипър — по отношение на обществените поръчки за строителство, от изпълнителя може да се изиска да представи сертификат от Съвета за регистрация и одит на изпълнителите на строително-инженерни работи и строителство (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτικών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων) в съответствие със Закона за регистрация и одит на изпълнителите на строително-инженерни работи и строителство; по отношение на обществените поръчки за доставки и услуги от доставчика може да се изиска да представи сертификат от Регистъра на дружествата и официалните синдици (Εφορός Εταρειών και Επίσημος Παραλήπτης) или ако не разполага с такъв сертификат — удостоверение, че лицето е декларирало под клетва, че упражнява съответната професия в държавата, в която е установено, на определено място и под определена фирма;
- в Латвия — „Uzņēmumu reģistrs“;
- в Литва — „Juridinių asmenų registras“;
- в Люксембург — „Registre aux firmes“ и „Rôle de la chambre des métiers“;

⁽¹⁾ За целите на член 58, параграф 2 „професионални или търговски регистри“ са включените в настоящото приложение, а когато са направени промени на национално ниво — регистрите, които са ги заменили.

- в Унгария — „Cégnyilvántartás“, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása“, а при обществени поръчки за услуги някои „szakmai kamarák nyilvántartása“ или в случай на определени дейности — удостоверение, в което се посочва, че съответното лице има разрешение да упражнява съответната търговска дейност или професия;
 - в Малта — икономическият оператор получава своя „numru ta' registrazzjoni tat- Taxxa tal- Valur Miżjud (регистрация по ДДС) u n- numru tal-licenzja ta' kummerċ“, а ако става дума за партньорство или дружество — съответния регистрационен номер, издаден от Малтийския орган за финансови услуги;
 - в Нидерландия — „Handelsregister“;
 - в Австрия — „Firmenbuch“, „Gewerberegister“, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern“;
 - в Полша — „Krajowy Rejestr Sądowy“;
 - в Португалия — „Instituto da Construção e do Imobiliário“ (INCI) при обществени поръчки за строителство; „Registo Nacional das Pessoas Colectivas“ при обществени поръчки за доставки и услуги;
 - в Румъния — „Registrul Comerţului“;
 - в Словения — „sodni register“ и „obrtni register“;
 - в Словакия — „Obchodný register“;
 - във Финландия — „Kaupparekisteri“/„Handelsregistret“;
 - в Швеция — „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren“;
 - в Обединеното кралство от икономическия оператор може да се изиска да представи сертификат, издаден от „Registrar of Companies“, за това, че има удостоверение за учредяване или регистрация, или ако не е сертифициран — удостоверение, че въпросното лице е заявило под клетва, че упражнява съответната професия на конкретно място и под определена фирма.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОДБОР

Част I: Икономическо и финансово състояние

Икономическото и финансовото състояние на икономическия оператор като правило може да бъде доказано чрез един или няколко от следните документи:

- а) подходящи банкови удостоверения или когато е целесъобразно — доказателства за наличие на съответна застраховка за риска „професионална отговорност“;
- б) финансови отчети или части от тях, когато публикуването на финансовите отчети се изисква от правото на държавата, в която е установен икономическият оператор;
- в) удостоверение за общия оборот на предприятието и когато е целесъобразно — за оборота по дейностите, възложени съгласно обществената поръчка, за максимум последните три налични финансови години в зависимост от датата, на която предприятието е било създадено или икономическият оператор е започнал търговската си дейност, доколкото има такава информация за оборотите.

Част II: Техническа способност

Средства за доказване на техническата способност на икономическия оператор по член 58:

- а) следните списъци:
 - i) списък на строителните работи, извършени максимум през последните пет години, придружен от удостоверения за добро изпълнение и резултат от най-важното строителство; когато е необходимо за осигуряване на достатъчна степен на конкуренция, възлагащите органи може да посочат, че ще се вземат предвид доказателства за съотносими строителни работи, извършени преди повече от пет години;
 - ii) списък на основните доставки или основните услуги, извършени максимум през последните три години, включително сумите, датите и получателите, независимо дали са публични или частни. Когато е необходимо за осигуряване на достатъчна степен на конкуренция, възлагащите органи може да посочат, че ще се вземат предвид доказателства за подобни доставки или услуги, осъществени преди повече от три години;
- б) посочване на участващите технически лица или органи, независимо дали са свързани пряко, или не с предприятието на икономическия оператор, и особено на тези, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство — тези, които предприемачът може да използва за извършване на строителството;
- в) описание на техническите съоръжения и мерките, използвани от икономическия оператор за осигуряване на качеството, както и на съоръженията за проучване и изследване, с които разполага предприятието;
- г) посочване на мерките за управление на веригата на доставка и системите за проследяване, които икономическият оператор ще бъде в състояние да прилага при изпълнение на обществената поръчка;
- д) когато стоките или услугите, които са обект на обществената поръчка, са комплексни или по изключение са със специално предназначение, следва да се направи проверка от възлагащите органи или от тяхно име — от компетентен официален орган в държавата, в която е установен доставчикът на стоки или услуги, при условие че този орган даде съгласие за това; проверката е насочена към производствените мощности на доставчика или техническия капацитет на доставчика на услуги и, при необходимост — средствата за проучване и изследване, с които те разполагат, и мерките за контрол на качеството, които ще използват;
- е) образователната и професионалната квалификация на доставчика на услуги или на предприемача или квалификацията на членовете на ръководния състав на предприятието, при условие че те не са предмет на оценяване като критерий за възлагане на обществената поръчка;
- ж) указание за мерките за управление на околната среда, които икономическият оператор ще бъде в състояние да прилага при изпълнението на обществената поръчка;
- з) декларация за средната годишна численост на работната сила на доставчика на услуги или на предприемача, както и броя на членовете на ръководния състав през последните три години;
- и) декларация за инструментите, съоръженията или техническото оборудване, с което разполага доставчикът на услуги или предприемачът за изпълнение на поръчката;
- й) указване на дела от поръчката, който икономическият оператор възнамерява евентуално да възложи на подизпълнители;

к) по отношение на стоките, които ще се доставят:

- i) мостри, описания или снимки, чиято автентичност трябва да бъде доказана при поискване от страна на възлагащия орган;
 - ii) сертификати, изготвени от официални институции или агенции за контрол на качеството с призната компетентност, удостоверяващи съответствието на стоките чрез ясно обозначени препратки към технически спецификации или стандарти.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

СПИСЪК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 68, ПАРАГРАФ 3

Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 74

Код по CPV	Описание
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 и 98500000-8 [Частни домакинства с нает персонал] и от 98513000-2 до 98514000-9 [Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства и услуги, предоставени от лица, заети в домакинства]	Услуги, свързани със здравеопазване, социални и подобни дейности
85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 [Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79950000-5 до 79952000-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92700000-8 79950000-8 [Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси], 79951000-5 [Услуги по организиране на семинари], 79952000-2 [Услуги, свързани с организирането на събития], 79952100-3 [Услуги по организиране на културни събития], 79953000-9 [Услуги по организиране на фестивали], 79954000-6 [Услуги по организиране на празници], 79955000-3 [Услуги по организиране на модни ревюта], 79956000-0 [Услуги по организиране на панаири и изложби]	Административни, социални, образователни, здравни и културни услуги
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3	Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации
98131000-0	Религиозни услуги
55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 [55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна] 55520000-1 Услуги на заведения за приготвяне и доставяне на храна, 55522000-5 Приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия, 55523000-2 Приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции, 55524000-9 Приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети 55510000-8 Услуги на столове, 55511000-5 Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти, свързани предимно професионално, 55512000-2 Услуги по управление на столове, 55523100-3 Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети	Хотелиерски и ресторантьорски услуги
от 79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 10, буква г)
от 75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; от 75125000-8 до 75131000-3	Други административни услуги и услуги на държавното управление
от 75200000-8 до 75231000-4	Услуги на държавното управление за обществото като цяло

Код по CPV	Описание
от 75231210-9 до 75231230-5; от 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 10, буква з)
от 79700000-1 до 79721000-4 [Детективски и охранителни услуги, услуги по безопасност, услуги чрез сигнално-охранителни системи, охранителни услуги, услуги по наблюдение, услуги по издирване, услуги по издирване на бегълци, услуги по патрулиране, услуги по издаване на служебни пропуски, услуги по провеждане на разследване и услуги, свързани с частни разследвания] 79722000-1 [Услуги по графология], 79723000-8 [Услуги, свързани с анализа на отпадъци]	Детективски и охранителни услуги
98900000-2 [Услуги на екстериториални организации и служби] и 98910000-5 [Специфични услуги от международни организации и служби]	Международни услуги
64000000-6 [Услуги на пощата и далекосъобщенията], 64100000-7 [Услуги на националната поща, куриерски услуги], 64110000-0 [Услуги на националната поща], 64111000-7 [Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания], 64112000-4 [Пощенски услуги, свързани с писма], 64113000-1 [Пощенски услуги, свързани с колетни пратки], 64114000-8 [Пощенски услуги на гише], 64115000-5 [Наемане на пощенски кутии], 64116000-2 [Услуги, свързани с пощенски пратки „до поискване“], 64122000-7 [Вътрешноведомствени куриерски услуги]	Пощенски услуги
50116510-9 [Услуги по монтаж на автомобилни гуми], 71550000-8 [Ковашки услуги]	Други услуги за населението

(¹) Тези услуги не са включени в обхвата на настоящата директива, когато са организирани като нестопански услуги от общ интерес. Държавите членки имат правото да организират предоставянето на запълнителни социални услуги или други услуги като услуги от общ икономически интерес или като нестопански услуги от общ интерес.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 1, параграфи 1, 2, 4, 5 и 6	—
Член 1, параграф 3	Член 10
Член 2, параграф 1, точка 1	Член 1, параграф 9, първа алинея
Член 2, параграф 1, точка 2	Член 7, буква а)
Член 2, параграф 1, точка 3	—
Член 2, параграф 1, точка 4, буква а)	Член 1, параграф 9, втора алинея, буква а)
Член 2, параграф 1, точка 4, буква б)	Член 1, параграф 9, втора алинея, буква б)
Член 2, параграф 1, точка 4, буква в)	Член 1, параграф 9, втора алинея, буква в)
Член 2, параграф 1, точка 5	Член 1, параграф 2, буква а)
Член 2, параграф 1, точка 6	Член 1, параграф 2, буква б), първо изречение
Член 2, параграф 1, точка 7	Член 1, параграф 2, буква б), второ изречение
Член 2, параграф 1, точка 8	Член 1, параграф 2, буква в)
Член 2, параграф 1, точка 9	Член 1, параграф 2, буква г)
Член 2, параграф 1, точка 10	Член 1, параграф 8, втора алинея
Член 2, параграф 1, точка 11	Член 1, параграф 8, трета алинея
Член 2, параграф 1, точка 12	Член 1, параграф 8, трета алинея
Член 2, параграф 1, точка 13	Член 23, параграф 1
Член 2, параграф 1, точка 14	Член 1, параграф 10
Член 2, параграф 1, точка 15	—
Член 2, параграф 1, точка 16	Член 1, параграф 10
Член 2, параграф 1, точка 17	—
Член 2, параграф 1, точка 18	Член 1, параграф 12
Член 2, параграф 1, точка 19	Член 1, параграф 13
Член 2, параграф 1, точка 20	—
Член 2, параграф 1, точка 21	Член 1, параграф 11, буква д)
Член 2, параграф 1, точка 22	—

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 2, параграф 1, точка 23	—
Член 2, параграф 1, точка 24	—
Член 2, параграф 2	—
Член 3, параграф 1	—
Член 3, параграф 2, първа алинея	—
Член 3, параграф 2, втора алинея	Член 22, член 1, параграф 2, буква г)
Член 3, параграф 3	—
Член 3, параграф 4	—
Член 3, параграф 5	—
Член 3, параграф 6	—
Член 4	Членове 7 и 67
Член 5, параграф 1	Член 9, параграф 1
Член 5, параграф 2	—
Член 5, параграф 3	Член 9, параграф 3 и параграф 7, втора алинея
Член 5, параграф 4	Член 9, параграф 2
Член 5, параграф 5	Член 9, параграф 9
Член 5, параграф 6	—
Член 5, параграф 7	Член 9, параграф 4
Член 5, параграф 8	Член 9, параграф 5, буква а), първа алинея
Член 5, параграф 9	Член 9, параграф 5, буква б), първа и втора алинея
Член 5, параграф 10	Член 9, параграф 5, буква а), трета алинея и буква б), трета алинея
Член 5, параграф 11	Член 9, параграф 7
Член 5, параграф 12	Член 9, параграф 6
Член 5, параграф 13	Член 9, параграф 8, буква а)
Член 5, параграф 14	Член 9, параграф 8, буква б)
Член 6, параграфи 1—6	Член 78 и член 79, параграф 2, буква а)
Член 6, параграф 7	Член 79, параграф 2, буква г)

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 7	Член 12, член 68, буква а)
Член 8, първа алинея	Член 13, член 68, буква б)
Член 8, втора алинея	Член 1, параграф 15
Член 9	Член 15 и член 68, буква б)
Член 10, буква а)	Член 16, буква а)
Член 10, буква б)	Член 16, буква б)
Член 10, буква в)	Член 16, буква в)
Член 10, буква г)	—
Член 10, буква д)	Член 16, буква г)
Член 10, буква е)	—
Член 10, буква ж)	Член 16, буква д)
Член 10, буква з)	—
Член 10, буква и)	—
Член 10, буква й)	—
Член 11	Член 18
Член 12	—
Член 13, първа алинея	Член 8, първа алинея
Член 13, втора алинея	Член 8, втора алинея
Член 14	Член 16, буква е)
Член 15, параграфи 1 и 2	Член 10, член 14 и член 68, буква б)
Член 15, параграф 2	Член 14 и член 68, буква б)
Член 16	—
Член 17, параграф 1	Член 10, втора алинея; член 12 от Директива 2009/81/ЕО
Член 17, параграф 2	—
Член 18, параграф 1	Член 2
Член 18, параграф 2	—
Член 20, параграф 1	Член 4, параграф 1
Член 20, параграфи 2 и 3	Член 4, параграф 2
Член 21, параграф 1	Член 19

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 21, параграф 2	Член 19, втора алинея
Член 22, параграф 1	Член 6
Член 22, параграф 2	—
Член 22, параграф 1	Член 42, параграфи 1, 2 и 4 и член 71, параграф 1
Член 22, параграф 2	—
Член 22, параграф 3	Член 42, параграф 3 и член 71, параграф 2
Член 22, параграф 4	—
Член 22, параграф 5	—
Член 22, параграф 6	Член 42, параграфи 5 и 6 и член 71, параграф 3
Член 22, параграф 7, първа алинея	Член 79, параграф 2, буква ж)
Член 22, параграф 7, втора и трета алинея	—
Член 23, параграф 1	Член 1, параграф 14, първа алинея
Член 23, параграф 2	Член 79, параграф 2, букви д) и е)
Член 24	—
Член 25	Член 5
Член 26, параграф 1	Член 28, първа алинея
Член 26, параграф 2	Член 28, втора алинея
Член 26, параграф 3	—
Член 26, параграф 4	Член 28, втора алинея и член 30, параграф 1
Член 26, параграф 5, първа алинея	Член 35, параграф 2
Член 26, параграф 5, втора алинея	—
Член 26, параграф 6	Член 28, втора алинея
Член 27, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 11, буква а)
Член 27, параграф 1, втора и трета алинея	Член 38, параграф 2
Член 27, параграф 2	Член 38, параграф 4
Член 27, параграф 3	—
Член 27, параграф 4	—
Член 28, параграф 1	Член 38, параграф 3, буква а) и член 1, параграф 11, буква б)

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 28, параграф 2	Член 1, параграф 11, буква б), член 38, параграф 3, буква б) и член 44, параграф 3, първо изречение
Член 28, параграф 3	Член 38, параграф 4
Член 28, параграф 4	—
Член 28, параграф 5	—
Член 28, параграф 6	Член 38, параграф 8
Член 29, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 11, буква г)
Член 29, параграф 1, втора и трета алинея	—
Член 29, параграф 1, четвърта алинея	Член 38, параграф 3, букви а) и б)
Член 29, параграф 2	Член 1, параграф 11, буква г) и член 44, параграф 3, първо изречение
Член 29, параграф 3	Член 30, параграф 2
Член 29, параграф 4	—
Член 29, параграф 5	Член 30, параграф 3
Член 29, параграф 6	Член 30, параграф 4
Член 29, параграф 7	Член 30, параграф 2
Член 30, параграф 1	Член 1, параграф 11, буква в), член 38, параграф 3 и член 44, параграф 3, първо изречение
Член 30, параграф 2	Член 29, параграфи 2 и 7
Член 30, параграф 3	Член 29, параграф 3
Член 30, параграф 4	Член 29, параграф 4
Член 30, параграф 5	Член 29, параграф 5
Член 30, параграф 6	Член 29, параграф 6
Член 30, параграф 7	Член 29, параграф 7
Член 30, параграф 8	Член 29, параграф 8
Член 31	—
Член 32, параграф 1	Член 31, първо изречение
Член 32, параграф 2, буква а)	Член 31, точка 1, буква а)
Член 32, параграф 2, буква б)	Член 31, точка 1, буква б)
Член 32, параграф 2, буква в)	Член 31, точка 1, буква в)
Член 32, параграф 3, буква а)	Член 31, точка 2, буква а)

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 32, параграф 3, буква б)	Член 31, точка 2, буква б)
Член 32, параграф 3, буква в)	Член 31, точка 2, буква в)
Член 32, параграф 3, буква г)	Член 31, точка 2, буква г)
Член 32, параграф 4	Член 31, точка 3
Член 32, параграф 5	Член 31, точка 4, буква б)
Член 33, параграф 1	Член 32, параграф 1, член 1, параграф 5 и член 32, параграф 2, първа и четвърта алинея
Член 33, параграф 2	Член 32, параграф 2, втора и трета алинея
Член 33, параграф 3	Член 32, параграф 3
Член 33, параграф 4	Член 32, параграф 4
Член 33, параграф 5	Член 32, параграф 4
Член 34, параграф 1	Член 33, параграф 1 и член 1, параграф 6
Член 34, параграф 2	Член 33, параграф 2
Член 34, параграф 3	Член 33, параграф 2, в края
Член 34, параграф 4	Член 33, параграф 3
Член 34, параграф 5	Член 33, параграф 4
Член 34, параграф 6	Член 33, параграф 6
Член 34, параграф 7	—
Член 34, параграф 8	—
Член 34, параграф 9	Член 33, параграф 7, трета алинея
Член 35, параграф 1, първа алинея	Член 54, параграф 1
Член 35, параграф 1, втора и трета алинея	Член 1, параграф 7
Член 35, параграф 2	Член 54, параграф 2, първа и втора алинея
Член 35, параграф 3	Член 54, параграф 2, трета алинея
Член 35, параграф 4	Член 54, параграф 3
Член 35, параграф 5	Член 54, параграф 4
Член 35, параграф 6	Член 54, параграф 5
Член 35, параграф 7	Член 54, параграф 6
Член 35, параграф 8	Член 54, параграф 7

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 35, параграф 9	Член 54, параграф 8, първа алинея
Член 36	—
Член 37, параграф 1	Член 11, параграф 1
Член 37, параграф 2	Член 11, параграф 2
Член 37, параграф 3	—
Член 37, параграф 4	Член 11, параграф 2
Член 38	—
Член 39	—
Член 40	Съображение 8
Член 41	—
Член 42, параграф 1	Член 23, параграф 1
Член 42, параграф 2	Член 23, параграф 2
Член 42, параграф 3	Член 23, параграф 3
Член 42, параграф 4	Член 23, параграф 8
Член 42, параграф 5	Член 23, параграф 4, първа алинея
Член 42, параграф 6	Член 23, параграф 5, първа и втора алинея
Член 43, параграф 1	Член 23, параграф 6
Член 43, параграф 2	Член 23, параграф 6, първо тире
Член 44, параграф 1	Член 23, параграф 4, втора алинея, параграф 5, втора и трета алинея, параграф 6, втора алинея и параграф 7
Член 44, параграф 2	Член 23, параграф 4, първа алинея, параграф 5, първа алинея и параграф 6, първа алинея
Член 44, параграф 3	—
Член 45, параграф 1	Член 24, параграфи 1 и 2
Член 45, параграф 2	Член 24, параграф 3
Член 45, параграф 3	Член 24, параграф 4
Член 46	—
Член 47, параграф 1	Член 38, параграф 1
Член 47, параграф 2	Член 38, параграф 7
Член 47, параграф 3	Член 38, параграф 7

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 48, параграф 1	Член 35, параграф 1 и член 36, параграф 1
Член 48, параграф 2	—
Член 49	Член 35, параграф 2 и член 36, параграф 1
Член 50, параграфи 1—3	Член 35, параграф 4, първа и трета алинея, член 36, параграф 1
Член 50, параграф 4	Член 35, параграф 4, пета алинея
Член 51, параграф 1	Член 36, параграф 1 и член 79, параграф 1, буква а)
Член 51, параграф 2	Член 36, параграф 2
Член 51, параграф 2	Член 36, параграф 3 и параграф 4, втора алинея
Член 51, параграф 3	Член 36, параграф 4, първа алинея
Член 51, параграф 4	—
Член 51, параграф 5, първа алинея	Член 36, параграф 7
Член 51, параграф 5, втора алинея	Член 36, параграф 8
Член 51, параграф 6	Член 37
Член 52, параграф 1	Член 36, параграф 5, първа алинея
Член 52, параграфи 2 и 3	Член 36, параграф 5, втора и трета алинея
Член 53, параграф 1	Член 38, параграф 6
Член 53, параграф 2	член 39, параграф 2
Член 54, параграф 1	Член 40, параграф 1
Член 54, параграф 2	Член 40, параграф 2
Член 55, параграф 1	Член 41, параграф 1
Член 55, параграф 2	Член 41, параграф 2
Член 55, параграф 3	Член 41, параграф 3
Член 56, параграф 1, първа алинея	Член 44, параграф 1
Член 56, параграф 1, втора алинея	—
Член 56, параграф 2	—
Член 56, параграф 3	—
Член 56, параграф 4	—
Член 57, параграф 1	Член 45, параграф 1
Член 57, параграф 2	Член 45, параграф 2, букви д) и е)
Член 57, параграф 3	Член 45, параграф 1, втора алинея

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 57, параграф 4	Член 45, параграф 2
Член 57, параграф 5	—
Член 57, параграф 6	—
Член 57, параграф 7	Член 45, параграф 1, втора алинея и параграф 2, втора алинея
Член 58, параграф 1	Член 44, параграф 1 и параграф 2, първа и втора алинея
Член 58, параграф 2	Член 46
Член 58, параграф 3	Член 47
Член 58, параграф 4	Член 48
Член 58, параграф 5	Член 44, параграф 2
Член 59	—
Член 60, параграф 1	Член 47, параграфи 4 и 5 и член 48, параграф 6
Член 60, параграф 2	Член 45, параграф 3
Член 60, параграфи 3 и 4	Член 47, параграфи 1 и 5 и член 48, параграф 2
Член 60, параграф 5	—
Член 61	—
Член 62, параграф 1	Член 49
Член 62, параграф 2	Член 50
Член 62, параграф 3	—
Член 63, параграф 1	Член 47, параграфи 2 и 3 и член 48, параграфи 3 и 4
Член 63, параграф 2	—
Член 64, параграф 1	Член 52, параграф 1 и член 52, параграф 7
Член 64, параграф 2, първа алинея	Член 52, параграф 1, втора алинея
Член 64, параграф 2, втора алинея	Член 52, параграф 1, трета алинея
Член 64, параграф 3	Член 52, параграф 2
Член 64, параграф 4	Член 52, параграф 3
Член 64, параграф 5, първа алинея	Член 52, параграф 4, първа алинея
Член 64, параграф 5, втора алинея	Член 52, параграф 4, втора алинея
Член 64, параграф 6, първа алинея	Член 52, параграф 5, първа алинея
Член 64, параграф 6, втора алинея	Член 52, параграф 6

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 64, параграф 7	Член 52, параграф 5, втора алинея
Член 64, параграф 8	—
Член 65	Член 44, параграф 3
Член 66	Член 44, параграф 4
Член 67, параграф 1	Член 53, параграф 1
Член 67, параграф 2	Член 53, параграф 1
Член 67, параграф 3	—
Член 67, параграф 4	Съображение 1 и съображение 46, трета алинея
Член 67, параграф 5	Член 53, параграф 2
Член 68	—
Член 69, параграф 1	Член 55, параграф 1
Член 69, параграф 2, буква а)	Член 55, параграф 1, втора алинея
Член 69, параграф 2, буква б)	Член 55, параграф 1, втора алинея
Член 69, параграф 2, буква в)	Член 55, параграф 1, втора алинея
Член 69, параграф 2, буква г)	Член 55, параграф 1, втора алинея
Член 69, параграф 2, буква д)	—
Член 69, параграф 2, буква е)	Член 55, параграф 1, втора алинея
Член 69, параграф 3, първа алинея	Член 55, параграф 2
Член 69, параграф 3, втора алинея	—
Член 69, параграф 4	Член 55, параграф 3
Член 69, параграф 5	—
Член 70	Член 26
Член 71, параграф 1	—
Член 71, параграф 2	Член 25, първа алинея
Член 71, параграф 3	—
Член 71, параграф 4	Член 25, втора алинея
Член 72, параграфи 5—8	—
Член 72	—
Член 73	—

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Член 74	—
Член 75	—
Член 76	—
Член 77	—
Член 78	Член 67, параграф 2
Член 79, параграфи 1 и 2	Член 69, параграфи 1 и 2
Член 79, параграф 3	Член 70, параграф 1 и член 79, параграф 1, буква а)
Член 80, параграф 1	—
Член 80, параграф 2	Член 66
Член 80, параграф 3	Член 72
Член 81	Член 73
Член 82	Член 74
Член 83, параграф 1	Член 81, първа алинея
Член 83, параграф 2—6	—
Член 84	Член 43
Член 85	—
Член 86	—
Член 87	Член 77, параграфи 3 и 4
Член 88	Член 77, параграф 5
Член 89, параграфи 1 и 2	Член 77, параграфи 1 и 2
Член 89, параграф 3	—
Член 90, параграф 1	Член 80, параграф 1, първа алинея
Член 90, параграфи 2—5	—
Член 90, параграф 6	Член 80, параграф 1, втора алинея
Член 91	Член 82
Член 92	—
Член 93	Член 83
Член 94	Член 84
Приложение I	Приложение IV

Настоящата директива	Директива 2004/18/ЕО
Приложение II	Приложение I
Приложение III	Приложение V
—	Приложение III
Приложение IV, букви а)—е)	Приложение X, букви б)—з)
Приложение IV, буква ж)	—
Приложение V, част А	Приложение VII — А
Приложение V, част Б, I	Приложение VII — А
Приложение V, част Б, II	—
Приложение V, част В	Приложение VII — А
Приложение V, част Г	Приложение VII — А
Приложение V, част Д	Приложение VII — Г
Приложение V, част Е	Приложение VII — Г
Приложение V, част Ж	—
Приложение V, част З	—
Приложение V, част И	—
Приложение V, част Й	—
Приложение VI	Член 54, параграф 3, букви а)—е)
Приложение VII	Приложение VI
Приложение VIII	Приложение VIII
Приложение IX, част 1	Член 40, параграф 5
Приложение IX, част 2	—
Приложение X	—
Приложение XI	Приложение IX, А, Б, В
Приложение XII, част I	Член 47, параграф 1
Приложение XII, част II	Член 48, параграф 2
Приложение XIII	—
Приложение XIV	Приложение II
Приложение XV	Приложение XII

ДИРЕКТИВА 2014/25/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 26 февруари 2014 година****относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 и членове 62 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Предвид резултатите от работния документ на службите на Комисията от 27 юни 2011 г., озаглавен „Доклад за оценка: Оценката на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС“ е целесъобразно да се запазят правилата за възлагането на поръчки от страна на възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, тъй като националните органи продължават да имат възможността да оказват влияние върху поведението на тези възложители, включително чрез участие в техния капитал и представителство в техните административни, управленски или надзорни органи. Друга причина за продължаване на регулирането на поръчките в тези сектори е затвореният характер на пазарите, в които извършват дейност възложителите в тези сектори, поради съществуването на специални или изключителни права, предоставени от държавите членки във връзка с доставянето, осигуряването или експлоатацията на мрежите за предоставяне на съответната услуга.

(2) За да се осигури отварянето за конкуренция на възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, следва да се изготвят разпоредби за координиране на процедурите за

възлагане на поръчки над определена стойност. Такава координация е необходима за гарантиране на спазването на принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално тези за свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, както и произтичащите от тях принципи като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Предвид естеството на засегнатите сектори, координацията на процедурите за възлагане на поръчки на равнището на Съюза следва да осигури рамка за добри търговски практики и да позволи гъвкавост във възможно най-голяма степен, като при това се съблюдава прилагането на тези принципи.

(3) За поръчки, чиято стойност е под праговете, водещи до прилагането на разпоредбите за координация на равнището на Съюза, е препоръчително да се припомни съдебната практика на Съда на Европейския съюз във връзка с правилното прилагане на правилата и принципите на ДФЕС.

(4) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“, предвидена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020, стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (наричана по-долу „стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“), като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това — за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. За тази цел правилата за възлагане на обществени поръчки, приети съгласно Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, следва да се преработят и актуализират, за да се повиши ефективността на публичните разходи, да се улесни по-специално участието на малките и средните предприятия (МСП) в обществените поръчки и да се даде възможност на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи цели от обществен характер. Налице е и необходимост от изясняване на основните понятия и концепции, за да се гарантира по-голяма правна сигурност и за да се включат определени аспекти на утвърдената практика на Съда на Европейския съюз в тази област.

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 84.

⁽²⁾ ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 49.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 15 януари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 февруари 2014 г.

⁽⁴⁾ Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

- (5) При прилагането на настоящата директива следва да се взема предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания⁽¹⁾, по-специално във връзка с избора на средствата за комуникация, техническите спецификации, критериите за възлагане и условията за изпълнение на договора за поръчка.
- (6) Редно е понятието за поръчка да бъде възможно най-близко до това, което се прилага съгласно Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, като се отчитат надлежно особеностите на секторите, попадащи в обхвата на настоящата директива.
- (7) Следва да се припомни, че никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами, или да ги организират по различен начин, а не чрез договори за поръчки по смисъла на настоящата директива. Предоставянето на услуги въз основа на законови или подзаконови разпоредби или трудови договори не следва да попада в обхвата на настоящата директива. В някои държави членки това например може да се отнася до предоставянето на определени услуги на населението, като например снабдяването с питейна вода.
- (8) Целесъобразно е също така да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Настоящата директива не следва да се прилага и за либерализацията на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито за приватизацията на публични субекти, които предоставят услуги.
- Също така следва да се припомни, че държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги, например пощенски услуги, като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.
- (9) На последно място, следва да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техният обхват и характеристиките на предоставяната услуга, включително условията по отношение на качеството на услугата, с оглед постигането на целите на

публичната си политика. Освен това настоящата директива следва да не засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат и финансират услуги от общ икономически интерес съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26 относно услугите от общ интерес, приложен към ДФЕС и Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги от общ икономически интерес, нито системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията.

- (10) Дадена поръчка следва да се счита за поръчка за строителство само ако нейният предмет изрично предвижда изпълнението на дейностите, изброени в приложение I, дори когато поръчката включва предоставянето на други услуги, необходими за изпълнението на тези дейности. Поръчките за услуги, по-специално в областта на услугите по управление на собственост, могат при определени обстоятелства да включват строителство. Въпреки това, доколкото това строителство представлява странична дейност по отношение на основния предмет на поръчката и е възможна последица или допълнение към нея, фактът, че това строителство е включено в поръчката, не дава основание поръчката за услуги да се определя като поръчка за строителство.

Въпреки това, предвид многообразието от поръчки за строителство, възложителите следва да могат да предвиждат възможност поръчките за проектиране и изпълнение на строеж да бъдат възлагани поотделно или съвместно. Настоящата директива няма за цел да предвижда съвместно или отделно възлагане на поръчки.

- (11) Изграждането на строеж, отговарящ на изискванията, посочени от възложителя, изисква въпросният възложител да е предприел мерки за определяне на вида на строежа или най-малкото да е имал решаващо влияние по отношение на проектирането му. Независимо дали изпълнителят изгражда целия строеж или част от него със собствени средства или осигурява изграждането му по друг начин, класификацията на поръчката като поръчка за строителство следва да не се променя, когато, за да гарантира изпълнението на строителството, изпълнителят поема пряко или косвено задължение, което може да бъде изпълнено по съдебен ред.
- (12) Понятието „възлагащи органи“, и по-специално „публичноправни организации“, е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. За да се поясни, че обхватът на настоящата директива по отношение на лицата (*ratione personae*) следва да остане непроменен, е целесъобразно да се запазят определенията, въз основа на които Съдът се е произнесъл, и да се включат някои пояснения от съдебната практика като средство за разбиране на самите определения, без да се цели изменение на разбирането на понятието, разработено от съдебната практика.

⁽¹⁾ Одобрена с Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35).

⁽²⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно обществените поръчки (вж. страница 65 от настоящия брой на Официален вестник).

За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ икономически интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер. По сходен начин в съдебната практика се разглежда и условието, свързано с източника на финансиране на съответната организация, като наред с другото се пояснява, че финансиране „в по-голямата си част“ означава повече от половината и че такова финансиране може да включва плащания от ползватели, които се налагат, изчисляват и събират в съответствие с нормите на публичното право.

(13) При смесените поръчки приложимите правила следва да се определят в зависимост от основния предмет на поръчката, когато различните части, които я съставяват, са обективно неделими. Поради това следва да се уточни начинът, по който възложителите следва да определят дали различните части са делими. Това уточнение следва да се основава на съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Решението следва да се взема за всеки отделен случай, като не следва да са достатъчни изразените или предполагаемите намерения на възложителя да разглежда различните части, съставляващи смесена поръчка, като неделими, а те следва да са подкрепени с обективни доказателства, които могат да ги обосноват и да потвърдят необходимостта от възлагането на една поръчка. Подобна обосновава необходимост от възлагане на една поръчка би могла например да съществува при строителство на една сграда, част от която ще се използва пряко от съответния възложител, а друга част от която ще се дава на концесия, например за осигуряване на обществени паркинги. Следва да се поясни, че възлагането на една поръчка може да е необходимо по причини както от техническо, така и от икономическо естество.

(14) При смесените поръчки, които могат да бъдат разделени, възложителите винаги имат правото да възлагат отделни поръчки за отделните части на смесената поръчка, като в този случай разпоредбите, приложими за всяка отделна част, следва да се определят изцяло в зависимост от характеристиките на тази конкретна поръчка. От друга страна, когато възложителите решат да включат други елементи в поръчката, основният принцип следва да бъде, че когато поръчката следва да се възложи съгласно разпоредбите на настоящата директива, ако се възлага самостоятелно, то настоящата директива следва да се прилага и по отношение на цялата смесена поръчка, независимо от стойността на допълнителните елементи и от правния режим, приложим към тях.

(15) Следва обаче да се предвидят специални разпоредби за смесените поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността, или части извън обхвата на ДФЕС. В такива случаи следва да бъде възможно настоящата директива да не се прилага, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано от обективни причини и че решението за възлагане с една поръчка не е взето с цел изключването на поръчки от прилагането на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Следва да се поясни, че възложителите следва да разполагат с възможността да прилагат за определени смесени поръчки настоящата директива вместо Директива 2009/81/ЕО.

(16) Нещо повече, поръчки могат да се възлагат с цел покриване на изискванията на няколко дейности, за които може да се прилагат различни правни режими. Следва да се поясни, че правният режим, приложим към една поръчка, предназначена да обхване няколко дейности, следва да се урежда от правилата, приложими за дейността, за която тя е основно предназначена. Определянето на дейността, за която поръчката е основно предназначена, може да се основава на анализ на изискванията, които конкретната поръчка трябва да изпълнява, който се извършва от възложителя с цел на изчисляване на прогнозната ѝ стойност и изготвяне на документацията за нея. В определени случаи като покупката на единично оборудване за изпълнението на дейности, за които няма информация, позволяваща прогнозно изчисляване на съответните нива на експлоатация, може да се окаже обективно невъзможно да се определи дейността, за която поръчката е основно предназначена. Следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи.

(17) Следва да се поясни, че понятието „икономически оператори“ следва да се тълкува широко, така че в него да бъдат включени всички лица и/или субекти, които предлагат изпълнението на строителство, доставката на продукти или предоставянето на услуги на пазара, независимо под каква правна форма са избрали да извършват дейност. Съответно предприятията, клоновете, дъщерните дружества, партньорствата, кооперациите, капиталовите дружества, университетите, публични или частни, и другите форми на субекти, различни от физически лица, следва да попадат в обхвата на понятието „икономически оператор“, независимо от това дали са „юридически лица“ във всеки един случай.

⁽¹⁾ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

- (18) Следва да се поясни, че групите от икономически оператори, включително когато те са се обединили във временно съдружение, могат да участват в процедурите за възлагане, без да е необходимо да възприемат определена правна форма. Доколкото това е необходимо, например когато се изисква солидарна отговорност, може да е необходима определена форма, когато поръчката се възлага на такива групи.

Следва също така да се поясни, че възложителите следва да могат да указват ясно начина, по който групите от икономически оператори да изпълнят критериите и изискванията за квалификация и качествен подбор, предвидени в настоящата директива, на които трябва да отговарят икономическите оператори, участващи самостоятелно.

Изпълнението на поръчки от групи от икономически оператори може да налага определянето на условия, които не са поставени на индивидуалните участници. Тези условия, които следва да се основават на обективни причини и да са пропорционални, могат да включват например изискване за определяне на общо представителство или водещ партньор за целите на процедурата за възлагане на поръчка или изискване за предоставяне на информация за структурата им.

- (19) За да се гарантира реално отваряне на пазара и справедлив баланс при прилагането на правилата за възлагане на поръчки в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, е необходимо възложителите, попадащи в техния обхват, да бъдат идентифицирани на основа, различна от правния им статус. Затова следва да се гарантира, че не е застрашена равнопоставеността на възложителите, извършващи дейност в публичния сектор, и на тези от частния сектор. В съответствие с член 345 ДФЕС е необходимо също така да се гарантира, че не се засягат правилата на държавите членки уреждащи режима на собственост върху имущество.

- (20) Понятието за „специални или изключителни права“ има централно значение за определянето на обхвата на настоящата директива, тъй като за субектите, които не са нито възлагащи органи, нито публични предприятия по смисъла на настоящата директива, нейните разпоредби се прилагат само доколкото тези субекти упражняват някоя от дейностите, обхванати във връзка с такива права. Следователно е целесъобразно да се поясни, че за целите на настоящата директива не представляват специални или изключителни права правата, предоставени с процедура, основана на обективни критерии, по-специално съгласно законодателството на Съюза, и за която е била осигурена достатъчна публичност.

Това законодателство следва да включва Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾, Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾.

Освен това следва да се поясни, че този списък със законодателни актове не е изчерпателен и че правата под каквато и да е форма, включително чрез концесионни актове, които са предоставени чрез други процедури, които са основани на обективни критерии и за които е била осигурена достатъчна публичност, не представляват специални или изключителни права за целите на определяне на обхвата на настоящата директива по отношение на лицата (*ratione personae*). Понятието „изключителни права“ следва да се използва и във връзка с решението дали е обосновано използването на процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура, тъй като строителството, доставките или услугите могат да бъдат доставени само от един конкретен икономически оператор, поради защитата на определени изключителни права.

Като се има предвид обаче различните законодателни съображения при тези разпоредби, следва да се поясни, че не е необходимо понятието „изключителни права“ да се използва в един и същ смисъл в двата контекста. Ето защо следва да се поясни, че субект, който е получил изключителни права да предоставя дадена услуга в определен географски район след процедура, основаваща се на обективни критерии, за която е осигурена достатъчна прозрачност, сам не би бил възложител, ако е частен орган, но независимо от това би бил единственият субект, който би могъл да предостави съответната услуга в тази област.

(1) Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

(2) Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

(3) Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14).

(4) Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди (ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3).

(5) Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

- (21) Някои субекти упражняват дейност в областта на производството, преноса или разпределението както на топлинна енергия, така и на енергия за охлаждане. Възможно е да съществува известна несигурност по отношение на правилата, приложими съответно за дейностите, свързани с отоплението и охлаждането. Поради това следва да се поясни, че за възлагащите органи, публичните предприятия и частните дружества, които извършват дейност в сектора на отоплителните системи, се прилага настоящата директива, за частните предприятия обаче има допълнително изискване да работят въз основа на специални или изключителни права. От друга страна, за възлагащите органи, които извършват дейност в областта на охладителните системи, се прилагат правилата на Директива 2014/24/ЕС докато за публичните и частните предприятия, независимо дали последните извършват дейност въз основа на специални или изключителни права, тези правила за обществените поръчки не се прилагат. На последно място, следва да се поясни, че договорите, които се възлагат за изпълнение на поръчки, свързани едновременно с отоплителната енергия и с енергията за охлаждане, следва да се разглеждат съгласно разпоредбите за договорите за изпълнение на няколко дейности, за да се определи от кои правила за обществените поръчки, ако има такива, ще се урежда възлагането им.
- (22) Преди да бъдат предвидени някакви изменения на обхвата на настоящата директива и на Директива 2014/24/ЕС по отношение на сектора на охладителните системи, следва да се разгледа положението в този сектор, за да се събере достатъчно информация, по-специално във връзка със състоянието на конкуренцията, равнището на трансграничните поръчки и мненията на заинтересованите страни. Като се има предвид, че прилагането на Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ към сектора би могло да окаже съществено въздействие в посока на отваряне на пазара, това проучване следва да се извърши, когато се оценява въздействието на Директива 2014/23/ЕС
- (23) Без по никакъв начин да се разширява обхватът на настоящата директива, следва да се поясни, че когато в нея се прави позоваване на доставката на електроенергия, в него са включени производството и продажбата на едро и на дребно на електроенергия.
- (24) Възложителите, които извършват дейност в сектора на питейната вода, могат също така да се занимават и с други дейности, свързани с водата — например проекти в сферата на хидротехническите дейности, напояването, отводняването или отвеждането и пречиштането на отпадъчни води. В този случай възложителите следва да могат да прилагат процедурите за възлагане на поръчки, предвидени в настоящата директива, по отношение на всички свои дейности, свързани с водата, независимо коя част от „водния цикъл“ засягат. Правилата за възлагане на поръчки от типа, предложен за доставка на продукти, обаче са неподходящи за покупките на вода, предвид необходимостта водата да се осигурява от източници в близост до областта, в която тя ще се използва.
- (25) Целесъобразно е да се изключат поръчките, чиято цел е проучване за нефт и газ, тъй като нееднократно е установявано, че този сектор е подложен на такъв конкурентен натиск, че вече не е необходима дисциплината по отношение на поръчките, наложена от правилата на Съюза за възлагането им. Тъй като добивът на нефт и газ продължава да попада в обхвата на настоящата директива, може би е необходимо да се направи разлика между проучване и добив. В този смисъл под „проучване“ следва да се разбират дейностите, които се извършват с цел проверка за наличие на нефт или газ в дадена зона, а когато това е така — дали подлежат на търговска експлоатация, докато под „добив“ следва да се разбира „производство“ на нефт и газ. В съответствие с установената практика при сливания, „производството“ следва да се счита като включващо също и „разработването“, т.е. създаването на подходящата инфраструктура за бъдещото производство (нефтени платформи, тръбопроводи, терминали и т.н.).
- (26) Възлагащите органи следва да използват всички възможни средства, с които разполагат съгласно националното право, за да предотвратят нарушенията в процедурите за възлагане на поръчка, произтичащи от конфликти на интереси. Това може да включва процедури за разкриване, предотвратяване и отстраняване на конфликтите на интереси.
- (27) С Решение 94/800/ЕО на Съвета ⁽²⁾ беше одобрено по-специално Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (наричано по-долу „СДП“). Целта на СДП е да установи многостранна рамка от балансирани права и задължения по отношение на обществените поръчки с оглед постигане на либерализация и разширяване на световната търговия. За поръчките, които попадат в обхвата на приложения 3, 4 и 5 и Общите забележки към допълнение I на Европейския съюз към СДП, както и в обхвата на други, обвързващи Съюза международни споразумения в тази област, възложителите следва да изпълняват задълженията по тези споразумения, като прилагат настоящата директива към икономически оператори от трети държави, подписали споразуменията.
- (28) СДП се прилага за поръчки над определени прагове, установени в СДП и изразени в специални права на тираж. Праговете, установени от настоящата директива, следва да се съгласуват, за да се гарантира, че съответстват на равностойността в евро на праговете в СДП. Следва също така да се предвиди периодичен преглед на праговете, изразени в евро, за да могат те да се коригират посредством чисто

⁽¹⁾ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽²⁾ С Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 г. относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986 — 1994 г.) (ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1).

математическа операция към възможните отклонения в стойността на еврото спрямо тези специални права на тираж.

Освен тези периодични математически корекции, на следващия кръг преговори по СДП следва да се разгледа възможността да се увеличат установените в него прагове.

За да се избегне увеличаването на броя на праговете и без да се засягат международните ангажменти на Съюза, е целесъобразно освен това да продължи прилагането на едни и същи прагове към всички възложители, независимо от сектора, в който работят.

- (29) Следва да се поясни, че за оценката на стойността на дадена поръчка трябва да се вземат предвид всички приходи, независимо от това дали са получени от възложителя или от трети лица.

Следва също така да се поясни, че за целите на изчисляването на праговете понятието „сходни доставки“ следва да се разглежда като продукти, предназначени за същата или сходна употреба, например доставки на асортимент от храни или разнообразни артикули офис оборудване. Обикновено е възможно икономически оператор, който работи в съответния сектор, да извършва такива доставки като част от обичайната си продуктова гама.

- (30) За целите на изчисляването на стойността на дадена поръчка следва да се поясни, че то следва да може да се прави въз основа на разделянето на поръчката само когато е обосновано от обективни причини. Например може да е обосновано стойностите на поръчките да се изчисляват на равнището на отделните оперативни единици на възложител, при условие че съответната единица носи самостоятелно отговорността за своите поръчки. Това може да се приеме в случаите, когато отделната оперативна единица организира самостоятелно процедурите за възлагане на поръчка и взема решенията за закупуване, разполага с отделен бюджетен ред за съответните поръчки, сключва самостоятелно договора за поръчка и го финансира от бюджета, с който разполага. Разделянето не е обосновано, когато възложителят само организира поръчката по децентрализиран начин.

- (31) Тъй като адресати на настоящата директива са държавите членки, тя не се прилага за обществени поръчки, възлагани от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до каква степен настоящата директива следва да се прилага към обществените поръчки, уредени от специални международни правила.

- (32) Следва да се припомни, че арбитражните и помирителните услуги, както и други сходни алтернативни начини за уреждане на спорове обикновено се предоставят от органи или физически лица, за които е постигната договореност или които са избрани по начин, който не може да се уреди от правилата за обществените поръчки. Следва да се поясни, че настоящата директива не се прилага за поръчки за услуги за предоставяне на такива услуги, независимо от наименованието им съгласно националното право.

- (33) Определен брой правни услуги се предоставят от доставчици на услуги, определени от съд или юрисдикция на държава членка, включват представителство на клиенти в съдебни производства от страна на адвокат, представляват услуги, които трябва да бъдат предоставени от нотариус, или са свързани с упражняването на официална власт. Такива правни услуги обикновено се предоставят от органи или физически лица, определени или избрани по начин, който не може да се уреди от правилата за поръчките, като например в случая с определянето на главния прокурор в някои държави членки. Следователно тези правни услуги следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.

- (34) Целесъобразно е да се уточни, че понятието „финансови инструменти“, използвано в настоящата директива, се използва в същия смисъл както в останалото законодателство в областта на вътрешния пазар, а с оглед на неотдавнашното създаване на Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност следва да се посочи, че операциите по линия на този инструмент и този механизъм следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива. На последно място, следва да бъде пояснено, че заемите, независимо дали са свързани с емитиране на ценни книжа или други финансови инструменти или с други, свързани с това операции, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.

- (35) Следва да се припомни, че член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ изрично предвижда, че директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО се прилагат съответно за поръчки за услуги и за обществени поръчки за обществени услуги за превоз с автобусен или трамваен транспорт, докато Регламент (ЕО) № 1370/2007 се прилага при концесии за обществени услуги за пътнически превоз с автобусен или трамваен транспорт. Освен това следва да се припомни, че посоченият регламент продължава да се прилага за обществени поръчки за услуги, както и за концесии за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

или метро. За да се изясни връзката между настоящата директива и Регламент (ЕО) № 1370/2007, следва изрично да се предвиди, че настоящата директива не следва да се прилага за поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро, възлагането на които следва да продължи да се урежда от посочения регламент. Доколкото в Регламент (ЕО) № 1370/2007 се предвижда възможността националното право да се отклонява от предвидените в посочения регламент правила, държавите членки следва да могат да продължат да предвиждат в националното си право, че поръчките за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро трябва да се възлагат по процедура за възлагане на поръчка, следваща общите им правила за обществените поръчки.

(36) Настоящата директива следва да не се прилага за определени услуги при спешни случаи, когато те се осигуряват от организации или от сдружения с нестопанска цел, тъй като ще е трудно да се запази особеното естество на тези организации, в случай че доставчиците на услуги трябва да бъдат избирани в съответствие с процедурите, предвидени в настоящата директива. Изключението обаче следва да не надхвърля строго необходимото. Ето защо следва изрично да се предвиди, че услугите за превоз на пациенти с линейка не са изключени. Освен това във връзка с това е необходимо да се поясни, че група 601 „Услуги на сухопътния транспорт“ по CPV не обхваща услугите за превоз с линейка, които са обхванати от клас 8514 по CPV. Ето защо следва да се поясни, че за услугите, обхванати от код 85143000-3 по CPV, които се състоят само от услуги за превоз на пациенти с линейка, следва да се прилага специалният режим, предвиден за социални и други специфични услуги (наричан по-долу „облекченият режим“). Поради това за смесените поръчки за предоставяне на услуги за превоз с линейка по принцип също ще се прилага по-облекченият режим, ако стойността на услугите за превоз на пациенти с линейка надвишава стойността на другите услуги за превоз с линейка.

(37) В определени случаи възлагащ орган или сдружение от възлагащи органи може да бъде единственият източник на определена услуга, за чието предоставяне се ползва от изключително право съгласно закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби, които са в съответствие с ДФЕС. Следва да се поясни, че не е нужно настоящата директива да се прилага за възлагането на поръчка за услуги от такъв възлагащ орган или сдружение от такива органи.

(38) Съществува значителна правна несигурност до каква степен договорите за поръчки, сключени между възлагащи органи, следва да бъдат обхванати от правилата за обществените поръчки. Съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област се тълкува по различен начин от държавите членки и дори от възлагащите органи. Тъй като тази съдебна практика ще се прилага в същата степен и към публичните органи, когато те извършват дейност в секторите, попадащи в

обхвата на настоящата директива, е целесъобразно да се гарантира, че едни и същи правила се прилагат и се тълкуват по един и същ начин както в настоящата директива, така и в Директива 2014/24/ЕС.

(39) Много възложители са организирани като икономическа група, която може да включва редица отделни предприятия; често всяко от тези предприятия изпълнява специализирана роля в общата рамка на икономическата група. Следователно е целесъобразно да се изключат някои поръчки за услуги, доставки и строителство, които се възлагат на свързано предприятие, чиито основен предмет на дейност е по-скоро предоставянето на такива услуги, доставки или строителство на групата, от която е част, а не предлагането им на пазара. Също така е целесъобразно да се изключат някои поръчки за услуги, доставки и строителство, които се възлагат от възложител на съвместно предприятие, създадено от няколко възложители с цел извършване на дейности в обхвата на настоящата директива и от което този възложител е част. Целесъобразно е обаче също така да се гарантира, че това изключване не води до нарушаване на конкуренцията в полза на предприятията или съвместните предприятия, които са свързани с възложителя; целесъобразно е да се предвиди подходящ набор от правила, по-специално относно максималните граници, до които предприятията могат да реализират част от оборота си от пазара и над която те биха изгубили възможността да получават поръчки без обявяване на състезателна процедура, относно състава на съвместните предприятия и относно стабилността на връзките между тези съвместни предприятия и възложителите, от които се състоят.

(40) Също така е целесъобразно да се изясни взаимодействието между разпоредбите относно сътрудничеството между публични органи и разпоредбите относно възлагането на поръчки на свързани предприятия или в контекста на съвместни предприятия.

(41) Предприятията следва да се считат за свързани, когато съществува пряко или непряко доминиращо влияние между възложителя и съответното предприятие или когато и възложителят, и предприятието са обект на доминиращото влияние на друго предприятие; в този контекст частното участие само по себе си не следва да е от значение. Проверката за това дали дадено предприятие е свързано с определен възложител следва да се извършва по най-лесния възможен начин. Във връзка с това и като се има предвид също, че евентуалното съществуване на подобно пряко или непряко доминиращо влияние вече би трябвало да е проверено с цел да се определи дали годишните отчети на съответните предприятия и възложители следва да бъдат консолидирани, предприятията следва да се считат за свързани, когато годишните им отчети са консолидирани. В определен

брой случаи обаче правилата на Съюза за консолидирани отчети не са приложими, например поради размера на съответните предприятия или поради факта, че не са спазени някои условия, свързани с правната им форма. В такива случаи, когато не се прилага Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, ще бъде необходимо проучването за въпроса дали съществува пряко или непряко доминиращо влияние да се извършва като се вземат предвид собствеността, финансовото участие или правилата по отношение на предприятията.

- (42) Следва да се насърчава съфинансирането на програми за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) от промишлени източници. Във връзка с това следва да се поясни, че настоящата директива се прилага само когато няма такова съфинансиране и когато съответният възложител получава резултатите от НИРД. Това не следва да изключва възможността доставчикът на услугата, извършил тези дейности, да публикува информация за тях, при условие че възложителят запазва изключителното право да използва резултатите от НИРД при осъществяването на дейността си. Въпреки това фиктивното споделяне на резултатите от НИРД и символичното участие във възнаграждението на доставчика на услугата не следва да пречат прилагането на настоящата директива.
- (43) Настоящата директива не следва да се прилага нито за поръчки, предназначени да разрешат изпълнението на дейност, за която се прилага настоящата директива, нито за конкурси за проект, организирани за изпълнението на такава дейност, ако в държавата членка, в която се извършва дейността, тя е пряко изложена на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен. Следователно е целесъобразно процедурата да продължи да се прилага за всички сектори или части от сектори, попадащи в обхвата на настоящата директива, така че да се позволи отчитане на последиците от текущото или бъдещото отваряне за конкуренция. Тази процедура следва да осигури правна сигурност за съответните субекти, както и подходящ процес за вземане на решения, осигуряващ в кратък срок еднаквото прилагане на правото на Съюза в тази област. От съображения за правна сигурност следва да се поясни, че продължават да се прилагат всички решения относно приложимостта на съответните разпоредби по член 30 от Директива 2004/17/ЕО, приети преди влизането в сила на настоящата директива.
- (44) Прякото излагане на конкуренция следва да се оценява въз основа на обективни критерии, като се отчитат особените характеристики на съответния сектор или на частите от него. Тази оценка обаче е ограничена от

приложимите кратки срокове и от необходимостта да се разчита на информацията, с която разполага Комисията — от вече достъпни източници или от информацията, получена в контекста на заявлението съгласно член 35 — която не може да се допълни чрез методи, изискващи повече време, включващи по-специално обществени допитвания, насочени към съответните икономически оператори. Следователно оценката на прякото излагане на конкуренция, която може да се извърши в контекста на настоящата директива, не засяга пълното прилагане на правото в областта на конкуренцията.

- (45) Оценката дали даден сектор или части от него са пряко изложени на конкуренция следва да се разглежда по отношение на конкретната област, в която съответните икономически оператори извършват дейността или части от нея, т.нар. „съответен географски пазар“. Тъй като това понятие е от решаващо значение за оценката, то следва да бъде подходящо определено въз основа на съществуващите понятия в правото на Съюза. Следва да се поясни също, че съответният географски пазар може да не съвпада с територията на съответната държава членка; следователно следва да е възможно решенията относно приложимостта на изключението да са ограничени до части от територията на съответната държава членка.
- (46) Изпълнението и прилагането на съответно законодателство на Съюза, отварящо даден сектор или част от него, ще се счита за достатъчно основание да се предполага, че има свободен достъп до въпросния пазар. Това съответно законодателство следва да се посочи в приложение, което може да се актуализира от Комисията. Когато актуализира това приложение, Комисията следва по-специално да вземе предвид възможното приемане на мерки, водещи до същинско отваряне за конкуренцията на други сектори, различни от тези, с които е свързано вече посоченото законодателство в посоченото приложение, такива като сектора на националния железопътен пътнически превоз.
- (47) Когато не се предполага, че има свободен достъп до даден пазар, въз основа на прилагането на съответно законодателство на Съюза, следва да се докаже, че този достъп е свободен съгласно правната уредба и на практика. Когато държава членка разширява обхвата на прилагането на правен акт на Съюза, с който се отваря даден сектор за конкуренция, до случаи, които попадат извън обхвата на този правен акт, например като прилага Директива 94/22/ЕО към сектора на въгледобива или Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ към пътните превози на национално равнище, това обстоятелство следва да се има предвид при оценката дали достъпът до въпросния сектор е свободен.

⁽¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидирани финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕО и 83/349/ЕО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁽²⁾ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

(48) Независими национални органи като секторните регулатори или органите за защита на конкуренцията обикновено разполагат със специализиран опит, информация и познания, които биха били от полза при оценката дали дадена дейност или части от нея са изложени пряко на конкуренция на пазарите, до които достъпът не е ограничен. Ето защо исканията за освобождаване следва, когато е целесъобразно, да съдържат или да бъдат придружени от актуално становище относно състоянието на конкуренцията в съответния сектор, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност.

При липса на обосноваване и подкрепено с доказателства становище, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност, ще бъде необходимо повече време, за да се направи оценка на искането за освобождаване. Поради тази причина следва да бъдат съответно изменени сроковете, в които Комисията трябва да направи оценка на подобни искания.

(49) Комисията следва винаги да бъде задължена да разглежда исканията, които отговарят на подробните правила за прилагане на процедурите за установяване дали дадена дейност или части от нея са изложени пряко на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен. Въпреки това следва също така да се поясни, че сложността на подобни искания може да е такава, че не винаги да е възможно да се гарантира приемането в приложимите срокове на актове за изпълнение, с които да се установява дали дадена дейност или части от нея са изложени пряко на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен.

(50) Следва да се поясни, че Комисията следва да може да изиска от държавите членки или от възложителите да предоставят, да допълнят или да пояснят информацията. За целта Комисията следва да определи подходящи срокове, които, при надлежно отчитане на необходимостта да се спазят сроковете за приемане на акта за изпълнение от Комисията, следва да са съобразени с фактори като сложността и достъпността на исканата информация.

(51) Заетостта и упражняването на професия допринасят за социалната интеграция и са ключови елементи за гарантирането на равни възможности за всички. Във връзка с това защитените предприятия могат да изиграят значителна роля. Същото важи и за другите социални предприятия, чиято основна цел е да подпомагат социалната и професионалната интеграция или повторната

интеграция на хората с увреждания или хората в неравностойно положение като безработните, членовете на малцинства в неравностойно положение или групите, живеещи в социална изолация по други причини. Въпреки това такива предприятия може да не успеят да получат поръчки при нормални условия на конкуренция. Следователно е целесъобразно да се предвиди възможността държавите членки да запазват за такива предприятия правото на участие в процедури за възлагане на обществени поръчки или на обособени позиции от тях или да запазват изпълнението на поръчки за програми за създаване на защитени работни места.

(52) С цел подходящо отразяване на изискванията в екологичната, социалната и трудовата сфера в процедурите за възлагане на поръчка е особено важно държавите членки и възложителите да вземат съответни мерки за осигуряване на изпълнението на задълженията в областта на екологичното, социалното и трудовото право, които се прилагат на мястото на извършване на строителството или на предоставяне на услугите и които произтичат от закони, подзаконовни актове, наредби и решения както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, както и от колективни споразумения, при условие че тези правила и тяхното прилагане са в съответствие с правото на Съюза. Също така при изпълнението на поръчката следва да се прилагат задълженията, произтичащи от международни споразумения, които са ратифицирани от всички държави членки и са изброени в приложение XIV. Това обаче не следва по никакъв начин да възпрепятства прилагането на условия на труд, които са по-благоприятни за работниците.

Съответните мерки следва да се прилагат в съответствие с основните принципи на правото на Съюза, по-специално с оглед осигуряване на равнопоставеност. Тези мерки следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и по начин, осигуряващ равнопоставеност и липса на пряка или косвена дискриминация спрямо икономически оператори и работници от други държави членки.

(53) Следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на изпълнение на основните им характерни елементи. Когато услугите се предоставят от разстояние, например от центрове за помощ по телефона, следва да се счита, че те се предоставят на мястото на тяхното изпълнение независимо от местата и държавите членки, към които са насочени.

⁽¹⁾ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

- (54) Съответните задължения могат да бъдат предвидени в договорни клаузи. Освен това следва да е възможно в договорите за обществени поръчки да бъдат включени клаузи, гарантиращи спазването на колективните споразумения в съответствие с правото на Съюза. Неизпълнението на съответните задължения може да се разглежда като тежко нарушение от страна на съответния икономически оператор, което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на договор за обществена поръчка.
- (55) На съответните етапи от процедурата за възлагане на поръчка, при прилагането на общите принципи, уреждащи избора на участниците и възлагането на поръчките, при прилагането на критериите за изключване и при прилагането на разпоредбите относно необичайно ниските оферти, следва да се упражнява контрол на спазването на разпоредбите на екологичното, социалното и трудовото право. За тази цел следва да се прави необходимата проверка в съответствие със съответните разпоредби на настоящата директива, по-специално относно доказателствата и личните декларации.
- (56) Някоя разпоредба на настоящата директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защитата на обществения ред, обществения морал, обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с ДФЕС.
- (57) Научните изследвания и иновациите, включително иновациите от екологично и социално естество, са сред основните двигатели на бъдещия растеж и са в центъра на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“. Възложителите следва да използват обществените поръчки по най-добрия стратегически начин, за да насърчат иновациите. Закупуването на новаторски продукти, строителство и услуги играе ключова роля за повишаване на ефективността и качеството на обществените услуги, като същевременно спомага за справянето със сериозни обществени предизвикателства. То допринася за постигането на най-добро между полученото качество и вложените средства, както и на по-широки икономически, екологични и обществени ползи, свързани с появата на нови идеи, тяхното превръщане в новаторски продукти и услуги и оттам — насърчаването на устойчив икономически растеж.

Следва да се припомни, че в съобщението на Комисията от 14 декември 2007 г., озаглавено „Доставки на развойни продукти: Насърчаване на иновациите с цел обезпечаване устойчивостта и високото качество на обществените услуги в Европа“, се очертават няколко модела, свързани с възлагането на обществени поръчки за услугите за научноизследователска и развойна

дейност, които не попадат в обхвата на настоящата директива. Тези модели ще продължат да се прилагат, но настоящата директива следва да допринесе и за по-лесното възлагане на поръчки за иновации, както и да подпомогне държавите членки да постигнат целите на инициативата „Съюз за иновации“.

- (58) Поради значението на иновациите, възложителите следва да се насърчават възможно най-често да допускат варианти. Тези възложители съответно следва да обърнат внимание на необходимостта да определят минималните изисквания, на които тези варианти трябва да отговарят, преди да обявят, че могат да бъдат представяни варианти.
- (59) Когато нуждата от разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство не може да бъде задоволена посредством налични на пазара решения, възложителите следва да имат достъп до специална процедура за възлагане на поръчка във връзка с поръчки, попадащи в обхвата на настоящата директива. Тази специална процедура следва да позволи на възложителите да установят дългосрочно партньорство за иновации с цел разработване и последващо закупуване на нов, новаторски продукт, услуга или строителство, при условие че новаторските продукти, услуги или строителство могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи, без да се налага провеждането на отделна процедура за възлагане на поръчка за закупуването. Партньорството за иновации следва да се основава на процедурните правила, приложими за процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, и поръчките следва да се възлагат единствено въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което е най-подходящият критерий за сравняване на оферти за новаторски решения. Независимо дали става въпрос за изключително мащабни проекти или за по-малки новаторски проекти, партньорството за иновации следва да се структурира по начин, осигуряващ необходимата „пазарна тяга“, която да насърчи разработването на новаторско решение, без да се ограничава пазарът. Ето защо възложителите следва да не използват партньорствата за иновации по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията. В определени случаи подобен резултат би могъл да бъде избегнат чрез създаването на партньорства за иновации с няколко партньора.
- (60) Опитът показва, че състезателният диалог, който е предвиден в Директива 2014/24/ЕС се оказва полезен в случаите, при които възлагащите органи не са в състояние да определят средствата за задоволяване на потребностите си или за оценка на възможностите, които пазарът предлага като технически, финансови или юридически решения. Такава ситуация може да възникне по-специално при новаторски проекти, при изпълнение на мащабни проекти за интегрирана транспортна инфраструктура, големи компютърни мрежи или проекти, включващи сложно и структурирано финансиране. Ето

зашо държавите членки следва да имат правото да оставят този инструмент на възложителите. Когато е целесъобразно, възлагащите органи следва да се насърчават да определят ръководител на проекта, който да осигурява добро сътрудничество между икономическите оператори и възлагащия орган в хода на процедурата за възлагане на обществени поръчки.

- (61) Предвид неблагоприятните им последици за конкуренцията, процедурите на договаряне без покана за участие в състезателна процедура следва да се използват само при особено изключителни обстоятелства. Това изключение следва да се ограничава до случаите, когато публикуването е невъзможно поради изключително неотложни обстоятелства, предизвикани от събития, които нито могат да бъдат предвидени, нито се дължат на възложителя, или когато поначало е ясно, че публикуването на обявление няма да доведе до по-голяма конкуренция или до по-добри резултати от поръчката, предимно защото обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни поръчката. Такъв е случаят при произведения на изкуството, когато личността на твореца изначално определя уникалния характер и стойността на самия предмет на изкуството. Наличието само на един икономически оператор може да се свързва и с други причини, но само случаите, когато обективно е налице само един икономически оператор, могат да обосноват използването на процедура на договаряне без покана за участие в състезателна процедура, ако това положение не е било създадено от самия възложител с оглед на бъдещата процедура за възлагане на поръчка.

Възложителите, които разчитат на това изключение, следва да обосноват твърдението, че няма разумни алтернативи или заместители, например използване на алтернативни канали за дистрибуция, включително извън държавата членка на възложителя, или че не е възможно да се използват функционално сравними строителство, доставки и услуги.

Когато наличието на само един икономически оператор се дължи на причини от техническо естество, те следва да бъдат строго определени и обосновани за всеки отделен случай. Те биха могли да включват например почти пълната техническа невъзможност на друг икономически оператор да постигне изискваното ниво на изпълнение или необходимостта да се използва конкретно ноу-хау, инструменти или средства, с които разполага само един икономически оператор. Техническите причини могат да произтичат също от специфични изисквания за оперативна съвместимост, които трябва да бъдат изпълнени, за да се гарантира експлоатацията на строителството, доставките или услугите, които трябва да се доставят.

На последно място, не е целесъобразно процедури за възлагане на поръчка да се използват за доставки, закупувани директно на стокова борса, включително стокови търговски платформи като борси за селскостопански

продукти, суровини и енергия, при които регулираната и контролирана многостранна търговска структура по правило гарантира пазарни цени.

- (62) Следва да се поясни, че разпоредбите относно защитата на поверителната информация по никакъв начин не са пречка за публичното оповестяване на неповерителните части от сключените договори, включително на всички последващи изменения.

- (63) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят публикуването на поръчките и да увеличат ефективността и прозрачността на процесите за възлагането им. Те следва да се превърнат в стандартни средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за възлагане на поръчка, тъй като съществено увеличават възможностите на икономическите оператори да участват в процедури за възлагане на поръчка в рамките на вътрешния пазар. За тази цел следва да станат задължителни изпращането на обявленията по електронен път, представянето на документацията за поръчката в електронен вид и — след преходен период от 30 месеца — преминаването изцяло към електронни съобщения, което означава комуникация с електронни средства на всички етапи от процедурата, включително при подаването на заявленията за участие, и по-специално подаването на офертите (електронно подаване). Държавите членки и възложителите следва да имат право при желание да предвиждат допълнителни правила в това отношение. Следва също така да се поясни, че задължителното използване на електронни средства за комуникация съгласно настоящата директива обаче не следва да задължава възложителите да обработват офертите по електронен път, нито да налага електронно оценяване или автоматична обработка. Освен това, съгласно настоящата директива задължението за използване на електронни средства за комуникация не следва да обхваща никой от елементите на процеса за възлагане на поръчка след сключването на договора, нито вътрешната комуникация в рамките на възложителя.

- (64) Освен в някои определени ситуации, възложителите следва да използват електронни средства за комуникация, които са недискриминационни, широкодостъпни и оперативно съвместими с продуктите на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за широка употреба и които не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчка. Освен това при използването на тези средства за комуникация следва да се взема надлежно предвид достъпността за хората с увреждания. Следва да се поясни, че задължението за използване на електронни средства на всички етапи от процедурата за възлагане на поръчка не би било целесъобразно, когато използването на електронни средства изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са широко достъпни, нито когато съответната комуникация може да се осъществи единствено с помощта на специализирано офис оборудване. Поради това възложителите не

следва да са задължени да изискват използването на електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документите в определени случаи, които следва да са изчерпателно изброени. В настоящата директива следва да се посочи, че тези случаи следва да включват ситуации, при които се налага използването на специализирано офис оборудване, което не е широко достъпно за възложителите — например широкоформатни принтери. Възможно е документацията за поръчката при някои процедури за възлагане на поръчка да включва изискване за представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат изпратени на възложителите чрез електронни средства. В тези случаи мострите и макетите следва да се изпращат на възложителите по пощата или с друга подходяща куриерска услуга.

Въпреки това следва да се поясни, че използването на други средства за комуникация следва да бъде ограничено до тези елементи на офертата, за които не се изискват електронни средства за комуникация.

Уместно е да се поясни, че по технически причини възложителите следва да могат да определят максимално допустим размер на подаваните файлове.

(65) Възможни са изключителни случаи, в които на възложителите следва да се разреши да не използват електронни средства за комуникация, когато неизползването на подобни средства за комуникация е необходимо за защита на особено чувствителния характер на информацията. Следва да се поясни, че когато използването на електронни средства, които не са общодостъпни, може да осигури необходимото равнище на защита, тези електронни средства следва да се използват. Това може да бъде например случаят, при който възложителите изискват да се използват специално предназначени за целта сигурни средства за комуникация, до които те осигуряват достъп.

(66) Различията в техническите формати или стандартите за процеси и съобщения биха могли да създадат пречки за оперативната съвместимост не само в рамките на отделните държави членки, но също и основно между държавите членки. Например, за да участват в процедура за възлагане на поръчка, при която е разрешено или се изисква използването на електронен каталог, който представлява формат за представяне и организиране на информацията по сходен начин за всички участващи оференти и подлежи на електронна обработка, при липса на стандартизация икономическите оператори ще трябва да адаптират каталозите си за всяка процедура за възлагане на поръчка, което ще доведе до предоставяне на сходна информация в различен формат в зависимост от спецификациите на съответния възложител. Следователно стандартизирането на каталожните формати ще повиши

степената на оперативна съвместимост, ще повиши ефективността и ще намали тежестта за икономическите оператори.

(67) Когато разглежда необходимостта от гарантиране или повишаване на оперативната съвместимост между различни технически формати или стандарти за процеси и съобщения посредством въвеждането на задължение за използване на определени стандарти и при избора на стандарти, които да бъдат наложени, Комисията следва да отчита в максимална степен становището на заинтересованите страни. Следва също така да се има предвид степента, в която даден стандарт вече се използва на практика от икономическите оператори и възложителите, и колко добре работи този стандарт. Преди да наложи задължение за използването на определен стандарт, Комисията следва внимателно да разгледа и свързаните с това разходи, по-специално по отношение на адаптирането към съществуващите решения за електронно възлагане на поръчки, включително инфраструктура, процеси или софтуер.

Когато съответните стандарти не са разработени от международна, европейска или национална организация за стандартизация, те следва да отговарят на изискванията, приложими за стандартите в областта на ИКТ, предвидени в Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

(68) Преди да посочат необходимото ниво на сигурност на електронните средства за комуникация, които ще се използват на различните етапи от процедурата за възлагане, държавите членки и възложителите следва да преценят пропорционалността между изискванията за гарантиране на точно и надеждно обозначаване на подателя на съответното съобщение, както и на целостта на съдържанието на съобщението, от една страна, и от друга страна, риска от проблеми, например в случаите, при които съобщенията са изпратени от подател, различен от посочения. При равни други условия това означава, че необходимото ниво на сигурност например на електронно съобщение, с което се иска потвърждение на точния адрес на провеждане на информационна среща, няма да бъде същото като за самата оферта, която е обвързваща за икономическия оператор. По същия начин оценката на пропорционалността може да доведе до изискване за по-ниски нива на сигурност при повторното подаване на електронни каталози или при подаването на оферти в рамките на малки състезателни процедури по рамково споразумение или при достъпа до документацията за поръчката.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

- (69) Докато основните елементи на процедурата за възлагане на поръчка, като документацията за поръчката, заявленията за участие, потвърждаването на интерес и офертите следва винаги да се представят в писмена форма, устната комуникация с икономическите оператори следва да остане възможна, при условие че съдържанието ѝ е документирано в достатъчна степен. Това е необходимо, за да се осигури достатъчно равнище на прозрачност, което позволява проверка на спазването на принципа на равнопоставеност. По-специално, изключително важно е устната комуникация с оферентите, която би могла да повлияе върху съдържанието и оценката на офертите, да бъде документирана в достатъчна степен и с подходящите средства, като писмени записи, аудиозаписи или обобщение на основните елементи на комуникацията.
- (70) На пазарите на обществени поръчки в целия Съюз се появява засилена тенденция към окрупняване на търсенето от страна на купувачите в публичния сектор с оглед постигане на икономии от мащаба, включително пониски цени и разходи при сделките и постигане на по-добро и по-професионално управление на обществените поръчки. Това може да се постигне чрез концентриране на покупките по броя на участващите възложители или по обема и стойността във времето. Въпреки това окрупняването и централизирането на покупките следва внимателно да се следи, за да се избегнат прекомерната концентрация на покупателна способност и тайните споразумения, както и за да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за МСП.
- (71) Използването на рамкови споразумения може да бъде ефективна техника за възлагане на поръчки в целия Съюз; необходимо е обаче повишаване на конкуренцията чрез подобряване на прозрачността на възлагането на поръчки чрез рамкови споразумения и на достъпа до тях. Ето защо е целесъобразно да се преразгледат приложимите разпоредби по отношение на тези споразумения, по-специално като се предвиди възлагането на конкретни поръчки въз основа на такива споразумения да се извършва съгласно обективни правила и критерии, например след малка състезателна процедура, и като се ограничи срокът на рамковите споразумения.
- (72) Следва също така да се поясни, че макар и поръчките, основани на рамково споразумение, да трябва да се възлагат преди изтичането на срока на самото рамково споразумение, не е необходимо срокът на отделните поръчки, основани на рамково споразумение, да съвпада със срока на това рамково споразумение, а може, в зависимост от случая, да бъде по-къс или по-дълъг. По-специално при определянето на срока на отделните поръчки, основани на рамково споразумение, следва да е възможно да се отчитат фактори като срокът, необходим за тяхното изпълнение, дали е включена поддръжката на оборудване с очакван експлоатационен период от повече от осем години или дали е необходимо мащабно обучение на персонала с оглед изпълнението на поръчката.
- Освен това следва да се поясни, че в някои случаи следва да е възможно срокът на самите рамкови споразумения да надвишава осем години. Такива случаи, които следва да бъдат надлежно обосновани, по-специално от предмета на рамковото споразумение, могат да възникнат например когато икономическите оператори трябва да разполагат с оборудване, чийто срок на амортизация е над осем години и което трябва да е на разположение по всяко време през целия срок на рамковото споразумение. В особения случай на предприятия в комуналния сектор, които предоставят основни услуги на обществото, е възможно да бъдат необходими както по-дългосрочни рамкови споразумения, така и индивидуални договори с по-голям срок, например в случая с рамковите споразумения, които са насочени към осигуряване на редовната и извънредната поддръжка на мрежите, за която се изисква скъпо оборудване, експлоатирано от служители, преминали специално високоспециализирано обучение, с цел осигуряване на непрекъснатост на услугите и свеждане до минимум на евентуалните смущения.
- (73) Предвид натрупания опит съществува и необходимост да се коригират правилата, уреждащи динамичните системи за покупки, за да могат възложителите да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставяни от този инструмент. Системите трябва да се опростят; по-специално те следва да се прилагат под формата на ограничена процедура, което премахва необходимостта от индикативни оферти — сочена като една от най-сериозните тежести, свързани с динамичните системи за покупки. По този начин всеки икономически оператор, който подава заявление за участие и отговаря на критериите за подбор, следва да бъде допуснат до участие в процедурите за възлагане на поръчки, осъществявани през динамичната система за покупки в рамките на срока ѝ на действие.
- Тази техника за покупки позволява на възложителя да получи особено широк диапазон от оферти и така да осигури оптимално използване на средствата чрез засилена конкуренция по отношение на широко използваните или стандартните продукти, строителство или услуги, които са налични на пазара.
- (74) Разглеждането на заявленията за участие следва по принцип да се извършва в максимален срок от 10 работни дни, при условие че оценката на критериите за подбор се прави въз основа на изискванията за документацията, поставени от възложителите, когато е приложимо, в съответствие с опростените разпоредби на Директива 2014/24/ЕС. Въпреки това при първоначалното установяване на динамична система за покупки е възможно в отговор на първото публикуване на обявлението за поръчката или на поканата за потвърждаване на интерес възложителите да получат толкова голям брой заявления за участие, че да им е необходимо повече време за тяхното разглеждане. Това следва да е допустимо, при условие че не се възлага конкретна поръчка, преди да бъдат разгледани всички заявления.

Възложителите следва да могат сами да решават как да разглеждат заявленията за участие, например като предпоставят да разглеждат заявления само веднъж седмично, при условие че се спазват сроковете за разглеждане на всяко заявление за допускане до участие. Възложителите, които използват в рамките на динамична система за покупки критериите за изключване или подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС, следва да прилагат съответните разпоредби на тази директива по същия начин, както възлагащите органи, които използват динамична система за покупки в съответствие с Директива 2014/24/ЕС.

- (75) С оглед на разширяване на възможностите за участие на МСП в мащабна динамична система за покупки, например в система, управлявана от централен орган за покупки, съответният възлагащ орган или възложител следва да може да организира системата съобразно обективно определени категории продукти, строителство или услуги. Тези категории следва да се определят въз основа на обективни фактори, които могат да включват например максималния допустим размер на конкретни поръчки, които ще бъдат възложени в рамките на съответната категория, или конкретен географски район, в който ще бъдат изпълнявани последващи конкретни поръчки. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории, възлагащият орган или възложителят следва да прилага критерии за подбор, които са пропорционални на характеристиките на съответната категория.

- (76) Следва да се поясни, че електронните търгове по принцип не са подходящи за някои поръчки за строителство и за услуги, имащи за предмет интелектуални дейности, например строителното проектиране, тъй като само елементи, подлежащи на автоматизирана оценка с електронни средства без никаква намеса или оценка от възложителя — а именно елементите, които се поддават на количествено изразяване в цифри или проценти — могат да бъдат предмет на електронен търг.

Освен това следва да се поясни, че електронните търгове могат да се използват при процедури за възлагане на поръчка за закупуване на специални права върху интелектуална собственост. Целесъобразно е да се припомни също, че макар възложителите да са свободни да прилагат критерии за подбор, които им позволяват да ограничат броя на кандидатите или оферентите преди началото на търга, след започването на търга не следва да се допуска по-нататъшно намаляване на броя на оферентите, участващи в електронния търг.

- (77) Непрекъснато се разработват нови електронни техники за покупки — например електронни каталози. Електронните каталози представляват формат за представяне и организиране на информацията по сходен начин за всички участващи оференти, който се поддава на електронна обработка. Пример за това са офертите, представяни в табличен формат. Възложителите следва да могат да поискат електронни каталози при всички съществуващи процедури, при които се изисква използването на електронни средства за комуникация. Електронните каталози спомагат за увеличаване на конкуренцията и рационализиране на обществените покупки, особено от гледна точка на икономията на време и пари. Въпреки това следва да се въведат определени правила, за да се гарантира, че използването им е съобразено с настоящата директива и с принципите на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност. Ето защо използването на електронни каталози за представяне на офертите не следва да означава, че се допуска възможността икономическите оператори да се ограничат с подаването на общия си каталог. Икономическите оператори следва все пак да адаптират общия си каталог съобразно конкретната процедура за възлагане на поръчка. Подобно адаптиране ще гарантира, че каталог, подаден за определена процедура за възлагане на поръчка, съдържа единствено продукти, строителство или услуги, които — по преценка на икономическия оператор, извършена след активно проучване — отговарят на изискванията на възложителя. В този случай икономическите оператори следва да могат да възпроизвеждат информация, съдържаща се в общия им каталог, но не следва да могат да представят самия общ каталог. Освен това, в случай че се осигуряват достатъчно гаранции за възможността за проследяване, равнопоставеността и предсказуемостта, възложителите следва да имат право да генерират оферти по отношение на конкретни покупки въз основа на предварително изпратени електронни каталози, по-специално когато някоя състезателна процедура е подновена съгласно рамково споразумение или когато се използва динамична система за покупки.

Когато възложителят е генерирал оферти, съответният икономически оператор следва да има възможност да провери дали генерираната по този начин от възложителя оферта не съдържа съществени грешки. При наличие на съществени грешки икономическият оператор не следва да е обвързан от офертата, генерирана от възложителя, освен ако грешката не се поправи.

Съгласно изискванията на правилата за електронните средства за комуникация възложителите следва да избягват създаването на необосновани пречки пред достъпа на икономическите оператори до процедурите за възлагане на поръчка, в които офертите трябва да се представят под формата на електронни каталози и които гарантират спазването на общите принципи за недискриминация и равнопоставеност.

- (78) В повечето държави членки все по-често се използват техники за централизирани покупки. Централните органи за покупки отговарят за придобиванията, управлението на динамичните системи за покупки или възлагането на поръчки/сключването на рамкови споразумения вместо други възлагащи органи или възложители, срещу или без възнаграждение. Възложителите, от чието име е сключено рамково споразумение, следва да могат да го използват за единични или повтарящи се покупки. С оглед на големите обеми на покупките тези техники могат да способстват за повишаване на конкуренцията и следва да спомогнат за по-професионалното провеждане на обществените покупки. Във връзка с това следва да се предвидят разпоредби на равнището на Съюза за определяне на централните органи за покупки, които работят с възложителите, и следва да се поясни, че централните органи за покупки работят по два различни начина.

На първо място, те следва да могат да действат като продавачи на едро, които купуват, съхраняват и препродават, а на второ място — те следва да могат да действат като посредници, които възлагат поръчки, управляват динамични системи за покупки или сключват рамкови споразумения, които да се използват от възложителите.

Тази посредническа функция може в някои случаи да се изпълнява чрез независимо провеждане на съответните процедури за възлагане на поръчка, без подробни указания от съответните възложители, а в други случаи — чрез провеждане на съответните процедури за възлагане на поръчка съгласно указанията на съответните възложители, от тяхно име и за тяхна сметка.

Освен това, следва да се въведат правила за разпределяне на отговорността за спазването на задълженията по настоящата директива, включително и по отношение на правните средства за защита, между централния орган за покупки и възложителите, поръчващи от или чрез него. Когато централният орган за покупки носи цялата отговорност за провеждането на процедурите за възлагане на поръчка, той следва да бъде също така изцяло и пряко отговорен за законосъобразността им. Когато възложител провежда определени етапи от процедурата — например подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение или възлагане на отделни поръчки въз основа на динамична система за покупки — той следва да продължи да носи отговорността за етапите, които провежда.

- (79) Възложителите следва да могат да възлагат поръчка за услуги, свързана с извършването на централизирани дейности по закупуване, на централен орган за покупки, без да прилагат предвидените в настоящата директива

процедури. Следва също така да е разрешено подобни поръчки за услуги да включват извършването на подпомагащи дейности по закупуване. Поръчките за услуги за извършване на подпомагащи дейности по закупуване следва да се възлагат в съответствие с настоящата директива, когато се изпълняват по друг начин освен от централен орган за покупки във връзка с извършване на централизирани дейности по закупуване за съответния възложител. Следва също така да се припомни, че настоящата директива не следва да се прилага, когато централизирани или подпомагащи дейности по закупуване се предоставят по друг начин, а не чрез възмезден договор, който представлява поръчка по смисъла на настоящата директива.

- (80) По-строгите разпоредби относно централните органи за покупки не следва по никакъв начин да възпрепятстват текущата практика на единични съвместни поръчки, т.е. по-слабо институционализирани и систематични общи покупки, или установената практика на използване на доставчици на услуги, които подготвят и управляват процедурите за възлагане на поръчка от името и за сметка на възложителя и съгласно неговите указания. Напротив, някои елементи на съвместните поръчки следва да бъдат изяснени поради важната роля, която съвместните поръчки могат да играят, не на последно място във връзка с новаторски проекти.

Съвместните поръчки могат да бъдат под различна форма — от координирани поръчки чрез изготвяне на обща техническа спецификация за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат поръчани от няколко възложители, всеки от които провежда отделна процедура за възлагане на поръчка, до случаи, при които съответните възложители съвместно провеждат една процедура за възлагане на поръчка, като работят заедно или като натоварят един възложител с управлението на процедурата от името на всички възложители.

Когато няколко възложители провеждат съвместно процедура за възлагане на поръчки, те следва да носят обща отговорност за изпълнението на задълженията си съгласно настоящата директива. Когато обаче възложителите провеждат съвместно само етапи от процедурата за възлагане на поръчки, обща отговорност следва да се носи само за онези етапи от процедурата, които се провеждат съвместно. Всеки възложител следва да носи цялата отговорност по отношение на процедури или етапи от процедури, които провежда сам, като например възлагането на поръчка, сключването на рамково споразумение, управлението на динамична система за покупки или подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение.

(81) Електронните средства за комуникация са особено подходящи за поддържане на практики и инструменти за централизирани покупки поради възможностите, които предлагат за многократно използване и автоматична обработка на данните и за свеждане до минимум на разходите за информацията и разходите по сделките. Поради това, като първа стъпка, използването на такива електронни средства за комуникация следва да стане задължително за централните органи за покупки, като същевременно се улесни и сближаването на практиките в рамките на целия Съюз. Това трябва да бъде последвано от общо задължение за използване на електронни средства за комуникация във всички процедури за възлагане на поръчка след преходен период от 30 месеца.

(82) Съвместното възлагане на поръчки от възложители от различни държави членки понастоящем среща конкретни правни трудности, свързани със съгласуването на националните закони. Независимо от факта, че в Директива 2004/17/ЕО по подразбиране се разрешават трансгранични съвместни обществени поръчки, възложителите все още срещат значителни правни и практически трудности при извършването на покупки от централни органи за покупки в други държави членки или при съвместното възлагане на поръчки. За да се позволи на възложителите да извлекат максимална полза от потенциала на вътрешния пазар по отношение на икономите от мащаба и споделянето на ползите и рисковете, не на последно място за новаторски проекти с по-висока степен на риск от разумно приемливото за отделен възложител, тези трудности следва да бъдат отстранени. Във връзка с това следва да се установят нови правила за съвместните трансгранични поръчки, за да се улесни сътрудничеството между възложителите и да се увеличат ползите от вътрешния пазар чрез създаването на възможности за трансгранична дейност на доставчиците на стоки и услуги. Тези правила следва да определят условията за трансгранична работа с централните органи за покупки и да посочат приложимото законодателство в областта на обществените поръчки, включително приложимото законодателство относно правните средства за защита, при трансгранични съвместни процедури, в допълнение към съгласуващите разпоредби на Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Освен това възложители от различни държави членки следва да могат да създават съвместни правни образувания, учредени съгласно националното право или правото на Съюза. За такива форми на съвместни поръчки следва да се предвидят специални правила.

Възложителите обаче не следва да използват възможностите за съвместни трансгранични поръчки с цел да заобикалят задължителните правила на публичното право, в съответствие с правото на Съюза, които са приложими за тях в държавата членка, в която са установени. Тези правила могат да включват например разпоредби относно прозрачността и достъпа до документи или конкретни изисквания, свързани с възможността за проследяване на чувствителни доставки.

(83) Техническите спецификации, изготвяни от купувачите, трябва да осигуряват възможност за конкуренция при обществените поръчки, както и за постигане на целите за устойчивост. За тази цел следва да бъде възможно подаването на оферти, които отразяват разнообразието от технически решения, стандарти и технически спецификации на пазара, включително изготвяните въз основа на критерии за изпълнение, свързани с жизнения цикъл и устойчивостта на производствения процес на строителството, доставките и услугите.

Поради това техническите спецификации следва да се изготвят по такъв начин, че да се избягва изкуствено ограничаване на конкуренцията с изисквания, които облагодетелстват конкретен икономически оператор чрез възпроизвеждане на основни характеристики на стоките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Изготвянето на техническите спецификации по отношение на функционалните изисквания и изискванията за работните характеристики по принцип позволява тази цел да бъде постигната по възможно най-добрия начин. Функционалните изисквания и изискванията, свързани с работните характеристики, са и подходящо средство за насърчаване на иновациите в сферата на обществените поръчки и следва да получат възможно най-широко приложение. Когато се включва препратка към европейски стандарт или — при липса на такъв — национален стандарт, възложителите следва да се разглеждат направените оферти въз основа на други еквивалентни условия, които отговарят на изискванията на възложителите и са еквивалентни по отношение на безопасността. Доказването на еквивалентност с изискваната маркировка следва да е задължение на икономическия оператор.

За да се докаже еквивалентността, следва да е възможно от оферентите да се изиска предоставяне на доказателства, проверени от трето лице. Въпреки това други подходящи доказателства като техническо досие на производителя също следва да се допускат, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни сертификати или протоколи от изпитване или няма възможност да ги получи в съответните срокове, при условие че заинтересованият икономически оператор докаже, че строителството, доставките и услугите спазват изискванията или критериите, установени в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката.

(84) За всички поръчки, предназначени за използване от физически лица — независимо дали става дума за масовия потребител или за персонала на възложителя — е необходимо възложителите да изготвят техническите спецификации така, че да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители, освен в надлежно обосновани случаи.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

- (85) Възложителите, които желаят да закупят строителство, доставки или услуги с конкретни екологични, социални или други характеристики, следва да могат да се позовават на определени маркировки — например европейската екомаркировка, (много)националните екомаркировки или всяка друга маркировка, при условие че изискванията за маркировката са свързани с предмета на поръчката, като описанието на продукта и неговото представяне, включително изискванията за опаковане. Освен това е изключително важно тези изисквания да бъдат изготвени и приети въз основа на обективно проверими критерии с използване на процедура, при която могат да участват заинтересованите страни като държавните органи, потребителите, производителите, дистрибуторите и екологичните организации, както и че маркировката е достъпна за всички заинтересовани страни. Следва да се поясни, че заинтересовани страни могат да бъдат публични органи или частни организации, предприятия или всякакви неправителствени организации (организация, която не е част от правителство и не е традиционно стопанско предприятие).

Следва също така да се уточни, че специални национални органи или организации или органи или организации на централна власт могат да участват в определянето на изискванията за поставяне на маркировка, които могат да се използват във връзка с възлагането на обществени поръчки от публични органи, без тези органи или организации да изгубят статуса си на трети лица. Посочването на маркировки не следва да има за последица ограничаване на иновациите.

- (86) При изготвянето на технически спецификации възложителите следва да вземат предвид изискванията, произтичащи от правото на Съюза в областта на защитата на данните, по-специално във връзка с проектирането на обработката на лични данни (защита на данните още при проектирането).
- (87) Възлагането на обществени поръчки следва да е адаптирано към нуждите на МСП. Възложителите следва да бъдат насърчавани да използват кодекса за най-добри практики, съдържащ се в работния документ на Комисията от 25 юни 2008 г. „Европейски кодекс за най-добри практики, улесняващи достъпа на МСП до договори за възлагане на обществени поръчки“, който дава насоки как да прилагат рамката относно обществените поръчки по начин, улесняващ участието на МСП. За тази цел следва изрично да се предвиди възможността за разделяне на поръчките на обособени позиции. Подобно разделение би могло да се направи въз основа на количествени параметри, като размерът на отделните поръчки се приведе в по-голямо съответствие с капацитета на МСП, или въз основа на качествени параметри — съобразно съответния сектор и област на специализация, като съдържанието на отделните поръчки се обвърже потясно със специализираните сектори на дейност на МСП или с различните последващи етапи на проекта. Размерът и предметът на обособените позиции следва да се определят свободно от възложителя, който, в съответствие с приложимите правила за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката, следва също да може да възлага някои позиции, без да прилага предвидените в настоящата директива процедури.

Държавите членки следва да запазят възможността да предприемат допълнителни мерки за улесняване на участието на МСП на пазара на обществени поръчки, като въведат задължителна преценка на целесъобразността от разделянето на поръчките на обособени позиции и при по-малки поръчки, като изискват от възложителите да представят обосновка за решението си да не разделят поръчките на обособени позиции или като направят разделянето на обособени позиции задължително при определени условия. Със същата цел държавите членки следва също така да могат да предвиждат механизми за преки плащания на подизпълнители.

- (88) Когато поръчките са разделени на обособени позиции, възложителите следва да могат, например за да запазят конкуренцията или да гарантират надеждността на доставките, да ограничат броя на обособените позиции, за които един икономически оператор може да подава оферти; те следва да имат право също така да ограничат броя на обособените позиции, които могат да бъдат възложени на отделен оферент.

Постигането на целта за улесняване на достъпа на МСП до обществени поръчки може обаче да бъде затруднено, ако възложителите бъдат задължени да възложат поръчката чрез отделни обособени позиции, дори когато това може да доведе до задължение да се приемат много по-неизгодни решения в сравнение с възлагане, обединяващо няколко или всички обособени позиции. Ето защо, когато възможността за прилагане на този метод е ясно обозначена предварително, възложителите следва да могат да правят сравнителна оценка на офертите, за да установят дали офертите, представени от определен оферент за дадена комбинация от обособени позиции, изпълняват като цяло по-добре критериите за възлагане, установени в съответствие с настоящата директива за тези обособени позиции, в сравнение с офертите за съответните обособени позиции, взети поотделно. В такъв случай възложителят следва да може да възложи дадена поръчка, комбинираща въпросните обособени позиции, на съответния оферент. Следва да се поясни, че възложителите следва да правят подобна сравнителна оценка, като първо определят кои оферти най-добре изпълняват критериите за възлагане, установени за всяка обособена позиция, а след това ги сравняват с офертите, представени от даден оферент за определена комбинация от обособени позиции, взета като цяло.

- (89) За да се ускорят процедурите и да се повиши тяхната ефективност, сроковете за участие в процедури за възлагане на поръчка следва да бъдат максимално кратки, без да се създават ненужни пречки пред достъпа на икономическите оператори от целия вътрешен пазар, и по-специално на МСП. Във връзка с това следва да се има предвид, че при определяне на сроковете за получаване на офертите и заявленията за участие възложителите следва да отчитат по-специално сложността на поръчката и необходимото време за изготвяне на офертите, дори това да налага определяне на срокове, които са по-дълги от предвидения в настоящата директива минимум. От друга страна, използването на електронни средства за информация и комуникация, по-специално достъпът на

икономическите оператори, оферентите и кандидатите до цялата документация за поръчката в електронен вид и електронното изпращане на съобщения, води до по-голяма прозрачност и спестяване на време. Поради тази причина следва да се предвиди възможност за намаляване на минималните срокове, които се прилагат за откритите процедури, в съответствие с правилата, установени в СДП, и при условието те да са съвместими с конкретния начин на предаване, предвиден на равнището на Съюза. Освен това възложителите следва да могат допълнително да съкращават сроковете за получаване на оферти при открити процедури при неотложни обстоятелства, които правят невъзможно прилагането на обичайните срокове при открити процедури, но позволяват провеждането на открити процедури при съкратени срокове. Само в случай на изключителни обстоятелства, когато поради крайна неотложност, предизвикана от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не се дължат на него, не е възможно провеждането на редовна процедура дори при съкратени срокове, възложителите следва, доколкото това е абсолютно необходимо, да могат да възложат поръчките чрез процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура. Такъв може да е случаят при природни бедствия, които налагат незабавни действия.

- (90) Следва да се поясни, че необходимостта икономическите оператори да разполагат с достатъчно време за изготвянето на оферти може да доведе до удължаване на първоначално определените срокове. Такъв по-специално би бил случаят, когато са направени съществени промени в документацията за поръчката. Следва също така да се поясни, че в този случай съществените промени следва да се разбират като промени, по-специално в техническите спецификации, при които икономическите оператори се нуждаят от достатъчно време, за да се запознаят с тях и да реагират по съответния начин. Следва обаче да се поясни, че тези промени не трябва да са съществени в степен, която да позволява допускането на кандидати, различни от първоначално избраните, или привличането на допълнителни участници в процедурата за възлагане на поръчка. Такъв би бил по-специално случаят, когато промените изменят естеството на поръчката или на рамковото споразумение в сравнение с предвиденото в документацията за поръчката.

- (91) Следва да се поясни, че информацията относно някои решения, взети в хода на процедура за възлагане на поръчка, включително решението да не се възлага поръчка или да не се сключва рамково споразумение, следва да бъде изпращана от възложителите, без да е нужно кандидатите или оферентите да я изискват.

Следва също да се припомни, че Директива 92/13/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ предвижда задължение за възложителите да представят на заинтересованите кандидати или оференти, също без поискване от тяхна страна, обобщение на основанията за вземане на някои от важните решения в хода на процедура за възлагане на поръчка. На последно място, следва да се поясни, че кандидатите и оферентите следва да имат право да изискват по-подробна информация относно тези основания, като възложителите следва да са задължени да я предоставят, освен при много сериозни причини за противното. Тези причини следва да бъдат определени в настоящата директива. За да се осигури необходимата прозрачност в рамките на процедури за възлагане на поръчка, включващи договаряне и диалог с оферентите, оферентите, подали допустима оферта, следва да могат да поискат информация за провеждането и напредъка на процедурата, освен ако няма сериозни причини, които налагат това да не се допуска.

- (92) Доколкото това е съвместимо с необходимостта да се гарантира постигането на целта за налагане на добри търговски практики, като същевременно се осигури максимална гъвкавост, е целесъобразно да се предвиди прилагането на Директива 2014/24/ЕС по отношение на изискванията за икономически и финансов капацитет и служещите като доказателства документи. Ето защо следва да се допусне възложителите да прилагат критериите за подбор, предвидени в посочената директива, като когато го правят, да следва да са задължени да прилагат някои други разпоредби, свързани по-специално с тавана на изискванията за минимален оборот, както и използването на единния европейски документ за обществени поръчки.
- (93) Възложителите следва да могат да изискват прилагането на схеми или мерки за управление на околната среда по време на изпълнението на дадена поръчка. Схемите за управление по околна среда — независимо дали са регистрирани съгласно правни инструменти на Съюза като Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ — могат да покажат, че икономическият оператор има техническия капацитет да изпълни поръчката. Описание на мерките, прилагани от икономическия оператор за осигуряване на същото равнище на опазване на околната среда, следва да бъде прието като алтернатива на регистрационните схеми по управление на околната среда и като форма на доказателство, когато съответният икономически оператор няма достъп до подобни схеми или няма възможност да го получи в съответните срокове.

⁽¹⁾ Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор (ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

(94) Понятието „критерии за възлагане“ заема централно място в настоящата директива, поради което е важно съответните разпоредби да се редактират по възможност по най-опростен и рационален начин. Това може да се направи, като изразът „икономически най-изгодна оферта“ се използва като водещо понятие, тъй като всички спечелили оферти следва в крайна сметка да се избират в съответствие с това какво е според възложителя икономически най-доброто решение измежду представените оферти. С цел да се избегне объркване с критерия за възлагане, който понастоящем е известен като „икономически най-изгодна оферта“ в директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, за това понятие следва да се използва различен термин — „най-добро съотношение качество/цена“. Поради това то следва да се тълкува съгласно съответната съдебна практика във връзка с тези директиви, с изключение на случаите, когато настоящата директива предвижда решение, което несъмнено е различно по същество.

(95) Поръчките следва да се възлагат въз основа на обективни критерии, които гарантират съобразяване с принципите на прозрачност, недискриминация и равнопоставеност, за да се осигури обективно сравняване на относителната стойност на офертите, с цел в условията на реална конкуренция да се определи коя оферта е икономически най-изгодна. Следва ясно да се посочи, че икономически най-изгодната оферта следва да се оценява въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което винаги следва да включва ценови или разходен елемент. Следва също така да се поясни, че оценката на икономически най-изгодната оферта може да се прави въз основа единствено на ценовата или разходната ефективност. В допълнение е уместно да се припомни, че възложителите са свободни да установяват подходящи стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката.

За да се насърчи по-голям стремеж към качество при обществените поръчки, държавите членки следва да имат право да забранят или ограничат използването само на цената или само на разходите при оценяването на икономически най-изгодната оферта, когато сметнат това за целесъобразно.

За да се гарантира спазването на принципа за равнопоставеност при възлагането на поръчки, възложителите следва да са задължени да осигурят необходимата прозрачност, за да могат всички оференти да разполагат с достатъчно информация за критериите и условията, които ще се прилагат при решението за възлагане на поръчката. Във връзка с това възложителите следва да са задължени да посочат критериите за възлагане на поръчката и относителната тежест на всеки от тези критерии. Възложителите следва обаче да имат право да използват дерогация от задължението да посочат тежестта на критериите в надлежно обосновани случаи, в които трябва да могат да посочат причините за това, когато тежестта не може да бъде установена предварително, поспециално поради сложността на поръчката. В тези случаи те следва да степенуват критериите по значение в низходящ ред.

(96) Съгласно член 11 ДФЕС изискванията за опазване на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, в частност за да се насърчи устойчивото развитие. В настоящата директива се пояснява по какъв начин възложителите могат да допринесат за опазването на околната среда и насърчаването на устойчивото развитие, като същевременно гарантират, че могат да получат най-доброто съотношение качество/цена за своите поръчки.

(97) При оценяването на най-доброто съотношение качество/цена възложителите следва да определят икономическите и качествените критерии за възлагане, свързани с предмета на поръчката, въз основа на които ще оценяват офертите, за да определят икономически най-изгодната оферта от гледна точка на възложителя. Тези критерии следва съответно да позволяват извършването на сравнителна оценка на нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, предвид предмета на поръчката, както е определен в техническите спецификации. Във връзка с най-доброто съотношение качество/цена в настоящата директива се съдържа неизчерпателен списък на възможни критерии за възлагане. Възложителите следва да се насърчават да избират критерии за възлагане, които им позволяват да получат висококачествено строителство, доставки и услуги, които в най-голяма степен отговарят на техните потребности.

Избраните критерии за възлагане не следва да дават неограничена свобода на избор на възложителя, те следва да осигуряват възможност за реална и честна конкуренция и да бъдат съпътствани от изисквания, които позволяват ефективна проверка на информацията, предоставена от оферентите.

За да се определи икономически най-изгодната оферта, решението за възлагане на поръчката не следва да се основава единствено на критерии, които не са свързани с разходите. Поради тази причина критериите за качество следва да са съпътствани от разходен критерий, който по избор на възложителя може да бъде цената или подходът на разходната ефективност, като например оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Критериите за възлагане обаче не следва да засягат прилагането на националните разпоредби, определящи възнаграждението за определени услуги или установяващи фиксирана цена за някои доставки.

(98) Когато националните разпоредби определят възнаграждението за определени услуги или установяват фиксирани цени за определени доставки, следва да се поясни, че продължава да е възможно да се направи оценка на съотношението качество/цена въз основа на други фактори, различни от цената или възнаграждението. В зависимост от съответната услуга или продукт тези фактори могат да включват например условията за доставяне или плащане, аспекти на обслужването след продажба (например обхват на услугите за консултация и размяна) или екологични или социални аспекти (например дали книгите са отпечатани на рециклирана

хартия или хартия от добит по устойчив начин дървен материал, разходите, дължащи се на външни екологични фактори, или дали е постигнат напредък в социалната интеграция на хората в неравностойно положение или на членовете на уязвими групи измежду лицата, изпълняващи поръчката). Предвид многото възможности за оценка на съотношението качество/цена въз основа на съществени критерии, следва да се избягва теленето на жребий като единствено средство за възлагане на поръчката.

(99) Когато качеството на наетия персонал е от значение за нивото на изпълнение на поръчката, възложителите следва също така да могат да използват като критерий за възлагане организацията, квалификацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, тъй като това може да се отрази на качеството на изпълнението ѝ и — в резултат на това — на икономическата стойност на офертата. Такъв може да е случаят например при поръчки за интелектуални услуги като консултантски или архитектурни услуги. Възложителите, които използват тази възможност, следва да гарантират посредством подходящи договорни средства, че персоналят, на когото е възложено изпълнението на поръчката, в действителност отговаря на посочените стандарти за качество и че този персонал може да бъде заменен единствено със съгласието на възложителя, който проверява дали заместващият персонал осигурява равностойно равнище на качество.

(100) От изключителна важност е да се използва напълно потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“. Във връзка с това следва да се припомни, че обществените поръчки са изключително важни за насърчаване на иновациите, които са от съществено значение за бъдещия растеж в Европа. Предвид значителните различия между отделните сектори и пазари обаче не би било подходящо да се въвеждат общи задължителни изисквания за поръчки с екологичен, социален и иновативен характер.

Законодателните органи на Съюза вече въведоха задължителни изисквания за обществените поръчки за постигане на определени цели в секторите на пътните превозни средства (Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾) и офис оборудването (Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾). Освен това беше постигнат значителен напредък при определянето на общи методики за оценка на разходите за целия жизнен цикъл.

Следователно изглежда целесъобразно да се запази утвърденият модел — да се остави на специалното секторно законодателство да установява задължителни цели като функция от конкретните политики и преобладаващите условия в съответния сектор и да се насърчава разработването и използването на европейски модели за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, което допълнително ще подчертае ролята на обществените поръчки в подкрепа на устойчивия растеж.

(101) Тези мерки в конкретните сектори следва да се допълнят с адаптиране на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, с което на възложителите да се предоставят правомощия да преследват целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ в своите стратегии за покупки. Поради това следва да бъде пояснено, че, освен когато оценката се прави само въз основа на цената, възложителите могат да определят икономически най-изгодната оферта и най-ниските разходи, като използват подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Понятието за „оценка на разходите за целия жизнен цикъл“ включва всички разходи в рамките на жизнения цикъл на строителството, доставките или услугите.

Това означава вътрешните разходи, например разходите за предвидени научни изследвания, разработка, производство, транспорт, експлоатация, поддръжка и обезвреждане в края на жизнения цикъл, но може да включва и разходите, дължащи се на външни екологични фактори, като замърсяване, причинено от добиването на използваните в продукта суровини или от самия продукт, или от неговото производство, при условие че тези разходи могат да се остойностят и проследят. Методите, които възложителите използват за оценка на разходите, дължащи се на външни екологични фактори, следва да бъдат установени предварително по обективен и недискриминационен начин и да бъдат достъпни за всички заинтересовани страни. Тези методи могат да бъдат установени на национално, регионално или местно равнище, но за да се избегне нарушаване на конкуренцията чрез адаптирани методики, те следва да останат общи, в смисъл че не следва да се установяват конкретно за дадена процедура за възлагане на поръчка. На равнището на Съюза следва да се разработят общи методики за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл за определени категории доставки или услуги. Когато има разработени такива общи методики, тяхното използване следва да е задължително.

Освен това следва да се разгледа възможността за установяване на обща методика за оценка на разходите за целия социален жизнен цикъл, като се вземат предвид съществуващите методики като Насоките за оценка на социалния жизнен цикъл на продуктите, приети в рамките на Програмата за околната среда на Организацията на обединените нации.

⁽¹⁾ Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно програма на Общността за етикетане на енергийната ефективност на офис оборудване (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1).

- (102) Освен това, с цел по-успешното отразяване на социалните и екологичните съображения в процедурите за възлагане на поръчка възложителите следва да могат да използват критерии за възлагане или условия за изпълнение на поръчката, свързани със строителството, доставките или услугите, предмет на обществената поръчка, във всяко едно отношение и на всеки етап от жизнения им цикъл, от добиването на суровините за продукта до етапа на обезвреждане на продукта, включително фактори, включени в конкретния процес на производство, предоставяне или търговия и нейните условия за строителството, доставките или услугите, или в специфичен процес на по-късен етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики. Критерии и условия, отнасящи се до такъв процес на производство или предоставяне, са например изискванията при производството на закупените продукти да не се използват токсични химикали или закупените услуги да се предоставят при използване на енергийно ефективни машини.

В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз това включва още критерии за възлагане или условия за изпълнение на поръчката, свързани с доставката или използването на продукти на справедливата търговия при изпълнението на поръчката, която ще бъде възложена. Условията за изпълнение на поръчката, свързани с екологични съображения, могат да включват например доставката, пакетирането и изхвърлянето на продуктите, а по отношение на поръчки за строителство и услуги — свеждането до минимум на отпадъците или ефективното използване на ресурсите.

Въпреки това, условието за наличие на връзка с предмета на поръчката изключва критерии и условия, свързани с общата корпоративна политика, които не могат да се считат за фактор, характеризиращ специфичния процес на производство или предоставяне на закупеното строителство, доставки или услуги. Ето защо възложителите следва да нямат право да изискват от оферентите да провеждат определена корпоративна политика на социална и екологична отговорност.

- (103) Изключително важно е критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката, отнасящи се до социалните аспекти на производствения процес, да са свързани със строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на поръчката. В допълнение, те следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз и не следва да се избират или прилагат по начин, който води до пряка или косвена дискриминация на икономически оператори от други държави членки или от трети държави, страни по СДП или по споразумения за свободна търговия, по които Съюзът е страна. Следователно изискванията, отнасящи се до основните условия на труд, уредени с Директива 96/71/ЕО, като например минималните ставки на заплащане, следва да останат на нивото, определено в националното законодателство или в колективни споразумения, прилагани в съответствие с правото на Съюза в контекста на посочената директива.

Условията за изпълнение на поръчката могат да са насочени и към насърчаване на равенството между жените и мъжете на работното място, увеличаване на участието на жените на пазара на труда и съвместяване на професионалния и личния живот, опазването на околната среда или хуманното отношение към животните, към спазването по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ) и към наемането на по-голям от изисквания съгласно националното законодателство брой хора в неравностойно положение.

- (104) Мерките, насочени към защитата на здравето на персонала, участващ в производствения процес, към насърчаването на социалната интеграция на хора в неравностойно положение или членове на уязвими групи сред ангажираните с изпълнението на поръчката лица или към обучение за придобиване на уменията, необходими за изпълнението на въпросната поръчка, също могат да бъдат предмет на критериите за възлагане или на условията за изпълнение на поръчката, при условие че са свързани със строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на поръчката. Подобни критерии или условия могат например, наред с другото, да се отнасят до наемането на дългосрочно безработни или обучението на безработни или младежи в хода на изпълнението на поръчката, която ще бъде възложена. В техническите спецификации възложителите могат да предвидят социални изисквания, които пряко характеризират въпросния продукт или услуга, като достъпност за хора с увреждания или предназначение за всички потребители.

- (105) Обществени поръчки не следва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама във вреда на финансовите интереси на Съюза, терористични престъпления, изпиране на пари или финансиране на терористична дейност. Неплащането на данъци или социалноосигурителни вноски също следва да води до задължително изключване на равнището на Съюза. Държавите членки обаче следва да могат да предвидят дерогация от това задължително изключване при изключителни обстоятелства, когато първостепенни съображения от общ интерес правят възлагането на поръчката крайно необходимо. Такъв например може да бъде случай, когато спешно необходими ваксини или аварийно-спасително оборудване могат да бъдат закупени единствено от икономически оператор, за когото при други обстоятелства би се прилагало някое от задължителните съображения за изключване. Предвид факта, че възложителите, които не са възлагащи органи, може да нямат достъп до безспорни доказателства по въпроса, целесъобразно е на тези възложители да се остави изборът дали да прилагат критериите за изключване, изброени в Директива 2014/24/ЕС. Следователно задължението за прилагане на член 57, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/24/ЕС следва да се ограничи само до възложителите, които са възлагащи органи.

- (106) Възложителите следва също така да имат възможността да изключват икономически оператори, които са се оказали ненадеждни, например заради нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания, или други форми на тежки професионални нарушения — например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуална собственост. Следва да се поясни, че тежкото професионално нарушение може да постави под въпрос честността на икономическия оператор и по този начин да го направи неподходящ за възлагането на обществена поръчка, независимо от това дали икономическият оператор разполага с техническия и икономическия капацитет да изпълни поръчката.

Предвид факта, че възложителят ще носи отговорност за последиците от евентуалното си погрешно решение, възложителите следва така също да разполагат със свободата да преценят, че е налице тежко професионално нарушение, когато преди вземането на окончателно и обвързващо решение относно наличието на задължителни основания за изключване те могат да докажат с подходящи средства, че икономическият оператор е нарушил задълженията си, включително задълженията си по отношение на плащане на данъци или социалноосигурителни вноски, освен ако в националното право не е предвидено друго. Те следва да могат също така да изключват кандидати или оференти, показали значителни слабости при изпълнението на съществени изисквания в предходни поръчки или поръчки с други възложители, например неосъществени доставки или неизпълнение, значителни недостатъци на предоставения продукт или услуга, които ги правят неизползваеми по предназначение, или недопустими действия, които пораждат сериозни съмнения относно надеждността на икономическия оператор. В националното право следва да се предвиди максимален срок на такова изключване.

При прилагането на факултативни основания за изключване следва да се обърща особено внимание на принципа на пропорционалност. Само в изключителни случаи дребните нередности следва да водят до изключване на икономически оператор. Независимо от това повтарящите се незначителни нередности могат да породят съмнения относно надеждността на даден икономически оператор, което може да обоснове неговото изключване.

- (107) Когато възложителите са длъжни или изберат да прилагат тези критерии за изключване, те следва да прилагат Директива 2014/24/ЕС по отношение на възможността икономическите оператори да приемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последиците от всякакви престъпления или нарушения и ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви.

- (108) Оферти, които изглеждат необичайно ниски по отношение на строителството, доставките или услугите, може да се основават на технически, икономически или юридически неиздържани допускания или практики. Когато оферентът не може да даде задоволително обяснение, възложителят следва да има правото да отхвърли офертата. Отхвърлянето следва да бъде задължително в случаите, когато възложителят е установил, че необичайно ниската цена или предложените разходи се дължат на неспазване на задължителното право на Съюза или на съвместимото с него национално право в областта на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право.

- (109) Условието за изпълнение на поръчката имат за цел да се определят конкретните изисквания, свързани с изпълнението на поръчката. За разлика от критериите за възлагане, които са основа за сравнителна оценка на качеството на офертите, условията за изпълнение на поръчката представляват фиксирани обективни изисквания, които не оказват влияние върху оценката на офертите. Условието за изпълнение на поръчката следва да са съвместими с настоящата директива, при условие че не водят до пряка или непряка дискриминация и че са свързани с предмета на поръчката, който обхваща всички фактори, свързани със специфичния процес на производство, предоставяне или търговска реализация. Това включва условията, свързани с процеса на изпълнение на поръчката, но изключва изискванията, отнасящи се до общата корпоративна политика.

- (110) Важно е спазването от подизпълнителите на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, да бъде гарантирано от компетентните национални органи, като инспекции по труда или агенциите за опазване на околната среда, посредством подходящи действия в рамките на техните отговорности и компетентност.

Необходимо е също така да се осигури известна прозрачност по веригата от подизпълнители, тъй като това дава на възложителите информация за това кой присъства на строителните площадки, на които извършва предназначено за тях строителство, или кои предприятия предоставят услуги във или по сгради, инфраструктура или зони, като кметства, общински училища, спортни съоръжения, пристанища или пътища, за които възложителите отговарят или върху които упражняват пряк надзор. Следва да се поясни, че във

в всички случаи задължението за предоставяне на необходимата информация е възложено на основния изпълнител има въз основа на специални клаузи, които всеки възложител трябва да включи във всички процедури за възлагане на обществени поръчки, или въз основа на задълженията, които държавите членки налагат на основните изпълнители чрез общоприложими разпоредби.

Освен това следва да се поясни, че условията за налагане на спазването на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, следва да се прилагат винаги когато националното право на държавата членка предвижда механизъм за солидарна отговорност между подизпълнителите и основния изпълнител. В допълнение следва изрично да се посочи, че държавите членки следва да могат да предприемат допълнителни мерки, например като разширят обхвата на задълженията за прозрачност, улеснят преките плащания за подизпълнителите или улеснят или изискат от възлагащите органи да проверяват, че подизпълнителите не се намират в положение, при което би било обосновано изключването на икономически оператори. Когато тези мерки се прилагат за подизпълнителите, следва да се осигури съгласуваността с разпоредбите, приложими по отношение на основните изпълнители, така че наличието на задължителни основания за изключване да бъде последвано от изискване основният изпълнител да замени съответния подизпълнител. Когато проверката разкрие незадължителни основания за изключване, следва да се поясни, че възлагащите органи могат да изискат замяната. Следва обаче също така изрично да се поясни, че възлагащите органи могат да са задължени да изискат замяната на съответния подизпълнител, когато изключването на основните изпълнители би било задължително в такива случаи.

Следва също така изрично да се посочи, че в националното си право държавите членки могат да предвиждат по-строги правила за отговорност или да предприемат допълнителни мерки по отношение на преките плащания за подизпълнителите.

- (111) Във връзка с текущите обсъждания на хоризонталните разпоредби, уреждащи отношенията с трети държави в контекста на обществените поръчки, е целесъобразно временно да се запази непроменен режимът, който се прилага понастоящем към сектора на комуналните услуги съгласно членове 58 и 59 от Директива

2004/17/ЕО. Ето защо тези разпоредби следва да не бъдат изменени, включително разпоредбата за приемането на актове за изпълнение в случаи, когато предприятия от Съюза изпитват затруднения при достъпа до пазарите на трети държави. При тези обстоятелства тези актове за изпълнение следва да продължат да се приемат от Съвета.

- (112) Следва да се припомни, че при изчисляването на сроковете по настоящата директива се прилага Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета ⁽¹⁾.

- (113) Необходимо е да се пояснят условията, при които изменения на договора за поръчка по време на неговото изпълнение налагат провеждането на нова процедура за възлагане на обществени поръчки, като се отчита съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Нова процедура за възлагане на поръчка се изисква в случай на съществени изменения в първоначалната поръчка, по-специално в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуална собственост. Такива изменения указват на намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази поръчка. Такъв е по-специално случаят когато изменените условия биха повлияли на резултата от процедурата, ако бяха включени в първоначалната процедура.

Изменения в договора за поръчка, които водят до минимална промяна на стойността ѝ в рамките на определена стойност, следва винаги да бъдат възможни, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка. За тази цел и за да се осигури правна сигурност, в настоящата директива следва да се предвидят минимални прагове, под които не е необходимо провеждането на нова процедура по възлагане на поръчка. Над тези прагове изменения на договора за поръчка следва да са възможни, без да е необходимо да се провежда нова процедура за възлагане, доколкото те отговорят на съответните условия, предвидени в настоящата директива.

- (114) Възложителите могат да са изправени пред ситуации, при които са необходими допълнителни строителство, доставки или услуги; в такъв случай може да е обосновано изменението на първоначалния договор за поръчка без провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка, по-специално когато допълнителните доставки предназначени да заменят частично или да допълнят съществуващи услуги, доставки или съоръжения, когато смяната на доставчика би задължила възложителя да придобие материали, строителство или услуги с различни технически спецификации, което би довело до несъвместимост или несъразмерни технически затруднения при експлоатацията и поддръжката.

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1).

- (115) Възможно е възложителите да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не са могли да предвидят, когато са възлагали поръчката, по-специално когато изпълнението ѝ обхваща дълъг период от време. В тези случаи е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на поръчката към тези обстоятелства без провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка. Понятието за непредвидени обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалното възлагане на поръчка от възложителя при отчитане на наличните средства, естеството и характеристиките на конкретния проект, добрите практики в съответната област и необходимостта да се осигури подходящо съотношение между ресурсите, изразходвани за подготовката на възлагането на поръчката, и нейната предвидена стойност.

Това обаче не може да се прилага в случаите, когато изменението води до промяна в естеството на цялата поръчка — например при замяна на поръчаното строителство, доставки или услуги с нещо друго или чрез коренна промяна на вида на поръчката, тъй като в такава ситуация може да се предположи хипотетично влияние върху резултата.

- (116) В съответствие с принципите за равнопоставеност и прозрачност спечелилият оферент не следва да бъде заменян с друг икономически оператор, без поръчката да бъде отново достъпна за конкуренти, например когато поръчката е била прекратена поради недостатъци при изпълнението. Спечелилият оферент, изпълняващ поръчката, особено когато поръчката е възложена на повече от едно предприятие, следва да може обаче да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението ѝ, като например чисто вътрешни реорганизации, поглъщания, сливания и придобивания или несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да налагат провеждането на нови процедури за възлагане на всички поръчки, изпълнявани от този оферент.
- (117) Възложителите следва да имат възможност в отделните договори да предвиждат изменения на договора посредством клаузи за преразглеждане или за опция, но тези клаузи не следва да им дават неограничена свобода. Във връзка с това с настоящата директива следва да се определи до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за поръчка. Ето защо следва да се поясни, че достатъчно ясно формулираните клаузи за преразглеждане или за опция могат да предвиждат индексация на цените или да гарантират, че например комуникационното оборудване, което трябва да се достави в рамките на определен срок, продължава да е

подходящо дори и при промяна на протоколи за комуникация или други технологични промени. Освен това следва да е възможно в достатъчно ясни клаузи да се предвиждат изменения на поръчката, които са станали необходими поради технически трудности, появили се при експлоатацията или поддръжката. Следва също да се припомни, че поръчките могат да включват например както редовната поддръжка, така и извънредна намеса по поддръжката, която може да е необходима за осигуряване на непрекъснатостта на дадена обществена услуга.

- (118) Понякога възложителите са изправени пред обстоятелства, които налагат предсрочно прекратяване на договори за обществени поръчки с цел спазване на задълженията, съгласно правото на Съюза в областта на обществените поръчки. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират възложителите разполагат с възможността при условията, определени в националното право, да прекратят договор за обществена поръчка по време на неговия срок на изпълнение, ако това се изисква съгласно правото на Съюза.
- (119) Резултатите от работния документ на службите на Комисията от 27 юни 2011 г., озаглавен „Доклад за оценка: Въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС“, показваха, че следва да се преразгледа изключването на определени услуги от пълното прилагане на Директива 2004/17/ЕО. Вследствие на това пълното прилагане на настоящата директива следва да се разшири по отношение на определен брой услуги.
- (120) Поради своето естество определени категории услуги продължават да имат ограничено трансгранично измерение, а именно такива услуги, известни като услуги за личността, каквито са някои социални, здравни и образователни услуги. Тези услуги се предоставят в особен контекст, който силно се различава в отделните държави членки поради различните културни традиции. Поради тази причина по отношение на поръчките за тези услуги следва да се установи специален режим с по-висок праг от приложимия за други услуги.

В особения контекст на възлагането на поръчки в тези сектори услугите за личността със стойности под този праг обикновено няма да представляват интерес за доставчиците от други държави членки, освен ако има конкретни признаци за противното, като например финансиране на трансгранични проекти от страна на Съюза.

Поръчките за услуги за личността над този праг следва да се подчиняват на изисквания за прозрачност, приложими за целия Съюз. Предвид значението на културния контекст и чувствителния характер на тези услуги, държавите членки следва да разполагат с голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по начина, който считат за най-подходящ. Правилата на настоящата директива отчитат тази безусловна необходимост, като налагат единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност и гарантират възможността възложителите да прилагат специални критерии за качество при избора на доставчици на услуги, като например критериите, изложени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги на Комитета за социална закрила. При определянето на процедурите, които да се използват за възлагането на поръчки за услуги за личността, държавите членки следва да вземат предвид член 14 ДФЕС и Протокол № 26. Същевременно държавите членки следва да се стремят и към постигане на целите за опростяване и облекчаване на административната тежест за възложителите и икономическите оператори; следва да се поясни, че това може да означава и прилагане на правилата относно поръчките за услуги, за които не се прилага специалният режим.

Държавите членки и възложителите запазват свободата да предоставят тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не включва сключване на договори за обществена поръчка — например само чрез финансиране на такива услуги или предоставяне на лицензи или разрешения на всички икономически оператори, които отговарят на условията, установени предварително от възложителя, без ограничения или квоти, при условие че тази система осигурява разгласяване на информацията в достатъчна степен и защита принципите за прозрачност и недискриминация.

(121) По същия начин хотелиерските и ресторантьорските услуги обикновено се предлагат само от оператори, установени на конкретното място на доставка на тези услуги, и поради тази причина също имат ограничено трансгранично измерение. Ето защо те следва да бъдат включени в обхвата единствено на облекчения режим, при минимален праг от 1 000 000 EUR. Големи поръчки за хотелиерски и ресторантьорски услуги, надвишаващи този праг, могат да представляват интерес за различни икономически оператори като туристически агенции и други посредници, и в трансграничен контекст.

(122) По подобен начин, определени правни услуги се отнасят изключително до въпроси, свързани единствено с националното право, поради което обикновено се предлагат само от оператори, установени в съответната държава членка, и следователно също имат ограничено трансгранично измерение. Ето защо те следва да бъдат включени в обхвата единствено на облекчения режим, при минимален праг от 1 000 000 EUR. Големите поръчки за правни услуги, надвишаващи този праг,

могат да представляват интерес за различни икономически оператори, например международни правни кантори, и в трансграничен контекст, по-специално когато включват правни въпроси, произтичащи от или имащи за основа правото на Съюза или друго международно право или включващи участието на повече от една държава.

(123) Опитът показва, че редица други услуги, като услуги по аварийно-спасителни операции, противопожарно обслужване и обслужване на затвори обикновено представляват известен трансграничен интерес едва от момента, в който придобиват достатъчна критична маса поради относително високата си стойност. Доколкото не са изключени от обхвата на настоящата директива, те следва да бъдат включени в обхвата на облекчения режим. Доколкото предоставянето им действително се основава на поръчки, други категории услуги, като тези в областта на разследването и сигурността, обикновено има вероятност да представляват трансграничен интерес над минималния праг от 1 000 000 EUR, поради което за тях следва да се прилага единствено облекчения режим.

(124) За да се осигури непрекъснатост на обществените услуги, настоящата директива следва да дава възможност участието в процедурите за възлагане на обществени поръчки за определени здравни и социални услуги, както и услуги в сферата на културата да може да бъде запазено за организации, основани на собствеността или на активното участие на служителите в управлението, както и за съществуващи организации като кооперации, които да участват в доставката на тези услуги на крайните потребители. Обхватът на тази разпоредба се ограничава специално до определени здравни, социални и свързани с тях услуги, определени образователни и учебно-тренировъчни услуги, библиотечни, архивни, музейни и и други услуги в сферата на културата, и услуги за домакинствата, и няма за цел да включва изключенията, предвидени от настоящата директива. Тези услуги следва да попадат единствено в обхвата на облекчения режим.

(125) Целесъобразно е тези услуги да се обозначат чрез препратка към конкретните позиции в „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, който представлява йерархично структурирана номенклатура, разделена на раздели, групи, класове, категории и подкатегории. За да се избегне правната несигурност, следва да се поясни, че препратката към даден раздел не води до препратка по подразбиране към спадащите към него подраздели. Подобна изчерпателна препратка следва да се установи изрично посредством посочване на всички съответни позиции, когато е целесъобразно — като поредица от кодове.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

(126) Конкурсите за проект обичайно се използват главно в областта на териториалното и селищното устройство, архитектурата, инженерната дейност или обработката на данни. Следва обаче да се припомни, че тези гъвкави инструменти могат да се използват и за други цели и че може да се предвиди последващите поръчки за услуги да бъдат възлагани на спечелилия или на един от спечелилите конкурса за проект посредством процедура на договаряне без обявление.

(127) Оценката сочи, че прилагането на правилата на Съюза в областта на обществените поръчки все още може да се подобри в значителна степен. С оглед на по-ефективното и последователно прилагане на правилата е от съществено значение да се придобие добра обща представа за възможните структурни проблеми и общите модели на националните политики за възлагане на поръчки, за да се търсят целеви решения на евентуалните проблеми. Тази обща представа следва да се придобие чрез подходящ мониторинг, резултатите от който следва да се публикуват редовно, за да се осигури възможност за информиран дебат относно възможното усъвършенстване на правилата и практиките в сферата на поръчките. Придобиването на добра обща представа може също така да позволи да се придобият познания относно прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки във връзка с изпълнението на проекти, които са съфинансирани от Съюза. Държавите членки следва да продължат да разполагат със свобода при вземането на решения за това как и от кого следва да се осъществява този мониторинг на практика; същевременно те следва да продължат да разполагат със свобода и при вземането на решения за това дали мониторингът да се основава на последващ контрол въз основа на извадки или на систематичен предварителен контрол над процедурите за възлагане на обществени поръчки, обхванати от настоящата директива. Следва да съществува възможност евентуалните проблеми да бъдат отнасяни на вниманието на компетентните органи; това не следва задължително да изисква осъществилите мониторинга да бъдат конституирани като страна пред съд или юрисдикция.

По-ефективните насоки, информация и подкрепа за възложителите и икономическите оператори също биха могли в голяма степен да допринесат за повишаването на ефективността на обществените поръчки чрез постигане на по-добро познаване, по-голяма правна сигурност и по-голяма професионална насоченост при практиките за възлагане на обществени поръчки. Тези насоки следва да се предоставят на възложителите и икономическите оператори при възникване на необходимост да се усъвършенства правилното прилагане на правилата. Насоките, които следва да се предоставят, могат да включват всички свързани с обществените поръчки въпроси като планиране на придобиването, процедури, избор на техники и инструменти и добри практики при провеждането на процедурите. По отношение на юридическите въпроси насоките не следва задължително да включват пълен правен анализ на съответния въпрос; те могат да се ограничават до общо

представяне на елементите, които следва да се вземат под внимание при последващ подробен анализ на въпросите, например като се посочи съдебната практика, която би могла да е от значение, или се дадат примери за документи или други източници, в които се разглежда конкретният въпрос.

(128) Директива 92/13/ЕИО предвижда някои производства по обжалване да бъдат достъпни поне за всяко лице, което има или е имало интерес от спечелването на конкретна поръчка и което е понесло или би могло да понесе вреди от твърдяно нарушение на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки или на националните правила, транспониращи това право. Настоящата директива не следва да засяга тези производства по обжалване. Въпреки това гражданите, заинтересованите страни, независимо дали са организирани или не, и други лица или органи, които нямат достъп до производствата по обжалване по Директива 92/13/ЕИО, като данъкоплатци имат обаче законен интерес от провеждането на надеждни процедури за възлагане на поръчка. Поради тази причина те следва да имат възможност да сигнализират на компетентен орган или структура евентуални нарушения на настоящата директива по начин, различен от системата за обжалване съгласно Директива 92/13/ЕИО, и без това задължително да включва явяването им като страна пред съд или юрисдикция. За да се избегне дублирането на действащи органи или структури, държавите членки следва да могат да предвидят достъп до общите органи или структури за мониторинг, секторните надзорни органи, общинските надзорни органи, органите за защита на конкуренцията, омбудсмана или националните одитни органи.

(129) За да се реализира напълно потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, поръчките в областта на околната среда, социалната сфера и иновациите, също трябва да изпълнят своята функция. Във връзка с това е важно да се добие представа за развитието в сферата на стратегическите обществени поръчки, за да се изгради информирано мнение за общите тенденции на най-общо равнище в тази област. В този контекст могат да се използват и съответните вече изготвени доклади.

(130) Предвид потенциала на МСП за създаване на работни места, растеж и иновации е важно да се насърчи участието на МСП в процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез подходящи разпоредби в настоящата директива, както и чрез инициативи на национално равнище. Новите разпоредби, предвидени в настоящата директива, следва да допринесат за подобряване на нивото на успех, което се разбира като дял на МСП в общата стойност на възложените поръчки. Не е целесъобразно да се налагат задължителни нива на успех, но при все това националните инициативи за повишаване на участието на МСП следва, предвид значението им, да подлежат на внимателен мониторинг.

- (131) Вече са установени редица процедури и работни методи по отношение на комуникацията и контактите на Комисията с държавите членки, като например по отношение на комуникацията и контактите, свързани с процедурите по членове 258 и 260 ДФЕС, мрежата за решаване на проблеми в рамките на вътрешния пазар (SOLVIT) и EU Pilot, които не се изменят от настоящата директива. Те следва обаче да се допълнят, като във всяка държава членка се установи звено за контакт за сътрудничество с Комисията, което да функционира като единствен входящ пункт по въпроси, отнасящи се до обществените поръчки, в съответната държава членка. Тази функция може да бъде изпълнявана от лица или структури, които вече поддържат редовни контакти с Комисията по въпроси, свързани с обществените поръчки, като национални звена за контакт, членове на Консултативния комитет за обществени поръчки, членове на мрежата за обществени поръчки или националните координационни структури.
- (132) Възможността за проследяване и прозрачността при вземането на решения в рамките на процедурите за възлагане на поръчки са изключително важни за осигуряването на надеждни процедури, включително за ефективната борба срещу корупцията и измамите. Поради това възлагащите органи следва да съхраняват копия на сключените договори с висока стойност, за да могат да предоставят достъп до тези документи на заинтересованите страни в съответствие с приложимите правила относно достъпа до документи. Освен това съществени елементи и решения в отделните процедури за възлагане на поръчки следва да бъдат документирани от възложителите в доклад за поръчката. За да се избегне налагането на административна тежест, когато това е възможно, следва да е допустимо докладът за поръчката да се позовава на информация, която вече е била включена в съответното обявление за възложена поръчка. Електронните системи за публикуване на обявленията, които се управляват от Комисията, също следва да се усъвършенстват, за да се улеснят едновременно въвеждането на данни, като при това се облекчи извличането на общите доклади и обменът на данни между системите.
- (133) С оглед опростяване на административните процедури и намаляване на тежестта за държавите членки Комисията следва периодично да проверява дали качеството и изчерпателността на информацията в обявленията, публикувани във връзка с процедури за възлагане на обществени поръчки, са достатъчни, за да й позволят да извлече статистическите данни, които в противен случай трябва да се предадат от държавите членки.
- (134) За обмена на информация, необходим за провеждането на процедури за възлагане на поръчка в трансграничен контекст, е нужно ефективно административно сътрудничество, по-специално по отношение на проверката на основанията за изключване и критериите за подбор, както и по отношение на прилагането на стандартите за качество и на екологичните стандарти. Информационната система за вътрешния пазар, създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, може да се окаже полезно електронно средство за улесняване и засилване на административното сътрудничество чрез управление на обмена на информация въз основа на опростени и уеднаквени процедури, които преодоляват езиковите бариери. Следователно възможно най-бързо следва да бъде поставено началото на пилотен проект, който да провери дали е целесъобразно Информационната система за вътрешния пазар да се разшири, така че да се включи обменът на информация по настоящата директива.
- (135) С цел адаптиране към бързите технически, икономически и регулаторни промени, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС във връзка с определени несъществени елементи от настоящата директива. Поради необходимостта да бъдат спазени международни споразумения, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да изменя техническите процедури за методите на изчисляване на праговете, както и периодично да преразглежда самите прагове; препратките към номенклатурата по CPV могат да претърпят нормативни изменения на равнището на Съюза и е необходимо тези изменения да се отразят в текста на настоящата директива; техническите данни и характеристики на устройствата за електронно получаване следва да са съобразени с развитието на технологиите; необходимо е също така на Комисията да се предостави правомощието да придава задължителен характер на технически стандарти за електронна комуникация, за да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати, процеси и съобщения в процедурите за възлагане на обществени поръчки, провеждани чрез използване на електронни средства за комуникация, като се отчита развитието на технологиите; на Комисията следва да бъде предоставено правомощието и да адаптира списъка на законодателните актове на Съюза, установяващи общи методики за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл; списъкът на законодателните актове на Съюза, чието изпълнение създава презумпцията за свободен достъп до даден пазар, както и приложение II, установяващо списък на правните актове, които следва да се вземат под внимание при оценката на наличието на специални или изключителни права, следва да бъдат своевременно адаптирани, за да бъдат отразени мерките, предприети на секторно равнище. С оглед на удовлетворяването на тази потребност Комисията следва да бъде предоставено правомощието да поддържа списъците в актуално състояние. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременното предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

(136) При прилагането на настоящата директива Комисията следва да се консултира със съответните експертни групи в областта на електронното възлагане на поръчки, като осигури балансиран състав на основните групи заинтересовани страни.

(137) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящата директива, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на процедурата за изпращане и публикуване на данни, посочена в приложение IX, на процедурите за изготвяне и изпращане на обявления и стандартните образци за публикуване на обявления. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

(138) Процедурата по консултиране следва да бъде използвана за приемане на актове за изпълнение относно стандартните образци за публикуване на обявления, които никакво въздействие както от финансова гледна точка, така и върху естеството и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Напротив, тези актове, са от чисто административно естество и служат за улесняване на прилагането на правилата, установени в настоящата директива.

Освен това решенията за установяване дали дадена дейност е пряко изложена на конкуренция на пазари, до достъпът които е свободен, следва да се приемат при условия, осигуряващи еднакви условия за прилагане на тази разпоредба. Следователно на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия и по отношение на подробните разпоредби за прилагане на процедурата, предвидена по член 35, за установяване на приложимостта на член 34, както и на самите актове за изпълнение. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Процедурата по консултиране следва да се използва за приемането на тези актове за изпълнение.

(139) Комисията следва да направи преглед на последиците за вътрешния пазар, произтичащи от прилагането на праговете, и да докладва за това на Европейския

парламент и на Съвета. При това тя следва да отчита фактори като равнището на трансграничните поръчки, участието на МСП, разходите по сделките и съотношението между разходи и ползи.

В съответствие с член XXII, параграф 7 СДП по него се провеждат допълнителни преговори три години след влизането му в сила и периодично след това. В този контекст следва да се разгледа и целесъобразността на установените прагове предвид въздействието на инфлацията през дълъг период, през който не се променят праговете в СДП; ако в резултат на това се наложи нивото на праговете да бъде променено, Комисията следва, когато е целесъобразно, да приеме предложение за правен акт за изменение на праговете, установени в настоящата директива.

(140) Доколкото целта на настоящата директива, а именно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, приложими към определени процедури за възлагане на обществена поръчка, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради своя обхват и последици може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(141) Директива 2004/17/ЕО следва да бъде отменена.

(142) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I:	ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ
ГЛАВА I	Предмет и определения
Член 1:	Предмет и обхват
Член 2:	Определения
Член 3:	Възлагащи органи
Член 4:	Възложители
Член 5:	Смесени поръчки, включващи една и съща дейност
Член 6:	Поръчки, включващи няколко дейности
ГЛАВА II:	Дейности
Член 7:	Общи разпоредби
Член 8:	Газ и топлинна енергия
Член 9:	Електроенергия
Член 10:	Водоснабдяване
Член 11:	Транспортни услуги
Член 12:	Пристанища и летища
Член 13:	Пощенски услуги
Член 14:	Добив на нефт и газ и проучвания или добив на въглища или други твърди горива
ГЛАВА III:	Материален обхват
РАЗДЕЛ 1:	ПРАГОВЕ
Член 15:	Прагови стойности
Член 16:	Методи за изчисляване на прогнозната стойност на поръчките
Член 17:	Преглед на праговете
РАЗДЕЛ 2:	ИЗКЛЮЧЕНИ ПОРЪЧКИ И КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ; Специални разпоредби за поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
Подраздел 1:	Изключения, които се прилагат за всички възложители, и специални изключения за водоснабдяването и енергетиката
Член 18:	Поръчки, възлагани с цел препродажба, лизинг или наем на трети лица
Член 19:	Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани за цели, различни от извършването на попадаща в обхвата дейност или извършването на такава дейност в трета държава

Член 20:	Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани съгласно международни правила
Член 21:	Специални изключения за поръчки за услуги
Член 22:	Поръчки за услуги, възлагани въз основа на изключително право
Член 23:	Поръчки, възлагани от някои възложители за закупуване на вода и за снабдяването с енергия или с горива за производството на енергия
Подраздел 2:	Поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната и сигурността
Член 24:	Отбрана и сигурност
Член 25:	Смесени поръчки за една и съща дейност, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
Член 26:	Поръчки за няколко дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
Член 27:	Поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила
Подраздел 3:	Специални отношения (контролирани субекти, сътрудничество, свързани предприятия и съвместни предприятия)
Член 28:	Поръчки между възлагащи органи
Член 29:	Поръчки, възложени на свързано предприятие
Член 30:	Поръчки, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие
Член 31:	Представяне на информация
Подраздел 4:	Специални случаи
Член 32:	Услуги за научноизследователска и развойна дейност
Член 33:	Поръчки, за които се прилагат специални правила
Подраздел 5:	Дейности, пряко изложени на конкуренция, и свързани с тях процедурни разпоредби
Член 34:	Дейности, пряко изложени на конкуренция
Член 35:	Процедура за установяване на приложимостта на член 34
ГЛАВА IV:	Общи принципи
Член 36:	Принципи на поръчките
Член 37:	Икономически оператори
Член 38:	Запазени поръчки
Член 39:	Поверителност
Член 40:	Правила за предаване на информацията

Член 41:	Номенклатури
Член 42:	Конфликти на интереси
ДЯЛ II:	ПРАВИЛА ЗА ПОРЪЧКИТЕ
ГЛАВА I:	Процедури
Член 43:	Условия, свързани със СДП и други международни споразумения
Член 44:	Избор на процедури
Член 45:	Открита процедура
Член 46:	Ограничена процедура
Член 47:	Процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура
Член 48:	Състезателен диалог
Член 49:	Партньорство за иновации
Член 50:	Използване на процедурата на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура
ГЛАВА II:	Техники и инструменти за електронни и комбинирани поръчки
Член 51	Рамкови споразумения
Член 52:	Динамични системи за покупки
Член 53:	Електронни търгове
Член 54:	Електронни каталози
Член 55:	Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки
Член 56:	Единични съвместни поръчки
Член 57:	Поръчки с участието на възложители от различни държави членки
ГЛАВА III:	Провеждане на процедурата
РАЗДЕЛ 1	ПОДГОТОВКА
Член 58:	Предварителни пазарни консултации
Член 59:	Предварително участие на кандидати или оференти
Член 60:	Технически спецификации
Член 61:	Маркировки
Член 62:	Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства

Член 63:	Съобщаване на технически спецификации
Член 64:	Варианти
Член 65:	Разделяне на поръчките на обособени позиции
Член 66:	Определяне на срокове
РАЗДЕЛ 2:	ПУБЛИКУВАНЕ И ПРОЗРАЧНОСТ
Член 67:	Периодични индикативни обявления
Член 68:	Обявления за съществуването на квалификационна система
Член 69:	Обявления за поръчки
Член 70:	Обявления за възложени поръчки
Член 71:	Форма и начин на публикуване на обявленията
Член 72:	Публикуване на национално равнище
Член 73:	Достъп до документацията за поръчката по електронен път
Член 74:	Покани до кандидатите
Член 75:	Информиране на подалите заявление за квалифициране, кандидатите и оферентите
РАЗДЕЛ 3:	ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ
Член 76:	Общи принципи
Подраздел 1:	Квалифициране и качествен подбор
Член 77:	Квалификационни системи
Член 78:	Критерии за качествен подбор
Член 79:	Използване на капацитета на други субекти
Член 80:	Използване на основанията за изключване и критериите за подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС
Член 81:	Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление
Подраздел 2:	Възлагане на поръчките
Член 82:	Критерии за възлагане на поръчките
Член 83:	Оценка на разходите за целия жизнен цикъл
Член 84:	Необичайно ниски оферти
РАЗДЕЛ 4:	ОФЕРТИ, ВКЛЮЧВАЩИ ПРОДУКТИ С ПРОИЗХОД ОТ ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И ОТНОШЕНИЯ С ТЕЗИ ДЪРЖАВИ

Член 85:	Оферти, включващи продукти с произход от трети държави
Член 86:	Отношения с трети държави във връзка с поръчки за строителство, доставки и услуги
ГЛАВА IV:	Изпълнение на поръчките
Член 87:	Условия за изпълнение на поръчките
Член 88:	Подизпълнители
Член 89:	Изменение на договорите за поръчка през техния срок на изпълнение
Член 90:	Прекратяване на договорите за поръчка
ДЯЛ III:	СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ
ГЛАВА I:	Социални и други специфични услуги
Член 91:	Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги
Член 92:	Публикуване на обявления
Член 93:	Принципи на възлагане на поръчките
Член 94:	Запазени поръчки за определени услуги
ГЛАВА II:	Правила за провеждане на конкурси за проект
Член 95:	Обхват
Член 96:	Обявления
Член 97:	Правила за организиране на конкурси за проект, избор на участниците и журито
Член 98:	Решения на журито
ДЯЛ IV:	УПРАВЛЕНИЕ
Член 99:	Привеждане в изпълнение
Член 100:	Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчка
Член 101:	Национални доклади и статистическа информация
Член 102:	Административно сътрудничество
ДЯЛ V:	ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
Член 103:	Упражняване на делегираните правомощия
Член 104:	Процедура по спешност
Член 105:	Процедура на комитет
Член 106:	Транспониране и преходни разпоредби
Член 107:	Отмяна
Член 108:	Преглед
Член 109:	Влизане в сила
Член 110:	Адресати

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ I:	Списък на дейностите, посочени в член 2, точка 2, буква а)
ПРИЛОЖЕНИЕ II:	Списък на правните актове на Съюза по член 4, параграф 3
ПРИЛОЖЕНИЕ III:	Списък на правни актове на Съюза по член 34, параграф 3
ПРИЛОЖЕНИЕ IV:	Крайни срокове за приемането на актовете за изпълнение, посочени в член 35
ПРИЛОЖЕНИЕ V:	Изисквания относно инструментите и устройствата за електронно получаване на оферти, заявления за участие, заявления за квалифициране, както и планове и проекти за конкурси
ПРИЛОЖЕНИЕ VI, част А:	Информация, която трябва да бъде включена в периодичните индикативни обявления (съгласно член 67)
ПРИЛОЖЕНИЕ VI, част Б:	Информация, която трябва да бъде включена в съобщенията за публикуване на периодично индикативно обявление в профил на купувач, когато обявлението не се използва като покана за участие в състезателна процедура (съгласно член 67, параграф 1)
ПРИЛОЖЕНИЕ VII:	Информация, която трябва да бъде включена в документацията за поръчката при електронни търгове (член 53, параграф 4)
ПРИЛОЖЕНИЕ VIII:	Определяне на някои технически спецификации
ПРИЛОЖЕНИЕ IX:	Характеристики на публикуването
ПРИЛОЖЕНИЕ X:	Информация, която трябва да бъде включена в обявлението за съществуването на квалификационна система (съгласно член 44, параграф 4, буква б) и член 68)
ПРИЛОЖЕНИЕ XI:	Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за поръчки (съгласно член 69)
ПРИЛОЖЕНИЕ XII:	Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за възложени поръчки (съгласно член 70)
ПРИЛОЖЕНИЕ XIII:	Съдържание на поканите за представяне на оферти, за участие в диалог, за договаряне или за потвърждаване на интерес по член 74
ПРИЛОЖЕНИЕ XIV:	Списък на конвенциите в социалната област и в областта на околната среда, посочени в член 36, параграф 2
ПРИЛОЖЕНИЕ XV:	Списък на правни актове на Съюза по член 83, параграф 3
ПРИЛОЖЕНИЕ XVI:	Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за изменения по договор за поръчка през срока му на изпълнение (съгласно член 89, параграф 1)
ПРИЛОЖЕНИЕ XVII:	Услуги, посочени в член 91
ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII:	Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за поръчки за социални и други специфични услуги (съгласно член 92)
ПРИЛОЖЕНИЕ XIX:	Информация, която трябва да бъде включена в обявлението за конкурс за проект (съгласно член 96, параграф 1)
ПРИЛОЖЕНИЕ XX:	Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за резултати от конкурс за проект (съгласно член 96, параграф 1)
ПРИЛОЖЕНИЕ XXI:	Таблица на съответствието

ДЯЛ I

ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I

Предмет и определения

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява правила за процедурите за възлагане на поръчки от възложители по отношение на поръчки и конкурси за проект, чиято прогнозна стойност не е под праговете, предвидени в член 15.

2. По смисъла на настоящата директива „поръчка“ е придобиването от страна на един или повече възложители посредством договори за доставка, строителство или услуги, на строителство, доставки или услуги от икономически оператори, избрани от тях, при условие че строителството, доставките или услугите са предназначени за изпълнение на една от дейностите по членове 8 — 14.

3. Настоящата директива се прилага при спазване на условията по член 346 ДФЕС.

4. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да определят, в съответствие с правото на Съюза, кои услуги считат за услуги от общ икономически интерес, как следва да се организират и финансират такива услуги при спазване на правилата за държавната помощ и на какви специални задължения следва да се подчиняват. Освен това настоящата директива не засяга решенията на публичните органи относно това дали, как и до каква степен желаят да изпълняват сами публичните функции съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26.

5. Настоящата директива не засяга начина, по който държавите членки организират своите системи за социална сигурност.

6. В обхвата на настоящата директива не попадат нестопанските услуги от общ интерес.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „поръчки за доставка, строителство и услуги“ означава писмени договори с определен паричен интерес, сключени между един или повече възложители и един или повече икономически оператори, с предмет извършване на строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги;

2) „поръчки за строителство“ означава договори с предмет едно от следните:

а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по смисъла на приложение I;

б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;

в) изпълнение, независимо с какви средства, на строеж, отговарящ на изискванията на възложителя, който има решаващо влияние върху вида или проектирането на строежа;

3) „строеж“ означава резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданското строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция;

4) „поръчки за доставки“ означава договори, чийто предмет е покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без възможност за закупуване на продукти. Поръчката за доставка може да включва като допълнителен предмет дейности по проучване на терена и инсталиране;

5) „поръчки за услуги“ означава договори, чийто предмет е предоставянето на услуги, различни от посочените в точка 2;

6) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице или публично образувание или група от такива лица и/или образувания, включително временно сдружение от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на продукти или предоставяне на услуги;

7) „оферент“ означава икономически оператор, който е представил оферта;

8) „кандидат“ означава икономически оператор, който е поискал да получи покана или е поканен за участие в ограничена процедура или процедура на договаряне, в състезателен диалог или в партньорство за иновации;

- 9) „документация за поръчката“ означава всеки документ, представен от възложителя или такъв, на който той се позовава, с цел описание или определяне на елементи от поръчката или процедурата, включително обявлението за поръчката, периодичното индикативно обявление или обявленията за съществуването на квалификационна система, в която те се използват като средство за отправяне на покана за участие в състезателна процедура, техническите спецификации, описателният документ, предлаганите договорни условия, формати за представяне на документи от кандидатите и оферентите, информация за общоприложимите задължения и всякакви други допълнителни документи;
- 10) „централизираните дейности по закупуване“ означава дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:
- а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възложители;
 - б) възлагане на поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възложители;
- 11) „подпомагащи дейности по закупуване“ означава дейности, подпомагащи закупуването, по-специално следните форми:
- а) техническа инфраструктура, даваща възможност на възложителите да възлагат обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;
 - б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на поръчка;
 - в) подготовка и ръководство на процедурите за възлагане на поръчка от името и за сметка на възложителя;
- 12) „централен орган за покупки“ означава възложител по смисъла на член 4, параграф 1 от настоящата директива или възлагащ орган по смисъла на член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС, осъществяващ централизираните дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване.
- Възлагането на поръчки, извършвано от централен орган за покупки с цел осъществяване на централизираните дейности по закупуване, се смята за възлагане на поръчки за изпълнението на една от дейностите по членове 8 — 14. Член 18 не се прилага за възлагане на поръчки, извършвано от централен орган за покупки с цел осъществяване на централизираните дейности по закупуване;
- 13) „доставчик на услуги в областта на обществените поръчки“ означава публичен или частен орган, предлагащ на пазара подпомагащи дейности по закупуване;
- 14) „писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства;
- 15) „електронни средства“ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства;
- 16) „жизнен цикъл“ означава всички последователни и/или взаимосвързани стадии, включително провеждането на научноизследователски и развойни дейности, производство, търговска дейност и условия за извършването ѝ, превоз, употреба и поддръжка, през целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата — от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до обезвреждането, разчистването и края на експлоатацията или употребата.
- 17) „конкурси за проект“ означава процедури, които дават възможност на възложител да придобива, основно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни, план или проект, избран от жури, въз основа на състезателна процедура със или без присъждане на награди;
- 18) „иновация“ означава прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов подход или на нов метод на организация на стопанските дейности, работното място или външните отношения, наред с другото с цел да се спомогне за преодоляването на обществените предизвикателства или за изпълнението на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“;
- 19) „маркировка“ означава всеки документ, сертификат или свидетелство, които потвърждават, че строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите отговарят на определени изисквания;
- 20) „изисквания за маркиране“ означава изискванията, на които трябва да отговарят строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите, за да получат съответната маркировка.

Член 3

Възлагащи органи

1. За целите на настоящата директива „възлагащи органи“ означава държавните, регионалните или местните органи, публичноправните организации или сдруженията, състоящи се от един или повече държавни, регионални и местни органи или от една или повече публичноправни организации.

2. „Регионалните органи“ включват всички органи на административните единици, изброени в неизчерпателен списък в класификациите NUTS 1 и 2 по Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

3. „Местните органи“ включват всички органи на административните единици, попадащи в NUTS 3, и по-малките административни единици съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003.

4. „Публичноправни организации“ означава организации, които имат всички характеристики, изброени по-долу:

- а) създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;
- б) имат правосубектност; както и
- в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи или организации; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации;

Член 4

Възложители

1. За целите на настоящата директива възложителите са субекти, които,

- а) са възлагащи органи или публични предприятия и които извършват една от дейностите, посочени в членове 8 — 14;
- б) когато не са възлагащи органи или публични предприятия, упражняват като част от своята дейност някоя от дейностите, посочени в членове 8 — 14, или съчетание от тези дейности и които извършват дейност въз основа на специални или изключителни права, предоставени от компетентен орган на държава членка.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

2. „Публично предприятие“ означава всяко предприятие, върху което възлагащите органи могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние поради собствеността си върху него, финансовото си участие в него или правилата, които го уреждат.

Доминиращо влияние от страна на възлагащите органи се предполага във всеки от следните случаи, в които тези органи пряко или непряко:

- а) притежават мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;
- б) контролират мнозинството от гласовете, свързани с акциите/ дяловете, емитирани от предприятието;
- в) могат да назначат повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на предприятието.

3. За целите на настоящия член „специални или изключителни права“ означава права, предоставени от компетентен орган на държава членка със законова, подзаконова или административна разпоредба, като последица от което се ограничава упражняването на дейностите, определени в членове 8 — 14, за един или повече субекти и с което съществено се засягат възможността на други субекти да извършват такава дейност.

Права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност и чието предоставяне се е основавало на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на първа алинея.

Такива процедури включват:

- а) процедури за възлагане на поръчки с предварителна покана за участие в състезателна процедура в съответствие с Директива 2014/24/ЕС, Директива 2009/81/ЕО, Директива 2014/23/ЕС или настоящата директива;
- б) процедури по други правни актове на Съюза, посочени в приложение II, които осигуряват достатъчна предварителна прозрачност за предоставяне на разрешения въз основа на обективни критерии.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за изменение на списъка с правни актове на Съюза, съдържащ се в приложение II, когато се налагат изменения поради приемането на нови правни актове или отмяната или изменението на действащите.

Член 5

Смесени поръчки, включващи една и съща дейност

1. Параграф 2 се прилага за договорите за смесени поръчки, които имат за предмет различни видове поръчки, всички от които са обхванати от настоящата директива.

Параграфи 3 — 5 се прилагат за договори за смесени поръчки, които имат за предмет поръчки, обхванати от настоящата директива, и обществени поръчки, обхванати от други правни режими.

2. Договори с предмет два или повече вида поръчки (строителство, услуги или доставки) се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими към вида поръчка, който характеризира основния предмет на съответния договор.

При договори за смесени поръчки, включващи отчасти услуги по смисъла на дял III, глава I и отчасти други услуги, или договори за смесени поръчки, включващи отчасти услуги и отчасти доставки, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозните стойности на съответните услуги или доставки е най-висока.

3. Когато различните части от дадена поръчка са обективно делими, се прилага параграф 4. Когато различните части от дадена поръчка са обективно неделими, се прилага параграф 5.

Когато част от дадена поръчка е обхваната от член 346 ДФЕС или от Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 25 от настоящата директива.

4. При договори с предмет поръчка, която попада в обхвата на настоящата директива, както и поръчка, която не попада в нейния обхват, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за отделните части или да възложат една поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всяка една от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възложителите решат да възложат само една поръчка и освен ако не е предвидено друго в член 25, настоящата директива се прилага за получения в резултат на това договор за смесена поръчка, независимо от стойността на частите, които в противен случай биха били уредени от различен правен режим, и независимо от това от кой правен режим биха били уредени иначе тези части.

При договори за смесени поръчки, съдържащи елементи на договори за доставка, строителство и услуги, и на концесии, смесената поръчка се възлага в съответствие с настоящата директива, при условие че прогнозната стойност на частта от договора, която представлява поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, изчислена в съответствие с член 16, е по-голяма или равна на съответния праг, установен в член 15.

5. Когато различните части от дадена поръчка са обективно неделими, приложимият правен режим се определя въз основа на основния предмет на поръчката.

Член 6

Поръчки, включващи няколко дейности

1. При поръчки, имащи за цел да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за целите на всяка отделна дейност или да възложат само една поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки, решението кой правен режим се прилага за всяка отделна поръчка се взема въз основа на характеристиките на съответната отделна дейност.

Независимо от член 5, в случай че възложителите изберат да възложат само една поръчка, се прилагат параграфи 2 и 3 от настоящия член. Въпреки това, когато една от съответните дейности попада в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 26 от настоящата директива.

Изборът дали да се възложи само една поръчка или няколко отделни поръчки не може обаче да се извършва с цел изключване на поръчката или поръчките от обхвата на настоящата директива или, когато е приложимо, на Директива 2014/24/ЕС или на Директива 2014/23/ЕС.

2. За всяка поръчка, имаща за цел да обхване няколко дейности, се прилагат правилата, приложими за дейността, към която тя е основно насочена.

3. При поръчки, за които е обективно невъзможно да се определи към коя дейност са основно насочени, приложимите правила се определят съгласно букви а), б) и в):

а) поръчката се възлага в съответствие с Директива 2014/24/ЕС, ако една от дейностите, към които е насочена поръчката, попада в обхвата на настоящата директива, а другата — в обхвата на Директива 2014/24/ЕС;

б) поръчката се възлага в съответствие с настоящата директива, ако една от дейностите, към които е насочена поръчката, попада в обхвата на настоящата директива, а другата — в обхвата на Директива 2014/23/ЕС;

в) поръчката се възлага в съответствие с настоящата директива, ако една от дейностите, към които е насочена поръчката, попада в обхвата на настоящата директива, а другата не попада в обхвата нито на настоящата директива, нито на Директива 2014/24/ЕС, нито на Директива 2014/23/ЕС.

ГЛАВА II

Дейности

Член 7

Общи разпоредби

За целите на членове 8, 9 и 10 „снабдяването“ включва генерирането/производството и търговията на едро и дребно.

Производството на газ под формата на добив обаче попада в обхвата на член 14.

Член 8

Газ и топлинна енергия

1. По отношение на газ и топлинна енергия настоящата директива се прилага към следните дейности:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;

б) снабдяване на такива мрежи с газ или топлинна енергия.

2. Снабдяването с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от възложител, който не е възлагащ орган, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

а) производството на газ или топлинна енергия от възложителя е неизбежна последица от извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в параграф 1 от настоящия член или в членове 9 — 11;

б) снабдяването на обществената мрежа цели само икономическата експлоатация на такова производство и не възлиза на повече от 20 % от оборота на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 9

Електроенергия

1. По отношение на електроенергията настоящата директива се прилага за следните дейности:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;

б) снабдяване с електроенергия на такива мрежи.

2. Снабдяването с електроенергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от възложител, който не е възлагащ орган, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

а) производството на електроенергия от възложителя се осъществява поради това, че потреблението ѝ е необходимо за извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в параграф 1 от настоящия член или в членове 8, 10 и 11;

б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на възложителя и не е надвишило 30 % от съвкупното производство на енергия на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 10

Водоснабдяване

1. По отношение на водоснабдяването настоящата директива се прилага за следните дейности:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода;

б) снабдяване с питейна вода на такива мрежи.

2. Настоящата директива се прилага също така към договори за поръчки или конкурси за проект, възложени или организирани от възложители, които извършват дейност, посочена в параграф 1, и които са свързани с едно от следните:

а) хидротехнически проекти, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, което се ползва за доставка на питейна вода, представлява повече от 20 % от съвкупния обем на водата, предоставяна чрез такива проекти или съоръжения за напояване или отводняване;

б) отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

3. Снабдяването с питейна вода на фиксирани мрежи за обществени услуги от страна на възложител, който не е възлагащ орган, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

а) производството на питейна вода от възложителя се осъществява поради това, че нейната консумация е необходима за извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в членове 8 — 11;

б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собствената консумация на възложителя и не е превишила 30 % от съвкупното производство на питейна вода от възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 11

Транспортни услуги

Настоящата директива се прилага за дейности във връзка с предоставяне или експлоатиране на мрежи за обществени услуги в областта на железопътния транспорт, автоматизирани транспортни системи, трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт или въжените линии.

По отношение на транспортните услуги се счита, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган на държава членка, като например условията на обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да е наличен, или честотата на услугата.

Член 12

Пристанища и летища

Настоящата директива се прилага за дейности, свързани с експлоатацията на географски район с цел осигуряване на

летища и морски или вътрешни пристанища или други терминали на превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища.

Член 13

Пощенски услуги

1. Настоящата директива се прилага за дейности, свързани с предоставянето на:

а) пощенски услуги;

б) услуги, различни от пощенските, при условие че тези услуги се предоставят от субект, който предоставя и пощенски услуги по смисъла на параграф 2, буква б) от настоящия член, и ако условията, посочени в член 34, параграф 1, не са изпълнени за услугите, попадащи в обхвата на параграф 2, буква б) от настоящия член.

2. За целите на настоящата директива и без да се засяга Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾:

а) „пощенска пратка“ означава адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от теглото. Освен кореспондентските пратки, тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото;

б) „пощенски услуги“ са услуги, които се състоят в събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенски пратки. Това включва както услугите, попадащи в обхвата на универсалната услуга, установена в съответствие с Директива 97/67/ЕО, така и тези извън нейния обхват;

в) „други услуги, различни от пощенски услуги“ са услуги, които са предоставени в следните области:

i) услуги за обслужване на поща (както услугите, които предхождат, така и услугите, които следват изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);

ii) услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква а), като пряка кореспонденция без означен адрес.

⁽¹⁾ Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14).

Член 14**Добив на нефт и газ и проучвания или добив на въглища или други твърди горива**

Настоящата директива се прилага за дейностите, свързани с експлоатацията на географски район с цел:

- а) добив на нефт или газ;
- б) проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

ГЛАВА III**Материален обхват****Раздел 1****Прагове****Член 15****Прагови стойности**

Настоящата директива се прилага, освен когато са изключени с изключение по членове 18 — 23 или съгласно член 34 относно извършването на въпросната дейност, за поръчки, които имат прогнозна стойност, без данък добавена стойност (ДДС), е по-голяма или равна на следните прагове:

- а) 414 000 EUR за поръчки за доставки и услуги, както и за конкурси за проект;
- б) 5 186 000 EUR за поръчки за строителство;
- в) 1 000 000 EUR за поръчки за услуги за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVII.

Член 16**Методи за изчисляване на прогнозната стойност на поръчките**

1. Изчисляването на прогнозната стойност на поръчките се основава на общата сума за плащане без ДДС, прогнозно изчислена от възложителя и включваща всички възможни опции и всички подновявания на договорите, посочени изрично в документацията за поръчката.

Когато възложителят предвижда награди или плащания за кандидатите или оферентите, той ги взема предвид при изчисляване на прогнозната стойност на поръчката.

2. В случай че даден възложител е съставен от отделни оперативни единици, се взема предвид общата прогнозна стойност за всички оперативни единици.

Независимо от първа алинея, когато отделна оперативна единица носи самостоятелно отговорност за своите поръчки или за някои категории поръчки, прогнозните стойности могат да се изчисляват на равнището на въпросната оперативна единица.

3. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не се извършва с цел изключването ѝ от обхвата на настоящата директива. Поръчката не може да се разделя с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано по обективни причини.

4. Прогнозната стойност трябва да е валидна към момента на изпращане на поканата за участие в състезателна процедура или — в случаите, в които не се предвижда такава покана — към момента, в който възложителят започва процедурата за възлагане на поръчката, например като се свърже с икономически оператори във връзка с поръчката, когато е целесъобразно.

5. По отношение на рамковите споразумения и динамичните системи за покупки, стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички договори за поръчка, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.

6. При партньорства за иновации стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на научно-изследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всеки етап от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.

7. За целите на член 15 възложителите включват в прогнозната стойност на поръчка за строителство както разходите за строителство, така и общата прогнозна стойност на доставките или услугите, предоставени на изпълнителя от страна на възложителя, при условие че те са необходими за изпълнението на строителството.

8. Когато предложен строеж или предложено предоставяне на услуги може да доведе до възлагане на поръчки под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.

Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага, предвиден в член 15, или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

9. Когато предложение за придобиване на сходни доставки може да доведе до възлагане на поръчки под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции, когато се прилага член 15, букви б) и в).

Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага предвиден в член 15, или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

10. Независимо от параграфи 8 и 9 възложителите могат да възлагат поръчки за отделни обособени позиции, без да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива, при условие че прогнозната стойност без ДДС на съответната обособена позиция е по-малка от 80 000 евро за доставки или услуги или 1 милион евро за строителство. Въпреки това общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин без прилагане на настоящата директива, не трябва да надхвърля 20 % от общата стойност на всички обособени позиции, на които е било разделено предложеното строителство, предложеното придобиване на сходни доставки или предложеното предоставяне на услуги.

11. При поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или които е предвидено да бъдат подновявани в рамките на определен период, изчисляването на прогнозната стойност на поръчката се основава на следното:

а) общата действителна стойност на последователните поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка; или

б) общата прогнозна стойност на последователните поръчки, възложени през 12-те месеца след първата доставка или през финансовата година, когато тя е по-дълга от 12 месеца.

12. При поръчки за доставка на стоки чрез лизинг, наем, финансов лизинг или покупка на изплащане, стойността, която служи за основа за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е, както следва:

а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 12 месеца — общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за поръчка, или ако срокът на действие

на договора е по-дълъг от 12 месеца — общата стойност, която включва прогнозната остатъчна стойност;

б) при поръчки без фиксиран срок или чийто срок не може да бъде определен — месечната стойност, умножена по 48.

13. По отношение на поръчките за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност, в зависимост от случая, е следната:

а) застрахователни услуги — платимата застрахователна премия и други форми на възнаграждение;

б) банкови и други финансови услуги — таксите, дължимите комисиони, лихвите и други форми на възнаграждение;

в) поръчки за проектиране — таксите, дължимите комисиони и други форми на възнаграждение.

14. По отношение на поръчките за услуги, в които не се посочва обща цена, основата за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е следната:

а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 48 месеца — общата стойност за техния пълен срок;

б) при поръчки без определен срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца — месечната стойност умножена по 48.

Член 17

Преглед на праговете

1. На всеки две години, считано от 30 юни 2013 г., Комисията проверява дали праговете съгласно член 15, букви а) и б) съответстват на праговете, установени в Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП), като при необходимост ги преразглежда в съответствие с настоящия член.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, Комисията изчислява стойността на тези прагове въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ), за период от 24 месеца, който завършва на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари. Преразгледаната по такъв начин стойност на праговете се закръгля, когато е необходимо, надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира спазването на приложимите прагове, предвидени в СДП, изразени в СПТ.

2. На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията определя стойностите, в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, на праговете по член 15, букви а) и б), преразгледани съгласно параграф 1 от настоящия член.

Едновременно с това Комисията определя стойността на прага по член 15, буква в) в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото.

В съответствие с метода за изчисление, установен в СДП, определянето на тези стойности се основава на средните дневни стойности на тези валути, съответстващи на приложимия праг, изразен в евро, за период от 24 месеца, завършващ на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари.

3. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* информация за преразглежданите прагове по параграф 1, съответните им стойности в националните валути по параграф 2, първа алинея, и стойността, определена съгласно параграф 2, втора алинея, в началото на месец ноември след преразглеждането им.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103, за адаптиране на методиката, установена в параграф 1, втора алинея от настоящия член, към всяка промяна на методиката по СДП за преразглеждане на праговете по член 15, букви а) и б) и за определяне на съответните стойности в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, съгласно параграф 2 от настоящия член.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за преразглеждане на праговете по член 15, букви а) и б), когато е необходимо.

5. Когато е необходимо да се преразгледат праговете по член 15, букви а) и б), но ограниченото време не позволява да се приложи процедурата по член 103 и следователно са налице наложителни причини за спешност, за приемането на делегирани актове съгласно параграф 4, втора алинея от настоящия член се използва процедурата по член 104.

Раздел 2

Исключени поръчки и конкурси за проект, специални разпоредби за поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

Подраздел 1

Исключения, които се прилагат за всички възложители, и специални изключения за водоснабдяването и енергетиката

Член 18

Поръчки, възлагани с цел препродажба, лизинг или наем на трети лица

1. Настоящата директива не се прилага за поръчки, които се възлагат с цел препродажба или лизинг на трети лица, при условие че възложителят не се ползва със специално или изключително право да продава или да отдава под наеми или на лизинг предмета на такива поръчки, а други субекти са свободни да го продават или отдават на лизинг при същите условия като възложителя.

2. Възложителите уведомяват Комисията, при поискване от нейна страна, за всички категории продукти или дейности, които те считат за изключени по параграф 1. Комисията може периодично да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, с цел предоставяне на информация, списъци на категориите стоки и дейности, които тя счита, че попадат в това изключение. При това Комисията се съобразява с всички чувствителни търговски аспекти, които възложителите могат да изтъкнат, когато изпращат информация.

Член 19

Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани за цели, различни от извършването на попадаща в обхвата дейност или извършването на такава дейност в трета държава

1. Настоящата директива не се прилага за поръчки, които възложителите възлагат за цели, различни от извършването на техните дейности, описани в членове 8 — 14, или за извършването на такива дейности в трета държава, при условия, които не включват физическата употреба на мрежа или географски район в рамките на Съюза; тя не се прилага и за конкурси за проект с такова предназначение.

2. Възложителите уведомяват Комисията, при поискване от нейна страна, относно всякаква дейност, която те считат за изключена по параграф 1. Комисията може периодично да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, с цел предоставяне на информация, списъци на категориите дейности, за които тя смята, че се отнася това изключение. При това Комисията се съобразява с всички чувствителни търговски аспекти, които възложителите могат да изтъкнат, когато изпращат тази информация.

Член 20

Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани съгласно международни правила

1. Настоящата директива не се прилага към поръчки или конкурси за проект, които възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за възлагане на поръчка, различни от предвидените в настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

а) правен инструмент, установяващ международноправни задължения, например международно споразумение, сключено в съответствие с Договорите между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите ги страни;

б) международна организация.

Държавите членки съобщават всички правни инструменти, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки, посочен в член 105.

2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, които възложителят възлага или организира в съответствие с правилата за поръчките, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните поръчки или конкурси за проект са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при поръчки или конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките.

3. Член 27 се прилага за поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила. Параграфи 1 и 2 от настоящия член не се прилагат за такива поръчки или конкурси за проект.

Член 21

Специални изключения за поръчки за услуги

Настоящата директива не се прилага за поръчки за услуги за:

а) придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или друга недвижима собственост, или права върху тях;

б) арбитражни и помирителни услуги;

в) някои от следните правни услуги:

i) представителство на клиент от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ във:

— арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция; или

— съдебно производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка или трета държава или пред международен съд, юрисдикция или институция;

ii) правни съвети, предоставени при подготовката на производство по подточка i) от настоящата буква, или когато има конкретни основания да се счита и висока степен на вероятност въпросът, до който се отнасят правните съвети, да се превърне в предмет на такова производство, при условие че правните съвети са предоставени от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО;

iii) услуги по заверяване и удостоверяване на документи, които задължително се предоставят от нотариус;

iv) правни услуги, предоставяни от настойници или попечители, или други правни услуги, чиито доставчици са определени от съд или юрисдикция в съответната държава членка или съгласно закона изпълняват конкретни задачи под надзора на тези юрисдикции или съдилища;

v) други правни услуги, които във въпросната държава членка са свързани, макар и в отделни случаи, с упражняването на официална власт;

⁽¹⁾ Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17).

г) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;

д) заеми, независимо дали са свързани или не с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;

е) трудови договори;

ж) обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро;

з) услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от организации или сдружения с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 по CPV, с изключение на услугите за превоз на пациенти с линейка;

и) поръчки за предоставяне на програмно време или на предавания, които се възлагат на доставчици на радио или аудиовизуални медийни услуги. За целите на настоящия член „доставчици на медийни услуги“ има същия смисъл, като в член 1, параграф 1, буква г) от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. „Предаване“ има същия смисъл, като в член 1, параграф 1, буква б) от посочената директива, но включва също така и радиопредаванията и материалите за радиопредаванията. Освен това за целите на настоящата разпоредба „материал за предаванията“ има същия смисъл като „предаване“.

Член 22

Поръчки за услуги, възлагани въз основа на изключително право

Настоящата директива не се прилага по отношение на поръчки за услуги, възлагани на субект, който е възлагащ орган или на сдружение от възлагащи органи, въз основа на изключително право, с което те се ползват съгласно закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби, съвместими с ДФЕС.

⁽¹⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

Член 23

Поръчки, възлагани от някои възложители за закупуване на вода и за снабдяването с енергия или с горива за производството на енергия

Настоящата директива не се прилага:

а) при поръчки за закупуване на вода, ако те се възлагат от възложители, които участват в едната или и в двете дейности, свързани с питейна вода, посочени в член 10, параграф 1;

б) при поръчки, които се възлагат от възложители, които също работят в сектора на енергетиката и извършват дейност по снабдяване по член 8, параграф 1, член 9, параграф 1 или член 14:

i) енергия;

ii) горива за производство на енергия.

Подраздел 2

Поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната и сигурността

Член 24

Отбрана и сигурност

1. По отношение на възложени поръчки и организирани конкурси за проект в областта на отбраната и сигурността настоящата директива не се прилага за:

а) поръчки, попадащи в обхвата на Директива 2009/81/ЕО;

б) поръчки, за които Директива 2009/81/ЕО не се прилага съгласно членове 8, 12 и 13 от нея.

2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, които не са изключени съгласно параграф 1, когато защитата на основните интереси, свързани със сигурността на държава членка, не може да бъде гарантирана чрез мерки с по-малка степен на намеса, например чрез налагане на изисквания, насочени към защита на поверителния характер на информацията, която възложителите предоставят в хода на процедурата по възлагане на поръчка съгласно настоящата директива.

Освен това в съответствие с член 346, параграф 1, буква а) ДФЕС настоящата директива не се прилага за договори за поръчки и конкурси за проект, които не са изключени съгласно параграф 1 от настоящия член, когато прилагането на настоящата директива би задължило държава членка да предоставя информация, чието разглашаване тя счита за противоречащо на нейни основни интереси в областта на сигурността.

3. Настоящата директива не се прилага, когато възлагането и изпълнението на поръчката или конкурса за проект са обявени за секретни или трябва да бъдат придружени от специални мерки за сигурност съгласно законовите, подзаконовите или административните разпоредби в сила в дадена държава членка, при условие че държавата членка е установила, че съответните основни интереси не могат да бъдат гарантирани чрез мерки с по-малка степен на намеса, като посочените в параграф 2, първа алинея.

Член 25

Смесени поръчки за една и съща дейност, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. Настоящият член се прилага за смесени поръчки за една и съща дейност, които имат за предмет поръчки, попадащи в обхвата на настоящата директива, и поръчки или други елементи, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО.

2. Когато различните части на дадена поръчка са обективно делими, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за отделните части или да възложат само една поръчка.

Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всяка една от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възложителите решат да възложат една поръчка, за определянето на приложимия правен режим се прилагат следните критерии:

а) когато част от дадена поръчка попада в обхвата на член 346 ДФЕС, поръчката може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано по обективни причини;

б) когато част от дадена поръчка попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, поръчката може да бъде възложена в съответствие с посочената директива, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано по обективни причини. Настоящата буква не засяга праговете и изключенията, предвидени в посочената директива.

Решението за възлагане с една поръчка обаче не може да бъде взето с цел изключване на поръчки от прилагането на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

3. Параграф 2, трета алинея, буква а) се прилага за смесени поръчки, за които се прилага както буква а), така и буква б) от посочената алинея.

4. Когато различните части на дадена поръчка са обективно неделими, поръчката може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, когато включва елементи, за които се прилага член 346 ДФЕС; в противен случай тя може да бъде възложена в съответствие с Директива 2009/81/ЕО.

Член 26

Поръчки за няколко дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. При поръчки, имащи за цел да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за целите на всяка отделна дейност или да възложат само една поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за различните части, решението кой правен режим се прилага за всяка от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната дейност.

В случай че възложителите изберат да възложат една поръчка, се прилага параграф 2 от настоящия член. Изборът дали да се възложи една поръчка или няколко отделни поръчки не може да се прави с цел изключване на поръчката или поръчките от обхвата на настоящата директива или от обхвата на Директива 2009/81/ЕО.

2. При поръчки, предназначени да обхванат дейност, която попада в обхвата на настоящата директива, и друга дейност, която:

а) попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, или

б) попада в обхвата на член 346 ДФЕС,

поръчката може да бъде възложена в съответствие с Директива 2009/81/ЕО в случаите по буква а) и може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, в случаите по буква б). Настоящата алинея не засяга праговете и изключенията, предвидени в Директива 2009/81/ЕО.

Поръчките по първа алинея, буква а), които в допълнение включват поръчка или други елементи, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС, могат да бъдат възлагани, без да се прилага настоящата директива.

Независимо от това, предпоставка за прилагането на първа и втора алинея е възлагането на само една поръчка да е обосновано от обективни причини и решението за възлагане на една поръчка да не е взето с цел изключването на поръчки от прилагането на настоящата директива.

Член 27

Поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на избраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила

1. Настоящата директива не се прилага към поръчки или конкурси за проект, включващи аспекти от областта на избраната или сигурността, които възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за възлагане на поръчка, различни от тези, уредени с настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) международно споразумение или договореност, сключени в съответствие с Договорите, между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите страни;
- б) международно споразумение или договореност, свързани с разполагане на войски и отнасящи се до предприятия на държава членка или на трета държава;
- в) международна организация.

Всички споразумения или договорености, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, се съобщават на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки, посочен в член 105.

2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на избраната или сигурността, които възложителят възлага в съответствие с правилата за поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните поръчки или конкурси за проект са изцяло финансирани от съответната организация или институция. При поръчки или конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчка.

Подраздел 3

Специални отношения (сътрудничество, свързани предприятия и съвместни предприятия)

Член 28

Поръчки между възлагащи органи

1. Поръчка, която се възлага от възлагащ орган на частноправно или публичноправно юридическо лице, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) възлагащият орган упражнява върху съответното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 % от дейността на контролираното юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган;
- в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За възлагащ орган се счита, че упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена по смисъла на първа алинея, буква а), когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху значимите решения на контролираното юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което на свой ред е контролирано по същия начин от възлагащия орган.

2. Параграф 1 се прилага и в случаите, когато контролирано лице, което представлява възлагащ орган, възлага поръчка на своя контролиращ възлагащ орган или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган, при условие че в юридическото лице, на което се възлага обществената поръчка, няма пряко частно капиталово участие с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

3. Възлагащ орган, който не упражнява върху публичноправно или частноправно юридическо лице контрол по смисъла на параграф 1, може въпреки това да възложи на това юридическо лице поръчка, без да прилага настоящата директива, ако са изпълнени всички условия по-долу:

а) възлагащият орган упражнява съвместно с други възлагащи органи върху въпросното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 % от дейността на това юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращите възлагащи органи или от други юридически лица, контролирани от същите възлагащи органи; както и

в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За целите на първа алинея, буква а) за възлагащите органи се счита, че упражняват съвместен контрол над дадено юридическо лице, ако са изпълнени всички условия по-долу:

i) органите по вземане на решение на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи. Отделни представители могат

да представляват няколко или всички участващи възлагащи органи;

ii) тези възлагащи органи са в състояние съвместно да упражнят решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на контролираното юридическо лице; и

iii) контролираното юридическо лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възлагащи органи.

4. Договор за поръчка, сключен само между два или повече възлагащи органа, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

а) поръчката установява или осъществява сътрудничество между участващите възлагащи органи, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели;

б) осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес; както и

в) участващите възлагащи органи извършват на свободния пазар по-малко от 20 % от дейността, свързана със сътрудничеството.

5. За определянето на процента от дейността, посочен в параграф 1, първа алинея, буква б), параграф 3, първа алинея, буква б) и параграф 4, буква в), се взема предвид средният общ оборот или подходящ друг показател, основан на дейността, например разходите на съответното юридическо лице по отношение на услуги, доставки и строителство през трите години, предшестващи възлагането на поръчката.

Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност юридическото лице, или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или за друг показател, основан на дейността, например разходите, за предходните три години или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.

Член 29

Поръчки, възложени на свързано предприятие

1. За целите на настоящия член „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие с изискванията на Директива 2013/34/ЕС.

2. В случай на субекти, за които не се прилага Директива 2013/34/ЕС, „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, което:

- а) може да е, пряко или непряко, под доминиращото влияние от страна на възложителя;
- б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя; или
- в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

За целите на настоящия параграф понятието „доминиращо влияние“ има същия смисъл като посочения в член 4, параграф 2, втора алинея.

3. Независимо от член 28 и при условие че са изпълнени условията на параграф 4 от настоящия член, настоящата директива не се прилага за поръчки, възложени:

- а) от възложител на свързано предприятие; или
- б) от съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности, описани в членове 8 — 14, на предприятие, което е свързано с един от тези възложители.

4. Параграф 3 се прилага по отношение на:

- а) поръчки за услуги, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставяне на услуги на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчитат всички услуги, предоставени от това предприятие;

- б) поръчки за доставки, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставянето на доставки на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчитат всички доставки, предоставени от това предприятие;

- в) по отношение на поръчки за строителство, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставянето на строителство на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчита цялото предоставено от това предприятие строителство.

5. Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност свързаното предприятие, няма данни за оборота му през последните три години, достатъчно е това предприятие да докаже, че оборотът, посочен в параграф 4, букви а), б) или в), е достоверен, по-специално чрез прогнози за дейността.

6. Когато не едно, а повече предприятия, които са свързани с възложителя, с когото образуват икономическа група, предоставят същите или сходни услуги, доставки или строителство, процентите се изчисляват, като се вземе предвид общият оборот, получен от предоставянето на услуги или извършването на доставки или строителство от тези свързани предприятия.

Член 30

Поръчки, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Независимо от член 28 и при условие че съвместното предприятие е създадено за извършване на съответната дейност за срок от най-малко три години и че учредителният документ на съвместното предприятие предвижда учредителите го възложители да запазят участието си в него най-малко за същия срок, настоящата директива не се прилага за поръчки, които се възлагат от някой от следните:

- а) съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности по смисъла на членове 8 — 14, на някой от тези възложители; или
- б) възложител на съвместно предприятие, в което той участва.

Член 31

Представяне на информация

При поискване възложителите представят на Комисията следната информация относно прилагането на член 29, параграфи 2 и 3 и на член 30:

- а) наименованията на съответните предприятия или съвместни предприятия;
- б) естеството и стойността на съответните поръчки;
- в) доказателства, които Комисията счита за необходими за удостоверяване, че отношенията между предприятието или съвместното предприятие, на които се възлагат поръчките, и възложителя отговарят на изискванията на член 29 или член 30.

Подраздел 4

Специални случаи

Член 32

Услуги за научноизследователска и развойна дейност

Настоящата директива се прилага само за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност, обхванати от кодове от 73000000-2 до 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 и 73430000-5 по CPV, когато са изпълнени и двете условия по-долу:

- а) ползите възникват изцяло на възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си; и
- б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя.

Член 33

Поръчки, за които се прилагат специални правила

1. Без да се засяга член 34 от настоящата директива, Република Австрия и Федерална република Германия, при условията, посочени в разрешението, или съгласно други подходящи мерки, гарантират, че всеки субект, осъществяващ дейност в секторите, посочени в Решение 2002/205/ЕО на Комисията⁽¹⁾ и Решение 2004/73/ЕО на Комисията⁽²⁾:

⁽¹⁾ Решение 2002/205/ЕО на Комисията от 4 март 2002 г. по искане на Австрия за прилагане на специален режим, предвиден в член 3 от Директива 93/38/ЕО (ОВ L 68, 12.3.2002 г., стр. 31).

⁽²⁾ Решение 2004/73/ЕО на Комисията от 15 януари 2004 г. по искане на Германия за прилагане на специален режим, предвиден в член 3 от Директива 93/38/ЕО (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 57).

- а) съблюдава принципите на недискриминация и конкуренция при възлагане на поръчки за доставки, строителство и услуги, по-специално по отношение на информацията, която субектът предоставя на икономическите оператори относно намеренията си за възлагане на поръчки;

- б) представя на Комисията, при условията, определени в Решение 93/327/ЕО на Комисията⁽³⁾, информация, свързана с поръчките, които възлага.

2. Без да се засяга член 34, Обединеното кралство, при условията, посочени в разрешението, или съгласно други подходящи мерки, гарантира, че всеки субект, осъществяващ дейност в секторите, посочени в Решение 97/367/ЕО, прилага параграф 1, букви а) и б) от настоящия член по отношение на поръчките, възложени за упражняване на тази дейност в Северна Ирландия.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за поръчки, възложени с цел проучване за нефт или газ.

Подраздел 5

Дейности, пряко изложени на конкуренция, и свързани с тях процедурни разпоредби

Член 34

Дейности, пряко изложени на конкуренция

1. По отношение на поръчките, предназначени да създадат условия за осъществяването на дейност, посочена в членове 8 — 14, не се прилага настоящата директива, ако държавата членка или възложителите, след като представят искането по член 35, могат да докажат, че в държавата членка, в която тя се осъществява, дейността е изложена пряко на конкуренцията на пазари, достъпът до които не е ограничен; настоящата директива не се прилага и по отношение на конкурси за проект, организирани с цел осъществяването на подобна дейност. Съответната дейност може да бъде част от по-голям сектор или да се осъществява само в определени части на съответната държава членка. Оценката на конкуренцията, посочена в първо изречение от настоящия параграф, която се извършва за целите на настоящата директива с оглед на информацията, с която разполага Комисията, не засяга прилагането на правото в областта на конкуренцията. Тази оценка се извършва, като се отчита пазарът на въпросните дейности и съответният географски пазар по смисъла на параграф 2.

⁽³⁾ Решение 93/327/ЕО на Комисията от 13 май 1993 г. за определяне на условията, при които възложителите на обществени поръчки, разработващи географски зони с цел търсене или добиване на петрол, газ, въглища или други твърди горива, трябва да представят на Комисията информация за сключените договори (ОВ L 129, 27.5.1993 г., стр. 25).

2. За целите на параграф 1 от настоящия член въпросът дали дадена дейност е пряко изложена на конкуренция се решава въз основа на критерии, които съответстват на свързаните с конкуренцията разпоредби на ДФЕС. Тези критерии могат да включват характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на алтернативни стоки или услуги, за които се приема, че могат да бъдат заместители от гледна точка на търсенето или на предлагането, цените и същинското или потенциалното наличие на повече от един доставчик на въпросните продукти или услуги.

Съответният географски пазар, въз основа на който се оценява излагането на конкуренция, включва района, в който съответните предприятия участват в търсенето и предлагането на стоки или услуги, в който условията на конкуренция са достатъчно еднородни и който може да се разграничи от съседните райони, защото в частност условията на конкуренцията са съществено по-различни в тези райони. В оценката се отчитат по-специално естеството и характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на пречки за навлизане на пазара или на потребителски предпочитания, на съществени разлики в пазарните дялове на предприятията между съответния район и съседните райони или на съществени разлики в цените.

3. За целите на параграф 1 от настоящия член се счита, че достъпът до пазара не е ограничен, ако държавата членка е изпълнила и приложила законодателните актове на Съюза, изброени в приложение III.

Ако въз основа на първа алинея не може да се счита, че достъпът до даден пазар е свободен, то тогава трябва да се докаже, че достъпът до въпросния пазар е свободен съгласно правната уредба и на практика.

Член 35

Процедура за установяване на приложимостта на член 34

1. Когато държава членка или възложител, когато това е предвидено в законодателството на съответната държава членка, считат въз основа на критериите, предвидени в член 34, параграфи 2 и 3, че дадена дейност е пряко изложена на конкуренцията на пазари, достъпът до които не е ограничен, те могат да подадат до Комисията искане да установи, че настоящата директива не се прилага за възлагане на поръчки или организиране на конкурси за изпълнението на тази дейност, като, когато е целесъобразно, искането е придружено от становище, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност. Подобни искания могат да засягат дейности, които са част от по-голям сектор или които се осъществяват само в определени части на съответната държава членка.

В искането съответната държава членка или възложител уведомяват Комисията за всички факти от значение, и по-специално за всеки закон, подзаконов акт, административна разпоредба или споразумение, имащи отношение към изпълнението на условията по член 34, параграф 1.

2. Комисията незабавно уведомява съответната държава членка, освен когато искането на възложителя е придружено от обосновано и подкрепено с доказателства становище, прието от независим национален орган, компетентен по отношение на съответната дейност, в което са анализирани задълбочено условията за евентуалната приложимост на член 34, параграф 1 за въпросната дейност съгласно параграфи 2 и 3 от посочения член. В тези случаи съответната държава членка уведомява Комисията за всички факти от значение, и по-специално за всеки закон, подзаконов акт, административна разпоредба или споразумение, имащи отношение към изпълнението на условията по член 34, параграф 1.

3. При искане, подадено в съответствие с параграф 1 от настоящия член, Комисията може чрез актове за изпълнение, приети в сроковете, определени в приложение IV, да установи дали някоя дейност по членове 8 — 14 е изложена пряко на конкуренция въз основа на критериите, посочени в член 34. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105, параграф 2.

Настоящата директива престава да се прилага по отношение на поръчки, предназначени да създадат условия за осъществяването на съответната дейност, и конкурси за проект, организирани за осъществяването на такава дейност, във всеки от следните случаи:

а) Комисията е приела акт за изпълнение, с който се установява приложимостта на член 34, параграф 1, в рамките на срока, определен в приложение IV;

б) не е приела акта за изпълнение в рамките на срока, определен в приложение IV.

4. След като представят искане, държавата членка или възложителят могат със съгласието на Комисията да го изменят съществено, по-специално по отношение на съответните дейности или географски райони. В такъв случай се прилага нов срок за приемане на акта за изпълнение, който се изчислява в съответствие с параграф 1 от приложение IV, освен ако не бъде договорен по-кратък срок между Комисията и държавата членка или възложителя, подал искането.

5. Когато процедура по параграфи 1, 2 и 4 вече е започнала по отношение на някоя дейност в определена държава членка, последващите искания във връзка със същата дейност в същата държава членка, подадени преди изтичането на срока, предвиден за първото искане, не се считат за нови процедури и се разглеждат във връзка с първото искане.

6. Комисията приема акт за изпълнение, с който установява подробни правила за прилагане на параграфи 1 — 5. Този акт за изпълнение трябва да съдържа най-малко правила за:

- а) публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* с информационна цел на датата, на която започва да тече и изтича срокът, посочен в параграф 1 от приложение IV, включително удължаванията или прекъсванията на срока, както е предвидено в посоченото приложение;
- б) оповестяването на евентуалната приложимост на член 34, параграф 1 в съответствие с параграф 3, втора алинея, буква б) от настоящия член;
- в) разпоредби за прилагане относно формата, съдържанието и други подробности за исканията по параграф 1 от настоящия член.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105, параграф 2.

ГЛАВА IV

Общи принципи

Член 36

Принципи на поръчките

1. Възложителите третират икономическите оператори при условията на равнопоставеност и без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин.

Поръчките не трябва да се подготвят с цел изключването им от обхвата на настоящата директива или изкуствено ограничаване на конкуренцията. Приема се, че има изкуствено ограничаване на конкуренцията, когато поръчката е подготвена с цел да се даде неоправдано предимство на определени икономически оператори или те да се поставят в неизгодно положение.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при изпълнението на договорите за поръчки икономическите оператори спазват приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение XIV.

Член 37

Икономически оператори

1. Икономически оператори, които съгласно правото на държавата членка, в която са установени, имат право да

предоставят съответните услуги, не могат да бъдат отхвърлени единствено на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се възлага поръчката, от тях се изисква да бъдат физически или юридически лица.

Въпреки това, при поръчките за услуги и строителство, както и при поръчките за доставки, включващи и услуги или дейности по проучване на терена и инсталиране, към юридическите лица може да бъде предявено изискване да посочат в офертата или заявлението си за участие имената и съответната професионална квалификация на служителите, които отговарят за изпълнението на съответната поръчка.

2. Групите от икономически оператори, включително временните сдружения, могат да участват в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Възложителите не могат да изискват от тях да възприемат определена правна форма, за да представят оферта или заявление за участие.

Когато е необходимо, възложителите могат да пояснят в документацията за поръчката по какъв начин групи от икономически оператори трябва да изпълняват критериите и изискванията за квалификация и качествен подбор по членове 77 — 81, при условие че това е обосновано по обективни причини и е пропорционално. Държавите членки могат да установят стандартни условия за начина, по който се изпълняват тези изисквания от групи от икономически оператори.

Условията за изпълнение на поръчка от такива групи от икономически оператори, които се различават от условията за индивидуалните участници, също трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

3. Независимо от параграф 2, възложителите могат да поискат от групите от икономически оператори да възприемат определена правна форма, след като поръчката им бъде възложена, доколкото такава промяна е необходима за задоволителното изпълнение на поръчката.

Член 38

Запазени поръчки

1. Държавите членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на поръчка за защитени предприятия или икономически оператори, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение, или да предвидят такива поръчки да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, при условие че най-малко 30 % от служителите на тези предприятия, икономически оператори или програми са работници с увреждания или в неравностойно положение.

2. В поканата за участие в състезателната процедура трябва да се съдържа позоваване на настоящия член.

на файлове, които не са общодостъпни или не са поддържани от общодостъпни приложения;

Член 39

Поверителност

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното право, на което е подчинен възложителят, по-специално законодателството относно достъпа до информация, и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените поръчки и с информацията за кандидати и оференти по членове 70 и 75, възложителят не може да разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са определили като поверителна, включително, но не само, технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.

б) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на офертите, използват формати на файлове, които не могат да бъдат обработвани от други свободно достъпни или общодостъпни приложения или които са включени в лицензионна схема за защита на авторски права и не могат да се предоставят за изтегляне или използване от разстояние от страна на възложителя;

в) използването на електронни средства за комуникация би изисквало специално офис оборудване, с което по принцип възложителите не разполагат;

2. Възложителите могат да наложат на икономическите оператори изисквания, имащи за цел защитата на поверителния характер на информацията, която възложителите предоставят в хода на процедурата за възлагане на поръчка, включително информацията, предоставена във връзка с използването на квалификационна система, независимо дали това е било предмет на обявление за съществуването на квалификационна система, използвано като покана за участие в състезателна процедура.

г) в документацията за поръчката се изисква представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат предадени с електронни средства.

По отношение на съобщения, за които не се използват електронни средства за комуникация съгласно втора алинея, се използва пощенска или друга подходяща куриерска услуга или комбинация от пощенска или друга подходяща куриерска услуга и електронни средства.

Член 40

Правила за предаване на информация

1. Държавите членки гарантират, че всички съобщения и всеки обмен на информация по настоящата директива, и по-специално при електронното подаване, се предават и извършват с електронни средства за комуникация съгласно изискванията на настоящия член. Инструментите и устройствата, които трябва да бъдат използвани за осъществяване на комуникацията по електронен път, както и техните технически характеристики, трябва да са недискриминационни, широкодостъпни и оперативно съвместими с продуктите на ИКТ за широка употреба и да не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчка.

Независимо от първа алинея от настоящия параграф, възложителите не са задължени да изискват в процеса на подаването на офертите да се използват електронни средства за комуникация, когато използването на средства за комуникация, различни от електронните, е необходимо заради пробив в сигурността на електронните средства за комуникация, или с цел защита на особено чувствителна информация, която изисква равнище на защита, което е толкова високо, че не може да се осигури в достатъчна степен с използването на електронни инструменти и устройства, които са общодостъпни за икономическите оператори или които те могат да си набавят чрез други средства за достъп по смисъла на параграф 5.

Независимо от първа алинея възложителите не са задължени да изискват използването на електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документите в следните случаи:

а) поради специализирания характер на обществената поръчка използването на електронни средства за комуникация би изисквало специфични инструменти, устройства или формати

Възложителите, които в съответствие с втора алинея от настоящия параграф изискват в процеса на подаване да се използват средства за комуникация, различни от електронните, са длъжни да посочат причините за това изискване в индивидуалния доклад по член 100. Когато е приложимо, възложителите посочват в индивидуалния доклад причините, поради които използването на средства за комуникация, различни от електронните, е било считено за необходимо при прилагането на четвърта алинея от настоящия параграф.

2. Независимо от параграф 1, устната комуникация може да бъде използвана за съобщения, които не съставляват съществени елементи от процедурата за възлагане на поръчка, при условие че съдържанието на устната комуникация е документирано в достатъчна степен. За тази цел съществени елементи на процедурата за възлагане на поръчка включват документацията за поръчката, заявленията за участие, потвържденията за интерес и офертите. По-специално, устната комуникация с оферентите, която би могла да окаже значително влияние върху съдържанието и оценката на офертите, трябва да се документира в достатъчна степен и с подходящи средства като писмени или аудиозаписи или обобщения на основните елементи на комуникацията.

3. При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информацията, възложителите гарантират защитата на целостта на данните и поверителността на офертите и заявленията за участие. Те разглеждат съдържанието на офертите и заявленията за участие само след изтичане на срока за тяхното подаване.

4. За обществените поръчки за строителство и конкурсите за проект държавите членки могат да изискват използването на специални електронни средства, например инструменти за електронно моделиране на информация за строителни работи или подобни. В такива случаи възложителите осигуряват други средства за достъп съгласно предвиденото в параграф 5, докато тези инструменти не станат общодостъпни по смисъла на второ изречение от параграф 1, първа алинея.

5. Възложителите могат, когато е необходимо, да изискват използването на инструменти, които не са общодостъпни, при условие че предложат други средства за достъп.

Счита се, че възложителите предлагат подходящи други средства за достъп във всяка от следните ситуации, когато те:

а) предлагат неограничен и пълен пряк безплатен достъп с електронни средства до тези инструменти и устройства от датата на публикуване на обявлението в съответствие с приложение IX или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес се посочва интернет адресът, на който са достъпни тези инструменти и устройства;

б) осигуряват на оферентите, които нямат достъп до съответните инструменти и устройства или нямат възможност да ги получат в рамките на съответните срокове по независещи от оферентите причини, достъп до процедурата за възлагане на поръчка чрез генериране на кодове за еднократен достъп, достъпни безплатно онлайн; или

в) поддържат друг път за електронно подаване на оферти.

6. В допълнение към изискванията, посочени в приложение V, следните правила се прилагат за инструментите и устройствата за електронно предаване и получаване на оферти, както и за електронно получаване на заявления за участие:

а) заинтересованите страни разполагат с информацията относно спецификациите, необходима за електронно подаване на оферти и заявления за участие, включително чрез криптиране и предоставяне на услуга за удостоверяване на време;

б) държавите членки или възложителите, които действат съобразно установена от съответната държава членка обща рамка, посочват необходимото ниво на защита за електронните средства за комуникация на различните етапи от конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка; нивото трябва да е пропорционално на съпътстващите рискове;

в) когато държавите членки или възложителите, които действат съобразно установена от съответната държава членка обща рамка, преценят след извършване на оценка в съответствие с буква б) от настоящия параграф, че нивото на рисковете налага използването на усъвършенствани електронни подписи, съгласно определението от Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, възложителите приемат усъвършенствани електронни подписи, предоставени като квалифицирано удостоверение, като вземат предвид дали удостоверенията са осигурени от доставчик на удостоверителни услуги, който е включен в доверителните списъци, предвидени с Решение 2009/767/ЕО на Комисията⁽²⁾, и които са създадени със или без устройство за защитено създаване на подписи, при спазване на следните условия:

⁽¹⁾ Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи (ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12).

⁽²⁾ Решение 2009/767/ЕО на Комисията от 16 октомври 2009 г. за определяне на мерки, улесняващи прилагането на процедури с помощта на електронни средства чрез единични звена за контакт в съответствие с Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36).

i) възложителите определят изисквания формат за усъвършенстван електронен подпис въз основа на форматите, установени с Решение 2011/130/ЕС на Комисията ⁽¹⁾, и въвеждат необходимите мерки за техническото обработване на тези формати; когато се използва различен формат за електронен подпис, електронният подпис или електронният документ съдържа информация относно съществуващите възможности за валидиране, за които отговаря държавата членка. Възможностите за валидиране позволяват на възложителя да валидира получения електронен подпис като усъвършенстван електронен подпис, за който има квалифицирано удостоверение, онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден. Държавите членки предоставят информацията относно доставчика на услугите за валидиране на Комисията, която осигурява в интернет публичен достъп до представената от държавите членки информация;

ii) когато офертата е подписана с помощта на квалифицирано удостоверение, което е включено в доверителен списък, възложителите не може да прилагат допълнителни изисквания, които могат да затруднят използването на тези подписи от оферентите.

По отношение на документите, използвани в рамките на процедура за възлагане на поръчка, които са подписани от компетентен орган на държава членка или от друг автор, компетентният орган или другият автор на документите, може да определи изисквания формат на усъвършенстван електронен подпис в съответствие с изискванията на член 1, параграф 2 от Решение 2011/130/ЕС. Те въвеждат необходимите мерки, за да може технически да обработват този формат, като включват нужната информация с оглед на обработването на подписа в съответния документ. Тези документи трябва да съдържат в електронния подпис или в електронния документ информация за съществуващите възможности за валидиране, които позволяват получения електронен подпис да бъде валидиран онлайн, безплатно и по начин, който е разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за изменение на техническите данни и характеристиките, посочени в приложение V, с цел отчитане на развитието на технологиите.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за изменение на списъка в параграф 1, втора алинея, букви а) — г) от настоящия член, когато развитието на технологиите направи неподходяща продължителната употреба на изключения при използването на електронни средства за комуникация или, по изключение, когато

трябва да се предвидят нови изключения поради развитието на технологиите.

За да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати и стандартите за процеси и съобщения, особено в трансграничен контекст, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за въвеждане на задължителното използване на такива специфични технически стандарти, по-специално във връзка с използването на възможността за електронно подаване, на електронни каталози и на средства за електронна удостоверяване на самоличността само когато техническите стандарти са напълно изпитани и ползата от тях е доказана в практиката. Преди да направи задължително използването на даден технически стандарт, Комисията внимателно проучва и свързаните с това разходи, по-специално по отношение на адаптирането към съществуващите решения за електронно възлагане на поръчки, включително инфраструктура, процеси или софтуер.

Член 41

Номенклатури

1. Всички препратки към номенклатури в контекста на обществените поръчки трябва да се основават на „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за адаптиране на кодовете по CPV, посочени в настоящата директива, когато се налага в настоящата директива да се отразят промени в номенклатурата по CPV и тези промени не водят до изменение на в обхвата на настоящата директива.

Член 42

Конфликти на интереси

Държавите членки гарантират, че възлагащите органи вземат необходимите мерки за ефективно предотвратяване, разкриване и отстраняване на конфликтите на интереси, които възникват при провеждането на процедури за възлагане на поръчка, така че да се избегне нарушаването на конкуренцията и да се осигури равнопоставеност на всички икономически оператори.

Понятието „конфликт на интереси“ включва най-малкото всяко положение, при което служители на възлагащия орган или на доставчик на услуги за възлагане на поръчки, действащ от името на възлагащия орган, които участват в провеждането на процедурата за възлагане на поръчка или могат да повлияят на резултата от нея, имат пряк или косвен финансов, икономически или друг личен интерес, за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с процедурата за възлагане на поръчка.

⁽¹⁾ Решение 2011/130/ЕС на Комисията от 25 февруари 2011 година за установяване на минимални изисквания за трансграничната обработка на документи, подписани електронно от компетентните органи съгласно Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 53, 26.2.2011, стр. 66)

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ЗА ПОРЪЧКИТЕ

ГЛАВА I

Процедури

Член 43

Условия, свързани със СДП и други международни споразумения

Доколкото попадат в обхвата на приложения 3, 4 и 5 и Общите забележки към приложение I на Европейския съюз към СДП, както и на другите обвързващи Съюза международни споразумения, възложителите по смисъла на член 4, параграф 1, буква а) третираят строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на подписаните тези споразумения страни по не по-малко благоприятен начин от този, по който третират строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на Съюза.

Член 44

Избор на процедури

1. При възлагане на поръчки за доставки, строителство или услуги възложителите прилагат процедурите, адаптирани в съответствие с настоящата директива, при условие че бъде публикувана покана за участие в състезателна процедура в съответствие с настоящата директива, без да се засяга член 47.

2. Държавите членки осигуряват на възложителите възможност да прилагат открити или ограничени процедури или процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура съгласно предвиденото в настоящата директива.

3. Държавите членки осигуряват на възложителите възможност да прилагат състезателни диалози и партньорства за иновации съгласно предвиденото в настоящата директива.

4. Поканата за участие в състезателна процедура може да бъде отправена посредством:

- а) периодично индикативно обявление по член 67, когато поръчката се възлага с ограничена процедура или процедура на договаряне;
- б) обявление за съществуването на квалификационна система по член 68, когато поръчката се възлага с ограничена процедура или процедура на договаряне или със състезателен диалог или партньорство за иновации;
- в) обявление за поръчка по член 69.

В случая по буква а) от настоящия параграф икономическите оператори, изразили интерес след публикуването на периодичното индикативно обявление, впоследствие се канят да

потвърдят своя интерес писмено посредством „покана за потвърждаване на интерес“ в съответствие с член 74.

5. В специалните случаи и обстоятелства, изрично посочени в член 50, държавите членки могат да осигурят на възложителите възможност да прилагат процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура. Държавите членки не допускат тази процедура да бъде прилагана в никакви други случаи, освен посочените в член 50.

Член 45

Открита процедура

1. При откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура

Минималният срок за получаване на офертите е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Заедно с офертата се изпраща поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

2. Когато възложителите са публикували периодично индикативно обявление, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член може да се съкрати на 15 дни, ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) периодичното индикативно обявление включва, освен информацията, изисквана съгласно част А, раздел I от приложение VI, и цялата информация, изисквана съгласно част А, раздел II от приложение VI, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на периодичното индикативно обявление;
- б) периодичното индикативно обявление е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

3. Когато неотложни обстоятелства, надлежно обосновани от възложителя, направят невъзможно прилагането на срока по параграф 1, втора алинея, той може да определи срок, който е не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката.

4. Възложителят може да съкрати с пет дни срока за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член, когато допуска подаване на офертите с електронни средства в съответствие с член 40, параграф 4, първа алинея и член 40, параграфи 5 и 6.

Член 46**Ограничена процедура**

1. При ограничените процедури всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или на поканата за потвърждаване на интерес и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни.

2. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след негова оценка на представената информация, могат да подадат оферта. Възложителите могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2.

Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по взаимно споразумение между възложителя и избраните кандидати, при условие че всички избрани кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

При липса на споразумение относно срока за получаване на офертите, този срок е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 47**Процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура**

1. При процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на такава покана, като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура — датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни.

2. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на предоставената информация, могат да участват в договарянето. Възложителите могат да ограничат броя на

подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2.

Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по взаимно споразумение между възложителя и избраните кандидати, при условие че всички те разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

При липса на споразумение относно срока за получаване на офертите, този срок е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 48**Състезателен диалог**

1. При състезателния диалог всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура съгласно член 44, параграф 4, букви б) и в), като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура — датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни.

Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на представената информация, могат да участват в диалога. Възложителите могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2. Поръчката се възлага единствено въз основа на критерия за възлагане на офертата, характеризираща се с най-доброто съотношение качество/цена в съответствие с член 82, параграф 2.

2. Възложителите посочват и определят своите потребности и изисквания в поканата за участие в състезателната процедура и/или в описателен документ. Едновременно с това и в същите документи те посочват и определят избраните критерии за възлагане и определят индикативен график.

3. Възложителите започват диалог с участниците, избрани съгласно съответните разпоредби на членове 76 — 81, целта на който е да се установят и определят най-подходящите средства за удовлетворяване на потребностите на възложителите. По време на диалога последните могат да обсъждат всички аспекти на поръчката с избраните участници.

По време на диалога възложителите гарантират равнопоставеност на всички участници. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

В съответствие с член 39 възложителите не разкриват на другите участници предложените решения или друга поверителна информация, предоставена по време на диалога от участващ кандидат или оферент, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

4. Състезателните диалози могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане на етапа на диалога, като се прилагат критериите за възлагане, установени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ. Възложителят посочва дали ще използва тази възможност в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ.

5. Възложителят продължава диалога, докато набележи решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности.

6. След като обявят диалога за приключен и уведомят за това оставащите участници, възложителите ги канят да представят окончателните си оферти въз основа на представеното(ите) и конкретизирано(и) по време на диалога решение(я). Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнението на проекта.

Офертите могат да бъдат разяснявани, уточнявани и подобрявани по искане на възложителя. Подобни разяснения, уточнения, подобрения и допълнителна информация обаче не могат да променят основните характеристики на офертата или на поръчката, включително потребностите и изискванията, посочени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ, когато тези промени в елементите, потребностите и изискванията има вероятност да доведат до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

7. Възложителите оценяват получените оферти въз основа на критериите за възлагане, изложени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ.

По искане на възложителя може да се проведе договаряне с оферента, определен като подал офертата, характеризираща се с най-доброто съотношение качество/цена в съответствие с член 82, параграф 2, за да се потвърдят финансовите ангажменти или други условия, съдържащи се в офертата, като се уточнят окончателно условията на поръчката, при условие че това не

води до изменение по същество на основни параметри на офертата или на поръчката, включително потребностите и изискванията, посочени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ, и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

8. Възложителите могат да предвидят награди или плащания за участниците в диалога.

Член 49

Партньорство за иновации

1. При партньорствата за иновации всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура съгласно член 44, параграф 4, букви б) и в), като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

В документацията за поръчката възложителят посочва потребността от новаторски продукт, услуга или строителство, която не може да бъде удовлетворена чрез закупуване на вече налични на пазара продукти, услуги или строителство. Той посочва кои елементи от описанието представляват минималните изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Представената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат икономическите оператори да определят характера и обхвата на търсеното решение и да решат дали да подадат заявление за участие в процедурата.

Възложителите могат да решат да установят партньорство за иновации с един или с няколко партньора, които да извършват отделна научноизследователска и развойна дейност.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на представената информация, могат да участват в процедурата. Възложителите могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2. Поръчките се възлагат единствено въз основа на критерия за възлагане на офертата, характеризираща се с най-доброто съотношение качество/цена в съответствие с член 82, параграф 2.

2. Партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и максималните разходи, договорени между възложителите и участниците.

Партньорството за иновации се структурира на последователни етапи съобразно последователността на стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, което може да включва производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството. Партньорството за иновации определя междинни цели, които партньорите трябва да постигнат, и предвижда заплащане на възнаграждението на подходящи вноски.

Въз основа на тези цели възложителят може след всеки етап да реши да приключи партньорството за иновации или, при партньорство за иновации с няколко партньора, да намали броя на партньорите чрез прекратяване на отделни договори, ако възложителят е посочил тази възможност и условията за това в документацията за поръчката.

3. Освен ако не е предвидено друго в настоящия член, възложителите договарят с оферентите първоначалните и всички последващи оферти, подадени от тях, с изключение на окончателните оферти, за да подобрят тяхното съдържание.

Минималните изисквания и критериите за възлагане не подлежат на договаряне.

4. По време на преговорите възложителите гарантират равнопоставеност на всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Те информират писмено всички оференти, чиито оферти не са отхвърлени съгласно параграф 5, за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за поръчката, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възложителите предоставят на оферентите достатъчно време, за да променят и представят отново, в зависимост от случая, изменените оферти.

В съответствие с член 39 възложителите не разкриват на другите участници поверителна информация, предоставена от кандидат или оферент, участващ в договарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

5. Процедурите за партньорство за иновации могат да се провеждат на последователни етапи с цел да се намали броят на офертите, които се договарят, чрез прилагане на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията за поръчката. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или документацията за поръчката възложителят посочва дали ще използва тази възможност.

6. При подбора на кандидатите възложителите прилагат поспециално критериите по отношение на капацитета на кандидатите в областта на научноизследователската и развойната

дейност и разработването и внедряването на новаторски решения.

Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на поисканата информация, могат да представят проекти за изследвания и иновации, чиято цел е удовлетворяване на потребностите, установени от възложителя, които не могат да се удовлетворят от съществуващите решения.

В документацията за поръчката възложителят определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост. При партньорство за иновации с няколко партньора възложителят не разкрива, в съответствие с член 39, на другите партньори предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без съгласието на този партньор. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

7. Възложителят гарантира, че структурата на партньорството и по-специално продължителността и стойността на различните етапи отразяват степента на новаторство в предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторско решение, което все още не се предлага на пазара. Очакваната стойност на закупуваните доставки, услуги или строителство не трябва да е несъразмерна спрямо инвестицията, необходима за тяхното разработване.

Член 50

Използване на процедурата на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура

Възложителите могат да използват процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура в следните случаи:

- a) когато в отговор на предварителна покана за участие в състезателна процедура не са подадени оферти или не са подадени подходящи оферти, не са подадени заявления за участие или не са подадени подходящи заявления за участие, при условие че първоначално обявените условия на поръчката не са съществено изменени;

Счита се, че дадена оферта е неподходяща, когато не съответства на поръчката, защото очевидно не може без съществени промени да отговори на посочените в документацията на поръчката потребности и изисквания на възложителя. Счита се, че дадено заявление за участие е неподходящо, когато икономическият оператор трябва или може да бъде изключен в съответствие с член 78, параграф 1 или член 80, параграф 1 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 78 или член 80;

б) когато поръчката има за цел само научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност и няма за цел гарантирането на печалба или възстановяването на разходи за научноизследователска и развойна дейност и доколкото възлагането на такава поръчка не засяга състезателния характер на възлагането на последващи поръчки, които са насочени конкретно към постигането на тези цели;

в) когато строителството, доставките или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор поради някоя от следните причини:

i) целта на поръчката е да се създаде или придобие уникално произведение на изкуството или творческо изпълнение;

ii) отсъствие на конкуренция по технически причини;

iii) закрила на изключителни права, включително на права върху интелектуалната собственост.

Изключенията по подточки ii) и iii) се прилагат само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката;

г) доколкото това е абсолютно необходимо, когато поради изключителни неотложни обстоятелства, предизвикани от предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя, не могат да бъдат спазени сроковете за откритите процедури, ограничените процедури и процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на крайна неотложност, в никакъв случай не трябва да се дължат на възложителя;

д) при поръчки за доставки, когато са необходими допълнителни доставки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна на доставки или инсталации или за допълване на съществуващите доставки или инсталации, когато смяната на доставчика би принудила възложителя да придобие доставки с различни технически характеристики, което би довело до несъвместимост или несъразмерни технически затруднения при експлоатацията и поддръжката;

е) при ново строителство или услуги, които се състоят в повторение на подобно строителство или услуги, възложени от същите възложители на получилия първоначалната поръчка, при условие че това строителство или услуги съответстват на основния проект, в изпълнение на който е възложена първоначалната поръчка съгласно процедура по член 44, параграф 1;

В основния проект се посочва размерът на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат. Веднага щом започне тръжната процедура за първоначалния проект се обявява възможността за прилагане на тази процедура, като общата прогнозна стойност на допълнителното строителство или услуги се взема предвид от възложителите, когато прилагат членове 15 и 16;

ж) при доставки, които се котира и закупуват на стокова борса;

з) при изгодни покупки, при наличие на възможност, която е налице за много кратко време, да се получат доставки при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени;

и) при закупуване на доставки или услуги при особено изгодни условия или от доставчик, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от синдици или ликвидатори при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или друга сходна процедура съгласно националните законови или подзаконови разпоредби;

й) когато въпросната поръчка за услуги се предхожда от конкурс за проект, организиран в съответствие с настоящата директива, и ще се възложи съгласно предвидените в конкурса за проект правила на победителя или на един от победителите в него; във втория случай всички победители трябва да бъдат поканени да участват в договарянето.

ГЛАВА II

Техники и инструменти за електронни и комбинирани поръчки

Член 51

Рамкови споразумения

1. Възложителите могат да сключват рамкови споразумения, при условие че прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива.

„Рамково споразумение“ означава споразумение между един или повече възложители и един или повече икономически оператори, чиято цел е да се определят условията на поръчките, които ще се възложат през определен период, и по-специално условията, свързани с цените и — когато е целесъобразно — с предвидените количества.

Срокът на рамковото споразумение не може да надвишава осем години, освен в изключителни, надлежно обосновани случаи, по-специално предвид предмета на рамковото споразумение.

2. Поръчките, основаващи се на рамково споразумение се възлагат в съответствие с обективни правила и критерии, които могат да включват подновяване на състезателната процедура за онези икономически оператори, които са страни по сключеното рамково споразумение. Тези правила и критерии се посочват в документацията за поръчка за рамковото споразумение.

Посочените в първа алинея обективни правила и критерии трябва да гарантират равнопоставеност на икономическите оператори, които са страни по споразумението. Когато е предвидено подновяване на състезателната процедура, възложителите определят достатъчно дълъг срок, който да позволява представянето на офертите за всяка конкретна поръчка, а възложителите възлагат всяка поръчка на оферента, подал най-добрата оферта, въз основа на критериите за възлагане, предвидени в спецификациите на рамковото споразумение.

Възложителите нямат право да използват рамковите споразумения неправомерно или по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията.

Член 52

Динамични системи за покупки

1. Възложителите могат да използват динамична система за покупки при често осъществявани покупки, чиито характеристики във вида, в който се предлагат по принцип на пазара, отговарят на изискванията на възложителите. Динамичната система за покупки се осъществява като изцяло електронен процес и е открита за всеки икономически оператор, който отговаря на критериите за подбор, през целия срок на действие на системата за покупки. Тя може да бъде разделена на категории продукти, строителство или услуги, определени обективно въз основа на характеристиките на поръчката, която ще бъде изпълнена в съответната категория. Тези характеристики може да включват посочване на максимално допустимия размер на последващите конкретни поръчки или на конкретен географски район, в който ще се изпълняват последващите конкретни поръчки.

2. За да възложат поръчки чрез динамична система за покупки, възложителите спазват правилата на ограничената процедура. Всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор, се допускат до системата, като броят на кандидатите, които се допускат до системата, не се ограничава в съответствие с член 78, параграф 2. Когато възложителите са разделили системата на категории продукти, строителство или услуги съгласно параграф 1 от настоящия член, те посочват приложимите критерии за подбор за всяка категория.

Независимо от член 46 се прилагат следните срокове:

а) минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура – датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни. След като бъде изпратена поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамична система за покупки, не се предвиждат последващи срокове за получаване на заявления за участие;

б) минималният срок за получаване на офертите е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти. Прилага се член 46, параграф 2, втора и трета алинея.

3. Цялата комуникация в контекста на динамична система за покупки се осъществява само с електронни средства в съответствие с член 40, параграфи 1, 3, 5 и 6.

4. За целите на възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки възложителите:

а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, от която да е ясно, че става въпрос за динамична система за покупки;

б) посочват в документацията за поръчката най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за динамичната система за покупки, включително за това как функционира динамичната система за покупки, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;

в) посочват евентуалното разделяне на категории продукти, строителство или услуги и характеристиките, които ги определят;

г) предлагат неограничен и пълен пряк достъп до документацията за поръчката през целия срок на действие на системата в съответствие с член 73.

5. Възложителите предоставят на всеки икономически оператор, през целия срок на действие на динамичната система за покупки, възможността да заяви участие в системата при условията на параграф 2. Възложителите изготвят оценка на тези заявления съгласно критериите за подбор в срок от 10 работни дни след тяхното получаване. В отделни случаи, когато това е обосновано, този срок може да бъде удължен на 15 работни дни, по-специално при необходимост да се разгледат допълнителни документи или да се провери по друг начин дали са изпълнени критериите за подбор.

Независимо от първа алинея, докато няма изпратена покана за представяне на оферти за първата конкретна доставка в рамките на динамичната система за покупки, възложителите могат да удължават срока за оценяване, при условие че през удължения срок за оценка не се публикува покана за представяне на оферти. Възложителите посочват в документацията за поръчката продължителността на удължения срок, който имат намерение да приложат.

Възложителят уведомява възможно най-скоро заинтересования икономически оператор дали е бил допуснат до динамичната система за покупки.

6. Възложителите канят всички допуснати участници да подадат оферта за всяка конкретна поръчка по динамичната система за покупки, в съответствие с член 74. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории строителство, продукти или услуги, възложителите канят всички участници, допуснати до категорията, която съответства на конкретната поръчка, да подадат оферта.

Възложителите възлагат поръчката на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката за динамичната система за покупки, в поканата за потвърждаване на интерес, или — когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферта. Когато е целесъобразно, тези критерии могат да бъдат формулирани по-точно в поканата за представяне на оферти.

7. Възложителите, които в съответствие с член 80 прилагат основания за изключване и критерии за подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС, могат във всеки момент през срока на действие на динамичната система за покупки да поискат от допуснатите участници да представят нова актуализирана лична декларация по член 59, параграф 1 от посочената директива в срок от пет работни дни, считано от датата, на която е предадено искането.

Член 59, параграфи 2 — 4 от същата директива се прилага през целия срок на действие на динамичната система за покупки.

8. Възложителите посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:

а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата — образца, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;

б) когато действието на системата се прекратява — обявление за възложена поръчка съгласно член 70.

9. Преди и по време на срока на действие на динамичната система за покупки не може да се начисляват такси на икономическите оператори, които са заинтересовани от динамичната система за покупки или участват като страна в нея.

Член 53

Електронни търгове

1. Възложителите могат да използват електронни търгове, при които се представят нови, преразгледани в посока надолу цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

За тази цел възложителите структурират електронния търг като повтарящ се електронен процес, който започва след първоначална пълна оценка на офертите, която позволява те да бъдат класирани с помощта на автоматични методи за оценка.

Не се организират електронни търгове за поръчки за услуги или строителство, които имат за предмет интелектуални дейности — например проектиране на строителство — и които не могат да бъдат класирани посредством автоматични методи за оценка.

2. При открита или ограничена процедура или процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура възложителите могат да решат възлагането на поръчката да бъде предхождано от електронен търг, ако съдържанието на документацията за поръчката, и по-специално техническите спецификации, могат да бъдат установени точно.

При същите обстоятелства електронен търг може да бъде проведен при подновяване на състезателната процедура между страните по рамково споразумение съгласно член 51, параграф 2, както и при започване на състезателна процедура за поръчки, които ще бъдат възлагани в рамките на динамичната система за покупки по член 52.

3. Електронният търг се основава на един от следните елементи на офертите:

а) единствено на цените, когато поръчката се възлага единствено въз основа на цената;

б) на цените и/или на новите стойности на характеристиките на офертите, посочени в документацията за поръчката, когато поръчката се възлага по критерия за най-добро съотношение качество/цена или за оферта с най-ниски разходи, при използването на подход за разходна ефективност.

4. Възложителите, които решат да провеждат електронен търг, посочват този факт в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферти. Документацията за поръчката включва най-малко информацията, посочена в приложение VII.

5. Преди да пристъпят към електронния търг, възложителите правят пълна първоначална оценка на офертите съгласно критерия или критериите за възлагане на поръчка и съгласно определените за тях относителни тежести.

Дадена оферта се смята за допустима, когато е подадена от оферент, който не е изключен съгласно член 78, параграф 1 или член 80, параграф 1, който отговаря на критериите за подбор съгласно член 78 и член 80 и чиято оферта съответства на техническите спецификации, без да е нередовна или неприемлива, или неподходяща.

За нередовни се считат по-специално оферти, които не са в съответствие с документацията за поръчката, които са получени със закъснение, за които има данни за тайно споразумение или корупция или които възлагащият орган счита за необичайно ниски. За неприемливи се считат по-специално оферти, подадени от оференти, които не притежават необходимите квалификации, и оферти, чиято цена надхвърля бюджета на възлагащия орган, определен и документиран преди започването на процедурата за възлагане на поръчка.

Счита се, че дадена оферта е неподходяща, когато не съответства на поръчката, тъй като явно не може без съществени промени да отговори на посочените в документацията за поръчката потребности и изисквания на възложителя. Счита се, че дадено заявление за участие е неподходящо, когато съответният икономически оператор трябва или може да бъде изключен в съответствие с член 78, параграф 1 или 80, параграф 1 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 78 или член 80.

Всички оференти, подали допустими оферти, едновременно се канят чрез електронни средства да участват в електронния търг, като използват към посочената дата и час връзките в съответствие с указанията, дадени в поканата. Електронният търг може да се проведе на няколко последователни етапа. Той не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

6. Поканата се придружава от резултата от пълната оценка на съответната оферта, извършена в съответствие с относителната тежест, посочена в член 82, параграф 5, първа алинея.

Поканата съдържа и математическата формула, която ще се използва в електронния търг за целите на автоматичното ново класиране въз основа на представените нови цени и/или нови стойности. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, тази формула трябва да отразява относителната тежест на всички критерии, установени с цел да се определи икономически най-изгодната оферта, както е посочено в обявлението, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в друг документ от документацията за поръчката. За тази цел обаче всички интервали от стойности се намаляват предварително до определена стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предоставя отделна формула.

7. По време на всеки етап от даден електронен търг възложителите съобщават незабавно на всички оференти най-малко информацията, необходима, за да определят относителното си място в класирането във всеки момент. Възложителите могат да съобщават и друга информация за други подадени цени или стойности, при условие че това е посочено в спецификациите. Те също така могат във всеки един момент да обявят броя на участниците на текущия етап от търга. В никакъв случай обаче възложителите не могат да разкриват самоличността на оферентите, на който и да е етап от електронния търг.

8. Възложителите приключват електронния търг по един или повече от следните начини:

- а) на посочените предварително дата и час;
- б) когато не получават повече нови цени или нови стойности, отговарящи на изискванията за минимални разлики, при условие че предварително са посочили колко време може да изтече между получаването на последната оферта и приключването на електронния търг; или
- в) когато е приключило изпълнението на предварително посочения брой етапи на търга.

Когато възложителите възнамеряват да приключат електронния търг в съответствие с първа алинея, буква в), евентуално при спазване на реда, определен в буква б) от нея, в поканата за участие в търга се посочва времевият график за всеки негов етап.

9. След приключването на електронния търг възложителите възлагат поръчката по реда на член 82 въз основа на резултатите от електронния търг.

Член 54

Електронни каталози

1. Когато се изисква използване на електронни средства за комуникация, възложителите могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог.

Държавите членки могат да предвидят, че използването на електронни каталози е задължително във връзка с определени видове поръчки.

Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

2. Електронните каталози се изготвят от кандидатите или оферентите с цел участие в определена процедура за възлагане на поръчка в съответствие с установените от възложителя технически спецификации и формат.

Освен това електронните каталози трябва да отговарят на изискванията за електронните инструменти за комуникация, както и на всички допълнителни изисквания, установени от възложителя, в съответствие с член 40.

3. Когато представянето на оферти под формата на електронни каталози е допустимо или задължително, възложителите:

а) посочват това в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или — когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето;

б) посочват в документацията за поръчката цялата необходима информация съгласно член 40, параграф 6 относно формата, използваното електронно оборудване и организацията и спецификациите на техническото свързване за каталога.

4. Когато е сключено рамково споразумение с повече от един икономически оператор след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възложителите могат да предвидят възможност за подновяване на състезателната процедура за конкретни поръчки въз основа на актуализираните каталози. В този случай възложителите използват един от следните методи:

а) канят оферентите да изпратят отново своите електронни каталози, съобразени с изискванията на конкретната поръчка; или

б) уведомяват оферентите, че възнамеряват да съберат от вече подадените електронни каталози необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на конкретната поръчка, при условие че използването на този метод е обявено в документацията за поръчката относно рамковото споразумение.

5. Когато възложителите подновяват състезателната процедура за конкретни поръчки в съответствие с параграф 4, буква б), те уведомяват оферентите за датата и часа, когато възнамеряват да съберат необходимата информация за съставяне на оферти, съобразени с изискванията на конкретната поръчка, и предоставят на оферентите възможността да откажат такова събиране на информация.

Възложителите осигуряват достатъчен срок между уведомяването и действителното събиране на информация.

Преди да възложат поръчката, възложителите предоставят събраната информация на съответния оферент, за да му дадат възможност да я оспори или да потвърди отсъствието на съществени грешки в така съставената оферта.

6. Възложителите могат да възлагат поръчки по динамична система за покупки, като поискат офертите за конкретната поръчка да бъдат представени под формата на електронен каталог.

Възложителите могат също така да възлагат поръчки в рамките на динамична система за покупки съгласно параграф 4, буква б) и параграф 5, при условие че заявлението за участие в динамичната система за покупки е придружено от електронен каталог, съответстващ на установените от възложителя технически спецификации и формат. Този каталог се допълва от кандидатите впоследствие, когато бъдат уведомени за намерението на възложителя да състави оферти чрез процедурата по параграф 4, буква б).

Член 55

Централизираните дейности по закупуване и централни органи за покупки

1. Държавите членки могат да осигурят на възложителите възможност да придобиват строителство, доставки и/или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, точка 10, буква а).

Държавите членки могат да осигурят на възложителите и възможност да придобиват строителство, доставки и/или услуги посредством поръчки, възложени от централен орган за покупки, при използване на динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки, или при използване на рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, точка 10, буква б). Когато други възложители могат да използват динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки, това се посочва в поканата за участие в състезателната процедура, с която се създава динамичната система за покупки.

Във връзка с първа и втора алинея държавите членки могат да предвидят определени поръчки да се извършват чрез централни органи за покупки или чрез един или повече конкретни централни органи за покупки.

2. Възложителите изпълняват своите задължения по настоящата директива, когато придобиват доставки или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, точка 10, буква а).

Освен това възложителите изпълняват своите задължения по настоящата директива, когато придобиват строителство, доставки или услуги посредством поръчки, възложени от централен орган за покупки, при използване на динамични системи за покупки, които се управляват от централен орган за покупки, или при използване на рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, параграф 10, буква б).

Съответните възложители обаче отговарят за спазването на задълженията по настоящата директива по отношение на частите, които провеждат лично, като:

а) възлагане на поръчка в рамките на динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки; или

б) подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки.

3. Всички процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от централен орган за покупки, се провеждат чрез използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията по член 40.

4. Възложителите могат, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури, да възложат на централен орган за покупки поръчка, която има за предмет услуга за изпълнение на централизирани дейности по закупуване.

Такива поръчки за услуга може да включват и предоставянето на подпомагащи дейности по закупуване.

Член 56

Единични съвместни поръчки

1. Два или повече възложителя могат да се споразумеят за съвместното изпълнение на определени поръчки.

2. Когато процедурата за възлагане на поръчка се провежда изцяло съвместно от името на всички заинтересовани възложители и за тяхна сметка, тези възложители носят обща отговорност за изпълнение на задълженията си по настоящата директива. Това важи и за случаите, в които един от възложителите управлява процедурата самостоятелно, като представлява едновременно себе си и другите заинтересовани възложители.

Когато процедурата за възлагане на поръчка не се провежда изцяло от името на всички заинтересовани възложители и за тяхна сметка, тези възложители носят обща отговорност единствено за онези части, които се провеждат съвместно. Всеки възложител носи цялата отговорност за изпълнение на задълженията си по настоящата директива по отношение на частите, които провежда от свое име и за своя сметка.

Член 57

Поръчки с участието на възложители от различни държави членки

1. Без да се засягат членове 28 — 31, възложители от различни държави членки могат съвместно да възлагат поръчки, като използват един от предвидените в настоящия член механизми.

Възложителите не може да използват предвидените в настоящия член механизми, с цел да избегнат прилагането на задължителни разпоредби на публичното правов съответствие с правото на Съюза, които са приложими към тях в тяхната държава членка.

2. Държавите членки не забраняват на своите възложители да използват централизираните дейности по закупуване, предлагани от централни органи за покупки, които са установени в друга държава членка.

По отношение на централизираните дейности по закупуване, предлагани от централен орган за покупки, който е установен в държава членка, различна от държавата на възложителя, държавите членки могат обаче по свой избор да предвидят техните възложители да използват единствено централизираните дейности по закупуване, определени в член 2, точка 10, буква а) или буква б).

3. Предоставянето на централизираните дейности по закупуване от централен орган за покупки, установен в друга държава членка, се извършва в съответствие с националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки.

Националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки, се прилагат също по отношение на:

а) възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки;

б) подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение.

4. Няколко възложители от различни държави членки могат да възлагат съвместно поръчки, да сключват рамкови споразумения или да управляват динамична система за покупки. Те могат също така да възлагат поръчки съгласно рамковото споразумение или в рамките на динамичната система за покупки. Освен ако необходимите елементи не са уредени от международно споразумение, сключено между заинтересованите държави членки, участващите възложители сключват споразумение, с което се определят:

а) отговорностите на страните и съответните приложими национални разпоредби;

б) вътрешната организация на процедурата за възлагане на поръчка, включително управлението на процедурата, разпределението на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, както и сключването на договорите.

Участващият възложител изпълнява задълженията си по настоящата директива, когато закупува строителство, доставки или услуги от възложител, който отговаря за процедурата за възлагане на поръчка. Когато определят отговорностите и приложимото национално право по буква а), участващите възложители могат да разпределят конкретни отговорности помежду си и да определят приложимите разпоредби на националното право на

своите съответни държави членки. Определянето на отговорностите и приложимото национално право се посочват в документацията за поръчката при съвместното възлагане на поръчки.

5. Когато няколко възложители от различни държави членки учредяват съвместно образувание, включително европейски групи за териториално сътрудничество съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, или други образувания, създадени съгласно правото на Съюза, участващите възложители се договорят посредством решение на компетентния орган на съвместното образувание за приложимите национални правила за възлагане на поръчки на една от следните държави членки:

а) националните разпоредби на държавата членка, в която се намира седалището на съвместното образувание;

б) националните разпоредби на държавата членка, в която съвместното образувание осъществява своята дейност.

Договореностите по първа алинея може да се прилагат за неограничен срок, когато това е предвидено в учредителния акт на съвместното образувание, или да бъдат ограничени за определен срок, за определени видове поръчки или за възлагането на една или повече отделни поръчки.

ГЛАВА III

Провеждане на процедурата

Раздел 1

Подготовка

Член 58

Предварителни пазарни консултации

Преди да открият процедура за възлагане на поръчка, възложителите могат да проведат пазарни консултации с цел подготовка на възлагането на поръчката и информиране на икономическите оператори за своите планове и изисквания във връзка с поръчката.

За тази цел възложителите могат например да потърсят или приемат съвети от независими експерти или органи или от участници на пазара. Тези съвети могат да се използват при планирането и провеждането на процедурата за възлагане на поръчка, при условие че не водят до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

Член 59

Предварително участие на кандидати или оференти

Когато кандидат, оферент или предприятие, свързано с кандидат или оферент, съветва възложителя, при условията на член 58 или в други случаи, или по друг начин участва в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка, възложителят взема съответните мерки, за да гарантира, че участието на този кандидат или оферент не нарушава конкуренцията.

Такива мерки включват съобщаване на другите кандидати и оференти на съответната информация, разменена в контекста на участието на кандидата или оферента в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка или получена в резултат от неговото участие, и определянето на подходящи срокове за получаването на оферти. Въпросният кандидат или оферент се изключва от процедурата само когато няма други начини да се осигури изпълнението на задължението за спазване на принципа за равнопоставеност.

Преди всяко такова изключване на кандидатите или оферентите задължително се предоставя възможност да докажат, че тяхното участие в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка не може да наруши конкуренцията. Вземите мерки се документират в индивидуалния доклад, който се изисква съгласно член 100.

Член 60

Технически спецификации

1. Техническите спецификации, определени в точка 1 от приложение VIII, се посочват в документацията за поръчката. В техническите спецификации се определят необходимите характеристики на строителството, услугата или доставката.

Тези характеристики могат да се отнасят и до специфичния процес или метод за производство или предоставяне на заявеното строителство, доставки или услуги, или до специфичен процес на друг етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики, при условие че са свързани с предмета на поръчката и са пропорционални на нейната стойност и цели.

Техническите спецификации могат също така да посочват дали ще е необходимо прехвърляне на права върху интелектуалната собственост.

За всички поръчки, които са предназначени за използване от физически лица, независимо дали става въпрос за масовия потребител или за персонала на възложителя, техническите спецификации се изготвят така, че — освен в надлежно

обосновани случаи — да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители.

Когато задължителни изисквания за достъпност са приети с правен акт на Съюза, техническите спецификации се определят с препратка към тези изисквания, когато става въпрос за критерии за достъпност за хора с увреждания или за предназначение за всички потребители.

2. Техническите спецификации трябва да осигуряват равен достъп на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчка и да не водят до създаване на необосновани пречки пред възлагането на поръчката в условията на конкуренция.

3. Без да се засягат задължителните национални технически правила, доколкото те съответстват на правото на Съюза, техническите спецификации се определят по един от следните начини:

- а) посредством изисквания за работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните характеристики, при условие че параметрите са достатъчно точно определени, за да позволят на оферентите да определят предмета на поръчката, а на възложителите — да възложат поръчката;
- б) чрез препратка към техническите спецификации и, в ред по тяхното предимство — на националните стандарти, които транспонират европейски стандарти, европейски технически оценки, общи технически спецификации, международни стандарти, други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или — когато няма такива — чрез препратка към националните стандарти, националните технически одобрения или националните технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на доставките; при всяка препратка се добавят думите „или еквивалентно(и)“;
- в) по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, посочени в буква а) — с препратка към техническите спецификации, посочени в буква б), като средство да се въведе презумпция за съответствие с тези изисквания за работните характеристики или функционални изисквания;
- г) чрез препратка към техническите спецификации, посочени в буква б), за едни характеристики, а за други — чрез препратка към изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, посочени в буква а).

4. Освен ако това не е обосновано от предмета на поръчката, техническите спецификации не могат да посочват конкретен модел или източник, или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен икономически оператор, нито търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или отстраняване на някои предприятия или продукти. Подобно посочване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо съгласно параграф 3. Към това посочване се добавят думите „или еквивалентно(и)“.

5. Когато възложител използва възможността за препратка към технически спецификации съгласно параграф 3, буква б), той не може да отхвърли оферта с аргумента, че оферираното строителство, доставки или услуги не съответства на техническите спецификации, към които е препратил, ако оферентът докаже в своята оферта по какъвто и да било подходящ начин, включително чрез доказателствата по член 62, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин изискванията, определени от техническите спецификации.

6. Когато възложител използва възможността по параграф 3, буква а) да формулира технически спецификации по отношение на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания, той не може да отхвърли оферта за доставки, услуги или строителство, които съответстват на национален стандарт, транспониращ европейски стандарт, на европейско техническо одобрение, обща техническа спецификация, международен стандарт или технически еталон, установен от европейски орган по стандартизация, ако тези спецификации се отнасят до определените от възложителя изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

В своята оферта оферентът доказва по подходящ начин, включително по предвидените в член 62, че доставките, услугите или строителството, съответстващи на стандарта, отговарят на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания на възложителя.

Член 61

Маркировка

1. Когато възложителите възнамеряват да закупят строителство, доставки или услуги с конкретни екологични, социални или други характеристики, в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката те могат да изискват определена маркировка като

доказателство, че строителството, услугите или доставките съответстват на изискваните характеристики, при условие че са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) изискванията за маркировка се отнасят единствено до критерии, свързани с предмета на поръчката, и са подходящи за определяне на характеристиките на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката;
- б) изискванията за маркировка се основават на обективно проверими и недискриминационни критерии;
- в) маркировките са установени съгласно открита и прозрачна процедура, в която могат да участват всички заинтересовани страни, включително държавни органи, потребители, социални партньори, производители, дистрибутори и неправителствени организации;
- г) маркировките са достъпни за всички заинтересовани страни;
- д) изискванията за маркировка се определят от трета страна, над която икономическият оператор, кандидатстващ за маркировка, не може да оказва решаващо влияние.

Когато възложителите не изискват строителството, доставките или услугите да отговарят на всички изисквания за маркировка, те определят към кои изисквания за маркировка се препраща.

Възложителите, които изискват определена маркировка, приемат всички маркировки, които потвърждават, че строителството, доставките или услугите отговарят на еквивалентни изисквания за маркировка.

Когато икономическият оператор очевидно не може да получи конкретната маркировка, определена от възложителя, или еквивалентна маркировка в съответния срок по независещи от него причини, възложителят приема други подходящи доказателства, които могат да включват техническото досие на производителя, при условие че съответният икономически оператор докаже, че строителството, доставките или услугите, които трябва да достави, отговарят на изискванията на конкретната маркировка или на конкретните изисквания, посочени от възложителя.

2. Когато дадена маркировка отговаря на условията, предвидени в параграф 1, букви б), в), г) и д), но също така поставя изисквания, които не са свързани с предмета на поръчката, възложителите не изискват самата маркировка, а може да определят технически спецификации, като препращат само към онези подробни спецификации на маркировка или, когато е необходимо, към части от тях, които са свързани с предмета на поръчката и са подходящи за определяне на характеристиките на този предмет.

Член 62

Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства

1. Възложителите могат да изискват от икономическите оператори да представят протокол от изпитване от орган за оценяване на съответствието или сертификат, издаден от такъв орган, като свидетелство за съответствие с изискванията или критериите, посочени в техническите спецификации, в критериите за възлагане или в условията за изпълнение на поръчката.

Когато възложителите изискват да бъдат представени сертификати, изготвени от конкретен орган за оценяване на съответствието, те приемат и сертификати от други еквивалентни органи за оценяване на съответствието.

За целите на настоящия параграф орган за оценяване на съответствието е орган, който изпълнява дейности по оценяване на съответствието, в това число калибриране, изпитване, сертифициране и проверка, и е акредитиран съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

2. Възложителите приемат други подходящи доказателства освен тези по параграф 1, като техническо досие на производителя, когато заинтересованият икономически оператор няма достъп до сертификатите или протоколите от изпитване по параграф 1 или няма възможност да ги получи в съответните срокове, в случай че няма достъп до тях по независещи от него причини и при условие че заинтересованият икономически оператор докаже, че строителството, доставките или услугите отговарят на изискванията или критериите, установени в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката.

3. Държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всяка информация, свързана с доказателствата и документите, подадени в съответствие с член 60, параграф 6, член 61 и параграфи 1 и 2 от настоящия член. Компетентните органи на държавата членка, в която е установен икономическият оператор, предоставят тази информация в съответствие с член 102.

Член 63

Съобщаване на техническите спецификации

1. По искане на икономическите оператори, заинтересовани от получаване на поръчка, възложителите предоставят техническите спецификации, които редовно се посочват в техните

поръчки за доставки, строителство или услуги, или техническите спецификации, които възнамеряват да използват за поръчките, при които като покана за участие в състезателна процедура се използва периодично индикативно обявление. Тези спецификации задължително се предоставят чрез електронни средства с неограничен и пълен безплатен пряк достъп.

Техническите спецификации обаче се изпращат по друг начин, а не чрез електронни средства, когато по някоя от причините по член 40, параграф 1, втора алинея не може да бъде предоставен неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до част от документацията за поръчката или когато чрез електронни средства не може да бъде предоставен неограничен и пълен безплатен пряк достъп до част от документацията за поръчката, защото възложителят възнамерява да приложи член 39, параграф 2.

2. Когато техническите спецификации са основани на документи, предоставени на заинтересованите икономически оператори чрез електронни средства с неограничен и пълен безплатен пряк достъп, е достатъчно включването на препратка към тези документи.

Член 64

Варианти

1. Възложителите може да разрешат на оферентите или да изискат от тях да представят варианти, които да отговарят на минималните изисквания, определени от възложителите.

Възложителите посочват в документацията за поръчката дали разрешават или изискват варианти и ако е така — минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, както и всички конкретни изисквания за тяхното представяне, по-специално дали могат да се представят варианти единствено в случай, че е представена и оферта, която не е вариант. Когато са разрешени или се изискват варианти, възложителите също така гарантират, че избраните критерии за възлагане могат да бъдат приложени както към вариантите, които отговарят на тези минимални изисквания, така и към редовните оферти, които не са варианти.

2. При процедури за възлагане на поръчки за доставки или услуги, възложителите, които са разрешили или изискали представянето на варианти, не могат да отхвърлят вариант само на основание, че изборът му би довел до сключване на договор за услуги вместо на договор за доставки или на договор за доставки вместо на договор за услуги.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

Член 65

Разделяне на поръчките на обособени позиции

1. Възложителите могат да решат да възложат поръчка под формата на отделни обособени позиции и могат да определят размера и предмета на тези обособени позиции.

Възложителите посочват дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес, или когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

2. Възложителите могат, дори когато е разрешено оферти да се подават за няколко или за всички обособени позиции, да ограничат броя обособени позиции, които могат да бъдат възложени на един оферент, при условие че максималният брой обособени позиции на оферент е посочен в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, за представяне на оферти или за участие в договарянето. Когато прилагането на критериите за възлагане би могло да доведе до възлагане на по-голям от максималния брой обособени позиции на един оферент, възложителите посочват в документацията за поръчката обективните и недискриминационни критерии или правила, които възнамеряват да приложат, за да определят кои обособени позиции да възложат.

3. Когато е възможно повече от една обособена позиция да бъде възложена на един оферент, държавите членки могат да осигурят на възложителите възможност да възлагат поръчки, като комбинират няколко или всички обособени позиции, при условие че в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, за представяне на оферти или за участие в договарянето са посочили, че си запазват тази възможност, и са посочили и обособените позиции или групите от обособени позиции, които могат да бъдат комбинирани

4. Държавите членки могат да направят задължително възлагането на поръчки под формата на отделни обособени позиции при условия, които се посочват в съответствие с националното им право при спазване на правото на Съюза. Прилага се параграф 1, втора алинея и, когато е целесъобразно, параграф 3.

Член 66

Определяне на срокове

1. При определяне на сроковете за заявления за участие и за получаване на оферти, възложителите отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове, определени в членове 45 — 49.

2. Когато офертите могат да се съставят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите, съпътстващи документацията за поръчката, сроковете за получаването на оферти, които не могат да бъдат по-дълги от посочените в членове 45 — 49 минимални срокове, се определят така, че всички заинтересовани икономически оператори да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите.

3. Възложителите удължават сроковете за получаване на офертите, така че всички заинтересовани икономически оператори да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите, в следните случаи:

- а) когато по независимо какви причини допълнителната информация, въпреки че е поискана своевременно от икономическия оператор, не бъде представена най-късно шест дни преди изтичането на срока за получаване на офертите. В случай на ускорена открита процедура по член 45, параграф 3 този срок е четири дни;
- б) когато са внесени съществени промени в документацията за поръчката.

Удължаването на срока трябва да е пропорционално на значимостта на информацията или промяната.

От възлагащите органи не се изисква да удължават сроковете, когато допълнителната информация не е била поискана своевременно или когато нейното значение за изготвянето на офертите е незначително.

Раздел 2

Публикуване и прозрачност

Член 67

Периодични индикативни обявления

1. Възложителите могат да оповестяват своите намерения за планирани поръчки чрез публикуване на периодично индикативно обявление. Тези обявления съдържат информацията, посочена в част А, раздел I от приложение VI. Те се публикуват от Службата за публикации на Европейския съюз или от възложителите в техните профили на купувачи в съответствие с точка 2, буква б) от приложение IX. Когато периодичното индикативно обявление е публикувано от възложителите в профила им на купувач, те изпращат на Службата за публикации на Европейския съюз съобщение за публикуването на периодичното индикативно обявление в профил на купувач в съответствие с точка 3 от приложение IX. Тези съобщения съдържат информацията, посочена в част Б от приложение VI.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на периодично индикативно обявление за ограничени процедури и процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, обявлението трябва да отговаря на всички изисквания по-долу:

- а) да указва изрично доставките, строителството или услугите, които ще са предмет на поръчката, която се възлага;
- б) да посочва, че поръчката ще бъде възложена чрез ограничена процедура или процедура на договаряне без по-нататъшно публикуване на покана за участие в състезателна процедура, и да кани заинтересованите икономически оператори да заявят своя интерес;
- в) да съдържа, в допълнение към информацията, посочена в част А, раздел I от приложение VI, и информацията в част А, раздел II от същото приложение;
- г) да е било изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

Обявленията не се публикуват в профил на купувач. При все това обаче допълнителното публикуване на национално равнище съгласно член 72, ако има такова, може да се извършва в профил на купувач.

Периодът, обхванат от периодичното индикативно обявление, продължава най-много 12 месеца от датата на изпращане на обявлението за публикуване. При поръчки за социални и други специфични услуги обаче периодичното индикативно обявление, посочено в член 92, параграф 1, буква б), може да обхваща период, надвишаващ 12 месеца.

Член 68

Обявления за съществуването на квалификационна система

1. Когато възложителите решат да установят квалификационна система в съответствие с член 77, за системата се публикува обявление по приложение X, в което се посочва целта на квалификационната система и начинът за достъп до правилата за действието ѝ.
2. В обявлението за съществуването на системата възложителите посочват срока на действие на квалификационната система. Те уведомят Службата за публикации на Европейския съюз за всяка промяна в срока на действие, като използват следните стандартни образци:

- а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата — образеца на обявлението за съществуването на квалификационна система;
- б) когато действието на системата се прекратява — обявление за възложена поръчка съгласно член 70.

Член 69

Обявления за поръчки

Обявленията за поръчки могат да се използват като покана за участие в състезателна процедура по отношение на всички процедури. Те съдържат информацията, посочена в съответната част на приложение XI, и се публикуват в съответствие с член 71.

Член 70

Обявления за възложени поръчки

1. Не по-късно от 30 дни след сключването на договор за поръчка или на рамково споразумение след решението за възлагане или за сключване, възложителите изпращат обявление за възложена поръчка, съдържащо резултатите от процедурата за възлагане на поръчка.

Това обявление съдържа информацията, посочена в приложение XII, и се публикува в съответствие с член 71.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура за съответната поръчка е направена под формата на периодично индикативно обявление и възложителят е решил да не възлага други поръчки по време на периода, обхванат от периодичното индикативно обявление, това се посочва изрично в обявлението за възложена поръчка.

При рамковите споразумения, сключени в съответствие с член 51, възложителите не са задължени да изпращат обявление за резултатите от процедурата на възлагане за всяка поръчка, основаваща се на такова споразумение. Държавите членки могат да предвидят възложителите да групират на тримесечна основа обявленията за резултатите от процедурата за възлагане за поръчките, основаващи се на рамково споразумение. В този случай възложителите изпращат групирани обявления за тримесечието в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

За поръчките, възложени въз основа на динамична система за покупки, възложителите изпращат обявление за възложена поръчка в срок от 30 дни след възлагането на всяка поръчка. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групирани обявления за тримесечието в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

3. Информацията, предоставена в съответствие с приложение XII и предназначена за публикуване, се публикува в съответствие с приложение IX. Определена информация за възлагането на поръчката или за сключването на рамковото споразумение може да не бъде публикувана, ако разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществен интерес поради други причини, би увредило законните търговски интереси на определен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

При поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност (наричани по-долу „услуги за НИРД“), информацията относно естеството и количеството на услугите може да се ограничи до:

- а) обозначението „услуги за НИРД“, когато поръчката е възложена с процедура на договаряне без покана за участие в състезателна процедура в съответствие с член 50, буква б);
- б) информация, която да е най-малко толкова подробна, колкото съдържащата се в обявлението, което е използвано като покана за участие в състезателна процедура.

4. Информация, която е предоставена в съответствие с приложение XII и на която е отбелязано, че не е предназначена за публикуване, се публикува само в обобщен вид и в съответствие с приложение IX за статистически цели.

Член 71

Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията по членове 67 — 70 трябва да съдържат информацията, посочена в приложения VI, част А, VI, част Б, X, XI и XII, под формата на стандартни образци, включително стандартни образци за внасяне на поправки.

Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105.

2. Обявленията по членове 67 — 70 се изготвят, предават се на Службата за публикации на Европейския съюз чрез електронни средства и се публикуват в съответствие с приложение IX. Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз се поемат от Съюза.

3. Обявленията по членове 67 — 70 се публикуват без съкращения на официалния(те) език(ци) на институциите на Съюза, избран(и) от възложителя. Текстът на този език или на

тези езици представлява единственият автентичен текст. Обобщение на важните елементи на всяко обявление се публикува на останалите официални езици на институциите на Съюза.

4. Службата за публикации на Европейския съюз гарантира, че пълният текст и обобщението на периодичните индикативни обявления по член 67, параграф 2, поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки, по член 52, параграф 4, буква а), и обявленията за съществуването на квалификационна система, използвани като покана за участие в състезателна процедура в съответствие с член 44, параграф 4 буква б), продължават да се публикуват:

- а) при периодичните индикативни обявления — в продължение на 12 месеца или до получаване на обявление за възложена поръчка съгласно предвиденото в член 70, параграф 2, в което се посочва, че през 12-месечния период, обхванат от поканата за участие в състезателната процедура, няма да се възлагат други поръчки. При поръчките за социални и други специфични услуги обаче периодичното индикативно обявление, посочено в член 92, параграф 1, буква б), продължава да се публикува до края на първоначално посочения срок на действие или до получаването на обявление за възложена поръчка съгласно предвиденото в член 70, в което се посочва, че през периода, обхванат от поканата за участие в състезателната процедура, няма да се възлагат други поръчки;
- б) при поканите за участие в състезателна процедура, с която се създава динамична система за покупки — през срока на действие на динамичната система за покупки;
- в) при обявленията за съществуването на квалификационна система — през нейния срок на действие.

5. Възложителите трябва да са в състояние да докажат на кои дати са били изпратени обявленията.

Службата за публикации на Европейския съюз предоставя на възложителя потвърждение за получаване на обявлението и за публикуване на изпратената информация, в което се посочва датата на публикуването. Това потвърждение представлява доказателство за публикуване.

6. Възложителите могат да публикуват обявления за поръчки за строителство, доставки или услуги, за които не се прилага изискването за публикуване по настоящата директива, при условие че тези обявления са изпратени до Службата за публикации на Европейския съюз с електронни средства в съответствие с формата и процедурите за предаване, посочени в приложение IX.

Член 72**Публикуване на национално равнище**

1. Обявленията по членове 67 — 70 и съдържащата се в тях информация не се публикуват на национално равнище преди публикуването по член 71. Независимо от това информацията може да се публикува на национално равнище, когато възложителите не са били уведомени за публикуването в рамките на 48 часа от потвърждаването на получаването на обявлението в съответствие с член 71.

2. Публикуваните на национално равнище обявления не може да съдържат информация, различна от тази в изпратените на Службата за публикации на Европейския съюз обявления или тази, публикувана в профила на купувач, но в тях се посочва датата на изпращане на обявлението на Службата за публикации на Европейския съюз или на публикуването му в профила на купувач.

3. Периодичните индикативни обявления не се публикуват в профила на купувач, преди до Службата за публикации на Европейския съюз да бъде изпратено съобщението за тяхното публикуване в тази форма; в тях се посочва датата на изпращането.

Член 73**Достъп до документацията за поръчката по електронен път**

1. Възложителите предоставят неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до документацията за поръчката от датата на публикуване на обявлението в съответствие с член 71 или датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

Когато като поканата за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система, такъв достъп се предоставя възможно най-рано и най-късно в момента на изпращане на поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето. В текста на обявлението или на тези покани се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за поръчката.

Когато по една от причините, посочени в член 40, параграф 1, втора алинея, не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за поръчката, възложителите могат да посочат в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес, че съответната документация за поръчката ще бъде изпратена по друг начин, а не чрез електронни средства, в съответствие с параграф 2 от настоящия член. В такъв случай срокът за подаване на оферти се удължава с пет дни, освен при надлежно обосновани неотложни обстоятелства съгласно член 45, параграф 3 или

когато срокът е определен по взаимно съгласие съгласно член 46, параграф 2, втора алинея или член 47, параграф 2, втора алинея.

Когато не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за поръчката, тъй като възложителите възнамеряват да приложат член 39, параграф 2, те посочват в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес или — когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в документацията за поръчката, какви мерки, насочени към защита на поверителния характер на информацията, е необходимо да бъдат предприети и как може да се получи достъп до съответната документация. В такъв случай срокът за подаване на оферти се удължава с пет дни, освен при надлежно обосновани неотложни обстоятелства съгласно член 45, параграф 3 или когато срокът е определен по взаимно съгласие съгласно член 46, параграф 2, втора алинея или член 47, параграф 2, втора алинея.

2. Когато е отправено своевременно искане за това, възложителите осигуряват на всички оференти, участващи в процедурата за възлагане на поръчка, допълнителна информация, отнасяща се до спецификациите и всички съпътстващи документи, не по-късно от шест дни преди определения срок за получаване на офертите. В случай на ускорена открита процедура по член 45, параграф 3 този срок е четири дена.

Член 74**Покани до кандидатите**

1. При ограничени процедури, процедури на състезателен диалог, партньорства за иновации и процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура възложителите приканват едновременно и в писмена форма избраните кандидати да подадат своите оферти или да вземат участие в диалога или в договарянето.

Когато периодично индикативно обявление се използва като покана за участие в състезателна процедура съгласно член 44, параграф 4, буква а), възложителите приканват едновременно и в писмена форма изразилите интерес икономическите оператори да потвърдят своя интерес.

2. В поканите по параграф 1 от настоящия член се посочва електронният адрес, на който е предоставен пряк достъп с електронни средства до документацията за поръчката. Поканите се придружават от документацията за поръчката, когато до тази документация не е осигурен неограничен и пълен безплатен пряк достъп по причините, посочени в член 73, параграф 1, трета или четвърта алинея, и тя не е била вече предоставена по друг начин. Освен това поканите по параграф 1 от настоящия член съдържат информацията, посочена в приложение XIII.

Член 75

Информирание на подалите заявление за квалифициране, кандидатите и оферентите

1. Възложителите възможно най-бързо информират всеки кандидат и оферент за решенията, взети във връзка със сключването на рамково споразумение, възлагането на поръчка или допускането до динамична система за покупки, включително и за основанията за всяко решение да не се сключва рамково споразумение или да не се възлага поръчка, за която е имало покана за участие в състезателна процедура, да се започне отново процедурата или да не се въвежда динамична система за покупки.

2. По искане на съответния кандидат или оферент възложителите по най-бързия възможен начин и във всички случаи не по-късно от 15 дни след получаване на писменото искане уведомяват:

- а) всеки неуспял кандидат за причините за отхвърляне на неговото заявление за участие;
- б) всеки неуспял оферент за причините за отхвърляне на неговата оферта, включително в случаите, посочени в член 60, параграфи 5 и 6— за причините за решението си да счете офертата за нееквивалентна или за решението си, че строителството, доставките или услугите не отговарят на изискванията за работни характеристики или на функционалните изисквания;
- в) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за характеристиките и относителните предимства на избраната оферта, както и за името на спечелилия оферент или страните по рамковото споразумение;
- г) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за провеждането и хода на договарянето и диалога с оферентите.

3. Възложителите могат да решат да не публикуват определена информация по параграфи 1 и 2, свързана с възлагането на поръчката, сключването на рамково споразумение или допускането до динамична система за покупки, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществен интерес поради други причини или би увредило законните търговски интереси на определен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

4. Възложителите, които създават и използват квалификационна система, уведомяват лицата, подали заявление, за своето решение относно вписването им в квалификационна система в срок от шест месеца.

В случай че за вземането на решение са необходими повече от четири месеца от подаването на заявлението, възложителят информира заявителя в рамките на два месеца от подаването на заявлението, относно основанията, които обосновават прилагането на по-дълъг срок, и относно датата, до която неговото заявление ще бъде прието или отхвърлено.

5. Заявител, чието квалифициране е отхвърлено, се информират за решението за отказ и за мотивите за това решение във възможно най-кратък срок и не по-късно от 15 дни след датата на решението за отказ. Мотивите се основават на критериите за квалифициране, посочени в член 77, параграф 2.

6. Възложителите, които създават и използват квалификационна система, могат да прекратят квалифицирането на даден икономически оператор само по причини, основани на критериите за квалифициране, посочени в член 77, параграф 2. Всяко намерение да бъде прекратено квалифицирането се съобщава писмено на икономическия оператор най-малко 15 дни преди датата, на която квалифицирането предстои да бъде прекратено, като се посочват мотивът или мотивите, обосноваващи предложеното действие.

Раздел 3

Избор на участници и възлагане на поръчки

Член 76

Общи принципи

1. За целите на избора на участниците в процедурите за възлагане на поръчки се прилагат всички правила по-долу:

- а) възложителите, които са установили правила и критерии за изключване на оференти или кандидати в съответствие с член 78, параграф 1 или член 80, параграф 1, изключват икономическите оператори, набелязани в съответствие с тези правила и отговарящи на тези критерии;
 - б) възложителите подбират оферентите и кандидатите в съответствие с обективните правила и критерии, установени съгласно членове 78 и 80;
 - в) при ограничени процедури и при процедури на договаряне с покана за участие в състезателна процедура, при състезателни диалози и при партньорства за иновации, когато е целесъобразно, те намаляват в съответствие с член 78, параграф 2 броя на кандидатите, избрани съгласно букви а) и б) от настоящия параграф.
2. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на обявление за съществуването на квалификационна система и с цел избор на участници в процедури за възлагане на конкретните поръчки, които са предмет на поканата за участие в състезателна процедура, възложителите:
- а) квалифицират икономическите оператори в съответствие с член 77;
 - б) прилагат към квалифицираните икономически оператори онези разпоредби на параграф 1, които са приложими към ограничените процедури, процедурите на договаряне, състезателните диалози или партньорствата за иновации.

3. Когато подбират участници за ограничена процедура, процедура на договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, при вземане на решение относно квалифицирането или когато критериите и правилата се актуализират, възложителите:

- а) не налагат на отделни икономически оператори административни, технически или финансови условия, които няма да бъдат наложени на други;
- б) не изискват провеждането на изпитвания или доказателства, които биха дублирали вече наличните обективни доказателства.

4. Когато информацията или документацията, която трябва да бъде представена от икономическите оператори, е или изглежда непълна или погрешна или когато липсват конкретни документи, възложителите могат, освен ако не е предвидено друго в националното право за изпълнението на настоящата директива, да поискат от съответните икономически оператори да предадат, допълнят, пояснят или попълнят съответната информация или документация в подходящ срок, при условие че исканията за това са отправени в пълно съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност.

5. Възложителите проверяват дали представените от избраните оференти оферти съответстват на правилата и изискванията, приложими за офертите, и възлагат поръчката въз основа на критериите, установени в членове 82 и 84, при отчитане на член 64.

6. Възложителите могат да решат да не възложат поръчка на оферента, подал най-добрата оферта, ако установят, че офертата не отговаря на приложимите задължения, посочени в член 36, параграф 2.

7. При откритите процедури възложителите могат да решат да разгледат офертите, преди да проверят дали оферентите са подходящи, при условие че се спазват съответните разпоредби на членове 76 — 84, включително правилото, че поръчката не се възлага на оферент, който би трябвало да е изключен съгласно член 80 или който не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 78, параграф 1 и член 80.

Държавите членки могат да изключат използването на процедурата по първа алинея за определени видове поръчки или при специални обстоятелства или да го ограничат до такива поръчки или обстоятелства.

8. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 във връзка с изменение

на списъка в приложение XIV, когато това е необходимо с цел добавяне на нови международни споразумения, ратифицирани от всички държави членки, или когато посочени съществуващи международни споразумения вече не са ратифицирани от всички държави членки или са претърпели други изменения, например по отношение на техния обхват, съдържание или наименование.

Подраздел 1

Квалифициране и качествен подбор

Член 77

Квалификационни системи

1. Възложителите, които желаят да направят това, могат да създадат и да използват квалификационна система на икономическите оператори.

Възложителите, които създават или използват квалификационна система, гарантират, че икономическите оператори могат по всяко време да поискат да бъдат квалифицирани.

2. Системата по параграф 1 може да обхваща различни етапи на квалифициране.

Възложителите установяват обективни правила и критерии за изключване и подбор на икономическите оператори, пожелали да бъдат квалифицирани, както и обективни критерии и правила за действието на квалификационната система, обхващащи въпроси като вписването в системата, периодичното актуализиране на квалифицирането, ако има такова, и срока на прилагане на системата.

Когато тези критерии и правила включват технически спецификации, се прилагат членове 60 — 62. Критериите и правилата могат при необходимост да бъдат актуализирани.

3. Критериите и правилата, посочени в параграф 2, се оставят на икономическите оператори при поискване. Тези актуализирани критерии и правила се съобщават на заинтересованите икономически оператори.

Когато някой възложител смята, че квалификационната система на определени други субекти или органи отговаря на неговите изисквания, той съобщава на заинтересованите икономически оператори наименованията на тези други субекти или органи.

4. Съхраняват се писмени данни за квалифицираните икономически оператори; те може да бъдат разделени на категории според вида на поръчката, за която е валидно квалифицирането.

5. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на обявление за съществуването на квалификационна система, конкретните поръчки за строителството, доставките или услугите, попадащи в обхвата на квалификационната система, се възлагат посредством ограничени процедури или процедури на договаряне, при които всички оференти и участници се избират сред кандидатите, които вече са квалифицирани в съответствие с тази система.

6. Всички такси, начислявани във връзка със заявленията за квалифициране или с актуализирането или запазването на вече получена квалификация по системата, трябва да са пропорционални на направените разходи.

Член 78

Критерии за качествен подбор

1. Възложителите могат да установят обективни правила и критерии за изключване и подбор на оферентите или кандидатите; тези правила и критерии се предоставят на заинтересованите икономически оператори.

2. Когато възложителите трябва да осигурят подходящ баланс между конкретните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка и ресурсите, необходими за нейното провеждане, те могат при ограничените процедури, процедурите на договаряне, състезателните диалози или партньорствата за иновации да установят обективни правила и критерии, които да отразяват тази необходимост и да позволяват на възложителя да намали броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти или да участват в договарянето. Броят на избраните кандидати обаче трябва да отразява необходимостта от гарантиране на достатъчна конкуренция.

Член 79

Използване на капацитета на други субекти

1. Когато обективните правила и критерии за изключване и подбор на икономическите оператори, пожелали да бъдат квалифицирани в квалификационна система, включват изисквания, свързани с икономическия и финансовия капацитет на икономическия оператор или с неговите технически или професионални способности, икономическият оператор може да използва при необходимост капацитета на други субекти, независимо от правния характер на отношенията му с тях. По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация на доставчика на услуги, на изпълнителя, или на управленския състав на предприятието или със съответния професионален опит, икономическите оператори могат обаче да използват капацитета на други субекти само когато последните ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет. Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той доказва на

възложителя, че ще разполага с ресурсите през целия срок на действие на квалификационната система, например като представи доказателство за поетия от посочените субекти ангажимент за тази цел.

Когато съгласно член 80 от настоящата директива възложителите са се позовавали на критерии за изключване или подбор по Директива 2014/24/ЕС, възложителите проверяват в съответствие с член 80, параграф 3 от настоящата директива дали другите субекти, чийто капацитет възнамерява да използва икономическият оператор, отговарят на съответните критерии за подбор или дали има основания за изключване, на които възложителите са се позовали, съгласно член 57 от Директива 2014/24/ЕС. Възложителят изисква от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има задължителни основания за изключване, на които се е позовал възложителят. Възложителят може да изиска от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има незадължителни основания за изключване, на които се е позовал възложителят, или държава членка може да изиска от възложителя да изиска това.

Когато икономическият оператор използва капацитета на други субекти по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, възложителят може да изиска икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, както е посочено в член 37, параграф 2 може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

2. Когато обективните правила и критерии за изключване и подбор на кандидатите и оферентите в открити или ограничени процедури, процедури на договаряне, състезателни диалози или партньорства за иновации включват изисквания, свързани с икономическия и финансовия капацитет на икономическия оператор или с неговите технически и професионални способности, икономическият оператор може при необходимост и за конкретна поръчка да използва капацитета на други субекти, независимо от правния характер на отношенията му с тях. По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация на доставчика на услуги, на изпълнителя, или на управленския състав на предприятието или със съответния професионален опит, икономическите оператори могат да използват капацитета на други субекти само когато тези последните субекти ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет. Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той доказва на възложителя, че ще разполага с ресурсите през целия срок на действие на квалификационната система, например като представи доказателство за поетия от тези субекти ангажимент в този смисъл.

Когато съгласно член 80 от настоящата директива възложителите са се позовавали на критерии за изключване или подбор по Директива 2014/24/ЕС, възложителите проверяват в съответствие с член 80, параграф 3 от настоящата директива дали другите субекти, чийто капацитет възнамерява да използва икономическият оператор, отговарят на съответните критерии за подбор или дали има основания за изключване, на които възложителите са се позовали, съгласно член 57 от Директива 2014/24/ЕС. Възложителят изисква от икономическия оператор да замени субект, който не отговаря на съответния критерий за подбор или по отношение на който има задължителни основания за изключване, на които възложителят се е позовал. Възложителят може да поиска от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има незадължителни основания за изключване, на които се е позовал възложителят.

Когато икономическият оператор използва капацитета на други субекти по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, възложителят може да изиска икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, както е посочено в член 37, може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

3. При поръчки за строителство, поръчки за услуги и операции, свързани с проучване на терена или инсталиране в контекста на поръчка за доставки, възложителите могат да изискат определени операции от критично значение да бъдат извършвани пряко от самия оферент или, когато офертата е подадена от група от икономически оператори по член 37, параграф 2 — от участник в тази група.

Член 80

Използване на основанията за изключване и критериите за подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС

1. Обективните правила и критерии за изключване и подбор на икономическите оператори, пожелали да бъдат квалифицирани в квалификационна система, и обективните правила и критерии за изключване и подбор на кандидатите и оферентите в открити или ограничени процедури, процедури на договаряне, състезателни диалози или партньорства за иновации могат да включват основанията за изключване, изброени в член 57 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, посочени в него.

Когато възложителят е възлагащ орган, тези критерии и правила включват основанията за изключване, изброени в член 57, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, посочени в същия член.

Ако държавите членки изискват това, тези критерии и правила може да включват и основанията за изключване, изложени в

член 57, параграф 4 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, посочени в него.

2. Критериите и правилата, посочени в параграф 1 от настоящия член, могат да включват критериите за подбор, изложени в член 58 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, определени в същия член, особено по отношение на ограниченията за изискванията за годишните обороти съгласно параграф 3, втора алинея от него.

3. За целите на прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат членове 59 и 61 от Директива 2014/24/ЕС.

Член 81

Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

1. Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи и доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени стандарти за осигуряване на качеството, включително тези за достъпност за хора с увреждания, те се позовават на системите за осигуряване на качеството, основани на съответните серии европейски стандарти, сертифицирани от акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки. Възложителите приемат и други доказателства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството, когато съответният икономически оператор е нямал възможност да получи такива сертификати в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че икономическият оператор докаже, че предложените мерки за осигуряване на качеството отговарят на необходимите стандарти за осигуряване на качеството.

2. Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи и доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени системи или стандарти за екологично управление, те се позовават на Схемата на за управление по околна среда и одит (EMAS) на Съюза или на други системи за екологично управление, признати в съответствие с член 45 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 или други стандарти за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти на акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

Възложителят приема и други доказателства за еквивалентни мерки за екологично управление, когато даден икономически оператор очевидно е нямал достъп до такива сертификати или няма възможност да ги получи в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че икономическият оператор докаже, че тези мерки са еквивалентни на изискваните съгласно приложимата система или стандарт за екологично управление.

3. Държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всякаква информация, отнасяща се до документите, представени като доказателство за съответствие със стандартите за качество и екологичните стандарти по параграфи 1 и 2.

Подраздел 2

Възлагане на поръчките

Член 82

Критерии за възлагане на поръчките

1. Без да се засягат националните закони, подзаконови или административни разпоредби относно цената на определени доставки или възнаграждението за определени услуги, възложителите възлагат поръчките въз основа на критерия за икономически най-изгодната оферта.

2. Икономически най-изгодната оферта се определя от гледна точка на възложителя въз основа на цената или разходите, като се използва подход на разходната ефективност, например разходите за целия жизнен цикъл в съответствие с член 83, и може да включва критерия за най-доброто съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на критерии, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на въпросната обществена поръчка. Тези критерии могат да включват например:

а) качество, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и търговия и условията за нея,

б) организация, квалификация и опит на персонала, на когото е възложено изпълнението на поръчката, когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху нивото на изпълнение на поръчката, или

в) обслужване след продажбата и техническа помощ, условия на доставяне като дата на доставка, процес на доставка и срок на доставка или срок на завършване, ангажименти по отношение на частите и сигурността на доставките.

Елементът, свързан с разходите, може също така да приема формата на фиксирана цена или разход, въз основа на което икономическите оператори ще се състезават само по отношение на критериите за качество.

Държавите членки могат да предвидят, че възложителите не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да ограничат тяхното използване до определени категории възложители или определени видове поръчки.

3. Приема се, че критериите за възлагане са свързани с предмета на поръчката, когато се отнасят до строителството, доставките или услугите, които трябва да бъдат предоставени в рамките на тази поръчка във всички отношения и на всеки етап от жизнения им цикъл, в това число факторите, свързани със:

а) специфичния процес на производство, предоставяне или търгуване на това строителство, доставки или услуги; или

б) специфичен процес, свързан с друг етап от техния жизнен цикъл,

дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики.

4. Критериите за възлагане не трябва да водят до предоставянето на възложителя на неограничена свобода на избор. Те трябва да гарантират, че е възможна реална конкуренция, и да се придружават от спецификации, които позволяват ефективната проверка на представената от оферентите информация с цел да се прецени доколко офертите отговарят на критериите за възлагане. При съмнение възложителите проверяват ефективно точността на информацията и доказателствата, представени от оферентите.

5. Възложителят посочва в документацията за поръчката относителната тежест, която придава на всеки от критериите, избрани за определяне на икономически най-изгодната оферта, освен когато тя се определя само въз основа на цената.

Тази относителна тежест може да бъде изразена, като се предвиди диапазон с подходяща максимална разлика.

Когато претеглянето не е възможно по обективни причини, възложителят степенува критериите по значението им в низходящ ред.

Член 83

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

1. Оценката на разходите за целия жизнен цикъл включва в необходимата степен част или всички от посочените по-долу разходи в рамките на целия жизнен цикъл на продукта, услугата или строителството:

а) разходи, които се поемат от възложителя или други ползватели, като:

i) разходи за придобиване,

ii) разходи, свързани с използването, като потребление на енергия и други ресурси,

iii) разходи за поддръжка,

iv) разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране

б) разходи, дължащи се на външни екологични фактори, които са свързани с продукта, услугата или строителството през целия им жизнен цикъл, при условие че паричната им стойност може да бъде определена и проверена; тези разходи могат да включват разходите, свързани с емисии на парникови газове и други вредни емисии, както и други разходи, свързани със смекчаването на изменението на климата.

2. Когато възложителите оценяват разходите чрез подхода на оценка на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документацията за поръчката данните, които трябва да бъдат представени от оферентите, и метода, който ще използват за определяне на разходите за целия жизнен цикъл въз основа на тези данни.

Използваният метод за оценка на разходите, дължащи се на външни екологични фактори, трябва да отговаря на всички посочени по-долу условия:

а) основава се на подлежащи на обективна проверка недискриминационни критерии. По-специално, когато не е утвърден за редовно или продължително прилагане, методът не дава неоправдано предимство на определени икономически оператори и не ги поставя в неизгодно положение;

б) достъпен е за всички заинтересовани лица;

в) изискваните данни могат да бъдат предоставени при полагане на разумни усилия от обичайно добросъвестни икономически оператори, включително оператори от трети държави, които са страна по СДП или по други международни споразумения, с които е обвързан Съюзът.

3. Когато общ метод за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл придобива задължителен характер съгласно законодателен акт на Съюза, този общ метод се прилага за оценката на разходите по време на жизнения цикъл.

Списък на такива законодателни актове и, когато е необходимо, на делегираните актове, с които те се допълват, се съдържа в приложение XV.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 във връзка с актуализирането на този списък, когато се налага актуализирането му поради приемането на ново законодателство, с което се придава задължителен характер на общ метод, или поради отмяната или изменението на действащите правни актове.

Член 84

Необичайно ниски оферти

1. Възложителите изискват от икономическите оператори да обяснят предложената в офертата цена или разходи, когато офертите изглеждат необичайно ниски спрямо строителството, доставките или услугите.

2. Обясненията по параграф 1 могат да се отнасят по-специално до:

а) икономическите характеристики на производствения процес, на предоставяните услуги или на строителния метод;

б) избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за оферента за предоставянето на продуктите или услугите или за изпълнение на строителството;

в) оригиналното решение, предложено от оферента, по отношение на доставките, услугите или строителството;

г) спазването на задълженията по член 36, параграф 2;

д) спазването на задълженията по член 88;

е) възможността оферентът да получи държавна помощ.

3. Възложителят прави оценка на предоставената информация, като се консултира с оферента. Той може да отхвърли офертата само когато представените доказателства не съставляват достатъчно основание за предложените ниски цена или разходи, като се отчитат елементите по параграф 2.

Възлагащите органи отхвърлят офертата, когато са установили, че тя е необичайно ниска, защото не отговаря на приложимите задължения, посочени в член 36, параграф 2.

4. Когато възложител установи, че дадена оферта е необичайно ниска, защото оферентът е получил държавна помощ, офертата може да бъде отхвърлена единствено на това основание само след консултация с оферента, при която последният не може да докаже в достатъчен срок, определен от възложителя, че въпросната помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107 ДФЕС. Когато възложителят отхвърли оферта на такова основание, той информира Комисията за това.

5. При поискване държавите членки предоставят на други държави членки по линия на административното сътрудничество всяка информация, с която разполагат, като законови и подзаконови разпоредби, общоприложими колективни споразумения или национални технически стандарти, отнасящи се до доказателствата и документите, представени във връзка с изброените в параграф 2 данни.

Раздел 4

Оферти, включващи продукти с произход от трети държави и отношения с тези държави

Член 85

Оферти, включващи продукти с произход от трети държави

1. Настоящият член се прилага за оферти, включващи продукти с произход от трети държави, с които Съюзът не е сключил нито многостранно, нито двустранно споразумение, което да осигурява сравним и ефективен достъп на предприятията от Съюза до пазарите на тези трети държави. Това не засяга задълженията на Съюза или на неговите държави членки по отношение на трети държави.

2. Всяка оферта, предложена за възлагане на поръчка за доставки, може да бъде отхвърлена, ако съотношението на продуктите с произход от трети държави, определено съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, надхвърля 50 % от общата стойност на продуктите, които съставляват офертата.

За целите на настоящия член софтуерът, който се ползва в оборудването на телекомуникационната мрежа, се приема за продукт.

3. При спазване на втора алинея от настоящия параграф, когато две или повече оферти са равностойни предвид критериите за възлагане на поръчката, определени в член 82,

предпочитание се дава на онези оферти, които не могат да бъдат отхвърлени съгласно параграф 2 от настоящия член. За целите на настоящия член цените на офертите се приемат за равностойни, ако разликата в цените не надвишава 3 %.

Една оферта обаче не може да бъде предпочетена пред друга съгласно първа алинея, ако нейното приемане би задължило възложителя да придобие оборудване с технически характеристики, различни от тези на наличното оборудване, което би довело до несъвместимост, технически трудности при експлоатацията и поддръжката или до прекомерни разходи.

4. За целите на настоящия член третите държави, които се ползват от прилагането на настоящата директива съгласно решение на Съвета в съответствие с параграф 1, не се вземат предвид при определяне на съотношението, посочено в параграф 2, на продукти с произход от трети държави.

5. До 31 декември 2015 г. и ежегодно след това Комисията представя на Съвета годишен доклад за напредъка, постигнат в многостранните или двустранните преговори за достъп на предприятията от Съюза до пазарите на трети държави в областите, попадащи в обхвата на настоящата директива, за всеки резултат, постигнат в рамките на тези преговори, и за практическото прилагане на всички сключени споразумения.

Член 86

Отношения с трети държави във връзка с поръчки за строителство, доставки и услуги

1. Държавите членки информират Комисията за всички трудности от общ характер, правни или фактически, с които са се сблъскали и които са отчели техните предприятия, когато са се опитали да получат поръчки за услуги в трети държави.

2. До 18 април 2019 г. и периодично след това Комисията докладва на Съвета за отварянето на процедурите за поръчки за услуги в трети държави и за напредъка в преговорите с тези държави по този въпрос, особено в рамките на Световната търговска организация (СТО).

3. Комисията се стреми, като се обръща към съответната трета държава, да намери решение на всяка ситуация, при която се установи, въз основа на отчетите, посочени в параграф 2, или на друга информация, че в контекста на възлагането на поръчки за услуги, дадена трета държава:

a) не предоставя на предприятията от Съюза ефективен достъп, съпоставим с този, който е предоставен от Съюза на предприятия от тази държава;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

б) не предоставя на предприятията от Съюза национално третиране или същите възможности за конкуренция, които се предоставят на националните предприятия; или

в) предоставя на предприятия от други трети държави по-благоприятно третиране, отколкото на предприятията от Съюза.

4. Държавите членки уведомяват Комисията за всички трудности, правни или фактически, с които са се сблъскали и които са отчели техните предприятия и които се дължат на нарушения на разпоредбите на международното трудово право, посочени в приложение XIV, когато предприятията са се опитали да получат поръчки в трети държави.

5. При обстоятелствата, посочени в параграфи 3 и 4, Комисията може по всяко време да предложи на Съвета да приеме акт за изпълнение за спиране или ограничаване, за срок, който се определя в посочения акт за изпълнение, на възлагането на поръчки за услуги на:

а) предприятия, уредени от правото на въпросната трета държава;

б) предприятия, свързани с предприятията, посочените в буква а), които имат седалище в Съюза, но нямат пряка и ефективна връзка с икономиката на държава членка;

в) предприятия, подаващи оферти, които имат за предмет услуги с произход от въпросната трета държава.

Съветът предприема действия възможно най-бързо, с квалифицирано мнозинство.

Комисията може да предложи тези мерки по своя инициатива или по искане на държава членка.

6. Настоящият член не засяга ангажиментите на Съюза спрямо трети държави, които произтичат от международни споразумения относно обществените поръчки, особено в рамките на СТО.

Глава IV

Изпълнение на поръчките

Член 87

Условия за изпълнение на поръчките

Възложителите могат да определят специални условия във връзка с изпълнението на поръчка, при условие че те са свързани с предмета на поръчката по смисъла на член 82, параграф 3 и са посочени в поканата за участие в състезателната процедура или в документацията за поръчката. Тези условия могат да включват икономически, свързани с иновациите, екологични, социални или свързани със заетостта съображения.

Член 88

Подизпълнители

1. Компетентните национални органи осигуряват спазването на задълженията по член 36, параграф 2 от страна на подизпълнителите чрез подходящи действия, които действат в рамките на своята отговорност и компетентност.

2. В документацията за поръчката възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да поиска от оферента да посочи в офертата си дела от поръчката, за който възнамерява да използва трети лица — подизпълнители, както и предлаганите подизпълнители.

3. Държавите членки могат да предвидят, че при заявка от страна на подизпълнителя и когато естеството на поръчката позволява това, възложителят превежда дължимите плащания пряко на подизпълнителя за услугите, доставките или строителството, предоставени на икономическия оператор, на който е възложена поръчката (наричан по-долу „основният изпълнител“). Тези мерки могат да включват подходящи механизми, позволяващи на основния изпълнител да оспори плащания, които не са дължими. Правилата относно този режим на плащане се посочват в документацията за поръчката.

4. Параграфи 1 — 3 не засягат въпроса за отговорността на основния изпълнител.

5. При поръчки за строителство и по отношение на услуги, които се предоставят на съоръжение под прекия надзор на възлагащия орган, след възлагането на поръчката и най-късно при започването на изпълнението на поръчката, възложителят изисква от основния изпълнител да му посочи името, данните за контакт и представителите на своите подизпълнители, участващи в това строителство или услуги, доколкото те са известни към този момент. Възложителят изисква от основния изпълнител да го уведомява за всякакви промени в тази информация в хода на изпълнението на поръчката, както и да му предоставя необходимата информация за всички нови подизпълнители, които впоследствие се включват в строителството или предоставянето на услугите.

Независимо от първа алинея държавите членки могат да наложат пряко на основния изпълнител задължението да предоставя необходимата информация.

Когато това е необходимо за целите по параграф 6, буква б) от настоящия член, изискваната информация се придружава от лични декларации на подизпълнителите съгласно предвиденото в член 80, параграф 3. Предвидените в параграф 8 от настоящия член мерки за прилагане могат да предвиждат, че подизпълнителите, които се включват след възлагането на поръчката, представят сертификати и други придружаващи документи вместо личните декларации.

Първа алинея не се прилага за доставчиците.

Възложителите могат, по собствена инициатива или по искане на държави членки, да разширят прилагането на задълженията, предвидени в първа алинея, например към:

а) поръчки за доставка, поръчки за услуги, различни от тези за услуги, които да се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възложителя или на доставчици, участващи в поръчки за строителство или услуги;

б) подизпълнители на подизпълнителите на основния изпълнител, или още по-надолу по веригата от подизпълнители.

6. За да се избегнат нарушения на задълженията по член 36, параграф 2, могат да се предприемат подходящи мерки, например:

а) когато националното право на дадена държава членка предвижда механизъм за обща отговорност между подизпълнителите и основния изпълнител, държавата членка прави необходимото съответните правила да се прилагат при спазване на условията, определени в член 36, параграф 2;

б) в съответствие с член 80, параграф 3 от настоящата директива възлагащите органи могат, по собствена инициатива или по искане на държави членки, да проверят дали има основания за изключване на подизпълнители в съответствие с член 57 от Директива 2014/24/ЕС. В такъв случай възлагащият орган изисква от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има задължителни основания за изключване. Възлагащият орган може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да изиска от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има незадължителни основания за изключване.

7. Държавите членки могат да предвидят по-строги правила за отговорност в националното си право или да предприемат допълнителни мерки в рамките на националното си право по отношение на преките плащания за подизпълнителите, например като предвидят преки плащания за подизпълнителите, без да е необходимо последните да правят искане за подобно пряко плащане.

8. Държавите членки, които решат да въведат мерките по параграф 3, 5 или 6, уточняват условията за прилагане на тези мерки със законови, подзаконови или административни разпоредби в съответствие с правото на Съюза. При това държавите членки могат да ограничат приложимостта им, например по отношение на определени видове поръчки,

определени категории възложители или икономически оператори или определени суми.

Член 89

Изменение на договорите за поръчка през техния срок на изпълнение

1. Договорите за поръчка и рамковите споразумения могат да бъдат изменени без провеждане на нова процедура за възлагане на поръчка в съответствие с настоящата директива в следните случаи:

а) когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация за поръчката чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. В тях не се предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на поръчката или на рамковото споразумение;

б) за допълнителни строителство, доставки или услуги от първоначалния изпълнител, независимо от тяхната стойност, които са станали необходими и които не са включени в първоначалната поръчка, когато смяната на изпълнителя:

i) не може да се извърши поради икономически или технически причини като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, софтуер, услуги или инсталации, възложени с първоначалната поръчка; и

ii) би предизвикала значително неудобство или съществено дублиране на разходите на възложителя;

в) когато са изпълнени всички условия по-долу:

i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възложител не би могъл да предвиди;

ii) изменението не променя цялостния характер на поръчката;

г) когато нов изпълнител заменя изпълнителя, на който възложителят първоначално е възложил поръчката, вследствие на:

i) недвусмислена клауза за преразглеждане или опция в съответствие с буква а),

- ii) цялостно или частично встъпване в положението на първоначалния изпълнител след корпоративно преструктуриране, включително поглъщания, сливания, придобивания или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който отговаря на първоначално установените критерии за качествен подбор, при условие че това не води до други съществени изменения на договора за поръчка и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или
- iii) когато възложителят сам поема задълженията на основния изпълнител по отношение на неговите подизпълнители, ако тази възможност е предвидена в националното законодателство съгласно член 88;
- д) когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 4.

Възложителите, които са изменили даден договор за поръчка в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това обявление съдържа информацията, посочена в приложение XVI, и се публикува в съответствие с член 71.

2. В допълнение и без да е необходима проверка на това дали са спазени условията по параграф 4, букви а) — г), договорите за поръчка могат да бъдат изменени без да е необходимо провеждането на нова процедура в съответствие с настоящата директива, когато стойността на изменението е едновременно под следните две стойности:

- i) праговете, определени в член 15, и
- ii) 10 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за услуги и доставки и под 15 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за строителство.

Изменението обаче не може да променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на нетната обща стойност на последователните изменения.

3. За целите на изчисляването на стойността по параграф 2, когато договорът за поръчка съдържа клауза за индексация, за референтна стойност служи актуализираната стойност.

4. Изменението на договор за поръчка или на рамково споразумение по време на техния срок на изпълнение се счита за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато прави договора за поръчка или рамковото споразумение съществено различни по техния характер от първоначално сключените.

При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:

- а) изменението въвежда условия, които, ако бяха част от първоначалната процедура за възлагане на поръчка, биха позволили допускането на други кандидати, различни от първоначално избраните, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата, или биха привлекли към участие в процедурата допълнителни кандидати;
- б) изменението променя икономическия баланс на договора за поръчка или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение;
- в) изменението значително разширява обхвата на договора за поръчка или рамковото споразумение;
- г) когато нов изпълнител заменя изпълнителя, на когото възложителят първоначално е възложил поръчката, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).

5. За изменения на разпоредбите на договор за поръчка за строителство, доставки или услуги или на рамково споразумение по време на срока на изпълнение, различни от предвидените в параграфи 1 и 2, е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка в съответствие с настоящата директива.

Член 90

Прекратяване на договорите за поръчка

Държавите членки осигуряват на възложителите възможността, най-малко при следните обстоятелства и при условията, определени от приложимото национално право, да прекратят договор за поръчка за строителство, доставки или услуги по време на неговия срок, когато:

- а) поръчката е претърпяла съществено изменение, което би наложило провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка съгласно член 89;
- б) по време на възлагането на поръчката изпълнителят се е намирал в някоя от хипотезите по член 57, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС и следователно е трябвало да бъде изключен от процедурата за възлагане на поръчка съгласно член 80, параграф 1, втора алинея от настоящата директива;
- в) поръчката не е следвало да бъде възложена на изпълнителя поради тежко нарушение на задълженията, произтичащи от Договорите и настоящата директива, което е установено от Съда на Европейския съюз в производство по член 258 ДФЕС.

ДЯЛ III

СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I

Социални и други специфични услуги

Член 91

Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Поръчките за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVII, се възлагат в съответствие с настоящата глава, когато стойността на поръчките е по-голяма или равна на прага, посочен в член 15, буква в).

Член 92

Публикуване на обявления

1. Възложителите, които възнамеряват да възложат поръчка за услугите по член 91, оповестяват своето намерение по който и да е от следните начини:

- а) посредством обявление за поръчка; или
- б) посредством периодично индикативно обявление, което се публикува редовно. В периодичното индикативно обявление се посочват изрично видовете услуги, които ще бъдат предмет на възлаганите поръчки. В него се посочва, че поръчките ще се възлагат без допълнително публикуване и заинтересованите икономически оператори се приканват да заявят писмено своя интерес; или
- в) посредством обявление за съществуването на квалификационна система, което се публикува редовно.

Първа алинея обаче не се прилага, когато в съответствие с член 50 за възлагането на поръчка за услуги е било възможно да се използва процедура на договаряне без предварителна покана за състезателна процедура.

2. Възложителите, възложили поръчка за посочените в член 91 услуги, оповестяват резултатите с обявление за възложена поръчка. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групираните обявления в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

3. Обявленията по параграфи 1 и 2 от настоящия член съдържат информацията, посочена в съответно в части А, Б, В или Г от приложение XVIII, съгласно стандартните образци. Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105.

4. Посочените в настоящия член обявления се публикуват в съответствие с член 71.

Член 93

Принципи на възлагане на поръчките

1. Държавите членки въвеждат национални правила за възлагането на поръчки съгласно настоящата глава с цел да се гарантира, че възложителите спазват принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори. Държавите членки запазват правото да определят приложимите процедурни правила, доколкото тези правила позволяват на възложителите да вземат под внимание конкретните особености на въпросните услуги.

2. Държавите членки гарантират, че възложителите могат да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на качество, непрекъснатост, достъпност, достъпна цена, наличие и всеобхватност на услугите, особените потребности на различните категории ползватели, включително групите в неравностойно положение и уязвимите групи, приобщаването и осигуряването на възможности за ползвателите, както и иновациите. Държавите членки могат също така да предвидят, че изборът на доставчика на услугите се осъществява въз основа на офертите, характеризиращи се с най-доброто съотношение качество/цена, като се вземат предвид критериите за качество и устойчивост на социалните услуги.

Член 94

Запазени поръчки за определени услуги

1. Държавите членки могат да предвидят възможност възложителите, които са възлагащи органи, да запазят правото за организации да участват в процедури за възлагане на поръчка изключително за онези здравни, социални и културни услуги, посочени в член 91, попадащи под кодове 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, от 85000000-9 до 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 и 98133110-8 по CPV.

2. Всяка организация по параграф 1 трябва да отговаря на всички условия по-долу:

- а) целта ѝ е изпълнение на задачи по предоставяне на обществена услуга във връзка с доставката на услугите по параграф 1;
- б) печалбата ѝ се реинвестира с оглед на постигането на целите на организацията. Когато печалбата се разпределя или преразпределя, това следва да се извършва съобразно участието;

в) структурата на управление или собственост на организацията, изпълняваща поръчката, се основава на принципите на собственост или участие на служителите или изисква активното участие на служители, потребители или заинтересовани страни; и

г) съответният възлагащ орган не е възлагал поръчка на организацията за въпросните услуги съгласно настоящия член през последните три години.

3. Максималната продължителност на договора за поръчка не надвишава три години.

4. В поканата за участие в състезателната процедура се съдържа позоваване на настоящия член.

5. Независимо от член 108, Комисията прави оценка на последиците от настоящия член и докладва на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

ГЛАВА II

Правила за провеждане на конкурси за проект

Член 95

Обхват

1. Настоящата глава се прилага за конкурси за проект, организирани като част от процедура за възлагане на поръчка за услуги, при условие че прогнозната стойност на поръчката, без ДДС и включваща всички евентуални награди или плащания за участниците, е по-голяма или равна на сумата, посочена в член 15, буква а).

2. Настоящата глава се прилага за всички конкурси за проект, когато общата сума на наградите и плащанията за участниците в конкурса, включително прогнозната стойност без ДДС на договора за поръчка за услуги, който може впоследствие да се сключи съгласно член 50, буква й), ако възложителят не изключва такова възлагане в обявлението за конкурс за проект, е по-голяма или равна на сумата, посочена в член 15, буква а).

Член 96

Обявления

1. Възложителите, които възнамеряват да проведат конкурс за проект, отправят покана за участие в състезателна процедура посредством обявление за конкурс.

Ако възнамеряват впоследствие да възложат поръчка за услуги съгласно член 50, буква й), това се посочва в обявлението за конкурс за проект.

Възложителите, които са провели конкурс за проект, обявяват резултатите посредством обявление.

2. Поканата за участие в състезателна процедура включва информацията, посочена в приложение XIX, а обявлението за резултатите от конкурса за проект включва информацията, посочена в приложение XX, под формата на стандартни образци. Стандартните образци се установяват от Комисията чрез актове за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105.

Обявлението за резултатите от конкурса за проект се изпраща на Комисията в рамките на 30 дни след приключването на конкурса за проект.

Когато разкриването на информация за резултатите от конкурса би попречило на правоприлагането, би било в противоречие с обществен интерес или би увредило законните търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори, тази информация може да не се публикува.

3. Член 71, параграфи 2 — 6 се прилага и за обявленията, свързани с конкурси за проект.

Член 97

Правила за организирането на конкурс за проект, избор на участници и жури

1. Когато организират конкурси за проекти, възложителите прилагат процедури, които са съобразени с дял I и с настоящата глава.

2. Допускането на участници в конкурсите за проект не може да се ограничава:

а) чрез посочване на територията или част от територията на държава членка;

б) на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се организира конкурсът, за тях би било съществувало изискване да бъдат физически или юридически лица.

3. Когато конкурсите за проект се провеждат с ограничен брой участници, възложителите определят ясни и недискриминационни критерии за подбор. Във всеки случай броят на кандидатите, поканени да участват, трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

4. Журито се състои само от физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато от участниците в конкурса се изисква конкретна професионална квалификация, най-малко една трета от членовете на журито трябва да имат същата или еквивалентна квалификация.

Член 98

Решения на журито

1. Журито е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.
2. Журито разглежда представените от кандидатите планове и проекти анонимно и единствено въз основа на критериите, посочени в обявлението за конкурса.
3. Журито записва класирането на проектите съобразно качествата на всеки проект в доклад, подписан от членовете на журито, заедно с техните забележки и всякакви въпроси, които се нуждаят от изясняване.
4. Запазва се анонимност, докато журито не достигне до становище или решение.
5. При необходимост кандидатите могат да бъдат поканени да отговорят на въпроси, които журито е записало в протокола, за изясняване на всякакви аспекти от проектите.
6. Съставя се пълен протокол на диалога между членовете на журито и кандидатите.

ДЯЛ IV

УПРАВЛЕНИЕ

Член 99

Привеждане в изпълнение

1. С цел ефективно осигуряване на правилно и ефикасно изпълнение държавите членки гарантират, че най-малко посочените в настоящия член задачи се изпълняват от един или повече органи, ведомства или структури. Те посочват на Комисията всички органи, ведомства или структури, компетентни за изпълнението на тези задачи.
2. Държавите членки осигуряват мониторинг на прилагането на правилата за обществените поръчки.

Когато органите или структурите за мониторинг констатира, че собствена инициатива или след получаване на информация, конкретни нарушения или системни проблеми, те трябва да разполагат с правомощията да съобщават тези проблеми на националните одитни органи, съдилища или юрисдикции или други подходящи органи или структури, като омбудсмана, националните парламенти или комисиите към тях.

3. Резултатите от дейността по мониторинга съгласно параграф 2 се оповестяват публично чрез подходящи средства за информация. Тези резултати се предоставят и на Комисията. Те могат например да бъдат включени в докладите от мониторинга, посочени във втора алинея от настоящия параграф.

До 18 април 2017 г. и на всеки три години след това държавите членки представят на Комисията доклад от мониторинга, в който, когато е целесъобразно, е включена информация за най-често срещаните причини за неправилно прилагане или правна несигурност, включително евентуалните структурни или повтарящи се проблеми при прилагането на правилата, за степента на участие на МСП в обществените поръчки, както и за предотвратяването, разкриването и докладването по подходящ начин на случаите на измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности в областта на обществените поръчки.

Комисията може, най-много на всеки три години, да изисква от държавите членки да предоставят информация за практическото прилагане на националните стратегически политики в областта на обществените поръчки.

За целите на настоящия параграф „МСП“ се разбират като съответстващите на определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽¹⁾.

Въз основа на получените по този параграф данни Комисията редовно изготвя доклад за прилагането и за най-добрите практики, свързани с националните политики в областта на поръчките в рамките на вътрешния пазар.

4. Държавите членки гарантират, че:

- а) информацията и насоките относно тълкуването и прилагането на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки се предоставят безплатно, за да се подпомогнат възлагащите органи и икономическите оператори, по-специално МСП, при правилното прилагане на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки; както и
- б) възлагащите органи разполагат с подкрепа по отношение на планирането и провеждането на процедурите за възлагане на поръчки.

5. Без да се засягат общите процедури и работните методи, установени от Комисията за нейната комуникация и контакти с тях, държавите членки определят звена за контакт за сътрудничество с Комисията по отношение на прилагането на законодателството в областта на обществените поръчки.

⁽¹⁾ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

6. Възлагащите органи съхраняват, най-малко за срока на поръчката, копия от всички сключени договори за поръчки на стойност, по-голяма или равна на:

- а) 1 000 000 EUR при поръчки за доставки или услуги;
- б) 10 000 000 EUR при поръчки за строителство.

Възлагащите органи предоставят достъп до тези договори; при все това обаче достъпът до конкретни документи или информация може да бъде отказан в степента и съгласно условията, предвидени в приложимите правила на Съюза или националните правила относно достъпа до документи и защитата на данни.

Член 100

Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчка

1. Възложителите съхраняват необходимата информация за всеки договор за поръчка или рамково споразумение, попадащи в обхвата на настоящата директива, и за всеки случай на въвеждане на динамична система за покупки. Тази информация трябва да е достатъчна, за да им позволи в по-късен момент да обосноват взетите от тях решения във връзка със:

- а) квалифицирането и подбора на икономически оператори и възлагането на поръчки;
- б) използването на процедури на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура съгласно член 50;
- в) неприлагането на глави II—IV от дял II в съответствие с дерогациите, предвидени в глави II и III от дял I;
- г) ако е необходимо, мотивите за използване на други средства за комуникация, различни от електронните при електронното подаване

Възложителите могат да препращат към обявлението за възложена поръчка, изготвено съгласно член 70 или член 92, параграф 2, доколкото то съдържа изискваната по настоящия параграф информация.

2. Възложителите документират хода на всички процедури за възлагане на поръчка, независимо от това дали те се провеждат с помощта на електронни средства. За тази цел те осигуряват съхранението на достатъчно документация за обосноваване на решенията, взети на всички етапи от процедурата за възлагане на поръчка, например документация за комуникацията с икономическите оператори и вътрешните разисквания, подготовката на

документацията за поръчката, диалога или договарянето, ако има такива, подбора и възлагането на поръчката. Документацията се съхранява за срок от най-малко три години от датата на възлагане на поръчката.

3. Информацията или документацията, или основни части от тях, се предават на Комисията или на националните органи, ведомствата или структури по член 99 при поискване от тяхна страна.

Член 101

Национални доклади и статистическа информация

1. Комисията извършва преглед на качеството и пълнотата на данните, които могат да бъдат извлечени от обявленията по членове 67—71, 92 и 96, които се публикуват в съответствие с приложение IX.

Когато качеството и пълнотата на данните, посочени в първа алинея от настоящия параграф, не съответстват на задълженията по член 67, параграф 1, член 68, параграф 1, член 69, член 70, параграф 1, член 92, параграф 3 и член 96, параграф 2, Комисията изисква допълнителна информация от съответната държава членка. В разумен срок съответната държава членка предоставя изискваната от Комисията липсваща статистическа информация.

2. До 18 април 2017 г. и на всеки три години след това държавите членки изпращат на Комисията статистически доклад за поръчките, които биха били обхванати от настоящата директива, ако стойността им превишаваше съответния праг по член 15, като посочват оценка на обобщената обща стойност на тези поръчки през въпросния период. Тази оценка може по-специално да се основава на данни, налични вследствие на прилагането на националните изисквания за публикуване, или на приблизителни изчисления върху извадки.

Този доклад може да бъде включен в доклада по член 99, параграф 3.

Член 102

Административно сътрудничество

1. Държавите членки си оказват взаимопомощ и въвеждат мерки за ефективно съвместно сътрудничество с цел да се осигури обменът на информация по въпросите, посочени в членове 62, 81 и 84. Те гарантират поверителността на информацията, която обменят.

2. Компетентните органи на всички заинтересовани държави членки обменят информация в съответствие с правилата относно защитата на личните данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.

3. Най-късно до 18 април 2015 г. започва пилотен проект, който да установи дали за целите на обмена на информация по настоящата директива е подходящо използването на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012.

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 103

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 4, 17, 40, 41, 76 и 83, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 17 април 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 4, 17, 40, 41, 76 и 83, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегирано правомощие. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно членове 4, 17, 40, 41, 76 и 83, единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽²⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 104

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 103, параграф 5. В такъв случай Комисията незабавно отменя акта след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 105

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета ⁽³⁾. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 106

Транспониране и преходни разпоредби

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 18 април 2016 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

⁽³⁾ Решение 71/306/ЕИО на Съвета от 26 юли 1971 г. за създаване на Консултативен комитет за обществени поръчки за строителни работи (ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15).

2. Независимо от параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да отложат прилагането на член 40, параграф 1 до 18 октомври 2018 г., освен в случаите, при които използването на електронни средства е задължително съгласно членове 52, 53, 54, член 55, параграф 3, член 71, параграф 2 или член 73.

Независимо от параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да отложат прилагането на член 40, параграф 1 по отношение на централните органи за покупки, посочени в член 55, параграф 3, до 18 април 2017 г.

Когато държава членка реши да отложи прилагането на член 40, параграф 1, тя осигурява предвижда за възложителите възможност да избират измежду следните средства за комуникация за целия обмен на съобщения и информация:

- а) електронни средства в съответствие с член 40;
- б) пощенска или друга подходяща куриерска услуга;
- в) факс;
- г) комбинация от тези средства.

3. Когато държавите членки приемат мерките, предвидени в параграфи 1 и 2, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 107

Отмяна

Директива 2004/17/ЕО се отменя, считано от 18 април 2016 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XXI.

Член 108

Преглед

Комисията извършва преглед на икономическите последици върху вътрешния пазар, по-специално с оглед на фактори като трансграничното възлагане на поръчки и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете по член 15, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

Когато е възможно и целесъобразно, Комисията разглежда възможността да предложи увеличение на праговете стойности, приложими по СДП, по време на следващия кръг от преговори. В случай на промяна на праговете стойности, приложими по СДП, когато е целесъобразно, след доклада се изготвя законодателно предложение за изменение на праговете, предвидени в настоящата директива.

Член 109

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 110

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 26 февруари 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСКЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ТОЧКА 2, БУКВА (А)

В случай на разминаване при тълкуването между CPV и NACE, се прилага номенклатурата по CPV.

NACE ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи.	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: — разрушаване на сгради и други конструкции; — разчистване на строителни площадки; — земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи и др.; — работи по подготовка на участъци за добив; — отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: — отводняване на строителна площадка; — пресушаване на селскостопански земи и гори.	45110000
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: — сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели. Този клас изключва: — сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20. — сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; — изкопаване на шахти, вж. 45.25; — изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20.	45120000

NACE (1)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	Този клас включва: — изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; — мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлезии; — преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; — градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; — помощно гражданско строителство; — монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място. Този клас изключва: — услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; — инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; — строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; — довършителни строителни работи, вж. 45.4; — архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; — услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20.	45210000 С изключение на: — 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на покривни конструкции; — работи по изпълнение на покривни покрития; — хидроизолационни работи.	45261000

NACE ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; — строителство на релсови пътища; — строителство на самолетни писти; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения; — работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. Този клас изключва: — предварителни земни работи, вж. 45.11.	45212212 и DA03 45230000 с изключение на: — 45231000 — 45232000 — 45234115
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	Този клас включва — строителни и монтажни работи на: — водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхт-лубове), шлюзове и др.; — язовири и диги; — драгажни работи; — строителни и монтажни работи под вода.	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; — фундиране, включително укрепване чрез пилоти; — строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; — монтажни работи на стоманени елементи — чуждо производство; — изливане на стоманобетон; — зидарски работи;	45250000 45262000

NACE (1)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				— монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; — изграждане на комини и промишлени пещи. Този клас изключва: — даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32;	
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	Този клас включва: инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — електрически инсталации и други електрически уредби; — далекосъобщителни системи; — системи за електрическо отопление; — антени за жилищни сгради; — пожароизвестителни системи; — сигнално-охранителни системи; — асансьори и ескалатори; — гръмоотводи и др.	45213316 45310000 С изключение на: – 45316000
		45.32	Изоляционни строителни работи	Този клас включва: — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. Този клас изключва: — хидроизолация, вж. 45.22.	45320000
		45.33	Водопроводни работи	Този клас включва: — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — водоснабдителни и канализационни инсталации; — газови инсталации; — отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; — разпръсквателни системи.	45330000

NACE ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ Е			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				Този клас изключва: — монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.	
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: — монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; — монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи.		45400000
		45.41	Работи по полагане на мазилки	Този клас включва: — полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: — монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; — довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: — полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	45420000
		45.43	Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки	Този клас включва: — работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на: — керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки; — паркет и други подови покрития, мокети и балатуми; — включително гумени или пластмасови; — мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; — тапети.	45430000

NACE ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	Този клас включва: — вътрешно и външно боядисване на сгради; — работи по боядисване на други строителни съоръжения; — работи по стъклопоставяне, огледала и др. Този клас изключва: — поставяне на прозорци, вж. 45.42;	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	Този клас включва: — монтаж на частни плувни басейни; — паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; — други довършителни строителни работи. Този клас изключва: — вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	45212212 и DA04 45450000
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор		45500000
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор	Този клас изключва: — даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПИСКЪК НА ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 3

Права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и чието предоставяне се е основавало на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на член 4 от настоящата директива. По-долу са изброени процедури, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност, за издаване на разрешения въз основа на други правни актове на Съюза, които не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на член 4 от настоящата директива:

- а) даване на разрешение за експлоатация на съоръжения за природен газ в съответствие с процедурите, предвидени в член 4 от Директива 2009/73/ЕО;
- б) разрешение или покана за подаване на оферта за изграждане на нови мощности за производство на електрическа енергия в съответствие с Директива 2009/72/ЕО;
- в) издаване на разрешения в съответствие с процедурите, предвидени в член 9 от Директива 97/67/ЕО, във връзка с пощенска услуга, която не е или не следва да е резервирана;
- г) процедура за издаване на разрешение за извършване на дейност, включваща експлоатация на въглеводороди, в съответствие с Директива 94/22/ЕО;
- д) обществени поръчки за услуги по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007 за предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз с автобусен, трамваен, железопътен транспорт или метро, които са възложени въз основа на конкурентна тръжна процедура в съответствие с член 5, параграф 3 от него, при условие че срокът на тези поръчки е съобразен с член 4, параграфи 3 и 4 от същия регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 34, ПАРАГРАФ 3

- A. Пренос или разпределение на газ или топлинна енергия**
Директива 2009/73/ЕО
- Б. Производство, пренос или разпределение на електроенергия**
Директива 2009/72/ЕО
- В. Производство, пренос или разпределение на питейна вода**
[Няма]
- Г. Възложители в областта на железопътните услуги**
Товарен железопътен транспорт
Директива 2012/34/ЕС
Международен пътнически железопътен транспорт
Директива 2012/34/ЕС
Национален пътнически железопътен транспорт
[Няма]
- Д. Възложители в областта на градски релсови пътища, трамвайни, тролейбусни и автобусни линии**
[Няма]
- Е. Възложители в областта на пощенските услуги**
Директива 97/67/ЕО
- Ж. Добив на нефт или газ**
Директива 94/22/ЕО
- З. Проучване и добив на въглища и други твърди горива**
[Няма]
- И. Възложители в областта на оборудването за морски или речни пристанища или за други терминали**
[Няма]
- Й. Възложители в областта на летищните съоръжения**
[Няма]
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

КРАЙНИ СРОКОВЕ ЗА ПРИЕМАНЕТО НА АКТОВЕТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 35

1. Актовете за изпълнение, посочени в член 35, се приемат в рамките на следните срокове:

- а) 90 работни дни, когато има презумпция за свободен достъп до даден пазар въз основа на член 34, параграф 3, първа алинея;
- б) 130 работни дни в случаите извън тези по буква а).

Сроковете по букви а) и б) от настоящата точка се удължават с 15 работни дни, когато искането не е придружено от обосноваване и подкрепено с доказателства становище, прието от независим национален орган, компетентен по отношение на въпросната дейност, в което да са анализирани задълбочено всички условия за евентуалната приложимост на член 34, параграф 1 за въпросната дейност в съответствие с член 34, параграфи 2 и 3.

Тези срокове започват да текат от първия работен ден след датата, на която Комисията получи искането, посочено в член 35, параграф 1, или ако информацията, която трябва да се предостави заедно с искането, е непълна — от работния ден след получаването на пълната информация.

Сроковете, посочени в първа алинея, могат да се удължат от Комисията със съгласието на държавата членка или възложителя, подали искането.

2. Комисията може да поиска от държавата членка, от възложителя, от независимия национален орган по параграф 1 или от всеки друг компетентен национален орган да представят цялата необходима информация или да допълнят или изяснят предоставената информация в рамките на подходящ срок. При получаване на закъснели или непълни отговори, сроковете, посочени в параграф 1, спират да текат от момента на изтичане на срока, поставен в искането за информация, до получаването на пълната и точна информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИНСТРУМЕНТИТЕ И УСТРОЙСТВАТА ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА ОФЕРТИ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА УЧАСТИЕ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА КВАЛИФИЦИРАНЕ, КАКТО И ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ

Инструментите и устройствата за електронно получаване на оферти, заявления за участие, заявления за квалифициране, както и на планове и проекти за конкурси трябва най-малко да гарантират с технически средства и подходящи процедури, че:

- а) датата и часът на получаване на офертите, заявленията за участие, заявленията за квалифициране, както и на подаване на планове и проектите, могат да бъдат точно определени;
 - б) може да бъде гарантирано в достатъчна степен, че никой не може да има достъп до данните, предадени съгласно изискванията, преди определения срок;
 - в) само оправомощени лица могат да определят или променят датите за отварянето на получените данни;
 - г) на различните етапи на процедурата за квалифициране, процедурата за възлагане на поръчка или конкурса, достъпът до всички предоставени данни или до част от тях трябва да е възможен само за оправомощените лица;
 - д) само оправомощени лица трябва да дават достъп до предадените данни и само след предвидената дата;
 - е) получените и отворени в съответствие с изискванията данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;
 - ж) ако забраната за достъп или условията по букви б) — е) са нарушени или е направен опит за това, може в достатъчна степен да се гарантира, че нарушенията или опитите могат да бъдат лесно забелязани.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ЧАСТ A

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ПЕРИОДИЧНИТЕ ИНДИКАТИВНИ ОБЯВЛЕНИЯ

(съгласно член 67)

I. Информация, която се включва във всички случаи

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. а) при поръчки за доставки: естество и количество или стойност на услугите или стоките, предмет на поръчката (кодове по CPV);
б) при поръчки за строителство: естество и обем на предоставяните услуги, общи характеристики на строителните работи или на обособените позиции спрямо строителните работи (кодове по CPV);
в) при поръчки за услуги: планиран общ обем на поръчката за всяка от предвидените категории услуги (кодове по CPV).
4. Дата на изпращане на обявлението или на съобщението за публикуване на това обявление в профила на купувача.
5. Всякаква друга информация от значение.

II. Допълнителна информация, която трябва да бъде предоставена, когато обявлението се използва като средство за покана за участие в конкурс или позволява съкращаване на сроковете за получаване на оферти (член 67, параграф 2)

6. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките.
7. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията със спецификациите за поръчката.

Когато по причини, изложени в член 73, параграф 1, трета и четвърта алинея, няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.
8. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
9. Срок за получаване на заявления за покана за представяне на оферти или за участие в договарянето.
10. Естество и количество на продуктите, общо естество на строителството или категория на услугата, предмет на поръчката, и описание, в което се посочва дали се предвижда рамково споразумение или споразумения, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, също така и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури. Посочва се дали се предвижда покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
11. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги; в случай че поръчката е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
12. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
13. Адрес, на който заинтересованите предприятия изпращат своите писмени съобщения за изразяване на интерес.
14. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
15. Език или езици, допустими за представянето на кандидатури или оферти.
16. Икономически и технически условия и финансови и технически гаранции, изисквани от доставчиците.

17. а) прогнозна дата за започване на процедурите за възлагане на поръчката или поръчките (ако е известна);
- б) вид на процедурата за възлагане на поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки или процедури с договаряне).
18. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на договора за поръчка.
19. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
- а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,
- б) ще се прилага електронно поръчване,
- в) ще се използва електронно фактуриране,
- г) ще се приема електронно заплащане.
20. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
21. Посочените в член 82 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката, когато са известни: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, критериите за „икономически най-изгодната оферта“, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за потвърждаване на интерес по член 67, параграф 2, буква б) или в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

ЧАСТ Б

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В СЪОБЩЕНИЯТА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА ПЕРИОДИЧНО ИНДИКАТИВНО ОБЯВЛЕНИЕ В ПРОФИЛ НА КУПУВАЧ, КОГАТО ОБЯВЛЕНИЕТО НЕ СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ В СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

(съгласно член 67, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Кодове по CPV.
4. Интернет адрес на „профила на купувач“ (URL).
5. Дата на изпращане на съобщението за публикуване на обявление за предварителна информация в профила на купувача.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ДОКУМЕНТАЦИЯТА ЗА ПОРЪЧКАТА ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ (ЧЛЕН 53, ПАРАГРАФ 4)

Когато възложителите вземат решение за провеждане на електронен търг, в документацията за поръчката се включват най-малко следните данни:

- а) характеристиките, чиито стойности ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези характеристики са количествено определими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;
 - б) всички ограничения за стойностите, които могат да бъдат представени, във вида, в който произтичат от спецификациите, свързани с предмета на поръчката;
 - в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг и, когато е целесъобразно – кога ще им бъде предоставена;
 - г) съответната информация, свързана с провеждането на електронния търг;
 - д) условията, съгласно които оферентите ще могат да наддават, и по-специално минималните разлики, които ще се изискват при наддаването, ако е приложимо;
 - е) съответната информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и редът и условията и техническите спецификации за свързване.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

За целите на настоящата директива:

1) „Технически спецификации“ означава едно от следните:

а) при поръчките за доставки или услуги, спецификация във вид на документ, в който се определят изискваните характеристики на продукта или услугата, като равнище на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковка, маркиране и етикетирание, инструкции за употреба, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценяване на съответствието;

б) при поръчки за строителство – всички технически предписания, които се съдържат по-специално в документацията за поръчката, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите, които позволяват даден материал, продукт или консуматив да бъде описан по начин, който да отговаря на предвидената от възложителя употреба; тези характеристики трябва да включват ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетирание, инструкции за употреба и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителните работи; характеристиките включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възложителят може да наложи съгласно общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;

2) „стандарт“ означава техническа спецификация, приета от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която е някое от следните:

а) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост,

б) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост,

в) „национален стандарт“ означава стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

3) „европейска техническа оценка“ означава документираната оценка на експлоатационните показатели на строителен продукт по отношение на неговите съществени характеристики съгласно съответния европейски документ за оценяване в съответствие с член 2, точка 12 от Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;

4) „обща техническа спецификация“ означава техническа спецификация в областта на ИКТ, изготвена в съответствие с членове 13 и 14 от Регламент (ЕС) № 1025/2012;

5) „технически еталон“ означава всеки резултат, създаден от европейските органи по стандартизация, различен от европейските стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5).

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

1. Публикуване на обявления

Обявленията, посочени в членове 67, 68, 69, 70, 92 и 96 трябва да се изпращат от възложителите до Службата за официални публикации на Европейския съюз и да се публикуват в съответствие със следните правила:

- а) Обявленията по членове 67, 68, 69, 70, 92 и 96 се публикуват от Службата за официални публикации на Европейския съюз или от възложителите при наличието на периодично индикативно обявление, публикувано в профил на купувач съгласно член 67, параграф 1.

Освен това възложителите могат да публикуват тази информация в интернет в „профил на купувач“, както е посочено в точка 2, буква б) по-долу;

- б) Службата за официални публикации на Европейския съюз дава на възложителя потвърждението съгласно член 71, параграф 5, втора алинея.

2. Публикуване на допълваща или допълнителна информация

- а) Освен ако не е посочено друго в член 73, параграф 1, трета и четвърта алинея, възложителите публикуват цялата документация за поръчката в интернет;

- б) Профилът на купувач може да включва периодични индикативни обявления съгласно член 67, параграф 1, информация за текущите покани за представяне на оферти, планираните покупки, сключените договори за поръчки, прекратените процедури и всякаква полезна обща информация, като звено за контакт, телефонен и факс номер, пощенски адрес и адрес на електронна поща. Профилът на купувач може да включва и периодични индикативни обявления, които се използват като средство за покана за участие в състезателна процедура и се публикуват на национално равнище съгласно член 72.

3. Формат и процедури за електронно предаване на обявления

Определените от Комисията формат и процедура за изпращане на обявления по електронен път са достъпни на интернет адрес <http://simap.eu.int>.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО ЗА СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА КВАЛИФИКАЦИОННА СИСТЕМА

(съгласно член 44, параграф 4, буква б) и член 68)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
 4. Предназначение на квалификационната система (описание на продуктите, услугите или строителството или категории от тях, за които ще се възлагат поръчки чрез системата – кодове по CPV). Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
 5. Условия, на които трябва да отговарят икономическите оператори за тяхното квалифициране в съответствие със системата, и методи за проверка изпълнението на всяко от тези условия. В случай че описанието на тези условия и методи за проверка е обемно и се основава на документи, достъпни за заинтересованите икономически оператори, достатъчно е да се представи обобщение на основните условия и методи с препратка към съответните документи.
 6. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.
 7. Посочване на факта, че обявлението служи като покана за участие в състезателна процедура.
 8. Адрес, на който може да се получи допълнителна информация и документация относно квалификационната система (в случай че е различен от адресите по точка 1).
 9. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите за медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 10. Посочените в член 82 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката, когато са известни: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“.. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.
 11. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,
 - б) ще се прилага електронно поръчване,
 - в) ще се използва електронно фактуриране,
 - г) ще се приема електронно заплащане.
 12. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОРЪЧКИ

(съгласно член 69)

A. ПРИ ОТКРИТИ ПРОЦЕДУРИ

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение или динамична система за покупки), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно — и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за продуктите или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (кодове по CPV);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
 - в) За поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:
 - а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозно налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчка;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;
 - в) препратка към съответната законов, подзаконов или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;
 - д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от съответните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.
9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията за поръчката.

Когато по причини, изложени в член 73, параграф 1, трета и четвърта алинея, няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.
11. а) краен срок за получаване на оферти или примерни оферти в случаите, където е въведена динамична система за покупки;
- б) адрес, на който се изпращат;
- в) език или езици, на които се съставят.

12. а) когато е целесъобразно, лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето на офертите;
б) дата, час и място на отварянето.
13. Когато е приложимо, всички изисквани депозити и гаранции.
14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
15. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
16. Минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря икономическият оператор, получил поръчката.
17. Срок, в рамките на който оферентът е обвързан от офертата си.
18. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на поръчката.
19. Критериите, посочени в член 82, които се ползват при възлагането на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато те не са посочени в спецификациите.
20. Когато е целесъобразно, дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
21. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на отдела, от който може да бъде получена такава информация.
22. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
23. Всякаква друга информация от значение.

Б. ОГРАНИЧЕНИ ПРОЦЕДУРИ

1. Наименование, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (консумативи, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно — и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за продуктите или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (кодове по CPV);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;

- в) информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:

- а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчка;
- б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;
- в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
- г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;
- д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.

8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.

10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.

11. а) краен срок за получаване на заявленията за участие;

б) адрес, на който се изпращат;

в) език или езици, на които се съставят.

12. Краен срок за изпращане на поканите за представяне на оферти.

13. Когато е приложимо, всички изисквани депозити и гаранции.

14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.

15. Информация относно актуалното състояние на икономическия оператор и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.

16. Критериите, посочени в член 82, които се ползват при възлагането на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти.

17. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими за изпълнението на поръчката.

18. Когато е целесъобразно, дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувач, за когото се отнася поръчката.

19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

20. Дата на изпращане на обявлението от възложителите.

21. Всякаква друга информация от значение.

В. ПРОЦЕДУРИ НА ДОГОВАРЯНЕ

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.

3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.

4. Естество на поръчката (консумативи, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.

5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.

6. За доставки и строителство:

- а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката (CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно — и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за продуктите или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (CPV);

- б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;

- в) за поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:

- а) естество и количество на стоките, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очаквано налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчка;

- б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби;

- в) препратка към съответната законовa, подзаконовa или административна разпоредба;

- г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;

- д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.

8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.

9. Срок за доставка или завършване или срок на действие на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.

10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.

11. а) краен срок за получаване на заявленията за участие;

- б) адрес, на който се изпращат;

- в) език или езици, на които се съставят.

12. Когато е целесъобразно, всички изисквани депозити и гаранции.

13. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.

14. Информация относно актуалното състояние на икономическия оператор и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.

15. Критериите, посочени в член 82, които се ползват при възлагането на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за договаряне.

16. Когато е целесъобразно, имената и адресите на вече избраните от възложителя икономически оператори.

17. Когато е целесъобразно, особените условия, приложими към изпълнението на поръчката.

18. Когато е целесъобразно, дати и справочна информация за предишни публикации в Официален вестник на Европейския съюз на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.

19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

20. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.

21. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛОЖЕНИ ПОРЪЧКИ

(съгласно член 70)

I. Информация за публикуване в Официален вестник на Европейския съюз ⁽¹⁾

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги с кодове по CPV; когато е целесъобразно, посочете дали представлява рамково споразумение).
4. Най-малко обобщение на естеството и количеството на стоките, строителството или услугите, предмет на поръчката.
5. а) форма на поканата за участие в състезателна процедура (обявление за съществуването на квалификационна система; периодично обявление; покана за представяне на оферти);
б) дата или дати и справочна информация за публикацията на обявлението в Официален вестник на Европейския съюз;
в) при поръчки, възложени без предварителна покана за участие в състезателна процедура, посочете съответната разпоредба на член 50.
6. Процедура за възлагане на поръчката (открита, ограничена или с договаряне).
7. Брой на получените оферти, като се посочва
 - а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са МСП;
 - б) брой на офертите, подадени от чужбина;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.При множество възложени поръчки (обособени позиции, рамкови споразумения с множество бенефициери) тази информация се предоставя за всяка възложена поръчка.
8. Дата на сключване на договора (ите) или на рамковото (ите) споразумение (я) след вземане на решението за възлагане на поръчка (и) или за сключване на споразумение.
9. Цена, заплатена за изгодни покупки съгласно член 50, буква з).
10. За всяка възложена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, включително:
 - а) информация дали спечелилият оферент е МСП;
 - б) информация дали поръчката е възложена на консорциум.
11. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е възложена или може да бъде възложена на подизпълнители.
12. Заплатената цена или цените по най-ниската и най-високата оферти, отчетени при възлагане на поръчката.
13. Наименование и адрес на органа, който отговаря за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
14. Незадължителна информация:
 - стойност и част от поръчката, която е възложена на подизпълнители или може да бъде възложена на трети лица;
 - критерии за възлагане.

⁽¹⁾ Информацията в точки 6, 9 и 11 се счита за информация, което не е предназначена за публикуване, когато възложителят смята, че публикуването може да увреди чувствителни търговски интереси.

II. Информация, която не е предназначена за публикуване

15. Брой на възложените поръчки (в случай че една поръчка е разделена между няколко доставчици).
 16. Стойност на всяка от възложените поръчки.
 17. Държава на произход на стоката или услугата (от Общността или извън Общността; ако е последното, с разбивка по трети държави).
 18. Кой критерии за възлагане са били приложени?
 19. Дали поръчката е възложена на оферент, предложил вариант в съответствие с член 64, параграф 1?
 20. Имало ли е дисквалифицирани оферти на основание на необичайно ниска цена в съответствие с член 84?
 21. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТИ, ЗА УЧАСТИЕ В ДИАЛОГ, ЗА ДОГОВАРЯНЕ ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС ПО ЧЛЕН 74

1. Поканата за представяне на оферта, за участие в диалог или за договаряне, предвидена по член 74 трябва да съдържа най-малко:

а) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени;

При поръчки, възложени чрез състезателен диалог или партньорство за иновации обаче тази информация не се помества в поканата за договаряне, а се включва в поканата за представяне на оферти.

б) при състезателния диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;

в) препратка към публикувана покана за участие в състезателна процедура;

г) посочване на документите, които се прилагат;

д) критерии за възлагане на поръчката, когато не са посочени в обявлението за съществуването на квалификационна система, използвано като средство за покана за участие в състезателна процедура;

е) относителната тежест на критериите за възлагане на поръчката или, когато е целесъобразно, поредността на тези критерии, по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за поръчка, обявлението за съществуването на квалификационна система или спецификациите.

2. Когато се отправя покана за участие в състезателна процедура посредством периодично индикативно обявление, възложителите трябва след това да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно съответната поръчка, преди да започне подборът на оференти или участници в договарянето.

Тази покана включва най-малко следната информация:

а) естеството и количеството, включително всички опции за допълнителни поръчки и, при възможност, очаквано налично време за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и, при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;

б) вид на процедурата за възлагане на поръчката (ограничена или на договаряне);

в) когато е целесъобразно, датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;

г) ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на заявления за документацията за поръчката и езика или езиците, на които те следва да бъдат изготвени;

д) адреса на възложителя;

е) икономическите и техническите условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от икономическите оператори;

ж) формата на договора поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, финансов лизинг, наем или лизинг или комбинация от тях; както и

з) критериите за възлагане на поръчката и тяхната тежест или когато е целесъобразно — поредността на тези критерии по значение, ако тази информация не се съдържа в индикативното обявление, спецификациите или поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

СПИСЪК НА КОНВЕНЦИИТЕ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 36, ПАРАГРАФ 2

- Конвенция 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;
 - Конвенция 98 на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне;
 - Конвенция 29 на МОТ относно принудителния труд;
 - Конвенция 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд;
 - Конвенция 138 на МОТ относно минималната възраст за приемане на работа;
 - Конвенция 111 на МОТ относно дискриминацията в областта на труда и професиите;
 - Конвенция 100 на МОТ за равенството в заплащането;
 - Конвенция 182 на МОТ относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд;
 - Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;
 - Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);
 - Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);
 - Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС), Ротердам, 10.9.1998 г. и нейните 3 регионални протокола.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

СПИСК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 83, ПАРАГРАФ 3

Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЯ ПО ДОГОВОР ЗА

поръчка през срока му на изпълнение (съгласно член 89, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Кодове по CPV.
 4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
 5. Описание на поръчката преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
 6. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
 7. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
 8. Дата на решението за възлагане на поръчката.
 9. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
 10. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а със средства на Съюза.
 11. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII

УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 91

Код по CPV	Описание
75200000-8, 75231200-6, 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 и 98500000-8 [Частни домакинства с нает персонал] и 98513000-2 до 98514000-9 [Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, Услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, Услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, Услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, Услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства и Услуги, предоставени от лица, заети в домакинства];	Услуги по здравеопазване, социални услуги и свързани с тях дейности
85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 [Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92700000-8 79950000-8 [Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси], 79951000-5 [Услуги по организиране на семинари], 79952000-2 [Услуги, свързани с организирането на събития], 79952100-3 [Услуги по организиране на културни събития], 79953000-9 [Услуги по организиране на фестивали], 79954000-6 [Услуги по организиране на празници], 79955000-3 [Услуги по организиране на модни ревюта], 79956000-0 [Услуги по организиране на панаири и изложби]	Административни, социални, образователни, здравни и културни услуги
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3, 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3	Други обществени, социални и персонални услуги, в т.ч. услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации
98131000-0	Религиозни услуги
55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 [55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна] 55510000-8 [Услуги на столове], 55511000-5 [Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти] 55512000-2 [Услуги по управление на столове], 55523100-3 [Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети], 55520000-1 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна], 55522000-5 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия], 55523000-2 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции], 55524000-9 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети]	Хотелиерски и ресторантьорски услуги
79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 21, буква в)
75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 до 75131000-3	Други административни услуги и услуги на държавното управление
75200000-8 до 75231000-4	Услуги на държавното управление за обществото като цяло

Код по CPV	Описание
75231210-9 до 75231230-5; 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 21, буква з)
79700000-1 до 79721000-4 [Детективски и охранителни услуги, Услуги по безопасност, Услуги чрез сигнално-охранителни системи, Охранителни услуги, Услуги по наблюдение, Услуги по издирване, Услуги по издирване на бегълци, Услуги по патрулиране, Услуги по издаване на служебни пропуски, Услуги по провеждане на разследване и Услуги, свързани с частни разследвания] 79722000-1 [Услуги по графология], 79723000-8 [Услуги, свързани с анализа на отпадъци]	Детективски и охранителни услуги
98900000-2 [Услуги на екстериториални организации и служби] и 98910000-5 [Специфични услуги от международни организации и служби]	Международни услуги
64000000-6 [Услуги на пощата и далекосъобщенията], 64100000-7 [Услуги на националната поща, куриерски услуги], 64110000-0 [Услуги на националната поща], 64111000-7 [Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания], 64112000-4 [Пощенски услуги, свързани с писма], 64113000-1 [Пощенски услуги, свързани с колетни пратки], 64114000-8 [Пощенски услуги на гише], 64115000-5 [Наемане на пощенски кутии], 64116000-2 [Услуги, свързани с пощенски пратки „до поискване“], 64122000-7 [Вътрешноведомствени куриерски услуги]	Пощенски услуги
50116510-9 [Услуги по монтаж на автомобилни гуми], 71550000-8 [Ковашки услуги]	Други услуги за населението

(¹) Тези услуги не са включени в обхвата на настоящата директива, когато са организирани като нестопански услуги от общ интерес. Държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги като услуги от общ икономически интерес или като нестопански услуги от общ интерес.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОРЪЧКИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ

(съгласно член 92)

Част А Обявление за поръчка

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на услугите или категориите услуги и, когато е приложимо, на допълнителното строителство и доставки, които да се възлагат, като се посочат и количествата или стойностите им, и кодове по CPV.
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на предоставяне на услугите.
5. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
6. Основни условия, които трябва да бъдат изпълнени от икономическите оператори с оглед на тяхното участие или, когато е целесъобразно, електронен адрес, откъдето може да се получи подробна информация.
7. Срок(ове) за установяване на контакт с възложителя с оглед на участие.
8. Всякаква друга информация от значение.

Част Б Периодично индикативно обявление

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя.
2. Кратко описание на поръчката, включително кодове по CPV.
3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,
 - б) график за доставка или предоставяне на продуктите, строителството или услугите и срок на договора,
 - в) условия за участие, включително:

когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост,

когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби,
 - г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.
4. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.

Част В Обявление за съществуването на квалификационна система

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган.
2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодове по CPV.

3. Доколкото вече са известни:

а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,

б) график за доставка или предоставяне на продуктите, строителството или услугите и срок на договора,

в) условия за участие, включително:

когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост,

когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби,

г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.

4. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.

5. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.

Част Г Обявление за възложена поръчка

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.

2. Основна упражнявана дейност.

3. Най-малко обобщение на естеството и количеството на услугите и, когато е целесъобразно, на осигурените допълнително строителство и доставки.

4. Справочна информация за публикацията на обявлението в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Брой на получените оферти.

6. Име и адрес на избрания икономически оператор или оператори.

7. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIX

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО ЗА КОНКУРС ЗА ПРОЕКТ

(съгласно член 96, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес за електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Описание на проекта (кодове по CPV).
 4. Вид на конкурса — открит или ограничен.
 5. В случай на открит конкурс — крайната дата за получаване на проектите.
 6. При ограничена процедура на конкурса:
 - а) брой на предвидените участници, или числов интервал;
 - б) когато е приложимо, имената на вече избраните участници;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) краен срок за получаване на заявленията за участие.
 7. Когато е приложимо, се посочва дали участието е запазено за определена професия.
 8. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
 9. Когато е приложимо, имената на избраните членове на журито.
 10. Посочва се дали решението на журито е задължително за органа.
 11. Когато е приложимо, брой и стойност на наградите.
 12. Когато е приложимо, данни за плащанията на всички участници.
 13. Посочва се дали на наградените участници е позволено да се възлагат последващи поръчки.
 14. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 15. Дата на изпращане на обявлението.
 16. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XX

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНКУРС ЗА ПРОЕКТ

(съгласно член 96, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Описание на проекта (кодове по CPV).
 4. Общ брой на участниците.
 5. Брой на участниците от чужбина.
 6. Победител(и) в конкурса.
 7. Когато е приложимо, наградата(ите).
 8. Друга информация.
 9. Препратка към обявлението за конкурс за проект.
 10. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 11. Дата на изпращане на обявлението.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XXI

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 1	—
Член 2, първо изречение	Член 1, параграф 1
Член 2, точка 1	Член 1, параграф 2, буква а)
Член 2, точка 2	Член 1, параграф 2, буква б), първо изречение
Член 2, точка 3	Член 1, параграф 2, буква б), второ изречение
Член 2, точка 4	Член 1, параграф 2, буква в)
Член 2, точка 5	Член 1, параграф 2, буква г), първа алинея
Член 2, точка 6	Член 1, параграф 7, първа и втора алинея
Член 2, точка 7	Член 1, параграф 7, трета алинея
Член 2, точка 8	Член 1, параграф 7, трета алинея
Член 2, точка 9	Член 34, параграф 1
Член 2, точка 10	Член 1, параграф 8
Член 2, точка 11	—
Член 2, точка 12	Член 1, параграф 8
Член 2, точка 13	—
Член 2, точка 14	Член 1, параграф 11
Член 2, точка 15	Член 1, параграф 12
Член 2, точка 16	—
Член 2, точка 17	Член 1, параграф 10
Член 2, точка 18	—
Член 2, точка 19	—
Член 2, точка 20	—
Член 3, параграф 1	Член 2, параграф 1, буква а), първа алинея
Член 3, параграф 2	—
Член 3, параграф 3	—
Член 3, параграф 4	Член 2, параграф 1, буква а), втора алинея
Член 4, параграф 1	Член 2, параграф 2
Член 4, параграф 2	Член 2, параграф 1, буква б)
Член 4, параграф 3, първа алинея	Член 2, параграф 3
Член 4, параграф 3, втора и трета алинея	—
Член 4, параграф 4	—
Член 5, параграф 1	—
Член 5, параграф 2, първа алинея	—

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 5, параграф 2, втора алинея	Член 1, параграф 2, буква г), втора и трета алинея
Член 5, параграф 3	—
Член 5, параграф 4, първа и втора алинея	—
Член 5, параграф 4, трета алинея	—
Член 5, параграф 5	—
Член 6, параграф 1, първа и втора алинея	—
Член 6, параграф 1, трета алинея	Член 9, параграф 1, втора алинея
Член 6, параграф 2	Член 9, параграф 1, първа алинея
Член 6, параграф 3, буква а)	Член 9, параграф 2
Член 6, параграф 3, буква б)	—
Член 6, параграф 3, буква в)	Член 9, параграф 3
Член 7	Член 3, параграфи 1 и 3; член 4, параграф 1; член 7, буква а)
Член 8	Член 3, параграфи 1 и 2
Член 9, параграф 1	Член 3, параграф 3
Член 9, параграф 2	Член 3, параграф 4
Член 10	Член 4
Член 11	Член 5, параграф 1
—	Член 5, параграф 2
Член 12	Член 7, буква б)
Член 13, параграф 1	Член 6, параграф 1 и параграф 2, буква в), в края
Член 13, параграф 2, буква а)	Член 6, параграф 2, буква а)
Член 13, параграф 2, буква б)	Член 6, параграф 2, буква б)
Член 13, параграф 2, буква в), подточки i) и ii)	Член 6, параграф 2, буква в), първо и трето тире
—	Член 6, параграф 2, буква в), второ, четвърто, пето и шесто тире
Член 14, буква а)	Член 7, буква а)
Член 14, буква б)	Член 7, буква а)
—	Член 8
—	Приложения I — X
Член 15	Членове 16 и 61
Член 16, параграф 1	Член 17, параграф 1; член 17; параграф 8
Член 16, параграф 2	—
Член 16, параграф 3	Член 17, параграф 2; член 17; параграф 8
Член 16, параграф 4	—
Член 16, параграф 5	Член 17, параграф 3
Член 16, параграф 6	—

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 16, параграф 7	Член 17, параграфи 4 и 5
Член 16, параграф 8	Член 17, параграф 6, буква а), първа и втора алинея
Член 16, параграф 9	Член 17, параграф 6, буква б), първа и втора алинея
Член 16, параграф 10	Член 17, параграф 6, буква а), трета алинея и параграф 6, буква б), трета алинея
Член 16, параграф 11	Член 17, параграф 7
Член 16, параграф 12	Член 17, параграф 9
Член 16, параграф 13	Член 17, параграф 10
Член 16, параграф 14	Член 17, параграф 11
Член 17	Член 69
Член 18, параграф 1	Член 19, параграф 1
Член 18, параграф 2	Член 19, параграф 2
Член 19, параграф 1	Член 20, параграф 1; член 62, параграф 1
Член 19, параграф 2	Член 20, параграф 2
Член 20	Член 22; член 62, параграф 1
Член 21, букви а)	Член 24, буква а)
Член 21, буква б)	Член 24, буква б)
Член 21, буква в)	—
Член 21, буква г)	Член 24, буква в)
Член 21, буква д)	—
Член 21, буква е)	Член 24, буква г)
Член 21, буква ж)	—
Член 21, буква з)	—
Член 21, буква и)	—
Член 22,	Член 25
Член 23	Член 26
Член 24, параграф 1	Член 22а
Член 24, параграф 2	Член 21; член 62, параграф 1
Член 24, параграф 3	Член 21; член 62, параграф 1
Член 25	—
Член 26	—
Член 27, параграф 1	Член 22а, в края; член 12 от Директива 2009/81/ЕО
Член 27, параграф 2	—
Член 28	—
Член 29, параграф 1	Член 23, параграф 1
Член 29, параграф 2	Член 23, параграф 1
Член 29, параграф 3	Член 23, параграф 2

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 29, параграф 4	Член 23, параграф 3, букви а) — в)
Член 29, параграф 5	Член 23, параграф 3, втора алинея
Член 29, параграф 6	Член 23, параграф 3, трета алинея
Член 30	Член 23, параграф 4
Член 31	Член 23, параграф 5
Член 32	Член 24, буква д)
Член 33, параграфи 1 и 2	Член 27
Член 33, параграф 3	—
Член 34, параграф 1, първо и второ изречение	Член 30, параграф 1; член 62, параграф 2
Член 34, параграф 1, трето изречение	—
Член 34, параграф 1, четвърто изречение	Член 30, параграф 2, съображение 41
Член 34, параграф 2, първа алинея	Член 30, параграф 2
Член 34, параграф 2, втора алинея	—
Член 34, параграф 3	Член 30, параграф 3
Член 35, параграф 1	Член 30, параграф 4, първа алинея; параграф 5, първа и втора алинея
Член 35, параграф 2	Член 30, параграф 5, първа и втора алинея
Член 35, параграф 3	Член 30, параграф 4, втора алинея; параграф 5, четвърта алинея; член 62, параграф 2
—	Член 30, параграф 4, трета алинея
Член 35, параграф 4	—
Член 35, параграф 5	Член 30, параграф 6, втора алинея
Член 35, параграф 6	Член 30, параграф 6, трета и четвърта алинея
Член 36, параграф 1	Член 10
Член 36, параграф 2	—
Член 37	Член 11
Член 38, параграф 1	Член 28, първа алинея
Член 38, параграф 2	Член 28, втора алинея
Член 39	Член 13
Член 40, параграф 1	Член 48, параграфи 1, 2 и 4; член 64, параграф 1
Член 40, параграф 2	—
Член 40, параграф 3	Член 48, параграф 3; член 64; параграф 2
Член 40, параграф 4	—
Член 40, параграф 5	—
Член 40, параграф 6	Член 48, параграфи 5 и 6; член 64; параграф 3
Член 40, параграф 7, първа алинея	Член 70, параграф 2, буква е) и втора алинея

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 40, параграф 7, втора и трета алинея	
Член 41, параграф 1	Член 1, параграф 13
Член 41, параграф 2	Член 70, параграф 2, букви в) и г); член 70, параграф 2, втора алинея
Член 42	—
Член 43	Член 12
Член 44, параграф 1	Член 40, параграфи 1 и 2
Член 44, параграф 2	Член 40, параграф 2
Член 44, параграф 3	—
Член 44, параграф 4	Член 42, параграф 1 и параграф 3, буква б)
Член 44, параграф 5	Начало на член 40, параграф 3
Член 45, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 9, буква а)
Член 45, параграф 1, втора и трета алинея	Член 45, параграф 2
Член 45, параграф 2	Член 45, параграф 4
Член 45, параграф 3	—
Член 45, параграф 4	—
Член 46	Член 1, параграф 9, буква б); член 45, параграф 3
Член 47	Член 1, параграф 9, буква в); член 45, параграф 3
Член 48	—
Член 49	—
Член 50, буква а)	Член 40, параграф 3, буква а)
Член 50, буква б)	Член 40, параграф 3, буква б)
Член 50, буква в)	Член 40, параграф 3, буква в)
Член 50, буква г)	Член 40, параграф 3, буква г)
Член 50, буква д)	Член 40, параграф 3, буква д)
Член 50, буква е)	Член 40, параграф 3, буква ж)
Член 50, буква ж)	Член 40, параграф 3, буква з)
Член 50, буква з)	Член 40, параграф 3, буква й)
Член 50, буква и)	Член 40, параграф 3, буква к)
Член 50, буква й)	Член 40, параграф 3, буква л)
Член 51, параграф 1, първа и втора алинея	Член 14, параграф 1; член 1, параграф 4
Член 51, параграф 1, трета алинея	—
Член 51, параграф 2, първа и втора алинея	—
Член 51, параграф 2, трета алинея	Член 14, параграф 4
Член 52, параграф 1	Член 1, параграф 5; член 15; параграф 1

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 52, параграф 2	Член 15, параграф 2
Член 52, параграф 3	Член 15, параграф 2, последно изречение
Член 52, параграф 4	Член 15, параграф 3
Член 52, параграф 5	Член 15, параграф 4
Член 52, параграф 6	Член 15, параграф 6
Член 52, параграф 7	—
Член 52, параграф 8	—
Член 52, параграф 9	Член 15, параграф 7, трета алинея
Член 53, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 6; член 56; параграф 1
Член 53, параграф 1, втора и трета алинея	Член 1, параграф 6
Член 53, параграф 2	Член 56, параграф 2
Член 53, параграф 3	Член 56, параграф 2, трета алинея
Член 53, параграф 4	Член 56, параграф 3
Член 53, параграф 5	Член 56, параграф 4
Член 53, параграф 6	Член 56, параграф 5
Член 53, параграф 7	Член 56, параграф 6
Член 53, параграф 8	Член 56, параграф 7
Член 53, параграф 9	Член 56, параграф 8
Член 54	—
Член 55, параграф 1	Член 29, параграф 1
Член 55, параграф 2	Член 29, параграф 2
Член 55, параграф 3	—
Член 55, параграф 4	Член 29, параграф 2
Член 56	—
Член 57	—
Член 58	Съображение 15
Член 59	—
Член 60, параграф 1	Член 34, параграф 1
Член 60, параграф 2	Член 34, параграф 2
Член 60, параграф 3	Член 34, параграф 3
Член 60, параграф 4	Член 34, параграф 8
Член 60, параграф 5	Член 34, параграф 4
Член 60, параграф 6	Член 34, параграф 5
Член 61, параграф 1	Член 34, параграф 6

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 61, параграф 2	Член 34, параграф 6
Член 62, параграф 1	Член 34, параграф 4, втора алинея; параграф 5, втора и трета алинея; параграф 6, втора алинея; параграф 7
Член 62, параграф 2	Член 34, параграф 4, първа алинея; параграф 5, първа алинея; параграф 6, първа алинея
Член 62, параграф 3	—
Член 63	Член 35
Член 64, параграф 1	Член 36, параграф 1
Член 64, параграф 2	Член 36, параграф 2
Член 65	—
Член 66, параграф 1	Член 45, параграф 1
Член 66, параграф 2	Член 45, параграф 9
—	Член 45, параграф 10
Член 66, параграф 3	Член 45, параграф 9
Член 67, параграф 1	Член 41, параграфи 1 и 2
Член 67, параграф 2	Член 42, параграф 3; член 44; параграф 1
Член 68	Член 41, параграф 3
Член 69	Член 42, параграф 1, буква в); член 44, параграф 1
Член 70, параграф 1	Член 43, параграф 1, първа алинея; член 44, параграф 1
Член 70, параграф 2	Член 43, параграф 1, втора и трета алинея
Член 70, параграф 3	Член 43, параграфи 2 и 3
Член 70, параграф 4	Член 43, параграф 5
Член 71, параграф 1	Член 44, параграф 1; член 70, параграф 1, буква б)
Член 71, параграф 2, първо изречение	Член 44, параграфи 2 и 3
Член 71, параграф 2, второ и трето изречение	Член 44, параграф 4, втора алинея
Член 71, параграф 3	Член 44, параграф 4, първа алинея
Член 71, параграф 4	—
Член 71, параграф 5, първа алинея	Член 44, параграф 6
Член 71, параграф 5, втора алинея	Член 44, параграф 7
Член 71, параграф 6	Член 44, параграф 8
Член 72, параграф 1	Член 44, параграф 5, първа алинея
Член 72, параграфи 2 и 3	Член 44, параграф 5, втора и трета алинея
Член 73, параграф 1	Член 45, параграф 6
Член 73, параграф 2	Член 46, параграф 2

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 74, параграф 1	Член 47, параграф 1, първо изречение и параграф 5, първа алинея
Член 74, параграф 2	Член 47, параграф 1, второ изречение и параграф 5, втора алинея
Член 75, параграф 1	Член 49, параграф 1
Член 75, параграф 2	Член 49, параграф 2, първа и втора алинея
Член 75, параграф 3	Член 49, параграф 2, трета алинея
Член 75, параграфи 4, 5 и 6	Член 49, параграфи 3, 4 и 5
Член 76, параграф 1	Член 51, параграф 1
Член 76, параграф 2	Член 51, параграф 2
Член 76, параграф 3	Член 52, параграф 1
Член 76, параграф 4	—
Член 76, параграф 5	Член 51, параграф 3
Член 76, параграф 6	—
Член 76, параграф 7	—
Член 76, параграф 8	—
Член 77, параграф 1	Член 53, параграф 1
Член 77, параграф 2	Член 53, параграф 2
Член 77, параграф 3	Член 53, параграф 6
Член 77, параграф 4	Член 53, параграф 7
Член 77, параграф 5	Член 53, параграф 9
Член 77, параграф 6	—
Член 78, параграф 1	Член 54, параграфи 1 и 2
Член 78, параграф 2	Член 54, параграф 3
Член 79, параграф 1	Член 53, параграфи 4 и 5
Член 79, параграф 2	Член 54, параграфи 5 и 6
Член 79, параграф 3	—
Член 80, параграф 1	Член 53, параграф 3; член 54; параграф 4
Член 80, параграф 2	—
Член 80, параграф 3	Член 53, параграф 3; член 54; параграф 4
Член 81, параграф 1	Член 52, параграф 2
Член 81, параграф 2	Член 52, параграф 3
Член 81, параграф 3	—
Член 82, параграф 1	Член 55, параграф 1
Член 82, параграф 2	Член 55, параграф 1
Член 82, параграф 3	—
Член 82, параграф 4	Съображение 1; съображение 55, трета алинея

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 82, параграф 5	Член 55, параграф 2
Член 83	—
Член 84, параграф 1	Член 57, параграф 1, първа алинея
Член 84, параграф 2, буква а)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква а)
Член 84, параграф 2, буква б)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква б)
Член 84, параграф 2, буква в)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква в)
Член 84, параграф 2, буква г)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква г)
Член 84, параграф 2, буква д)	—
Член 84, параграф 2, буква е)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква д)
Член 84, параграф 3, първа алинея	Член 57, параграф 2
Член 84, параграф 3, втора алинея	—
Член 84, параграф 4	Член 57, параграф 3
Член 84, параграф 5	—
Член 85, параграфи 1, 2, 3, 4 и член 86	Член 58, параграфи 1 — 4; член 59
Член 85, параграф 5	Член 58, параграф 5
Член 87	Член 38
Член 88, параграф 1	—
Член 88, параграф 2	Член 37, първо изречение
Член 88, параграф 3	—
Член 88, параграф 4	Член 37, второ изречение
Член 88, параграфи 5 — 8	—
Член 89	—
Член 90	—
Член 91	—
Член 92	—
Член 93	—
Член 94	—
Член 95	Член 61
Член 96, параграф 1	Член 63, параграф 1, първа алинея
Член 96, параграф 2, първа алинея	Член 63, параграф 1, първа алинея
Член 96, параграф 2, втора и трета алинея	Член 63, параграф 1, втора алинея, първо и второ изречение
Член 96, параграф 3	Член 63, параграф 2
Член 97, параграф 1	Член 65, параграф 1
Член 97, параграф 2	Член 60, параграф 2
Член 97, параграфи 3 и 4	Член 65, параграфи 2 и 3
Член 98	Член 66

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 99, параграф 1	Член 72, първа алинея
Член 99, параграфи 2 — 6	—
Член 100	Член 50
Член 101	—
Член 102	—
Член 103	Член 68, параграфи 3 и 4
Член 104	Член 68, параграф 5
Член 105, параграфи 1 и 2	Член 68, параграфи 1 и 2
Член 105, параграф 3	—
Член 106, параграф 1	Член 71, параграф 1, първа алинея
Член 106, параграф 2	—
Член 106, параграф 3	Член 71, параграф 1, трета алинея
Член 107	Член 73
Член 108	—
Член 109	Член 74
Член 110	Член 75
—	Приложения I — X
Приложение I (с изключение на първо изречение)	Приложение XII (с изключение на бележка под линия 1)
Първо изречение от приложение I	Бележка под линия 1 към приложение XII
Приложение II	—
Приложение III, букви А, Б, В, Д, Е, Ж, З, И и Й	Приложение XI
Приложение III, буква Г	—
Приложение IV, точка 1, първа — трета алинея	Член 30, параграф 6, първа алинея
Приложение IV, точка 1, четвърта алинея	—
Приложение IV, точка 2	Член 30, параграф 6, първа алинея, второ изречение
Приложение V, букви а) — е)	Приложение XXIV, букви б) — з)
Приложение V, буква ж)	—
Приложение VI	Приложение XV
Приложение VII	Член 56, параграф 3, втора алинея, букви а) — е)
Приложение VIII, с изключение на точка 4	Приложение XXI, с изключение на точка 4
Приложение VIII, точка 4	Приложение XXI, точка 4
Приложение IX	Приложение XX
Приложение X	Приложение XIV
Приложение XI	Приложение XIII
Приложение XII	Приложение XVI
Приложение XIII, точка 1	Член 47, параграф 4

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Приложение XIII, точка 2	Член 47, параграф 5
Приложение XIV	Приложение XXIII
Приложение XV	—
Приложение XVI	Приложение XVI
Приложение XVII	Приложение XVII
Приложение XVIII	—
Приложение XIX	Приложение XVIII
Приложение XX	Приложение XIX
Приложение XXI	Приложение XXVI
—	Приложение XXII
—	Приложение XXV

ДИРЕКТИВА 2014/36/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 26 февруари 2014 година****относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 79, параграф 2, букви а) и б) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) За постепенното изграждане на пространство на свобода, сигурност и правосъдие Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвижда приемането на мерки в областта на убежището, имиграцията и защитата на правата на граждани на трети държави.
- (2) ДФЕС предвижда, че Съюзът трябва да развива обща имиграционна политика, целяща да гарантира, на всички етапи, ефективно управление на миграционните потоци и справедливо третиране на гражданите на трети държави, осъществяващи законно престой в държавите-членки. За тази цел Европейският парламент и Съветът трябва да приемат мерки относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави и за определяне на техните права.
- (3) В Хагската програма, приета от Европейския съвет на 4 ноември 2004 г., бе признато, че законната миграция ще играе важна роля за напредъка в икономическото развитие, и Комисията беше призована да представи план за политика относно законната миграция, включващ процедури за прием, позволяващи да се даде бърз отговор на непрекъснато променящите се потребности от мигранти на пазара на труда.
- (4) Европейският съвет от 14 и 15 декември 2006 г. одобри поредица от стъпки, които да бъдат предприети през

2007 г. Тези стъпки включват разработването на добре управлявана политика за законната имиграция, при която изцяло се съблюдават националните компетенции, за да се помогне на държавите-членки да удовлетворят сегашните и бъдещите нужди от работна ръка. Съветът призова също така да се проучат възможности за улесняване на временната миграция.

- (5) Европейският пакт за имиграция и убежище, приет от Европейския съвет на 16 октомври 2008 г., изразява ангажимента на Съюза и неговите държави-членки да провеждат справедлива, ефикасна и последователна политика за справяне с предизвикателствата и използване на възможностите, свързани с миграцията. Пактът служи за основа на общата имиграционна политика, която се ръководи от дух на солидарност между държавите-членки и на сътрудничество с трети държави, и която се основава на добро управление на миграционните потоци, в интерес не само на приемащите държави, но и на държавите по произход и на самите мигранти.
- (6) Стокхолмската програма, приета от Европейския съвет на 11 декември 2009 г., отчита, че трудовата имиграция може да допринесе за повишена конкурентоспособност и икономическа жизненост, и че в условията на значителните бъдещи демографски предизвикателства пред Съюза при повишено търсене на работна ръка гъвкавите имиграционни политики ще имат ценен принос за икономическото развитие и резултати на Съюза в дългосрочен план. Освен това в програмата се подчертава колко е важно да се гарантира справедливото третиране на гражданите на трети държави, които осъществяват законно престой на територията на държавите-членки и да се оптимизира връзката между миграцията и развитието. Програмата приканва Комисията и Съвета да продължат изпълнението на Плана за политика относно законната миграция, установен със съобщението на Комисията от 21 декември 2005 г.
- (7) Настоящата директива следва да допринесе за ефективното управление на миграционните потоци за конкретната категория на сезонната временна миграция и за гарантирането на достойни условия на труд и живот за сезонните работници, чрез установяване на справедливи и прозрачни правила за прием и престой и определяне на правата на сезонните работници, като същевременно се предоставят стимули и защитни механизми за предотвратяване на просрочването или превръщането на временния престой в постоянен. В допълнение към това правилата, предвидени в Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, ще допринесат да се избегне превръщането на такъв временен престой в неразрешен престой.

⁽¹⁾ ОВ С 218, 23.7.2011 г., стр. 97.

⁽²⁾ ОВ С 166, 7.6.2011 г., стр. 59.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 5 февруари 2014 г. (все още не публикувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 17 февруари 2014 г.

⁽⁴⁾ Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за предвиждане на минимални стандарти за санкциите и мерките срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава (ОВ L 168, 30.6.2009 г., стр. 24).

- (8) Държавите-членки следва да приведат в действие настоящата директива, без да допускат дискриминация въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други възгледи, принадлежност към национално малцинство, материално състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация, в съответствие по-специално с Директива 2000/43/ЕО на Съвета⁽¹⁾ и Директива 2000/78/ЕО на Съвета⁽²⁾.
- (9) Настоящата директива следва да се прилага, без да се засяга принципът за даване на предимство на граждани на Съюза при достъпа до пазарите на труда на държавите-членки, изразен в приложимите разпоредби на съответните Актове за присъединяване.
- (10) Настоящата директива не следва да засяга правото на държавите-членки да определят обема на приема на граждани на трети държави, идващи на тяхна територия от трети държави, за целите на сезонна работа, както е посочено в ДФЕС.
- (11) Настоящата директива не следва да засяга условията за предоставянето на услуги в рамките на член 56 от ДФЕС. По-специално, настоящата директива не следва да се отразява на условията за заетост, които в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾, се прилагат към работници, командирвани от предприятие, установено в държава-членка, с цел предоставянето на услуги на територията на друга държава-членка.
- (12) Настоящата директива следва да урежда преките работни отношения между сезонните работници и работодателите. Същевременно, когато националното право на държава-членка допуска прием на граждани на трети държави в качеството им на сезонни работници с посредничеството на агенции за заетост или за временна трудова заетост, които са установени на тяхна територия и имат пряк договор със сезонния работник, такива агенции не следва бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.
- (13) При транспониране на настоящата директива държавите-членки следва, когато е подходящо — след консултация със социалните партньори, да посочат секторите на заетост, които включват дейности, зависими от смяната на сезоните. Дейностите, които са зависими от смяната на сезоните, обикновено са свързани със сектори като селското стопанство и растениевъдството, по-специално през периода на засаждане и прибиране на реколтата, или туризма, по-специално през ваканционния период.
- (14) Когато националното право допуска това и в съответствие с принципа за недискриминация, изложен в член 10 от ДФЕС, на държавите-членки се разрешава да прилагат по-благоприятно третиране към граждани на определени трети държави в сравнение с граждани на други трети държави при прилагане на незадължителните разпоредби на настоящата директива.
- (15) Подаването на заявление за прием като сезонен работник следва да бъде възможно само докато гражданинът на трета държава пребивава извън територията на държавите-членки.
- (16) За целите на настоящата директива приемът следва да може да бъде отказан по надлежно обосновани причини. По-специално приемът следва да може да бъде отказан, ако определена държава-членка счете на основата на преценка на фактите, че съответният гражданин на трета държава представлява потенциална заплаха за общественения ред, обществената сигурност или общественото здраве.
- (17) Настоящата директива не следва да засяга прилагането на Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾.
- (18) Настоящата директива не следва да засяга неблагоприятно предоставените права на работа на граждани на трети държави, които вече осъществяват законно престой в държава-членка с цел работа.
- (19) За държави-членки, които прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, се прилагат изцяло Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾ (Визов кодекс), Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾ (Кодекс на шенгенските граници), и Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета⁽⁷⁾. Следователно за престой, ненадвишаващ 90 дни, условията за прием на сезонни работници на територията на държавите-членки, които прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, се уреждат от тези инструменти, а настоящата директива следва да урежда единствено критериите и изискванията за достъп до заетост. За държавите-членки, които не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, с изключение на Обединеното кралство и Ирландия, се прилага само Кодексът на шенгенските граници. Разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, посочени в настоящата директива, принадлежат към онази част на достиженията на правото от Шенген, в която Ирландия и Обединеното кралство не участват, и следователно тези разпоредби не се прилагат за тях.
- ⁽¹⁾ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).
- ⁽²⁾ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16).
- ⁽³⁾ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).
- ⁽⁴⁾ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).
- ⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).
- ⁽⁶⁾ Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1).
- ⁽⁷⁾ Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите-членки, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

- (20) Критериите и изискванията за прием, както и основанията за отказ и оттегляне или непродължаване/неподновяване на разрешение за престой, непревишаващ 90 дни, следва да бъдат определени в настоящата директива по отношение на заетостта като сезонен работник. Когато се издават визи за краткосрочно пребиваване с цел сезонна работа, се прилагат съответните разпоредби от достиженията на правото от Шенген относно условията за влизане и престой на територията на държавите-членки, както и основанията съответно за отказ, продължаване, анулиране или отмяна на такива визи. По специално, всяко решение за отказ, анулиране или отмяна на виза и мотивите, на които е основано, следва да бъдат съобщени, в съответствие с член 32, параграф 2 и член 34, параграф 6 от Визовия кодекс, на кандидата посредством стандартния формуляр, съдържащ се в приложение VI към Визовия кодекс.
- (21) За сезонни работници с разрешение за престой, надвишаващ 90 дни, настоящата директива следва да определи както условията за прием и престой на територията, така и критериите и изискванията за достъп до заетост в държавите-членки.
- (22) Настоящата директива следва да предвиди гъвкава система за влизане, основана на търсенето и обективните критерии, например действителен договор за работа или обвързващо предложение за работа, което определя основните елементи на договора или трудовото правоотношение.
- (23) Държавите-членки следва да имат възможност да приложат тест, който показва, че работното място не може да бъде заето в рамките на националния пазар на труда.
- (24) Държавите-членки следва да могат да отхвърлят заявление за прием, особено в случаите когато гражданин на трета държава не е спазил задължението, произтичащо от предходно решение за прием като сезонен работник, да напусне територията на съответната държава-членка след изтичане на разрешението за целите на сезонна работа.
- (25) Държавите-членки следва да могат да изискват от работодателя да сътрудничи на компетентните органи и да предоставя цялата необходима информация, за да се предотврати евентуална злоупотреба с процедурата, предвидена в настоящата директива, и неправилното ѝ прилагане.
- (26) Предвиждането на единна процедура, водеща до комбинирано разрешение едновременно за престой и за работа, следва да допринесе за опростяване на правилата, приложими понастоящем в държавите-членки. Това не следва да засяга правото на държавите-членки да определят компетентните органи и начина, по който те да бъдат включени в единната процедура в съответствие с националните особености на административната уредба и практика.
- (27) Определянето на компетентните органи съгласно настоящата директива не следва да засяга ролята и отговорностите на други органи и, където е приложимо, на социалните партньори в съответствие с националното право и/или практика, във връзка с разглеждането на заявлението и с решението по него.
- (28) В настоящата директива следва да се предвижда известна гъвкавост от страна на държавите-членки по отношение на разрешенията, които да се издават за прием (влизане, престой и работа) на сезонни работници. Издаването на виза за дългосрочно пребиваване в съответствие с член 12, параграф 2, буква а) следва да не засяга възможността държавите-членки да издадат предварително разрешение за работа в съответната държава-членка. Въпреки това, за да се гарантира, че предвидените от настоящата директива условия за заетост са проверени и изпълнени, в тези разрешения следва ясно да бъде посочено, че са издадени за целите на сезонна работа. Когато се издават единствено визи за краткосрочно пребиваване, държавите-членки следва да използват за посочената цел полето за забележки на визовия стикер.
- (29) За всеки престой, който не надвишава 90 дни, държавите-членки следва да изберат да издават едно от следните разрешения за целите на сезонната заетост: виза за краткосрочно пребиваване или виза за краткосрочно пребиваване заедно с разрешение за работа, в случаите когато гражданин на трета държава е длъжен да притежава виза в съответствие с Регламент (ЕО) № 539/2001. Когато гражданинът на трета държава не е длъжен да притежава виза и държавата-членка не е приложила член 4, параграф 3 от настоящия регламент, държавите-членки следва да издадат разрешение за работа на лицето за целите на сезонната заетост. За престой, който надвишава 90 дни, държавите-членки следва да изберат да издадат едно от следните разрешения: виза за дългосрочно пребиваване; разрешение за сезонен работник или разрешение за сезонен работник, придружено от виза за дългосрочно пребиваване, ако националното право изисква виза за дългосрочно пребиваване за влизане на територията на тази държава. Никоя разпоредба на настоящата директива не следва да е пречка държавите-членки да издават разрешение за работа директно на работодателя.
- (30) Когато се изисква виза единствено с цел влизане на територията на държава-членка и гражданинът на трета държава отговаря на условията за издаване на разрешение за сезонен работник съответната държава-членка следва да предостави на гражданина на трета държава всички улеснения за получаване на изискваната виза и да гарантира, че компетентните органи сътрудничат ефективно за тази цел.

- (31) Максималната продължителност на престой следва да бъде определена от държавите-членки и да бъде ограничена до период от пет до девет месеца което, заедно с определението за сезонна работа, следва да създаде гаранции, че работата действително има сезонен характер. Следва да се предвиди в рамките на максималната продължителност на престоя да е възможно удължаване на договора или смяна на работодателя, при условие че критериите за прием продължават да бъдат спазвани. Това следва да послужи за намаляване на риска от лошо отношение, с който сезонните работници може да се сблъскат, ако са обвързани с един работодател. В същото време това ще предостави възможност за гъвкав подход, съобразен с действителните нужди от работна ръка от страна на работодателите. Възможността сезонният работник да бъде нает от друг работодател при условията, предвидени в настоящата директива, не следва да води до възможност сезонният работник да търси работа на територията на държавите-членки, докато е безработен.
- (32) Когато вземат решение относно продължаването на престой или подновяването на разрешение за целите на сезонната работа, държавите-членки следва да могат да вземат предвид ситуацията на пазара на труда.
- (33) В случаите когато сезонен работник е получил право на престой, ненадвишаващ 90 дни, и когато държавата-членка реши да продължи този престой за повече от 90 дни, визата за краткосрочно пребиваване следва да бъде заменена от виза за дългосрочно пребиваване или от разрешение за сезонен работник.
- (34) Имайки предвид някои аспекти на циркулярната миграция, както и перспективите за заетост на сезонни работници от трети държави извън рамките на един единствен сезон и интересите на работодателите от Съюза да могат да разчитат в по-голяма степен на стабилна и вече обучена работна сила, следва да се предвиди възможност за улеснени процедури за прием по отношение на добросъвестни граждани на трети държави, които са били приети като сезонни работници в държава-членка поне веднъж през последните пет години и винаги са отговаряли на всички критерии и условия, предвидени в настоящата директива за влизане и престой в съответната държава-членка. Такива процедури не следва да засягат или заобикалят изискването заетостта да бъде от сезонен характер.
- (35) Държавите-членки следва да положат всички усилия, за да гарантират, че информацията относно условията за влизане и престой, включително правата и задълженията и процесуалните гаранции, предвидени в настоящата директива и всички документални доказателства, необходими за подаване на заявление за престой и работа на територията на държава-членка като сезонен работник, се предоставят на разположение на кандидатите.
- (36) Държавите-членки следва да осигурят ефективни, пропорционални и възпиращи санкции срещу работодателите в случай на нарушения на техните задължения по настоящата директива. Тези санкции биха могли да се изразяват в мерки, подобни на предвидените в член 7 от Директива 2009/52/ЕО и когато е уместно следва да включват отговорност на работодателя за изплащане на обезщетение на сезонни работници. Следва да бъдат въведени необходимите механизми, за да могат сезонните работници да получат обезщетението, на което имат право, дори когато вече не се намират на територията на въпросната държава-членка.
- (37) Следва да се предвиди набор от правила, уреждащи процедурата за обработване на заявления за прием на сезонни работници. Тази процедура следва да е ефективна и изпълнима, като се вземат предвид нормалното натоварване на администрациите на държавите-членки, а също така — прозрачни и безпристрастни, за да гарантират адекватна правна сигурност на заинтересованите лица.
- (38) При издаване на визи за краткосрочно пребиваване процесуалните гаранции се уреждат от съответните разпоредби на достиженията на правото от Шенген.
- (39) Компетентните органи на държавите-членки следва да вземат решение по заявления за разрешение с цел сезонна работа във възможно най-кратки срокове от подаването им. При заявления за продължаване или подновяване, които са подадени в рамките на срока на валидност на разрешението, държавите-членки следва да предприемат всички разумни стъпки, за да се гарантира, че сезонният работник не е длъжен да прекъсва трудовото си правоотношение със същия работодател или да му се попречи да сменя работодатели, заради неприключили административни процедури. Заявителите следва да подадат заявлението си за продължаване или подновяване при първа възможност. Във всички случаи на сезонния работник следва да бъде позволено да престоява на територията на съответната държава-членка и, когато е подходящо, да продължи да работи, докато компетентните органи вземат окончателно решение по заявлението за продължаване или подновяване.
- (40) Имайки предвид естеството на сезонната работа държавите-членки следва да се насърчават да не събират такса за обработването на заявления. В случай че въпреки това държава-членка реши да събира такса, тази такса не следва да бъде несъразмерна или прекомерна.
- (41) На всички сезонни работници следва да се осигури жилищно настаняване, което гарантира адекватни условия за живот. Компетентният орган бива информиран за всяка промяна относно жилището. Без оглед на това дали жилищното настаняване е уредено от или чрез работодателя, дължимият наем не следва да бъде прекомерен спрямо чистото възнаграждение на сезонния работник и спрямо качеството на жилището; наемът на сезонния работник не следва да се приспада автоматично от заплатата му; работодателят следва да предостави на сезонния работник договор за наем или равносвален документ, който урежда условията за наем на жилището, и работодателят следва да гарантира, че жилището отговаря на общите стандарти за здраве и безопасност, които се прилагат в съответната държава-членка.

(42) На граждани на трети държави, които притежават валиден документ за пътуване и разрешение за целите на сезонна работа, издадено съгласно настоящата директива от държава-членка, прилагаща изцяло достиженията на правото от Шенген, е разрешено да влизат и да се движат свободно на територията на държавите-членки, прилагащи изцяло достиженията на правото от Шенген, за период не по-дълъг от 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни, в съответствие с Кодекса на шенгенските граници и член 21 от Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници⁽¹⁾ (Конвенция за прилагане на Шенгенското споразумение).

(43) Като се има предвид особеното уязвимо положение на сезонните работници — граждани на трети държави и временният характер на възложените им задачи, е необходимо да се предостави ефективна защита на правата на сезонни работници — граждани на трети държави и в областта на социалната сигурност, да се извършват редовни проверки за съответствие и изцяло да се гарантира зачитането на принципа на равно третиране с работници, които са граждани на приемащата държава-членка, при спазване на концепцията за еднакво заплащане на еднакъв труд, положен на едно и също работно място, чрез прилагане на колективни споразумения и други договорености относно условията на работа, сключени на всички възможни равнища или които са уредени в закона, в съответствие с националното право и практика, при същите условия, които се прилагат спрямо гражданите на приемащата държава-членка.

(44) Настоящата директива следва да се прилага, без да се засягат правата и принципите, съдържащи се в Европейската социална харта от 18 октомври 1961 г. и, когато е подходящо, Европейската конвенция за правния статус на работниците мигранти от 24 ноември 1977 г.

(45) Необходимо е спрямо сезонните работници — граждани на трети държави да се прилагат не само законовите, подзаконовите и административни разпоредби, действащи по отношение на работниците — граждани на приемащата държава, но и арбитражните решения, колективни споразумения и договори, сключени на всяко равнище в съответствие с националното право и практиката на приемащата държава-членка, при същите условия, които се прилагат спрямо гражданите на приемащата държава-членка.

(46) На сезонните работници — граждани на трети държави следва да се предостави равно третиране по отношение на

клоновете на социалното осигуряване, посочени в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. С настоящата директива не се хармонизира законодателството на държавите-членки в областта на социалната сигурност и не се уреждат въпроси на социалното подпомагане. Тя се ограничава до прилагане на принципа на равно третиране в областта на социалното осигуряване спрямо лицата, попадащи в нейния обхват. Настоящата директива не следва да предоставя повече права освен вече предвидените в действащото законодателство на Съюза в сферата на социалната сигурност за граждани на трети държави, които имат трансгранични интереси между държави-членки.

Поради временното естество на престоя на сезонните работници и без да се засяга Регламент (ЕО) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾, държавите-членки следва да имат възможност да изключат семейните надбавки и обезщетенията при безработица от равното третиране на сезонните работници и техните собствени граждани и следва да могат да ограничат прилагането на равното третиране по отношение на образованието и професионалното обучение, както и данъчните облекчения.

Настоящата директива не урежда въпросите на събирането на семейството. Освен това настоящата директива не предоставя права във връзка със ситуации, които излизат извън обхвата на правото на Съюза, като напр. ситуации, при които членове на семейството, пребивават в трета държава. Това обаче не следва да засяга правото на преживелите лица, чиито права произтичат от сезонен работник, да получават пенсия за преживели лица, когато пребивават в трета държава. Това следва да не засяга недискриминационното прилагане от страна на държавите-членки на националното им право, предвиждащо *минимални* правила за вноски за пенсионните системи. Следва да бъдат въведени механизми за гарантиране на обхвата на ефективното социално осигуряване по време на престоя и за пренасяне на правата, придобити от сезонните работници, когато е подходящо.

(47) Правото на Съюза не ограничава правомощията на държавите-членки да организират системите си за социална сигурност. При липсата на хармонизация на равнището на Съюза всяка държава-членка определя при какви условия се изплащат социални обезщетения, размера на тези обезщетения и срока, за който те се изплащат. Същевременно при упражняването на това правомощие държавите-членки следва да спазват правото на Съюза.

⁽¹⁾ ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социално осигуряване (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за разширяване обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези регламенти единствено на основание тяхното гражданство (ОВ L 344, 29.12.2010 г., стр. 1).

- (48) Всички ограничения на равното третиране в областта на социалната сигурност по силата на настоящата директива не следва да засягат правата, предоставени при прилагане на Регламент (ЕС) № 1231/2010.
- (49) С цел да се гарантира правилното прилагане на настоящата директива, и в частност на разпоредбите относно правата, условията на труд и настаняване, държавите-членки следва да гарантират въвеждането на подходящи механизми за наблюдение на работодателите и, когато е подходящо, провеждането на ефективни и адекватни проверки на съответните им територии. Изборът на работодателите, които ще бъдат проверявани, следва да става най-вече въз основа на оценка на риска, изготвяна от компетентните органи в държавите-членки, като се отчитат фактори като сектора, в който дружеството извършва дейност, и наличието на нарушения в миналото.
- (50) За да се улесни прилагането на настоящата директива държавите-членки следва да въведат ефективни механизми, чрез които сезонните работници да могат да потърсят правна защита или да внесат жалби пряко или чрез съответни трети страни като профсъюзи или други сдружения. Това се счита за необходимо във връзка със ситуации, в които сезонните работници не са наясно със съществуването на механизми за прилагане или се колебаят да ги използват от свое име поради страх от евентуални последствия. Сезонните работници следва да имат достъп до съдебна защита срещу преследване в резултат от внесена жалба.
- (51) Тъй като целите на настоящата директива, а именно въвеждането на специална процедура за прием, приемането на условията за влизане и престой с цел сезонна работа на граждани на трети държави и определянето на правата им като сезонни работници, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е посочено в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), като се отчитат имиграционната политика и политиката по заетостта на европейско и национално равнище. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (52) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално член 7, член 15, параграф 3, членове 17, 27, 28 и 31 и член 33, параграф 2 от нея, в съответствие с член 6 от ДЕС.
- (53) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите-членки и на Комисията относно

обяснителните документи от 28 септември 2011 г.⁽¹⁾ държавите-членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на такива документи е оправдано.

- (54) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 за позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, тези държави-членки не участват в приемането на настоящата директива, и не са обвързани с нея или с нейното прилагане.
- (55) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива, и не е обвързана с нея или с нейното прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива определя условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници и определя правата на сезонните работници.
2. За престой, който не надвишава период от 90 дни, настоящата директива се прилага, без да се засягат достиженията на правото от Шенген, по-специално Визовия кодекс, Кодекса на шенгенските граници и Регламент (ЕО) № 539/2001.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага към граждани на трети държави, които пребивават извън територията на държавите-членки и които кандидатстват за прием или са приети на територията на държава-членка с цел заетост като сезонни работници.

Настоящата директива не се прилага спрямо граждани на трети държави, които към момента на подаването на заявление пребивават на територията на държава-членка, с изключение на случаите, посочени в член 15.

⁽¹⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

2. При транспониране на настоящата директива държавите-членки следва, когато е подходящо — след консултация със социалните партньори, да посочат секторите на заетост, които включват дейности, зависими от смяната на сезоните. Държавите-членки могат да изменят списъка, когато е уместно, след консултация със социалните партньори. Държавите-членки информират Комисията за такива изменения.

3. Настоящата директива не се прилага за граждани на трети държави, които:

- а) осъществяват дейности от името на предприятия, установени в друга държава-членка в рамките на предоставянето на услуги по смисъла на член 56 от ДФЕС, включително тези граждани на трети държави, които са командировани от предприятия, установени в държава-членка в рамките на предоставянето на услуги в съответствие с Директива 96/71/ЕО.
- б) са членове на семействата на граждани на Съюза, упражнявали или упражняващи правото си на свободно движение на територията на Съюза в съответствие с Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- в) заедно с членовете на своите семейства и независимо от гражданството си, се ползват от право на свободно движение, равностойно на правото на гражданите на Съюза, по силата на споразумения между Съюза и държавите-членки, или между Съюза и трети държави.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „гражданин на трета държава“ означава всяко лице, което не е гражданин на Европейския съюз по смисъла на член 20, параграф 1 от ДФЕС;
- б) „сезонен работник“ означава гражданин на трета държава, който запазва основното си място на пребиваване в трета държава и осъществява престой законно и временно на територията на държава-членка, за да извършва дейност, зависеща от смяната на сезоните, въз основа на един или повече срочни договори за работа, сключени пряко между гражданина на третата държава и работодател, установен в тази държава-членка;
- в) „дейност, която зависи от смяната на сезоните“ означава дейност, която е свързана с определено време на годината посредством повтарящо се събитие или поредица от събития, свързани със сезонни условия, при които необходимостта от работна ръка е значително по-голяма отколкото при обикновени текущи дейности;

⁽¹⁾ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки, за изменение на Регламент (ЕО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕО, 68/360/ЕО, 72/194/ЕО, 73/148/ЕО, 75/34/ЕО, 75/35/ЕО, 90/364/ЕО, 90/365/ЕО и 93/96/ЕО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

- г) „разрешение за сезонен работник“ означава разрешение, издадено във формата, определен с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета ⁽²⁾, което съдържа позоваване на сезонна работа и дава право на притежателя си на престой и работа на територията на държава-членка за престой, надвишаващ 90 дни при условията на настоящата директива;
- д) „виза за краткосрочно пребиваване“ означава разрешение, издадено от държава-членка в съответствие с член 2, точка 2, буква а) от Визовия кодекс или издадено в съответствие с националното право на държава-членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген;
- е) „виза за дългосрочно пребиваване“ означава разрешение, издадено от държава-членка в съответствие с член 18 от Шенгенската конвенция за изпълнение или издадено в съответствие с националното право на държава-членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген;
- ж) „единна процедура за кандидатстване“ означава процедура, която на основата на единно заявление от гражданин на трета държава за разрешение за престой и работа на територията на държава-членка води до решение по заявлението за разрешение за сезонен работник;
- з) „разрешение за целите на сезонната работа“ означава всяко разрешение, посочено в член 12, което дава на неговия притежател право на престой и работа на територията на държавата-членка, която е издала разрешението съгласно настоящата директива;
- и) „разрешение за работа“ означава разрешение, издадено от държава-членка в съответствие с националното ѝ право за целите на работа на територията на тази държава-членка.

Член 4

По-благоприятни разпоредби

1. Настоящата директива се прилага, без да се засягат по-благоприятните разпоредби на:

- а) законодателството на Съюза, включително двустранни и многостранни споразумения, сключени между Съюза или между Съюза и неговите държави-членки, от една страна, и една или повече трети държави, от друга;
- б) двустранните или многостранните споразумения, сключени между една или повече държави-членки и една или повече трети държави.

2. Настоящата директива не засяга правото на държавите-членки да приемат или запазят по-благоприятни разпоредби за гражданите на трети държави, за които тя се прилага съгласно членове 18, 19, 20, 23 и 25.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1).

ГЛАВА II
УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМ

Член 5

Критерии и изисквания за прием с цел заетост като сезонен работник за случаите на престой, ненадвишаващ 90 дни

1. Заявления за прием в държава-членка при условията на настоящата директива за престой, ненадвишаващ 90 дни, се придружават от:

а) действителен трудов договор или, ако това е предвидено в националното право, административните разпоредби или практика, обвързващо предложение за работа като сезонен работник в съответната държава-членка при работодател, установен в тази държава-членка, в който(което) са определени:

- i) мястото и видът на работата,
- ii) продължителността на заетостта,
- iii) възнаграждението,
- iv) седмичното или месечното работно време,
- v) размерът на евентуалния платен отпуск,
- vi) когато е приложимо, други подходящи условия на работа, и
- vii) при възможност, началната дата на заетостта.

б) доказателство за притежание или, ако е предвидено в националното право, за кандидатстване за здравна осигуровка, покриваща всички рискове, които обикновено се покриват за гражданите на съответната държава-членка, за периода, през който такава осигуровка и съответните права на обезщетения не се предоставят във връзка със или в резултат на извършването на работа в тази държава-членка;

в) доказателство за това, че сезонният работник разполага с подходящо настаняване или че ще бъде осигурено подходящо настаняване, в съответствие с член 20.

2. Държавите-членки изискват условията, посочени в параграф 1, буква а), да бъдат съобразени с приложимите закони, колективни споразумения и/или практика.

3. Въз основа на представената в съответствие с параграф 1 документация държавите-членки изискват сезонните работници да не прибягват до техните системи за социална сигурност.

4. Когато в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа е посочено, че гражданинът на трета

държава ще упражнява регулирана професия, както е определено в Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, държавите-членки могат да изискват от кандидата да представи документация, че гражданинът на третата държава отговаря на предвидените в националното право условия за упражняване на тази регулирана професия.

5. Когато разглеждат заявление за разрешение, посочено в член 12, параграф 1, държавите-членки, които не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, проверяват дали гражданинът на трета държава:

- а) не представлява риск за незаконна имиграция;
- б) дали възнамерява да напусне територията на държавите-членки най-късно на датата, на която изтича срокът на разрешението.

Член 6

Критерии и изисквания за прием с цел заетост като сезонен работник в случаите на престой, надвишаващ 90 дни

1. Заявления за прием в държава-членка при условията на настоящата директива за престой, надвишаващ 90 дни, се придружават от:

а) действителен трудов договор или, ако това е предвидено в националното право, административните разпоредби или практика, обвързващо предложение за работа като сезонен работник в съответната държава-членка при работодател, установен в държавата-членка, в който(което) са определени:

- i) мястото и видът на работата,
- ii) продължителността на заетостта,
- iii) възнаграждението,
- iv) седмичното или месечното работно време,
- v) размерът на евентуалния платен отпуск,
- vi) когато е приложимо, други имащи отношение условия на работа,
- vii) а при възможност и началната дата на заетостта.

б) доказателство за притежаване или, ако е предвидено в националното право, за кандидатстване за здравна осигуровка, покриваща всички рискове, които обикновено се покриват за гражданите на съответната държава-членка, за периода, през който такава осигуровка и съответните права на обезщетения не се предоставят във връзка с или в резултат на извършването на работа в тази държава-членка;

⁽¹⁾ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

в) доказателство за това, че сезонният работник ще разполага с подходящо настаняване или че ще бъде осигурено подходящо настаняване, в съответствие с член 20.

2. Държавите-членки изискват условията, посочени в параграф 1, буква а), да бъдат съобразени с приложимите закони, колективни споразумения и/или практика.

3. Въз основа на документацията, предвидена в съответствие с параграф 1, държавите-членки изискват сезонният работник да разполага с достатъчно средства за времето на престоя си, за да се издържа, без да се налага да прибегва до техните системи за социално подпомагане.

4. Не се приемат граждани на трети държави, за които се счита, че представляват заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

5. Когато разглеждат заявление за разрешение, посочено в член 12, параграф 2, държавите-членки проверяват дали гражданинът на трета държава: не представлява риск за незаконна имиграция и дали възнамерява да напусне територията на държавите-членки най-късно на датата, на която изтича срокът на разрешението.

6. Когато в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа е посочено, че гражданинът на трета държава ще упражнява регулирана професия, както е определено в Директива 2005/36/ЕО, държавите-членки могат да изискват от кандидата да представи документация, че гражданинът на трета държава отговаря на предвидените в националното право условия за упражняване на тази регулирана професия.

7. Държавите-членки изискват гражданите на трети държави да притежават валиден документ за пътуване, както е определен в националното право. Държавите-членки изискват срокът на валидност на документа за пътуване да покрива най-малко срока на валидност на разрешението за целите на сезонна работа.

В допълнение държавите-членки могат да наложат следните изисквания:

- а) срокът на валидност на документа за пътуване да надвишава планираната продължителност на престоя най-много с три месеца;
- б) документът за пътуване да е издаден през последните десет години; и
- в) документът за пътуване да съдържа най-малко две празни страници.

Член 7

Обем на приема

Настоящата директива не засяга правото на държавите-членки да определят обема на прием на граждани на трети държави, които влизат на териториите им за целите на сезонна работа. На това

основание, заявление за разрешение за целите на сезонна работа може да бъде счетено за недопустимо или да бъде отхвърлено.

Член 8

Основания за отхвърляне

1. Държавите-членки отхвърлят заявление за разрешение за целите на сезонна работа, когато:

- а) членове 5 или 6 не са спазени; или
 - б) документите, представени за целите на членове 5 или 6, са придобити чрез измама или са фалшифицирани или подправени.
2. Държавите-членки отхвърлят, когато е уместно, заявление за разрешение за целите на сезонна работа, когато:

- а) работодателят е бил санкциониран в съответствие с националното право за недеклариран труд и/или нелегална заетост;
- б) предприятието на работодателя подлежи на ликвидация или е прекратено поради ликвидация в рамките на производство по несъстоятелност в съответствие с националното законодателство, или при неосъществяване на икономическа дейност; или
- в) работодателят е бил санкциониран в съответствие с член 17.

3. Държавите-членки могат да проверят дали въпросното свободно място не би могло да се заеме от граждани на съответната държава-членка или от други граждани на Съюза, или от граждани на трети държави, пребиваващи законно в тази държава-членка. Когато държавата-членка установи, че може да запълни свободното място по такъв начин, тя може да отхвърли заявлението. Настоящият параграф се прилага, без да се засяга принципът за отдаване на предпочитание на граждани на Съюза, отразен в приложимите разпоредби на съответните Актове за присъединяване.

4. Държавите-членки могат да отхвърлят заявление за разрешение за целите на сезонна работа, когато:

- а) работодателят не е изпълнил задълженията си по закон във връзка със социалната сигурност, данъчното облагане, трудовите права, условията на работа или на заетост, както е предвидено в приложимите закони и/или колективни споразумения; или
- б) в рамките на 12-те месеца, предшестващи непосредствено датата на подаване на заявлението, работодателят е закрил длъжност на пълно работно време, за да създаде свободното работно място, което работодателят се опитва да запълни чрез настоящата директива; или
- в) гражданинът на трета държава не е изпълнил задълженията, произтичащи от предходно решение за прием на сезонен работник.

5. Без да се засяга параграф 1, при всяко решение за отхвърляне на заявление се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, включително интересите на сезонния работник, и се зачита принципът на пропорционалност.

6. Основанията за отказ за издаване на виза за краткосрочно пребиваване са предвидени в съответните разпоредби на Визовия кодекс.

Член 9

Оттегляне на разрешение за целите на сезонна работа

1. Държавите-членки оттеглят разрешение за целите на сезонна работа, когато:

- а) документите, представени за целите на членове 5 или 6 са придобити с измама, или са фалшифицирани или подправени, или
- б) когато притежателят има престой с цел, различна от тази, за която е получил разрешение за престой.

2. Държавите-членки оттеглят, когато е уместно, разрешението за целите на сезонна работа, когато:

- а) работодателят е бил санкциониран в съответствие с националното право за недеклаиран труд и/или нелегална заетост;
- б) предприятието на работодателя подлежи на ликвидация или е прекратено поради ликвидация в рамките на производство по несъстоятелност в съответствие с националното законодателство, или при неосъществяване на икономическа дейност, или

в) работодателят е бил санкциониран в съответствие с член 17.

3. Държавите-членки могат да оттеглят разрешението за целите на сезонна работа, когато:

- а) членове 5 или 6 не се спазват или спазването им е преустановено;
- б) работодателят не е изпълнил задълженията си по закон във връзка със социалната сигурност, данъчното облагане, трудовите права, условията на работа или на заетост, както е предвидено в приложимите закони и/или колективни споразумения; или
- в) работодателят не е изпълнил задълженията си по трудовия договор; или
- г) в рамките на 12-те месеца, предшестващи непосредствено датата на подаване на заявлението, работодателят е закрил длъжност на пълно работно време, за да създаде свободното работно място, което работодателят се опитва да запълни чрез настоящата директива.

4. Държавите-членки могат да оттеглят разрешение за целите на сезонна работа, ако гражданинът на трета държава кандидатства за международна закрила съгласно Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾; или за закрила съгласно националното право, международните задължения или практика на съответната държава-членка.

5. Без да се засяга параграф 1 при всяко решение за оттегляне на разрешение се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, включително интересите на сезонния работник, и се зачита принципът на пропорционалност.

6. Основанията за анулиране или отмяна на виза за краткосрочно пребиваване са предвидени във Визовия кодекс.

Член 10

Задължения за сътрудничество

Държавите-членки могат да изискват от работодателя да предостави цялата необходима информация, свързана с издаването, продължаването или подновяването на разрешение за целите на сезонна работа.

ГЛАВА III

ПРОЦЕДУРА И РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ЦЕЛИТЕ НА СЕЗОННА РАБОТА

Член 11

Достъп до информация

1. Държавите-членки създават условия за лесен достъп на кандидатите до информацията относно всички документални доказателства, необходими за подаване на заявление, и до информацията относно влизането и престоя, включително правата и задълженията на сезонния работник и процесуалните гаранции, с които той разполага.

2. Когато държавите-членки издават на граждани на трета държава разрешение за целите на сезонна работа, те им предоставят също така писмена информация относно правата и задълженията им по силата на настоящата директива, включително относно процедурите за обжалване.

Член 12

Разрешения за целите на сезонна работа

1. За престой, който не надвишава 90 дни, държавите-членки издават на граждани на трета държава, които отговарят на изискванията на член 5 и не попадат в категориите основания, посочени в член 8, едно от следните разрешения за целите на сезонна работа, без да се засягат правилата относно издаването на визи за краткосрочно пребиваване, предвидени във Визовия кодекс и в Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета⁽²⁾:

⁽¹⁾ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета от 29 май 1995 г. за определяне на единен формат за визи (ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1).

- а) виза за краткосрочно пребиваване, в която е указано, че е издадена за целите на сезонна работа;
- б) виза за краткосрочно пребиваване и разрешение за работа, в които е указано, че се издават за целите на сезонна работа; или
- в) разрешение за работа, в което е указано, че се издава за целите на сезонна работа, когато гражданинът на трета държава е освободен от изискването за виза в съответствие с приложение II от Регламент (ЕО) № 539/2001 и съответната държава-членка не прилага спрямо този гражданин член 4, параграф 3 от посочения регламент.

При транспониране на настоящата директива държавите-членки предоставят или разрешенията, посочени в букви а) и в), или разрешенията, посочени в букви б) и в).

2. За престой, който надвишава 90 дни, държавите-членки издават на гражданите на трети държави, които отговарят на изискванията по член 6 и които не попадат в категориите основания, посочени в член 8, едно от следните разрешения за целите на сезонна работа:

- а) виза за дългосрочно пребиваване, в която е указано, че се издава за целите на сезонна работа;
- б) разрешение за сезонен работник; или
- в) разрешение за сезонен работник и виза за дългосрочно пребиваване, ако националното право изисква виза за дългосрочно пребиваване за влизане на територията на държавата.

При транспониране на настоящата директива държавите-членки предоставят само едно от разрешенията, посочени в букви а), б) и в).

3. Без да се засягат достиженията на правото от Шенген, държавите-членки определят дали заявлението се подава от гражданина на трета държава и/или от работодателя.

Задължението на държавите-членки да определят дали заявлението се подава от гражданина на трета държава и/или от неговия работодател не засяга каквито и да е правила, изискващи двете страни да участват в процедурата.

4. Разрешението за сезонен работник, посочено в параграф 2, първа алинея, букви б) и в) се издава от компетентните органи на държавите-членки, като се използва единният формат, посочен в Регламент (ЕО) № 1030/2002. Държавите-членки правят вписване в разрешението, в което се посочва, че разрешението е издадено за целите на сезонна работа.

5. В случаите на визи за дългосрочно пребиваване, държавите-членки правят вписване в полето за забележки на визовия

стикер, в което се посочва, че визата се издава за целите на сезонна работа, в съответствие с точка 12 от приложението към Регламент (ЕО) № 1683/95.

6. Държавите-членки могат да посочат допълнителна информация, свързана с трудовото правоотношение на сезонния работник, във вид на документ на хартия или да съхраняват такива данни на електронен носител, както е посочено в член 4 от Регламент (ЕО) № 1030/2002 и буква а), точка 16 от приложението към него.

7. Когато се изисква виза единствено с цел влизане на територията на държава-членка и гражданинът на трета държава отговаря на условията за издаване на разрешение за сезонен работник съгласно параграф 2, първа алинея, буква в), съответната държава-членка предоставя на гражданина на трета държава всички улеснения за получаване на изискваната виза.

8. Издаването на виза за дългосрочно пребиваване, посочена в параграф 2, първа алинея, буква а) не засяга възможността държавите-членки да издадат предварително разрешение за работа в съответната държава-членка.

Член 13

Заявления за разрешение за сезонен работник

1. Държавите-членки определят органите, компетентни да получават и вземат решения по заявленията и да издават разрешения за сезонен работник.

2. Заявление за разрешение за сезонен работник се подава в рамките на единна процедура за кандидатстване.

Член 14

Продължителност на престоя

1. Държавите-членки определят максимален период на престой за сезонни работници с продължителност не по-малко от пет и не-повече от девет месеца в рамките на всеки период от дванадесет месеца. След изтичането на този период гражданинът на трета държава напуска територията на държавата-членка, освен ако съответната държава-членка не издаде разрешение за пребиваване в съответствие с националното право или с правото на Съюза за цели, различни от целите на сезонна работа.

2. Държавите-членки могат да определят максимален период от време в рамките на всеки период от 12 месеца, по време на който работодателите имат право да наемат сезонни работници. Този период от време е не по-малко от максималният период на престой, определен съгласно параграф 1.

Член 15**Продължаване на престой или подновяване на разрешение за целите на сезонна работа**

1. В рамките на максималния период, посочен в член 14, параграф 1 и при условие че са спазени членове 5 или 6 и не са налице основанията, предвидени в член 8, параграф 1, буква б), член 8, параграф 2 и, когато е приложимо, член 8, параграф 4, държавите-членки разрешават на сезонните работници еднократно продължаване на престоя, когато сезонните работници продължат договора със същия работодател.

2. В съответствие с националното си право държавите-членки могат да решат да разрешат на сезонните работници да продължат договора си със същия работодател и престоя си повече от веднъж, при условие че не се надвишава максималният период, посочен в член 14, параграф 1.

3. В рамките на максималния период, посочен в член 14, параграф 1 и при условие че са спазени членове 5 или 6 и не са налице основанията, предвидени в член 8, параграф 1, буква б), член 8, параграф 2 и, когато е приложимо, член 8, параграф 4, държавите-членки разрешават на сезонните работници еднократно продължаване на престоя, за да бъдат наети от друг работодател.

4. В съответствие с националното си право държавите-членки могат да решат да разрешат на сезонни работници да бъдат наети от друг работодател и да продължат престоя си повече от веднъж, при условие че не се надвишава максималният период, посочен в член 14, параграф 1.

5. За целите на параграфи 1 — 4 държавите-членки приемат да бъде подадено заявление, когато сезонен работник, приет съгласно настоящата директива, се намира на територията на съответната държава-членка.

6. Държавите-членки могат да откажат да продължат престой или да подновят разрешение за целите на сезонна работа, ако въпросното свободно място би могло да се заеме от граждани на съответната държава-членка или от други граждани на Съюза, или от граждани на трети държави, пребиваващи законно в държавата-членка. Настоящият параграф се прилага, без да се засяга принципът за отдаване на предпочитание на граждани на Съюза, отразен в приложимите разпоредби на съответните актове за присъединяване.

7. Държавите-членки отказват да продължат престоя или да подновят разрешение за целите на сезонна работа, ако е достигнато максималното времетраене на престоя, определено в член 14, параграф 1.

8. Държавите-членки могат да откажат да продължат престоя или да подновят разрешение за целите на сезонна работа, ако гражданинът на трета държава кандидатства за международна закрила съгласно Директива 2011/95/ЕС или ако гражданинът

на трета държава кандидатства за закрила съгласно националното право, международните задължения или практика на въпросната държава-членка.

9. Член 9, параграф 2 и параграф 3, букви б), в) и г) не се прилагат за сезонен работник, който кандидатства да бъде нает на работа от различен работодател в съответствие с параграф 3 от настоящия член, когато тези разпоредби се прилагат за предходния работодател.

10. Основанията за продължаване на виза за краткосрочно пребиваване са уредени в съответните разпоредби на Визовия кодекс.

11. Без да се засяга член 8, параграф 1, при всяко решение по заявление за продължаване или подновяване се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, включително интересите на сезонния работник, и се зачита принципът на пропорционалност.

Член 16**Улесняване на повторното влизане**

1. Държавите-членки улесняват повторното влизане на граждани на трети държави, които са били приети в тази държава-членка като сезонни работници най-малко веднъж през последните пет години и които изцяло са спазили условията, приложими за сезонни работници съгласно настоящата директива, по време на всеки свой престой.

2. Предвиденото в параграф 1 улесняване може да включва една или повече от следните мерки:

- а) освобождаване от изискването за представяне на един или повече документи, посочени в член 5 или 6.
- б) издаване на няколко разрешения за сезонен работник в един административен акт;
- в) ускорена процедура за решение по заявление за разрешение за сезонен работник или за виза за дългосрочно пребиваване;
- г) приоритет при разглеждането на заявления за прием като сезонен работник, включително отчитане на предходни приеми, при вземане на решения по заявления с оглед на изчерпването на обема на прием.

Член 17**Санкции за работодатели**

1. Държавите-членки предвиждат санкции за работодатели, които не са изпълнили задълженията си по настоящата директива, включително изключване на работодатели, които допускат тежко нарушение на задълженията си по настоящата директива при наемане на сезонни работници. Тези санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

2. Държавите-членки гарантират, че ако разрешение за целите на сезонна работа бъде оттеглено в съответствие с член 9, параграф 2 и параграф 3, букви б), в) и г), работодателят носи отговорност за изплащане на обезщетение на сезонния работник в съответствие с процедурите, предвидени в националното право. Отговорността обхваща всички неизпълнени задължения, които работодателят би трябвало да спазва, ако разрешението за целите на сезонна работа не е било оттеглено.

3. Когато работодателят, който е нарушил настоящата директива, е подизпълнител и когато основният изпълнител и всеки друг пряк подизпълнител не са изпълнили задълженията за полагане на дължимата грижа в съответствие с националното право, основният изпълнител и всеки друг пряк подизпълнител могат:

- а) да бъдат обект на санкциите, предвидени в параграф 1;
- б) наред с работодателя или вместо него да носят отговорност за изплащане на обезщетение, дължимо на сезонния работник в съответствие с параграф 2;
- в) наред с работодателя или вместо него да носят отговорност за изплащане на последващи плащания, дължими на сезонния работник в съответствие с националното право.

Държавите-членки могат да предвидят по-строги правила за отговорност в националното си право.

Член 18

Процесуални гаранции

1. Компетентните органи на държавата-членка приемат решение по заявлението за разрешение за целите на сезонна работа. Компетентните органи уведомяват кандидата за решението, в писмен вид, в съответствие с процедурите за уведомяване, предвидени в националното право, възможно най-скоро, но не по-късно от 90 дни от датата на подаване на пълното заявление.

2. При заявления за продължаване на престой или подновяване на разрешение в съответствие с член 15 държавите-членки предприемат всички разумни стъпки, за да се гарантира, че сезонният работник не е длъжен да прекъсва трудовото си правоотношение със същия работодател или да му се попречи да смени работодател, заради неприключили административни процедури.

Когато разрешението за целите на сезонна работа изтича, докато е в ход процедура за продължаване или подновяване, държавите-членки, в съответствие с националното си право, разрешават на сезонния работник престой на тяхна територия, докато компетентните органи вземат решение по заявлението, при условие че заявлението е било подадено в рамките на срока на валидност на разрешението и че не е изтекъл периодът, посочен в член 14, параграф 1.

Когато се прилага втората алинея държавата-членка може да реши, наред с друго:

- а) да издаде национални разрешения за временно пребиваване или равностойни разрешения, докато бъде взето решение;
- б) да разреши на сезонния работник да работи до вземането на това решение.

Докато трае разглеждането на заявлението за продължаване или подновяване, се прилагат съответните разпоредби от настоящата директива.

3. Ако информацията или документацията, предоставена в подкрепа на заявлението, е непълна, компетентните органи уведомяват заявителя в рамките на приемлив срок за изискваната допълнителна информация и определят приемлив срок за представянето ѝ. Срокът, посочен в параграф 1, се спира, докато компетентните органи получат изискваната допълнителна информация.

4. Основанията за решение, с което се обявява за недопустимо заявление за разрешение за целите на сезонна работа или се отхвърля заявление за разрешение за целите на сезонна работа или се отказва продължаване на престой или подновяване на разрешение за целите на сезонна работа, се връчват на заявителя в писмена форма. Основанията за решение за оттегляне на разрешение за целите на сезонна работа се оставят в писмена форма както на сезонния работник, така и на работодателя, когато това е предвидено в националното право.

5. Всяко решение, с което се обявява за недопустимо заявление за целите на сезонна работа или се отхвърля заявление, като се отказва продължаване или подновяване на разрешение за целите на сезонна работа, или се оттегля разрешение за целите на сезонна работа, може да се оспорва с правни средства в съответната държава-членка в съответствие с националното право. В писменото уведомление се посочват съдът или административният орган, пред който може да се подаде жалба, както и срокът за подаване на жалбата.

6. Процесуалните гаранции относно визите за краткосрочно пребиваване са уредени в съответните разпоредби на Визовия кодекс.

Член 19

Такси и разноски

1. Държавите-членки могат да поставят изискване за заплащането на такси за обработване на заявления в съответствие с настоящата директива. Размерът на тези такси не може да бъде несъразмерен или прекомерен. Таксите за визи за краткосрочно пребиваване са уредени в съответните разпоредби на достиженията на правото от Шенген. Когато тези такси се заплащат от гражданин на трета държава държавите-членки могат да предвидят, че тези граждани имат право на възстановяване на таксите от страна на работодателя в съответствие с националното право.

2. Държавите-членки могат да изискват от работодателите на сезонни работници да заплащат:

- а) пътните разходи от мястото на произход на сезонните работници до мястото на работа в съответната държава-членка и пътуването в обратна посока;
- б) разходите за здравно осигуряване, посочено в член 5, параграф 1, буква б) и член 6, параграф 1, буква б).

Когато се поемат от работодателите, тези разходи не подлежат на възстановяване от страна на сезонните работници.

Член 20

Настаняване

1. Държавите-членки изискват доказателства, че на сезонния работник ще бъде предоставено настаняване, което му осигурява подходящ жизнен стандарт съгласно националното право и/или практика за времето на неговия престой. Компетентният орган се уведомява за всяка промяна относно жилищното настаняване на сезонния работник.

2. Когато настаняването се урежда от или чрез работодателя:

- а) от сезонния работник може да се изисква да заплаща наем, чийто размер не може да бъде прекомерен спрямо получаваното от него възнаграждение и спрямо качеството на жилището. Наемът не се приспада автоматично от заплатата на сезонния работник;
- б) работодателят предоставя на сезонния работник договор за наем или равностоен документ, в който ясно са уредени условията за наем на жилището;
- в) работодателят гарантира, че жилището отговаря на общите стандарти за здраве и безопасност, които се прилагат в съответната държава-членка.

Член 21

Жилищно настаняване от публичните служби по заетостта

Държавите-членки могат да предвидят жилищното настаняване на сезонни работници да се извършва единствено от публичните служби по заетостта.

ГЛАВА IV

ПРАВА

Член 22

Права, които произтичат от разрешението за целите на сезонна работа

По време на периода на валидност на разрешението, посочено в член 12, титулярят се ползва най-малко със следните права:

а) право на влизане и престой на територията на държавата-членка, издала разрешението;

б) свободен достъп до цялата територия на държавата-членка, издала разрешението в съответствие с националното право;

в) правото да упражнява конкретна професионална дейност, позволена от разрешението в съответствие с националното право.

Член 23

Право на равно третиране

1. Сезонните работници имат право на равно третиране с гражданите на приемащата държава-членка най-малко по отношение на:

а) условията за заетост, включително минималната възраст за наемане на работа и условията на труд, включително заплащане и уволняване, работно време, отпуск и празнични дни, както и изискванията за здраве и безопасност на работното място;

б) правото на стачни действия и на колективни действия, в съответствие с националното право и практика на приемащата държава-членка и свобода на сдружаване, принадлежност и членство в организация, представляваща работници или всяка организация, чиито членове упражняват определена професия, включително правата и предимствата, които тези организации предлагат, включително правото на договаряне и сключване на колективни споразумения, без да се засягат националните разпоредби относно обществения ред и обществената сигурност;

в) последващи плащания от страна на работодателите относно дължимо възнаграждение на гражданин на трета държава;

г) клоновете на социалната сигурност, както е определено в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004;

д) достъпа до стоки и услуги и предлагането на стоки и услуги за обществеността, с изключение на жилищното настаняване, без да се засяга свободата на договаряне в съответствие с правото на Съюза и националното право;

е) консултантските услуги относно сезонната работа, предоставени от службите по заетостта;

ж) образованието и професионалното обучение;

з) признаването на дипломи, удостоверения и други професионални квалификации в съответствие с приложимите национални процедури;

- и) данъчните облекчения, доколкото се счита, че за целите на данъчното облагане сезонният работник пребивава в съответната държава-членка.

Сезонните работници, които се придвижват в трета държава, или преживелите лица на такива сезонни работници, които пребивават в трета държава, тъй като техните права произтичат от тези на сезонния работник, получават законоустановени пенсии, които се основават на предишната заетост на сезонния работник, и се придобиват в съответствие с правото, предвидено в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004 при същите условия и в същия размер като гражданите на съответните държави-членки, когато те се преместват в трета държава.

2. Държавите-членки могат да ограничат равното третиране:

- i) по параграф 1, първа алинея, буква г) като изключат семейните надбавки и обезщетенията при безработица, без да се засяга Регламент (ЕС) № 1231/2010;
- ii) по параграф 1, първа алинея, буква ж), като ограничат неговото прилагане до образование и професионално обучение, които са пряко свързани с конкретната трудова дейност, и като изключат безвъзмездните помощи или заеми за обучение и издръжка или други безвъзмездни помощи или заеми;
- iii) съгласно параграф 1, първа алинея, буква и), по отношение на данъчните облекчения, като ограничат прилагането му до случаи, при които регистрираното или обичайното местопребиваване на членовете на семейството на сезонен работник, за които този работник подава заявление за облекчения, е на територията на съответната държава-членка.

3. Правото на равно третиране, предвидено в параграф 1, не засяга правото на държава-членка да оттегли или да откаже да продължи или поднови разрешението за целите на сезонна работа в съответствие с членове 9 и 15.

Член 24

Наблюдение, оценка и проверки

1. Държавите-членки предвиждат мерки за предотвратяване на евентуални злоупотреби и за санкциониране на нарушенията на настоящата директива. Мерките включват наблюдение, оценка и, когато е подходящо, проверки в съответствие с националното право или административна практика.

2. Държавите-членки гарантират, че службите, които отговарят за провеждането на инспекции по труда или компетентните органи, и когато е предвидено в националното право за националните работници — организациите, представляващи интересите на работниците, получават достъп до работното място и със съгласието на работника — до жилището.

Член 25

Облекчаване на подаването на жалби

1. Държавите-членки гарантират, че са налице ефективни механизми, чрез които сезонните работници могат да подават жалби срещу своите работодатели, пряко или чрез трети страни, които в съответствие с предвидените в тяхното национално право критерии имат законен интерес от гарантиране спазването на настоящата директива, или чрез компетентен орган на държавата-членка, когато това е предвидено в националното право.

2. Държавите-членки гарантират възможност за трети страни, които в съответствие с предвидените в националното право критерии имат законен интерес да се осигури спазването на настоящата директива, да участват от името на сезонен работник или в негова подкрепа, с неговото съгласие, във всяко административно или гражданско производство, с изключение на процедурите и решенията, свързани с визи за краткосрочно пребиваване, предвидено с цел изпълнение на настоящата директива.

3. Държавите-членки гарантират, че на сезонните работници се осигурява достъп, еднакъв с този, предоставен на други работници в подобно положение, до мерки за защита срещу уволнение или друго неблагоприятно третиране от работодателя като реакция срещу подаване на жалба пред предприятието или срещу други правни производства, целящи привеждането в съответствие с настоящата директива.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26

Статистика

1. Държавите-членки предават на Комисията статистиката относно броя на разрешенията за целите на сезонна работа, издадени за първи път, и доколкото е възможно — относно броя на гражданите на трети държави, чието разрешение за целите на сезонна работа е продължено, подновено или оттеглено. Въз основа на тези статистически данни се изготвят разбивки по гражданство, и доколкото е възможно по срока на валидност на разрешението и икономическия сектор.

2. Статистическите данни, посочени в параграф 1, се отнасят до референтни периоди от една календарна година и се съобщават на Комисията до шест месеца след края на референтната година. Първата референтна година е 2017 г.

3. Статистическите данни, посочени в параграф 1, се съобщават в съответствие с Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета (¹).

(¹) Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрила и за отмяна на Регламент (ЕО) № 311/76 на Съвета относно изготвяне на статистика за чуждестранните работници (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23).

Член 27

Докладване

На всеки три години, а за първи път не по-късно от 30 септември 2019 г., Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящата директива в държавите-членки и предлага измененията, които са необходими.

Член 28

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива до 30 септември 2016 г. Те незабавно информират Комисията за текста на тези мерки.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или такова позоваване се прави при официалното им публикуване. Редът и начинът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки предоставят на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, приети в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 30

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на 26 февруари 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG